

مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ
		دو سیاحہ	۱
		حوال ریاست رامپور	۲
۶۵	الفرق بین المقام و الحال	باب اول در بیان کلمہ نعتی و اثبات و خطرات	۳
۶۶	بیان تلویح و تمسکین	دشمن و مدد و غیرہ	۴
۶۷	بیان الہام	بیان اثر نسبت پر طرفتیا و تحقیق آن	۱۱
۶۸	بیان تصوف	بیان در ولایت و نبوت	۱۳
۶۹	بیان معاملات	ذکر خاصہ نبوت	۱۵
۷۰	بیان نسبت مرتع	ذکر خاصہ ولایت	۱۶
۷۱	بیان شرط مرتع	بیان سبک خوابہ و نقش بند	۲۰
۷۲	بیان حشر و خلافات و ستم آن	مناوہ	۲۶
۷۳	ذکر چارچنانہ و اودہ مسل	بیان عشق	۲۸
۷۴	بیان چہل چنانہ و اودہ فرخ	بیان توحید مطلق و مقید	۳۶
۷۵	نقل تمام اسماء و احوال اہل بیت علیہم السلام و غیرہ	بیان قرب نقل و عرض	۴۰
۷۶	باب دوم در تفسیر حدیث علی بن ابی طالب	بیان سبب ذاتیہ	۴۲
۷۷	ذکر حضرت ابو بکر صدیق رضی اللہ تعالیٰ عنہ	عرضہ ششہا می حضرت مجتہد	۴۶
۷۸	ذکر حضرت عمر رضی اللہ تعالیٰ عنہ	مسئلہ مجال عقلی و تمثل	۴۸
۷۹	ذکر حضرت عثمان رضی اللہ تعالیٰ عنہ	متنازع و بروز	۵۱
۸۰	ذکر حضرت علی کرم اللہ تعالیٰ عنہ	خسار بدن و بس بدن	۵۳
۸۱	بیان کلمہ و فرقہ کہ از حضرت مرتضیٰ کلام	حال شہداء و احوال علیہم السلام	۵۶
۸۲	کسب سعید	معنی حدیث ان اللہ خلق آدم علی صورۃ	۵۷
۸۳	ذکر حضرت امام حسن علیہ السلام	مسئلہ روح	۵۸
۸۴	ذکر حضرت امام حسین علیہ السلام	بیان حقیقت نفس انسان و اصل روح	۵۹
۸۵	ذکر حضرت امام زین العابدین رضی اللہ عنہ	مسئلہ تصور شیخ	۶۱
۸۶	ذکر امام محمد باقر رضی اللہ تعالیٰ عنہ	سوال از بسبب دم و جواب آن	۶۲
۸۷	ذکر امام جعفر صادق رضی اللہ تعالیٰ عنہ	بیان برکت و ذکر اہل بیت علیہم السلام	۶۳
۸۸	ذکر امام موسیٰ کاظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ	بیان احوال و ذکر اہل بیت علیہم السلام	۶۴
۸۹	ذکر امام علی رضا رضی اللہ تعالیٰ عنہ		۶۵

مضمون

۱۳۷	ذکر امام محمد جوادی نقی رضی اللہ تعالیٰ عنہ
۱۳۸	ذکر امام علی باوسی نقی رضی اللہ تعالیٰ عنہ
۱۳۹	ذکر امام حسن عسکری رضی اللہ تعالیٰ عنہ
۱۴۰	ذکر امام محمد ہدی رضی اللہ تعالیٰ عنہ
۱۴۱	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۴۲	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۴۳	ذکر امام عظیم رحمہ اللہ
۱۴۴	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۴۵	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۴۶	ذکر جبار پیر
۱۴۷	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۴۸	ذکر جبار پیر
۱۴۹	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۵۰	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۵۱	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۵۲	ذکر جبار پیر
۱۵۳	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۵۴	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۵۵	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۵۶	ذکر جبار پیر
۱۵۷	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۵۸	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۵۹	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۶۰	ذکر جبار پیر
۱۶۱	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۶۲	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۶۳	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۶۴	ذکر جبار پیر
۱۶۵	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۶۶	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۶۷	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۶۸	ذکر جبار پیر
۱۶۹	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۷۰	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۷۱	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۷۲	ذکر جبار پیر
۱۷۳	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۷۴	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۷۵	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۷۶	ذکر جبار پیر
۱۷۷	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۷۸	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۷۹	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۸۰	ذکر جبار پیر
۱۸۱	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۸۲	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۸۳	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۸۴	ذکر جبار پیر
۱۸۵	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۸۶	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۸۷	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۸۸	ذکر جبار پیر
۱۸۹	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۹۰	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۹۱	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۹۲	ذکر جبار پیر
۱۹۳	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۹۴	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۹۵	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۱۹۶	ذکر جبار پیر
۱۹۷	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۱۹۸	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۱۹۹	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۰۰	ذکر جبار پیر
۲۰۱	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۲۰۲	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۲۰۳	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۰۴	ذکر جبار پیر
۲۰۵	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۲۰۶	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۲۰۷	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۰۸	ذکر جبار پیر
۲۰۹	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۲۱۰	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۲۱۱	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۱۲	ذکر جبار پیر
۲۱۳	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۲۱۴	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۲۱۵	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۱۶	ذکر جبار پیر
۲۱۷	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۲۱۸	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۲۱۹	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۲۰	ذکر جبار پیر
۲۲۱	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۲۲۲	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۲۲۳	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۲۴	ذکر جبار پیر
۲۲۵	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۲۲۶	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۲۲۷	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۲۸	ذکر جبار پیر
۲۲۹	ذکر رابعہ بصری رحمہ اللہ
۲۳۰	ذکر امام شافعی رحمہ اللہ
۲۳۱	ذکر امام احمد حنبل رحمہ اللہ
۲۳۲	ذکر جبار پیر

مضمون

۱۳۷	ذکر حضرت ابو الحسن احمد نوری رحمہ اللہ
۱۳۸	ذکر حضرت خواجہ طلوعی مشاؤونی رحمہ اللہ
۱۳۹	ذکر حضرت خواجہ سعید بغدادی رحمہ اللہ
۱۴۰	اختلاف احوال در تعیین مشاؤونی رحمہ اللہ
۱۴۱	ذکر حضرت محمد دوم رحمہ اللہ
۱۴۲	ذکر حضرت ابو علی الرودباری رحمہ اللہ
۱۴۳	ذکر حضرت محمد جبریلی رحمہ اللہ
۱۴۴	ذکر حضرت ابو اسحاق شافعی رحمہ اللہ
۱۴۵	ذکر حضرت ابو عبد اللہ بن نجف رحمہ اللہ
۱۴۶	ذکر شیخ ابو سعید بن محمد الکاظمی رحمہ اللہ
۱۴۷	ذکر شیخ ابو اسحاق ابراہیم بن شہر بار رحمہ اللہ
۱۴۸	ذکر حضرت ابو سعید طوسی رحمہ اللہ
۱۴۹	ذکر ابو بکر الشوسی و ذکر محمد طبرانی رحمہ اللہ
۱۵۰	ذکر شیخ ابو العباس القصاب الاطالی رحمہ اللہ
۱۵۱	ذکر ابو یعقوب الشوسی رحمہ اللہ
۱۵۲	ذکر ابو یعقوب نہر جوڑی رحمہ اللہ
۱۵۳	ذکر ابو العباس سخاوندی رحمہ اللہ
۱۵۴	ذکر شیخ عمور رحمہ اللہ
۱۵۵	ذکر حضرت خواجہ ابو احمد ہشتی رحمہ اللہ
۱۵۶	ذکر حضرت خواجہ ابو الحسن خرقانی رحمہ اللہ
۱۵۷	ذکر حضرت خواجہ ابو محمد ہشتی رحمہ اللہ
۱۵۸	ذکر شیخ ابو القاسم گرگانی رحمہ اللہ
۱۵۹	ذکر ابو اسماعیل بن ابی منصور محمد نصاری رحمہ اللہ
۱۶۰	ذکر خواجہ سعید بن محمد شیبانی رحمہ اللہ
۱۶۱	ذکر شیخ عبداللطیف رحمہ اللہ

صفحہ

صفحہ

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۲۶۶	ذکر شیخ عبدالعزیز سیبکی رحمہ	۲۳۲	ذکر خواجہ ناصر الدین ابو یوسف حنفی رحمہ
۲۶۷	ذکر عبدالواحد بن عبدالعزیز رحمہ	۲۳۵	ذکر حضرت شیخ ابو علی فارابی رحمہ
۲۶۸	ذکر شیخ ابو الفرج طرطوسی رحمہ	۲۳۶	ذکر ابو جعفر صدوق رحمہ
۲۶۹	ذکر شیخ ابو الحسن بکھاری رحمہ	۲۳۷	ذکر شیخ ابو افضل بن گسن الشری رحمہ
۲۷۰	ذکر حضرت محبوب بھائی شیخ محی الدین	۲۳۸	ذکر شیخ ابو نصر سراج رحمہ
۲۷۱	عبدالقادر جیلانی رحمہ	۲۳۹	ذکر شیخ تقی الدین سبکی رحمہ
۲۷۲	ذکر شیخ ماہود یاسین رحمہ	۲۴۰	ذکر شیخ ابو سعید ابو الخیر رحمہ
۲۷۳	ذکر شیخ بھیم الدین کبیری رحمہ	۲۴۱	ذکر شیخ خواجہ قطب الدین مودودی رحمہ
۲۷۴	ذکر شیخ شہاب الدین سہروردی رحمہ	۲۴۲	ذکر خواجہ احمد بن مودودی رحمہ
۲۷۵	ذکر حضرت خواجہ حسین الدین حنفی رحمہ	۲۴۳	ذکر شیخ ابو بکر بن عبدالطوسی رحمہ
۲۷۶	ذکر حضرت خواجہ قطب الدین شجریار کلاکی	۲۴۴	ذکر شیخ احمد غزالی رحمہ
۲۷۷	ذکر سید میر کلال رحمہ	۲۴۵	ذکر حاجی شریف زندانی رحمہ
۲۷۸	ذکر حضرت شیخ فرید الدین گنج شاکر	۲۴۶	ذکر خواجہ یوسف ہوانی رحمہ
۲۷۹	ذکر شیخ الاسلام ابو محمد زکریا اللہستانی رحمہ	۲۴۷	ذکر خواجہ احمد سیوسی رحمہ
۲۸۰	ذکر حضرت شیخ علی احمد صابر رحمہ	۲۴۸	ذکر خواجہ عبدالخالق نجدوانی رحمہ
۲۸۱	ذکر حضرت سلطان نظام الدین اولیاء رحمہ	۲۴۹	ذکر خواجہ عارف ریوگری رحمہ
۲۸۲	ذکر شیخ شمس الدین ترک پانی پتی رحمہ	۲۵۰	ذکر خواجہ محمود ابن خیر فخری رحمہ
۲۸۳	ذکر حضرت نصیر الدین محمود چغانوی رحمہ	۲۵۱	ذکر خواجہ سید علی رامیتے رحمہ
۲۸۴	ذکر شیخ سراج الدین عثمان رحمہ	۲۵۲	ذکر خواجہ بابا سخا سے رحمہ
۲۸۵	ذکر شیخ صدر الدین حکیم رحمہ	۲۵۳	ذکر شیخ ابو نجیب عبدالقادر سہروردی رحمہ
۲۸۶	ذکر شیخ کمال الدین رحمہ	۲۵۴	ذکر مستشار سہروردی رحمہ
۲۸۷	ذکر سید محمد کبیر وہاب رحمہ	۲۵۵	ذکر شیخ روز بھسان کبیر سہروردی رحمہ
۲۸۸	ذکر شیخ علامہ اللہ علیہ الرحمہ رحمہ	۲۵۶	ذکر شیخ حسین قصیر رحمہ
۲۸۹	ذکر شیخ فتح السامووی رحمہ	۲۵۷	ذکر خواجہ حضرت عثمان کلاکی رحمہ
۲۹۰	ذکر شیخ سراج الدین رحمہ		

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۳۳۲	ذکر مولانا محمد زاید رحمہ	۳۱۸	ذکر شیخ نور الدین رحمہ
۳۳۳	ذکر حضرت شیخ محمد ابن شیخ عارف رحمہ	=	ذکر شیخ محمد عیسیٰ رحمہ
۳۳۶	ذکر مولانا درویش محمد رحمہ	۳۱۸	ذکر شیخ علیم الدین رحمہ
۳۳۸	ذکر خواجہ میر گل بند سبزی رحمہ	=	ذکر سید شمس الدین طاہر رحمہ
=	ذکر خواجہ محمد صابر رحمہ	=	ذکر شیخ حسام الدین بانکپوری رحمہ
=	ذکر مولانا شہر محمد رحمہ	۳۱۹	ذکر شیخ بہار الدین حونپوری رحمہ
=	ذکر شیخ صدق رحمہ	=	ذکر شیخ محمود راجہ رحمہ
۳۳۹	ذکر حضرت شیخ عبدالقدوس گنگوہی رحمہ	۳۲۰	ذکر شیخ جمال الدین حسنین رحمہ
۳۵۸	ذکر حضرت مولانا خواجہ گل انگلی	=	ذکر شیخ حسن محمد رحمہ
۳۶۱	ذکر حضرت محمد شفیع عبدالاحد الرضوی رحمہ	۳۲۱	ذکر شیخ محمد رحمہ
=	محمد رحمہ	=	ذکر شیخ شیکہ رحمہ
۳۶۲	ذکر حضرت شیخ رکن الدین گنگوہی رحمہ	۳۲۲	ذکر شامی عابد شہر رحمہ
۳۶۳	ذکر شیخ جلال الدین تہا سبزی رحمہ	=	ذکر شیخ حسن طاہر رحمہ
۳۶۶	ذکر حضرت خواجہ محمد بلقے باندہ رحمہ	=	ذکر حضرت خواجہ محمد بہار الدین نقشبندی رحمہ
۳۶۱	ذکر خواجہ محمد عبدالعزیز مشہور خواجہ کلان	۳۲۳	ذکر خواجہ علاء الدین عطارد رحمہ
۳۶۲	ذکر خواجہ عبدالحق ابن خواجہ کلان رحمہ	=	ذکر خواجہ محمد پار سار رحمہ
۳۶۳	ذکر خواجہ محمد شیکہ رحمہ	۳۲۶	ذکر خواجہ سلار الدین مجدوالی رحمہ
=	ذکر سید عبدالرحمن سہراری رحمہ	=	ذکر حضرت جلال الدین پانی پتی رحمہ
=	ذکر حضرت میر ابو العالی اکبر آبادی رحمہ	۳۲۸	ذکر شیخ شبلی رحمہ
۳۶۶	ذکر حضرت شیخ الشامی بنڈی نظام رحمہ	۳۲۹	ذکر شیخ بہرام شہتہ رحمہ
۳۶۹	ذکر حضرت شیخ احمد سہروردی مجدوالقانی	=	ذکر حضرت مولانا یعقوب چرخی رحمہ
۳۷۰	ذکر حضرت شیخ ابوسعید سہروردی مجدوالقدوس	۳۳۱	ذکر شیخ احمد عبدالحق ابدال رحمہ
۳۷۱	ذکر حضرت خواجہ محمد منصور رحمہ	۳۳۰	ذکر شیخ جمال گوجسکر رحمہ
۳۷۲	ذکر شیخ محمد صادق گنگوہی رحمہ	۳۳۹	ذکر خواجہ صید اللہ سہروردی رحمہ
۳۷۳	ذکر حضرت شیخ داؤد بن محمد صادق	۳۴۱	ذکر حضرت محمد شفیع عارف رحمہ

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۳۵۲	ذکر حضرت میاں شیخ نور محمد چیمانی ۲۰۰	۳۰۰	ذکر حضرت نقشبند ۲۰۰
۳۵۳	ذکر حضرت حاجی امداد اللہ تھانوی ۲۰۱	۳۰۱	ذکر شیخ سیف الدین ۲۰۱
۳۵۴	ذکر حضرت حافظ صاحب تھانوی ۲۰۲	۳۰۲	ذکر محمد زبیر ۲۰۲
=	ذکر خواجہ نور محمد ۲۰۳	=	ذکر حافظ محمد حسن ۲۰۳
۳۵۶	ذکر خواجہ سلیمان ۲۰۴	۳۱۰	ذکر حضرت سید نور محمد بدایونی ۲۱۰
۳۵۷	ذکر سید صدر الدین راجوری ۲۰۵	۳۱۱	ذکر حضرت سید ابوالسالی انبہٹوی ۲۱۱
=	ذکر شیخ سارنگ ۲۰۶	۳۱۲	ذکر حضرت میران شہید بیگ ۲۱۲
۳۵۸	ذکر شیخ مینار ۲۰۷	۳۲۰	ذکر سید محمد سالم ترمذی ۲۲۰
=	ذکر شیخ سعد الدین بدین خیر آبادی ۲۰۸	۳۲۲	ذکر حضرت میرزا جان جان مظہر شہید ۲۲۲
۳۵۹	ذکر سید عبدالواحد بگرامی ۲۰۹	۳۲۵	ذکر شاہ قطب الدین ۲۲۵
۳۶۰	ذکر سید عبدالکبیر ۲۱۰	۳۲۶	ذکر شیخ علی شہنا خاں جالندری ۲۲۶
۳۶۱	ذکر سید اویس ۲۱۱	=	ذکر شاہ محمد نعیم ۲۲۷
=	ذکر سید محمد ترمذی ۲۱۲	=	ذکر سید محمد عظیم ۲۲۸
۳۶۳	ذکر شیخ محمد فضل اللہ آبادی ۲۱۳	۳۲۹	ذکر شیخ کلیم الدین جان آبادی ۲۲۹
=	ذکر سید احمد کالیپوی ۲۱۴	۳۳۰	ذکر شیخ نظام الدین کاکوری ۲۳۰
۳۶۴	ذکر شیخ محمد تیکھے ۲۱۵	۳۳۱	ذکر مولانا نور الدین اورنگ آبادی ۲۳۱
۳۶۵	ذکر شیخ محمد فاحس ۲۱۶	۳۳۲	ذکر حضرت حافظ محمد موسیٰ انکپوسی ۲۳۲
=	ذکر شاہ برکت اللہ صاحب البرکات ۲۱۷	۳۳۵	ذکر شیخ صاحب اللہ آبادی ۲۳۵
۳۶۶	ذکر شاہ آل محمد ۲۱۸	۳۴۰	ذکر شیخ عیسیٰ ۲۴۰
۳۶۷	ذکر شاہ حسنہ ۲۱۹	=	ذکر شیخ محمدی کبر آبادی ۲۴۱
۳۶۹	ذکر ایفھے صاحب ۲۲۱	۳۴۲	ذکر شاہ عبدالعزیز الدین ۲۴۲
۳۷۱	ذکر شہری صاحب ۲۲۳	۳۴۸	ذکر شیخ عبدالہادی ۲۴۸
=	ذکر سید دوست محمد ۲۲۴	۳۵۰	ذکر شیخ عبدالباری ۲۵۰
۳۷۲	ذکر شاہ محمد سنواری ۲۲۵	۳۵۱	ذکر شاہ رحمن بخش ۲۵۱
۳۷۳	ذکر حاجی سید عطاء حسین مظہر آبادی ۲۲۶	=	ذکر حضرت بابی عبدالرحیم ۲۵۲

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۵۰۱	ذکر شہادت حضرت عبداللہ شاہ رحمہ	۲۷۵	ذکر حضرت شاہ محمد حسین رحمہ
۵۰۲	ذکر شاہ حسام الدین رحمہ	۲۷۶	ذکر حضرت شاہ عبداللہ یعنی شاہ غلام علی
۵۰۳	ذکر ملا اخوند امام الدین رحمہ	۲۸۱	ذکر حافظ کاکار خان صاحب
=	ذکر خلیفہ تارا در بخش رحمہ	۲۸۲	ذکر حضرت مولوی سید امجد علی امرہوی
۵۰۴	ذکر عبدالرحیم شاہ رحمہ	۲۸۵	ذکر مولانا محمد انوار الحق دوگیر صاحب اورنگ آباد
=	ذکر فقیر شاہ رحمہ		مولوی سید امانت علی صاحب
۵۰۵	ذکر حافظ علی حسین شاہ رحمہ	۲۸۶	ذکر خلیفہ مولانا سید امانت علی صاحب
=	ذکر حضرت مولانا شاہ عبدالغنی بہارہ	۲۸۸	ذکر حافظ سید عبدالغنی رحمہ
۵۰۶	ذکر مولوی محمد حسن نانوتوی	=	ذکر محمد حسن ولد مولوی رحمت علی مراد آباد
۵۰۷	ذکر مولوی تنہا مراد آبادی	=	ذکر مولانا احمد حسن مراد آبادی رحمہ
۵۰۸	ذکر حضرت مولوی عبدالرشید صاحب	۲۸۹	ذکر مولوی عبدالغفر زمرہوی رحمہ
۵۰۹	ذکر مولوی ارشاد حسین رامپوری	=	ذکر سردار صاحب بہار علی شاہ رحمہ
۵۱۰	ذکر نعیم شاہ	=	ذکر سید معین الدین رحمہ
=	ذکر معظم کتان	۲۹۰	ذکر حاجی غلام علی شاہ رحمہ
۵۱۱	ذکر مولوی جمال الدین	۲۹۱	ذکر احمد علی شاہ رحمہ
=	ذکر مولانا نسیا ز احمد بریلوی	=	ذکر مولوی امام الدین رحمہ
۵۱۲	ذکر شاہ علی محمد	=	ذکر مولوی عبدالرحمن رحمہ
۵۱۳	ذکر جوہری میان	۲۹۲	ذکر حاجے عبداللہ شاہ رحمہ
=	ذکر اخوند یار محمد	۲۹۳	ذکر شاہ صاحب بخش رحمہ
=	ذکر حاجے سعادت علی	=	ذکر فرزندان اخوند فقیر صاحب رحمہ
۵۱۵	ذکر محمد عبداللہ شہرہ رشتخانہ	۲۹۶	ذکر حضرت شاہ درگاہی پور رحمہ
۵۱۶	ذکر خلیل احمد خان	۲۹۷	ذکر حضرت شاہ ابوسعید دہلوی رحمہ
۵۱۷	ذکر حضرت سید محمد صاحب غازی رحمہ	۲۹۹	ذکر شاہ احمد سعید بہارہ رحمہ
۵۲۱	ذکر شاہ بغدادی رحمہ	۵۰۰	ذکر حضرت مولانا محمد نور الحسن مراد آبادی
۵۲۲	ذکر مولوی محمد علی	=	ذکر حافظ محمد مسعود رحمہ

صفحه	مضمون	صفحه	مضمون
۵۲۲	ذکر شاه جمال رح	۵۲۲	ذکر حکیم نور الدین اکبر آبادی رح
۵۲۲	ذکر شاه بلا تھے رح	۵۲۵	نقل چند از درویشان بمغیر
۵۲۵	ذکر شیخ شهباز رح	۵۲۰	ذکر طریقه خلیفہ
۵۲۶	ذکر حضرت شاه علام محمد رح	۵۲۸	ذکر طریقه رسول شاه رح
۵۲۶	ذکر شاه علام بولن رح	=	باب پنجم شیوا می شطاری رح
=	ذکر شاه محمد حسین رح	۵۳۰	ذکر سلسلہ اکیسینہ بخاریہ
۵۲۸	ذکر شاه چپ رح	۵۳۲	سلسلہ زراعیہ
=	ذکر شاه لطف احمد رح	=	سلسلہ صفویہ
۵۵۰	ذکر سلطان قطب الدین رح	۵۳۳	سلسلہ عیدروس
=	ذکر شاه شیر محمد ذوب رح	۵۳۳	سلسلہ شہدائیہ
=	ذکر طغیہ نظر محمد رح	۵۳۶	سلسلہ مداریہ
۵۵۱	ذکر خواجہ مصطفیٰ رح	=	ذکر آن بزرگان کہ در مراد آباد فوتند
=	ذکر سید علام قلندر رح	=	ذکر محمود بن عالم رح
=	ذکر سماع	۵۳۰	ذکر شیخ علام الدین رح
۵۴۰	دوازدہ حدیث بر جواز سماع	=	ذکر شاه محمد کمل رح
۵۶۳	اقوال دیگر در بارہ سماع	۵۳۳	ذکر شاه قطب رح

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حمد و تحمید بی حد شمار بارگاه عظمت پناه آفریدگار است که ندای این جماعتی که در این
خلیفه در جماعت ملائکه در داده اوست و جواهر معارف صفات در گنجینه سینه نوع انسان
و دلیت نهاد و او کند فکر از نارسانی با مردم ادراک کند و آتش پر بیچ و تاب است و کشتی زخم در دریا
بیکبار صفاتش غرقه کرد آب خطر آب رواج عقل بشری را بر سواحل دریای جلالتش
گذری نیست و قوافل ادراک ملکی را در مراحل باوید و عظمتش از خود چیزی نمی تشنه گامان
سامل سفت کشتی شکسته امواج بحر طلال اویند و رهروان منزل طریقت گم گشته باوید
شوق جمال او جل جلاله و عم نواله و صلوات تا محدود و تحیات نامعد و شالیسته نذر مشکاه
و جو و فائض الجود و مقداسی جماعت انبیا پیشوای طائفه صفیا حضرت رسالت پناه شهر نشا
مشکاه فی مع الله که ذات با برکات مصدر حسناش بسم الله و یوان ظهور است و شجلی آفراسی
کتابخانه نور اولین نقطه دایره و هم بحر بحرین یلتقیان بینه کاین نشانه لایبغیان تفسیر و آفرین
برای کل یوم هو فی شان رباعی چون جوهر است احد سلوه کثرت زجباب و میسی و شینه
اشاد از بهر خطاب و حمد شد در کن گفت و عیان شد کثرت و این است حقیقت مومنه در باب ۴۹

دور و دو سلام بر جمله صحابه کرام خصوصاً خلفاء و صحابه ائمه خیر شریف بعد از آن باقی است از امیر المؤمنین ابی بکر صدیق رضی الله تعالی عنه و اشرف الناس شریف توفیق اهل بیت و کتاب
اس اس الجاهلین عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه و اس الخلق بنزل الاموال فی سبیل الله تعالی
لمستعان امیر المؤمنین عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنه و فضل العالم محمد الولاة الکبری و امامته
الاسرار العالی اسد العالی عیوب الدین امیر المؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه و بریاقیات
عشره و بشره و تابعین و تبع تابعین و ضوان الله علیهم اجمعین الی یوم الدین اما بعد میگوی در فقیر
خیر کثیر تصحیر محمد حسین کترین ستر شدن قدوة السالکین زبدة العارفين مولای و مرشدی
حضرت مولوی سید امانت علی حسینی حشمتی صابر می قدوسی غنی که چون ذکر صفات اکابر مورث
انواع حسنات است و مذکور حالات بزرگان سبب گوناگون برکات و سالکان این طریق سود
و این روش محمود شهر آرزو شدن آن میباشد که کیفیت سلاسل مرصع و خانوادگی مختلفه
افکار و اسرار عارفین و ادرا و ادوار سالکین اطلاع یافته در عالم شوق ریاضات و عبادات
بپیر روی آنها خوشنشین را بستر منزل مقصود رسانند و نفوس خود را را استخالی بکلیه خلاق جمیله و حامیه
جلیله گردانند تا آنکه آثار و خبا مقصوده خانوادگی چشیده و قادرید و نقش بندید و کتب
مقدمین و متاخرین متفرق مذکور است تا گریز طالبان را در القاط و مطالع اش از جاهای مشرق
و مقامات مختلفه از جبار خاطر و رسید به و حافظه را به نگه داشت این آثار مفصده و شوارسی
پیش آید بنا برین کیش بر خاطر جمیع زخموه و سیکر که اگر بملدی مشتمل بر حالات و مطالب ضروری
ترتیب یابد و مشتاقان را از انتشار نظر و وقت تفحص مستغنی گردانید و جمعیت خاطر رساند بود که
اجری جز این بچاره کار این گنهار رسیده آبی بگویی تمناسی این نشانه کلام نجات چکاند و قطره بر
روی آرزوی این از خویش رفته باوید تا کامی نشاند محمد الله که درین روز ما با دوار و احوال
حضرات بزرگان سلاسل متبرکه خامه بدست آشنا شده تا خن صمت گره کشا بصد سجود و تکاپو
کتب کثیره این فن شریفی شاکشف المصوب علی بن عثمان جلای رسم و تذکره الا و کیا شیخ فرید الدین عطار

رحمة الله وشفاعت مولانا جامی رحمہ اللہ کتابت علی بن حسین واعظم مدظلہ خواجہ احرار رحمہ و مکتوبات قطب
عالم شیخ عبدالقدوس گنگوہی اسمعیل بن صفی الحنفی رحمہ و مقاصد العارفین شاہ عبدالعزیز امر وہی
چشتی رحمہ و زیادة المقامات و نشات القدس خواجہ محمد باشم مدظلہ خواجہ نعمان خلیفہ شیخ احمد مجتہد و
الف ثانی رحمہ و مراتب الاسرار عبدالرحمن علوی الحشتی رحمہ و سیر العارفین جمال فیاض الشہر دہلوی رحمہ و
اقتباس الانوار مولوی محمد اکرم برکاتی مدظلہ شیخ سونداوی خلیفہ شیخ داؤد گنگوہی رحمہ و اخبار
الاحیاء و رسالہ احوال ائمة الطہیبت و مدارج النبوة شیخ عبدالحق محشر دہلوی رحمہ و قول جمیل لانا
شاہ ولی اللہ محدث دہلوی رحمہ و رسالہ کشف الاسرار در مقالات شیخ ابراہیم مراد آبادی تالیف محمود
بن عالم مدظلہ رحمہ و تذکرہ حاجی رفیع الدین خان فاروقی مراد آبادی رحمہ و سنابل میر عبدالحق
بلگرامی رحمہ و رسالہ مقامات مظہریہ شاہ غلام علی رحمہ و مکتوبات مرزا مظہر جانجاناں رحمہ و رسالہ
مولوی عبدالغنی سلمہ الشہداء ابو سعید صاحب حمۃ اللہ علیہ و رسالہ مولوی محمد مظہر سلمہ
تعالیٰ شاہ احمد سعید صاحب حمۃ اللہ علیہ فراہم آدر دم و مقاصد ضروریہ و مطالب لابدایۃ الیقین
مفصلۃ لصدور لفظا کر دم و نیز بعضی از مسائل متفق علیہ صوفیہ از مرططہ مستقیم احمد صاحب رحمہ
برچہم و درج این اوراق گردانیدم ہر چند اصل مقصود در اتم ذکر مقاصد او را و ذکر کار و شغال
و احوال و معاملات سلاسل شگفتہ مذکورہ بالا بود و فاما از نیکو در کتب مشرحتہ صدر حالات مشائخ سلاسل
دیگر ہم مشائخ خانوادہ کاندونید و ہمدردیہ و فردوسیہ و اولسیہ و نورید و خضریہ و شطاریہ بخاریہ
و انصاریہ و غیرہ و ہندریہ و غیر ہم قوم یافتہم پسندیدم کہ غرض بصر ازان نمودہ آید اگر نیز
پارہ ازان ہم افزودم و ہم ذکر بزرگانیکہ در شہر مراد آبادی در فون اند ضمیمہ آن ساختم و بیان حال بزرگانیکہ
کہ آہنہا را دیدہ یا حوالی آہنہا از شفقت شنیدہ ام تا نوشتہ نگذشتہم و از خانوادہ امی طوسیہ بیان
و طیفوریان کہ ذکر آہنہا درین کتب مجتہدہم از تسویدش پہلو زد و دیدہ خامہ از شرح حال آہنہا برکنار
کشیدم تا نام این کتاب با میدظہر برکات و قبول توقع محضرت فاضل الانوار بنیاسبت ہم تبرک
زادہ خود مولوی انوار الحق سلمہ الشہداء انوار العارفین نہادم از پیشگاہ رب العالی امید

آنکه از هم که سیرین اوراق ارباب شوق و لذتی فراوان گنجد و هجاب و وق را از وسط الیه کتب
 مستغرق برای حصول مقصود مستغنی گرداند و این نامه سیاه در ابتدا صدق اوراق طیبیه عافیت و ارتقا
 عطا فرموده خاتمه بخیر سازد و خاطر را از بوی نفسانی و خوشبویهای دنیا و می بسوزاند و بچند
 روز از لایحه در چون آغاز این تالیف بسال کثیر بود و صد شتاب و شورش بجزی در عهد دولت سابق
 مرحمت یزدانی ظل اقدس سبحانی عدل گستر رعیت پرور جان جسم جاده و جلال جوان نخت جوان
 دولت جوان سال **جناب محبت کلب علیخان** بهر اورمسنه آرامی حکومت ریاست
 مستطیع آبا و عرف را سپرد حفظه اندک عن القاسد و لشکر و مرید خاص ادا و تمذبا مقصود حاصل
 طریق حدیث شناسی کشف است حقیقت بهاسی بگردان تفرید و بجز حضرت مولانا عبدالرشید صاحب
 قدس المدینه لغزیر تلمذ انجام پذیرفته و شاید این آرزو و اندک تمیز بر مشقه قرطاس سلویه ظهور گرفته
 واجب آید که نسبت از شخص کفایت ابتدای این ریاست تا حال ذیبت منجمه بیان نموده آید تا شنیدگان
 دهند و شنوندگان شناسند که ظهور همچو امارات عامه حثا تا به از اثر نیت حق طوبیت چندین عالم
 مروج سلام است و مخلص را در حق معرفت و حدیث شناسی به سائگی این مروج دین بسین در جامه
 تا آنا اشرف فی القصود المرام محقق نماید که جناب علی محمد خان بهادر و غیره التذلل ابوالاباسی این شهر را
 ریاست مدرا اند که مدته ای کمال سلطنت و شوکت جمعی غیر از آنها این شجاعت آثار در عالمی ملک
 کشیدند و مخلص خویش فرموده بر وضعی لولطم ملک و فضل شجاعت مبداء اند که در جنب هیبت و
 مردانگی آن مسلح جناب کشیدن عهد از دوشی کشاوند هیبت فراوان گنجد و علم جلالت و چار سومی
 آفریننده باغبان در عهد دولت آن بهر در و جبال و صحرای آه و در گشته نخت بی خانمانی بر دوش
 برشته و نما افغان بر فرجام کار فرامی تیغ زهر و نام آن فریدون هشتم عالم جل بکار کشیدند
 چون پانزده حیات توابع موصوف للاقاب شد و جناب عبدالعبدستمان بهادر و جناب بنفیس عبدالعبدستمان
 بسین فرزندان آن غفران آب بفضیله اتفاق که شورش در کتبهای تاریخ مرقوم است بمرکابی شده
 در حق بگریزای کابل و خندار شد بهر حث کرده بود و بباران سرد در این قوم با لشکر این عقیده هستند

غاشیه الماعت جناب محبت سید محمد خان بهادر ولد شایسته آن عفران باب بر ووش کشیده و امثال
 امر شریفش آن مال امریه را بر عهد ریاست نشانند و حلقه بگوش فرمائش گشتند آن الامراء هم تصف
 بعضیات جلیله شجاعت و همت ووش بود و کارهای ریاست بوجه حسن سر انجام داد و سالی چند
 مسند آمانند پس از آن که جناب امیر عبدالرحمن بهادر و جناب نواب فیض السدخان بهادر از ولایت
 کابل باز گشتند بسبب کواقبال نزول فرمودند و تقاضای ممالک در میان خلاف نواب عفران باب
 و قند جناب نواب سعد السدخان بهادر و با کمال غلبه در عین عفران شهاب بکرم قضا و حق اعلیٰ
 نسیب گفت و جناب فیض السدخان بهادر بر شد و کرامت مرجع ایمان دولت شده و ساد و
 فرمان فرمای راجلوس خود آمانید و وقت از وند که اهل لشکر و همه فاعنه کبیر دست بسته که طوع و نفاق
 ایشان بر میان جان بستند و گردنشان وقت بدست خیر و فرمان پذیر می داشتند خیال سربازی از
 سر برد کردند پیرایه حال این میس عزیز الوجود کمال دروغ و تقوی آهسته بود و قامت عالیشان و عین
 شریف نبوی پر استی طرح بنامی مشهور مطفی آباد عرف را سپور سخته ذات فاضل الکرامات همان عالیجناب
 که در حیات خود همورش فرموده علماء و فخر شرفارادان جاو اند و بساط امن و عاقبت رسیده
 نمایان نبشیدند هر گاه آن مغفرت دستگاه مادل از سیرین و ارفانی ششیر و غمان کسیت غرمت کسبو
 و ارباب تجار گردانیدند خلف اگر ایشان جناب اب محمد علیخان بهادر و قدم مسند ریاست گشته آمانید
 سلطنت و رجب و بر افغانان انداختند که تخم عداوت ایشان در دلهای کاشته شد بالاخر همان تخم سر
 بنمو کشیده این بار آورده که از دست کسان شربت نفاشیدند و بر آورده کوچک ایشان جناب نواب علیخان
 خان بهادر که پایه سرور و عظمت هستند نهایت بگرداری شجاعت بر عهد ریاست جاگزیدند و نهایت
 برتری پایه ووش آن عالی مرتبه در پله انصاف بنجیده گردانیدند و چون جناب نواب غلام محمد خان
 بهادر را شوق زیارت حرمین شریفین بدینوشید جناب اب محمد علیخان بهادر و خلف نواب علیخان بهادر
 مقتول بر منصب ریاست جاگزیدند و اکثر افسر برده و رعیت حیات سپردند چون پسری که
 رزداره ریاست چند نگذشتند بخدمت قاضی ارتمالی خان جناب اب محمد سعید خان بهادر و خلف ارشد

این کتاب بظلم محمدخان بجا در حاجی حسین بن یحیی سواد آهلی درونکنده ریاست و جهلان نورافرازی
 بیت اشرفنا قبایل لاندوال گشته بسبب کمال زکاوت طبع و اصابت رایجی حسن نظامت است. اجمالی
 رسانیدند که این شهر در امن و عافیت نسبت به مثل سایر ممالک گشت بشاطعگی دست نظامت حضرت
 مروج الادب صاف عروس است بهشت کمال شد جلوه آرای برزم رونق ذریب گردید نشان شوکت
 حکومت از کنگلی نوی سید در سال کبیر او و صد و نماند یک بحر بی کمالان از وجود سرانچو پشوا
 خانی گشت جناب محمّد یوسف علیخان بهادر خلف کبر سر حکومت به جلوس خود در غنچه گردانید لیکه ذات
 ایشان بجمع صفات کریمه خلاق صیقلی و از حسن خلاق و تشخیر قلبی بر ایاد و بحر بی طانم و رعایا و پروا
 حال در تقاضای کرام و اجداد عظام گشتند بحق اگر پایی این رئیس باوقار در میان نمید و در سنگا همه
 شوب خرد در بر می نوح نگاشته ز خجاست نفوس به معاشان و بد اعمالی کوه اندیشان شهر و عالی شهر
 هر یک بر باد و تباه میشد صابت بر ای زرعیش در خط این خطه فرد در نشان همانا کار عجز نمود و حقوق
 جمله جهات را بنا بر فکر سائب خود از هم کشود هنوز از ساهاهای عمر ایشان مانده گشته بود که در
 چنان شوق این عشق نشان غوش کشاوند و از در فرود سوس صعلی تعالی و در او اندر سل کبیر او
 دشتا و یک بحر بی بسم پاکش در زیر خاک آرید پای سترحت بخواجه عدم و در گشته آنگاه و عروس دولت
 جوانی از سرگرفت و شاید ریاست نقاب از رخسار برگرفت گیتی آب فقه سحر باز آمد و عالمی را نشاند تا
 و ساز آمد جلوه عروس قبایل بداد و می جلوس گلستان بختیاری نهال باغ کلمکاری مروج احکام شرع
 ستین احمد حامی بن حسین محمد جناب علی القاب **محمد علیخان** بهادر در دیده خلعت
 اکبر و ارشد حضرت مروج بصفت مزین گردید صدای تنبیت زناه قلاح عامه خلق در گنبد گردان
 پیچید شایع آرزوی عالمیان بار آورده نهال مراد جهانیان بر و مند گشت تا ز گیاه جان تازه نیست
 آسروگی از دلها بیرون شافت هوسرندان که باز کسا و بازار قدر سنجی بر در و دل بود و گل گل شکفتند
 در باب کمال از اطراف عالم صیت سران پدید مرتبه وانی این رئیس عظم شنید و بوسه بر لب بر سر
 زو ندر و سایر اطراف ملازمی دلخواه بدست رسید و شرفدار کثاف خوش بمانی دستیاب گردید

این نیز سپهر ریاست و کامگاری باز و یاد مراتب شوکت و تجیاری با نور دیده و ذی و غیر و نهی
 عین الاعیان مکنند و بهر ذمی و زند نیکان خرم تر شد زاده کامگار محمد شتاق علیخان بهادر خسته گوهر
 بر اوج اقبال لایزال تا بان باوارنجا که در حجت این چشمه فیض بی پایان عاتم دوران مجال نام
 و زبان عطار و در همان نیست لهذا آن به که بر جوع سهل مطلب نایم و دست بحر ری تقاسد کشایم باید
 که این کتاب شکل است بر پنج باب **باب اول** در بیان کلمه نفی اثبات و خطرات و شد و تد و فکر مفهومی
 اهم ذات و بیان اثر نسبت و ولایت و نبوت و سلوک خود به نقشبند قدس الله سره بهر نیر و عاشق و
 مؤیدات عشق و آثار آن و توحید مطلق و مقید و قرب نقل و فرض و تجلی دعوت حضرت محمد
 و مثال و تمثیل و تناسخ و پرورد خدایت این الله خلق آدم علی صورتی در روح و نفس و دل و مرتج
 شیخ و ده کرده که مقبول تصوف صاحب هر اقسام صوفیه و فرق مقام و حال و ملوین و اقسام الهام
 و تصوف و نفس مرقع و شرف مرقع و شرفه و فنا و اولاد و اسامی رجال السد قطاب غوث دالمان و اولاد
 و ابدال و اخبار نقبا و نجبا و عهد و کتومان و مفردان **باب دوم** در بیان کسر و کائنات و سید موجودات
 صلی الله علیه و آله و خلفای شیعین و ائمه اهل بیت مطهرین و اولاد امام **باب سوم** در بیان
 اسامی صحاب صنفه و اولادین شیعین و ائمه اربعه و چهار پیروان اربعه **باب چهارم** در بیان کوز و کوز
 فنا و اولاد می نه کوز و سلسل آن پس فوت سواهی پنج خانواد که ذکر آنها در باب پنجم خواهد آمد **باب**
پنجم در بیان بزرگان حسیقه فنا و اولاد شطاریه و چشتیه و کابریه و عید و سید و قلندریه و بدایه آن کبار
 که در مراد ابا و مدنون اند و کرمات چون کلمه این بهمیدان از نوشتن اشعار است لهذا عبارات کتابها
 نکور بعینه یا خلاصه آنها را برده شده است نام و عرض نیست و اتقان این فن نیست که درین کتاب اگر
 خطامی و غلطی رفتی باشد در صحت و صلاح آن درین تقریبی بلکه کوشش نمایند و اندوست و راز مخانی
 و مدعیان بهر نیر سیرت شرف و حفظ و نگهبانی خود دارند که شکر در حق ایمان از زبان مولای محمد
 که ذکر شرفش خواهد آمد با دم الله شکر و الحمد و از صلا کار و حمد و نعت که معتقدند اولیا شریف
باب ششم در بیان کلمه که کلام از زانوی چپ کشد و زانوی راست رساند و کلمه که از زانوی

حق سبحانی گفته میشود و اگر خوب بود اگر خوب بود پس حرف باست که در همه سبها که اسد الف و لام از
برای تعریف است و تشدید لازم از برای مبالغه در آن تعریف پس بیاید که طالب شریعت در نسبت
انگاری سخن سبحانی برین وجه باشد که در وقت تلفظ باین حرف شریف هویت ذات حق سبحانی و تعالی
مخوط می شود و خروج و دخول نفس واقف بود که در نسبت حضور می مع الف فوری واقع
نشود تا برسد آنجا که بی تکلف نگاه داشت او این نسبت همیشه حاضر در او بود و تکلف نتواند که این
نسبت را از دل دور کند **رباعی** غیب هویت آدمی شناسد انقباس ترا بود بران شرح
اساس میباش از آن حرف و در همه سبها حرفی گفته شگرف اگر در می پارس پوشید و نهاد که غیب
هویت که حضرت مخدومی در این رباعی گفته اند صراطی اهل تحقیق عبارت از ذوات حق سبحانی است
تا تعین نیست بشرط اطلاق حقیقی که مقید نیست باطلاق نریز ممکن نیست که در پیشگاه او از آن بگذرد
متعلق گردد و ازین حیثیت مجهول مطلق است **حاشیه** اندیخا ظاهر میشود که آنچه اهل عقول گفته
که توجیه مجهول میشود و مانند علم محال شتبا است و حق این است که توجیه متعلق میشود اگر چه علم
متعلق نمی شود و چنانچه بوجدان معلوم است حضرت خواججه علی الهدایه از آن سوره در بعضی از کلمات
خود نوشته اند که مقصود از ذکر آن است که دل همیشه آگاه سخن سبحانی باشد بوصف و محبت و تعظیم اگر در
صحبت ارباب حجت این گاهی حاصل شود خلاصه ذکر حاصل شد متذکر روح ذکر است که اول آگاه و سخن
سبحانی باشد و اگر در صحبت این گاهی حاصل نشد طریق آن است که ذکر گفته شود و حضرت ایشان بعضی
از کلمات قدسیه خود نوشته اند که وقوف قلبی عبارت از آگاهی و حاضر بودن دل است سخن سبحانی
بر التوجه که دل را هیچ پستی غیر از حق سبحانی نباشد و در جای دیگر فرموده اند که چون ذکر ارتباط گاهی
بند که در شرط است و این گاهی را بشود و وصول و وجود و وقوف قلبی میگویند و در آن است که
ذکر از دل واقف بر یعنی در آشنائی که مستوجب باین قطعه صنوبری شکل شود و او را مشغول و گویا بند
گرواند و گذارد که از ذکر و مفهوم ذکر غافل و ذوالاثر گردد و حضرت خواججه علی الهدایه این سخن را
معنی را لازم میسازد زیرا که خلاصه آنچه مقصود است از ذکر در وقوف قلبی است **حاشیه** مانند

مرئی باشن بر بنیاد اول پاسبان که بر بنیاد اول ایدت مستی در وصل و تفرقه بیان نسبت
 بهر طریقت و تحقیق آن ای طالب شد بشرط عدالت و تقوی باشد و مرتکب گنا کبیره
 نباشد و بر صغیره اصرار ننماید و هر مرد صحبت یافته شخصی باشد و زیاده ازین شد الخط مرشد و
 محتب سلوک مفصل مرقوم است باید دانست که اکثر طالب بیچاره بر ظاهر صفت غلطه خورده بر
 نقصان نسبت باطن پیکر و در آن نسبت بیشتر از فساد عقاید کلمه گرد و دریا بقصود مستمر در بعضی
 احکام شریعت و طریقت اندران که درت افقه و صاحب نسبت بر نقصان آن مطلع باشد یا نباشد
 این نسبت بهر بنجدلان و بلاکت و عجز است طالب باید که از چنین صورت فریبی نخورد و در آن نسبت که
 از آنحضرت صلی الله علیه و سلم در سینه فقر استوارت است و پاک از نقص مذکور خاصه آن در محبت است
 و اراده و قویه در اتباع فعل آنحضرت صلی الله علیه و سلم که هرگز خلاف آن نخواهم کرد و اگر چه از
 نیایه بشریت پیروی تصور اندران افقه اما از صمیم دل احکام آن پذیرا گرد و در ص بر سنت عملی
 باشد تا تناسی نفس و سلوک بهر تمام طی گردد این نسبت طالب را کشتان کشتان بر مراتب قرب و
 عرفان می رساند تا اتم این اثر نسبت شیخ خود بیان میکند اگر از صحبت شخصی بچنین آثار پدید آید
 و در نماز چیزی کیفیت و دو بستگی و مشغولی پیدا آید برگز از فیض نسبت آن روان گرداند و اگر بعضی
 فعل ایشان در نظر خلاف شرع نماید بر قصه موسی علیه السلام و خضر علیه السلام عمل نموده بدانند
 که در نظر من خلاف می نماید و ایشان هر چه کنند با الهام کنند ایشان این الوقت اند و بدانکه اگر در
 در نماز حضور نباشد از ملاحظه و مراقبه حضور و قرب بچیز است و دور و اندرون وی از جوش کعبه
 قرب حضور بی بهره است و هر قدر که نماز فقیری حضور است همان قدر در فقر آن تصور است شخصی
 دوستانه که بسبب خلاف امر و نهی حکام شرعی قصداً از مرتبه خوف و نیتند آری در یابی فرادان
 از آلودگی گرد و غبار پاک و تیره نگردد اما آن فعل ایشان تطهیر انشاید این فیض و عطاء
 بمرحمت فرست ایشان شادانند و بعضی دیگر اند ایشان خواص و ریاضی و عدت و شهادت و حقیقتند
 یک آن نزد حضور می دوست و صحت و دور می رانند جای و قدرت بطاعت ظاهر نباشد هر چند که

در حکام و تکلیف شرعیه کامل و ناقص نبود و محکوم و مکلف اند لیکن ایشان از مقام عروج بودند
نزول از اول اختیاری ندارند ایشان نماند و هم این وقت اند و بعضی کلامند و مقربان
به شیارند ایشان واقف اسرار شریعت و طریقت اند و انا و اگاو سلامتی و ملاکت بحسب
حقیقت اند چه که بنیای معانی و حقائق اند و شهباز صحرای معرفت و عرفان اند و پرواز بر مقام
عروج و مربوط و منزل نزول میدارند ایشان صاحب ارشاد و واهل صحو و اهل تکمین اند قول و
فعل ایشان قابل تقلید و لائق تقریر و تحریر است و در این زمان ایشان نایاب اند و هم این وقت
و احوال وقت اند باید که جوایبی جمیع مراتب مذکوره در هر شیخی نباشد و گرنه از تعلیم یافتن علمین
بازماند و در جست و جوی غنای مایه عمر خود را بر باد دهد و باید دانست که آنحضرت را صلی الله علیه و سلم
از غلبه فوق قرب و رهازد و در کعبت باقی ماند گفت نورالدین رضی الله عنه یا رسول الله انسیبت
اکم قصیرات الصلوات فقال لم انس و لکن مقصود رسید دریافت تقدم فضلی ما ترک ثم سلم این امر
از روایات آنحضرت است صلی الله علیه و سلم که در کیفیت عروج قرب و حضور به نزول انکسافات نماند و در
در سجده نماز پنجگانه و در کشیدن که عائشه رضی الله عنها چنان دانستند که روح حضرت از تن پرواز
کرد صلی الله علیه و سلم و روزی در حبسه بین بسجده چنان نشستند که صحابه چنان دانستند که حضرت
صلی الله علیه و سلم سجده ثانی فراموش کردند این عروج و نزول در مقام قرب و حضور با اختیار
آنحضرت است صلی الله علیه و سلم و ظاهر است که عروج و نزول آنحضرت صلی الله علیه و سلم امر اختیاری
است و بر ظاهر است که آنحضرت مقتدا و احوال وقت و این وقت اند صلی الله علیه و سلم چنانچه تمنا گفت
س و سهوین ترمو جمال صدی که کچه دخل نتهوان کبی نسیا نکوهه و باید دانست صحابه را
ملکوت و جبروت و مقام عروج قرب حضور مکاشف میشد و روایات فدا فی الشیخ و فدا فی الله و بقا
بالسکر و صحو و غیره در روایتها لیکن در زمانه ایشان آن لفظ مصطلح نبود و لهذا در اقوال ایشان
اینها استعمال نیست رضی الله عنهم همین در کتب مشتمل بر سیرت دلی بر وزن فعل است مبالغه است
از فاعل طاعت ولی پوسته بود و در وی مصیبت اندر نیاید در و البود که فعل معنی مغفول بود

پس بیایی بود بر روی احسان حق عزوجل و آن محفوظ بود از زلزلات مصیبت و پستی
 معصوم اند و معصوم را از کتاب گناه و نوبت است اما محفوظ را از کتاب گناه بود بر سبیل قدرت و لیکر
 و در ابدان گناه هرگز نبود و گفته اند که او را تقصیر نبود و در حق حق و تاخیر نبود و بقیام نمودن
 بحق خلق و مطیع بود و نه بجزت عقاب و نه بامید مسن آب نه بنید و ندانند نفس خویش را قدری
 و قیمتی و بدانند که خداوند تعالی را اولیاء اند که ایشان را برستی و ولایت مخصوص گردانید
 است و والیان ملکها اند که بیدارگی برگزیده است ایشان را و نشانی اظهار فعل خود گردانیده
 است و در ایشان را و والیان عالم گردیده تا از ایشان بمان برکات اقدام ایشان آید ایضا
 اسی برادر جامی نویسد نسبت که میفرماید **لَقَدْ نَطَقَ الْمَلِكُ بِحَمْدِ اللَّهِ تَعَالَى** که امری بکار حمت
 او الهوات معاصی و اقدار منافی عاصیان را از وجود ایشان پاک گرداند و بظهارت مغفرت و است
 نعمت رویت را قابل کند **اللَّهُ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا** بیان در ولایت و نبوت
 مسکله پنجم کتاب مقاصد العارفين جامع علوم محققین مفسر فائق مدققین شاه عضد الدین در بیان
 نبوت و ولایت است انشاء الله ذکر شریفش خواهد آمد بی انسانی را گویند که فرمان ایچادش مثال
 احدش متضمن ارقام هدایت احکام و اعلام ارشاد و انجام و شتمبر قوانین صلاح و قواعد اطلاع باشد
 بوجهی که نه نیت از آن منسوب نمودن فایده و نه نایب او در خوان خدمت مأمده بلکه خود او است
 فایده که خلق منظم بخورش روشن و معنی میگردد و و کتوز و فائز بپشتش متشدد و مبرهن و آنچه
 که گمراهن طریق و نادیدگان نعم حقیقت گویند که خدا را در ایچاد فایده اظهار خویش حاصل است و
 انبیا بحال ریاست و همن مسخ معنی فیصل الحکیم لا یخجلو عن الحکمه خیال خام بخاطر و شتمبری تحقیق گردند
 اند و حسب افاد می را در حدیث ان اعرف بحب حبیبی نهیده و نبی اگر با کتاب و شریعت تازه بود
 رسولش گویند و بعضی از انبیا چنانند می که کتاب نبی مقدم بر ایشان تکرار نازل شده بعضی علمایان
 دین از اطلاق اسم رسول بر آنها سکت شده اند و حال آنکه نزد یک صحاب تحقیق رسول اند چه
 کرا و نزل حقیقت تجدید است نسبت ایشان اگر چه تکرار است نسبت انبیا و سابقین در رسول اگر

نامور بجا و پادشاه اولو العزم بود و اولو العزم اگر محیط اعظم باشد آنرا نام گویند و محیط کسی است که حقیقتش محیط
بعد حقائق باشد و بالایی مرتبه او هیچ مرتبه ای نباشد و جاتم نبوت کی بیش نیست و آن خاص خود
مقصود محمدی است صلی الله علیه و سلم و اولو العزم نزدیک بعضی پنجاه اند و نزدیک بعضی شش
وزمانه نبوت از آدم صلی تا حضرت محمد رسول الله است علیها السلام و مدت با این که گذشته شش
هزار سال بود و در زمانه نبوت بر سر هزار سال شهبواری کاملی پیدا شود که در علم و فضل و قدرت
و قبول فضل و اولی و اکمل ترین خلائق باشد و مدت نبوت کامل پسین اولین بود و از انبیا
علیهم السلام کسی که اول سعادت شده آدم صلی است علیها السلام و بر سر هزار و دوم نوح علیها السلام و بر
سوم ابراهیم خلیل علیها السلام و بر چهارم داود و علیها السلام و بر پنجم موسی علیها السلام و بر ششم عیسی علی
السلام و بر هفتم محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم و غیر آدم و داود و اولو العزم اند و بقولی غیر داود
و بر قول ثانی اتفاق است در علم او نبی در اظهار دعوت و ابلاغ پیام شما نیست مجبور است و هر نبی حسب
اشراق خاطر بود و کشف غیب بقدر طاق خویش کی از دیگری فضیلت دارد و در علم و قدرت و
نبوت دور می دارد و دوری کجی دور می بخلق یعنی نبی و در توجیه و در توجیه بخدای تعالی که بدان
سبب اتفاق کند از حق و توجیه به بندگان که بدان واسطه افاده کند بخلق و کمال اول ولایت است
و کمال دوم نبوت و نهایت ولایت هدایت نبوت است و مطلق ولایت فضل است از مطلق نبوت چه
ولایت تربیتی است و نبوت ترب بخلق و اگر اصناف کنی پنی پس نبوت اولی است از ولایت رب
ختم کمال او در آن نبوت است تا به تنه ولایت چنانچه کمال آدمی در بلوغ است اگر چه آنها بطولیت پیدا
بلوغ است و چون بلوغ نسبت کنی هم ولایت فضل بود از نبوت از جهت آنکه کمالش در محض ولایت
حاصل است بلکه نبوت نسبتش موجب زوال ولایت است و اولی کامل سعادت به ابلاغ نیست هر چند
که در ابلاغ احکام باشد و اما آنچه که محققان گویند که در دیده بنیای فرده از فرات کائنات پیامبر است
از حضرت غیب برادران نبیست بود که بحث هر شیئی با بلوغ و اظهار طریقت است که سادک آن طریق
بنیای پیدا کند کما گویند نبی رئیس قوم است و فضل و عقل بهتر از آن قوم در حسنات خلاق و خالق

ترین در تهنیت غیر منزه و پاک از او ناس عیوب و معزاز لوث شبهات و شکوک صاحب توت و
 قدرت مؤید تبادلات غیبی ابلاغش اظهار کمال است چون خلقت انسانی بر نور و ظلمت مشتمل است
 و ظلمت غالب بر نور لاید که هر زمانه انسانی پیدا شود که نورش غالب شد بر ظلمت تا قوم ظلمانی هم
 بنورش منور شود و آن انسان انوار نشان اگر خود روست نبی بود و اگر نبی شوها ولی است و مراد
 ازین خود روی و پسر روی در تحصیل کمال است نه در تکمیل امام و اگر خاصه نبوت بدان کنی
 آفتاب است و نبوت نصیبا آن و دعوت مخلوق حرکت او و محبوب او میان ذرات زمین که ظلمات
 کفر قبلا آقا و اندو حرکت آن آفتاب و انحراف آن ذرات است هر که او را دید منور شد و هر که در پرده
 ماند مظلم گشت و هر که آن را ندید برانده شد و دعوت مطلق را مقدر می است طویل که در هر کلی عبارت
 از وی بود و ابتدا او اول است و انتها را او ابد و این در هر رابطه نسبت اختلاف اعدا و انبیا در سلسله
 لاحق شدند و آن باعتبار انبیا که مناسبت بود و مذات باشند و بحسب خدا و سلی که اختلاف او یان
 از ایشان پیدا آید ساعات و باعتبار آنکه بر سر هر زمین نبوت اندایم سببه و خاص ذرات با برکت
 رسالت پناه محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم که جامع کمالات همگین انبیا و اولیا است و دعوتش محیط دعوت
 جمله انبیا و اقبل و هدایت اولیا و ما بعد است سلطان الهی بر همه و از آنجا که او صلی الله علیه و سلم حیا البقی است
 و دره این آفتاب و تاب او ناب باقی باشد و هر کوی که درین میدان درخشد مستفید تاب او است و
 از آنجا که آفتاب حاکم ما یجاب است در احداث نور و روشنی ما یجاب و انهم بسبب مقابله آفتاب تقسیم بر
 کما عرفت لاچار اشارت عجاز بشارت بشوق قمر رفته که دلیل اعلی کمال محمدی است صلی الله علیه و سلم و غیر
 انبیا و اولی کمالات و صحت انبیا باشند در کتب نبوت چه ذات نبوت بالذات امری مستقر و ثابت است
 غیر تمایز انبیا و مجزیه اما اظهار نبوت در عوام احتیاج با عجاز دارد و تا صورت پرستان بهیچ بعجز تصدیق مستنی
 نمی کنند و اطلاق حسنه کمالات نبوت اندر زیر که دعوت نبی مخلوق از ابلاغ و اظهار حسنه است و غیر
 بر نبی بر حسب تقضای امت است چنانچه در قوم پیغمبر صلی الله علیه و سلم فصاحت و بلاغت کلام بود
 آنحضرت بفرقان فصیح و بلین آمد و نه پنداری که سخوات انبیا بر محض باراد و ایشان است بلکه مشیت حق است

مقدم است بر آن چه حق سبحان و تعالیٰ در آنچه کما کمال و شند می نقصان نشان نمود و در آنچه اختیار و شند
 بجز نشان از زود و تا از کفر بگذرد و در راه رست و آید و جمله انبیاء معصوم اند از کبار و عدا قبل از نبوت
 و از کبار بلا عدا و از صفات بعد از نبوت و بعضی گفته اند که از کبار مطلق معصوم اند هم قبل نبوت و
 هم بعد و از صفات مطلق معصوم اند بعد آن ربی هر چند که مقرب خداست اما هیچ حکمی از حکام برتر
 او را معاف نمیشود و بالا نظر او را و ای آن حکام تمنا و حقیقت نبوت مانع صدور فعلی که ظاهراً شرست
 لغاصاً عاقلان و در نیست و نه از آن افعال بزوات نبوت حجابی و مناک حکمت است از حکام نبوت و
 بعضی گفته اند که مناک سنت رسول است صلی الله علیه و سلم زیرا که آنحضرت صلی الله علیه و سلم التکلیف و
 فرموده و هیچ راوی آنرا با مردی که انبیاء را رقم نموده و حال آنکه معنی غیر خبر از معنی آن خود را و چه نبوت محمد
 صلی الله علیه و سلم جامع نبوت جمله انبیاء است علیهم السلام و در حصول وین همه را اتفاق است و اختلاف
 فروع بر وین با فروع وین دیگر مانع این قول نیست تا فروع و الله علم بصواب و اگر خاصه لایت
 بد آنکه ولایت در قسم است عاده که عود بعد از کیف بعد از لازم باشد تا صاحب لایت متوجه بخلق شود
 و نسق حکام و نصب صدور و ابلاغ پایش متفرع گردد و این تقسیم مخصوص با نبی است علیهم السلام و در منقطع
 متضمن آن لزوم نباشد تا بر صاحب آن ابلاغ واجب آید و آن ولایت اولیاء است بخوان الله تعالی
 علیهم السلام و هر یکی از تسبیب بر همین است مقیده مطلق پس مقیده عاده موجب تخصیص طریق اولیاء
 از ضلع حکام است و عاده مطلقه باعث ظهور فائق هول و حائق فروع آن این حکام است و
 منقطع مقیده علت است بنا بر طرق خروج و اقامت حد و است بر وجهیکه ابطال باطل و اثبات حق حاصل
 آید و منقطع مطلقه سبب بروز و فائق اسرار عالم و عالمیان و هر یک را ازین اقسام اربعه خاتمی است
 که لوازم او بعد از منقطع شود و آنچه از قائم سرزود شود و کلیدی باشد که آنچه از فریش صادر گردد و بعد از
 او بود و قائم هر قسم در کار خود مختار نیست و قائم ولایت عاده مقیده خاص فوات مقدس محمد رسول
 صلی الله علیه و سلم است و از فرموده الرساله و النبوة قد تعطلت فلا رسول بعدی و لکن و حضرت
 الله علیه و سلم جامع هر قسم بودند و قائم ولایت عاده مطلقه علی مرتضی است که هم الله و چه ولایت

وارد شد که آنان بدین علم و علی با آنها و نیز در گذشته آنها نیز از اسکتیه و علی لسانها و گمان نبری که
 چون عاده مطلقه ختم بر علی باقی است شرکت او در مذهب با رسول صلی الله علیه و سلم در نبوت
 ثابت شده باذعان این گمان و روای می ضلالت و نقصان نفی چنانچه پیغمبر خدا آورده است پس است
 شریعت و طریقت و حقیقت و سابق گفته که شریعت باب طریقت است و طریقت باب حقیقت و
 نیز بشود که حقیقت و طریقت است و طریقت در شریعت و هر که شریعت را دید و بران اندموسن است
 و آنکسی کرد بطریقت رسید و در آن ماند زاهد است و کسی که پیشتر رفت و در آن ماند غافل
 دلی و وصل است و آنچه عاده را لازم است آوردن این کمالات ثلثه پس تر حاصل شد شریعت جامع
 بقیده داد بر رسول صلی الله علیه و سلم ختم شد و طریقت و حقیقت مطلقه عاده داد و جعلی مرتضی اقبال
 نمود و بروی که ختم شده ختم یافت یعنی آنچه علوم طریقت و حقیقت بر دل رسول صلی الله علیه و سلم نازل
 کرد و بزبان سحر بیان آنحضرت در ضمن شریعت مجمله یا بر خاص عام پیام شده بود و بزبان علی تفصیلاً است
 پس علی مرتضی منبر لسان مصطفی است و لهذا در شان او وارد شده که من گفتم مولاه فعلی مولاه
 یعنی هر بنده مؤمن که آزادی خود خواهد بدین از قید بندگی و نفسانیت و رستی پس آنرا می او بدست
 علی خواهد شد و چون علی را با نبی جزویتی ثابت است در باطن لایحار و صلی الله علیه و سلم در شان او
 که مذهب و مودت و محکم نمی و ملک می و نیز فرمود که نسبت علی با من چون نسبت ماهی است به
 علیها السلام و نیز گمان نکنی که ختم ولایت چون بر علی شده دیگر صحاب و ولایت نبود و بدین گمان
 از حق مبرانشوی چه شمع باطن محمد صلی الله علیه و سلم بر مایه و قلوب صحابه رضوان الله علیهم سائر
 زده و در یکی از ایشان از تجلیات انوار الهی منور بوده و لهذا در شان ایشان وارد است که صحابی
 کما تجوم باهم قدیم است ثابت شده که از رسول صلی الله علیه و سلم ولایت منقطع و غلب
 صحابه انتقال کرده و از صحابه بقوت بعین و لیکن از علی مرتضی سلسله انتقال ولایت تا آخر
 زمانه معرفت باقی است و از صدیق اکبر یک سلسله جاودگی شده و بعضی از صحابه هر دو سلسله
 جامع بودند و بعضی یک قسم را و بعضی بقوت حاصل بود و بعضی باضعف از آنها است غنیست

بر بعضی و آنجا که جامع هر دو قسم بودند خواهان مقریان آنحضرت بودند بعضی گفته که خواص رسول مشرک و مشرک
 بودند و بعضی زیاده گفته و تحقیق آن است که عدو خواص معلوم نیست و از خواص صحابه آنرا که ایشان
 با رسول و ولایت عاقله حاصل بود ضمن خواص بود تا بل خداوند می صلی الله علیه و آله و سلم خود ایشان
 و خلفا را رضوان الله علیهم تعیین تناسب در هر دو قسم عاقله حاصل بود و اما در امیرالمؤمنین ابی
 و صدیق رضی الله عنه نسبت مطلقه غالب بود و لهذا او را صاحب تحقیق گویند و جمال در یکجا
 و یک سلسله از روی طاری شده و اگر این قسم بر دو تقال کردی مخاطب بظواهر مجاب شدی و این معنی بود
 نقصان ولایت نیست در کمال از حد ما نیز است عام است به شیره انبیا بودند که تو هم بدیشان نگردید
 و نام ایشان را حق سبحانه به مقریان خود هم تلقیه و از سر او کات و بهینه هم من گوئی نقصان علیک بنما
 ایشان کرده و چون کمال کمال در رضی الله عنه غالب بود و لاچار است حیوان خلاصش نرسد و از غایت
 تحقیق فرمود که اگر عرض کردی که اولاد او را که او را که دانید است که در روی رضی الله عنه و آنها که در سلسله و بی
 اشتراق غالب است اتباع او را فتح تاب ازین باب است این سلسله می گویند که فضیلت است و کمال
 و قطع است و آن در رضی الله عنه ثابت است که کوشش در ذات الهی بود و تقدیر علی و از اینجا است
 که نیز صلی الله علیه و سلم در شان او فرموده است مَنْ ارَادَ أَنْ يَرَى سَيِّدِي عَلَى الْأَرْضِ فَلْيَنْظُرْ فِي رَجُلِي
فَمَا نَفَى دُونَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَمْرٍو فَارُوقَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نَسَبُهُ غَالِبٌ لِبُورِهِ وَ لِنَاخِطَابِ عَدْلِهِ
سَابِحٌ لِنَصَافَةِ فَارُوقَ بَدْرٍ مَفْضُوشِ هَدِيمِ دَرِشَانِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَ أَرَادَ لَوْ كَانَتْ بَعْدِي سَيِّدِي
لَكَانَ عَمْرٍو مِنَ الْخَطَّابِ أَسَدِيثِ وَ أَرَادَ نِيَابَةَ كَرِيمِ عَدْلِهِ وَ بَطَالِ بَاطِلِ كَرِيمِ حَسَبِ
أَنْ غَيْرَ كَامِلٍ لَوْ بَطَلِ كِبَالِ حَبَابِ شَبَّ وَ بَشِيرٌ لَأَدَّكَ وَ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فَمَنْ شَاءَ فَرَادَ لَهَا أَيْمَانِ أَوْ دُونَ
سَبَبِ أَوْ هَمِ غَيْرَ أَنْ جَلَالِ بَعْرٍ وَ بَاعِثِ قُوَّةِ هَلَامِ كَسَبِ دِي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ بَارِجِ أَدْرٍ وَ دَرِشَانِ
غَيْرَ هَسْتِ وَ أَرَادَ نِيَابَةَ كَرِيمِ عَدْلِهِ لِيُؤْتَمَّ بِشَرِّهِمْ نَسَبُهُ وَ دَامِيرِ الْمُؤْمِنِينَ شَمَانِ بِنِ عَفَانِ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نَسَبُهُ هَرُوسِ بَرَابَرِ مَسْتَلِ بُوَدِ لَهَا أَوْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ خَطَّابِ نَدِي النُّورِينَ
أَمْرٍ وَ نُوْرٍ وَ لَائِي بِاطْلَاقِ كَسَبِ كَشَافِ عَالِمِ بَاطِنِ هَسْتِ وَ نُوْرٍ وَ لَائِي بَقَدْرِ كَشَفِ عَالِمِ ظَاهِرِ هَسْتِ

بود چه عقدا در آن ایام و منین جمع بود و از اینجا است که سرفناست و می کشد آیات از آن بعد آمده
 نه پیدا می که جمع قرآن که از او بود قوع آمد محض نسخ آیات بود چه اسرار الوهیت و چه از تقبلیت که در ظاهر
 لذت از آن حاصل است و اسرار بودیت و حکام شریعت که ملایرا بدان مطلق کامل در نسخ آن آید
 این نیز بود چه اجتماع یافته که طالب هر مراد و در بخش اول مراد شده هم در ضمن آیات و هر در ضمن سوره
 و هر سوره قرآن چندین مرتبه است برابر با بعضی و اینها در دست مبرورین و پیدا شده و وجود مطالب
 انورین بسیار نوشته اند شرح هر یک در اینجا خلاف تقبلیاتی مرقع است و چون امیر المؤمنین ع را
 بر وجه عقدا بود و وقت علم و حیا در وی رضی الله عنه غالب آمد چه طلبه جمال و جلال که نفا و تملی
 بر ظاهر است چون به راه نیافت لاچار علم و حیا لباس خود کرد که گریز از هیچ کی شمارا و نگر و گوی
 که علم و حصول بسیار موجودات باشد مناسب مراتب هر یک یعنی تواضع بر چیز و معر تبه بر چیز و محبت
 و هم که بت تسلیم و عبادت بودست از آن مناسب و تفصیل خلفا دار بود و عشره مبشره و مشاهیر بودانی صحابه
 قود این مناسب است بجهت سول صلی الله علیه و سلم و خاتم منقطع سطلقه بانفاق بشیرین مودیم شیخ
 محی الدین عربی است و از اینجا است که اکثر اسرار و حقائق از ظاهر شد و طریق جاری نشد و خافلان و
 منکر او بود و بعد مات هم عالی از طعن نماذ نقل است که بزرگی رسول صلی الله علیه و سلم را بجهت و دید
 از حقیقت وجود سوال کرد که با حقیقه الوجود و رسول الله در جواب فرمود که حقیقه الوجود و اما قال شیخ
 الاکبر العینی شیخ اگر او اقدس سره در عالم غیب نیند و در شهادت نیز این لقب شهرت گرفته و گمراگان این
 باطن کبریا با کفر مسح که ند و خاتم ولایت مقید و امام محمد مهدی است نهی در فسات القدس است که تا
 شیخ کریمی که از صحابه مولانا سید الدین کاشغری است روزی بتقریب غنی و چه فرمودند جمعی که خفاران از
 چه فتمیل گفته اند از قبیل فضیلت ولایت است بزرگ است که در قول بعضی که ائمه که الولاية فضل من النبوة
 زیرا که چه را با فایده خلق مناسب بیشتر است و معنی با تقرب مع الله چنانچه در ولایت و نبوت گفته اند که
 ولایت و کج است نبوت و در تعلق نهی حضرت قطب العالم شیخ عبدالقدوس قدس سره در کتابی میفرماید
 که الولاية افضل من النبوة اینجا فرمزی است در ای علم و عقل و مع ذلک هر چه ایشان بایند و متابعت نبیا

یکنه و هر چه بلندتر و ندر کمالی شان زیر قسم کمال انبیا بود از کمال و جمال خود و کمال و جمال انبیا حیران
 باشند و خود را در اعتقاد خود و عقل و طویل انبیا دانند و فضل کلی انبیا راست یعنی کمال و جمال شایسته
 ایشان نرسد اگر چه ولی است و مقربند بهت چرا که نیکس از نور شان و از پر تو حضور شان بکسی رسد
 و آن کس مقرب بود ولی گردد و اهل آن و در آن انبیا و این میراث است تا غلط نخوردی ولی را فضل از نبی
 در اعتقاد نبوی که آنگاه در باب وید ضلالت افتی و گمراه اید گردی ایضا در کتب بی می فرماید حضرت
 شیخ جمال الدین بالنسوی بحضرت شیخ فریدالدین گنیش کز نبشتند که فقر زد را آورده است طاقت ماندن
 نیست جواب نبشتند که ولایت را استمالت دهند و معنی این سخن از شیخ نصیر الدین محمود منقول است
 که استمالت ولایت و پیش آنست که دل را از انقادات بخیر حق پاک دارد و نقش غیر بر صفح دل
 ندارد پس امی فرزند چون دل با خدا می قرار گیرد هیچ اضطراب نماند از حق و باید دانست ولی مشتوق
 است از ولایت که معنی قرب است و آن بر دو قسم است اول ولایت عامه مشترک است میان همه انسان
 و دوم ولایت خاصه مخصوص است بواجلان از جمله باب سلوک و هر بی عبارتة عن قیام العبد فی الحق و بقای
 به فالوئی بوالقانی قیام و البقیه و فاعبارت است از نهایت سیر الی الهدی و بقا عبارت است از بدست
 سیر الی هدیه سیر الی هدیه و قتی منتهی شود که با وجود وجود را بقدم صدق یکبارگی قطع کند و سیر الی هدیه
 مستحق شود که بنده را بعد از همامی مطلق وجودی و ذالی مطهر از لوث حدشان از زمانی دار و تا
 بدان در عالم العقاق باوصاف الهی شملقوا یا خلاق اللدیر سے کند ولی آن بود که فانی بود
 حال خود و باقی بستانده حق بماند ممکن نباشد مزایا که مذکور و خبر و بد و با خبر خداوند بارادین
 سلوک خواجہ نقشبند در تفسیر کتاب بنسبات القدس است بدانکه عرفاء و علماء را اتفاق است
 بر آنکه از سلما و نسبت هر کرامت بر عزیمت و غایت اتباع سنت است علی مصدر القبوله و التعمیه
 و بی عظم و اکمل خادق و خادق تا بیان است و اگر این عایت تبعیت سنن ظاهریه بحضرت خاتم
 از سیادت باطلیه آن خبر الی بی صلی الله علیه و سلم که مشاهدات تجلیات و اتیه و صفاتیه است آن تاریخ
 نیز تهره قراءان نبشتند و ارت کمال و از لیس عظیم و عالی است و مصدر حق نور علی نور و خبر خطت من

بیرون نکلام ایشان است که لواطی ارفع من لواط محمد و نیز ایشان فرموده اند که خدا بر این بزرگان آنکه
 اگر بهشت را با همه زینت برایشان عرضه کند ایشان از بهشت چنان فریاد کنند که دوزخیان از دروغ
 و نیز فرمودند در ولایتی مشید که دردی امر معروف و نهی منکر نباشد که این بر دو مورد است اول خلق است
 و در حضرت وحدت این و آن نیست و امثال این کلمات سکرات همین بر دو بزرگ بنظر بررسید
 هم در ابتدا و هم در توسط و نهایتا چون حوال و اقوال این دو بزرگوار معلوم شود گویا عدل بر همه اجزای حضرت
 خواجیه بزرگ قدس است که عنقریب بطریق جمال مذکور کرد و بنظر پیوست که انخواجیه عالی مرتبت چه
 در دایره وجه در توسط و نهایت بر خستهها عمل نموده اند که ما با آنکه قیاس بدیگر بزرگان از عهد پیشانی
 صلی الله علیه و سلم دور تر و باختر زمان نزدیکتر بودند اگر مثل آن بزرگان را نیز مسامله از بدیست تا نهایت
 اینچنین بودی هم حضرت خواجیه بود که در شدت فساد آخر زمانی باین اطوار در باقی امتیاز یافته اند
 ایشان را بد بزرگان فضل بودی انبوی لایسما که حضرت خواجیه بزرگ طریقه خود را بقوت تصرف در زمان
 پسین جریان داده پسند از اینجا است که چون از مولانا جلال الدین خالدهی پرسیدند که سلوک خواجیه
 بهار الدین از متاخرین بطریقه کدام کس مناسب است و او آنجناب با وجود مسامحت فرمودند من از
 متقدمان گوید چه هرگاه ایشان را برین دو بزرگ مذکور نمی بینم تحقیق فضلی پدید آید بر دیگران
 بطریق ادلی باشد و آنچه حضرت خواجیه بعد الباقی در منقبت خواجیه فرموده اند **الاول وقت دو عالم**
تطلب شاد و بهار الدین که درین کشید از وی آباء و زسنت و جعید افکنده شوب و بختی با نیرین سلطان
رو ب و شاد این مطلب است عجب تر آنکه خواجیه بزرگ آن جذبات لطیفه را با مریدان سلوک جنیدیه
با نریدان جمع آورده بود و در چنانکه غلبه صحت سلوک ایشان نوران سکر و شمع غلبات جذبات
فرو نشاند بر دیگران جذبات غلبات ایشان کنده صحت هم را بشود آن کنده کشید استیج الاسلام
انصاری و روح جنید شاد با آن نموده آنجا که فرموده در جنید زبیر کلمی تندی بسستی که علی بن حضرت
شیخ بزرگ بود و فرموده اند ایشان را هم چندی بود بطریق کمال از وراثت ابو زبیر رسیده و از هر دو
آن نسبت نیست دیگر گرفته حضرت خواجیه آمده و هم حضرت خواجیه را بعد دیگر فاضله از تقصیر است و این

ایشان حق ایشان بظهور پیوسته از تجلیات این جذبات کثیره بود که خواجہ محمد الکریم الترمذی فرموده که
مجدوبی از بنام ظاهر کند و حضرت خواجہ میفرموده اند که مراد از آن مجذوب و بی تمیز پس از خوردن جذبات
کثرت تکلیف ایشان را که از پروردگاری سید المرسلین بود و در این آیت را در حق ایشان صادق
و ان آن اتباع نبوی مرایشانرا از خاتیت این تکلیف شناس گویند حضرت خواجہ بزرگ با آن همه جذبات
و تجلیات دنیا و جاهلاک بجز آنکه سجدانه ذکر میبرد و قائل است سنت سید الارباب صلی الله علیه و سلم میگویند
گویم سرچند همان تحقیقند که دست آویزی است و اثنی عشرت تا میدان هم از خواجہ بزرگ دارم و ان آن است
که فرموده و در ام یاد صحتهای حق سبحانه بر بهار الدین اگر اول بهار الدین و آخر بوی زمین باشد کما قال العارف
الجامع فی مقبلة اول و آخر مرتقی و آخر او دست تمناهی حضرت شیخ بزرگوار را پس شیخ احمد مجذوب
قدس سره بتقریب بیان آن معرفت که عارف را کار بجای افتد که شهود و در او تجلی و ظهور آنجا بازید
و نگردد راه اند فرموده اند که اینها حقیقت و حقیقت کلام حضرت خواجہ بزرگ بود اگر دو که فرمودند هر
دیده و شنیده در دست آمدن غیر است بحقیقت کلمه لانی آن باید کرد ازین کلام خواجہ بزرگ حقیقت
آن کلام ایشان که فرموده اند صراحت با وجهتهای حق الخ باید دریافت که پانزده یا آئین بزرگی در قید
شهود و شایع افتاد و بود از تنگنای سجانی قسم برون نهاد پس هرگاه کسیکه اول و آخر چون
بایز برسی پس یعنی نصیب کمال از احوال مخصوصه سید الانبیاء علیه السلام او را خاصه رسید و باشد مندرک
و در آخر زمان آن طو حال را با کمال اتباع آن رسول متعال منبسط گردانید و باشد اگر عارفی عالمی
در حق او گوید سه نوبت ثانی بنام از دند چه عجب بود و خیز از مقوله جدید حضرت پیر بزرگوار و چه بزرگ
در بیان آن دو بیت بنحاطر افتاده که هم این وجهات مذکور میاید میواند شد و آن این است که حضرت
ایشان ما در مکتوبی نگارش فرموده اند که کمالات نبوت عبارت از قرب اوست بی شایستگی
و خوشی و رو بخت است و زورش و در بخلق و آن بالا عبادت مخصوص انبیاء است علیهم السلام و تسلیات
و طبیعت و الوارثه بهر و از ان کمال تا بیان ایشان است رضی الله عنهم و در هر یک مصلحت کمال را با
نبوت و دست را بی است مریدان کمالات منسله مقام اول و سواد حصول تجلیات ظلیه مبارک که در مقام

قرب ولایت اند بعد از طی این کمالات و حصول این تجلیات قدم در اقتباس کمالات نبوت نهادند
 و در مقام وصول بهل است و التفات بظلمت شب و راه دیگر است که بی توسط حصول کمالات ولایات
 وصول کمالات نبوت میسر گردد و راه دوم راه است و موصل و اقرب بوصول دیگر کمالات اقتباس
 نبوت رفته است الا اشاء الله تعالی باین راه رفته است از انبیا و کرام علیهم السلام و از صحاب عظام ایشان
 رضی الله عنهم راه اول دور و دراز است و تسر الوصول و تسعد حصول و راه دوم اقرب و صریح و
 اوثق و ادق اما بعد انبیا علیهم السلام و کبار صحاب رضی الله عنهم درین میان از کمال اقل تا کمال ازیں راه
 باین دولت رسیده اند بعد از رسول باین راه دوم هر چند کمالات مفصله مقام ولایت کمتر حصول
 اما زبده و خلاصه آن با حسن و بهر گشته بل مغز آن بدست این اصل آمده علوم سکریه و طهوریه و ارباب
 ولایت را حاصل است و در مرتبه این اصل است و سلوک باین راه ثانی محض موسبت پروردگار است
 که کسب مثل را در این کمتر است بخلاف راه اول که مبادی و مقدمات آن یکسب مکان است و حصول
 آنها بشیر و مربوط بر با صفت و مجاب است یعنی با اخذت من کلامه شریفه خصارا پس بحکم این تحقیق حضرت
 ایشان میتواند که خواب بزرگ قدس سرهمازین راه ثانی در آورده باشد و شاید باین دعای این قول
 خواب بزرگ است که فرمودند طریق با اقرب طرق است و نیز فرمودند با فضلیانیم که ما از راه فضل وارد
 اند اول تا آخر همین فضل حق مشاهده کرده ایم و الا یضاً انما حضرت خواب خلیفه خود خوابه علام الدین
 عطار را فرمودند که از ولایت در گذر خوابه علام الدین بوجه ایشان از ولایت در گذشته اند چنانکه
 در مقامات ایشان مسطور است مخفی نماز که اقسام ولایت را اکابر شریفیم گفته اند ولایت صغری و کبری
 کبری ولایت علیا بعد از طی اقسام مشاهده ولایت مرتبه اقتباس کمالات خاصه نبوت است که پنجاه ولایت است
 ما در اشاره خواب بزرگ خوابه علام الدین تحقیق این مرتبه است پس هرگاه تحقیق سابق خواب بزرگ
 اندر بایت باین راه اقتباس که ولایت بان منتهی شود برده باشد درست آمدن قول ایشان که اول
 بهاء الدین آخر ابو یزید پس چون معالجه چنین بود و از سکه یشری که مراد باین کمالات نبوت است ایشان را
 بهره مخصوص از خاص علی طریق الا اقتباس رسیده باشد چنانکه آن گفت عجز دل بی نقش شریفه شریفه

بی نقشی نیز برین مصحح ایما می نماید آن مرتبه که از شایسته طلیت بر است و بصفت برنگی مستثنی فخر
 قیوم و حضرت خواجہ بزرگ مامن حرث الولاية بر قدم سید الانبیا صلی اللہ علیہ وسلم شہد برویہ اکمال آن
 گفته که تواند بود که دیگری از سالکان نیز محمدی لشرب شہد اما بکمال آن ولایت نرسیده باشند
 اینجا عبارت ہذا در تہجد کتاب مذکور است در سواہ مقامات منظر می فرمودند تعظیم جمیع اولیا و اولیاد حضرت
 عامہ ششایح لازم است و در حق پیرو خود اگر از راه نفع و استفادہ عقیدہ فضیلت نماید از فروع محبت سید
 تمثایہ و در حق حضرت مجدد که طریقہ نو بیان نموده اند مقامات کمالات طریقہ خود بسیار تحریر فرمود
 و زید صحاب آن طریقہ با مقامات رسیده از الوف ہم زیادہ اند و در آن مقامات پیہم شہید
 نیست کہ اقرار بر آن علماء و عظامی ترا رسیده عقیدہ تساوی با اولیا یا فضیلت ایشان بر آن
 اکابر نباید نمود کہ آن کبر درین از ششایح ایشان اندر حد است تا کما یحرم چون این کتاب از حال حضرت
 نقشبندیہ زینت خواند یافت ابتدا بنظر زیبی مگر تحریر برخی انکالات پر کمالات حضرت نقشبندیہ
 پر دخت کہ مولوی محمد سہیلید در مقدمہ کتاب صراط المستقیم کور می نویسند باید نسبت کہ شرف نصرت
 و طریقت و اساس حقیقت و معرفت تحصیل محبت حضرت حق است این سکہ اگر چه مجمع علیہ صوفیہ کرام است
 بلکہ مستوفی علیہ طوائف امام گرانجامت است بس باریک کہ اکثر این مان از ان در غفلت و نسیان اند
 و آن تمیز است در میان حب نفسانی کہ طبع عشق است و حب یانی کہ مشہور بحب عقلی است پہ اول از
 واردات مبادی سلوک است و ثانی از کمالات انبیا کرام و مقامات اولیا و عظام اکثر عوام صوفیہ
 اول بلجای ثانی ہنار و مشارایہ با اشارات شریعہ پیشہ در تطبیق سیر انبیا و اولیا باحوال بل عشق
 و مواجد تشویشات بجا میل بکار میرند و حال آنکہ بیان بزرگواران بگویند بوار و اربع سالکان مطالبہ
 پذیر نیست تفصیل این احوال آنکہ در او از عشق قلبی و شہرتی است کہ در باطن انسان سبب تشویش
 پذیر می آید و در تمام قوای باطنیہ ملرت میکند و غایتش وجدان آن تصور و در وصال آن محبوب است
 سر ق اول این قلب است کہ محل جمیع کیفیات نفسانیہ اوست و تا یا سایر قوای باطنیہ غایتش
 اعمال و انفرادی طالب است در وجدان مطلوب بان چون این غایت مرتب بشود و شورش آن قلب غایت

زردی نشیند کیفیتی که سستی بعشق است زائل میگردد و در لیب آن منطفی میشود و مراد از حب عقلی انباشت
 و اعیه طلب چیزی است که طالب بر فوائد منافع او و احتیاج خود بسوی او مطلع شده و این را سیه مقاسات
 مشاق طریق طلب بروی سهل گردانیده و این سبب کمر همت در طلب و معین و بر حیل که در سینه است
 سید است بر طلب و باخته و از سر و سامان خود در گذشته اختیار الاضطراب را در موقع اول این عقل است که
 از این مسلمات است و ثانیاً در سایر توامی باطنیه همین داعیه سراین میکند مثل سراین آب از صحن
 در بزرگ و ثمر او پس در عقل چه افکار و انظار است که برای تحصیل او درست میکند و در قلب چه غرام است
 که در طلب او می انگیزد و در جوارح چه مشقت و ترک مالوفات است که در سلوک طریق آن بر خود می پسندد
 چنانکه نتیجه حب اول قنار علم است یعنی ضیبت و عدم شعور با سواهی محبوب حتی که نفس خود و همچنین شمره
 ثانی قنار است یعنی هر چه میگوید از محبوب میگوید هر چه می شنود از آن میشود و باید داشت که از عهد میماند
 حب ایمانی است حکام غزیت قلبیه است بر اتباع شریعت و کمال و فور رغبت بر موافقت سنت و شدت
 نفرت از طاعت بدعت و قوت عتصام بحبل الهدی المتین یعنی اقدامی ظاهر و باطن بکتاب معین و سنت
 رسول این که همت را بر ضاجوی حضرت حق چیست بسمن و عقدا و تعظیم او و تعظیم شعائر او و لایسها شرح
 از عقلم الشار است درست کردن ثانی که مقصود ازین کلام کثرت عبادت شرعی است یا هم رسانیدن سوره که
 عوالم الناس او را بقومی لقب نمایند بلکه مقصود از آن اطمینان قلب بر عقاید شرعی و جوش زدن محبت و رغبت
 و تعظیم از صیرم قلب نسبت او امر دینی و عدم مبالات بموافقت و مخالفت خلق در رضاجوی خالق لقبه
 صاحبان حب این طلب رضای مکرر و انقیاد و ادکاری نیست آری انقیاد باید فهمید که حب ایمانی شمره شریعت
 بس عیب و نسیج تناسخ غریبه است که شمر آن عنایت زوالی و حبیبی رحمانی است و عنایت حضرت حق
 و حبیبی جواد مطلق را حدی و پایانی نه فرود و ان غلامیت کرد پایه ضرر و بلند صدر ولایت شود و بند
 که سلطان نرید و قائم ندانی که در میان راه ولایت در راه نبوت تباین است حتی که سالکان راه ولایت
 هرگز بقامات راه نبوت نمانند و باطلان بان راه نبوت مورد و حالات ولایت نگرند از باب حب
 ماعل از حب ایمانند و صحاب حبیبی ماعل از حالات عشقیه با شدا و کلاهی و هم صاحب کتاب کور می پسندند

چنانکه حب عشقی بعد وجدان محبوب زائل میگردد و لیب آن منطقی میشود همچنان حبایانی برصال محبوب رو
 به از یاد میهند و اندکی نزار میشود و دوستی یگانه که هرگز آن وسعت و قوت در هر تصور نیست چنانکه منی نغیر
 بود بشرط بجز واقعات الشرطیات بشرطه اتم گوید عشقی که بعد از وجدان محبوب اتم میگردد و آن
 عشق بر خور و در نیست چنانچه محمد گیسو در آن در بیان آفت ابتداء انتهای عشق چیزی فرموده است
 و در ذکر ایشان باید بست که خواهد آمد در صاحب بده القامات از حضرت مجدد و نقل میکند و می گوید والد
 بزرگوار خود که فرمود بقول همه محققین که منازل الوصول لا یقطع ابدا الا بدین در مکتوب ۲۸ میفرماید و الوصول
 مراتب لا یکن قطعا ابدا الا بدین درهم در فصل چهارم مقصد سوم کتاب مذکور عرض شد است حضرت مجدد که
 بخدمت شیخ خود میرساند می آید و آن این است عجائب کار در بار است بعد از قربت رسید و اندوختن فرا
 را وصل گفته اند شعر کفیا الوصول الی سماء و در دنیا با عقل الجبال در روزی در حقیقت کان رسول السلام
 علیه و سلم سوا سبل الخزان و در تبحر الفکر و آینه در فرموده ما از قوی بی مثل ما اودیت مصرع قصه لعشقی
 لا یفصام لبا به ایضا سبحانه تعالی از برکت علیه از کمون بنگارین شرف گردانید حاصل کار جز
 سیرت و پریشانی بدست نیامد با وجود علم و معرفت جز از وی با وجودی و نکر نیست مصرع عجب نیست
 که من وصل و سرگردانم به انتهی تفصیل این اجمال عنقریب در عرض انفس الشیطان خواهد آمد و حضرت قطب عالم
 در مکتوبی میفرماید نبشته بود مصرع قلندرا که فوق الرصل جوی و جوی و جوی و جوی و جوی و جوی و جوی و جوی
 سیت چه سنی دارد مقرر با و غیر من ازین سخن مندی در آتش حیرت افتاده بود من کوه اهل
 عظمت که با جانش در حال با کمال او دستم که الکیب یا در روای کعبه از آری می تراود هم بد و گفته می جا
 ذات نمود وصل و فصل را بر بود که بیانی همه مراد است نیست کس از حقیقت الهی چه جمله می میر
 با دست تهی به گریه است الم شعر بقدری عشق شورا نگردد شورشوری کند در عالم که راه گریه نیست در
 جامی فرزند طاعت و در راه و تقوی در برابر حجاب گفته و سابق من اکثرهم بالله الا وهم مشرکون
 حیات و موات را در جان و تن را در نفس دل را در عقل و فکر و ذکر را حجاب گفته و العلم حجاب لا عقل خود شنیده
 و مکتوبه و شاید را حجاب بخوان و بین الیقین و حق الیقین را حجاب میدان صدیق اکبر شتاب شب

آرد و بعد هم پیر و ایتخانها را در عبادت و اهل آخرت اند صاحب لایت و صاحب کرمیت شوند در آنجا و بعد از
 مشرق در مغرب شوند و کرامات بر خلق نمایند و لنگ هم الا بر آن هر چند در یقین دین می بیند این ابا
 جمال دوست و جریف یقین بنمیزد دوست اند و هنوز چنین در شکم ما در اند با شراق نور حق نرسیده و کشف
 کون ماند تا باطل الله و گیر اند که در کشف خود میشوند و در صرف یقین بودند همیشه در مشاهده حق تعالی باشند
 مستور بودند با دوست و حضور بودند نور علی نور این نور است و این حضور تا کدام برین نور و حضور بودند اگر
 به سعادت پایوس هر شدی صاحب اینکار نجات یا در می کنند و لنگ هم الا بر آن امی برادر در مشرب
 عباد و وزا و همان لذت مناجات و ذوق تقربات و مشروبات و علو درجات است این نعت رفعت
 خشک نامند و سبک بی ناک خوانند و مشرب مغربان در نحو خود می و فطامی مسوا می اندست است
 می صرف در کسی نوش کرده که دنیا و عقبی فراموش کرده و ایضا میفرمایند مردان حق در مقام قدرت و
 کشف حق جای رسند که در لجه هزار با میرند و بر عرش شوند و گردن زد هزار عالم گردند چرا که در توحید
 است و آنجا نهار زمان مکان است اهل این مکان او را در مکان زمان خود میبندد و او با دوست بی زبان
 بولی مکان او درین مقام خندان تر نیست که ملک مغرب در آن در حیرت بود و می با حق بقرار و آنرا هم بود
 در ابتدای حال او را خبر نبود و در کمال با خبر بود و از خود باور مستعد بود و با همه بیرون با نزل آمد و در دید وقت
 وی یکی بود غیر حق نماز اینجا معلوم شود که محققان بگفتند نهایت همه الرجوع الی الیه است کسی که ذوق جانان
 گشت در موش همه عالم شده او را فراموش قول صاحب انوار فی نهایت الرجوع عن الیه الی الله و همه
 الرجوع فی عین الجمع هو الاسلام فافهم و الله اعلم ایضا میفرمایند عزیز من در واقع نبود و عطا الله و طلب حق
 در میدان و خدا سپست تا عند طائفه جاننازمی بیکر و طلب حق جنگ بود حق زود و سپ دولت در میدان
 سعادت در جولان آوردند و مطلوب مطلق و مقصود بر حق رسیدند که حق سبحانه را بر همه مرتبه باقتد مرتبه نجات
 و بر تبه صفات و بر تبه فعل شناختند در مرتبه ذات غیر ذات روانه اند و هم و صفت را در عین ذات مطلق
 دارند و همان ذات دارند و جز ذات پیوسته ندارند و خدا می صدانی الذات و صفات خوانند و ذات پاک
 حق سبحانه را در مطلق و اندکان الله و لم یکن الاشیا و منه و الا ان کما کان و کما کان الا ان فاعلم و لا یسره

و لا یجوز فی الوجود و لا یستقل بمبدأ احد و در مرتبه صفات هم و صفت را غیر ذات نگویند و مانند برود و سرما
 چه در محض وجود غیر متواتر و مانند نور و ظلمت نگویند چه سیلین صفات است که از ذات نیستند گویند و این
 رقت که در ذات نیست اینجا است و نه آنجا است و این است که در ذات کامله لازم آید و با آنکه در اثبات واجب و غیر
 کشاید محض که اینجا است و نه آنجا است و در مرتبه صفات را چنین است گفتند و خدای عالم بالذات قادر بر الیه خوانند و علم عالم و قادر بر الیه
 نه هستند و نه استند که این مرتبه صفات و مرتبه صفات چنین است خوانند و امام منصف با تریب سی رضی الله عنه صفات
 عینات گوید و از آن نفعی غیر جویدند آنکه مراد در تطبیل صفات است با تعدد و آبر بر برمی فی المیزان نه در جهات که آن
 محققان در مرتبه فعلی عالم گویند و در همین وحدت وجودی که اندو عدلی الذوات و صفات کثرت موجود است
 چه کمالات ذات و در مقام قدرت چنین تقاضا کرد که با عین موجود بشیم و روح خود لیل بر وجود ازلی به کمال ازلی
 کردیم با آنکه خارج عنان محض است و در اصل ممنوع مطلق و در لایان که کان کان لایان سبحان الذی لم یتبدل و آیه
 و لا یغیبه و لا یغیبه لایان محض بقول ربنا الله لکن عبید بن یسفان مقرر بان حضرت صمدیت اند که حق سبحان را
 در جمله مراتب موجود بحقیقت دانند و وجود عالم را در جمله مراتب موجود بخوانند چه وجود و تحقیق مراد است
 و غیر او را اطلاق وجود و مجاز کرده اند بفرموده حسن عقل در رد و شایع بر حسن عقل است و در آن حقیقتی حقیقت و در آن
 برین طریقت است و لایان محض همان است که جاری است و لایان محض همان است که جاری است و لایان محض همان است که جاری است
 مردان تحقیق غیر خدای الله نامند موجود خوانند که وجود حقیقی همان جویدند و واحد الوجود واجب الوجود و صفت ازلی است
 تصدیق و قسم است یکی در جویدن آن محض جویدن او را واجب الوجود خوانند و واحد الوجود خوانند دوم در محض قسم است و آن را
 متعلق الوجود خوانند و ناممکن خوانند و ناممکن جویدیم نیست لایان محض تحقیق جویدیم نیست و همان جویدیم است و لایان
 سطلق و آنکه صده الوجود و اعرف الوجود نامض حضرت شیخ شایع میگوید الیوم یومنا فی سلسله من غیر ما یزید بل که
 طالع الحق بر سلسله عباد و خدایان و ابرار و عشاق شطار بیان هر طایفه از او و اما بدینجه عباد و ساکنان بسیار است و از این
 عدت و عشاق با آنکه تولد آن شد بدان حال سودنا عشاق شطار از نوات پر پیروزند و از این بگریزید و کشف کرانای اجوی خرد
 که لایان جویدیم و تمام و حال کون بعلم و از این بگریزید و کشف کرانای اجوی خرد که لایان جویدیم و تمام و حال کون بعلم
 از این نازل متری شود و خسته بگریزید و از این بگریزید و کشف کرانای اجوی خرد که لایان جویدیم و تمام و حال کون بعلم

چهار از گنبد و در میر و اندر بلکه جان کند خون خورد و کم شوند پیش مرگ میرند و سخن بر سینه ای اکثر و عیان سلوک
 و جهان صوفیه خطا کرده اند و گمراه گشته اند و ایضا در بدین فن یک گروهی عن السلف صفوان آمد علیهم السلام انما هو صوفی
 ان یضربهم بالاسول و الاصل ان یأتی الشریع و یطرق فیها و ما یحکم فیها انما یطرقه القرآن و الاصل ان یطرقه انما یطرقه
 و اگر شیخان اطالیه شیخان آذربایجان است زاده و نوافل گفته اند که کار طالب حق باید در اول الفرض سخن از و باید
 بشغف باطن است نه بگشای نوافل در همان حارج که آن طریق عبادت را دست نهیبانند شفا توجه الی الله و الاعراض
 عما سوا الله است و در نشان الله و لا سواه در راه نیستی و پستی در این سخن هستی وجود است قطعه در راه بوی
 عدم میرند که است درین راه قدم میرند هر که مدین او جز در سینه بر سر کوشین علم میرند و عناصر لطیفه است
 بیان مؤیدات سبب عشق میونسند از جمله مؤیدات سبب عشق ریاضت یعنی تقلیل منام و کلام و صحبت با نامحرم روح
 حیوانی را با این سوزنی و لطافتی حاصل میشود از جمله مؤیدات آن آسایش سخن شهادت عشق الیکه و از جمله مؤیدات
 آن ایستادگی در اموریکه با صفت مددگاری در روح طبعی باشد مثل کثرت منام و آرزو بر اندیشه کیفیه و مثال آنها در در است
 تا در کتاب کبیر در بیان آثار سبب عشق میونسند از جمله آثار آن نیست که این حب بالذات قضا و خلاق عباد بشری
 روح الهی بسط میکند درین سطرابطحی چون قانونی خواهد قانون شرح با خواه قانون او با بیچاره رضای کمالی و رضا محبوب
 خواهد و شاعران نه از ارم صاب است که خواست متابعت خود محبوب با خواه غیر آن ندانی که مقصود از این کلام آن است که اگر با عشق
 و سوا جید عقیده شریعه مساوی با آداب فی مطالب منامی کمالی در مرتبه متابعت مصطفی صلی الله علیه و سلم شایان کلام
 بلکه مقصود آن است که این حب بالذات مقتضی این امور است بلکه بعضی ضحکال حاجیان حال در مشاهد و جمال حضرت جلالت
 است و در این بهر طریق یکدیگر است آنچه خصوصیت هر طریقه را در قضا و آن خلق نیست مثلا اگر کسی این حال اظن حصول
 خود در جمیع امور عشق مجازی شغل منزه و تمایزات از افکار و طامات اما در مثال آنها از امور منزه شریعه هر چه
 البته از میر قلبا و میا بسوی این امور نموده خواهد گرفت اگر چه آن صاحب حال از راه مدین و تشریح از ظهور
 آثار این امر عیان آید بلکه در از آن چه کند آیم می بینی که در عشق مجازی عاشق را مشاهده جمال مشرق و قرب
 و وصال و مطلوب میباشد اگر چه آن مشوق از قرب این عاشق متناهی در از آمد رفت در مجلس خود ممانعت
 میکند و از قرب چو آید بلکه در عوارض و عوارض میاید چنانکه قرب بستم و شتم و لکه کوب سیر و این عشاق چگونه

از دیدار و آرزو در وقت محافل مجلس شوقان خود بر او می شود بلکه مقبول شدن از دست عشق آن
و تحمل غم که بر آنها نمودن جان و رکوبی آنها با حقن را کمال فخر و علویت می شمارند با جمله مقصود از تکلیف
هائیکه عشق نیست و ایشا و کلا بلکه اشارت است بسوی فرقی که میان حب عشقی و حب عقلی است آهتی کلام مولانا
مولانا جلال الدین رومی رحمه الله میفرماید که علت عشق از همه اینها جداست و عاشق از فریب و لذت
خند است و اصل اگر هر چه بود یکی نیست و عاشق از درایمی فرمغانک نیست و آتشی از عشق در جان بر فرزند
شیر شیر فکر و تجارت را میسوزد و عاشقان را بر نفس سوزیدنی است و بر او ویران خراج و عشق نیست و
توزیرستان قلا و وزی بگو و چاه یا کان را چه فراموشی رفو و آهتی چه خوش گفته اند که کمال شربت بیرون
و نفس گناه که هر کس بی سرفاقت نظر گنبد است منزل عشق سگانی دیگر است و مردان ره را نشانی دیگر است
چونکه این کتاب از ذکر عاشقان چسبیده که نسبت این طریقه چسبیده است بر ذوق و شوق خواهد گردید و اینها
انجا که بشوید این بیان کمال عشاقان کتاب بد اولی شورا نگیر باشد بیان **توحید مطلق** مفید و هم حضرت
قلب العالم میفرماید ای برادر مقصود کلی توحید مطلق است خواه نبی بود خواه ولی بود که آن سرشت و سرکار
بدان خوش است و مطلوب ایشان بیان است و بسوی ذوقه المبتین در آن توحید همه رومی است هیچ پشت
در حدیث است هیچ غیره و بسوی آن میاید تا خیر این دنیا که ظاهر آن خبر ازین سر است و آن توحید که
سودمان عالم در نزد خداست اگر ایمان بعیب آورند و مقید ثواب عقاب آن جهان گشته اند این را
توحید مقید خوانند و زبان توحید مطلق و انندی این توحید آن توحید دست نه در هرگز بدان راه
نیاید که لا توحید بدون الایمان اینها گفته اند که درین راه که رود ایمان رود و این باوید خودخواه که قطع
کنند ایمان قطع کند و بدین دولت که رسد ایمان هر که در راه و شجره نیافت تا ابد گردی این که نیافت
بیان قرب نفل و فرض و هم حضرت قطب العالم میفرماید چون عاشق در عشق و محبت بجهت
محبوب موهبت کرده و سخنان با خلاق الله رومی نماید بی سیر و بی مطلق نشان دهد و کمال مقام مانیتره
ایمان الحسب بجهانی بر آرد و مقام را قرب نفل گویند که ذات بر جاست و صفات دوست زیادت بر ذات کلی
انما است و این مقاله در غایب حال آنکه بر نفل اگر گشته که ششید بود و در اول و اولیاست که ایشان

صوفی حق را بخود میاید برگردد و اصل است اما هنوز در دست است انگش که گشته گشت از آن حال بند و شرح کرده
شبه گشت سلمان نیز بود چون در صومعه استغفار لازم آید سلطان مازنان آنجا گفت ای این نیکو
یوگما سبحانی ما اعظم شایقی تا نا ایوم محبتی تا قطع زاری و اقول لا اله الا الله محمد رسول الله چون عشق و محبت
از مقام صفات در گذرد و چنان ترقی نماید که بحال ذات رسد که آنرا قرب از حق خوانند و تجلی ذات است و این
صوفی را از اولیا و مقرب گویند که خود را بحق باید و همه تسلیم حق شود و آنجا هیچ آفت نباشد و این مقام محبت
از خود هیچ عبارت نیاید بلکه اشارت ندارد و جز در دست بود و فهم نیست الا بنوعی و مدار صفت آید و صفت
و لکن الله دمی جلوه این مقام است یدنا الله فوق آید اللهم سر این دولت است و اینجا کمال کمال کمال
و نعمت حال بحال بود و شیطیات بر او گذر نیاید و باطن بصوت عقل بر او کلمه اناس علیه قدر عقول هم جولان
او بود و احکامات شریع بر خلق بر قدر خلق رساند و صلاح داین کند و ما از سبب انانیت و سبب اول
الا لیطاعوا ذن الله علیه کمال دوست فاشد و لا سواه جمال دوست مدین مقام همه نزل و فعل او
حق بود در همان شریع بود و این مقام بحال در انبیاست بیان تجلی و انبیا حضرت تطیب العالم سیف و ما
چون بنده در صفات خود در رفتار دوست از خود چنان مستغرق و محو شود که هیچ انصافت نتوان
کرد هیچ شور خودی اعدا نبودند آنکه بنده تا حیرت معنی بود و نه آنکه بنده خدا شود و لیکن در کمال صفات خود
جایی رسد که از خود می خودی و می بر خیزد و هیچ دومی با وی نیامیزد و لغا و او با بند بر قدر صفات خود
توحید کشف شود و تجلی حق بر وی تا بد و حجاب کیفیت و شلیت در میان بود پس پیش نماز بگردد می شود
سه همچو زکس تمام دیده شود و با هر دین دوست دیده شود و همه تن چشم شود چون زکس دومی
جز حق را ثابت نیکند و خود را غیر و غیب نینداند و حق جز یکی نیست و میگوید اناسی یعنی جسم حق برود
و نه باشد تجلی حق به هر یکی از انبیا و اولیا و در دنیا و آخرت در مومنان عام در آخرت بر قدر وی شود
هم سعدی حجاب نیست تو آینه صاف و از در آینه بعد تصفیه اول چیزی که عکس آن بود از جمال صفات
بود و داین سر عظیم است پس انبیا باید که جز الله و لا سواه هیچ معال انباشد قلب مومنان از این مقام برزیده بگردد
باید که صوفی خود را بجا رود که لا اله الا الله و یا مهد و لا سواه از ما شاکل سوا حق را که صوفی کند و صوفی را که در کمال صفت

و نیز کمال علم نزل از آسمان است چون از نقوش فاشاک سوی آسمان بیاورد و چون کس از پرده کونیت در سر روده و در
 اینها کنته ببلوه کند بر روی که در آینه آفتاب است اگر دعوی شود شخص در خود کند نفی غیرت از خود کند و با المومنین آید
 از رب و طلب المومنین است اما چشم که است به طارعاتش بود و سینه که گوی مقابله چشمش چشمه صمد است
 اما این عالم را نیکو باید شناوری و در باید گذشت با حقیقت کار سرتیبه بکشاید و گزیده ما و چه میوان چه جواد و کتوب
 چهاردهم حضرت یحیی بن زکریا است بدانکه تجلی عبارت از ظهور ذات و صفات الوهیت است بل طایفه روح را نیز تجلی است
 و بسیار روزگاران بقیام معروض شده اند و پندهند که تجلی حق یا تمتد اگر چشم صاحب تصرف نباشد ازین طایفه خلایق
 و شمار بود که چون بدانکه فرست میان تجلی با بنی و تجلی عاقلی چون آینه دل از کرد و سازد و با سوی آسمان است و در
 در مشرق آفتاب جل حضرت گرد و جام جهان نجات و صفات او شود و لکن بر کرا این سعادت مشابه و نماید از میان
 صاحب لقی باشد که چون آینه دل از صفات بشریت صافی کند بعضی صفات روحانی بر آن تجلی کند پس گاه بود که در
 روح که خلیفه حق است در تجلی آید و بخلاف خود دعوی انانیت کردن گیرد گاه بود که جمله موجودات را پیش تحت خلافت روح
 در خود بنشیند و غلط انداند که مگر حضرت حق است قیاس بر نبوت که از او تجلی آید و لکن شیخ ضعیف که کل شیئی از اینجنس غایب
 بسیارند که تجلی عاقلی و سمیت شده و در آنوقت او مانا باشد و از تجلی عاقلی خود در و بنده بر آید و در طلب صفات
 پیدا آید و از تجلی حق بماند این علم بر خیزد و دستی نیستی بل شود و در طلب بفرزاد و تجلی زیادت کرد و بحقیقت بر
 نشان آینه ذات و صفات باری تعالی است بر صفت که حضرت حق خواهد تجلی کند اما معنی تجلی بدانکه تجلی در آینه
 در لفظ است میان نه طایفه متعارف تجلی حق در لنت کشاوه گشتن بشود و متعارف پوشیده گشتن باشد و
 مراد این طایفه از تجلی کشاوه گشتن حق است و مراد از ستاره پوشیده گشتن حق است و اینجا ذات حق بخواند
 که تلون و تفسیر بر ذات او روانیست این چنان است که بر کسی مسئله روشن گردد و گویند که مسئله کشاوه گشت
 مسئله کشاوه نگردد و لکن خاطر او کشاوه گردد و مسئله اندر یاد علم او کشاوه شدن مسئله خوانند و جل
 او را پوشیده شدن مسئله خوانند چون سر او بخوابد مشغول گردد و از روی غیب پوشیده گردد و این
 است از خود باز چون همه از حق میدارند حق بیدار از خویشین از انانیت نشین بشریت از پیش و پشت و غیب
 در این تجلی خودند نیز حضرت طلب عالم شیخ عبدالقدوس گنگوهری در جواب سوال میفرماید مسئله در نظر او

صانع کرد نیست که او را صانع است این است این را و دید بر او درین صانع در صانع چو باشد حضرت شیخ العالم یعنی شیخ حسن
عبید الحق فرموده اند یعنی دیدن چشم یقین که آن یکاشته و مشاهده است نه مجرد شنیدن از اخبار و غیره چنانکه
دیدن آینه و شنیدن بود که آنچه روی است هنوز ندیده است بلکه در مشاهده است یعنی یقین در مشاهده است چنانکه در
آنچه حقیقت است هم نکرده اگر چیزی می توانی شنید بشنو حقیقت آینه نه آهن است بلکه آن است که می بینی
و در آن بی علم یقین آنچه از پر تو آن است میدانی و چشم یقین می بینی پس این شنیدن بدین بود و شنیدن بود و
و آن پر تو مصراع بود و حقیقتش صانع را کتبی ربی فی این صورت و حقیقت بود و مجاز باشد بی مثلی ربی کیفی بود که
همان آینه در همان بینند و هر چه بینند بود معاینه بود همان شنیدن بود همان بدین جهان بود خواه
عیان آنچه اینجا بود یقین گویند که حجاب میان است و آنچه اینجا بود عیان نامند که ارتقاع حجاب از میان است و حق
همین مشیت یا زتی که میان ایشان است نشان اینها و اگر حقیقت بزرگ نقطه مشیت است دیدن شنیدن
آنجا صورت بند و آگونی فردا وقت دیدن حجاب عزت و کبر ایی باشد و گزیر گردیدن ممکن بود و عقاوت
که در ار خدا بشنا در بهشت مؤمنان را بار تقاع حجاب شهید بود و در حدیث سرورن بگویم القیوم که استرون
لیله القیوم منور فم کرده یا نه اما زبان اینجا گشت چه توان کرد همان باید که داده اند انصیب بی بی
فردا عجب رسی وقت رؤیت حجابها بر دارند و چشمهای ظاهر ترا در رؤیت سپارند نگاه خدای عالم عجب
بی زمان بیکان چشم ظاهر بر بینی چون خدا تعالی ظاهر شود و آن همه برای ظهور شهید مسرور منحل گردد
بهشت در نشان نبود کون مکان از میان رود و حجابات عیان شود و جو در ایی در عالم تعالی نشان
در نشان شود خدای جهان بی شبهه سگیان دیده شود الحمد لله الذی هدانا لهذا و قد كنا اولی الغیضات
شود و همذاب کس خدا تعالی را بقدر خود بیند بکنه ذات و حقیقت حق که آن را و مسدود است انبیا بقدر
خود بینند اولیا بقدر خود و مؤمنان بقدر خود و این سری عظیم است هر چند بیند تعالی بیند به چیزی خارج
تعالی القدر من لک علو کبریا ایضا و تعالی نه عبارت از ظهور چیزی از خارج است بلکه ظهور حق تعالی بر بند
در سر وجودی بر قدر صفای رؤیت و هم اینجا است که بعضی و نام در مشاهده اند و بعضی گاه گاه بر قدر صفای
وقت هر کی قان سر الوجود پس الا یوحی فی حق و تعالی حق در مقام ظهور مرتبه شود و نور وجود است

اینجا گویند هر چه در عالم همه تجلی است در ظهور و در غیاب هر خود بعضی تجلی نیز در مرتبه کشف انوار عاقله ربانی است و
 شاید به جمال بهمانی عاقله را ملاحظه نمائیم فی الحال هر چه کشف و مشاهده فی الحقیقه ظهور الله تعالی للعالمین است
 و الاقنیه لها ایضا و بنشیند بر وجودش را آینه ربی و لیس بجای و بنشیند حجاب الالهی من باقیه کشف فی صورت
 حضرت امیر مومنان در دست راست علی مرتضی علیه السلام در عین کمال و در مشاهده کمال جمال و کمال بر پرده
 در روضه قانی سید که تابعی مشهور بنور ربانی است و چون لاطنه فی حجاب و می در صفیات ابدی بر
 تبارت میگرد و میگفت رازت ربی الحدیث چرا که خدا تعالی خارج نیست بنده خدای را در خود میدبرد در صفاتی
 و کمال طلب مال خود که در حق انفسیکم افلا تتبعون من سألکم عبادت که حجاب که با معرفت خداوند
 بود عدم صرف و محض امتناع بود و فلا عبود لاکم و کس بنده را در خود محو شود که انصافت بخود تواند و شور خودی
 او را نبود تا آنکه بنده با چیز محض بود و نه آنکه بنده خدا شود و لیکن در جای سید که از سوی خودی بر خیزد
 و در وی نیامیزد و ایضا غیر ترس بنده بصفت خداوند موصوف شود و باقی باید که در وصفات خدا
 بر خدا موصوف نشود و لا جرم خداوند بصفت خود موصوف بود بنده در میان نبود یعنی بنده با خداوند
 یکجا بود ولی اول و استخوان و در وی در میان نبود و خدا در وقت دیدار بنور خدا بقدرت خدا دیده شود
 فی کیف بی مکان بی جهت بی زمان بی شک بی شبهه باک و میرا از مثال جل شان بنده در میان نبود
 و از غیر نشان نبود جز خدا عیان نبود و هر چه گویند که سمع و بصر و لی بصر و لی سمع شاید این بود
 و ذلک معنی التجلی فاعرف و کشاوه تر آن است که روز و دیدار خودی چشم بنده مشهور بزرگوار شود که آنرا
 انصافت خوانند و چون بنده فاضل علی در همانا نظره انشا بسببه دیدار پروردگار شود و عزیزین
 بجای آید که راز است و سنگی را دیدار است ما را با ما آید بی چکار است و معتزله و استکرا و دیدار است
 یعنی شنگ رفت و دیدار خدا و تدبیرت خداوند بصیر و عظیم و صبح و صبحی و نیموم موصوف گشت و از
 عالم صورت در گذشت و به عالم حقیقت پیوست حتی راضی تر به دیدار است بدان و او در طلب
 که لاک بصیرت است الیه و بر می رسد فالانسان انتری ان تیری منه الیه در می رسد بالاشک و انما از
 علی عاقلی ایضا آنچه بزرگان گفته اند که در آن در او همه که فرود بود و لیک ما را تقدیم اینجا بود

معنی او نیست آنچه آنگاه در برودیت بودیجا بچشم بقیومین مشاهده این مقهور و محققان مشاهده خوانند بجنس
 در اندیشه یعنی آنچه موجود است در مشاهده نشان مقهور است هر چند در صفا بلند رود و در مشاهده و قریب حق
 شود صفا عجاب بود چنانکه دانند که بی حجاب است و در چنان است بلکه صفا عجاب است نه ارتفاع عجاب
 ایضا مشاهده خدایا دیده و نیست با وی شریک نیست و آن دیدن چنان روشن است بود که در کشف کون
 از صفا عجاب تعجب عجاب نیست نموده آنکه حقیقت ارتفاع عجاب و رویت بود پس نیست که خدایا دیده
 و خود در آخرت نیز عجاب عظمت و کبریا در میان بود و گفته رویت مجر و جمال سبحان بود که انان عدم
 لازم آید فلا عجب و لا رویه که از عیب الهی المستزاد و غلط خورد و نماند نیست که مانع رویت عجاب غالی و کون غالی
 است ارتفاع آن در وقت رویت رب مطلوب بوده آنکه مانع رویت عجاب باقی است که کمال انصاف
 در حجت بود و آن عجاب است و کبریا بی حق تعالی است که بقصا و آن فناء تعطیل رویت و عبودیت
 لازم آید و ذلک لا يجوز قطعا بیان سجلی فی الی تمولوی محمد اسمیل شهید در فصل چهارم باب آخر کتاب
 تذکره میونسید ذکر کلمه نغی و اثبات و ملاحظه معنی و مراقبات باز سیر تجلی ذاتی و دائمی است معنی تجلی
 ذاتی ظاهر است یعنی تجلی که نشان آن نفس ذات است و عرض از دائمی است که تجلی مستقر ثابت ماند
 در زمین است مستقر از ثبوت تجلی موهو اگر چه تفاوت بسیار است لیکن از موهو امری یگر بجهت معنی ظاهر را نیست و از موهو
 تجلی است بکمالات انبیا و مرسلین و اولی الامر پس این سیر را سه در سیم اول ملاحظه کنید نشان که آلا انبیا است
 یعنی ظهور علوم و ادب بجهت غایب را در آن بوجه باراه بود و معنی در انبیا علی الدوام متحقق میبود که حالت
 خواب هم چه وجود با وجود ایشان منع فیوض هدایت میباشد و مشایخ ایشان بجلالت میرسد گو که ایشان آگاهی
 بود پس وجود ایشان تیر که چو نیست که از روشنی آن خوانند حاصل است گو چو راغ ناخبر باشد پس انبیا
 و انما و کار و بارانند لهذا فیوض ایشان تسلسل تجلی ذاتی دائمی دارد بخلاف ملائکه که دوام در کاری
 مستغرق نمیشوند بلکه بروقت رسیدن حکم و فرمان کاری بجا می آید و باز معطل و منتظر و مستعد میباشد
 لهذا نشان کمالات ملائکه تجلی ذاتی دائمی نمی بود و انوار تجلیات کثرات متابعت پیغمبر است صلی الله علیه
 علیه و سلم درین حاصل میشود و معنی این سیر مضر فلک است بدو سبب اول آنکه مستقر از ثبوتات

خاصیت خاکست بعد از انساب این سیر دوم که در تجلی سوشو سنی ظهور است به بیجی گفت که عالم سیر تجلی الهی
 دومی است و ظهور عالم ظاهر است و از ظهور عالم نور آن تجلی باید فهمید عنصر خاک هم در فسان است و از ظهور فضا
 سیر در عنصر خاک توضیح فرودتی است در انسان مقصد این توضیح فرودتی است در پیش مالک خود عدم کسری از
 قبول فرمان او درجه دوم از سیر تجلی سوشو بلحاظ مشابیهت کمالات رسالت است خصائص رسالت
 انتقال نبی و آن کند و حضرت ذات را از جهت مشابیهت آن مراقبه نماید امتیاز رسالت از نبوت بظهور
 وساطت است در میان حق و خلق تاصح و عظم بودن کوشش بلنج در میان عجم و دلائل و اقامت معجزات
 و مناظره و محامه و مقابله مرسل لازم است بخلاف انبیا و قول رسول و حق مرسل الهی مقبول است که از
 منصب رسالت است درجه سوم مراقبه است بلحاظ مشابیهت کمالات اولو العزم و اقیانان اولو العزم از سایر
 رسل به جهت قرابت در باب بلاک کفره و صلاح مومنین پس بلاک کفار است قرینه صاحب العزم از رسل
 نیز و تجلی دارد و انصاف شریک مشائی است عظیم که تحقق بجای تمام الانبیا است صلی الله علیه و سلم ظهور آن
 کما یضی روز بدر شد با جمله امتیاز رسل از انبیا و امتیاز اولو العزم از رسل خصائص آنهاست مراقبه این سیر
 و حصول آثار آن ضروریست و قال الله تعالی ان احسن الخلق لانی و تعزیر زیادتی برودیت است
 بوجوب دلایات صحیح و مورد فیض دو درجه اخیر بهیأت وحدانی انسانی است و عنصر لطیفه در و روبر
 این سیر خصوصیت ندارد و پیش این است که بهیأتی کمالات رسل و اولو العزم نشان جامعیت حضرت
 ذات است و صلاح علوم اجزای تاس تمام اجزای انسانی بهیأت وحدانی مقصود اصل اهل کمالات
 است پس امور در این دو درجه بهیأت وحدانی میباشد از مراقبه حضرت ذات است باعتبار ظهور حقیقت
 کبریا و آن سجودیت حضرت ذات است مرطبات را و اشعنه بر بویا است و اثر مناسب این مراقبه
 در سایر این سیر معظم بودن است بجهانیت و اهل حق او را تعظیم بسیار کنند و موجب رضا و تسبیح
 او تعالی شبانه دهند و از همین است که بخاطر بعضی از صحاب که نشسته بود که جناب رسالت آب را
 سجده باید کرد و حضرت آدم علیه السلام خود مسجود تمام ملائکه گشتند و قبله آنها شدند و حضرت
 یوسف علیه السلام را سلطان ایشان که ابون در برادران بزرگ بودند سجده کردند باز مراقبه

حضرت و هیئت با تصویر سینه چینی او خوابیده باشد ما شوم احوال جز در کل شیخ احمد مجد و حال فرزندش و خلفا و
ایشان پیر ایشان خوابیده الباقی و حال عالم حضرت مجد شیخ عبدالاصد پیر ایشان شیخ عبدالقدوس بیان
خلافت و شال یافتن شیخ عبدالاصد از شیخ رکن الدین که در سی پسرانی و خلیفه اولی شیخ عبدالقدوس است
در کتاب بدو التفاتی می نویسند رفته بعد علیهم السلام و کلمات ایشان تا بیان حضرت مجد و این بیان
در کتاب نخواهد آمد لکن لایق است که از کتاب کور دوسه عنوان شد حضرت مجد که بجزنت شیخ خود میرساند
اولاد در کتاب هزار آرد و اما که طلاب طریق مجید و بیاطرافش نسبت خود را تجدید و تازه نمایند و بدین
کتاب شیخ او را نیز در آن نسبت بخدمت خوابیده محمد الباقی عرض شد شسته اند مدتی است که احوال خود نسبت به عالی
طلوع دارد و گریست میداند که شایان دولت حضور نیست مصر علم این پس که رسد زود با تک جرم
عجائب کار و بار است نهایت بعد از قرب نامیده اند و غایت خرق را حاصل گفته اند گویانی تحقیق در ضمن
اشاره یعنی قرب وصال کرده اند شکر کفایت الوصول الی سعاد و دنیا و کلل الجبال و دوین حق و پس سخن
ابدی فکر داعی لاجرم من گیرم و نه از آن احوال مراد و مرید را بدو شود محبوبا محبت محب میا گشت
آنسر درین علمیه من لصلوات الکلها و من التجات فصلها با وجود مقام مرادیت و محبوبیت از مجملین و از هر
گشت لاجرم از حال او خبر دادند کان رسول الله صلی الله علیه و سلم متوجه الی خزانة الکریم الفکر فی شهر فرموده علی صلوة
و السلام تا در قریبی مثل ما او نیست ممان با محبت تواند کشید محبوبا بر آن کل این با شوار است مقصود پانی و از
عرقه عشق لا یفصلها کما یفصلها چون حضرت من بجهان و تک از برکت توجهات علیه از رفیق احوال محرم
ساخت و از تعیین تکلیف مشرف گردانید حاصل کار جز حیرت و پریشانی بدست نیامد از وصل جز جو و از
قرب جز لید حاصل نشد و از معرفت جز نگر و از علم جز جهل ننیزد و لاجرم در عرصه شهادت و تقاضا
عجب نیست که حالاً یحیی الیقینی مشرف ساخته اند که در آن موطن علم و عین حجاب یکم نیستند و قنای و تقاضا
در آن جمع اند در عین حیرت و بی نشانی علم و شعور است و نفس غیبت حضور است با وجود علم و معرفت
جز از یاد و جهل نگر نیست عجب این است که من اصل مگر و انتم استحقاق بعض غایت بیغایت
تولیش مدارج کمالات ترقیات ازرانی و شسته است فوق مقام دلالت مقام شهادت است نسبت

ولایت بشهادت نسبت تجلی صورتی به تجلی ذاتی است بل بعد از اینها اکثرین بعد ازین التعلیقین و فوق مقام
 شجاعت مقام صدیقیت است و مفاد تیکه میان این دو مقام است اهل سن آن تعبیر عینه بسیار و در مقام
 آن تشریح با اشاره و فوق آن مقامی نیست الا انبویه علی الیه الصلوٰه و تسلیات و نشاید که بشاید
 و ثبوت مقامی بوده باشد بلکه محالی است و این حکم محالیت در کتب مشهوره معلوم گشته و آنچه بعضی اهل علم
 میان این دو مقام ثابت کرده اند و بقربت نامیده اند این نیز شرف سابقند و بر حقیقت آن دو مقام
 اطلاع داده اند بسیار و تفسیر بسیار و توضیح بسیار و اما همان طوری که بعضی اهل کمال فرموده اند ظاهر شد آنکه حقیقت
 معلوم فرموده آری حصول مقام بعد حصول مقام صدیقیت است و در وقت عروج اما در سطح بودن محل آن
 مقام پس عالی است در منازل عروج فوق آن مقامی معلوم نیست و زایدیت وجود و بر ذات جلی و علا و مقام
 ظاهر میشود و عینا وجود هم در راه میماند و فوق آن عروج واقع میشود و اولی کارم کن الدین شیخ علامه و در
 بعضی مصنفات خود میفرمایند و فوق عالم الوجود و عالم الیکاب الوجود و مقام صدیقیت از مقامات است
 که در عالم دارد و پایان تر از مقام نبوت است که فی الحقیقه بالاتر است و کمال محمود و نقیصه مقام قربت است
 برزخیت این مقام ندارد و که در پیش به تنزیه هر نسبت و تمام عروج است نشان این مقام در پیش آید بطوری مختص
 داشته اند و تیریه است از ازل گفت بگو میگویم مشهورترین بندگان احمد عباده عرض میسازد و حسب الامر الشریف
 که تا می نماید جوانی را معروض میدارد که در شمار راه القدر تجلی اسم نظام تجلی گشت که در حقیقت تجلی نام
 علیه نظام گشت علی الخصوص در کتب و کتابها که در اجزای آنها بعد از القدر منقاد و مبطا القدر گشته که چه در مقام
 نقیصه و مضطر بودیم ظهور یک درین است بود و در هیچ جا بود خصوصیا علی حاشا عجب است که درین لباس منبسط
 هیچ نظری ظاهر نیست پیش ایشان تمام که آخته آب شده میرفتیم و همچنین در هر طعمی شرابی که سوزد جدا
 متجلی شد نظام گشت که در مقام لذت و تکلف بود و در او را می آن نبود و آب شیرین تا آب غیر شیرین همان
 بود بلکه در لذت و شیرین یک خصوصیت کمال علی تفاوت در اجزای بود و خصوصیا این تجلی عوینا بعضی
 رسانید ما در انامی این تجلیات آه زوی رفیق اعلی و اتم و ما بینها با کهن سوزیدیم و نامعلوم بودیم
 پاره نبودیم و این سوزیدیم که این تجلی آن نسبت سوزی جنگ ندارد و باطن همچنان گرفتار آن نسبت است

بظواهر صلاحت نیست و ظاهر آنکه از این نسبت خالی بود این تجلی شرف ساکن در همچنان با فیم که باطن صلاحت نیز بصیرت
 نیست و از جمله معلوم است و ظهور آنست که ظاهر که توجه کثرت و تنبیه بود این تجلی مستقیم است بعد از آن چنان
 این تجلی در بخفا آورده و همان نسبت حیرت دنا دلی مجال خوانند و سایر ملک التجلی کلان که در کتب سابقا مذکور است در نسبت
 است نسبت آنکه کلاما مولانا محمد قاضی است که بیشتر بر دو گونه است حیرت اهل استدلال که مذکور است زیرا که آن از تعارض
 صحیح و آرد است و بطریق عماد نیست و غیر شایان مجال و جلال که محرم است و آن از توالی تجلی جلال و بارگاه جهان
 که ساکن نزد قربان تجلی لایزال است و در او ارکان و درستی بر تبه متعیر شود و هر چه در دنیا بر که از مقاصد تعبیر کند
 مسئله در مبدء آرساد است که حضرت حق سبحانه تعالی از مثل منزه است لیس که شایسته است اما نشان جانز شسته
 اندر مثل تجویز نمود و **الله المثل الاکملی** در باب سکون صاحب کشف السلی مثال میدهند و آرا هم مجال میکنند
 چون مثال چون اینها میزند و در جواب بقصود مکان جلوه گریسی از بند بجا سپاه که مثال اعیان شالی انکار و در صورت اعیان
 در نسبت از نیواست که صورت و باطن حق تعالی در شایمی میده مثال آن اعطای در عالم مشاهد نماید ضیال میکند که مشهور حقیقه
 اعطای حق تعالی است و همچنین است بلکه اعطای در شای چون بچگون است و منزه است از آنکه در مشهور آید و کشف صافی در
مسئله مجال عقلی و مثل در تطبیق عالم در کتب اوست در دست فرامیند متفرض بر این ظاهر محسوس عقل
 در همان مبلغ علم شان است و قید و بیان در حق عقل صفات الاشیا و ثابته گویند و لا شک فی فایان ثبوت الاشیا پس الله
 فی مرتبه محسوس و عقل و آن مرتبه تعالی است و ایجاد هر که ثبوت اشیا را در مرتبه بخا آرد حق بنده کرده و لیت بگذاروی
 درین مدار و هر چه در مرتبه محسوس است این کار شکی نیست به صد جهان این سهم بیخون است و در مرتبه بود
 تا کمال گردیده و بقدم و خا و ماکل گردیده اند از این پس طایفه این است که علم شان بران نسبت عارفان مرتبه
 محسوس عقل بلندتر اند و در علم یقین خود جز حق سبحانه تعالی ندید و اندر یک وجود همان وجود حق است تا کمال گشتند
 و لا شک فی فایان فی مرتبه الذات عزیزین مرتبه ذات که نسبت مطلق است در وجود محسوس غیر حق را وجود نیست عدم
 صرف و محسوس تناسل است لعین مع الاله هو الله **الکو احد القائل** در مرتبه فعل حق سبحانه تعالی ایجاد عالم است در مرتبه
 مسئله مختلفه فیها و خلاف للعلماء و رحمة اگر چه کجی او فهم و علم تصور است نه از دین بر انوار است بلکه درین بر تصور
 نفرت درین نگاه بود که در خلاص این جامع اهل این بود و ضیاء در کتب بود و ششم است در این حال در حقیقت و در حقیقت

شکر و نجاتی که گویند بر عقل اثر می آید شکر عشق از آن مکن شکر است عقل گویند شکر است در پی پیش نیست عشق
 گویند است در پی غم است از آن مکن شکر عشق از آن مکن شکر است عقل گویند شکر است در پی پیش نیست عشق
 و حیه نیست که بشود غل از حیه در زمین جبریل علیه السلام بسبب کماله دارا شاکه که دارد امانت در وجود خود بر آن صورت
 علیه صفا نیاید مراد از خود را بشود و حیه نموده بشود علیه السلام بسبب آن صفا بود که در اندیشه جبریل بر مقام خود است که در آن
 بذات و صفا مکی که دارد و حیه در جامی خود است بشود که شکر است و بشود حاصل تمثال عین جبریل است زیرا که جبریل حقیقی
 دیگر و از نوع غیر است زیرا که همان خدا و صفا جبریل است که بشود بر آمدن تمثال گشته چنانکه اهل توحید و ظهور حق سبحانه و تعالی
 تمثال می بشود عالم میگویند و بهیچ طریق تمثال حیوانات بشود بهایا و تمثال حق بشود بشر و تمثال بعضی کمال اویا بشود
 مستعد عالم میگویند و گاهی در غیر بشود و حیه نیز می آید چنانکه در حدیث جبریل در بیان سلام و ایمان جهان آمده است که
 تسبیح و پرورد بیدار که کفار بر آن فرموده چون روح از بدن انتقال یابد در جسم نیکه حل چهار ماه و شش ماه باشد در آن موجود
 وجود و بعد از آن متداول عالم گرفته ظاهر میشود و از آن این آواگون میگویند و بیانش آنکه چون انسان ببرد و همان
 تعلیق از خلق باز روح او در صنف ذاکل ناقص می آید و خلق میکند و روح بعضی او در صنف ذکال غیر انسان ظاهر
 میکند و اگر همان آن حس است بر عکس آن شیء و خلق بدن بسبب آن که کالی روح خود را در بدن دیگری مریخ و راه
 این بدن انسان خواهه چون گیر بشود که آن بین صمیم و سالم باشد می اندازد و حلول میکند و میخواند که ای کلب بنی سنان
 طرقتش نیست که روح خود را از زنگشت پای خود کشیده بدین برود بدن گیر نشود میکند مانند سبب نزع فاعل و
 بر روز آن زمانند که طاعت کمال مبدون باب یافت و کالی تصرف تا یفعل فعل او اگر و چنانکه از آن آید بشود و شکر
 بر شجر عروج تمثلی که در بسان حال فرموده اند اما شکر است چون بر می غالب شود بر او می گویند و در وصف مریخ و حساب
 رشامی نقل میکند که گاه حضرت خوابیدند از راه از بعضی فاعل شدی که در آن زمان بر روی آمدند و باز در لایحه آمدند
 بر بار که غلامی آمدند بطریق خلق لبس بشود و گیر ظاهر می آمدند اگر فرغند و بار آمدند بر بار بشود و گیر بر می آمدند
 یعنی خلق بشود و لبس صورت این سخن در مسئله تمثال مریخ گویند و لانا شاه عبدالعزیز در جواب سوالی از شیخ الفیاض
 مراد از این می بیند و جمله رساله است مسمی با سوره و در پی مسئله بنزد و ناسخ آنچه از کتابی نقل کرده است
 در فیکه در میان تفسیر و در پی مسئله بنزد و ناسخ آنچه از کتابی نقل کرده است در فیکه در میان تفسیر

الحقائق و تفاوتهاست و چون نسبت او را با مخلوقات نزد ایشان ظاهر و بظاهر قیومیت و مخلوقات نیز این نوع تصرف ثابت
 میکنند و این نوع تصرف در بعضی از مخلوقات که ملائکه و جنیان هستند عادی و مطروقه است و در بعضی دیگر مخلوقات که
 ارواح نبی آدم و خارق عادی و در قصص اولیا این باب چیزی بسیار منقول است و خود حضرت شیخ اکبر از نیابت روحی کلانی
 روایت کرده اند و شاکت ارواح نبی آدم با ارواح جنیان مثل شیخ سید و غیره در این امر موجب فی و قدحی میشود و
 شاکت درین شکل شکل مختلفه فیما بین ملائکه و شیاطین ثابت است و از اولیا هم بسیار منقول است چنانچه قصه چهل غزل
 علی بن محمد اقدس سره و غیره از آن باب است و صلا و صبح نقصان ملائکه و اولیا نمیکرد و اگر شیاطین نسبت قضا نشاء
 خود مقید و مشابیهت با ملائکه و اولیا حال شود باک که بخواند آن از هر جنین با هم در امور بسیار شریک میباشد مشهور است
 که آنچه آدم میکند بینه هم فرق نیست که شیاطین مثل شیخ سید و غیره این تصرف برای اغوای نبی آدم و بقصد
 و طلب عبادت و ذود و قرابین بر او می کنند و ارواح مقدسه برای تقا و علمی با ایشا کیفیتی محموده در ارواح قابل
 این عمل نمایند و بیشتر در فرق در میان این مقصود و عرائم و نیات بلکه صالحه و خبیثه میباشد در صورت عمل شهادت
 و کافران در استعمال سلاح اجراء سیف و شان قواعده شناور است یکسان میباشد و تفاوتیکه فیما بین الفرقین است
 از راه حسنی و خبیث است پس شباهت فعل ارواح مقدسه با شیخ سید و غیره از شیاطین تشبیه یک عمل است که
 چندان نزدیک است نسبت بلکه برای فهم این تمثیل در ارواح ایشان جایز است که در حق حضرت مقدسه
 ربوبیت چه مای ارواح دیگر و تاسیه شیخ ابن فارض مصری حقه اهد علیه قسمت است و تهنوتی تنبک فی لصره غیر
 علی فهمانی مساجت جنیت و مولانا روحی در مثنوی چنین مآوردن تاسی میفرماید که چون پری غالب شود بر
 آدمی و گم شود از وصف آدمی و چون پری این مژگانون بود که گار آن پری خود چون بود و گریه
 هنگام است که نسبتی که روح با بدن از قیومیت میباشد میتواند که روح منکر را که وسیع است و باطلاق این نسبت
 با این روح بهر سه و از روح حکم روح پیدا کند و هر قدر وسعت و باطلاق زیاد تر شود این تصرف یاد و تر
 بر ذراتی حتی که حقیقه الحقائق که روح جمیع ارواح است همین است و او فرستادن باشد و از جناب بر روح این
 تصرف فائض می تواند شد آدمی بعد از قابل شرط است نیست آنچه بر قواعد تصوف منطبق می تواند شد اما علماء
 ظاهر متعین حاصل میکنند بر تشبیهات شیاطین چون دلیل علماء ظاهر درین عوسی آن است که اگر این نوع تصرف از

از روح طیبیه اولیا یا ملائکه یا حضرت حق و معشوقه حال آنکه با قطع اطمینان این تصرف از شیاطین ابرواح خبیثه و قهقهه تبیس
 عظیم لازم آید و شنباه قوی در دو جا جلوه را ممکن شود که بر روز روح مقدسه در خود او عاقلانند و قوال و فعال آنها یکی
 چهارشنبه و افعال هر دو حق و لایعنه آید و تصحیحی که از اولیا در میان متوال است چنانچه در فتوحات و ذکر احوالین کاتبی
 است و همچنین در فتوحات شیخ اکبر پس آنهمه قصص اولیا را حیا است که بر روح زنده اگر تصرف کرده او در متوال است
 و این معنی جایی است که در حالت حیات اگر شخصی او را بر روز روح و معنی از ارواح مذکور نماید قوی و فعلی از وصفا
 شود و آن زنده جمع کرده و حل شبیه متوال که در بخلاف او در حقیق و بر رزق اند یا ملائکه یا حضرت حق حل و علا و حل شرب
 تصور که تجویز بر روز ارواح اولیا مطلقا خواهد زنده خواهد مرده میانند ازین دلیل چنین جواب بگویند که شنباه و تبیس چون
 سریم الار تفاع باشد و قریب از اول زمان باکی نیست ازین تبیس و آه آن از تبیس قبیل است که با دنی بر جمع لایکل
 کتاب نیست و حکام شریع مرفوع میشود و قوال افعال آنکس با یکدیگر بر معیار شریعت محکم نمایند اگر مطابق این یا بر روز
 روح پاکست و اگر مخالف آن باشد بر روز و خبیث است و نیز بگویند که این نوع تبیس شنباه در حقیقت تبیسی است ملائکه و روحی
 الهی یعنی شیطانی و الهام ملکی و در شیطانی و مثل بشری که از ملک از جن و شیاطین میشود و نیز قهقهه است این از طریق رفع
 این تبیس شنباه در پنج جا برود میشود و پنجاهم جاری خواهد و نایب اولی و در هر یک از اینها طریقی است که از ابرو با قاعده
 تصرف نماید نمود روح را که محل شنباه است مسلم نباید و است که درین بیان این تبیسی نقل بر روح قائم و بر روز که در مجمع علیه
 صورت است و در این نوع صورت بسیار دارد که در کتب تصوف مشهور است اما از شواهد این بر روز در کتب حدیث قصه زید
 بن عاصم است که ابو بکر بن ابی الدنیالی کتاب من عاش بعد الموت قاضی ابو بکر بن محمد و دیگر محدثین حدیث کرده اند که بعد از موت
 او قبل از دفن روح او با بدین متعلق شده و از می کرد و نموش آنکه محمد رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم این حدیث را در کتب
 در کتاب لایکل ثم قال العاقل علی سائر صدق ثم قال ابو یوسف فی شرحه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فی حدیثه
 و یانی امیر بعد کاتب ملک فی کتابه اول ثم قال العاقل علی سائر صدق ثم قال ابو یوسف فی شرحه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
 بر روز و روح شده بود یکی از آنها روح زید بن عاصم بود که با بدین خود متعلق شده و کلام کرده و در هم روحی که بود که بعد
 از سر کلام او تصدیق میکرد و هم زید بن ابی ذر بن عذابه و زید بن ثابت شد و در کتب حدیث قصه دیگر نیز همین تیره دارد
 است که الفاظ آن بیاوست شیخ ابو جلدین حامد اللریانی قدس سره در وی مرشیخ زید بن ابی ذر بن عذابه

طایفه ای علی صفت و این هم بر علی حکم و آیه نام غزالی از صورت آدم علیه السلام فرموده است حق میداند که خود را بر سر
 هر یک از این دو عالم حکم نماید و مانند آن یافته تا اندازد و در هر دو عالم کمال بشناخته اینجاست که گفت ما الفرق بین
 آدم و نوح الا بصفتهم الوجودیه و القیامیه الوجودیه و القیامیه الوجودیه و القیامیه الوجودیه و القیامیه الوجودیه و القیامیه الوجودیه
 بی تردید از صورت آدم خبر از ذات حق میداند پیش از آنکه غیب وجودش را در بیست و دو عالمش در ظهورشها و در غیب است
 که در آن حکم تا آدم علیه السلام فایده سر آمد و صفت آدم که فرود انسان است و در او انوار این انسان است که از هر کس است
 در آن حقیقت ذات اوست و هر حیوانی که در آن محض غیب وجودش را در بیست و دو عالمش در ظهورشها و در غیب است
 و آن چهار عالم است چنانچه حق تعالی را چهار عالم است عالم شهادت حق چنان است و عالم شهادت و او جسم مرکب و شهادت
 و بقایا بعد از آن حکومت تمام دین انسان است و در عالم که در اسی عرش فرشتگان است روح آدم است و آن جبرود
 دیگر از جوهرات غیر خفیه است و صفاتی که از او را در این صفات و آن که اعلی خلقی عظیمی از بیست و دو عالمش در ظهورشها و در غیب است
 آدم چون حکم حق تعالی است و در این بر دو عالم است اما خارج است بلکه مشهور است و عالم شهادت
 پیش از آنکه در صورت وجود است که آن عالم حق است که اعلی کل شیئی شهادت و اعیان او باشد و عالمش در ظهورشها و در غیب است
 از اینجا است سخن نفسی تقدیر بر غریز من نهی ما نگاه در اینست که از صورت آدمی بیرون آمدن است
 روح غریزی روح را شرح مرام است یعنی روح آدمی که در این عالم صحیح نفسیه اندام هر گفته اند کار و
 نه چون کار مخلوقات دیگر است شرح روح همین است که در هر دو عالم است و در هر دو عالم معنی میگردد
 که در روح این عالم است که کار او با حقیقت امر در است بلکه روح وجود کار او با حق بود پس از این بود پانزدهمین عالم
 بود و دیگر مسئله روح نفسانی است روح از مشابهاست و کیفیت و کیفیت شرح آن در شرح وارد شده است
 قیاسیست عقاید این نسخ دارند و سخن در اندازد که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است
 است و در هر دو عالم است بلکه در بعضی که روح نور صفت بانی و قدسی است و در هر دو عالم است که در هر دو عالم است
 این عالم کار از وی خبر نیست که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است
 است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است
 که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است که در هر دو عالم است

طایفه ای چنانکه
 عالم شهادت
 از آن است که
 صفات از آن است
 است چنانکه
 انسان کامل
 که عالم شهادت
 صورت از آن است
 در صفات از آن است
 است از آن است
 است از آن است

و ششم و هفدهم تا نهم در شرح و عقل است پس بر اینست مراد صفات را از خود منع توان کرد و
 نفس در روح هر دو طایفه اندازد قالب اما یکی عمل شریک و یکی عمل خیر و لا محاله صفت ماسو صوفی است
 آید این تا هم بود چه صفت نبرد و قاتل نباشد و ششم آن صفت جزئی است جمله قالب معلوم نکرد
 و طریق شناختن آن بیان او صاف انسانیت است در آن و آن در تحقیق انسانیت مردمان سخن
 گفته اند این اسم چه چیز است چه چیز است و علم این بر همه طلاب از نفسیه است
 از آنچه هر که بخود و جاهل بود بغیر جاهل از بود و چون بنده مکلف باشد بهر وقت خود و میرزایا با بصحت خود
 خود قدم خداوند را بشناسد و بفکار خود قیاد حق را معلوم کند و نفسی کتاب این ناطق است و
 خداوند عزوجل مرفار را بهیچل خود صفت کرد و گفت **مَنْ يَرْغَبْ عَنِ سِلَاقِ اِرْهِيْمَ لَوْلَا**
مِنْ سَيْفَةِ نَفْسِهِ اَي جَبَلِ نَفْسِهِ و یکی گفته است در شایع سخن **تَوَلَّى نَفْسَهُ فَوَلَّى بِالْبَغِيْرِ اَجْمَلِ** در رسول
 از موصی علیه و سلم **مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ** ای من عرف نفسی با انقار فقد عرف
 رَبَّهُ بِالْبِقَا و يقال **مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ بِالذَّلِّ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ بِالْعِزِّ** و يقال **مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ بِالسُّوْرِ فَقَدْ**
عَرَفَ رَبَّهُ بِالرَّبِّيَّةِ پس هر که خود را شناسد از معرفت کلی محجوب باشد و مراد از این جمله انجا معرفت
 انسانیت است و اختلاف مردمان اندرین از اهل قبله که در همه گیرند انسان خبر روح نیست این
 جسد چو سخن و بیکل آن است و توضیح و باوردی آن پسند با از خلک طبايع محفوظ باشد و حسین و
 عقل صفت آن در این باطل است از آنچه چون جان ازین بنیت جدا میشود و در انسان میخوانند این
 نام از آن مرده بر تخمیز و دیگر اگر علت انسانیت روح بود می بستی که هر جا از حکم نفس است
 بود می و گرد می گویند که این اسم واقع بر روح و جسد است یک جامی و چون یکی از دیگر می مغارق
 بود اسم ناقط بود و این نیز باطل است بقول خدای عزوجل که گفت **هَلْ اَنْتَ عِلَى الْاِنْسَانِ**
خَيْرٌ مِّنَ الذَّهْرِ لَوْ يَكُنْ نَسِيْتًا که در امر خاک آدم را بجان انسان خوانند و پسند
 بیان بهالب آدم بر پیوسته بود و مگر می گویند که انسان جزوی است تا بتجزی و معلوم آن است
 که قاعدت بر همه او صاف آدمی آن هستند و این همه محال است که اگر یکی را بکشند و دل از وی بریزند

گفته هم اسم انسانیت از وحی متقدّم پیش از جان با اتفاق اندر قالب آدم دل نبود و در سینه از
 در میان متصوّف را اندرین معنی غلطاً قاده است گویند که انسان عبارت از اکل و شارب و
 محل تغیر نیست و آن سر الهی است و این جسد تبسّی است و آن روح است اندر تهر لاج طبع و اتحاد
 جسد و روح گویم جمله عظام مجامین و کفار و فساق و بهیال را اسم انسانیت است و اندر انشای اسم
 معنی نیست ازین سبب در جمله متغیر و اکل و شارب اندر در قالب و وجود شخص را اسم معنی نیست که
 آن را انسان خوانند و از بعد همش نیز خداوند عزوجل بیاپار که اندر ما مرکب گردانیده است
 انسان خوانده است بدون سالی که آن در بعضی آدمیان نیست قوله عزوجل ولقد خلقنا
 الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالَةٍ مِنْ طِينٍ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّيْمَنٍ ثُمَّ جَعَلْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً
 فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَجَعَلْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا
 آخَرَ لَبَّارِكُ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ پس قبول خداوند تعالی که اصدق الصّادقین است
 از خاک این صورت مخصوص با بر تعبیه انسان است چنانکه گویم گفتند از اهل سنت که انسان
 سه قسمت است که شورش برین شپه شده مهود است که موت از او سه این سهم راسته گفته
 با صورت مهود و آلت موسوم بظاهر و باطن و مراد از صورت مهود تند است و بسیار بود
 و آلت موسوم بسنون و عاتل و با اتفاق بر چه صحیح تر بود کامل تر باشد اندر خلقت پس
 بدانکه ترکیب انسان آنکه کامل تر بود و بنزدیک تحقیق از سه معنی باشد یکی روح
 و دیگر نفس و سوم جسد هر ذلّت را ازین صفتی بود که بدان قائم بود روح را عقل
 و نفس را هواد جسد را حس و مردم نمونه است از کل عالم و عالم نام دو جهان است
 و از هر دو جهان در انسان نشان است نشان این جهان آب و خاک و باد و آتش ترکیب
 و سی از بلغم و خون و صفرا و سودا و این حضرت شیخ عبدالقدوس میفرماید چون دلش و طایفه
 در آید کار بجای رساند که از غیر حق کلی انقطاع گیرد و مستغرق و محو شود و نور آفتاب
 از آن بزرگوار میجوید چنانکه به راه نبرد نور پاک حق سبحانه و تعالی و تقدس بود و لائق پرستیدن آن

نور است که ذره از ذرات عالم نیست که آن نور بان نیست و از آن آگاه نیست و جو عالم از آن نور است
 و نماز عالم بدان نور است چون قلیل الله علیه السلام بدان نور رسید و گفت ای و جهت و چه
 لایق فی نظر السموات والارض حقیقا و آن نور حقیقت عالم و حقیقت نبی آدم است مسطیعی علی
 امد علی و سلم در مقام صفا اینجا فرمود در حق عمام من عرف نفسه فقد عرف ربه در حق
 خود خاص فرموده من ربانی تقدی الخلق انما الحق منصور و سبحانی طیفه را زین نور است و برین
 حضور است عزیز من حق فقر تمام شود غیر سبک بر خیزد و در روش در میان نماز اگر چه صورت بشری
 در میان بود اعتبار ندارد در بیان دل بد آنکه دل نه مجرد پرگاه گوشت است که با هم وصل ندارد
 پرگاه گوشت دارد دل انسان دارد عارف و مومن و ولی و نبی دارد دل مخاطب است که خدا را با
 خطاب است نه با گل دل تکلم است و دل عارف است دل نور است ربانی و تعبیه در قالب است
 مرد آن بود که میدان دل رسد القلب بجز سائل که اگر رسد همان حرف زبان گذر کند چه از دل خبر
 و در در ملکوت و آید و با ملک نشین آید بلکه از ملک و نلک بر ترود بلکه از مقام روح بلند شود و نور
 و از الله نور السموات والارض منسرب و درین ولایت مروجی رسد که انما الحق و سبحانی
 و هم زند معینا العبد عبد الرب کعبه عبودیت و منش میگذارد و ایضا بیان روح آنکه گفت عشق
 خدای جوهر جان با آمد عشق با جوهر وجود او را عرض آمد چه معنی دارد و لایح با وجود ما را از غیر
 لایح هم وجود آمد و نور عشق جوهر جان باشد یعنی اصل و حقیقت جان با عشق خداوند است که شوق در
 خداوند پیوندا هست پر وانه در شمع از آن می افتد که جان او از نور شمع وجود یافته و آن آتش در
 شتاقه لاجرم جان با در عشق سوخت و دیده از غیر محبوب دوخت و عشق با که از پر تو عشق
 اوست جوهر وجود او را در مرتبه عرض و ظهور اوست پس عشق با او را عرض و عشق او جان
 جوهر بود و این جوهر و عرض نه یعنی مصطلح بود یعنی عشق با از تجلیات و اسرار انوار اوست که
 شجارت بعرض دارد و عشق او در جان با حقیقت جان با که اشارت جوهر جان است بیت عشق او
 در جان با جان است بیان ما را عشق او سلطان است مسئله تصویف شیخ در مقامات

نظری از نظر ظاهر با ایشان منقول است قدس سره فواید کرم فلان مرید خواجده محرمه معصوم سبحان پیر خود
 داشتند که صحبت شایسته محبت خدا در رسول محله هد علیه وسلم غالب است و موجب انفعال شود
 در جواب برگاشتند که محبت پیرین محبت خدا در رسول است و سبب جذب کمالات الهیه که در باطن
 پرتاب است مشهور است چون دیده عقل بعد از اول سجود تو پرست اول و در فصل اول تعظیم
 دشوات علی بن حسین و اعطای تیر لیسند شرح هم در معنی آیت و کونوا مع الصادقین حضرت
 خواجده احمد میر سوزد که کیسوت مع الصادقین را دو سنه است کیسوت بحسب صورت آن است که
 میاست را با اهل صدق لازم وقت خود گیر و تا بسبب دوام صحبت ایشان باطن و معنی از انوار
 صفات فاطماتی ایشان نمود شود و کیسوتی بحسب معنی آن است که از رگد باطن طریق را بطرف
 در و نسبت بطاقت استحقاق استیلا داشته باشد در صحبت حاضر کند در آنچه همیشه بحسب ناظر
 باشد بلکه چنان سازد که صحبت داعی شود از صورت معنی عبور کند تا همیشه در مظهر در نظر باشد چون
 همیشه با بر سبیل دوام رعایت کند سردی را با تر ایشان مناسبی و اتحادی حاصل شود
 و بدین سبب آنچه مقصود اصلی است حاصل حقیقت می شود حضرت مجدد و لفظ ثانی که خوب سی ام
 جلد ثانی کتوبات خود میفرمایند در زرش نسبت رابطه را نوشته بودند که بعد می استیلا یافته است
 که در صلوات آنرا سجد و خود سید اندومی بنید و اگر رضای نفی کند متغی نیک و محبت الطوار اید
 شتنامی طلاست از هزاران یکی را اگر به چند صاحب این معالیه مستند تمام الناسبت تمیل که با نذک
 صحبت شیخ مقدایر جمع کمالات اود جذب نماید رابطه را چرا نفی کنند که او سجد و الیه است به سجد و
 چرا محاربه و مساجد را نفی نکند ظهور این قسم دولت ساداتشندان را میرست تا در حسیع احوال
 صاحب رابطه را متدسط خود دهند و در حسیع اوقات متوجه او بشنوند و در رنگ جماعه بیدار
 که خود را مستغنی دانند و قبله قویه با شیخ خود منحرف سازند و معالیه خود را بر هم زنند صورت
 اظهار اعتراف نیست اگر در و چیز خود زرقه باشد کی متابعت صاحب شریعت علیه صلوات و سلام
 در نوم محبت و خلاص است شیخ با ثبوت این دو چیز مگر نبردان تلمات طاری شود و پاک ندهد و

اور اصناف تمام ہند گزشتہ گری کی ان میں پھر نقصان پیکر و خرابی در خرابی است اگر چه حضور صحبت باشد کہ
 آن ہندراج است کہ عاقبت خرابی دارد و نشانات اقدس مولانا خواجگی کاشانی فرمود فیض مقدس کہ ہر سطح
 وجود پر سیر کرد و فیض اقدس آنکہ ہر سطح پر سیر و مرید صادق نسبت کہ جمال پر امارت جمال مشفق
 حقیقی داند و حضور غیب پر نظر بران آئینہ پروردگار آنکہ جز جمال پر در آئینہ دل بہم در نظرش نیاید بخوان
 تو سل آن متوجہ جمال بچون گرد و عز شانہ مولانا شاہ علی شہد محدث دہلوی در قول ہمیں خودی
 فرماید و فصل شغال نقش بندہ فالو اطرین ابو موسیٰ الی شہد ثلثہ اعمد الذکر و انہما المرآة و انہما المرآة
 بشیخ شریطان کون شیخ قومی التوجہ و ائم الیاد و شہد فاذا صحیحہ علی نفسہ عن کل شیء الا التمجید و تہنیر
 لما فیہ منہ و فیض عینیہ او فیضہا و نظیر بن عینی شیخ فاذا افاض شیء فلیتبعہ بجمیع قلبہ و
 لیحفظ علیہ و اذا غاب الشیخ عنہ یحیل صورتہ بن عینیہ بوصف التمجید و لتعظیم فیضہ صورتہ تا
 تہنیر صحیحہ شریح مولوی فرم علی ہمہ لہم تعا میگویند مولانا فرمایا حق بیہر کہ سب اسون کسی
 بیہ را یاد و قریب ہو و کون نواع الصدقین یعنی چون کوی ساتھ ہو ہوسین ایک طر کا شمارہ
 رابطہ مرشد کلام نیز سترجم میگوید مولانا نے فرمایا مرشد کی شرط بیہ ہو کہ داخل مقام مشاہدہ ہو
 اور نورانی تجلیات ذاتہ ہو جسکے دیکھنے سے ذکر کا فائدہ حاصل ہو جو جہاں اس حدیث صحیحہ کے
 کہ ہم الذین اذا ذکرنا انشد یعنی اولیاء و المدوہ بن جن کے کہنے سے خدا تعالیٰ یاد پوری
 ہو جہاں اس حدیث کو ہم جلسا و لہد اور مقتضای احمدیث محمد کے ہم قوم انیشی جلسہ ہم حساب
 نشانات القدس از حاجی عبدالعزیزی آرد کہ ادب نسبت حد رابطہ کہ خود در خدمت پیغمبر گذارند
 آنکہ پیرانہ خود حاضر ساز و راقم گوید تعلیم طریق ثالث از کتاب صراط مستقیم در ذکر شیخ
 محمد صادق گنگوہی خواہم آورد ہستی حضرت مولانا شاہ عبدالعزیز زبیر ابن ابی سورہ منزل
 سے نویسند و آذکر اشعروہ بک یعنی و یا ہکن نام پروردگار خود را بر سہیل و ام خواہ
 اسم ذات خواہ در ضمن تبلیل کہ بعضی اثبات است خواہ جہاں نفس و خواہ بی جس نفس خواہ
 بدون سبز و یا با سبز راقم گوید در صراط صوفیہ رحمۃ اللہ علیہم در محل مذکور نیز تصویق

شیخ را گویند حضرت قطب العالم عبدالقدوس گنگوہی در کتاب توحید میفرماید ای برادر سہارو دل اہل دل
 و ہنسند ما کوران روزگار کہ سقیم منزل حس و عقل ہم از زمین بی چہ خبر داریم بیا کہ دل بخورد و کار گذشت
 است کہ بہائیم ہم دارند دل انسان و موسی و عارف و ولی و نبی دارد دل مخاطب است کہ خدایا بیا دل
 مخاطب است آنہ با گل و دل متکلم است دل عارفست و دل نوری است بانی و تقبیر در قالب انسانست
 چون مرید صادق بکشف و مشاہد بہل رسید کہ عالم قدس است و انامی آن عالم ملکوت است
 دل خویش را مراقب باد کہ شیخ وار و از دل شیخ بہل و کثمت سرفت بانی و ہر اسب سوار رسید
 چنانکہ کسی پیش استاز بجز تحصیل علم کند در مقام مریدان صادق بہل از دل شیخ تحصیل علم کنند
 و سوال از دل بود تحصیل از دل بہل بود کہ دل شیخ نور بانی است بکاشفہ و مشاہد متوجہ نور سبحانی است
 از حضرت سبحان فیض رحمان بہل شیخ میرسد و از دل شیخ بہل مریدان بر حسب البیضا
 از رطلی کہ میان دل شیخ و دل ایشان است فیضان بود و ابتدای ایثار است حکام ارادت است
 بر چند پونہ ارادت مستحکم عقاود و عملا توجہ دل و بہل شیخ محکم چون مرید را توجہ ظاہر باطن
 بظاہر باطن شیخ بود جسم حرکات و سکنا ت مرید در محبت شیخ بفرمان شیخ بود ہمہ خواست و می بخواست
 شیخ بود خواست شیخ بخواست حق است الفقہاء فی الشیخ حاصل آید و از صدقہ آن الفخار فی السہ
 رومی نماید و ما تشاؤون الا ان یشاء اللہ جل جلالہ گری بنمایم است مریدان این دولت سعادت
 بہر چونکہ حاصل شود عواہ بعلم خواہ سبحان خواہ مقبول سبحان سعادت حق است کہ بحق رساند
 و ولی و عارف گرداند العلماء و در شہ الاخبار و دولت این سعادت است اسی برادر این ظاہر است
 کہ ہر کسی دل خود را متوجہ بطرفی میدارد و اگر دنیا است بہان دنیا پیش و می است تا اگر مہیبی است
 بہان بگلر مولی است بہان مولی فایعونی فی حاجتکم اللہ سر این دولت است مریدان کمال
 ارادت بشیخو چنان حاضر میباشند و مراقب کہ حضور و غیب در یک طور سے آید و پرورد
 کے ماند اینجامرید اگر نبار کردہ از شیخ بظاہر نایب شد پیش شیخ ہندند گالی با ادب
 کند چنانکہ بحضور بود الحمد للہ علی ذلک زبیرہ العلماء اعسرین و ہمدین قدرہ الفقہاء

المتأخرین ساکنان سلوک نقشبندی اکتف امر بر طریقه مجددیه که نام نامی ایشان ازین صیغ ظاهر است
 عم آید و تاج محمد بر سر عالم و مولد و سوطن وی قصبه نگین است از مدت چند سال تا حال در شهر
 مراد آباد مسکن بسیارند نسبت ایشان متعدد است طالبان سروری می بخشند صلوات الله تعالی
 و شاگرد و مرید و فلیفه مولانا محمد حق احمد رحمة الله تعالی علیه سفیرانند صفت در وقت دسترا بود
 قول اسمعیل و غیره من الاستاذ الفاضل والمرید الکامل محمد اسحق شهر ظهیر غفر الله له و له بیات
 تصور شیخ علی بیگلر تحقیق که برین وجه است اول طالب باید که اوصاف حمیده شیخ در تصور بخشد
 خود آرد و ملاحظه صورت بر نظریه محبت و تعظیم نماید تا عمل بر اوصاف حمیده او آسان میسر شود
 و وقتیکه در بر وی شیخ خود نشیند در اول خود محبت آن مرکز نماید حتی که درجه محو حاصل گردد
 بعد مظهر شود بسوی چیزیکه از طرف او فیضان گردد اگر سرید یعنی است چشمهای خود را در آن
 در میان هر دو چشم شیخ خود را نظر نماید تا که بعد متاثر گردد و تسبیح اثر بر روی حاصل آید و اگر
 خاکه است چشمهای خود را بند نماید و ملاحظه نماید بسوی دل خویش پس مرید باید خواه
 جنبی باشد یا ذکی بر فیضی که از طرف شیخ بر دل او تاثیر نماید بگوشش تمام آنرا بخاطر دارد و در دل
 خود یاد گیرد و همگچین است خیال نماید پس این مرتبه وقتیکه مرید را حاصل شود باید که در غیب
 شیخ نیز خیال صورت او را با اوصاف حمید و اثرهای مرکز ملاحظه نظر خود دارد و در بر وی
 چشمهای خود خیال مذکور بوضف محبت و تعظیم شیخ و ارو فیضانی و کینیتی که در بر وی شیخ حاصل
 شده باشد در غیب و نیز حاصل خواهد شد تا که گوید لانا و جواب سوال پنجاه و هفتم سنا کل انبات
 و جواز این مسئله فرموده اند مفسر شیخ العزیز شاه عبدالعزیز قدس سره زیر این آیت سوره لقمان
 فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَدَاًّا مِّنْ عِندِکُمْ سِوَا حَقِّهِ لَمَّا کَانَ مِنَ عِندِکُمْ حَقٌّ مِّمَّا کَانَ مِنَ عِندِ اللّٰهِ
 چون مرد بزرگی که بسبب کمال یافت و مجاهد مستجاب الدعوات و معتبول الشفا است
 عند الله شده باشد از جهان میگذرد روح او را قوتی عظیم و سستی بس تعظیم بهم میرسد هر که صورت
 او را بر نزع سازد یا مکان نشست و بر فراست او یا بر گورا و همچو تزلزل تا مر نماید روح او بسبب

در طلاق بر این مطلق شود و در دنیا و آخرت در حق او شفاعت نماید و گوید این وضع بر نوح شیخ از
 شایخ صوفیه رحمة الله علیه قولاً و فعلاً و تعلیماً جائز و ثابت نیست و آن صورت بالأخره ایشان
 و مفسر موصوفی که تعلیم آن میفرمایند جائز و ثابت است اما مخرجی از رحمة الله علیه در حیا و ایام
 در باب حضور القلب فی مشکوٰۃ نوشته و حضرت فی قلبک النبی صلی الله تعالی علیه وسلم و شخصی که در کتب
 اسلام علیک ایها النبی و این حجر کی در شرح عباد و در بیان سناقت شهید گماشته و خطیب صلی الله تعالی
 علیه وسلم کاتبه شماره الی ایها تعالی کشف من امة بکون کالی حاضر معهم لیسبدهم با فضل اعمالهم و
 لیکون تذکرة حضوره سیال فی شریح و حضور در قدوة العلماء و الایام شیخ شهاب الدین
 در عوارف در باب صلوة اهل قرب گفته و لیسلم علی النبی صلی الله تعالی علیه وسلم و یقبله من غیبی قلبیه
 محمد باقر مرید خواجه محمد محصوم در کتبر الهدایة می نویسند من مکتوبات حضرت مجدد الف ثانی
 سوال سیزدهم حبس هم در ذکر بدعت است یا نه اگر بدعت حسنه گویند پس بطور حضرت ایشان
 در هیچ بدعت حسن نیست پس این عمل از بدعت چگونه بر آید جواب ذکر فی خردوات حسنه و در
 است اما حبس هم در آن بدعت وقتی باشد ثابت شود که این در صدر اول نبود و آن مستوع
 است و نیز این طریقه حبس را حضرت خضر حضرت خواجه عبدالخالق مجددانی تعلیم کرده اند و عمل
 ایشان را حکم بدعت نمی تواند کرد و در لغویات حضرت ماستقول است که فرمودند در سلسله
 نقشبندیه در کبر و ذکر معنون از حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم رسیده است از حضرت صدیق اکبر
 و حضرت علی رضی الله تعالی عنهما الی یومنا هذا در وسط فقره می فرماید یکی از حاضران سوال کرد
 که آنکه میگویند که در سلسله نقشبندیه طریقه رابطه از صدیق اکبر و طریقه ذکر از علی مرتضی رسیده
 چون آن فرمودند ذکر می که درین سلسله است که آنرا در قوف عددی خوانند بطریقه محمود مثل عبود
 ثم محمد رسول الله ذی از صدیق اکبر معنی سید و طریق صحبت نیز از ایشان رسیده چرا که ایشان
 سفر و حضر بان سرور صلی الله تعالی علیه وسلم میروند و از راه صحبت فیض میگیرند و هم در کتب
 مذکور من مکتوبات حضرت مجدد و می نویسند ذکر تنها بر طریقه و بی فانی اشخ موصوفی است ذکر کرده

آنکه سبب آنست که یکی با شکر و طرب بر ابطه محبت و فنا در شیخ است آنست که این ابطه تنها با رعایت
 آداب صحبت و توجیه و التفات شیخ بی التزام نمیگردد موصلاست که در کتاب ۲۹۲ حضرت مجدد در آداب
 پیشتر طالب باید که روی دل خود را از هیچ جهات گردانید و توجیه بی خود سازد و با وجود و پستی
 بی ادب و بنواقل و اندکارند پرواز و در غیر از نماز فرض و سنت در حضور او او انگند و سره از پیر
 صادر شود و آنرا صواب اند اگر چه بظاهر صواب باشد و او سره میکند از الهام میکند باذن که میکند
 اگر چه در بعضی صور در آنها مشصوب است نباید چه خطا بر آنها در رنگ خطا بر چهاروی است و فقه را
 از عمل او اخذ باید نمود و هیچ اعتراض را در حرکات و سکنت او مجال ندهد اگر چه آن اعتراض
 استوار است خود را بشد زیرا که اعتراض اغیر از حرمان شیخ نیست و بی سعادت ترین جنس است
 این این طائفه علیه است و تفصیل این خلاصه در مکتوب مذکور است بسیار طائفه
 و اگر چه متصوف حضرت قطب عالم میفرمایند مرغان از سه طائفه اند طائفه از جهت
 خود با خدای تعالی در جنگ اند ایشان اهل شهوات اند و از شامت است بسیار اکثر این طائفه
 بی ایمانند و طائفه از جهت خدایت با خلق خدا در جنگند ایشان مومن پاک اند چون در حضرت
 مستقیم شده ایمان سلامت روند و در سر و دهن طایفه شوند و طائفه اند که از جهت
 خدای تعالی با خود در جنگ اند ایشان طائفه اند طائفه ابرار این اند از دنیا روی گردانند
 روی با خیرت آورده اند و خدای تعالی مشغول گشته اند از آنکه در دنیا در فی الدنیا و
 الدنیا غیور فی الاخره و در ابدانهم فی الدنیا و قلوبهم فی الاخره در شان ایشان او طائفه
 اخباران اند که ایشان را متصوف خوانند و اهل دل و اند ایشان در فضا و قلبی سیر میکنند
 خلق با خلق احد در کارند و طائفه اهل سعادت ایشان از ما سوی سعادت است بجز حق
 پیوسته در اصل حق گشته ایشان را متصوف خوانند و معربان حق دهند مقصود مطلوب حق در کمال
 عالم ایشان از ایشان چنانچه ایشانند جز خداست که گیری نداند فرشته با عالم اند که ایشان گشتن
 صاحب کشف الحجب میبینند جمله متصوف در دوازده گروه اند و در آن گروه اند و در آن

سوی و غیره ازین جهت که در سبب سنی و طریقی نیکو است اندر مجامع و آداب لطیف اندر مشاهدات
و نیز چند که اندر معاملات و مجامع در ریاضات ایشان مختلف اندر مهول و نوزع شریع و توحید
مواضع اندر بزرگت رحمة مهد علیہ الاختلاف رحمة الهی بجزید التوحید و موافق بچگونه نیز خبر شهید است
و تحقیق تصوف سیاق اخبار مشایخ متفق است از روی حقیقت و مقسوم است از روی مجاز و در
پرتو مقبول اندر گروه اول از ان محاسبات اندر تالی بابی عبدالعزیز الحارث بن سبأ الحامی می کنند
رحمة مهد علیہ و وی باحق بید اولیا و اول زمانه خود مقبول النفس و مقبول النفس بود و عالم بعلم
مهول و نوزع و حقائق سخن می اندر توحید و تجرید بود و بصحت سلامت ظاهر می و سبب طریقه
تا دره تدبیر می نیست که رضا از جمله مقامات نگویید گوید که آن از جمله احوال است و چنان
است از وی کرد نگاه اول خراسان این قول گرفته و عراقیان گفته که رضا از جمله مقامات است و این
تهاتیر توکل است تا اندر میان این دو قوم اختلاف مانده است گروه دوم تصنیف ریاضت
تالی بابی صالح بن محمد بن محمد بن عماره اقصا که رحمة مهد علیہ و وی از علماء بزرگ
و سادات این طریقت و طریق می اظهار شد طاعت بود اندر نوزع معالما و می در کلام عالم است
و از نوار حکایات و می یکی آنست که گوید توح نام عیاری بود و جمله عبارات نیشا پور و حکم می نویسد
و نیز انصاف از توح جو اندر می چه خبر است گفت جو اندر می من می خوانی یا از ان خود گفته هر دو یک است
گفت جو اندر می من آنست که من قبا بیرون کنم و مرغ بوشم و سلامت آن بوزنم تا صبح
شوم از شرم خلق اندران جا را از مصیبت بپر شهریم و جو اندر می تو آنکه مرغ برین کشی تا تو بخلق و
خلق بوقت نگرند پس جو اندر می من حفظ شریعت بود بر اظهار از این بر حفظ حقیقت بود و در
و این جمله صحت نیست و در کتاب علم گروه سوم طغیر یا نند و طریق می علیه و سکر بود و علیه شوق
عزیز و سکر و شوشی از جنس کسب می نباشد و تقلید بدان مجال که اقتدا جو بستقیم در دست نیاید
و این گروه می رسد و از آنکه بخلق ما و سکر و علیه سپر گفت صلی الله علیه و سلم اگر باقی از کلمات با آن
بگردد یا گردان را اندر کند می گوید در این جمله که من شکر بگویم هر چه می گویم و یا نند و سکر را گوید

اریا کار و این ششک مندرجست بدانکه سکر حیاست است است از غلبه محبت حق عزوجل صومعه با او حصول
 مراد و این معانی را اندر نیسانی سخن بنیاید اگر وی این بران فضل نهند و گوی آنرا برین عزت و بند
 آنگاه سکر افضل بنده صومعه آن بود بر دست و متابعتان وی که گویند صومعه بر کتب ابدال صفت است
 سکر بر آن صواب محکم بود از حق عزوجل و سکر بر ذوال آفت و نقص منفات بشریت بود با ب تدبیر
 و اختیار وی و قنای تصرفش اندر خود بسیار است و توانی که اندر وی موجود است بخلاف غیر وی
 و این ابلغ و اتم و اکمل آن حال بود چنانکه در آیه شریفه سلام اندر حال صومعه فعل از وی بوجود آمد خدا
 تعالی فضل او را بدو عنایت کرد و گفت قتل در او نیجا آفت و پیغمبر صلی الله علیه و سلم اندر حال سکر بود
 فضل او را بخود عنایت کرد و گفت و ما کرمیت لا در صیت و لا لیق الله کرمی الشتان ما بین عبده
 و ربّه و آنکه بخود قائم بود و بیمنفات خود ثابت گفتند که در وی بود کرامت و آنکه بحق قائم
 بود و از صفات خود فانی گفتند مگر در وی نمیکه و پس منفات فعل بنده بحق نیکوتر از صفات فعل
 حق به بنده که چون فعل حق به بنده و صفات بود بنده بخود قائم بود چون فعل بنده بحق منفات بود
 بحق قائم بود که چون بنده بخود قائم بود چنان بود که و او علیه السلام را بکنظر بجای آفتا که نیاید
 یعنی بنده ابدی و ابدی آنچه در بنده چون بنده بحق قائم بود چنان بود که پیغمبر صلی الله علیه و سلم بکنظر آفتا
 پیغمبر انان غیر یعنی زن زید بر زید و شما از آنچه آن نظر در حال صومعه و این نظر در حال سکر کرده چهارم
 بنید یا شد بقره ای یا بر القاسم بنده بر محمد کند رفته است علیه طریق وی یعنی بر صومعه و مشهورترین در مشرب
 وی است و مشایخ صومعه بنده بود و اندر متابعتان وی گویند که سکر حاصل آفات است انرا
 تشویش احوال و در باب صحت و گم کردن گشته تر خوشی و چون تا اندر نیسانی طالب باشد یا از وی بخواهد
 در وی یا از وی بیاوردی یا از وی بخوان یا از وی اثباتش چون صومعه اعمال نباشد فایده تحقیق حاصل نشود
 از آنچه دل اهل حق بخود بیند یا از کل غشبات و بنا بیای هرگز از بنده شیار آید باشد و از آفت آن
 رسنگار حق و مادن خلق اندر چیز بیدان حق بدست که چیز را چنانکه هست نمی بیند و اگر بسیند
 بر بنده می آید و در دست برود گزیده باشد یکی آنکه نظر اندر شیء بصیغه بقا آن گزیده دیگر بصیغه قنای آن گزیده

اگر چشم بقار آن نگرود کل موجودات را اندر جنب بقا و خودانی یابد اگر چشم فنا نگرود کل موجودات
 را اندر جنب بقا و حق فانی یابد که بخود باقی نه بنید اندر حال بقا نشان این سرود صفت مراد از موجودات
 عرض فرماید و آزان بود که چشم بر صفتی علیه سلم اندر حال ما گفت که اکثر آری تا الاشیاء کما هی
 از آنچه بر سر پدید آسود و آینهی قول خدایت عزوجل که **فَلتَعْتَدُوا یا اُولی الْأَبْصَارِ یا یبصیر** میباشند
 مگر ندیش این جمله جز اندر احوال صوم دست نیاید و مراد سکر ازین سنه **یسوم** اگاری چنانکه
 موسی علیه السلام اندر حال سکر بود طاعت الهی را یک نعلی زده است و از هوشش بشد سخن معنی
صبر در رسول مصلی علیه سلم اندر حال صوم بود از آنکه تا بکتاب تو سین بین سختی بود در زمان
 و بیدار تر بود و بعد علم گروه چشم نوزاید تولی ابو الحسن احمد بن محمد نوری گفت در رحمت علیه
 ویر اندر تصوف نریسند است و قاعده نه پیش تفصیل تصوف باشد بر فقر و سادگانش
 موافق بنید شد و در طریقت مجتهد صاحب سب بود صحبت بی ایثار حرام و اندر گوید صحبت
 باور و ایشان فرضیه است و عزت است و ایثار صاحب بر صاحب فرضیه چنانچه در دروغ
 و با او فرزندند و با ایشان یکس آب بود و یکدیگر ایثار میکردند کسی نخورد تا همه از دنیا تشنگی شد
 نشان آمد تا ذکر ابو الحسن محمد علیه درین کتاب تفصیل مذکور باشد گروه سبیلیانند توفی بهر
 بن عبد الله استرعی محمد علیه کند و می از عثمان بن قیس بود که او ایشان را بعد از وقت خود
 وقت بود اول طایف مقدور بود اندر طریقت و در این طایف بسیار بود و از ادراک حکایات عمل عاشر شود و طریقت
 و می جهاد و مجاهد نفس ریاضت است و پیکش درین از روی مجاهد در ریاضات طریق سبیلیان
 بود مراقبه باطن طریق صمدیان امار ریاضت و مجاهد و جمله خلاف کردن نفس بود کسی نفس از نشانی
 ریاضت و مجاهد بر آسودند و حقیقت نفس مستی الهی در کتاب کشف المحجوب تفصیل مذکور است
 گروه محقق حکیم توفی بابی عبد الله بن محمد بن علی الحکیم الترمذی کند رضی الله تعالی عنده یکی از ائمه
 وقت بود که علوم ظاهری باطنی و ریاضات بسیار و قاعده سخن طریقتی بود و او ابتدا کشف بود
 در ریاضت که بدانی که در چهار اولیاء که شایسته از خلق برگزیده است و در سبک ایشان کلام و مابین سخن در است

هر دو کلمه شکر و نماز یا شکر و نماز یا بوی شکر از کلمه رحمت الهی علیه میرا اندین طریقت تصانیف هر است
 و در هر دو کلمه شکر و نماز یا شکر و نماز یا بوی شکر از کلمه رحمت الهی علیه میرا اندین طریقت تصانیف هر است
 منفر کرده اند بر آنکه فناء بقا بزبان علم یعنی بگوید در زبان حال یعنی دیگر و شایع را اندر معنی هر است
 لطیف می گوید که صاحب سبب است الفناء فناء بعد من در شیه لجه و تیه و البقاء بقاء بعد شایه و البقاء
 فناء و بقا بنده شد از روی بندگی بقا بقا بنده شد شایه از این معنی اندر کرده اند و نیز بندگی آنست بود
 بنده بحقیقت بندگی آنگاه رسد که اول بگردان خود نیاید باشد و از دیدن فعل خود فانی گردد بدین عمل خداوند
 باقی تائید فعل وی جمله حق باشد بدو که آنچه بنده معنون بود در حال بنده جمله ناقص بود و آنچه از حقیقت
 موصول بود بگردان بود پس چون بنده از مستلک خود فانی شود بحال الهیت حق باقی شود و بوی مقبول هر جور می
 گوید صیغه الیه تیه فی الفناء و البقاء صحت بندگی کردن اندر فناء و بقا است از آنچه تا بنده از کل نصیب خود
 بتران کند شایسته خدمت با اخلص مگر در پس بتران از نصیب است فناء بود و اخلص اندر عبودیت بقا
 و حقیقت آنچه آن بود که فناء بنده را از روی جلال حق بود و کشف غلظت وی بر دل و تحقیق
 این اجمال از کشف المحجوب یا صحت گردان و هم تحقیق است تالی یا بوی عبودیت محمد بن خنیف الشیرازی کند
 رحمة اللہ علیہ و وی از کبر و سادات این طائفه و عزیزان قوم بود و عالم بسبب ظاهر و باطن
 و در تصانیف بسیار است معروف و مشهور است اندر فنون علم طریقت و طراز است سی اندر تصوف
 نیست و حضور است و عبارت از آن کند صاحب کشف المحجوب میفرماید من بعد از امکان زبان کلام
 انشاء شد کلام الکلام فی القیمة و حضور این عبارت است که طر و شان چون عکس محجوب درین معنی مقصود
 آنگاه متعارف نماید مستعمل است و متداول اندر میان ارباب اللسان اهل معنی پس مراد از حضور حضور اول بود
 بدالت یقین یا حکم خبی او را چون حکم معنی گردد و مراد از غیبت غیبت اول بود از دون حق تا صدیکه از خود
 غائب شود از غیبت خود غائب شود غیبت خود از خود بخود نظاره کند و فلان این مراد است بود از حکم
 چنانکه از مراد می حضور است غیبت از خود حضور بود حق و حضور حق غیبت بود از خود چنانکه از خود
 غائب بود حق حاضر بود بر کس معنی حاضر بود از خود غائب بود بر کس معنی غایب بود از خود چنانکه از خود

علی مرتضیٰ طالب استیقامت و اندک غیبت و این نیز یکی می بین حضور گشت و شرکت قسمت بر قیامت و غیبت
 بنحو و منقطع گردد و چون لای را جزا مالک نباشد که غائب آید و یا مانند آن در تصرف او با و اندر حکم نظر بعین
 جمله بر بیان روشن اجاب نیست اما چون فرق اندک شایع را در جمله غیبت است و این سخن است و اگر در هر حضور و غیبت
 و اندک بر غیبت و اگر در هر غیبت با حضور چنانکه اندر هر صورت و کس بیان کردیم اما صحت و کس بر بقای او صحت
 نشان کند و غیبت و حضور بر بقای او صحت پس این همان آن بود اندک تحقیق و آنگاه غیبت را مقدم
 بر حضور آن است حسین بن منصور البرکات شریف و ابو نصر بغدادی و سمنون محب جامعتی از عراقیان گویند
 که حجاب عظمی در راه حق تویی و چون تویی که از تو غائب شود اوقات ثبات هستی تو اندر توفانی شود قاعده
 در روزگار گشت سخاات مریدان جمله حجاب شده هر اهل طالبان جمله آنست که گشت اسرار زار شد ثبات
 اندر غیبت قادر شد و چشم از خود از غیر خود فرود رفته شد اما بشریت اندر مقهور و تسلطه قریب سوخته
 و حضور این جهان بود که خدای عزوجل اندر حال غیبت تو مرا از پشت آدم علیه السلام بیرون آورد
 و کلام غریب خود را را بشنوانید و جماعت توحید و باس شایسته مخصوص کرده اند و تا از خود غائب بودی
 سخن حاضر بودی و حجاب چون بصفت خود حاضر شدی از قریب غائب شدی پس آنکه تواند تو حضور غیبت
 و غیبت معنی قول خدای عزوجل **لَقَدْ جِئْتُمُوْا اَنَاوَدٰی کَمَا اَخْلَقْتُمْ** **اَوَّلَ مَرَّةٍ** باز
 حادث محاسبی و جنید سہیل بن عبد الله ابو جعفر حفص صداد و حمدون قصار و محمد جویری حضری صاحب
 ذمیت جنید هم سہیل کا یا جاوید دیگر بیانند که حضور را مقدم بر غیبت دانند از آنچه همه جاهلانند حضور
 بسته است و غیبت از خود را سہیل بحضور حق چون پیش گاه آند راه آفت گرد پس هر که از خود غائب بود محاسب
 حاضر بود فائده غیبت حضور است و غیبت بحضور خون باید که تا در کف غفلت باشد چون مقصود
 ازین غیبت حضور باشد و چون مقصود موجود غایت ساقط شد پس غیبت و حجاب با و حضور است
 کشف اندر همه حال کشف چون حجاب با و هر فرق نمی شایع از الطیفه نسبت عالی و از روی برتری نصیحت است
 این نیز و آنکه اندک حضور سخن و غیبت از خود که مراد از غیبت حضور است و آنکه از خود غائب نیست سخن حاضر است
 و آنکه حاضر است غائب است چنانکه غیبت علیہ السلام اندر حال در وجودی است و بود بلکه اندر آن حال از خود

غائب بود لاجرم مستحقا عین آن بجزع با از مبر جدا نگردد چون بگفت مسینی انهم خداوند گفت است
 و جدا گانه است و آن حکم بعد از مدین قصبه عیان است ایضا مل کن تا بدانی و از جنیدی آید رحمت است
 علیه که گفت رزگاری چنان بود که از اهل آسمان زمین برصیرت من میگرفتند باز چنان که من بر
 ایشان میگرفتم اکنون باز چنان است که از ایشان خبر دارم و نه از خود این شهادتی نیکو هست بحضور
 نیست منی غیب و حضور که متصرف با و درم تا همه مسلک خفیان بدان گروه و بهم سیار یا توی ابو یاسر
 سیاری کند رحمت شد علیه ای امام مکر و بود و اندر همه علم عالم و صاحب بود که اسطی بود و امر و زانند
 نسا و در از مهاجرت می طبقه بسیارند و هیچ مذمبه در تصویف برال خوانده است الا مذمبت می این
 رسالت لطیف است و سخن ایشان آن کیدگیر نباید بود پس بعضی از آن اهل سها بدیدم هر وقت
 خوش است و عیار ایشان بنا بر هیچ تفرقه باشد و این لطیفست مشترک میان جمله اهل علوم و هر گروه و هر
 صفت خود مران لفظا کار بندند و تفهیم عباد خود را امام او بر یک اندین چیز میگرفت چنانکه از میانه
 از جمع تفریق مراد تطایع و انحراف عداد میچونند و سخن این اتفاق اسامی لغوی و اشتراق معانی
 آن و تطایع قیاس و تفرقه نفس یا جمع نفس و تفرقه قیاس و هوایان جمع صفات ذات و تفرقه صفات
 فعل امام و تطایع بدین این جمله بود و بدانکه جمع بر دو گونه پیشد یکی جمع سلامت و دیگر جمع کسیر
 جمع سلامت آن بود که حق تعالی اندر غلبه حال دقوت و جد و قلق شوق در بنده پدید آرد
 و حق تعالی عاقبت بنده بشود و امر خود بر ظاهر وی میزند و در برابر گذاردن آن نگاه میدارد و در
 بجای آن می آید چنانکه بهیل بن عبد شد و ابو رخص عداد ابو العباس سیاری مروزی امام بر حساب
 مذمب بود و ابو یزید بسطامی و ابو بکر شبلی و ابو الحسن حضرمی و جماعتی از کبار مشایخ پیوسته مغلوب
 بودند و در وقت نماز اندر آمدی نگاه بجال خود با نام ندی و چون نماز بکردندی از مغلوب گشتند
 از اینچه تا در محل تفرقه باشی تو باشی مر سگداری چون می ترا جذب کند وی با مر خود اولی تر که بر تو نگاه
 دارد در و معنی رایگی تا نشان بندگی از تو بر بنمیزد و دیگر آنکه تا بحکم دعه قیام کند که من بر تو سر
 محو علیه السلام را منسوخ نخواهم گردانید و جمع تکسیر آن بود که بنده اندر حکم و در پیشش شود و شش

چون حکم مجانبین باشد پس یکی ازین معنی در شکر و یکی شکر پس روزگار مشکور قومی تر از منند و
 باشد و جمیع تحقیقان تصرف گفته اند نظر بسید و جوهر در مجاری عبارات در موزنشان بر او بلفظ
 تفرقه نکاستند و جمع بواجب مجانبه و مشارع پس آنچه بنده اند راه مجاهدات بران ماه یا بد
 جمله تفرقه باشد و آنچه تصرف عنایت و برایت حق بود و بنده و جمع بود و غرضه اندر آن بود که از
 آفت فعل خود رسته گردد و فعال خود را اندر فعال حق مستغرق یابد و آنکه جمیع مقامی مخصوص نیست عالی
 سفرد که جمیع مرتبت است اندر معنی مطلوب و مختلف مشایخ اندرین بسیار است و عبارات در
 درین مجال است و تفصیلات از کتاب که در باب مرتبت در تفصیلات است بدانکه مراتب طبقات مردم
 بر سهیم است قسم اول مرتبه و صلاان و آن طبقه علیا است قسم دوم مرتبه یا مکان این
 کمال آن طبقه وسط است قسم سوم مرتبه مقیمان اهل نقصان و آن طبقه سفلی است
 و صلاان سقران و سابقان اند و اهل وصول بعد انبیا علیهم السلام در طائفة اند اول شایسته
 که بود طبقه کمال متابعت رسول صلی الله علیه و سلم مرتبه وصول آیه اند دعوت خلق مآذون
 و امور شده اند و دوم طائفة آن جماعتی اند که بعد از وصول بدرجه کمال عبادت تمسک و رجوع خلق
 بایشان زلفت و غرق بمرحمت گشته و در شکم اهری فایحان ناچیز و سستملک شدند که از ایشان
 هرگز خبری و اثری بساقل تفرقه و ناحیت بقا نرسید و در سلاک زمره ساکن قباب غیرت و تقوا
 و یارحیرت انحراف یافتند و بعد کمال وصول ولایت تمسک و گمان بایشان متعوض نگشته و اهل
 سلوک نیز بر دو قسم اند اول طالبان مقصد علی و مریدان وجه بعد بریدن و وجه الله طالبان
 بهشت و مریدان آخرت و همچنین گویند الاخره و اما طالبان حق و طائفة اند مشهوره
 و طائفة مشهوره است از بعضی صفات نفوس خلاص یافته اند و بعضی از احوال او صفا
 صوفیان متصف گشته و مستطیع نهایت احوال ایشان شده و لیکن هنوز با ذیال بقایای صفات
 لغوی تشبیه مانده باشند در بیان سبب وصول فلایات نهایتا اهل قرب و صوفیه متصف گشته
 و اما باطنیه که در عنایت معنی خلاص صدق عنایت بهمد دارند و در اخفای طاعات از نظر خلق

سبب آنست که اکنون باز گردم بطرف آن گروه که نامقبول اند یکی حلوسیان که بجلول دستهای
نسب با اند و سالیان و مشبهه بدیشان متعلق اند دیگر حلایان اند که ترک شریعت گفته اند و الحار
گرفته و مرد گشته و اباصیان و فارسین بدیشان متعلق اند و گروهی از خوشویان که
مجموعه اهل خراسان اند و منظم بکلام مناقض اند اصول توحید که اصول طریقت شناسند و خود را
دلی خوانند و گویند که اولیا فاضله اند از انبیا و آن ضلالت است و مشبهه که تولا بدین طریق کنند
حلوان نزول حق بمعنی تعالی بر او دارند و بجز از تجویز گویند بر ذات صدامی عزوجل ندانند اندر همه
ادعای و حوال با اتفاق جمله مشایخ این طریقت انبیا فاضله اند از اولیا و از آنچه نهایت و نهایت است
نیوت باشد و جمله انبیا و نبی پسند و نهایت ممکنانند در لغی صفات بشری و اولیا نهایت اند در این
زیرا که این گروه را حالی است طاری آن گروه را مقام است و آنچه این گروه را مقام است آن گروه
را حجاب است از بیکس از علماء اهل سنت و محققان این طریقت اند من خلاف نکند الفرق
بین المقام و الحال بدانکه این دو لفظ استمل و متداول اند در علوم بیان محققان
مستقیم بصیرت قامت و جاسی اقامت و مقام بفتح میم قیام شد و جاسی قیام در صراط است
جاسی اقامت بنده پیشه در راه حق و حق گزاردن رعایت کردن می عزان مقام را تا کمال آن را
ادراک کند چندانکه صورت بند و بر آوی در و انباشد که از مقام خود بهر گذر و بی آنکه حق آن
بگذارد و حال مسی باشد که از حق بدل بپویند و بی آنکه از خود آرزو بکشد بقم توان کرد چون بیایم
و با تکلیف جنب تو آنکه در چون بر و پس مقام عبارت بود از او طالب که نگاه دمی اندر محصل
چیز بود در جبهه دمی بمقدار کتسایش اند حضرت حق عزوجل و حال عبارت بود از فضل خود و در
و عطف دمی بدل بنده بی تعلق مجاهدی بدان از آنچه مقام از جمله اعمال بود و حال از جمله
فصل و مقام از جمله مکاسب بود و حال از جمله مواهب پس صاحب مقام مجاهد خود قائم بود و صاحب
حال از خود فانی بود قیام دمی بجا بود که حقیقتا اند روی آفریند و مشایخ زهریم است که اینها مختلف اند
گروهی و عام حال را بر او دارند و گروهی را خارند و کشف المصیبت که اینها از کسب حق و پنهان

مقامات گویند و آنچه از سوا نیست تا اگر در آنرا حالات دهند بیان تلویح مکین چون از سوا
 بسیار و بقای آن آینه و در بسیار و در شش و در نه که به شتاب چون آمد در مقام تلویح اما ممکن نیست
 فان الحال تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح
 مراقبه متفرق بودن مری پیدا میشود متفرق با سوا این مراقبه نظامی موجب است مریچه که از کون
 و غیرتی را شکر نماید چون قدم در این حال است لاجرم حرارت بود چون در مقام تلویح مکین حال کشاید
 معطنه است که علم درین حالت است و میگوید با لال از جنی راضی ما را برسان بگو
 بعد اگر ما چون او علی بعد علی و علم درین مقام تلویح بود که حال عصمت و شست از تلویح حال هم از خود
 میزد و شست فان الحال تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح تلویح
 الاحوال الربانیة نام نیاکان از تکلیف بیان الهام بر گاه که بر حضرت رسالت پناه علی بعد علی و علم
 ربوبیت غالب آدمی صفت عبودیت مطلق گشته در آن ساعت هر چه گفتی از وحی خفی و الهام بود
 سونوی محمد پیش شهید رحمة الله علیه در این کتاب است انما الهام من الله و آیت و حدیث بر آن
 دلیل می آرند باید دانست که انبیا و علیهم السلام را در معاملات روحانی و کمالات انسانی نسبت
 عموم من اعتبار می باشد که از حضرت ب الارباب قابل خطاب اند و حال کتاب با شارت غیبی
 ما سورا اند و مرتبه ولایت را سه شیب است اول معاملات صادقه مثل الهام و تعلیم و تقویم حکمت
 و غیره پس باید دانست که انما جمله الهام است بین الهام که با انبیا و اعدا است است از اوحی میگویند
 و اگر بغیر ایشان ثابت میشود او را حدیث میگویند و گاهی در کتاب بعد مطلق الهام را خواه با انبیا
 ثابت است خواه با اولیا و بعد وحی میمانند و این مطلق الهام گاهی در صورت کلام از رده غیب
 که لا ینزل من سواک و فی سورة المائده و لا ذلک الا وحی الی الخیر الذین انعموا الی
 بر رسولی و یاد کن آن را که وحی کردم من بسوسه حواریین که ایمان آرید من
 بر رسول من و اوحینا الی الخیر من الی آخره قلت ایذا القرآن
 الی آخره و فی مشکوٰۃ فی باب مناقب عمر رضی الله عنه قال النبی صلی الله علیه و آله

در کائنات من خلیکم من الامم محمد ثون فان یک فی امری احد فانه عمریر امینه تحقیق بوجود دران چه بود
 پیش شاه از سبها محدثان یعنی الهام کرده میشدند بصورت کلام پس اگر باشد در راست من پس
 پس برستی که آن یک مرعوب باشد و گاهی همین الهام برهبطه ملک می شود و سوره فرموده و کلم
 واذ کون فی الکلیب سز یعودذ ان تبدت من اهله کما کان
 شدقی فالتخذت من دونهم حجابا فارسلنا الیه اروحنا
 فتمثل لها بشرا سوایا الی اخره فی سوره آل عمران واذ قالت الملائکه
 یمدکم لکم الله ایضا واذ قالت الملائکه یمدکم لکم الله
 بتشریک بکلمة مینه اسمہ المسمی عیسى ابن مریم وجرها
 فی الدنیا والآخره دین المقدمین وگاهی همین الهام باین طریق واقع میشود
 که خود بخود از دل صاحب الهام کلامی جوش میزند و آنرا بر زبان میراند فی الحقیقه کلام حقانی
 که بر زبان او جاری گشته به کلام نفسانی این قسم الهام که بانبیاء السد میشود و در لغت فی الروح
 گویند فی المشکوة فی باب السوکل و بصیر کما قال العیسی علیه السلام ان روح القدس نفث فی روعی
 یعنی بیشک خبر داد که جبرئیل دم کرد در او و کل او اگر نسبت او لیا و السد میشود و در انطق سکینه میکنند
 چنانکه صحابه ذکر فرموده اند ما کنا نجد ان الشکینه تنطق علی لسان عمر وقلبه نبوذیم که در روایت
 اینکه سکینه نطق میکند بر زبان عمر و دل او و از جمله اقسام الهام خواب است که کسی از مقبولین عالمین
 در حالت منام برامری از امور غیبی مطلع میگردد کما فی المشکوة فی باب الرؤیا قال النبیه
 علیه السلام لم یمن من الغیبه الا البشیرات قالوا واما البشیرات قال الرؤیا الصالحه تبشیرات بها
 الرجل السیرم ادری له و دیگر دانه عمده کمالات ولایت تعلیم نبی است و قال لهم نبیهم ان
 الله قد بعث لکم طائفت من ملک کما قالوا الی یتکون له الملائک
 علینا و نحن احق بالملائک مینه ولم یوت سعفین المائل
 الی آخره و ظاهر است که طائفت نبی بود فی سوره الکهف فوجدنا عبدا

مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا عَلَّمْنَا مِنْ لَدُنَّا عَلِمًا وَمَرَادُ مِنْ عِبَادِ دَرِينِ مَقَامِ
 حضرت خضر اندیشیان بر اصح اقوال از جمله بسیار نیستند و از کمالات مذکوره تفسیر
 غیبی است و معنی آن القاء برکت است در فکر و نظر که قوت نظیر بر ایشان کشان
 بر او است آرد و بحق شخص رساندن سورۃ الانبیاء و فقه منزه است از کمال آتینا
 حکما و علیا پس بجانیدیم حق در آن حکم سلیمان را و بر یک را و او هم استعد و فیصله و علم
 ظاهر است که حضرت سلیمان بن زمان که هفت ساله بود و در منصب نبوت فائز شده بود و کمالاتی
 مشکوٰۃ فی باب القصاص قال علی رضی الله تعالی عنده و الذی فلق الحبة و برد الغنمة یا عندنا لا فی القرآن
 الا فی هکلیه رجل فی کتابه و قیه فی باب اهل عن علی رضی الله تعالی عنده قال لعیسی رسول الله صلی الله علیه و آله
 علیه السلام فی العین فاجابته قلت یا رسول الله صلی الله علیه و آله و انما حدیث حسن و لا علم فی القصاص و قال ان الله
 سجد قلبک اثبت رسالتک و قال علی فما شکلت فی قضایه بعد فی مشکوٰۃ فی باب اهل فی القصاص
 سورۃ الممتدیه آیه لیس قاض فی حق الاکان عن عینه ملک عن شانه ملک کسید و انه و یوقانه بحق
 او ام علی الحق فای ترک الحق عبادت کاه و از ان جمله حکمت فی سورۃ لقمان و لقد اتینا لقمن
 الحکمة ان اشکر لله و ادریم لقمان راحلت و کفتم انک شکر کن خدامی و فی مشکوٰۃ فی باب اهل
 علی رضی الله تعالی عنده قال علیه السلام فی حق علی اما و الحکمة و علی باها من خانه حکمت ام و علی روانه او و
 و ما علی الله و سلم الامین اللهم علمه الحکمة امی الله با موزان او حکمت و از جمله درین مقام اولایت
 عبودیت است فی سورۃ کهف فوجدنا عبدا من عبادنا آتیناه رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا فی سورۃ
 الدهر ان الاثر انیشر بان من کسین کان مزاراها
 کافورا عینا نثر رب بها عباد الله یفخر و نهان یفخر

و مراد از عباد و العبد درین مقام حضرت مرتضی و حضرت زهرا و امامین شهیدین علیهم
 السلام اندیشیان تصوف فرمودند که علی و سلم من سبغ سورتان درین
 مقام برین علی و ما هم کتب عند الله من الفایلهین گفته اند صوفی آنرا خوانند که بجا می آید و گفته اند

که توفی بهجای سینه دارند و گفته اند که این سهم از صنفا شتی است پس اهل کمال ایشان را صوفی خوانند
 و طالع بان ایشان استصوف و تصوف از تفصل بود و تفصل قضا و تکلف کند و تصوف اهل آن
 بر حسب استصوفی آن بود که از خود فانی بود و بحق باقی و تصوف آنکه بجا برده این صبر است
 و غلبه نمود در این معاملات ایشان در استصوف استصوف آنکه از برای نیاید جاه مال خود را مانند
 ایشان میکنند پس صوفی صاحب مصل بود و تصوف صاحب اصول و استصوف صاحب فضول است
 که وصل است از مراد پی مراد و از مقصود و مقصود و آنرا که نصیب اصل بود بر حوال طریقت شکن شد
 و آنرا که نصیب فضول آمد از جمله بازماند و از انزوی مقرر رحمة بعد تا مایه که تصوف آن بود که چون گوید بیان
 و نطقش بمایه حال او بود یعنی چیزی نگوید که وی آن نباشد و چون موش باشد سماعش معتبر
 حال وی باشد یعنی گفتارش همه به اصل صحیح باشد و کردارش تجربه صرف بود چون گوید قولش صحیح
 حق بود و چون موش باشد فعلش همه فقر بود و ابوالحسن نویدی گوید رحمة بعد تا علیه التصوف
 ترک کل آثار النفس این برد و گویند استیجی رسم و دیگر حقیقت و تعلق از این حقیقت مشاهده بود
 اگر کسی تارک حظ است ترک حظ هم حطی بود و اگر نظر تارک و می باشد این تارک حظ بود پس ترک
 حظ فعل بند و فنا و حظ فعل خداوند و فعل بند و رسم و بماند بود و فعل حق حقیقت و این جلای گوید
 التصوف حقیقه لا رسم کم چون تصوف از خلق غراض کردن بود و لا محاله مراد رسم نبود محمد بن اسماعیل
 مقرمی گوید رحمة بعد تا علیه التصوف سبعا ثمانه الاحوال مع الحق یعنی گردش احوال سرسره صوفی را
 از حال نگراند و مختصر می گوید صوفی آن بود که هسته در انیستی نبود و نیستی وی را هستی
 یعنی حال بشریت او بجای ساقط شود که یافت او را هرگز نیافت نباشد و نیافت او را هرگز نیافت
 بیان معاملات ابوحنیفه که گوید رحمة بعد تا علیه التصوف کلها آداب بکل وقت آداب و
 اصول آداب بکل مقام آداب فمن لزم الآداب للآوقات بلغ الرجال و من نتج الآداب فهو
 بحکم من حیث یظن القرب و مراد کرمین حیث یظن استیصال قول ابو الحسن نویدی رحمة بعد
 تا علیه لیس التصوف رسوما و لا علوما و لکنه اطلاق معاملات آن با خود درست گفتم

شرط نیست باید که از آنجا که سوزن سر بر او بر کشند و اندرین تکلف نکند و گروهی گویند که در مرقع
 ترتیب درستی شرط است نگاه داشتن و تضریب کردن و تکلف اندر درستی آن از معاملات نقر است و
 صحت معاملات دلیل صوت اصل صاحب کتاب گوید من علی بن عثمان الجلابی ام از شیخ اشعری ابو
 القاسم که کانی بر عهدتک بطلوس پرسیدم که در شش اکثرین چه چیز باید تا رسم نقر را سزاوار گردانفت پس
 چیز باید که کم از آن نشاید یکی باید که پاره رست بر تواند و ختمه و دیگر سخن رست بر تواند شنیده و دیگر مای
 رست بر زمین تواند و گروهی از درویشیان با من حاضر بودند هر کسی اندرین سخن تضریب کرد چون رست
 بپوشید گفتم باید رست آن بود که بفقیر دوزند بر زمین چون قبه بفقیر دوزی اگر نه رست دوزی رست
 آید و سخن رست آن باشد که مجال شنونده نیست و بحق و جدا در آن تصرف کنند بهر آن بزرگان کانی
 هم کنند بجهل و پای رست آن باشد که بود بر زمین نه بپوشد سید محمد و هم علی گفت حساب
 جزا از هر چیزی پس مراد از مرقع پوشیدن مر بپایان اخفت موت دنیا و صدق نقر بخداوند است
 و باز گروهی اندر رست نیست لباس تکلف نکردند اگر خداوندشان عیالی داد و پوشیدند اگر قیالی داد و پوشیدند
 اگر برین رست بودند در زندیک آن نبود زوسن که علی بن عثمان الجلابی ام منظرین را پسندیده ام
 بیان قبه خلافت و سندان بود که در باب تفرقات جمیع اباب تضریب تضریب از صاحب کشف المحجوب
 میفرمایند اما پوشیدن مرقع مرد و گرو و در رست آید یکی متعلقان دنیا را بود و دیگر متعلقان سالی مراد اندر
 عادت مشایخ رضی الله عنهم چنان رفته است که چون مرید بیکم ترک تعقیق رو بدیشیان کند مروی
 بسیار اندر سه معنی ادب کنند اگر بحکم آن معنی قیام کند فیها والا گویند که طریقت مران را قبول نکنند
 یکسال بخدمت خلق و دیگر سال بخدمت حق و ششم گریمرعات دل خود و خدمت خلق نگاه تواند کرد
 که خود را اندر درجه خا و مان نهد و همه خلق را اندر درجه مخدولان یعنی بی تمیز همه از خود برود اندر خدمت
 جمله بر خود را چنان در دنیا که خدمت میکند و خود را اندر آن خدمت بر مخدولان خود فضل می نهد و این
 خسرانی ظاهر بود خدمت حق نگاه تواند کرد که همه خطبای خود را از دنیا و عقبی منقطع کند و طلاق مرقع
 پیشتر کند اگر برای چیزی بپرستد خود را می پرستند و می را در مرعات دل نگاه تواند کرد

که همیشه محرم شد و هم از دل بر خاسته اند و حضرت زین العابدین را از مواعظ غفلت نگاه میدارند و
 چون این شرط را در مرید حاصل پوشیدن مرقع تحقیق دون تقلید او رسد شود اما آن پوشش
 که مریدان را مرقع پوشانند باید که مستقیم الحال باشد و از جهه فراز و نشیب طریقت گذشته باشد
 و باید که مشرف باشد بر حال آن مرید و در سند خرقة در مرآة الامراء است مصنف کتاب
 فصوح الآداب خلیفه شیخ سیف الدین باخرزی قدس سره همین گلیم سیاه آنحضرت مرعی مرقعی
 پوشانیده بود آنرا سند خرقة اصل گرفته و میگوید که حضرت شیخ نجم الدین کبری قدس سره از جناب
 صحیح نقل کرده است که خرقة اصل همین عبا بود که آنحضرت بعلی مرقعی رسید و از علی کرم الله وجهه تا
 بشایخ ماوست برست رسید و است و نیز میگوید که این معنی حقیقت خرقة است که حقیقتا خرقة اولی
 همانا در مشرف پوشنده خرقة گردانیده است پس رسول الله صلی الله علیه و سلم حقائق هر از نبوت و ولایت
 در خرقة و است نهادن نگاه آن خرقة را بعلی مرقعی پوشانیده و هم مجد باقر مذکور در کتبه الهدایه میگوید
 در ملفوظات حضرت با قدس الله تعالی منقول است که فرمودند که در سلسله چشمتیه و سهر درویش
 خرقة مستحق از حضرت علی بعد تمام علیه السلام میکنند حضرت سلطان المشایخ در راحت اهل بیت و
 صاحبیر الاولیاء و آنرا چگون چشت روایت کرده اند که رسول صلی الله علیه و سلم در شب سراج خرقة از
 حضرت عزت یافته بود چون از سراج بازگشت صحابه اطلبید گفت که خرقة یافته ام و مرا فرمان است
 که اثر ایگی بجهم بعهده پیغمبر علیه السلام رو بسوی ابو بکر در رضی الله تعالی عنده فرمود اگر خرقة تو بدیم چه
 کنی گفت من حق و طاعت کنم بعهده پیغمبر رضی الله تعالی عنده فرمود اگر این خرقة تو بدیم چه کنی گفت
 من کنم و انصاف نگاه دارم بعد ایشان رضی الله تعالی عنده فرمود اگر خرقة تو بدیم چه کنی گفت من انصاف
 کنم و شجاعت و زرم بعین علی مرقعی کرم الله تعالی وجهه پرسید اگر خرقة تو بدیم چه کنی گفت من بر سر
 کنم و عیب بندگان فدای عزوجل را بسو شرم پس پیغمبر علیه السلام آن خرقة را بعلی کرم الله تعالی وجهه فرمود
 مرا فرمان فدای عزوجل چنین بود که این جواب گوید خرقة باوی بدی و هم میبوسند آن خرقة
 بر وجه فرمان الهی که پیغمبر علیه السلام بحضرت علی مرقعی عطا فرموده بود آن گلیم سیاه بود از حضرت

بنام خود و چون منتقل شد و در مدینه بود پس این هشت رسیدند اینجا خرقه مشقی نام یافت آنرا از حضرت امیر
 محمد و چهار خود بقصر برود صاحب نجات از امام محمد بن عبد الله بن عبد اوی نقل میکند که خرقه خلافت از علی
 بن ابی طالب رسید بنی هاشم بصیری و در کتب بخواجه کیل بن زیاد صاحب رطایب الشرفی و تذکره الاولیاء و مو
 اود نوشته و قواید القواد و غیره و اکثر مشایخ کبار از سلسله برین متفق اند که خرقه خلافت علی مرتضی
 چهار گس رسید که ایشانرا چهار خلیفه و چهار سرگوشید و در سیر الاقطاب ذکر کرده که علی مرتضی شش خلیفه داشت
 حضرت امام حسن و حسین و کیل بن زیاد و حسن بصیری و اویس قرنی و قیل ابوالمقدوم شرح بن یان بن
 امارت قضی الله بنهم کیل بن زیاد از صحبت امام حسن نیز تربیت و فیض یافته است و خواجہ حسن بصیری
 نیز با امام حسن صحبت داشت و از کیل بن زیاد نیز فیض صحبت یافت و خواجہ حسن بصیری بسبب نظر
 قبول اسد الله الغالب مقتدای مشایخ گردید که اکثر سلاسل از وی بحضرت علی مرتضی کرم الله وجهی پیوندند
 رضی الله تعالی عنہم همچنین ذکر چهارده خانوادہ اصل و دیگر خانوادہ اجماع نوشته می آید **اول خانوادہ**
زیدیان زیدیان منسوب بخواجه عبد الواحد بن زید که می مرید خلیفه خواجہ حسن بصیری بود و از کیل
 ابن زیاد نیز تربیت و خرقه خلافت یافته بود بعد از شادان شش شیخ کمال بن ابی عبد الله بنی عوف
 او شدند از غایت خلاص خود را زیدیان گویانند چون وقت خواب آنرا رسید خرقه خواجہ حسن بصیری
 فضیل ابن عیاض داود خرقه خواجہ کیل بن زیاد را با بویقوب السوسی عطا فرمود و هر دو سلسله از آن
 جاری گشتند و **دوم خانوادہ عیاضیان** می پیوندند خواجہ فضیل بن عیاض وی مرید
 و خلیفه خواجہ عبد الواحد زید بود و از اکثر مشایخ وقت فیض یافته بود و در تربیت مریدان شانه
 عظیم داشت هر که بخدمت او را دست آورد خود را منسوب با او کرد **سوم خانوادہ عیاضیان**
 منسوب گشتند خواجہ احمد بن ادریس و در خرقه خلافت از ستم بزرگ سیده اول سبب بزرگ او حضرت
 علیہ السلام شد و در تمام با حضرت صحبت داشت و از دست وی خرقه پوشید بعد بخدمت فضیل رسید و
 نیز تربیت و خرقه خلافت یافت بعد از آن سیر سلوک بخدمت امام محمد باقر تمام نمود و خلافت یافت
 و عالمی از وی بدست یافت هر که در حلقه از دست او درآمد منسوب بدو گشت یک شجره او میان ابویس

امام محمد باقر خیرت امام حسین بن علی منتفی میشود و رضی الله عنهم چهار مصحح خاندان او **سپهریان**
 سپهریان منسوب گشته بخواجه هبیره البصری وی مرید و خلیفه خواجه ذریقه مرعشی بود وی مرید و خلیفه
 خواجه ابراهیم او هم اهل آنروزه خواجه هبیره بهر قبول عظیم بود و ارشاد مریدان هر که بخدمت وی ارادت
 آورد و خود را سپهری گویند **سپهریان** می بوندند بخواجه سمشاء علوی نوری
 مرید و خلیفه خواجه هبیره البصری وی مرید و خلیفه خواجه ذریقه مرعشی وی مرید و خلیفه خواجه ابراهیم او هم است
 هر نعمتی و انانیتی که ابراهیم او هم را از خدمت خضر علیه السلام و امام باقر و فضیل عیاض رسیده بود در نوبت
 عثمانی در آنقرصیات همه را بخواجه ذریقه ایشان فرمود از وی تا حال امانت بطریق سلک صحیح حدیث فرقه
معمول است الغرض مبدای چشتیان از خواجه ابواسحاق است وی از ملک شلم بنیت اردو
 در بغداد بخدمت خواجه علوی نوری رسید **طریق** پیچیدماری گفت ابو سحاق شامی خواجه فرمود از اردو
 شمار چشتی تواند شما خواجه چشتی استید پس ابواسحاق با مرید کرد و تربیت فرمود بعد از آن خضر
 داده در حشر و نشاء و مرید شد از وی خواجه ابوالواحد چشتی و از وی خواجه محمد چشتی و از وی خواجه یوسف چشتی
 و از وی خواجه محمود چشتی این پنج تن در حشر بودند همچنان از خلفاء ایشان هیچ تن بدیند هستند **طریق**
 معین الدین چشتی و خواجه قطب الدین چشتی و خواجه فرید الدین چشتی و خواجه نظام الدین چشتی و خواجه
 نصیر الدین چشتی شجره هر که باین عشق شجره برسد او را چشتی خوانند زیدیان و عیاضیین و آدیمیان و
 سپهریان همیشه در بیابان خلوت داشتند بعد سه چهار روز با سیوه و گیاره جنگلی افطار میکردند و در
 و قریه نمیرفتند و هیچ جاندار را نمیکشند مسافر و تنها میبودند و زن و خانه و جامه نمیکشند و نمیکشند
 جامه افتاده را با خرقه پیوسته و شب و روز با وضو نماز با حضور دل و همیشه بیابان دل میبودند
 و ذکر طی بسیار میگفتند و از کسی سئالی نمیکردند هر چه از غیب مطلق میرسد غیب میگرددند و اگر طعام با معات
 میخوردند چشتیان در شهر و قریه مسکن داشتند و با هر فرقه تواضع پیش می آمدند و در تربیت متق
 شای بزرگ داشتند هر چه صاحب یا خدمت و ذوق بودند و عوس سپهریان میکردند و فقر را
 بر دنیا جاه میپادند بهر منسوب بطرف چشتیان که عرب سیتانست و زدن بر کنه است از چشتیان

بخارا و مازون قریب است بر برف فرسنگ نزدین و چشت شهریت که در دره کوه واقع است و در آن
از بزرگات اکنون اورا شافلان میگویند و در عرش شهری است از توابع شام میرسد علاء الدین
حشمتی زین مقام خیر و اده است سه گز زیند و شان شدیم چه باک با سیزه گلشن خرابانیم
ششم خانوادہ عجمیان می پویند بخوابه حبیب عجمی و خواجہ مذکور مرید عظیم القلم
خواجہ حسن بصری بود در مقامات ترک بخرد و در استجابت ما نظیری نداشت سر حلقه اکثر مشایخ بود
هر که بوی لذت آورد از جمیع نسبتها بر آمد خود را منسوب ساخت عجمیان اکثر بویها سکونت داشتند
و سفر میبودند و فتوح قبول نمیکردند و جاید مقدار استر عورت نگاه میداشتند و بعد از هفتم و زینک
حرنا و سکه فرما و نظار می نمودند و جوش و طیور با ایشان الفت میگرفتند **هفتم خانوادہ**
طیغوریان می پویند بساطان العارفین با نیز بساطان می نامند و طیفور است و زینکه قال اولیا
می نویسند که او صد و سیزده مشایخ را در یافته دست دوازده سال خدمت حضرت امام جعفر صادق
کرده و از آن حضرت خلافت یافته و میرسد شریف جرجانی و مصنف رسائل علی بن حسین و نحو سید
بکل صحیح ثابت شده است که ولادت شیخ ابو زینب بعد وفات حضرت امام است و تربیت حضرت ویرا
بحسب معنی در و عاقبت بوده است نه بحسب ظاهر و صوت هر دو حال مقبول است و در بیان شیخ
مندی که از حبیب عجمی نیز خرقه خلافت یافته است حضرت شیخ ابو سعید ابو الخیر میگویند که نزد
عالم از بایزید پیری بنیم و بایزید در میان نه یعنی آنچه بایزید است و در حق خواست شیخ مسعود و شیخ عمرو
و شیخ ابراهیم و شیخ احمد هر چهار کس بشرف لذت او مشرف شدند از غلبه حق نسبت آبا و عباد
موصوفه خود را منسوب بوی ساختند **هشتم خانوادہ کرخیان** می پویند بخوابه
کرخی بوی از قدما و مشایخ است کنیت وی ابو محفوظ و نام پدر وی فیروز است صاحب رسائل است
شیخ معروف را او نسبت واقع است که بدو اولد طامی و میرا بحسب عجمی و ویرا کس بصری و زینک
علیها و دیگر نسبت لذت بحضرت امام علی رضا است و ایشانرا با اسامی آبا و عباد خود الی این نسبت
و در مراتب الاسرار میجوید بر وی که با خواجہ معروف علی نام داشت که مولد حضرت امام علی

وی مرید و خلیفه ابو محمد المصطفی بود و او درین خواب مجسم گردید و در سید الطائفة خواجہ ضیاء بغدادی
 الی اخره خواب ابو عبد الله از ابواسحاق فرمود که چیم ترا بنیاد اوم و هم بین تو عالم را بطلان تو از ذکر خواجہ
 ابواسحاق در کتب مشهورست که نزد وینان در میان خلق با حق مشغول باشد و اسما را عظیم و عفا
 بابت حضرت بسیار خوانند و او از حکم خاتواوه طوسیان میسوزند شیخ علاء الدین
 طوسی از ظاهر طوس بود شیخ نجم الدین کبری که بر فردوس میان یکدیگر اخوت مینویسند و با هم مشغول
 خدمت شیخ ابو نجیب سمرقندی شده و گفته اند که عمر بسیار عاقلان را بر بنیاد شیخ فرمود و ما هم این را
 بتلازم عالم است از اوست یکی از دوستان خدائی زینم کشود این راه ممکن نیست هر کس با خدای
 خدمت حضرت شیخ و عبد الدین ابو حفص بن عمر بن عویس سهندی شیخ بزرگوار شیخ علاء الدین ابو شیخ
 ابو نجیب سمرقندی و تربیت فرموده و فرق خلافت داده و حضرت کرد که هر دو کس شما با او ای و سخن
 خود با رفقه خلق خدارا ارشاد بکنید و شیخ نجم الدین که بعد احوال شیخ ابو نجیب کرد تا تربیت نماید
 بسیار در خدمت شیخ علاء الدین طوس رفت بر سر ارشاد نشست و جمیع مردم اقتدا بوی کردند
 هر که بکلیت ارادت او در آن خود را منسوب بد کرد طوسیان و فردوسیان هر دو یک و شش داشته
 و سماع میکردند و از میری شنیدند و در قصه و نوایها و ذکر علی در میان ایشان بسیار بود و از هر یک
 چیزی میرسد می خوانند و هر چه در مجلس ایشان می آمد مومن کافر و غیره غنی را بر برافتن
 میکردند مجله در ریاضت بسیار داشتند سلسله طوسیان بر شش واسطه منتهی میشد و از حقیقت
 بغدادی الی اخره سیر و هم خاتواوه که سمروریان میسوزند شیخ سید الدین ابو نجیب
 عبدالقادر محمد بن عبدالقادر سمرقندی که قریب ایشاقری بغدادی مرید و خلیفه شیخ عبد الدین
 ابو حفص بود شیخ مذکور چهار واسطه سید الطائفة خواجہ ضیاء می پیوند و شیخ ابو نجیب فرق خلافت
 از شیخ احمد الغزالی نیز داشت شیخ احمد مذکور بی بیچ واسطه سید الطائفة ضیاء میرسد و محل مقبول
 شیخ ابو نجیب پیش از ارادت ده سال ریاضت کرده بود و بعد از ارادت و خلافت ده سال
 سال ریاضت شاقه کشید و درین مدت خواب کرد مروی عظیم طعمه و نفسی با برکت داشت که

شیخ ابو نجیب
 سمرقندی

تجدیدت و بی چهره سینه از عرش تلموش پیش چشم وی مخفی نماند و چون این مشایخ که در سلک او نشسته
استند در خانوادگی که باشند و از کمال اخلاص همه مریدان او بود و از منسوب به سیاحت و زهد و عبادت
و خدمت یافت چهاردهم خانوادگی فرووسیان میسویند شیخ نجم الدین که در
از ازا کار فرودوسن بود به اشارت شیخ وجه الدین ابو جعفر از اوت خدمت شیخ ابو نجیب سپهر روی
و از بدو از وی فرقه خلافت یافت شیخ فرموده که شما مشایخ فرودوسن استیلان خانوادگی فرووسیان
سید شیب و دروغان میسویند که شیخ عمادیه سر که اعظم اصحاب شیخ ابو نجیب سپهر روی و شیخ نجم الدین
کبری از وی ترمیم یافتند و شیخ نور محمد و سلسله شیخ ابو نجیب پیش و واسطه رسیدن اساطین
لیتی نقیادی میسویند و از فرقی فرودوسیان و سپهر رویان و فرووسیان و کانه در میان این چهار
خانواده میسویند و خانوادگی خدیریان و جنیدیان میسویند و بقدر طایان و سقیلیان میسویند که
نجم الدین مشایخ این فرقه عالی بود و چون خدمت حضرت خلیفه علی بن ابی طالب از بدو خود امام
سوسی کاظم غفر الله عنده و بنی خدیجه خود امام جعفر صادق و بنی ابی عبد و وی از پدر خود امام محمد باقر
روی از پدر خود امام زین العابدین و وی از پدر خود امام حسین بن علی که مسمی به علیهم السلام
علی بن ابی طالب و سیدان المعانی سلسله فرودوسیان نیزین طریق ذکر کرده است که نوشته شده است
سیرت گوید که شیخ سبزواری در سلسله حضرت شیخ بهاء الدین ذکر کرده که وی را یک بعد نام امام حسین
امام امام حسن و تبار نام علی مرتضی نوشته بود شیخ العظیم ظاهر یکس خرقه از امام حسن بن علی
رسیده است از آن جهت واسطه می آرد و یک شجره قمار در نیز بواسطه حسن نشانی با امام حسین
در مقامات است که شیخ نجم الدین که در خرقه از جانب خوابه کیل نماید نیز رسیده است بدین طریق
که شیخ نجم الدین که در صحبت شیخ اسمعیل قهری رسیده است و فرقه اول از دست وی پوشیده است
و وی از دست شیخ ماکیل روی از شیخ محمد و او و المعروف بخاوم القهر او وی از ابو العباس بن
عمر بن و وی از ابو القاسم بن رمضان و وی از ابو یعقوب طبری و وی از ابو عبد الرحمن
الملکی و وی از ابو یعقوب نهرجوری و وی از ابو یعقوب الموسوی و وی از ابو الواحد قهری و وی از

از خلیفه محرم اسرار علی مرتضی بود که در کرم السید و همیشه بنام خلیفه می خوانند که از آنی داشته بود میگویند بنفستاد و مرید میمون
 خود داشت بعضی فرمود میگویند بعضی خود را کبرویه میگویند هر دو گل از کتب شیخ انداز از کتب کبر
 ذکر حضرت نجم الدین کجلا اسمعیل قسری و ابو یعقوب نهر جویری و ابو یعقوب السوسی در کتب
 مذکور یافتیم درین کتاب نوشته می آید تمام شد بیان چهارده خانواده اصل و دیگر چهل خانواده
 فرغ ازین چهارده استخراج شده اند از انجمن احوال در آنهم خانواده که مشهور اند ذکر کرده می آید
 انجمن چهل با چهارده می بجزند اول خانواده قادریه نهم ششم مبدای این سلسله از
 حضرت موش الاعظم میر سید محمد الدین عبدالقادر جلی قدس سره مرید و خلیفه شیخ ابوسعید
 انخروی بود و وی از شیخ ابوالحسن علی القرشی تا حضرت بنیدانی اخره رحمته الله علیه
 عیون الاعظم را یک خرقه از حضرت امام حسن الرضا بطریق سلسله اجداد خود تیر رسیده است
 به نقل در خانواده قادریه چون سلسله را می نویسند و هم خانواده مینویسند نشان این
 سلسله از حضرت خواجه احمد سیوی پیر کسکانت وی مرید و خلیفه خواجه یوسف مهدانی است وی
 از خواجه ابو علی الفارمدی وی از خواجه ابوالقاسم کرکانی وی از ابو عثمان المنعزلی وی از خواجه
 ابو علی کاتبی از ابو علی رودباری وی از حضرت جیند بقداوی قدس سره الی اخره آنست
 ذکر ایشان درین کتاب نوشته نمی آید خواجه احمد با شاد پیر خود در کسکانت پیر سلسله است
 سوسم خانواده نقشبندیه که این سلسله از حضرت خواجه بهاء الدین نقشبند
 باجان اوست خواجه بزرگ مرید و خلیفه میر سید علی نخلال است وی از محمد بابا ساکری از علی رانینی
 وی از خواجه محمود انجیر فغروی و از عارف ربوگری وی از عبد الخالق محمد وانی وی از ابویوسف
 وی از خواجه ابوالقاسم کرکانی صاحب شحات گوید شیخ ابوالقاسم کرکانی
 در علم باطن بدو باب است یکی بواسطه شیخ ابو عثمان المنعزلی سلسله بغدادی میر سید چنانچه بالا
 گذشت و باز شیخ ابوالحسن خرقانی و وی را شیخ ابو زینبیطامی و ولادت شیخ ابوالحسن در
 شیخ ابو زینبیطامی و تربیت شیخ ابو زینبیطامی را بحسب باطن و روحانیت بوده است و در این سلسله

نسبت لادوت ابو نیریز حضرت امام جعفر صادق است رضی الله عنه و قبول کلمه ثابت شده است که ولادت
 شیخ ابو نیریز نیز بعد از وفات حضرت امام است و تشریح حضرت دوی با بحسب معنی و دعائیت بود
 است نه بحسب ظاهر و صلوات و حضرت امام رضی الله عنه بقول شیخ ابو طالب کلمه نسبت است که در بزرگوار خود
 علی آخره و در مقام بن محمد بن ابوبکر صدیق است که پدر ما در امام است و از فقهار سبب بود است
 و بی نظیر در علم ظاهر و باطن و در نسبت لادوت باطن سبحان قاری است و در سیر اسیب انسانی است
 باطن حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم به ابی بکر صدیق تیر بوده و مشایخ طریقت سلسله نسبت اول
 البیت را رضی الله تعالی عنهم اجمعین از جهت نقاست و عزت و شرف که دارد سلسله البیت است
 کرده اند الغرض خواجہ بیاد الدین را در راستگی ظاهر و باطن شایع و عظیم القدر بود و در تربیت
 مریدان نفسی کبری داشت باندگی مساکین عالم مغلی را با عالم علومی میرسانید اکثر اولیا کمال
 از آن خاندان بزرگ پیدا آمدند و حضرت بیاد الدین نقش بند را نسبت باطن از روحانیت غایت
 عبد الخالق فی دانی نیز بود و این با علی حضرت شیخ عبداللہ بلبانی قدس سره دوی دوام فرمود
 آن نسبت را با علی تاق بیو چشم سره بنیوم دوم و از پای طلبت ششیم مردم و گویند خلا
 بچشم سر نتوان دید و آن بایشات ما چشم مردم و صاحب اقتباس از خواجہ عبداللہ الزرق
 که فرزند خواجہ عبداللہ حواری و نقل می نماید که اکثر بزرگان این سلسله کسب روزی حاصل میگردند و
 تا برین خواجہ بزرگ حکم متابعت میران کسب قالین با فی مشغول بوده است و در مانتی شجره در
 منظر جان جانان بنویسد کلقب شریف نقش بند از آن است که از زبان کریم شان قالین با علی
 در آن نقش بندی می نمودند شعر شریفی است چون اولیوح ارجمند ان و نرو فقلی بدیع از نقش بندان
 و غیر کسب کسب بنیان امام ابو الدین است از جناب مرشد که امیر کلال بودند رحمت الله علیه از آنکه توجیه
 بیاد الدین رحمت الله علیه خروج کلی منقش گردیدند و بعضی گویند که چون با با سمانی تربیت اورا
 سید امیر کلال کرده بود فرمود که بخش بیاد الدین بر بند و بعضی بر آتش هر طالبی که خدمت دوی میرسد
 از رفیق نظرش نقش معنوی بر دل دوی بسته میشد که از آن سبب بمطلوب می پرست و بعضی

می آید که مریدان خود را نقش اسم اله نوشته میدادند که بر دل صنوبری تصور نمایند تا موصوف بصفته
 القلوب بیت الله گردند چهارم خانوادۀ نوریه منشا خانوادۀ نوریه شیخ ابو الحسن نوری
 است نام وی محمد بود و معروف است باین بقعوری پدر وی از بنو است که شهری بود در
 است و مرد منشاء و مولد وی بغداد بود و از جهت و فرقه خلافت از خدمت خواجۀ شهری سقزیه داشت از اول
 جید است و محمد علی قصایق و السنین معبر بر دیده بود و در طریق ارشاد قبولی تمام داشت قدس سره
 پنجم خانوادۀ حضوریه مبدای این سلسلۀ از حضرت خواجۀ احمد خضریه است وی مرید و خلیفۀ
 خواجۀ حاتم الامم بود وی از شقیق البلیخی دوی از خواجۀ ابراهیم او هم دوی از امام محمد باقر و دوی از
 امام زین العابدین دوی از امام حسین شهیدین علی مرتضی کرم الله وجهه از ابو محض بر رسیدند از خطای
 کرا بزرگ دیدی گفت از احمد بزرگ تر و بهجت تر بکس نماندیم و خلیفۀ عظیم القدر بود پیش از این
 سال قوی داشت در تربیت مریدان قدس سره ششم خانوادۀ شطاریه عشقیه
 منشا این سلسلۀ در بند از حضرت شیخ عبداله شطاریه است وی مرید از شیخ محمد عارف بود وی مرید
 و خلیفۀ شیخ محمد عشقی الحرقالی بود وی از شیخ خداقلی ملاذکر النوری دوی از شیخ ابو الحسن الحرقالی و دوی
 از شیخ ابی بلطغز مولانا ترکا طلوسی دوی از شیخ بایزید العشقی دوی از شیخ محمد النعمانی دوی از سلطان
 العارفتین خواجۀ بایزید البیطامی دوی از امام جعفر صادق بن امام محمد باقر الی اخره اول کسی که این سلسلۀ
 در ملک هندوستان آمد شیخ عبداله شطاریه بود و بکرم جو در شهر هری که میر رسید نقاره می نواخت اگر کسی طالب
 خدا باشد باید من بخدا رسا نام در دیار جوینور اکثر مردم بوی تربیت یافتند و بزرگ بود و نفس پاک داشت و
 تلقین او را اکثر کمال بود و چنانچه درین ملک اکثر سلسلۀ اولاد آن جاریست هفتم خانوادۀ حسنیۀ بخاریه
 که بواسطه ساوات میرسد در طالیف اشرفی منبیه که منشا جمیع فرقه صوفیه و منشا همه سلسلۀ صوفیه
 علیه حضرت علی بن ابی طالب کرم الله وجهه است بتجسس سلسلۀ ساوات خود در آن سعادت ایشانند اشرف
 الشهداء امیر المؤمنین حسین ارادت و خلافت و علوم الهی و تحقیق نامشایی از حضرت علی مرتضی کرم الله وجهه
 اخذ نمود و از قوی با امام زین العابدین رسید و از وی با امام محمد باقر رسید از وی با امام جعفر صادق

وازوی بابام موسی کاظم وازوی بابایم علی رضا وازوی بابام محمد تقی وازوی بابام علی نقی وازوی
 بسید علی اشقر وازوی بسید عبداله وازوی بسید احمد وازوی بسید محمود بخاری وازوی بسید جعفر
 بخاری وازوی بسید علی ابی المود بخاری وازوی بسید جلال اعظم بخاری وازوی بسید احمد کبیر لطفی بخاری
 وازوی بسید المشاخرین و مرشد العالمین حضرت سید جلال مخدوم جانیان بخاری رسید قدس سره و هم
 لطائف شریفی منسوبه که منشأ این سلسله سادات بخاری و منشأ نسبت مقامات عالییه می شده آن مقدار
 حقایق و معارف و خوارق عادات که از وی صادر شد هیچ یکی از شیطانیه و متاخرین ظاهر نشد مگر بحسب
 و مصدر الغریب بود در ربع مسکون هیچ درویشی نمانده که بلازمت دی مشرف نشده ویر اختلافات
 و اجازت از صد و چهل و چند مشایخ اهل ارشاد رسیده بود و قاطبیه ارشاد تمام از شیخ رکن الدین
 ابو الفتح سهروردی و از شیخ نصیر الدین محمود حقیقه یافته و در غایت آن وی تا حال مدتی و سلسله
 جاری اند سهروردی و حقیقه سیدم خانواده سادات که بالا گذشت القرض کمال است و اظهر
 من الشمس است و در وقت خود غوث و قطب الارشاد او بود قدس سره بعد از وی مقامات مذکور
 خلافت متعدده از وی بمیر سید اشرف جهانگیر سمنانی رسید رحمت الله علیه همیشه خانواده از مدینه
 منشأ این سلسله از خواجده الدین تابه است وی مرید و خلیفه خواجده فخر الدین تابه بود وی از خواجده
 شهاب الدین نیاج بود وی از خواجده صدر الدین سمرقندی دوی از خواجده عبدالسلام دوی از خواجده عبدالکریم
 دوی از خواجده قطب الدین عبدالمجید دوی از خواجده ابوالسحاق کازرونی دوی از حضرت خواجده حسین مازنی
 بر روی دوی از حضرت خواجده ابو محمد رویم که اعظم خلیفه سید الطایفه جنید بود قدس سره و سلسله مذکور
 در بلاوات بسیار شایع است و قبولیت عظیم دارد و در شهر جوپور نیز سلسله زاید است و بعضی می
 آن دیار در آن سلسله هم مرید میشوند هم خانواده انصاریه منشأ این سلسله بحضرت شیخ الاسلام
 خواجده عبداله انصاریت پیرات قدس سره دوی مرید و خلیفه خواجده ابوالحسن خرقانی بود و خواجده ابوترکیب
 از مدینه حایت خواجده بایر بسطامی است ظاهر ارات و خلافت از شیخ ابوالعباس قصاب داشت شیخ
 محمد بن عبداله طبری دوی از شیخ ابو محمد میری که صاحب کرامات عظیم و قبله وقت و غوث زمان بود

از اعظم خلفاء سید الطائفة خواجه جنید است که بعد از عبید و دیگر بجاى جنید میر مسند ارشاد نشاندند و این
 کا قدر در خراسان مخصوص مردیاریت شهرتی معظم دارد و حضرت خواجه عبد السمید صاحبات و صاحبیت
 ان دیار است شیخ اسلام دعوت و قطب قدس سره و هم خانوادہ صفویہ منشای این سلسله از
 شیخ صفی الدین اسحاق اردبیلی است وی مرید و خلیفہ دو امام شیخ زاهد ابراهیم گیلانی بود وی از میر سید جمال الدین
 تبریزی و وی از شیخ شهاب الدین بهری و وی از شیخ رکن الدین نجاسی و وی از شیخ قطب الدین الابهری و
 از اعظم خلفاء شیخ ابو نجیب السهروردی است قدس سره الی آخره مشتقی میشود بسید الطائفة خواجه جنید
 این سلسله بسیار شایع است در ملک عراق و خراسان و شان شیخ صفی الدین آن قدر مردم بوی تربیت
 یافته و فیض مندگشتند که از دیگر مشایخ کم شنیده میشود در ارشاد و مریدان قبولی تمام و فلسفی کمال داشت
 قدس سره یا زوهم خانوادہ عبیدروسیم منشای این سلسله از میر سید عبد الهی
 القیمی است اللقب عبیدروسی مرید و خلیفہ شیخ ابوبکر بود وی از شیخ عبد الرحمن و وی از شیخ مولی و وی
 از شیخ علی و وی از شیخ علوی و وی از شیخ محمد بن علی المقدم و از حضرت شیخ ابومین مغربی و وی بچند واسط
 بسید الطائفة خواجه جنید بغدادی میرسد الی آخره و سید عبد السعید روس از خانوادہ سهروردی نیز فرقه
 خلافت داشت و سلسله نسب او بحضرت امام جعفر صادق رضی الله عنہ مشتقی میشود مردمی با بکرت عبادت
 المثل بود کلمات حقان و خوارق عادات عالی از وی بظهور می آمد سلسله او در دیار عرب و عدن و کجرات
 احمد آباد بسیار منتشر است جامع علوم صوری و معنوی شیخ علم الهی استی مقدوده ارباب طریقت شیخ
 بهاد الدین محمد خراسانی درین سلسله بودند و از زوهم خانوادہ قلت در پی چند فرقه اند
 از هر سلسله که خود را منسوب بمشرب قلندر می گردانند چنانچه محمد قلندر و مریدان وی و گروهی شیراز
 مشرب عظیم القدر داشتند این بیت از دست بیست ماز و سیاهم و دریا هم زمان است به این سخن دانند
 کسی کو آشناست به دیگر شاه جنید قلندر و شاه حسین غنی و مریدان ایشان شیخ شمس الدین تبریزی
 و مولانا روم و محابوی و دیگر اهل المثل شیخ فخر الدین عراقی و خواجه اسحاق مغربی و خواجه غلام
 شیرازی علی القیاس بسیار از شاه بازان هر خانوادہ قلندر مشرب بودند و آید اللان اکثر در همین

مشرب می باشند و همیشه در راستگی باطن میگویند چنانچه در تفصیلات آورده که بخدمت مولوی روم
جامعتی انعام یافتند خدمت شیخ صدیق الدین قوتی نیز در آن جماعت بود مولوی گفت مولوی
ابوالیم بر جاکه میرسیم می نشینیم و می خوریم امامت را اهل تصوف و تکلمین لایق اندازد اشارت بخدمت شیخ
صدیق الدین کرد تا امام شد و در طایف اشرفی می نویسد که از سر حلقه پیران حقیقت خواجه ابو احمد
ابدال گرفته تا این زمان اکثر خواجه گان حقیقت با ابدال بودند و کرامات و خوارق عادات عالی از ایشان
بوجود می آمد و اکثر از ایشان بر مشرب قلندریه بودند چنانچه خلفا حضرت شیخ فرید الدین گنج شکر حضرت
شیخ علاء الدین علی احمد صاحب حضرت شمس الدین تبرک می رسید محمود گیسو در از نظامیه و شیخ احمد صاحب
ردولوی صابری سیر و هم خالوا و فمداریه مشاء این خاندان از حضرت بدیع الدین
مدرست و در سال ایمان محمودی که تصنیف شیخ محمود مرید حضرت بدیع الدین بدار است می آرد
مدار این ابواسحاق شامی در ملت موسی علیه السلام و از فرزندان مارون علیه السلام مشاء
حذیفه شامی بود و تریب و زبور و انجیل را درس میگفت و ویرانه ارزان گویند که در اوقات بود
و میر انگیل و ارشاد و از روح امیر المومنین علی کرم الله وجهه حاصل گشته و بعضی نسبت ارادت و غیره
طیفور شامی لاحق میکند و این راست یعنی تیره چو که در زمان طیفور شامی و بدیع الدین مدار تفاوت
بسیارست مگر نسبت از روح در میان آمده باشد بهر حال بدیع الدین مدار از مشاء پنج کبار بود
و این خالواد میاریه که از وی ظهور یافته اند از مدار میرا و بدیع نیز گویند در حدیثه علیه السلام مشاء که از خالواد
مذکور بطریق اجمال نقل تمام اسامی در رجال الله قطاب غوث و غیره صاحب رجال الله
از کتب معتبره نویسد که از وقت حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم تا این زمان همه وقت در سلک
سالسل مذکور بودند و تا ظهور حضرت عیسی و حضرت امام محمد مهدی خواستند بود بلکه شیخ علاء الدین در حدیثه
در کتاب خالواد معروفه الوافی نوشته است که از زمان آدم علیه السلام گرفته تا وقت ظهور با صلی الله علیه
رجال الله برای محافظت عالم همیشه بودند تا ظهور عیسی علیه السلام و امام محمد مهدی خواهند بود
توأم عالم از ایشان است و نیز می آید که در زمان حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم

قطب ابدال عصا قرنی بود و عم آونیس قرنی ازین سبب آنحضرت گاه گاه فرمودی که از وی حضرت محمد صلی الله علیه و آله
 می آید از آنکه قطب ابدال قطب تجلی صفت الرحمن است چنانچه حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله وسلم قطب عالم
 تجلی ذات الوهیت است چون قطب مذکور وفات کرد این عظام را محمد صلی الله علیه و آله بر روی آورده میان کمر و زین
 بجائی او قطب ابدال شد و باطل حسی و ضد فیه یمانی در آن وقت از جمله صفت ابدال بود نه علی بن اقبال بلکه
 میزد و دیگری از خلق بر آورده بجائی وی رغب میکنند و هم وی گوید که ایشان مانند می باشند
 در صفات بشری یعنی مخورند می آشامند و بول در غایت میکنند و بیار می شوند و در میکت و زین
 میخورند و فرزندان و اسباب اموال و املاک از مردم با ایشان حسدی بر سر نمیکشوند و اینها
 حق تعالی جمالی حال ایشان از نظر مردم مستور دارد و گویای حق تعالی لَا تَعْبُرُهُمْ غُرُبَاتُ
الْأَرْضِ وَلَا تَعْبَأُ بِهِمْ عِلْمُ السَّمَاوَاتِ است و در تفسیر الا انوار است که خدیجه یمانی پیغام نشان بدین حضرت نبوی میرسانند و آنحضرت
 نهر با ایشان سلام میرسانند و اینان نزد او جمع میشوند و علم کتاب سنت از او اخذ میکنند و باهاست
 او نماز میگذاردند اما تمیز از خدیجه رضی الله عنده کسی بجز ایشان را نمیدیدند و گویا کتب که خداوند
 سبحانه و تعالی بر مان نبوی را باقی گردانیده است و اولیا را سبب اظهار آن کرده تا پیوسته با حق
 و حجت صدق محمد صلی الله علیه و آله و سلم ظاهر باشد در ایشان اولیای عالم گردانند تا حیرت و حیرت
 اندو راه متابعت نفس را در نوشته از آسمان بباران بیاورد اقدیم ایشان آید و از زمین باهاست بعضی
 احوال ایشان روید و دیگر کافران مسلمان حضرت جهت ایشان یابند و هم بکتوب هشتم صحیح میرسد
 که ایشان چهارم از آنکه مکتومان اند و هر یک یک را شناسند و جمالی حال خود را ندانند و مانند کل احوال از
 خود و از خلق مستور باشند و هم در مکتوب و هم در نجات کجا جبار بدین وارد است سخن اولیا بدین مطلق
 و مر خود اندین معنی خیر بیان گشته است در لطایف شریفی که اکثر مکتومان ظاهر در لباس غیر
 آشنا میباشند غیر از موقی اهل باطن ایشان را شناسند و هم در مکتوب است اما آنچه اهل حل و عقد اند و مکتوب
 در گاه حق اندستند آنکه مر ایشان را بخوانند و چهل دیگر اند که ایشان را کبوال خوانند و هفت که
 دیگر اند که ایشان را آبر خوانند و پنج دیگر که مر ایشان را بخوانند و چهار دیگر اند که ایشان را اوتان خوانند

و سدیگر اند که ایشان را اختیار نمود و یکی دیگر که هر دو قطب عزت و این جمله بگوید را ایشانند و اندام و باذن
 بگوید محتاج باشند و بدین نیز اخبار مروی و ناطق است اهل حقیقت بر حجت این مجمع اند صاحب کتاب فتوحات
 مکیه معنی الرعنه در فصل سه و یکم از باب صد و نوزدهم از آن رجال سفیحانه را ابدال گفته است و در آنجا ذکر
 کرده که حق تعالی سبحان زینج را صفت اقلیم گردانیده و هفت تن از بندگان خود برگزیده و ایشان را ابدال
 نام نهاده و وجود هر یک را یکی از آن هفت تن نگاه میدارد و گفته است که من و حرم من با ایشان جمع شد
 ام و بر ایشان سلام گفتم و ایشان بر من سلام گفتند و با ایشان سخن گفتم فماریت فیسما کایت حسن
 ستمنا منهم و لا اکثر شقلا منینم یا السبه و فرموده است که مثل ایشان تیرندیدم مگر یک کس
 تو نیستی شیخ طریقت شیخ فریدالدین عطار قدس سره گفته است قومی از اولیاء اله عزوجل باشند که ایشان را
 شایخ طریقت و کبریا حقیقت اولیایان نامند و ایشان را در ظاهر به پیری احتیاج نبود زیرا که ایشان را
 حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم در حجر عتبات خود پرورش میدهند بی واسطه غیر پیری چنانکه اولیای
 خداوند صلی الله علیه و این عظیم مقامی بود و پس عالی تکرار اینها رسالت و این دولت بگردوی نماید ذلک
 فضائل الله یؤتیهم من یشاء من یشاء همچنین بعضی از اولیاء اله که مشایخان حضرت اند
 صلی الله علیه و سلم بعضی از ظالمان را تربیت بحسب حاجت کرده اند بی آنکه او را در ظاهر پیری باشد و
 این جماعت نیز داخل اولیایانند و بسیاری از مشایخ طریقت را در اول سلوک توجیه باین مقام بوده است
 چنانکه شیخ بزرگوار شیخ ابوالقاسم کرکانی طوسی در کلسله مشایخ حضرت ابوالخیر شیخ نجم الدین الکبری
 با ایشان میسرند و در از طبع شیخ ابوسعید ابوالخیر و شیخ ابوالحسن خرقانی اند قدس الله تعالی ارواحهم و
 ذکر این بوده که علی الدوام گفتی اولیایان و پس صاحب رسالت خاقانوه میگوید که در کتاب فضل الخطاب
 احوال رجال از فتوحات کی نقل کرده است که هر دو نده صنف اند موافق آنچه اشاعره در حدیث
 آورده اند یعنی ایشان را خلیفه است بر صفتی از یک امام بر فیض میگیرد چنانچه حضرت سید محمد کی عین ترجمان
 صاحب فتوحات کی از شیخ داؤد قیسری قدس سره در بحر المعانی نقل کرده در این تفصیل داؤد
 در تشخیر نمود است و گفته که هر رجال الهی وقت ملاقات کرده ام و از هر یکی نعمتها یافت ام و مقامات

همه را مشاهده کرده ام اول قطب دوم مغوث سوم امامان چهارم اوتاد و پنجم ابدال ششم اختیار
 هفتم ابراهیم ثامن نقیابنهم نجا و نهم عمده یازدهم مکتوبان دوازدهم سفران پس باید دانست
 که قطب عالم در هر زمان یکی میباشد و وجود جمیع موجودات سفلی و علوی بوجود قطب عالم قائم است
 و دوازده قطب دیگر اند که آنها پیشتر بجای خود کرده اند و باید دانست که قطب عالم را فیض از حق
 تعالی بواسطه میرسد و قطب عالم را قطب کبر و قطب انبساط و قطب انقباض نیز گویند که
 قائم موجودات سفلی و علوی از برکت وجود است و در آفتاب است که علامت قطب انبساط است که
 نور تکمیل که رنگ سبز دارد و گاه گاه نور سرخ در میان او مینماید بی جهت از همه اطراف در یک
 چشم کشاده و چشم بسته همه برابر بیند و بحقیقت آن نور خاصه مصطفی است که بوسیله بر تواند اخته
 و این قطب مدار را دوزیر میباشد که ایشان را صاحب فتوحات می نامانند می نامند یکی بدست است
 میباشد و دوم بدست چپ بدست راست عبدالملک است و بدست چپ عبدالرب است نیزین
 که نامش عبدالملک است از روح قطب ارض میگیرد و بر اهل سفلی افاضت نماید و وزیر بسیار که نامش عبدالرب
 است از اول قطب ارض میگیرد و بر اهل سفلی افاضت مینماید و چون قطب مدار از دنیا ارتحال کند یعنی
 رود وزیرین عبدالملک قائم مقامش گردد و اسم قطب مدار عبدالرب می باشد یعنی در آسمان وزیرین او را
 عبدالرب گویند اگر چه نام وی دیگر باشد علی بن ابی القیس جمیع رجال البر را در باطن بنام دیگر مینوهند با اسم
 آن شخص مخاطب میکنند وزیر بسیار عبدالرب را بجای عبدالملک ساند و ابداً از بدلا که بر قلب ابراهیم
 او را بجای عبدالرب ساند پس عبدالملک قطب مدار شود و عبدالرب عبدالملک کرد و ابداً از بدلا بود و قطب
 عبدالرب رسد همچنین تا روز قیامت باقی اند فاما الا قطب تبهم علی قلوب الانبیاء علیهم السلام و از زود قطب
 اند که بر قلب بعضی انبیاء است و قطب اول بر قلب نوح علیه السلام و در او هر کس است و دوم بر قلب ابراهیم
 و سواد سوره اخلاص بر قلب موسی و در او سوره اذا جاء نصر الله و در او سوره فتح بر قلب
 بر قلب داود و در او سوره اذا زلزلت الارض ششم بر قلب سلیمان و در او سوره واقعه هفتم بر قلب داود
 سوره یقر ششم بر قلب یونس و در او سوره نمل و سوره یوسف و در او سوره یوسف و در او

سوره القام یازدهم بر قلب صالح و در او سوره طه و نازدهم بر قلب شیشه در او سوره ملک است
 جمله اقطاب کوره و نازده قطب اند حضرت عیسی علیه السلام و مهدی علیه السلام از ایشان خارج اند بلکه
 آنان مکتوبان اند از قسم مفروان و قطب یار بر قلب محمد علیه الصلوٰه والسلام می باشد و سکونت ایشان
 در شهر کلان و اقطاب و نازده گانه محکوم قطب اند و بر قطب رحمت اقلیم اند و پنج اقطاب
 ولایت بمن میباشد و ایشان از قطب ولایت گویند و اقطاب قائم بر قطب اقلیم گویند و فیض قطب
 بر اقطاب قائم وارد است و فیض اقطاب بر اقطاب ولایت وارد است و فیض اقطاب ولایت
 بر سایر اقطاب وارد است همین موانع فیض بر میدارند تا قیام قیامت میرسد
محمد جعفر کی در بحر المعانی منیوی شرحی ترقی کند قطب ولایت گردد و قطب ولایت قطب اقلیم
 شود و چون قطب اقلیم ترقی کند بعد از آن که در زیر یار قطب نشا و است رسد و این قطب اقلیم بلبل
 قطب اقلیم علی السلام او را قطب اقلیم گویند بعد از آنکه به سوس محل قطب نشا و کرد یعنی قطب عالم رسد
 که قطب عالم را حیات و افر باشد و در سلوک بود و ترقی کند بمقام فروانیت رسد و هم آنجا منیوی که
 حضرت شیخ نصیر الدین محمودی در جوامع و بلوی مدت است و شصت سال و سه ماه و دو روز و در
 قطب مداری بودند و شهر طحال این مرتبه داده بودند چون تحمل را بسر بردند بعد از مدت مذکور و مقام
 فروانیت نزول فرمودند در آن مرتبه اسم مبارکش اقطاب عبد اله میخوانند چون در مقام فروانیت
 بعالم بقار حلت کردند و زیر دست همین ایشان شیخ محمد العین و مشقی که عبد الملک نام داشتند بجای
 ایشان قطب بنیاد شدند و قطب ارض از عرش تا فرشتگان تا اثری منصرف باشد و چون ترقی کرده بمقام
 فروانیت رسد تعرفات محسوسه و چه که فروانیت مقام انبساط و موانع است پس او را اروانیت
 فرود آمد و هر دو حق کرد و لطایف اشرفی از صاحب فتوحات کلی نقل میکند که حضرت رسالت پناه
 از نبوت در افراد بوده و حضرت علیه السلام نیز در افراد است از بحر المعالی گوشوار که مراتب اقطاب
 و قطب را چیت اقطاب ایشان اند که اگر در اولی را از ولایت معزول کنند و دیگر بجای او نصب
 نماند و اینها مرتبه قطب مداری که قطب عالم است اگر او خواهد که اقطاب را از مقام قطب معزول

معنی گفته چنانچه از زید بن مارون آمده که ابدال اهل علم اند و امام محمد گفته ابدال اگر اصحاب حدیث باشند
 پس چه کسان باشند و تاریخ بغداد خطیب کتابی آورده است که گفت نقیاسیصد اند و نجاشی
 و دیگر کچهل و اختیار هفت و عد چهار و غوث یکی مسکن نقیاس و مغرب است و مسکن نجیاس و مسکن ابدال شام و
 اختیار سیاح اند و زرین محمد و گوشه های زید اند و مسکن غوث که مبارک است و چون عارض میگردد
 مرغام و عامیگشت و اقبال مینمایند و بر آمدن آن حاجت بعد از آن نجیاس بعد از آن ابدال بعد از آن اختیار
 بعد از آن هر که مستجاب شد دعای ایشان فبا و گره اقبال میکند غوث و اجابت کرده میشود و دعا
 غوث پیش از تمام شدن و در فصل الخطاب خوانم محمد یار سامیوسید که بقول صاحب فتح حیات سکه
 اوقات نهایت نیست بر صفت قطبی میباشد چنانچه قطب آرد و قطب نما و قطب یوفار قطب توکلان
 چنانچه در تفهات حضرت احمد جام قدس سره را قطب اولیا نوشته است و در تمام ربع مسکون بیست
 میباشد که او را قطب ولایت گویند قطب جهان و قطب جهانگیر عالم نیز نامند که صحیح استام ولایت شوی
 توام دارو علی بن القیاس بر هر مقامی قطبی که بری محافظت آن مقام و تیر میفرمایند که برای محافظت بر تیر
 از قرابت عالم یکلی الیه میباشد که قطب آن تیره است خواه در آن تیره مومنان باشد خواه کافران غیر مومنان
 اگر مومنان اند در تحت قبی اسمی پادوی پرورش میباشد و اگر کافران اند در تحت اسمی زل هر دو صفت یک
 قوت اند من قیوم قیوم و میر محمد جنجری میفرماید که مشاهده آن حضرت لایزال از چشم خلایق مستور است و خیر اهل
 و انسان کامل ایشان را ندانند و نه بینا از ایشان گروهی نیست کس که آنحضرت صلی الله علیه و سلم
 نشان میدهند بدلائل امتی که بعد از این هفت ابدال در هفت اقلیم اند هر بدلی و اقلیم میباشد در فرار و سستی
 علمبران اقلیم خود میکنند و چون یکی از ایشان را موت آید یکی را از موتی بجای او نصب کنند بدلائل استغیبه
 در مشارب هفت بنی علیه السلام اند یکی از آن عبدالحی و اقلیم اول بر قلب بر اسم علیه السلام است اقلیم
 و اقلیم دوم بر قلب موسی علیه السلام و عبدالمرد و اقلیم سوم بر قلب یارون علیه السلام و عبد القادر
 و اقلیم چهارم بر قلب لورنس علیه السلام و عبد القادر و اقلیم پنجم بر قلب یوسف علیه السلام و اقلیم ششم
 و اقلیم ششم بر قلب عیسی علیه السلام و عبد البصیر و اقلیم هفتم بر قلب آدم علیه السلام و این هفت ابدال حضرت

خضر علیه السلام است و در تظیف ایشان مدعی و منزه نعتی است و هم میفرمایند که هر کی ابدال ببارق عمارت
 الهی عارف اند و مانند کواکب سبب است که کواکب را نشان میدهد تا اثر داده است و در ابدال از سعادت مذکور عبور القادر
 و عبد القادر جز و لایقی و یا بر قومی که قهر است و یا مهتر است ایشان بقوم و معجزانم و همیشه در هر کجا که مشهور است
 آن ولایت و آن قوم بواسطه اقدام ایشان میباشند و سید و نجاه و نعت ابدال در کوه ساکنین خود
 ایشان اشکم در خلافت و بلوغ نیابان و با معرفت کمال معیارند میری و نظیری ندارند چنانچه در حدیث صحیح از
 عبد البر بن مسعود رضی الله عنه روایت حدیث است ان الله خلق خلقه من طين فخلق الله من طين علي بن ابي طالب
 اربعون قلوبهم على قلب موسى عليه السلام و له سبعة قلوبهم على قلب ابراهيم عليه السلام و له ثمانون قلوبهم
 جبرئيل عليه السلام و له اربعة قلوبهم على قلب سكايل عليه السلام و له احد قلبه على قلب ابراهيم عليه السلام
 چون یکی از ایشان فوت میشود چهار او از چهار و بجای چهارم از پنج و بجای پنجم از ششم از هفتم از هجدهم
 بجای نهم از سیزدهم و بجای سیزدهم از زده و صوفی سیرت را نصب میکنند و این جمله در استر تیب مذکور فیض از قلب
 ابدال میگردد که دل او بر دل ابراهیم است و هم میر میگوید بدو چهار صد و چهار صد و چهار صد و شصت و چهار
 ذکر کردیم و چون بگوید کما قال علیه السلام بدلائل ائمتی اربعون رجلاً اثنا عشر بالشام ثمانون عشرون بالعراق و ستون
 ستمت العتس می آرد که یک از اولیا من حیث الولاة و الاستعداد نیز قدیم می از انبیا اند علیه السلام یعنی
 مبداء تعیین آن علی همان اسم است از اسماء الهیه که مبداء تعیین آن نمی است لیکن مبداء تعیین انبیا علیهم السلام
 کلیات اسماء اند و مبداء تعیین اولیائی که زیر اقدام ایشان اند در همه احوال جزئیات آن اسما و حدیث صحیح در حق
 سید مرتضی از رجال الغیب آمده که چند تن از ایشان بر قلب ابراهیم علیه السلام باشند و چند تن بر قلب نبی
 علی نبیا علیه الصلوة و السلام در لطایف اشرفی مینویسد که آنحضرت صلوات الله علیه جمع عالم را در دست
 ترخ کرده اند نصفی شرقی و نصفی غربی از عراق نصف شرقی خواسته اند چنانچه خراسان و هندستان و ^{کستان}
 و سایر بلاد شرقی در عراق داخل است و از شام بغت غربی و بلاد مصر و مغرب غیره سپه داخل شام است
 پس فیض از چهل تن مذکور بر تمام عالم ناشی است و صاحب کشف المحجوب و اکثر مشایخ سیرتین اصل بدانند که
 از چهل برابر قرار داده اند هر دو حال مقبول است میسر سید محمد جعفر کی در بحر المعانی میگوید که چهار او تا و اند

که چهار رکن عالم ساکن باشند یکی عبد الوود در ادر معرب دویم عبد الرحمن در مشرق سوم عبد الرحیم در جنوب چهارم
 عبد القدوس را در شمال ملاقات کرده نام یکی را بجای دیگری بعد فوت او میباشند چهار رکن عالم بوجود این
 چهار رکن و معبود است و امیر سید محمد گیسو دراز در مظهر جامع الکلم سیر مایه که ابدال برای تصفیه دل عرفان
 با شیر آتش کرده میخورند از آنکه در میان خویش درازند او را بدیند و این را اثری ظاهر گویند و میان ایشان
 بوزن چند در خمیری لطیف بطریق آب بزرگ سفید و سرخ و زر و سیاه منظر و خوش بود و میباشند و از
 خوردن آن در کلام حلاوتی و دل را فرحتی حاصل میشود که انرا احدی و اندازی نیست از ایشان پرسیده شد
 که این چیست و از کجا است گفتند در بنی اسرائیل درختی هست میباشند این بار آن درخت است و این آب
 شیر و دوست صاحب بحر المعانی میگوید که نقبا سیصد اند اسامی کل نقبا علی است و نقبا هفتاد اند اسامی کل نقبا
 حسن است و اختیار هفت اند اسامی ایشان حسین است و عمده چهار اند اسامی ایشان محمد است یکی غوث نام علی است
 است و بعد از غوث غوث عمده و بعد از عمده چهار و بعد از چهار نقبا و بعد از نقبا یکی از خلق بود
 بجای می رسد و غیر در بحر المعانی مسکن نقبا زمین مغرب است و سکونت نقبا در مطر است اخیار مسکنی و قرار می ندارند
 و عمده در زوایای ارض میباشند و مسکن غوث مکه است و این راست نمی آید که مجاورت کعبه غوث را لازم شود
 نیست چنانچه در نقبات آورده که نیست شخص است که اورا غوث و قطب نامند ولیکن مقتدا و این عاقل صاف است
 علی در اکثر تصنیفات خود میفرماید که غوث جدا و قطب الاقطاب جدا است میسر سید شرف در لطایف اشرفی میگوید
 که اگر وجود غوث و وجود قطب الاقطاب در عالم نباشد تمام عالم زیر و زبر گردد و اما چون غوث ترقی کند
 افراد شود و چون قطب الاقطاب هم ترقی کند افراد گردد و چون افراد ترقی کند قطب وحدت شود و قطب
 قطب حقیقی نیز گویند یعنی بمقام معشوقی رسد در لطایف اشرفی است ای محبوب گوش و ار که مقام افراد نوشته می آید
 اما المقرون پنجم من یو علی قلب علی کرم الله وجهه و یو علی قلب محمد علیه الصلوة والسلام ای محبوب افراد
 کامل و غیر کامل افضل اند بر قطب الاقطاب اما افراد کامل منظر و چه تفرده روح کلی علی اند و غیر کامل
 منظر و چه تعلق روح علی اند کرم الله وجهه و در تفرده و تعلق فرق بسیار است بحر قطب مدرسی
 سالی در سه چهار ماه و یا باشد و بعضی راستی و سه سال و سه ماه و هشت روز و بعضی در سه سال و سه ماه و هشت روز

و بعضی را نسبت به پنج سال و بعضی را نسبت به ده سال و بنا بر ماه و نسبت توفیق بعضی را توفیق سال و پنج سال
و در روز و از سه و سه سال و چهار ماه و تا ده باشد تا از توفیق سال و پنج ماه و در روز نقصان نبود
اگر در عمر باشد که توفیق میرسد در عفت میکنند و نگردد در سلوک غیره که توفیق میسر است و در مقام اول و میرسد
و غیر از او پنجاه و پنج سال است نه زیاد نه نقصان اگر در عمر توفیق میرسد در عفت میکنند و نگردد در غیره
در سلوک ترقی میسر است و در عفت حقیقی میرسد و در عفت حقیقی است و سه سال و ده روز است در مقام
مقام معشوقیت یعنی قطب وحدت و مرتبه معشوق است که هر چه معشوق گوید حضرت حق آن کنایه است غیر
قطب است و تصرف و افراد متضمن از عرش تا شری است و قطب مدار همیشه در تجلی صفات است و در همیشه
در تجلی ذات است و قطب در تمام است و افراد آن نفس است و بعضی اولیا در تجلی افعال و بعضی در تجلی
اسما و بعضی در تجلی آثار و بعضی در مقام محو و بعضی در مقام سکر و بعضی در هر دو باشند اولیا این
مقامات اکثر اولیا اهل فرزانیت بیرون این مقامات تجلی دانند و فرزانیت بی مکالمات است ای محراب
اما بقدر افراد القادون نیست بسیار اند و از چشم مردم ظاهرست و از نگاه اندک قطب است و بعضی از قطب است
و اندک و بتدریج گاه که افراد کامل که مقام هر چه توفیق علی مراد سلوک ترقی کنند و قیاساً مقام اولیا
علیه و سلم نیز در سلوک ترقی کند و قطب حقیقی که مقام معشوقیت است یعنی قطب وحدت است ای محبوب
در نهایت این مقام از کل اولیا و در کس رسیدند حضرت شیخ عبدالقادر جیلانی و حضرت شیخ سلیمان
اولیا به اولیای ای محبوب فرزانیت مقام لاهوت است و از هر دو در اصل لاهوت است تا آنگاه
از قانون خوب است که چون کلامی بخالد گویند چیزی خدمت کنند چیزی زیاد باشند تا ما هر
محرمان حقیقت باشند پس لا تمنع است یعنی اولیا را تجلی صفاتی نیست و در اسم ذات است یعنی اولیا
مگر تجلی ذات پس اهل فرزانیت را دوایم مقام لاهوت است یعنی تجلی ذات و لاهوت خود یعنی فرزانیت
مقام نیست که خارج از شش کار است و این نظر مقام که احوال میکنند و در مقام غایت با سنا چهار
مقام گویند که مقام لاهوت است اما مقام ندارد و آنچه که صاحب کبر معانی بیان نموده از علم یقین از
حقین یقین نیست بلکه مشاهده حقیقت یقین است و اسفل این مقام جبروت است یعنی مقام جبروت که خلاف

و باین مقام قطب عالم متصرفت آید و پیش تا شری که حیر و کسر و در حد و است و قطب عالم را فیض از عرش است
 که قطب بعزیمت و نصیبت دارد و این مقام را حیر و کسر از آن گویند که کرامات و معجزات اولیا و انبیاء
 آخرین عالمست و در عالم حیر و کسر مقام فردانیت است یعنی لا بهوت و در عالم فردانیت حیر و کسر کفر است
 اما افراد قادر اند بر عالم بیروت اگر چه حیر و کسر مشغول شوند از فردانیت که تجلی ذاتی است بر تقدیر است
 و افراد مستور باشند چه اگر مقام فردانیت مقام لا بهوت است صاحب کتاب عروه و فصل الخطاب
 حضرت الیاس و خضر را رجال الیه گفته است قطب افراد را از استیلاک شهودات ذاتیه چند ان تجلی
 به عوالت ارشاد منی باشد کافی کتب القوم در مکتوب صد و بیست و چهار شیخ ناشیخ عبدالقدوس
 نگوی مشدس سه مسطور بود سوال قدری خراسان این مضمون در دل بود عرض کرده اند که
 در مکتوب پانزدهم حضرت شیخ شرف الدین میری قدس سره می آرند و علیه الاولیا از حضرت پناه
 علیه السلام منقول است که در عصری چهل کس باشند که دل ایشان چون دل موسی علیه السلام
 بود و هفت کس باشند که دل ایشان چون دل ابراهیم علیه السلام بود تا آخر حدیث تا آنجا که میگوید
 یک کس باشد که دل او چون اسرافیل علیه السلام بود پس ازین حدیث ظاهر بود حیر نیزم میشود و این
 دل را اسرافیل را دوم فوقیت او بر پیامبران و بار بار در مکتوب حضرت قطب عالم دستگیر مخرج
 میشود که فرشته دل ندارد و لاجرم در سر پرده خاص گذر ندارد و تا جوتوفیق بلطف تمام باین فرایند
 بچوب تقریب و فضلی جزئی که با اعتبار عالم تقدیس و طهارت است تقاضای فضل کلی نمیکند زیرا که در
 اعتقاد است که پیامبران بر جمیع ملائیک فضل دارند و فضل اولیا و مقرب نیز بر عوام ملائیک است و این
 از آن است که ملائیک دل ندارند و در سر پرده خاص گذر ندارند که دل دارد و خلیفه رحمان است
 و همیشه سجده است و هم محبت است که تعالی بوم القیامت و این روایت در معدن الظرف شرح شامی
 تصنیف عبیدی سلمی اللته والدین بدو لوی رحمة الله مخرج است در بحث فی تحقیق حسیب الانسان اصل
 روایت آنست که سوال کرده اند در حدیث انسان که حیوان ناطق است ملک جن درمی آید و این
 که در حدیث نطق جنانی است فیخرج الملك النجی لعدم الجنان لها و درین هیچ شک نیست که هر چه در دل

هر که دل ندارد هیچ ندارد اگر چه ملک است بر فلک بعیت دل منزه حقیقت است و تن پوست به بین
 دل شیوه روح صورت دوست بین به هر که روح قدسی دارد او دل دارد که دل نوز است و
 و ترجمان او این روح حیرت انگیز است لاجرم ملک این شان نیست فضل و بیست که حق تعالی میسر
 فضل و دیگر ملک نوز است نه و بر این حضور است و چون اسرافیل علیه السلام در میان ملائک مقرب بود
 و فضل تمام داشت فضل انکس با و حضرت حق تطییر او در کتب نبوی فهمیده چون در حدیث ذکر معنی بله و
 اولیا بدل های انبیا افتاده و در مقابل دل آن ولی با اسرافیل نیز ذکر دل افتاد و نیز ذکر دل انبیا چنان
 تواند بود که میگویند دل قرآن سوره پس دل پس سلا مرقوم کلامین است که حدیث است
 برای بیان مجرب و فضل است نه برای بیان تحقق اولین چنین نظائر در جهان بسیار برای اعتبار
 نه برای ثبوت و تحقق ملک بر عقل نیست و ملک برین فلک نیست و اگر دل صوری مراد دارند که
 بی روح ربانی ولی حضور نوز سجانی است خود بهایم و جالوت نیز دارد و بیج اعتبار و کار ندارد و در
 حضرت خداوند هیچ باز ندارد و آن دل نیست دل نیست که عرش رحمان است و آن دل انسان است
 قلب المؤمنین عرش الله گواه است بعیت محراب جهان جمال رخساره ماست به سلطان
 جهان در دل چهاره ماست به هیات هیات آنچه اسرار است و این چه الوار هر چند جبریل فضل
 دارد بروی در اعتقاد ظاهر اما در اسرار دل گزینند و دانند بر دل ولی خبر ندارد در ملکوت طیران
 او و آشیان او و دل در امکان طیران دارد و با سبحان یگانه و جز سبحان از و خبر ندارد و این
 تحت قبلا که فهم غیر می هر که این طلب و این عرفان ندارد او در خسران عظیم و در فرمان جیم هست
 کویل اللهم صلیک بک این هم و ویل اللهم صلیک بک این عرفان و این از او و این در مشرب
 این بچاره است و دولت نصیب آن شهسوار است و استخانی کا نجوم همین اخبار است بعیت من که در زمره
 عشاق برندی علم به طبل نهان چه نرم طشت من از نام افتاده فضل انبیا بر ملک را اعتقاد و غیر است
 و همچنین روایت صریح است که ملائک دل ندارد البضا در مکتوب رسیده است و پنجم حضرت شیخ ماقدم
 است ای برادر ایگان صفت دل است و تصدیق دل ایمان است هر که دل دارد ایمان دارد

و از کون در گذرد و خدا مانده جل جلاله خوش گفت و طار بیت مصطفی با حق بدان وقت برین در مصطفی
 بر نور رب العالمین و بر چه نبی است احسان و بی راست تبعات این ظاهر است که اولی نور نبی است
 قول امام ابوحنیفه رحمه الله علیه صلوات الله علیه و سلم لا کما یبشر کالیا قوت بدین حجرتی حدیث
 انما من نور الله و المؤمنون من نور من ملک انما کذا و کذا دل ندارد و هر چند مقرب و مرسل است با خود
 و در جو با زبانه است و انما الاله مقام ملک کونی است سبحانی نیست مومن سبحانی است کونی
 نیست هر چند و کون است با سمان و عون است کونک یا المؤمنین من حیث ما
 فضل ظاهری ملک در مذہب ظاهر است و در آن هیچ قبلی نیست توبه می بین بر میدان و دیگران
 و سوره یوسفی و سوره یوسفی ای بر او هر چند انبیاء افضل است اولیاء الله است یکی بر دیگری مانع
 اگر حجت پیغمبری از قرآن شنبه قال انک لکنس الطیر معی حکم و کیف کتبت علی
 ما کتبت علی پیغمبر موسی علیه السلام وقتی در مانده بود و حج حیدر نجات خود نمیدانست تا کما
 ولی صاحب بر صاحب روزگار هم در وقت از آن قصاص نرسید و گفت انک انما کونک انک
 لفتاوی که فاتح حیرانی لکن من انما صحتان سبحان الله این چه شور است و این سر
 هو الذی یصلی علیکم و ملائکتکم و یخبرکم من الظلمات الی النور بحال منجیه
 و کمالی میکشاید که جز حق تعالی بچس نمی ماند و جز وی و نبی هر گویا این سر نماند و برین حرف نمواند
 بیت رازی درون پرده درندان است پرس و خکین حال نیست صوفی عالی مقام را
 دم درکش تا دم در کشیم و اگر نه اکثر مردان صدیک دم و غرضش بر هم رند تا چاره بیچاره دم کشند
 و میخورند و میجوشتند و می نوشند و می پوشند هر چند میخورند و میخورند در بازار نیفر و شند مردان
 در یا نوش اند و آروغ نترشد که آروغ بدعت است صحیح الحال بر کمال الحال در حد عقل و حسن باطن سخن
 گویند و عقل و خلائق جویند و تمام شکوفایی سخن از الی الله در کار دارند و با خود و خار دارند
 و کات رسول الله علیه و سلم متواصل الخزن و در کیم الفکر چون بحر عمیق است و سامع
 تر نیست جز خون خواری در پیش نه اگر در ملکوت است در تعین کونی که مرتبه ثانی از ناسوت

و ملکوت است و از غالب قدرت کرد دل منحصر بکونست و جل عرش رحمان است بلکه فرخ تراز است
 که لا یستغنی عن رضی و لا سکاکی و لکن یتسبیح قلب عبیدی المومنین و القلب برآة الی رب و کون کجا
 کعبه و ملک بچاره از وی چه سجد در گذر تا در گذریم و اگر نه تا کجا رکعتیم حرف رندان خبرندان
 سخوات و زبان نزل خبر و نازل شده سلیمان وقت باید تا در سراسر کتابش پدید سخن مردان میروند و نه مقصد
 محتشان اهل ظاهر و علم ظاهر را بدین حرف گذر نیست اعلم بحجاب الله الا عظم میثمن و در گذر تا عالم
 رسی و نور الهی شودی و اگر نه حیوانی بعضی آیات در فصل از بیار با یک توقف و در وقت با یک بر
 مومنان اختلاف مع آنکه تفاوت الاجتماع پس در وقت در عین ظاهر و ظاهر خیا که در کتب متداوله
 علیها و در عقیده حافظه است اعتقاد ظاهر هم بر آن دارد و در ظاهر شود در سراسر شود و محروم کرد
 یاری و هم ذکر حضرت سید المرسلین حبیب رب العالمین صلی الله علیه و سلم
 از مدارج النبوت بدانکه احوال و اوصاف آن مقدره صلی الله علیه و سلم و قسم اندکی که در احادیث واردند
 و در آنکه میباشند اسرار حقیقت بدیده بصیرت دریافتند بعضی از قسم و هم بیان نمودند
 بدانکه انبیا مخلوق اند از سما و ایزه حق و اولیا از اشیاء صفات و تقیید کائنات از صفات فعلیه و
 رسل صلی الله علیه و سلم مخلوق است از ذات حق و ظهور حق و روی بالذات است چون اقتضا
 ظهور در سما و صفات بیشتر و ظاهر تر است هر صفتی و هر اسمی اظهار کرد آنچه مقتضای معنی وی بود
 از جهات و احوال باقی مانده که ذات از بطون و کمون پس حقائق آن سما و صفات ندا کردند
 که نایز آنها اگر چه مانع بودیم این کمال را و مجال جلال و جمال که بیرون از حد حصر و احصاست
 و لیکن این هر قطره البت از بحدت و درزه البت از افتاب ذات هیهات هیهات اجتماع
 تا کجا و حقیقت ذات کجا اشارت رفت که من پیدا کنم و بیرون آرم از ذات خود حقیقتی که جامع
 جمیع کمالات اسما و صفات و شیونات ذات باشد و اظهار کنم ظهور بر آن عین بطون است
 مخصوص بصورت بدیعه که جامع باشد انشاء بدیعه شامو متاز باشد و در حد خود بکنه کمال که لایک
 و لا یوصف و نسبت شامو با وی نسبت صفات باشد با ذات تا کامل کرد و بدان سنای پهلای من

پس شگافتم از محمد اسم او را و تسمیه کردم محمد و احمد و محمود و گرانیدم او را عابد و معبود پس انبیا و اولیا
 منظر اسما و صفات اند محمد صلی الله علیه و سلم منظر ذات گشت و حقیقت وی مصدر جمیع موجودات است
 و بعد از تشریح وی از حضرت زین العابدین بتمام واحدیت ظاهر شد بجالی اسما و صفات پس عاشق شد به
 حضرت کمالیت مثل عشق اسم مستطی و صفت بصر صوف و بر معنی از معانی آن کالات اشارت
 نمیکند بقیقت خود مگر بسوی وی و ولایت نمیکند بعبودت خویش مگر بسوی پس اگر متحقق شود یکی از آن
 کالات مشار الیه است مطلقا و در جامع خواهد گشت مراد او حقیقت و صفت بود بریت منحصر است
 در وی و نور از اسما و است و در چه انبیا و اولیا بر مضمون از زبان صفت و متحقق اند بدان و لیکن
 وی صاحب حقیقت این صفت است و فرق است میان حقیقت شئی و کسی که متحقق است بدان
 و علی اشیا مثلا این نور و مجلای آن ظهور اند و قول وی صلوات الله و آلائه و بركاته من نور فی ربه
 انوار الله و المؤمنون منی اشارت بانست و تخصیص بمؤمنین اتفاق و بمواقف مقام است و چون
 متحول گردید و بود کونی پیدا کرده شد بوساطت وی محول و نفوس و لوح و قلم و عرش و کرسی و افلاک
 و کواکب و ارخان و معاون و نباتات و حیوانات و انسان که کسب جامه حیالین کونیا است منتظر
 گشت بوی کارخانه وجود تبریقی که واقع است در کلام عرقا و حکما و گفته اند که ترتیب وجودات مثل
 ترتیب وجود اعداد است از واحد که اشین موجود نمیشود مگر بوجود واحد مثلا که موجود نمیشود مگر بوجود
 شین و اربعه که بود و ششم هر اربع موجود نمیشود بیچ عددی که بود و وجود اقبل ای در مرتبه و همه
 موجودات از واحد و احد عدد و نسبت زیر که بر عدد که ترتیب کرده شود و عددی بیدون می آید عدد
 از آن و اگر ترتیب کرده شود جمیع اعداد در واحد بیرون نمی آید از آن چیزی و بسیار قابلیت وی صلی الله
 علیه و سلم که محمد مجموع عالم است زیرا که روح همه عقل اول است و عالم همه مخلوق ازوست پس
 قابلیت وی تنها چون تو اهل سائر موجودات باشد وی مستفیض اول و مفیض ثانی است و غیر
 قدس ثانی اول بوی متوجه است و از وی بقیه مخلوق بر فیه قراب الیشان پس وی کل موجودات است
 و مراد است کل شئی و هو العکل و الله کل العکل و جنبه گفته است شده است

هر دو سوی خدا گردیدند و تبتدا در آمد و در نگاه من مگر از ویدی شیخ میگوید پس کم شود و
 در این کتب لغزش خود را بوی بجز حقوق قطره میرا و این حقوق بجز محمدی است اما درین نقل خفتنا
 بخود گفت الانبیا علی الساطه و رکتوبی حضرت مجد و منیوسید در حضرت چون خدای عزوجل اینها
 جمال محمد را در ریاست و رکتوبی می شود حضرت قطب عالم شیخ ما شیخ عبدالقدوس اسمعیل صفی
 الحنفی کنگوی قدس سره است باین شکل دیگر عزیز من اول ما خلق الله تعالی از مقام محض غیب بود
 انجا که عشق را سبقت نباشد پس اینجا معنی این حدیث آن باشد که اول ما ظهر الله به فی غیب
 عشق و عشق حق محمد است علیه السلام که وایه ازل و ایه گرفته است و هو بکل شیء
 حقیق اول ما خلق الله تعالی از مقام روح اضافی است که اشارت آن نفیست پس در هر دو است
 و اینجا هر دو روح محمد را سبقت نباشد پس اینجا معنی آن باشد که اول ما ظهر و جوده فی عالم الامر
 و همچنین در مقام عقل و در هر دو تبار از مراتب وجود محمد را سبقت بود از غیر خود مگر و طاعت حق مبارک
 او که اول آدم است و آخر محمد تا اول محمد باشد و آخر محمد در سر و آن این است که نقطه اول همان
 آخرت بود الا قال و الاخر و الظاهر و الباطن و هو بکل شیء علی
 اینجا علم عین و نبود است وجود عین علم و دیگر بدانکه عبارت مختلف است در هر وقتی ملائیم آن گفته
 و در او یکی است عشق همان و روح همان عقل همان چنانکه آب و مظالم مختلف نامی دیگر باید بر این
 منظر و حقیقت او یکی است جنید گفته لوان الما لکون اناری استی و از اینجا نظیر حضرت علی علیه السلام
 باعتبار حقیقت و می حضرت علی علیه السلام محال و مستنح بذات است چنانچه در مقام المعارضین
 حضرت شاه عضد الدین میفرماید که رسول اول العزم لکر محیط اعظم باشد از خاتم گویند و محیط کسی است
 که تعقیبش محیط حقایق باشد و بالار مرتبه او هیچ مرتبه اعلی نباشد و خاتم نبوت یکی پیش نیست و آن
 نام وجود مقدس محمدی است صلی الله علیه و سلم استی و در کتابی است اول هر دو تبار احدیت نور محمد
 صلی الله علیه و سلم پدید آورد چنانکه گفت آنرا نور الیه و المؤمنین استی استی شرف صیبه حضرت علی کرم الله
 و زیبا است سه خلقت میرزا از من کل عجیب و کلک قد خلقت کما تشاء و در ارج النبوت است

در آنکه اهل مخلوقات و واسطه صدور کائنات و واسطه خلق عالم را آدم نور محمد است صلی الله علیه و سلم چنانکه
 در حدیث صحیح آمده شده که او آن مآلک الله نور محمدی و سایر ملکات عالمی و سلسله ازان نور و ازان محمدی
 پاک پیدا شده از ارواح و عرش و قلم و افسوس و سایر مخلوقات و در کیفیت صدور این کثرت
 ازان و حدیث و بروز ظهور مخلوقات ازان جوهر عبادت است و غیرت غریب آورده آمده شده
 او را با خلق الله العقل نیز محققین و محدثین بصحت نرسیده و حدیث اولی ما خلق الله القلم نیز گفته اند که در
 بعد العرش و الهما و است که واقع شده است و کان عرشه علی الماء و در بعضی احادیث تصریح بدان
 واقع شده است و آمده است که خلق ما همیشه از عرش است و آمده است که چون خلق کرد عرش
 قلم گفت بوی پروردگار تعالی نویس گفت قلم چه نویسم گفت بنویس ما کائنات و ما یکون الی القلم
 پس معلوم شد که پیش از خلق قلم کائناتی بوده است و گفته اند که آن عرش و کرسی ارواح و غیره است
 و خلق نوروی صلی الله علیه و سلم ازان سابق است و برین وجه تواند که در ازان کائنات صفات و احوال
 آن بوده باشد که اول دوران عالم ثابت است و ازان ما یکون آنچه در ظاهر کرد و در دنیا و نبوت حضرت
 ثابت بود در آن عالم و در غرض از حضرت آمده است حدیث سلمان که جبرئیل فرود آمد نزد حضرت و فرمود
 یا محمد و در کار تو میگوید که اگر من ایبراهیم را خطیب گرفتم ترا جیب گرفتم و پیدانکردم هیچ آفرید و اگر ای
 بر خود از تو پیدانکردم دنیا و اهل دنیا را اگر ای الکتبنا ساسم ایشانرا که است ترا و مثلت و مثلت
 ترا نیز و من و اگر بونی بودی پیدانکردم دنیا را پس نیاورده شد نور محمدی در شبانی آدم و در روایتی
 وی و میدرخشید از جبین وی پس ازان سرایت کرد در تمام اعضا و تعلیم کرد حق تعالی که برکت
 این نور آدم را اسمای جمیع مخلوقات و امر کرد ملائکه را سجود وی و چون آدم با او نشست و ایستاد
 پس تزویج کرد حضرت عورت آدم را با حوا و خطبه خواند بعد کلام الله سنس خود
 خود دید آنکه عاقبت الهی بران جاری بود که حضرت حوا در ولادت پسر خود و احم یسیر الاشیث تنها بود
 آنرا تا نور نبوی مشرک نباشد و چون آدم وفات یافت شیت را وصیت کرد که تمهید این نور را گردن ساز
 عاقبت و شیت نیز وصیت کرد پسر خود را که انوش نام داشت باین و همیشه جاری بود این وصیت نقل

گروهی شد این نور از قمر فی بقرنی تا سائده حق تعالی این نور را به عبد المطلب و لدی عبدالله و پاک گردید
 و تعالی این نسب شریف را از سیف جالبیت بدانکه استقرار اقطار زکیه محمدیه در حدیث حرم آمد در ایام
 حج بر قول صحیح در اوسط ایام تشریح شب جمعه بود و ازین جهت امام احمد خلیل رحمة الله علیه لیلته المحمدیه
 قاضی سائر لیلته القدر داشته و در اخبار آمده که درین شب در ملک ملکوت ندادند و چون که عالم را با نور
 قدس منور سازند و در هیچ طبقات سلوک و یقاع ارض نشارت دادند که نور محمدی امشب در حرم آمده
 قرار یافت و آنحضرت ثمان ماه تمام نه پیش نه کم در شکم مادر بودند بدانکه چه در اهل سیر و تواریخ بر آنکه تولد حضرت
 صلی الله علیه و سلم در تمام اقیانوس بود بعد از پهل روز با پنجاه و پنج روز و این قول صحیح القوال است و مشهور است
 که در روز چهارم بیع الاول بود چون سیال مبارک کتخت بجهل سید اقیانوس ثبوت از سطلج عنایت طلوع نمود
 و چون وقت ظهور نبوت نزدیک سید محبوب گردانیده شد بسوی وی صلی الله علیه و سلم خلوت گزین
 گری از خلق پس خلوت می نشست که در کوه حر که آنرا جبل نوز گویند و انا بنجاوید و جمال کعبه و شرف میکرو
 و عبادت میکرد و مشو به بجانب عزت و مستغرق می نشست و اختلاف کرده اند که عبادت و
 در آن خلوت بفرموده باندگه مختار آنست که تکریر و غلبی و سالی و عمل میکرد بشریعت ابراهیم علیه السلام
 یا هر چه ثابت میشد نزد وی یعنی از شرایع انبیاء با سخنان عقل و فی سرب و با خود از خانه نرفته را چون تمام
 میشد نزد وی آمد از جبل و میری داشت نوشته چند روز مشغول میشد و در روایتی هر سال یکبار از کعبه
 آمدی و یکساعت در غار حرا خلوت نشستی و چون ایام و می نزدیک سید الشکر هم در کثرت کرد و در خلوت و
 عبادت تا آنکه گمان درآمد بر وی حق و دار گشت و حق نازل شد قرآن مجید و در کتاب کاشف الاستار
 سید شاه حمزه مابروی است که اهل بیت و صحابه شفق اند که در غار حرا همین در مشغول یکی مسوم آورد و بنزد و دیگر
 سسه بساطان الا و کار مشغولی آنحضرت بود صلی الله علیه و سلم ابتدا مشغول حرا می شد و مشغول موسوم شده
 علی رسول الله صلی الله علیه و سلم از هجرت و هجرت فی اونیگ جمعیت غیر الکوفیه روایت الدار قطعی من جامع
 صلی الله علیه و سلم در مدینه است که خواب عبدالمجرب را از کوفه شهود احدیت و کثرت مراد داشته این
 تنوع در کتب کتب شیخ محمد بن محمد بن عوف از آنکه قیصر قدس سره از رساله مولانا شاه میری آرند که در کتب

که بر سر او برین شغل زوی آمده است و این اشارت صریح است بسفایان الا و کار برین بدانکه این شغل غیر نفس است
 اما هر دو شغل که پیش از این گفتند مذکورند در این مرقبه را شغل صدق و مرقبه و حق ذات نیز گویند و صدای آنرا صوت
 سرمدی و آواز و حقیقی نامند و شغل آوردن و بر او با حس نفس است و تحقیق آن از سفینه صوفیان و تعلیمش که
 در ایشان باید جست این مختصر گنجایش آن ندارد و در کتاب دیگر مابالاست که حس نفس خواهر خضر است
 در شیخ عبدالحق غجدوانی اشارت کرده اند و در قول جمیل است قالوا الحس النفس خاصیه عجیبه فی تسبیح الیوم
 و جمع الغریبه و جمیع العشق و قطع آسایش النفس تنجیح فی النفس لکن یقتل قلبها و امر اذا الحس غیر لفظ
 فنیبه و برین مایه مریدان جو کینه گویند باین و مصیبت قدس سره فرماید در باطنی حاشا که کار برین جو کینه
 شایسته مقامات ربانیه است و حس نفس و خضر نفس و در فرق و حس نفس است آنچه نشانش در دنیا
 و هم در طریح است که خیال کند که ظهور نبوت در او روحی اثر نماید و عبادت بود زیرا که نبوت محض محبت
 و عنایت است و کسب عمل را در آن مدخل نیست شعر مبارک اللهم ما و حق بکاتب و لا یحیی
 غیرکم هم و نعم ولایت نسبی و معنی است که کسب یا صفت را در آن مدخل و تاثیر است که کسب
 بعضی هوالم و مشا هره بعضی روحانیات و الهام بعضی معانی حاصل گردند و نبوت قریب خاص و نسبی
 مخصوص است که در حق آسمانی حاصل آن روح مقدس است و آنرا جبرئیل امین گویند و بعضی اصطفا و ایشاء
 الهی حاصل میگردد چون آمد از قرشته بومی گفت و عروه بادتر ای محمد که من جبرئیل خدایتیم و ستاره
 و تو رسول خدایتی بر این است بر من و انس دعوت کن بقول لا اله الا الله و گفت بخوان یا محمد ان حضرت زین
 و خواننده نسیم و خواندن ندانم یعنی امیر که خواننده نوشتن یا موفقه ام پس برگرفت جبرئیل را و پیشتر
 چند ناله طاقت من بایوی بود لفظ حدیث تحمل و معنی است و ظاهر در معنی اول است و همین تفسیر کرده اند
 شرع پس بگذاشت جبرئیل آنحضرت را بخوان گفت من خواننده نسیم باز در برگرفت
 و پیشتر و حکایت طاقت رسیدم پس بگذاشت و گفت بخوان گفت من خواننده نسیم سو من با برگرفت
 افرایا سحر ربناک الذی خلقناک لا یشان من کلن افر او ربناک الا کم الله فی
 حال انما خلقناک و در روایتی آمده که فرمود جبرئیل عم یا محمد استعاده کن از شریف بلان در

آنحضرت است یعنی با شریفین است سلطان الرحیم و گفت بسم الله الرحمن الرحیم پس گفت اذ ابائتم ربك
 الله في خلق الخ یعنی تو بجزل و قوت خود منگسرتی باید تقویت ما که پروردگار و معلم تو ایم به این
 در برگرفتن و پیش کردن تصرفی بود از حیرت علیه السلام در وجود و شرفی آنحضرت باو خالی الوارط کوه
 تا مشهور بقبول و حی خالی از شغل با سواى آن گردد و راقم گوید صوفیه بحکم الهی تا حال آن سنته جاریست
 که القاسمی بحمت باطن در سینه برید میباید و ای بر منکر این سنت و نیز اشارت است ثقل این
 قول که افکار و میشود بروی چنانکه آمده است انا سبنا فی علیک کولا نعمت حل
 و اشارت است بانکه از قبل تحمل و سواس نیست چه تحمل و سواس تا شرف و تصرف در جسم نباشد
 و تکرار از برای تاکید و تقریر و مبالغه است که اقبل و در اینجا سخن است در قول آنحضرت که فرمود انا
 بقاری که خوانند امی کلامی را بتعلیم و تلقین غیر چه بعد از او با وجود آن فصاحت و بلاغت که حضرت
 داشت و امیت که منافات دارد بکتابت خواندن از روی مکتوب این مگر از دست و امیت آن مقام
 بود و باشد اما مثل حدیث حمل بر امیت کرده اند و در روایتی آمده است که چون حیرت گفت اقرأ
 یا محمد آن سرور فرمود چه خوانم که هرگز نتواند نام پس حیرت نام از حریر پشت که بد رویانوت منسوج
 بود بیرون آورد و گفت بخوان فرمود من خواته نیستم و درین نام خود چیزی نوشته نمی بنم پس
 حیرت اول بخود ضم کرد و پیشتر والی آخر در این معنی مناسب است با امیت بعد از آن حیرت برای زینت
 و حشر آب پیدا آمد پس وضو ساحت و این فعل آنحضرت را تعلیم و ضو کرد پس آنحضرت نیز وضو کرد
 پس حیرت پیش رفت و در رکعت نماز بگیرد و آنحضرت بوی مقتدی شد و گویند از نیجاست که آن
 آن سنت در بیان مشایخ جاریست که در اوقات تلقین وضو کردن و در رکعت نماز خوانند نماز میسر
 هر چه که در جری و رجوع کرد آنحضرت بکه در حالی که نیکگذرد سحر و مد و شجر مگر آنکه میگوید السلام علیک یا رسول الله
 پس آنحضرت باز پشت و حال آنکه از زینت شریف دی و بر خدی در آمد و گفت زینتونی زینتونی پس شایسته
 او را از خشنه زینتین مبارک و کلیم و بختند بروی آب سرد تارفت از وی ترس بجال خود آمد و فرمود
 بچندیک حال منم که شیدم من بر نفس خود تا در لیه نفیتم و گفت خدی اند و مخور و شاد و باس که خدیست

ترا در بلیه نیک و بد رستی که تو صلح رحم بجای آری و بار عیال میکشی و هماننداری میکنی و جای میدی همچو
 و کسب میکنی و خوبتی و خوش خلقی و نیک خوئی میکنی با خلق پس مثل او خدیجه رضی الله عنها آنحضرت را پس
 خدیجه آنحضرت را با بسوی و قد بن نوقال پس گفت خدیجه ای این عم من بشنو از برادر زاده خود که میگود که این فرقی
 بهم است عبد الله بود و الله شریف آنحضرت پس گفت و رقه چینی با محمد پس فرمود آنحضرت آنچه میدید پس گفت
 و رقه این ناموس است که بر موسی نازل می شد بشارت باو ترا ای محمد که رسول خدائی گواهی میدهم که تو آن پیغمبر
 که عیسی بشارت داد که رسول بعد از من معبود خواهد شد که نام او احمد است و مذکور باشد که ما مورخوی
 بجهاد و قتال با کفار گفت و رقه اگر ایضم من فرقی آری و هم ترا ای ای و اونی قومی پس فرمود که و رقه و
 یافت و در روز الاحزاب پیشی آورده که دیدم قس باور جنت که بروی جامهای سبز است زیرا که وی ایمان
 آورد و بمن مراد بقیس و رقه است و قس و قیس و شمشیر نصاری و شمشیر ایشان گویند و دین و علم و قصر
 بر دین خدیجه آنحضرت را نیز و رقه و هر سیدین کیفیت و حال اشارت است که مشاورت و همفشار و وقت
 بیعت و اشتباه از علماء و اهل بصائر لازم است تا راه بمقصود نماید و از شما تمسک فیه مطالبان کما کان
 طریق و عرف و معاملات و وقایع خود بمشایخ تا کشف کنند حقیقه حال با چنانچه متعارف و معهود است میان
 این قوم که از بعضی علماء الصوفیه و اند است که آنحضرت بعد از حمله پیش از آن آواز نامی شنید که از
 هر جانب می آمد محمد و یا رسول الله هر چه را نمی دید و نیست سال و شناسی میدید و با آن شاد و میوه و خوله مراد و شاد
 محسوس باشد یا نور علم و یقین و از هر سنگ و گیاه سلام میشنید بدانکه علماء و جمیع را مرتب معصیه ذکر کرده اند اول سید
 صالح عن عائشه رضی الله عنها که اول ما دیدی به رسول الله علیه و سلم ایها الصالح ایها و کان لا یستع
 فی الا اجابت مثل قلین الصحنای آنجهان به که القامیکه و از جبریل در قلب شریف و علی علیه السلام ای که شنید
 آنحضرت اورا چنانچه فرمود که روح القدس میدورل من ثالث که شنید و جبریل آنحضرت را بصوت مروی
 آواز می که مثل صلواتی بر من یعنی آواز در می که مفهوم نمیشود از آن کلمات و معانی مرغی آنحضرت را تا مسلم
 جهان بود که می دید گاهی فرشته را بر صورت اصلی او سانس آنچه وحی کرد الهی تعالی بروی در حال که ترقی نمودند
 روحی کرده شد بروی صلوات بر من و بر آن سابع کلام کرد حضرت رب العزیز جل جلاله بی وساطت یک چنانکه

آورد بر رسول خدا و تصدیق کرد او را و کیست چه بود اول آن که شیخ الاسلام ابو یوسف خدیج است که چون آمد آنحضرت صلی الله علیه و سلم از مدینه و خبر داد او را آنکه نزول وحی بر او افتاد و در وقتیکه که در مدینه بود و بعد از وی علی بن ابی طالب بود که صدیق است و بر وی است این عباس و حسان بن ثابت در سوره نبت ابی بکر و خدیج و غیر هم از تابعین جماعه از صحابه و تابعین غیر ایشان از علماء ائمه و در قصه خدیجیه نقل از عمر رضی الله عنه که رفتم نزد رسول و گفتم یا رسول الله تو ما را وعده کردی که زود باشد که بگریم و طول بگیرد بجای آنکه زود آید که هم و لیکن گفتیم که ای عمر غم مخور که بزاریت که خدیج خراسی رسید و طواف خوانی کرد و گفت عمر پس همچنان حزین و اندوهگین از پیش آنحضرت برخاستم و بنویسند ابو بکر صدیق رفتم همان حکایت که بعرض حضرت رسانیده بوم باو نیت گفتم و همان جواب که آنحضرت گفته بود از ابو بکر نیت شدیم و این حکایت دلیل است بر کمال علم و نور صدق و یقین صدیق کبر و طاعت و نبیته حدیث است فی صدری شیخنا الاوقاف صیغه فی صدر ابی بکر رضی الله عنه و در روایتی آنکه صدیق میفرمود گفت ای مرد بیدوست در کتابی از حج اعتراض کن کردی فرستاده خلافت و هر چه کن بومی که مصلحت آن باشد و خدا را دوست و این قول عمر بر سبیل استکشاف و استفسار بود نه بر سبیل شک انکار حاشا و با وجودی که می گفت وی رضی الله عنه عمری است که از وسوسه شیطان و کید نفس کم در آن روز در خاطر من گذشته بود و استغفار میکنم و با اعمال صالحه از صوم و صلوات و اعتقاد و تصدقات تو سل میجویم تا کفارت آن جبر است من گوید در مکتوب شیخ ما حضرت شیخ عبدالقدوس رحمة الله علیه است آری در اعتقاد است که عمر صحابه است که در مرتبه رفیع رسد صاحب ولایت و تعرف گردید بمرتبه صحابه کرام رضی الله عنهم نرسد که فضل صحبت منسب عالی است و آن فضل خبری و فضل خبری با فضل کلی برابر نمود اینها است که صدیق اکبر رضی الله عنه را بر حمله او ایابالم فضل آمد که از ابتدا آنها فضل صحبت یافت و با ما صاحب الشیخانی صدری الاوقاف صحبت فی صدر آن کبر شتای ایضا در مکتوبی میفرماید حقیر با او نبشته بودم که گاه گاهی بنده خود را غریق صورت حضرت میفرمودم می بیندای بر او این دولت مشایخ کنوز تجلیات احادیث و انوار حدیث است درین مقام منتهی که چنان بلد رفت که دست هیچ ولی از ابتدای عالم تا انتها گردید و این اعلی او نگاشت که صورت او بصورت محمد صلی الله علیه و سلم در صحای دل پیچ گشت که شیخ و قرینی قلب اشارت بدان است که آنحضرت صلی الله علیه و سلم

نماز کردی قرآن بلند خواندی رسول صلی الله علیه و سلم از او بگریختی و عرضی را پرسیدی که چه از من خوانی گفت
 سخن اینجاست که از من غائب نیست و نزدیک سمیع وی نمره خواندن و بلند خواندن هر دو یکیت و از
 عرضی را پرسیدی گفت او قیظ الوستان ای النبی و المراد بشیطان یعنی هر مسلمانی که نماز او را از نماز المسلمین
 این نشان از مجاہدت و او دان نشان از مشاہدت و مقام مجاہدت اندر جنب مقام مشاہدت
 چون قطره بود اندر بحری و از آن بود که پیغمبر صلی الله علیه و سلم بدو گفت یا عمر بن الخطاب استقامت کن
 ای بکر پس چون عمر حسنه بود از حسات بود بکر که عز سلام بدو بود و نظر کن تا عالمیان چگونه باشند و از
 می آرد که گفت دارنا فانیة و احوالنا عاریة و انما استقامت و ووه و کسنا موجوده سرای باگفتند
 است و احوال ما اندوی عاریت و نفسهای ما بشمار و کمالی باطمان پس عمارت بسزای بقالی از جمله اشیا
 و اعتماد بر حال رعایتی از ایلیم و دل بر القاس معدود و نبایدن از غفلت و کمالی را درین خواندن از غیر کس
 تبارتی بود باز خوانند و آنچه گذرنده بود مانند آنچه اندر عدد و آید برسد و کمالی را نمود و او نیست و هم
 از وی می آرد که گفت اندرینا جائس اللهم البسط الی الدنیا و زهره فی فیثب تحت گفت
 که درین بر من فراموش گردان و نگاه مرا از آن نگاه دار و اندر تحت این رفعت یعنی تحت دنیا
 سیده تا شکر آن کلمه نگاه توفیق آن ده تا از برای تو دست از آن بدارم تا هم در وجه شکر و انفاق یافته
 باشم و هم مقام هر دو تا اندر مضطرب نشم که فقر اختیار باشد و زهری از وی روایت کرد که چون
 او را بخلافت بیعت کردند بر من شد در میان خطبه خواند و الله باکنت حرصا علی الامارة یوما و الایة
 قط و کنت فیها راجعا و لاساقتها الله قط فی ربه و لا عکالیة و مالی فی الامارة و عطا قهرم راحیه یعنی
 بخدا گم بر امانت من نسیم و نبودم هرگز روزی و شیئی ارادت آن هر دل گذر کرد و مرا عبت نبود
 و از خدای تعالی بخوانم سیر و علانیة و در اندران راحت نیست پس اقامت این طایفه تجرید
 و تکلیف در حق بر فقیر و تمیمی و ترک ریاست بدوست و امام اهل این طریقت و است قاص رضی الله عنهما
 عرفات یافت چهارمی الا فر سال سنه و نیم از هجرت و از حضرت عمر رضی الله عنه و لا نشی
 سنه و نیم سال بعد از واقعه قبل بود و عمر شریف بنجام و شش و خلافتش ده سال و چند ماه بود و پنج

این سخن از پیغمبر صلی الله علیه و سلم است
 و در حدیث آمده است که هر مسلمانی که نماز او را از نماز المسلمین
 بلندتر بخواند خداوند او را از نماز او بلندتر بخواند

این سخن از امام علی است
 و در حدیث آمده است که هر مسلمانی که نماز او را از نماز المسلمین
 بلندتر بخواند خداوند او را از نماز او بلندتر بخواند

این نوشتار است چون عمر بن خطاب خوابید و او را در رسیدن آن وقت ایشان بگوشی دمی رسید و ایشان سوره طه
 را میخواندند و آنرا در صحیفه نوشته بودند عمر گفت این صحیفه چیست بمن بپرسید خوابم بر من گفت تو نجاستی که
 در دمی و این کتابی است که در وصف وی آمده است **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُهُ** پس غسل کرد و آن
 اول سوره طه خواند پس عمر در گریه شد و گفت چه نیکو کلام است این کلام و خداوندی که صفت او این است
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنَّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَعِذُّ بِكَ مِنَ الْهَيْبَةِ الْإِسْمَاءِ اللَّهُمَّ
عَنْكَ گفت پیغمبر کجاست تا نزد وی بروم پس نزد آنحضرت آمد شمشیر حمایل کرده باران از آسمان بر او نازل شد و
 آنحضرت فرمود تا در را بکشاید پس سید عالم صلی الله علیه و سلم پیش آمد و هر دو بازوی عمر را بر دوشی کرد و
 گرفت و بنفشه رو گفت ای عمر اگر بصلح آمده دست از تو باز دارم و اگر بجنگ آمده و ما را از روزگار
 برادریم چون عمر آن سخن از حضرت شنید از بیت بند بر بندش بلزید و شمشیر از دستش نیفتاد و در پیش
 او گفت و گفت استشهدان **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** و آنکه رسول الله است و در کشف الحجاب است و نیز
 سرتنگ اهل احسان و امام اهل تحقیق و اندر بحر صحبت غریق ابو حفص عمر بن خطاب رضی الله عنه ویرا کرامت
 مشهور است و مخصوص بوده نفر است و صلابت و ویر الطایف است اندرین طریقت و پیغمبر صلی الله
 علیه و سلم گفت **أَمْحَى مَطْلُوعٌ عَلَى لِسَانِ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ كَوَيْدٍ وَتَبِعَهُ قَدَمُكَانِ فِي الْأَعْمَامِ مُحَمَّدٌ كَوَيْدٌ**
فَأَنْ يَكُنِّي أُمَّتِي نَبِيٌّ نَبِيٌّ عَمْرِي اندر امتان پیشین محدثان بودند و درین امت گنیم باشند آن عمر است ویرا اندرین
 طریقت رنور لطیف بسیار است بیش ازین که درین کتاب مجاری احصا توان کرد و اما از وی که گفت
عَمْرٌ رَاحَةٌ مِنْ جُلْسَةِ السُّؤْمُورِ راحت بود از منشیان بد و غارت بر و گونه باشد یکی اعراض از خلق
 بود و دیگر انقطاع از ایشان اعراض کردن از خلق گریه میکان خالی بود و تیر کردن از صحبت اجناس نظایر امید
 بجز بزرگت و عبودیت اعمال خود و خلاص حسین خود از مخالفت رومان و ایمین گردانیدن خلق را از بدی
 خود و اما انقطاع از خلق بدلی بود و صفت دل را بنظر هیچ تعلق باشد چون کسی بدلی منقطع نشود و
 نیاساید چون بدلی منقطع بود از خلق ویرا هیچ خبر نباشد از مخلوقات اگر این کس اندر میان خلق باشد از
 خلق موجد بود و عمرش از ایشان فرید بود و مقام پس عالی و بعید بود و راست رتو درین صفت عمر بود

دست تو نیز دامن کبریا و ایمان نرسد که ایمان با خدا پرستی نبود و بحقیقت خدا پرست ظاهر و در مشاهده خود با خود
 بود پس خود پرست بود نه خدا پرست پس پرستی که در حقیقت خدا پرستی است از خود پرستی بود و ایمان
 ایمان درستی بود که خدا پرستی در پرستی است نه پرستی خدا پرستی است هر صادق عاشق
 قاریق بود در حال از خود خاست و با پرستی ساخت و گفت یا رسول الله انقلب از جان دوست
 سید ایسم که بیان چه باشد صد جان فدائی راه تو آرم را تم گوید که از نیجاست که مردم تنگ میکردند
 رسول و در آنحضرت صلی الله علیه و سلم یکی از اصحاب از فرط محبت فرود برد خون آنحضرت را در شکم
 ریخت است که بر زمین ریخت و در آنجا یکدیگر است آنحضرت را مالک بن سنان پسر ابوسعید خدری گفتند
 پس از خون را از اوین گفت لا والله هرگز نه زخم خون آنحضرت را بر خاک پس فرود آورد و فرمود
 آنحضرت صلی الله علیه و سلم عمر عبدالمطلب بن النخعی را وقتی که فرود برد خون و در آنجا ریخت و در آنجا
 آمده است ام ایمن و بر که مردی بول آنحضرت را خورده بود پس خنده کرد آنحضرت و او نکرد و بغیر نم
 و نهی نکرد از خوردن آن ام ایمن را و از زمین است که چون امر کرد آنحضرت صلی الله علیه و سلم بلال را که نذاک
 که هر که سمیع و مطیع است امر فدائی را باید که نگذارد نماز دیگر کرد و بنویسد بعضی صحابه نماز مصر را ظهر
 گفتند که بعد از آن گفتند باید که آنچه ما را بخیر امر کرده است بجا آوریم و بعضی گفتند که پس آنحضرت
 هر دو طایفه را مسلم و مقرر و پشت و بیج کدام را زجر نکردند ایشان در روز بیدار سو اوین نزد انور بی شد
 چند پیشتر نصف ایستاده بود آنحضرت چوب یکسینه بر سر او زد و فرمود استوی یا سو او گفت
 یا رسول الله از حزن چو تیرالم بن رسید قضای من ده حضرت سینه بر نه ساخت آن سعادتمند
 سو بر سینه آن سرور زهاد و تقییل سر فرزند حضرت پر سید جوانی که درین مقام از قتل ام ایمن نسیتم خوان
 که در آخر حیات مساجد من مبارک کرده باشم و از نیجاست و در پیش طریق ثالث و صول الله که آن
 فقط از بقا القلب پیش خود است و خواب او پس قرن از کمال در زین عین طریق در زمره شایخ اولیا
 که در میان و میان عاشقان رسول الله حضور گردید حاصل خیرتیم مردم سال استیم از بهت و قافیت
 و آنحضرت عثمان رضی الله عنه ایام حیات وی هشتاد و هشت و دو و نیم سال بود

و مدت خلافت یازده سال و یازده ماه و شش روز بود و در کشتن محبوب است گویند که یحیی و عبد الله و فاطمه
 و متعلق بر گاه رضا و تجلی بر طریق مصطفی صلی الله علیه و سلم عثمان بن عفان رضی الله عنه که میرا فضیلت
 بودید است و عبد الله بن ربیع و ابو قتاده رضی الله عنهما روایت آورده اند که روز حرب الدار ما نزد عثمان
 بودیم چون بر سردی غوغاش جمع شدند غلامان او و سلاح بر داشتند عثمان گفت هر که سلاح
 ببرد و از مال من آزاواست دما از ترس خود بیرون آمدیم حسن بن علی رضی الله عنهما ما در راه پیشتر
 باغوی بازگشتم و نزد عثمان اندر آمدیم تا بدانیم حسن بن علی کرم الله وجهه با چه کار آمده چون اندر آمد و سلام
 گفت و در بر آن بلبیت معرفت کرد و گفت یا امیر المؤمنین من یفرمان تو با مسلمانان شمشیر تو خاتم
 مشید و تو عثمانم حتی سزا فرمان ده تا بیا منی این قوم را از تو دفع کنیم عثمان گفت یا ابن آخی ارجع و
 یا تجلس بیگانه ایی الله یا کفره فلا حاجه نسائی ابرار فی الدار اولین علامت تسلیم است اندر حال
 بود و بلا اندر وجه فلک چنانکه نمود آتش بر فروخت و ابراهیم را صلوات الله علیه در پانجه چینی نهاد
 چیرش آمد و گفت کی لگ من حاجت گفت اما ایک فلا تو حاجتی ندارم گفت پس از خداوند بخوان که گفت
 مستی عن سواد علی بن محالی مران پس که او میداند که پس چه رسد و او بمن انا تر از من است و دنیا
 که صلاح من اندر چه چیز است پس عثمان ایجا بجای خلیل بود و نمینق بلو او غوغاش بجای آتش چو کبابی بر علی امیرالمؤمنین
 علیه السلام اندر باغات و عثمان اندر بلا کشت نبات را نقلی بسلا بود و طرا که نقشا و اندر این منوی ستر
 انین لرفی گفته ایم پس اقتدار این طایفه بنی اهل و بیان و تسلیم امور از نظر اندر عبادت بوی است
 و وی بحقیقت امام حق است اندر حقیقت و شریعت و طریقت و وی اندر در سستی ظاهر است انجو
 در سال سی و پنجم از هجرت در بیج مدفون گشتند رضی الله عنه و ذکر حضرت علی کرم الله وجهه
 در مدارج النبوت است بعضی گفته اند که اول ایمان آورد علی بن ابی طالب که گنار شریعت آن حضرت بود
 چنانچه وی کرده و برگردید شکر الی الاسلام مکرراً یا نبی الملت اوان علمی به عمر شریف وی در آن زمان و سال
 بود چنانکه حکایت کرده است طبری و ابو عمر و بن عبد البر گفته است که از آن کسانی که رفته اند تا بکه علی اول
 من استم است سلمان و ابودردیاب مقداد و جابر و ابوسعید خدری و زید بن اسود و یمن است قول آنجا

وقتاوه و غیر هم گفته است شیخ ابن الصلاح که او مع و احوط آنست که گفته شود که از رجال اقرار کرده دست
 و از بیان و احداث علی از اشیا خدیجه و از موالی نهیدن حارثه و از عبید بلال رضی الله عنهم و الله اعلم و این
 عبد البر که کرده است اتفاق بر آنکه اول من است و لیکن خود بود و پنداشت اسلام را از خوف
 ایستاد بگوید آن عاقبت محمود در خانه کعبه روی نمود و الفالب امیر المؤمنین و امام المسلمین و در نفس و اسد الله
 و ولی محمود و کتبت وی ابو الحسن بولایت است شیخ عبدالحق در احوال دو از ده امام رساله تصنیف
 کرده است در آن منسوب که علی در زمان اسلام پانزده ساله بود این قول از حسن صهری غیره
 روی است که علی در تمام شایه آثار مشهور است و پیغمبر خدا در بسیاری از مواضع لو ادبست او و او را
 مستحب گوید غیر علی کس نبود که گوید پیغمبر از آنکه علی که خوابید و آن باس گوید علمم ده قسم آمدن قسم از علی
 و او در ترمذی در کتاب خود از سر صحابی یازیدین از تم شعبه که را وی این حدیث است شک از
 که کدام ازین دو صحابی از رسول الله علیه السلام روایت کرده که آنحضرت فرمود من کنت مولاه
 فعلی مولاه و ترمذی گفته که این حدیث حسن است و شک مخصوص صحابی که کدام یکی است قدح در
 صحت حدیث ندارد زیرا که صحاب پیغمبر همه عدل اند از کدام که روایت کنند صحیح است و از رسول الله
 صلی الله علیه و سلم آمده فرموده است العار منی و انما من علی و لا یؤدی عنی الا انا و علی فرمود
 علی از من است و من از علی و او را نکند هیچ یکی حقوق مرا که من یا علی روایت کرده این حدیث را ترمذی
 و سنائی و ابن ماجه و ترمذی گفته که در حدیث حسن و در بعضی نسخ حدیث حسن صحیح و روایت کرده اند
 از ابن عمر رضی الله عنهما که گفته بر ادوی و او رسول خدا صلی الله علیه و سلم میان اصحاب خود یعنی
 چه دیگر یا برادر گردانیدند پس علی آمد اشک از چشمش روان و گفت یا رسول الله برادر گردانیدی
 صحابه خود را با یکدیگر الا مرا که با هیچ یکی برادر نگردانیدی فرمود پیغمبر صلی الله علیه و سلم تو برادر منی
 آورد بنا و آخرت روایت کرد این حدیث را ترمذی و گفته حدیث حسن و حضرت صلی الله علیه و سلم
 و بر خبر داده بود که ترا خواهد گشت و از وی رضی الله عنه آثار بسیار نقل کرده اند که ویر اعلام
 رجال و ماه و شبی که در آن کشته شد او و بودند کشته روی این ملجم بود شمشیر زهر در آخر

والمعین را بر داشت و بودی غیر ذریه تدبیر بر و بخدای تسلیم کرد و در ایشان از اکثر مشغل خود ساعته و به
دل اندر حق سببها پنداشت بر سخن دیگر که علی گفت کرم الله وجهه بر سائل را که نشود می پرسیده بود که اگر
مزی که به پدید گفت غیاب قلب با آنکه هر دل که بخدایتعالی تو کلمات نسبی و بنا و بر او روشن کند و بهی
شادی بسیار و حقیقت این بفقیر صفوت باز کرد و پس این طریقت اتمد کند بدو و اندر مطابق جبارت و
و قالیق شارات و تجریدار معلوم دنیا و آنست و نظاره اندر تقدیر حق و تطایف کلام وی بیشتر بر آنست
که بعد از آید و در اجتهاد لایق است حضرت قدوة الابرار خواجہ عبداللہ حرار در زمانه اشغال مشرب
که حضرت رسالت پناه امور بود که اسرار ولایت و توحید که در مقام بی جمع آن وقت بواسطه جبریل از حضرت
حق سبحانه اخبر نمود و جمیع حق طلب کسی نگویید و الآن سنت و دین فرقی بمسولست و حکام مرتبه نبوت
که بواسطه جبریل از آن عالم میگرفت نجای و عام میرسانید طلب کنند یا نکتہ روشی آنحضرت معلوم
که هر کس از احوال احکام شریعی می پرسد و از اسرار باطن سوال نموی نماید شاید این راز پاره ما در پرده
خواهد رفت اتفاقاً بکلمه اذ اراد ان یسبغاً فیسبغاً سبابة همان زمان بخاطر السلام
الغالب علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه گذشت که بموجب فرمان الهی احکام شریعی از آنحضرت اخذ
نمود و متابعت ظاهر بی آورد و اما از احوال این باطن خبر ندارم تا متابعت باطن نشیر بجا آورده می شد
این کمال صدق و اخلاص بخدمت حضرت رسالت پناه سید سوال کرد آنحضرت بقیات شکفت شد
فرمود که مرا فرمان چنین بود که بی طلب این از کسی نگویی الخ لایق تعالی ترا بدایت این سر از در ما السلام
یعنی است نظیر می آید مثل فی الولاية التي بی معاینة الحق قد قول الجبل مولانا شاه ولی الله است فصل
فی اشغال المشایخ اچشتیر و هم تمام اقسام الطریقیه خواجہ معین الدین حسن اچشتی و حشمت قرنی شیوخ و غیر
عنه و غیرهم قالوا جاء علی ابی النبی صلی الله علیه وسلم فقال یا رسول الله و لینی علی و رب الطریق الی الله فضلیا
عند الله و اسمایا عباده فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم عليك ملازمتمو الذکر فی الخلوۃ فقال علی
کرم الله وجهه کعبتہ اذ کرای رسول الله فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم غمض عینک و اشمع منی ثلاث مرات
قال النبی صلی الله علیه وسلم قال لا ازال اذ ثلاث مرات و علی یجمع ثم قال علی کرم الله وجهه لا ازال ثلاث مرات

و ابی جعفر علیه السلام یسمع ثم یقول علی کرم الوجه الحسن البصری و کلمة امی و فصل البینا و هذا الحديث إنما وجدناه
 عند سواد المشايخ و علی قول ابن ابي عمير في حديث طويل انهم سئلوا عن حديث ابي بصير استغاثوا بطلانها
 و تصحیح آیدون بر تعلیم علی باطن که از آن حضرت صلی الله علیه و سلم علی مرتضی و از علی کرم الوجه بخواج
 حسن بصری رحمه الله تمشیح ما در چه بدرجه رسیده است مینویسند با تکرار اگر تکرار بودی درین رساله
 ایروان نه نمودی و بحث طول برین وجه مینویسند که حدیث بطور حدیثین عربی منقطع است زیرا
 که ملاقات حسن بصری رحمت الله علیه با علی مرتضی از روی تاریخ ثابت نیست و مترجم قول جمیل مولوی در
 مرحوم میگویند فی الواقع از کتاب سما الرجال النضال این روایت مشکل است لیکن با ویا بهشتی از
 حسن بن بران مقتضی است که از باری اعتبار شبیهه انقطاع ساقط نگند که نزد امام عظیم الرجف و امام
 مالک بشرط عدالت روایت حدیث مرسل هم محبت است مولانا فخر الدین در رساله فخر الحسن فی فضائل
 قال محمد بن یونس السعادت بن الاثیر فی أسماء الرجال جامع الاصول الحسن البصری هو ابو سعید بن اسامة
 و حسن بصری من سببی میان مولانا این ثابت و دلالت بر یقین است خلافت عمر رضی الله عنه علیه السلام
 الشریف و قال الحسين بن عبد الله الطبري في أسماء الرجال ولد الحسن البصرى الحسين بن علي بن عثمان بن عفان
 و قال الكرملی فی شرح البخاری الحسن بن الحسن الانصاری و أمه امرأة ماهرة مولانا لاظم سنة ولده الحسن و ابنه عثمان
 عمر في الحديث الشريف و فصل ثانی ان الحسن حیدم من الدین الشریف زادنا الله شرفاً و تعظیماً الی البصرة بعد ما بلغ
 أربع عشرة سنة لانه قال صاحب جامع الاصول فی أسماء الرجال للبحر انه قدم البصرة فعقبه مقتل عثمان
 و رای عثمان رضی الله عنه و قال الطبري فی أسماء الرجال قدم البصرة فعقبه مقتل عثمان و رای عثمان رضی الله عنه
 و ذکر جمال الدین المزی فی تهذیب الکمال ان حضرت یوم الرار و الرابع عشرة سنة ترجمان هر دو فصل و ذکر ایشان
 خواهد شد ترجمه فصل چهارم در این فصل رساله که در ثبوت قیام علی مرتضی بعد خلافت در مدینه چهار ماه است
 از اقوال مختلف چنانچه حسین بن محمد بن محمد بن الحسن البدر بگری در کتاب التیسار جامع المختصر نقل کرده که علی مرتضی
 بعد بیعت چهار ماه بعد مدینه قایم ماند و ای عروق مشغول و چندین تاریخ انقضای همه را ثبت است
 فرض که اقامت خواب حسن بصری در مدینه نوروز شهادت عثمان رضی الله عنه بمهر چهارم و سالگی معلوم

مراد
 از این قول است
 و قول عثمان

ظاهر است در ایستادگی سخن بصری از علی مرتضی در لوی این حدیث ثقیله اند تمام شد کلام سوطی فقط شریعت
این بحال مطابق توی شرعی در رساله مذکور مشروح و مفصل بر قوم است مدد و محبت خدا بر حال موالین و دشمنان
و در قول عیال در اشغال طریقه مجدد است اعلم ان الله تعالى خلق في الانسان سبعة لطائف فهو سطر عاقل
و باقی این فرود عالی غیر ذلک بر آنکه اختار سیه محلوله و صوری صورتها فرستم و دایره و قال بنی الخطاب
دایره آخری فی جملة دایره عقالی روح الی ان رسم الدایره السادسة و قال بنی تاسیة یقول
فی بعضی مسائل علی ذلک بالحدیث الدایره علی التیسرة الصوفیة ان فی عبودین آدم قلبا و فی العقب
آخره و لم یحفظ لفظه فرمود که حدیث مذکور را در این حدیث صحیح اصل ثابت است گوید در رساله این
تیسری دیدیم که این حدیث باین لفظ آمده است ان فی عبودین آدم لم یضغ و فی المصنعة قلب فی القلوب
و فی القلوب غیره فی الضمیر و فی الیسر انما هم گوید بدلیل کلامی و کلامی و سلم الیه الی آخره و قوله سمعته و قوله و یقول
علی ذلک بالحدیث الدایره علی التیسرة الصوفیة مزوین طائفه صوفیه مثل ابن حنین اقبال در باب احادیث علم
دلیل و سندان چرا که علم و عقل و عمل و عقاید و صدق و تقوی و زهد و اتصال سلسله و حفظ ایشان ظاهر است
پس چگونه قول ایشان را بر شریعت و تقوی اعتبار سازند اگر چه بعضی ملاقات بحال و صورتی ثابت است
چنانچه باین بر با امام جعفر صادق و ابی الحسن خرقانی را باین بر سبطامی رحمة الله علیهم ملاقات ظاهر ثابت است
که ملاقات روحی ثابت است و انساب نسبت روحانیت نیز بالاتفاق ثابت است و انبیا کبریة حقیقیین نسبت
روحانیت را جایزه و اصل رسیده حق دانسته چنانچه سلسله تمام ایشان با اوست و مشایخه در کلمات و الیایم
ایشان و دیگر اولیای و فضیلت است در کتب شیخ ما شیخ عبدالقدوس است اولیای و اصفیاء کاملی است
آنکه عاقبت بدانند و همان باشد که ایشان دانستند و آنکه اولیای بود الیایم هم من کرد ظاهر شرح غنا
در باب قطع گویند و بالنبی علیهم السلام مساوات بخوبی اولیای جمعیتا علم رسیده اند از علم خود و علم حق
یاخته اند قلا شیخ علیهم فی علم الله تعالی پس علم ایشان همان علم حق به جای تعالی بود و لا خلاف و غیره
فی صحیح رعایه آریب الشرح در عوارف می در عماد اول اثر او و اولیای سماعی با سینه و کلام
و عیان بود و در فائز تکیا نام بر باناد و حوصله اول ظاهر سخن در این گویند که کلمه هر چند خلاف ظاهر بود

اختلاف آن خلاف لب کشاید که در خلاف آن حرمان عظیمی نماید و در عوان می آرد من از کتب کرامت
 من اگر هم مثل و اقتدی استی در کتابی از امام مستقیم است در منو کشف و درشت کتابی که در یاد میدهد آن است
 پوشیده خواهد ماند که صدیق من و در مقلد انبیای باشد من و در حقوق و در شرایع پس اگر صدیق نسل القلب است
 رضا و کرامت حضرت حق در افعال و اقوال مخصوصه من و در باطنی خود و در باطنی نماید مثلا شهادت قلبی می
 که فلان قول مخصوص یا فعل مخصوص مرفوع است یا غیر مرفوع و فلان عقیده خاصه حق است باطل پس
 احکام این امور مذکور را در وجود معلوم میشود و بی شهادت قلبی و مخصوصا در دیگر است اینج او در کلیات
 شرح عموما علم که در اول حاصل شده تحقیقی است و ثانی تقلیدی پس کلیات شریعت و حکم احکام است
 او را شاگرد انبیاء میتوان گفت در هر دو استاد انبیاء و نیز طریق اقتدان هم شعبه است از شعب حق که از
 در عرف شریعتی فی الروح تعبیری فرماید و بعضی اهل کمال از ابوسمی باطنی می نامند پس فرق در بین
 این کرام و انبیاء عظام علیهم الصلوٰه والسلام باقامت مطلق و اشباح حکم و معنویت الی الامم است
 و در نسبت ایشان با انبیاء مثل نسبت اخوان صغار با اخوان کبار است یا نسبت کبار با بای خود است
 که قبایل ایشان من و در علقه نبوت است و من و در علقه اخوت و ایشان اخوت الناس بخلافه الانبیاء
 باشد که در تسلط ظاهری نصیب ایشان نشود و گوید که در اهل ملت سیاست ایشان اسلام دارند و معنی سیاست
 و وصایت تعبیر میکنند و علم ایشان که بعینه علم انبیاء است لیکن بوجهی ظاهری متعلق نشده به حکم همانند
 و عنایتی و ولایتی مخصوصه که در باره انبیاء معروف شده و ایشان را بسبب همان عنایت مخصوصه امتیاز
 در امثال خود حاصل گردیده که **الله یصطفی من یشاء و یصلح من یشاء** و **انهم حنینا لک انما یصلح من یشاء**
 بیان هر چه در این است بیست و پنج آیه صفا در غای ایشان مندرج شده و اتباع حق در اتباع ایشان مندرج
 و در خط حق با حفظ ایشان تلازمی و تلازمی پیدا کرده نموده از ان عنایت و ولایت و پر توفه از ان عظمت عزت
 تعبیر این حکایات با این و در اثبات انبیاء و مسلمین هم میشود که آنرا در عرف قوم بوجاهت تعبیری نمائند و این
 صدیقیت مخرج و در حکایات عقلی را که از لوازم آن حکمت و وجاهت است حضرت مولانا شاه ولی الله تعالی
 وجود و تعبیری فرماید نیز پایه آنست که قرب الوجود و همی محض و جل محض است که کسب انساب و حدیث

و در افردان راه نیست آری ظهور آثار آن تو خدای نزدیک خدا وقت مویجات و اسباب بیان تدریجاً است
 این را هم گویند از عبارت بالا معلوم شد که یا ایها علیهم السلام مساوات بخویند و این عبارت مستطوره من و حیدر یا نبی الله
 مساوات لازم می آید و مسئله عقاید آن است که نبوت بر کسب اکتساب نیست مخصوص بهی است و این عبارت مستطوره
 نیز با وجود نیز بهی مفهوم میگردد و جواب سوال هم در آن عبارت است که فهم سخن مهم و جای نرود در عبارت
 احزان مفار و کبار و اخوت و ثنوت است و این عبارت که رضای حق در رضای ایشان مندرج شده
 و اتباع حق در اتباع ایشان محرم گردید از تعقیفات دیگر ایشان خلاص نماید و قول تابعان ایشان بیان
 کلیم و خرقه صاحب نقیحات از امام مجتهدین بغدادی نقل میکنند که خرقه علی بدو کس سپیده یکی بحسب صری
 دوم بخوابد یکیل نیاید و امیر سید محمد کرمانی و صاحب سیر الاولیاء که از مافوظات سلطان المشایخ است نقل میکنند
 که او باوصاف بذل و عطا و رزق و وفا و فقر و صفای میان صحابه کرام ممتاز شد و بصوت و شوکت از حضرت
 عزت خطاب است الالف الف الف کشت و بکثرت علم از جمله صحابه رضوان الله علیهم بقول حضرت رسالت
 انما نزلت الیهم علی بابها مخصوص گشت و لهذا قال عمر بن الخطاب لعلی لیسک عمر و بخلعت خرقه فقوله از حضرت
 عزت حضرت رسالت پناه در شب معراج رسید و بود میان خلفاء اربع مشرف و گشت لاجرم تار و
 قیامت سنت سینه الباس خرقه مشایخ و کتب الباس را هم از و ماند و میرزا و الدین محدث در تحفته و احادیث
 صحیح مسلم و ترمذی و صحیح راویت میکنند که این آیه کریمه در شان علی و فاطمه و آل و می بخانه ام سلمه رسول
 نازل شده بود ایتها ایما یویا الله لیه هب هنکم الرجس اهل البیت و کثیر فرق
 تطهیر از ازام سله نقل میکنند که آن وقت علی مرتضی نرود آنحضرت بود پس آن سرور فاطمه و حسن
 را طلبید علی را بر لب و فاطمه را عقب و حسن را بر سر و در آن نشاند و کلیمی چسبیری که از اعبا گویند رنگ سیاه
 و بر روایت حدیقه سفید نخبهای سیاه بود پس آنحضرت آن عبارت بر سر خود و علی و فاطمه و حسن چسب
 پوشانید و آیت مذکوره مکرر خواند و مصنف کتاب مضمون الاواب خلیفه شیخ سید الدین باختری
 قدس سره همین کلیم سیاه که آنحضرت مرتضی را پوشانید از آنست خرقه اصل گرفته است و میگوید
 حضرت شیخ نجم الدین که بر قدس سره از اجابار میفرستاد که دست که خرقه اصل همین جای بود که از آنحضرت

مجلسی در قمی مسوود علی کرم الله وجهه بمشایخ ماوست بدست رسیده است و نیز فیلسوف که انجمن محققین قم
 است که در آنجا نیز فرموده است و تشریح فرموده فرموده اند که این است پس سوال صلح تقابلی اسرار
 نسبت و ولایت فرموده در نسبت نهاد نگاه آن فرموده با امیر المومنین علی پوشانید و بابت نیت علم و صورت
 بسیار فرموده که در این تشریح مشروح ساختند می فرموده با مردان و جوانان که در آنجا در آنجا
 در شواهد الهیوت است که چون علی مرتضی ایمن در کتاب می نهاد شروع تلاوت قرآن میکرد و چون با جمعی
 در کتاب پرسید بر دینی بر بالای در کباب است می ایستاد ختم قرآن تمام میکرد و شیخ این مدعی در فتوحات مکیا
 ذکر کرده که قاری بیسالی وی حق نموده باشد و وی میان فی در کتاب شیخ ما شیخ عبدالقادر است
 و علی مرتضی کاشانی که در دست بیست و نهمین من در مشاهد و رب جانی رسیده است که بسیار در
 همان باشد که مشاهد و برین است و این را در سیرت گویند ایضا حضرت علی کرم الله وجهه در نماز خود در
 ایضا در سیرت علی بن ابی طالب و حضرت علی مرتضی میگوید و آیه لا اله الا الله و بیات آن در
 در هیچ صورتی کمال است و این چه حال است و نورانی نشی الا وراج و قول و انما اریست من فی القبر و قول
 بیستم که ای کاش فی السابغ السفلی لیسر الی انکم قرأه اول و الا لیرتد و اله الترمذی و حسنه شایخ نسبت
 در میان سند بعین مجری جان بمشاهده حق تسلیم کرد و مدت خلافت چهار سال و نه ماه بود و در
 امام حسن علیه السلام آن جگر بند مصطفی در یکان ولی مرتضی و قره العین نه بران صاحب الحود
 و استخفا امام ابو محمد نجیب رضی الله عنهما بن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه وی امام دوم است از ائمه پس بدست
 و ادشش در سنه شصت و نهم در میان سال سیوم از هجرت در مدینه واقع شد و کیفیت حمایت حضرت
 رسالت پناه پرورش یافت و اکثر اوقات آنحضرت از کمال مهریانی خود مرکب میشد و در او بر او شکر
 را کتب سیاحت و میفرمود که نزد پروردگار با بهترین خلایق ایشانند و دوستی ایشان باعث سعادت
 و دشمنی ایشان جز کمربندی و خلافت با بنیاد و چون علی مرتضی کرم الله وجهه شریک شهادت همیشه
 روید و یک در رمضان سال چهارم هجری امیر المومنین حسن رضی الله عنه بجانی پذیرد و گوید خود هر سه خلافت
 چهل روز بود و وی بیعت نمود و در خلافت مشغول گشت تا مدت شش ماه چون آنوقت علی علیه السلام

از سر و پدیده که از آنکه همی بگری ششون گشته از آن جمله است که در سال و ششتر ماه تا آنجا که از بعد بر سر
 مخالفت منکر بودند و ششتر ماه که از جمله سی سال باشد بود امیرالمؤمنین من تمام کرده و امر حکومت را با بیعت
 تسلیم کرد و خود در مدینه گوشه گرفت و مشغول در آنجا مشغول گشت صاحب طبری و در آنجا اهل کوفه از آن
 امام من بود نامی و در آنکار فرزند شده آن ناقص العقل و البین امام را مسموم ساخت بنای نجیب
 و ششتر ماه ششتر ماهی بجزی جان بجان تسلیم کرد ایام حیاتش به این مینت سال بود و ششتر ماه ششتر
 و ششتر گشته است در کوفه الحجاب است که در آن چون نملیه گرفته و در مینت سال اندر جهان پراکنده کرده
 حسن بصری رحمه الله علیه بن زینا علی کرم الله وجهه نامه نوشت بسم الله الرحمن الرحیم معنی آن این بود
 که بسیار خدای تو با دانی سپهر بر خدا و در ششتر ماهی چشم او و رحمت خدا و بر کلمات او و ششتر ماه که ششتر
 معنی ششتر چون کشتیهای روان اندر دریا نامی شرف و ستاره گان تابنده در تار کیمیا و علمای است هدایت
 و امامان و میند هر که مستایع شکار بود و نجات یابد چون متابعان کشتی نوح که در آن نجات یافتند
 و نوحی گوئی با سپهر بر خدا و در ششتر ماه اندر قدرت و اختلاف ماله استقامت نماید انیم که روشم شرح استقامت
 و ششتر ماهی سپهر بر خدا و در ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی
 آن بر خالق و سلام چون نامه بدو رسید وی جواب نوشت بسم الله الرحمن الرحیم معنی آن این بود
 که ای کجاست نوشته بودی از جبریت خود و از آنکه بیگونی اندر قدرت پس آنچه برای من بران مستقیم است
 که هر که بقدر و جبر و سر و چیز ایمان از خدای نیاید کار است و هر که معاصی بید و جلال کند قاهره خود بخار تقدیر
 مذنب قدر بود و توان معاصی بخدای مذنب جبر پس بنده مختار است اندر کسب خود و به بندار استقامت
 خدای عزوجل و درین بر وجه و قدر است قبول صاحب کشف المحجوب است که مراد من این نامه بشیر از باب
 حکم نبود اما جمله بیاد دروم که فصیح و شیکو بود و این جمله بدان بیاد دروم که در بارض الله عنه اندر من حقان بود
 در وجه بوده است که اشارت حسن بصری با صد البته ششتر ماهی بود و در کفر حضرت امام حسین
 علیه السلام وی نامه بیوم است الله اول میته و ولادت ایشان در ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی
 چهارم از هجرت در مدینه واقع شد ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی ششتر ماهی

از متحابان اولیا بوده و قبل از اهل طایفه قبیل که با او اهل این قصه بود کسی حال وی شوق انداختن ظاهر بود در حق
متابع بود چون عقود شده شمشیر کشید جان عزیزندای خداوند نکرد نیارید رسول اصلی الله علیه سلم
اندوهی نشانی بود که او بدان مخصوص بود چنانچه عمر رضی الله عنه روایت کرد که روزی نزد یک سینه پندارم
صلی الله علیه وسلم را دیدم که حسین را بر پشت خود نشانده بود و در شسته و در مان خود گرفته و یک سر شسته
به دست حسین داده تا حسین را در می راند و وی می گفت بزبانم چون آن بدیدم گفتم نعمت عمل ملک با ابی عبد الله
پس می گفت صلی الله علیه وسلم لعن الکلب یوما عمره ویراکلام لطیف است اندر طریقت حق در مورد بسیار و
معاملات نیکو دار و روایت می آید که گفت اشفق الاخوان علیک فیک شفیق ترین برادران تو بر تو
و این است از آنچه بجات مردان در متابعت دین بود و بلاکش اندر مخالفت آن پس مرد خردمند آن
بود که بفرمان مشفقان باشد و شفقت آن بر خود بداند و غیر متابعت آن نزد و برادران بود که
ناید و در شفقت نه بدو ایضا و اندر حکایات یا شتم که روزی مروی نزد یکی می آمد و گفت یا ای رسول
خدا در رویشم و اطفال دارم مرا از تو قوت امشب می باید حسین گفت بنشین که چرا زرقی در راه است
تا بسیار کسی باید و هیچ حرمه زربیا و روز از نزدیک معاویه اندر هر صره هزاره نیار بود گفت که معاویه
عذر میخواهد میگوید این مقدار اندر وجهی که بهتران خرج کن تا بر اثر این بیمار نیکوتر و امشده اید حسین رضی الله
عنه اشارت بدان در ویش کرد تا آن صره بود و اندر از وی عذر خواست که از بس مهر باندی و این
قلیل عطا بود که باقی و اگر دانستی که این مقدار است ترا انتظار فرمودی و مرا معذور و اگر از اهل
بلا نیماز همه راحتتایی دنیا بازمانده ایم و مردمانی خود گم کرده و زندگی بگردان و بی بهره
منافعی وی مشهور است از آنکه بر یکس از امت پوشیده نیست رضوان الله تعالی عنه در رساله مذکور
است از مصعب بن عبد الله مقول که حسین بن علی است و هیچ گدار و پاره نلبیگیان و علی بن حسین
راقتند چه شد پیرت را که اولاد کمتر آورد و او فرمود این قدر که آوردیم محبت استیضی رضی الله عنه در رو
یوشب هزار رکعت نماز میکرد و او را وقت کجا بود که بازمان محبت وار و در اقتباس است و هم در غلط
یکی از شاگردان شاه عبدالغفر و بلوی رحمة الله علیه شنید که میگفت از عایشه رضی الله عنها آوردند

که رسول علیه السلام با جبرئیل بود حسین بن علی رضی الله عنه بر ایشان و را در جبرئیل رسید که این کیست رسول
 گفت که پسر من است و در بزرگوئی و نبوتش از جبرئیل گفت ندو باشد که ویرا بکشند رسول علیه السلام
 پسر سید ویرا که شد جبرئیل گفت که چاره از امت تو اگر خواهی ترا بگیرم که ویرا در کدام زمین خوانند گشت پسر
 جبرئیل علیه السلام اشارت بجانب کربلا کرد و قدری خاک سرخ برگرفت و بر رسول علیه السلام نمود و گفت
 که این خاک مفضل و لیت و و اعظم بزبان شاه صاحب میگفت که از شنیدن این ماجرا شک بر چهره مبارک
 آنحضرت روان شدند و میگفت که شاه صاحب میگفتند در گریه پسر پسر لیت عظیم نبی مبرری پسر جبرئیل
 الله علیه و سلم و آن سر این است قتل پسر و خراب شدن گروهی از امت و از نوشتن قطعه کربلاست نکات
 چون قلم شوق میگردد این بیان آن زبان قلم تو است و تبارخ و هم محرم سینه شصت و یک جبری
 شهید شدند مدت حیاتش بخواجه در شصت سال و ثبوتی سبعت و در یاد و در بود و در حضرت
 امام زین العابدین سید مظلوم و امام مرحوم زین عابد و شجاع او تا و اسم شریفش علی بود که
 وی ابو محمد و ابو القاسم و بعضی گویند ابو الحسین است و ابو که نیز گفته اند و القاب نیز العابدین
 و سید العابدین و زکی و امین است وی در زمان شهادت علی مرتضی در سانه بود و در واقع کربلاست
 سه سال و وی مشهور است بکشف حجاب و نشر و قایق در کشف الحجاب است که از وی پسر سید نام
 که سعیدترین دنیا و آخرت کیست گفت تم از ارضی که محمد رضا علی الباطل و او استخوانم پسر جبرئیل
 طش باطل را رضی نبود چون رضی بود و خشمش از حق بیرون نیارد چون بخشم نبود این از او است
 کمال مستقیمان بود از آنچه رضا و ادن باطل باطل بود و دست برداشتن از حق اندر حال خشم هم باطل
 مومن باطل نباشد و نیز می آرند که چون امام حسین بن امیر المومنین باقر با وی رضی السعد اندر کربلا
 شدند بخروی کسی نماند که بر عوالت قیم بودی و او نیز نیار بود امیر المومنین حسین او را علی اضواء
 چون در ایشان را بر شتران بر نه بدیش اندر آوردند پیش بر زمین معاویة آنکه الله تعالی دون آن
 کی گفت کیف است محمد علی و یا اهل بیت الرحمة قال یحیی من قوم نبی که قوم مؤمنین من آل فرعون
 پسر جبرئیل است و چون نسا هم فلان در حق سبانه از ما و بر این حقیقتی بلکه در آنجا باید که چنانچه

اباعلی و اهل بیت رحمة گفت با دایره از جفائی قوم خود چون با مدیونم موسی از بلائی فرعون فرزند
 ایشانرا گشتند و زمان ایشانرا برده کرد و زمانه یا با اولان می شناسیم و نه شبانگه و این حقیقت بلائی
 است و ما هر روز و قدر اشکر گویم بر نعمتهائی و می گویم بر بلاهایش در رساله شیخ عبدالحق است با شیخ
 تا بعدی معروف بنیرین العابدین از اکابر سادات اهل بیت و از بزرگان تابعین و مشهور ایشان است
 که هرگز گویند در مین هیچ قرشی را فاضل تر از علی بن حسین و همچنین روایت کرده شد است از جماعتی از سلفین
 که سعید بن مسیب از ایشانست و سعید بن مسیب گوید مرا چنین رسیده است که علی بن حسین در روز
 بزرگت میگذرد آن وقت که از دنیا بر رفت و گفته اند که حیرانین العابدین هم از آن گویند که عبادت بسیار
 میکرد و هرگز هرگاه علی بن حسین را بدیگری میگویند و گفتی زین العابدین را روایت کرده اند که علی بن حسین چون
 وضو کردی رنگ روی او بگردیدی و رز و شدی ابلهت ویران زمین پرسیدی که این چیست چون وضو کنی
 رنگ روی تو بگردد و این خوی نشده است ایشان گفتی نه و بلند که در حضرت که خواهم که باستم و آنرا
 چنین می آید که گفت که علی بن حسین بچ بر آمد چون اوام پرست و بر پشت را با خود سوار گشت یک
 رنگ روی وی رز و شد و رزه بر اندام وی افتاد و توانست که تلبیه گوید گفتند چون که عرضی گفت از زمین آید
 تلبیه گویم و مرا گویند تا آنکه بکن گفتند ناچار تلبیه باید گفت که گفت است چون تلبیه گفت بیرون گشت و از
 پشت راحله بر زمین افتاد تا در راه بود همین حال داشت و همین حال حج کرد و مرویت زین العابدین که
 هیچ مسلمان گنجایش نزار و که او را شناسد و فضل و بر انداند چون وضو کردی رنگش رز و شدی و چون
 بتازد با بستوی رزه اش گرفت و میفرمودی رضی الله عنه گروهی پرسند خدا را از جهت چه عقاب
 این پرستش پرستش بندگانت و گروهی بامیدواری ثواب این پرستش پرستش سوداگر است محرمی
 دیگر بآدای شکر نعمت این پرستش پرستش از اوان است و وی رضی الله عنه خورش نداشتی که کسی
 بدی دهد او را در کار طهارت و چون وی رضی الله عنه از دنیا رفت پشتش را دیدند که شوی بیست
 و سفت شد و زهری گوید مرا چنین رسیده که این آله پرستش از آن بسته سخت شده بود که شب
 بخانههای همسایگان که تا توان بودند آب میکشید و میگفت من رسیده است که صدقه نهانی

آتش غیبی بود و کار تعالی را بشناسد وی رضی الله عنه چون بمسکین صدقه میداد اول دستش میبوسید
 صدقه بدستش می نهاد و وی سخت کوشش ناک بود و عبادت مولی پسرش محمد باقر مادی گفت باید تا چند
 این بجز نکش گفت دوستی می بخورم پروردگار خود تا شاید مرا بخرد و نزدیکی بخشد طاووس کالی رضی الله عنه
 مشی در حجر اسمعیل بودم بناگاه علی بن حسین در آمد با خود گفتم مردیست صالح از این بیت صاحب خود
 و طاووس معتقد است در پس دی نشستم نماز کرد و بسجده رفت در خسارهای خود را بر خاک مالیده و دستار
 بجانب آسمان برداشت شنیدم میگوید غیبی که یغناک فیقرک یغناک یغناک یغناک یغناک
 سنده کینه تو مسکین تو خواننده تو در حق خانه نشست طاووس گوید این کلمات را یاد گرفتم و در هیچ سخن بیان کلمات
 و معانی نکرده مگر آنکه کشاید کار خود را در آن یافتیم و مناقب محاسن وی رضی الله عنه بسیار است امام لوزی نقل
 از بعضی علما میکند که گفت چون علی بن حسین زندی را برقت رضی الله عنهما بعد از رفتن وی از دنیا معلوم کردند
 که صد خانه دار را بحدیته پنهانی فوت میداد و هیچ نیست که تولد او در سنه ثمان و ثلاثین است و زین العابدین
 رضی الله عنه حدیث بسیار روایت میکند و در روایتی گفته بود و ما مومن و عیالی رتبه و رفیع القدر را حرام کرده اند
 بر بزرگی او در هر چیز و حماد بن زید گفته فاضلترین اولاد ما ششم که من دریافته ام علی بن حسین بود وی رضی الله عنه
 سخت متقی و کثیر العبادت با مردم مهربانی در حالت فقر و غنا و در سفر و سبب خود را پنهان داشتی از دیگر
 پیرسیدند که چرخین کنی گفت کرده بندارم که از مردم به نسبت رسول خدا صلعم چیزی بگیرم و پیرین نسبت آن
 از خود ندیم و حق آنرا دانم میگویند که در سنه ثمان و ثلاثین در آن سال و پنجصد و نود و نود و نود و نود
 خواست که حجر الاسود را ببوسد از رحمت خلق دریافت آنرا و بر بزرگواران خطبه کرد و اندرین بسیار از بزرگان
 زین العابدین علی بن حسین رضی الله عنهما بسجده افتاد و ابتدا طواف کرد چون نزدیک حجر الاسود رسید
 بر او عظیم او حجر را فانی کرده تا وی را از بسجده می از اهل شام با شام گفت آن چون فزونی بود که
 چون او بیامد در آن حجر را خالی کرد گفت من او را شناسم و مراد او این بود تا اهل شام او را شناسند
 و بعد وقتی ننگه و فزونی آنجا حاضر بود گفت من او را می شناسم گفتند با با فراس ما را خبر ده که سبب
 جوانی دیدیم فزونی گفت گوش دارید تا حال وصف و نسب وی بگویم فزونی قصیده در وصف او

میخواند و مولانا ای جامی در سلسله الذهب بسیار ترجمه کرده است که مغز نشین در سخن این ایست و نیز در نظم
 هکس است اینکه که و بطلان و نغمه بر قبیس و حقیقت و مینا و حرم و جل و بیت و رکن و عظیم و تاودان و مقام و عظیم
 مرو و سخی و صفای حجر عرفات و طیب و کوفه و بلاد و قرات و هر یک آمد تعبد و اعمار و بر ملک و مقام او واقف
 قره العین سینه الشهادت و زهره شام و و حیرت است و میوه باغ انجم مختار و لا اذراع حیدر کرار
 چون کند جامی در بیان قریش و رود از خیز زبان قریش و کدین سرور ستودیم و نهایت رسد فضل کرم
 و زو و غرست منزل او و حال دولت است مملو و از چنین غرود دولت ظاهر و هم عرب هم مجرم بود قاص
 خبیر او را بسند نیکین و حاتم الانبیا است نقش نیکین و لایح از روی او و نون و قلیح از خوی او و شرم و ما
 خبیر معصده است حق و از چنان مصدری شد مشتق و طلعتش افقین و ز افروز و روشنائی قزاقی و نخل سوز
 از خاندانش پسندیده و کاشای بر روی کس دیده و خلق از نیر دیده خوابانند با کز نهایت نگاه تو آینه با نیست بی نسبت تبسم
 خلق را طاعت نکلم او و در عرب و عجم بود مشهور با گوندانش متغزل و معرور و همه عالم گرفت پر تو عوز
 هر فریری نغیر از آن خبر و شد بلذات قاب بر افلاک و بوم گران نیافت بهره یک و بر کوه سیران بی کاران
 دست او بر دست باران و فیض آن ایبر همه عالم و گریز نمی نکرد و کم و است بدان معشر را بدین
 که در شتند ز اوج علیین و حساب ایشان دلیل صدق و وفای بعضی ایشان نشین کفر و تعلق و قریشان با بی غلو و جاهل
 ابدشان بایه محو و حلال و اگر شمارند از تقوی را و طالبان رضای مولی را و اندون قوم مقتدا باشند
 و اندون خیل بشو باشند و گریه سوز آسمان بانقض و سالی من خیار لعل الغرض و زبان کواکب و انجم
 هیچ نظمی نیاید الا هم و هم عیوش استی از او بود و هم کویوش الشری او از سپید و ذکرشان سابق است و اول
 بر همه خلق بعد ذکر الله و سر بر نامه در اوج افزای و نام ایشان است بعد نام فعلی و ختم بر نظم و نشر را الحق
 باشد از زمین نام شان خلق و هشام فردوق را بر نهان فرستاد امام دوازده هزار و در هم بر فردوق فرستاد
 فردوق گرفت و گفت به دست من تر لرزه خدا بود بطلان امام فرمود ما اهل بیت ایم چون چیزی بخشیم باز
 نستانیم پس فردوق قبول کرد و اولاد ایشان را فرعون سجانه تعالی در شرق و غرب منتشر گردانید
 چنانکه هیچ شهری از وجود ایشان حالی نباشد و از نیر به پدید و اخلافتش یکین نگذاشت که خانه آبادان کند

هر چه از آن فرزند و وفات وی رضی الله عنه بگذرید بود سنار بیج و شصین و این سنه است الفقهها گویند
 و مدت عمرش پنجاه و هفت سال بود و امامتش سی و چهار سال و در سلوئی امام حسن بن علی گشته
 و اگر امام محمد باقر رضی الله عنه در سال شصت و پنج است ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن علی
 بن ابی طالب کرم الله وجهه القریشی الباشمی المدنی المعروف باباقر رضی الله عنه باقر مستوفی است یعنی شگاف
 گوید علم را شگافت و اصلش را شناخت و نهایتش را دانست و نیز بقدر معرفت و دست و پا چلفتی که بود در علم
 بنیایت وسیع بود و مجال فراخ داشت و وی تابعی بزرگ است و امام غایب که اجماع است بر بزرگی
 وی معدود است از فقهای مدینه و ائمه ایشان مشیخه حدیث را از جابر و انس و جماعتی از کبار تابعین
 مثل ابن السیب و ابن الحنفیه و پدرش زین العابدین رضی الله عنهم اجمعین روایت کرده اند بخاری و مسلم
 از احادیث وی در صحیحین خود در حقه الله علیها مصعب بن زهری گفته که وفات باقر مدینه است سنه
 اربع و عشرين و مائة و نود و مائة و ثمانیة و نود و مائة و سبع و مائة و عشرين و مائة و مائة و مائة و مائة
 و ولادتش بیوم صفر و بقربی غده رجب سنه سبع و سبعین هجری در مدینه بود و از کلام وی کبریا
 در اول ادعای دین خدا باز داشت او را از هر چه اسوای او شده اند گفته اهل تقوی انسان ترین اهل دنیا
 اند از روی نموت بسیارترین اهل دنیا اند از روی معونت اگر فراموش کنی حق بیاورد و نهد و اگر یاد
 کنی یاریت و نهد و نیز از کلام وی سئل عن اللبام فخرج الکلام ان جنک لیسما بنیانی ایشانست و نیز فرمود
 نگاهدار خود را از کسل و طالت که این دو صفت کلید پردهی است در کشف الحجاب است که کنیت
 وی ابو عبد الله بود و بیرون از اوقات مشهور بود و گویند وقتی ملکی مقصد بلاک وی کرد و کس خود فرستاد
 به او چون نزد وی آمد از وی عذر خواست و بهرید و او و شکوی کرد و ایند گفت ایها الملک مقصد بلاک
 می و اشقی اکنون ترا با وی دیگرگون دیدیم حال چه بود گفت چون وی نزدیک من آمد و شوم
 دیدم کی بر راست وی و یکی بر چپ وی و مرا می گفت اگر تو بر و قصد کنی ما را اهلک کنیم و آیت آرزوی
 گفت لندرقسیر قول خدا عز و جل کنین بالحق اعف عنکم و کتبتمت بالحق
 حال من شغلک عن مطالع الحق فبوطا غمک من باز درنده بود از مطالع الحق طاعتت است مگر تا به

خیر محمودی بدان حجاب از وی بازمانده ترک آن حجاب بگویی تا کشف اندررسی و محبوب ممنوع باشی و هم
 دانست از خواصی یکی روایت کند چون وی از او را در ما فارغ گشتی با او از بلند بر رفتی بناجات با او
 چون مرگ و گور یا و گم چکوت دل را بدینا شاد کنم و چون تمام را یاد کنم چگونه با چیز از دنیا تو را که هر چه ملک الموت
 یاد کنم چگونه از دنیا بهره گیرم پس از تو خواهم از آنچه ترا داد انهم و از تو جویم از آنچه ترا میخوانم راضی بود اندر حال
 بی غلبه عیش اندر حال حساب بی عقاب این جمله میگفتی و میگویی تا شکی ویرا گفتم ای سیدی و
 سید آبا می چند گشتی و چند فرشتی گفت دوست یعقوب را یک یوسف گم شد چندان
 گریست که نابینا شد و چشمها سفید کرد و من شکرده کس ایاید خود یعنی حسین و قتیلان که بلا گم کرده ام
 کم از آن باری بناسم که اندر فراق ایشان چشمها سفید کنم و این مناجات بعربی است فصیح است ذکر
امام جعفر صادق رضی الله عنه در رساله شیخ عبدالحق است ابو عبد الله ابو محمد جعفر بن محمد
 جعفر صادق ابن علی ابن حسین بن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه در صادق بدان لقب کردند که در گفتار
 خود صادق بود چنانچه جبریاوری او صدیق رضاست و این لقب صدیق از پیش بهترین فرزندان
 آورده است علی بن علی و سلم و او از جبرئیل شنیده و جبرئیل از پیش خدا آورده و مادر جعفر بر او
 عبد الله ام فروة بنت قاسم بن محمد بن صدیق اکبر است من عنهم قاسم بن محمد یکی از فقهای سبع
 و تابعین است و جعفر رضی الله عنه روایت کرده از پدر خود و پدر باور خود و نافع و عطاء و محمد بن المنکدر و زکریا
 و غیره رضی الله عنهم روایت کردند از وی امامان مشهور مثل یحیی بن سعید الانصاری و ابو حنیفه و ابن
 جریج و مالک و محمد بن اسحاق و سپیدی موسی بن جعفر و سفیان ثوری و سفیان بن عیینه و
 یحیی بن سعید و دیگران بزرگان رضی الله عنهم و اتفاق کرده اند امت بر امامت و جلالت و سیادت
 وی و ولادت وی رضی الله عنه است سنه ثمانین و عمر شریفش ثمان و ستین بخاری در تاریخ خود می
 ولادت وی هفتاد و پنج روز است سنه ثمانین و وفات وی در سنه پنجاه شوال و تقویم پانزدهم ربیع
 سنه ثمان و اربعین و آنرا ایامیت و کسی چهار سال بود مراد رضی الله عنه کلام نفیس است
 در علوم توحید و غیرین ایضا شیخ عبدالحق از تالیفات امام عالم عارف ابو محمد عبد الله بن اسحاق بن علی

یا فی رحمة الله علیه میگوید نسل جعفر صادق رضی الله عنهما از بیچ تن باقی ماند اسمعیل بن جعفر و موسی بن جعفر و اسحق بن جعفر
و محمد بن جعفر و علی بن جعفر و یکی از اولاد او عبد الله بن جعفر فسطح است و عبد الله و اسمعیل از یک پدر و مادر اند
و عبد الله پسر بعد وی به فتا و روز وفات یافت و اسمعیل در حیات وی رضی الله عنده در کشف المحجوب است
سنت و جمالی طریقت و معجزات معرفت و مزیجات از باب صفوت جعفر بن محمد صادق رضی الله عنهما عالی
و نیکو سیرت و آراسته ظاهر و باطن بوده ویر اشارت نیکو است اندر جمله علوم و مشهور است بدقت کلام
توت معانی اندر میان مشایخ رضی الله عنه و دیگر کتب معروف است اندر میان طریقت از روی روایت
می آرند که گفت من عرف الله اعرض عما سواک و علی بن معرفی بود از غیر و منقطع از اسباب از آنچه معرفت
روی عین نگریت غیر بود و نگریت جبروی از معرفت وی باشد و معرفت جبروی نگریت وی پس عارف از غلظت
گسته باشد و بدو پیوسته غیر اندر دلش مقدار آن نباشد که با و التفات کند و با وجود ایشان چندین
حظرت که اندر خاطر ذکر ایشان را عقد کند و هم از وی روایت می آرند که گفت لا یجوز العباد الا بالله و یجوز
الله علیه العباد قال الله تعالی التکا بولک العابدات یعنی عبادت نبر تنوید
نیاید خداوند سجان مقدم کرد تو بر سایر عبادت زیرا که توبه بدایت مقامات و عبودیت نهایت آن و چون
خداوند سجان ذکر عاصیان یا ذکر توبه فرمود و گفت تو ای کسب ما نکره و یسوی
خدا بر فرمان بر داری و چون رسول بر علیه السلام یاد کرد و عبودیت یاد کرد و گفت فاعلم ان لا اله الا الله
فان اولی و حی کرد بسوی بنده خود آنچه وحی کرد و هم در کشف المحجوب است و اندر حکایت یافتیم که داود و طاسی
رحمت الله علیه نزدیک وی آمد و گفت یا ای رسول الله صلی الله علیه و سلم مرا پندی ده که در کلمه سیاه شده است
گفت یا ای مسلمان تو زاهد زمانه ترا باید من چه حاجت باشد گفت ای فرزندی پیغمبر شمارا بر همه خلائق فضل است
و پند دادن تو بر همه را واجب است گفت یا ای مسلمان من از آن میترسم که بقیا مت مبتد من جلی الله
علیه و سلم اندر من آویزد که چرا حق متابعت من نگذاردی و این کار نسبت گم و بیعالمت قوی نیست و کلام
بعالمت خو بست در حضرت حق تعالی داود و طاسی در گریستن آمد گفت بار خدا یا انکه طینت او همچون از آب نوب
و ترکیب طبیعت وی از اصل و برمان و حجت جبرش رسول الله است و ما درش قبول است وی برین جلی است

بر آنکه که باشد که او معاطلت خود معجب شود و هم زوی می آید که روزی نشسته بود با موالی خود و در این باره می گفت
 می آید تا بلکه بر سعیت کنیم عهد که یکم که از میان ما ستکاری باید در قیامت هر اشاعت کن گفتند یا این
 رسول الله اشاعت است چه حاجت که بدو شفیع بر ظالمین است وی گفت که من با این افعال خود شرم دارم
 که قیامت بر روی خودم هم می آید علیه و سلم و این جمله روایت عیوب نفس است و این صفت از او صفت
 کمال است و جمله سنگان حضرت خداوند بر این بوده اند انبیا و اولیا و رسول که رسول گفت علیه الصلوٰه و السلام
 چون خدا بنده خود خیر خواهد بود و ایسی های نفس می آید و اندازد از اراد الله تعالی خیر البصره یعنی نفسی که
 اندوی تو اضع و عبودیت سرفرو و آرد خداوند تعالی کار وی در دنیا و آخرت بر آرد اگر مناقب جمله الهیت
 رضی الله عنهم بر شرم این کتاب عمل آن نکند این مقدار کفایت بود مراد است قومی را که عقل ایشان را با
 ادراک باشد از مردان و منکران این طریقت و در رساله تذکرات که حضرت رضی الله عنه می گفت هر که
 حادثه پیش آید پس پنج بار بگوید سبحان و بعد خداوند را از آنده و بیدار و را آنچه خواهد بود نخواهد
 انک فی خلقی الشکوات و الا من تا آنجا فاشکوات هم
 که کتاب صحیح الایم و از سفیان ثوری می آید رحمه الله علیه که گفت گفتم مرابی عبدالرحمن بن محمد صادق
 رضی الله عنهما که وصیت کن مرا بوسی که یاد گیرم آن وصیت را از تو امید دارم که خدا عزوجل نفع دهد مرا
 بدان وصیت پس گفت مرا یا سفیان هر که دروغ گو است و با مردم نبود و هر که حاسد است را حسیان
 و هر که بد خلق است مهربی نکند و طوبی را با کس بر آوری شود گفتم زیادت کن برین چیزی گفت یا سفیان
 از محارم خدای تعالی بپرهیز تا عابد شوی و بعبادت خدا عزوجل را غنی باشی تا تو نگردد شوی و حق حسابی نگردد
 تا مسلمان شوی و با فاش صحبت مدار که بر تو غالب آید در فسق و در کارهای خود مشا درت کن با آنکه
 طاعت حق را نیکو کنی گفتم زیادت کن برین چیزی گفت یا سفیان هر که عزت طلبد بی خویشان و بیست
 خویشی سلطنت گوید از خواری معصیت بسوی عزت طاعت گفتم زیادت کن گفت یا سفیان هر که با
 صاحب بجهت دارد هرگز سلامت نماند کسی که در جای بد در آید منجم گردد و هر که مالک بان خود نگردد
 پیشان شود و نیز حکایت کنند حضرت رضی الله عنه که گفت هر عمر غنی که مقلان نبود او را دوام مراقبه از خداوند

غرور و خوف شیطان معرفت نکر است هر چنانکه مقارن نباشد او را و او را فرقت آن محبت قریبتر است
 و استدریج و گفت شیخ ابو عبد الرحمن رحمة الله علیه علم این طبقه مشایخ صوفیه رحمة الله علیه است که مخصوص
 بدان قرن اول و ثانی و ثالث از اهل بیت رضوان الله علیهم اجمعین تا جعفر صادق رضی الله عنه و بعد از
 جعفر صادق هر که برگزید از ایشان محبت فقر از جمیع اقران خود از اهل بیت بر سر آمد پس گفت شیخ ابو عبد
 که چنین حکایت کنند که گفت صاحب ماورین کار آنکه اشارت کرد باحوال که در گرفته است او را و اهل او ایام کرد
 بمقتایق آن و تاویل نموده آن را بعد از پیغمبر صلی الله علیه و سلم علی بن ابی طالب است رضی الله عنه
 و ذکر امام موسی کاظم رضی الله عنه و ولادت وی روز یکشنبه نهم صفر سنه ثمان و عشرين ماه
 در رساله شیخ عبدالحق است از ائمه اهل بیت ابو ابراهیم و قیل ابو الحسن موسی کاظم بن جعفر صادق ابو علی است
 رضی الله عنهما و بود وی رضی الله عنه صالح و عابد و جواد و علیم و کبیر القدر و خوانده می شد او را بعد
 صالح از جهت صلاح و عبادت و اجتهاد و گفته اند که هر روز سجد و میرفت بعد از سفید شدن افتاب وقت
 زوال سعی بود و در کرم مامون پدر خود مارون رشید روایت کرده که گفت مر سپهران خود را در موسی
 بن جعفر رضی الله عنهم این امام همه آدمیانست و محبت خداست بر خلق وی و خلیفه اوست بر بندگان
 وی من امام جامع در ظاهر حکم غلبه و قهر و بدرستی و براسنی و بخدا سوگند ای سپهران من بر اینده وی سزا
 وارتر است بجانشینی رسول صلی الله علیه و سلم از من و از تمام خلق و بخدا سوگند اگر تو ای شیخ من نزاع کنی
 بمن در امر سلطنت می ستانم از تو آنچه چشم بران دوخته زیرا که ملک نازانیده است و گفت رشید ای شیخ
 من این عبادت علم پیغمبر است این موسی بن جعفر بن محمد است رضی الله عنهم اگر علم درست طلبی از شر و وی طلب
 مامون گفت از آن باز درخت محبت ایشان و در دل نشست و مر او را رضی الله عنه اجتهاد است هر روز
 بسیار است و منقول است از جعفر صادق رضی الله عنه که بفرزندانش خود اشارت میکرد که این فرزندان
 من اند و این یعنی موسی کاظم بهترین ایشان است و فرمود وی در دست از درهای حق تعالی که بیرون
 می آرد از وی غوث این امت و نیز این امت را بهترین مولود می و بهترین پدید آورنده و وفات کاظم
 در رجب پنجم ماه رجب سنه ثلث و ثمانین و مائت و ایام امامت سی و پنج سال بود و عمرش پنجاه و پنج و ثبوت

چهار سال بود و قبرش در بغداد مشهور است و جای جسد وی نیز مجرب است و بود وی رضی الله عنه
 بزرگ فضیلت فراخ بخشش ترسان دل خود را بنده بر بسته و گفت اندک کسان وی میگفتند عجب از آن کسی که
 بیاید و در اضره موسی بن جعفر رضی الله عنهما دیگر شکایت از فقر و قلت کند و وی رضی الله عنه سیاه قام بود از آن
 است اسم شریفش موسی و القابش از غایت علم فرود آمدن خشم کاظم میخوانند و عابد صالح و امین نیز ذکر امام
 علی رضا رضی الله عنه کنیت وی ابوالمخیر و ابو محمد الفاضل سماه و نامش و عابد و در بعضی حدیث سال شیخ عبدالحق
 که از ائمه اهل بیت امام هشتم ابوالمخیر علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی است رضی الله عنهم معروفاست
 بر خدا ولادت وی رضی الله عنه بحدیث بود روز پنجشنبه یازدهم ربیع الاول سنه ثلث و خمسين و مائت و بعد از
 وفات امام جعفر صادق پنج سال و بقول روایتی بعد از یازدهم ربیع الاول سنه ثلث و خمسين و مائت
 و مدت عمر شریفش چهل و نه سال و شش ماه از آن جمله است و نه سال و دو ماه و در محبت پدرش گذرانیده
 و بعد از پدر و ایام امامت است سال و چهار ماه و که از عمر شریفش باقی مانده بود با مراد است
 قیام نمود و مادر رخا ام ولد است و از اشرف عجم و بهترین زنان بود و عقل و دین و علم نام داشت و قیام
 می گفتند از امام رضا رضی الله عنه که گفت چون به سپرد علی ما شدیم هرگز در خود کزانی عمل نیافتیم و در خواججه شریف
 هیچ و تملیل و تمجید که از درون شکم آواری می آمد پس مشاهده آن حال مرا ترس هول می آورد چون بسیار شنیدیم
 چیزی نمی شنیدیم و چون از آن شنیدیم دست بزرگین نهاد و در سبوی آسمان برداشته بیرون آمد و بهای می
 بناباید که با سخن میکند در روایت است از موسی کاظم رضی الله عنه که گفت رسول خدا صلی الله علیه و سلم
 در خواب دیدم و علی کرم الله وجهه با وی بود پس گفت رسول خدا صلی الله علیه و سلم علی سپرد می بیتی بود
 خدا تو بخل و تو ایامی که در حکمت وی سبزه بود در اجتهاد حساب کند و بر خطا نرود و بداند و چیزی از او
 او آنست که مانند پرده کرده شده است وی بحکمت و علم و در میان خواب این دو کلمه نیز آمده که العیاشیه
 سلطان الله و العیاشیه الله سبحانک ربی و ستار علیا محل ظهور سلطنت الهی است و اسرار و عصای ایشان
 نظیر قوت وی تعالی و از موسی کاظم می آرند رضی الله عنه که گفت علی سپردن کلان ترین اولاد من باشند
 ترین و مطیع ترین ایشان است سخن مراد آنرا هر که او را طاعت کند راه راست یابد و از رضا رضی الله عنه

انما می آرند که گفت هرگز از بنی اسرائیل عبادت می درآمد متعبد نمی گشت تا ده سال سکونت نمیورزید و در آن
 است از ابو الصلت عبد السلام بن صالح بن سلیمان هروی که گفت با علی بن موسی الرضا بودم در وقتی که
 عقلت کرد از نیشاپور و او سوار بود بر شتر سفید و احمد بن محمد بن یحیی و اسحاق بن راهب و چند نفر از اهل
 علم و هم از حسیبیه و ابو ذریع بن شتر می گفتند حدیث کن ما را که شنیده از پدر خود و پدر تو شنیده است
 از پدرت خود و ایشان رضی الله عنهم از رسول خدا صلی الله علیه و سلم پس بیرون آمد در رضای رضی الله
 سر خود را از عمارت بر سر و پلوت کرد با اسنادی که ابائی کرام خود داشت از رسول خدا صلی الله علیه و سلم گفت شنیدم
 از جبرئیل علیه السلام گفت شنیدم از خدا عز و جل که میگوید ای محمد که ما شاهدیم که لا اله الا الله انما شاهدیم
 جبار منکم بشهادة ان لا اله الا الله باخلاص و عقل حسیبی من عقل حسیبی من عقل حسیبی یعنی بجهتیکه منم خداست
 بجز من پس عبادت کنید هر چه که از شما با خلاص این شهادت آمد که هیچ موجودی نیست بخیر خدا در آن و در آن در آن
 این شهادت از عذاب من در آن و دیگر آمده که می فرماید منم که شهادت این کلمه را شریک است من بجز از شریک
 این کلام بعضی گفته اند از شرط این کلمه اقرار کردن است با آنکه می رضی الله عنه امام است معتبر است
 در هر مروه است شیخ امام عارف ولی ابو عبد الله محمد بن علی الحکیم الترمذی رحمه الله علیه در بیان قول می
 صلی الله علیه و سلم که مضمونش این است نمیدانم که مدت بقای من در میان شما چند است پس اوقات گفتند
 بآن دو کس که بعد از من باشند آن دو کس که ابو بکر و عمر رضی الله عنهما الترمذی امام ابو موسی الترمذی عز و جل
 است که ابو بکر و عمر هر که مشایخ ایشان تحقیق لازم اطاعت ایشان بر خلق زیرا که در اینها ایستاده است
 عز و جل و گفته است در قبضه می عز و جل و ایشان است ثبات پس چون نطق کنند بچون نطق کنند چون بگویند
 کنند جعل حکم کند و در کتاب اسباب امام عبد الکریم بن محمد السعفی رحمه الله علیه در ترجمه هروی می آید
 ابو الصلت عبد السلام بن صالح بن سلیمان هروی مولی عبد الرحمن بن عمر رضی الله عنه در یافته است
 محمد بن زید را و مالک بن انس را و سفیدان بن عقیبه و غیر ایشان را که در آن است صاحب عقلت و زید ابو الصلت
 زد میگرد بر اهل آنجا و در آنجا باطل از جبهه و زنادقه و قدره و معروف بود بنام شیخ احمد بن سید
 مروزی گوید با وی مناظره کردم ندیدم در وی غلطی تا فرمود دیدم در آنکه میگوید در ابو بکر و عمر رضی الله

علیه السلام را می بیند و میگوید که این است غیب من که همان من بود است
 محمد بن محمد میگوید که ابو الصلت ثقات است و صدوق است الا آنست که تشیع میکند و وفات
 ابو الصلت در شوال سنه ست و ششصد و پنجاه است و در تاریخ امام باقری مذکور است که وفات
 رضای رضی الله عنه پنجمی حج و بعضی گویند سیزدهم ذی القعدة سنه ثلث و ثمانین هجریه طوس نماز گذارد
 بروی مامون و دفن کرد او را در پهلوی قبر پدرش رشید و سبب وفات وی رضای رضی الله عنه آن بود که انگور خورد
 بود و بسیار خورد و بعضی گویند نه بلکه هرش و او مذکور است شیخ ابو عبد الرحمن سلمو رحمه الله علیه شنیدیم
 از منصور عبدالاصهبانی که گفت شنیدیم از قاسم بن عبدالله که سبزه که گفت شنیدیم حسین بن نفیث را
 رحمه الله علیه که گفت پرسیدم از رضا بن موسی الرضا رضی الله عنهما از فتوت پس گفت فتوت حسنق و فخر
 فتوت طلام مصنوع است و نخل میزدول و بیشتر مقبول و عفات معروف و اذای مکتوف
 و از کلام رضا است رضی الله عنه هر که از مانیکی کند او را و چند فتوا مسب و هر که بد کند او را و چند عذاب
 هر که اطاعت نکند خدا را و خود جل از مانیست و تو ای مخاطب چون طاعت کنی خدا را از مانی که اهل بیت
 پیغمبر صلی الله علیه و سلم مردی بر رضا رضی الله عنه گفت بخدا سوگند تو بهترین آدمیانی فرمود ای
 فلان سوگند محو زبیر از من است هر که بر سر کار تراست و طاعت کننده تراست هر خدا را و خود جل
 بخدا سوگند این آیت منسوخ نشود ان آگوس که عیب الله القاسم
 و نیز مردی بر رضا گفت رضی الله عنه بروی زمین یکی نیست شرفیتر از تو جهت پدران فرمود که تقوی
 شرفیتر ساخت پدران ما را و بود در سایه قام مانتد پدرش کاظم رضی الله عنه و در انساب
 رضا علی بن موسی رضی الله عنهما از اهل علم و فضل بود با وجود شرف نسب و خلل در روایات او از
 راویان اوست و وفات رضا رضی الله عنه در قمر یسنایا و طوس که امروز مشهد مقدس گویند
 از رستاق نوقان و دفن وی در احمید بن محمد طامی در قبه که در روی مامون رشید مدفون است
 از جانب قبله و آن روزه به نسبت و یکم رمضان و بقولی آخر صفر بود سنه ثلاث و ثمانین هجریه
 فلان و پانزدهم و اولاد رضا رضی الله عنه موسی و محمد تقی و فاطمه بود موسی هیچ عصب نگذاشت

و عقب از اطلاع او یعنی است و ذکر امام محمد جوادی نقی رضی الله عنه در رساله شیخ عبدالحق است از بیعت
 اهل بیت ابو جعفر محمد جوادی بن علی رضا است او را ابو جعفر ثانی گویند و در کنیت و نام با امام محمد باقر موافقت
 بود و لقب وی جوادی نقی است و قبور او بجواد است با قبر جدش موسی کاظم زیر یک قبور او را مامون دختر
 خود را ام الفضل زینب دودوسی و دختر مامون را بحدیث آورد و مامون در هر سال هزار هزار در هم بسوی
 وی روان میساخت و او را تعظیم میکرد و در وفات یافت جوادی محمد بن علی رضا رضی الله عنهما در سنه ۸۰
 و ناسیق و عمر او بست و پنج سال بود و نماز کرد بروی الواثق ابو جعفر مامون بن معنصر محمد بن مامون در سنه
 و ماوراء جوادی باریه بود و نامش خیران و در مرآت الاسرا است نام مادرش ریخته و یا سکنه است و بلادش
 شب جمعه پانزدهم یا هفدهم رمضان است و شصت و پنج روز در دنیا واقع شد در زمان پیر خود در سنه ۸۰
 عمر داشت و مدت امامت هفتده سال بود در رساله مذکور است که روایت کرد جوادی محمد بن رضا
 رضی الله عنهما با اسناد که از پدران خود دارد و تا ابوالمؤمنین علی بن ابیطالب رضی الله عنهم که گفت فرستاد مرا
 پیغمبر خدا بمن پس وصیت کرد مرا و گفت یا علی یا قاتل من استخار و ما ندیم من استخار هر که استخار کند هرگز
 زیاده کار نشود و هر که کار بشودت کند برگزیشمان نگردد و یا علی الله هم گیر خود را در غنق در آخر شب ترا که
 بچیده میشود زمین در شب که در روز انجمن بچیده نشود و یا علی کاری که کنی در بایدا کن که حق تعالی هر
 و او است امت و او را با او میفرمود و هر که بر او بی یافت در بین خدای عز و جل تا یافت و در بیست
 و اعتقاد از اولاد ابو جعفر ثانی محمد جوادی از زود در است علی بن موسی بن محمد جوادی است
 از وی نسل مانند ویکن بسیار نماند و اولاد وی در جانب سی و ششم و نواهی آن موجود اند و اولاد جوادی
 و موسی اند که مذکور شدند و دیگر حسن و زکیه و بریه و ابان و قاطره رضی الله عنهم همین ذکر امام علی با
 نقی رضی الله عنه در رساله شیخ عبدالحق است که از ائمه اهل بیت ابو الحسن علی بن موسی بن محمد جوادی
 رضی الله عنهم که معروف است بعسکری و لقب او نقی و زکی است مادر او ام الولد است نامش شامه
 لقب اولاد او ام الفضل بنت مامون و ولادت وی سخن الله عنه در ماه رجب سنه اربع و عشتاد و پنجم
 و بعضی گویند در روز عرفه و مولد او در مدینه بود و وفات در سنه ۸۰ را می روز و در شب او خرمادوی الاخر

در تالی دوم در حین ستمار و حسین مائین و درین کرده شده در ستمار که ستمار بود و شارع یعنی خانه راه
 علی انور شدیدی و چون سعادت از حق او بر او نازل شد علی اله جعفرین المعظم سید شد متوکل او را از خود
 ببرد و او در درانجا بسرین بلخی فرستاد و اقامت در آن مقرر گردانید پس بی رضی الله عنه بسرین برای آن
 مدت بست سال در ماه در آنجا اقامت کرد و در زمان المعتبر بالذات یافت المعتبر بالله وی ابو عبد الله بسرین
 متوکل است و مباحثت کرده شد او را در شب ششم از محرم سنه اثنین و حسین مائین و خلع و غول کرد و بی
 خودش رئیس از سال و ششماه و بیست و دو روز در عسکری نسبت به ستمار من برای گویند که آن شهر بیست
 که بنا کرد او را معتمد بود و کشتک او انبوه شد و شهر بخدا و نبوی انگار آمد و مردم از اقامت او در روی مائین
 شدند پس درین موضع شهری بنا کرد و خود بلشکرش با آنها انتقال نمود و عمارت خوب در آنجا ساخت و او را
 سرین برای نام نهاد و او را ستماره و ستمار نیز گویند از جهت ترویل عسکر معتمد در روی و این واقعه در سنه
 احدی و عشرين و مائین بود و معتمد بالله یعنی ابو اسحق محمد بن رشید است و او را و مارده مولده گویند
 است چون آنکه شده معتمد حکم و این عهد خلافت بیست و هشت سال و هشت ماه و بیست روز است خلافت
 بر او بود در سنه احدی و عشرين و مائین بسرین برای انتقال کرد و در سنه سبع و عشرين و مائین
 بسرین برای داد و بقیه مشن توانست از فرزندان عباس بن علی علیه السلام بیست و هشتم بود از خلفای نبی عباس بن مولد
 او در سنه شان و سبعین و مائین بود و خلافت او بیست سال و هشت ماه و بیست و هشت روز مشهور بود
 بیست بود و بیست هزار غلام داشت و بیست سال بود و در هشتاد و هشت و نود و بیست و هشت بود و اول
 بعد از ابی اوی غلامان او بفریاد آمدند و پراکنده شدند و سرین برای بنا کرد و بان موضع بالمشکر
 خود انتقال کرد ابو القحطمدانی رحمه الله علیه گفت که سرین برای بیستم مسین و فتح آن تمام شهر بی مشهور
 معزق این چنین نقل کرد امام نووی رحمه الله علیه و در انساب گفته که چنین آورده اند که متوکل در اول خلافتش
 بسیار شد و تذکره کرد اگر به شوم و نانی کثیره تصدق کند چون باشد نروا وی علی بن محمد جوادی رضی الله عنه کس
 فرستاد و متوای خواست که چه مقدار و نانی تصدق کند تا از عهده زیاده بگذرد وی رضی الله عنه هشتاد و سی
 و سیار تصدق کند و از عهده بر آید قومی ازین معنی تعجب کردند و بروی معصب نمودند و معقول گفتند که پرسو

آمدی با امیر المومنین که این از کجا جمیده نامی بجی السعنه رسول را بتوکل باز فرستاد که با امیر المومنین بگو که من
 این را از انجا گفته ام که حق سبحانه و تعالی گفته است لَقَدْ كَفَرَ كَوْنَهُ فِي مَوَالِنِ كَذِبًا وَيَوْمَ تَبْيَضُّ
 ولاء پروردگار تعالی مبر ما یروز خطابت پیغمبر صلی الله علیه وسلم در حق الله عنهم میکت که شمار انصرت و اوم
 در جامای کثیر و بجا ایل بیت ماروایت کرده اند رضی الله عنهم که موطن در وقایع و سربا و غزوات هشتاد و سه
 موطن بود که در همین هشتاد و سیوم موطن بود ازین موطن بر چند زیاده کند امیر المومنین در کار خیر و سوسه مند تر
 بود در دنیا و آخرت و بود نامی ابوالحسن علی بن حلو در حق الله عنها متعبه فقیه امام و از وی ترو متوکل است
 کردند و گفته که وی در منزل سلاج نگاه میدارد و در پیش انداخته که وی طلب خلافت میکند پس کس از سلاج
 نایکایک بروی در منزلش درآمد که او را دیدند و بر نامه بروی مردم بستند و جامه موندید پوشیدند و ایشین بر سر چپید
 و استقبال قبله نشسته و هیچ باطنی در میان وی و میان بنین خزر یک و سنگریزه یا سنگینه با کت قران در روده
 و و میدتر نم میکند بهرین صفت او را بر داشتند و ترو متوکل آوردند چون میرا بدید تعظیم کرد و در پهلوی خود نشاند
 نشاند و گفت از شعر بخوان که خوش آید و فرمود من شعر کمتر روایت کنم گفت تا چاره اشعری باید خواند پس چند
 بیت بخواند مثل هر سبب حال صیاری که ایشان از جای این مقلد نامی که که تفرز نموده و از مرگ گریز آنگاه اقامت کرده اند
 فرود آمدند و بعد بخاری در زیر بغل بر بند آوردند و از بر آید که آن تختها چه شدند و آن تا چهار کجا رفت و آن حلهها گویا
 رو نامی ترو تافره که پیر و پایش آن میکشیدند کجا است از قریب جواب آید که آنها همه خانی شده و برادر رفت و آن
 روز با کرم خود و خاک شده حاضران همه می رسیدند و گمان بردند که مبادا همین ساعت بلای بر سر آید و متوکل
 بگریه درآمد و گفت یا ابوالحسن هیچ داری بر خود داری فرمود دارم چهار هزار دینار پس متوکل بدفع چهار هزار
 دینار بوی حکم کرد و او را معزز و کرم بنزدش باز گردانید و نسل از اولاد علی ناری و را ابو محمد حسن و علی بن
 که او را عسکری نامی گویند و در بر او روی ابی عبد الله جعفر بن علی ناری باقی ماند و اما برادر ایشان ابو جعفر
 بن علی ناری بجانب مجازا راده نهفت نمود و بعد در حالت تیات برادرش حسن عسکری سفر کرده بود چون
 قریه که بالاتر از موصل است بهفت فرسنگ رسیدیم در سوادان و فوات یافت و غیره شریفش نیز همانجا
 و بروی مسجیدی بنیافت و در آن است که در کیفیت با علی رضی و علی رضا موافق بود بنابر این

ابو الحسن الثالث گویند و القاب شریفش یعنی و مادی و عسکری و تاج و متوکل و قاض و مرقم است امام ابو الحسن
 علی نقی در زمان وفات پدر خود امام محمد تقی شش ساله بود و که امام حسن عسکری رضی الله عنه
 در سال شصت و پنج هجری است که از امیر اهل بیت ابو محمد حسن بن علی عسکری رضی الله عنهم مافورا و ام الولد بود تا مشرف
 سوس سجانه و ولایت وی رضی الله عنه رفت و در شب هجدهم ربیع الاول سنه احدی و مائتین و مائتین
 در مدینه واقع شد و وفات وی در ربیع الاول سنه ستین و مائتین روز هجدهم ششم ماه مذکور یا هشتم ماه مذکور
 و بعضی خبر آن گویند از سنه مذکوره شهر منج را می و دفن کرده شد و در پهلوی پیش درین بلبه و اقامت او پیش
 در همین بلبه بود و بعضی گویند که مشهد علی با دینی در قم است و این قول صحیح نیست صحیح آنست که در قم مشهد
 فاطمیت موسی بن جعفر بن محمد است رضی الله عنهم و منقول است از رضا علی بن موسی رضی الله عنهما که گفت هر
 زیارت کن قبر فاطمیت موسی را او را بهشت روزی شود و حسن عسکری رضی الله عنه نزد ایا مقیمه الله
 از القاسم محمد منتظر صاحب سرو است و مدت بقای حسن عسکری بعد از پدرش علی الهادی رضی الله عنهم سها
 شش سال است و نگذاشت حسن عسکری رضی الله عنه ولدی را نه ظاهری نه باطنی غیر از ابو القاسم محمد در عراق
 است که کنیت وی با امام حسن بن علی است موافق بود به لقبش زکی و عسکری و خالق و سراج است
 وی روز هجدهم ربیع الاول با آنکه سنه ستین و مائتین در زمان سلطنت معتد خلیفه بنی عباس مفرود و حسن
 علی نقی فرمود و مدت عمر شریفش بیست و نه سال و بقول بیست و نه سال و ایام امامتش بیست سال و پنج
 یک سپرداشت که امام محمد مهدی باشد و که امام محمد مهدی رضی الله عنه در سال شصت و پنج هجری
 است ابو القاسم محمد منتظر که مسرور است بقایم تو امامیه مولدش رضی الله عنه شب هجدهم و نصف شعبان
 سنه خمس و مائتین با و را و ام ولد است که او را ز حبس میگفتند و او در وقت وفات پدرش شش سال
 و پنج سال بود اما م باقی روزگار بخش ذکر کرده که سنه خمس و مائتین وفات یافت محمد بن حسن عسکری
 ابو القاسم که او را امام محبت و قایم و مهدی و منتظر و صاحب الزمان لقب کردند و وی نزد ایشان خاتم اولاد
 امام است و زعم ایشان آن است که وی در سرزمین های و سرداب و آمد و او درش میدید که می و در یک کوه
 نادر بیرون نیامد و در سنه خمس و مائتین بود بعضی گویند در سنه ستین و مائتین و پنج سال

صحیح تر است و وی نیز عمه ایشان تا این زمان پنهانست و چون ابی عبد الله جعفر بن ابی طالب علی بن ابی طالب
 کرد که ابو محمد حسن عسکری رضی الله عنه فرزندی نگذاشت و دعوی کرد که برادرش حسن عسکری رضی الله عنه است
 بومی و او را درین دعوی کذاب نام کردند و وی معروف است باین لقب و این جعفر بن علی بن ابی طالب
 علی بن جعفر و این علی را سید ابو عبد الله و جعفر و اسمعیل و از ایشان نسل باقیست و ابو محمد حسن عسکری و ابو
 محمد رضی الله عنهما معلوم است تر و خواص اصحاب ثقات ائمت در روایت کرده اند که علی بن ابی جعفر
 جو او رضی الله عنه که عمه ابو محمد حسن عسکری رضی الله عنه باشد حسن عسکری بر او دست می داشت و در مکه
 بر تضرع می نمود که او را پسری بوجود آمده ببیند و ابو محمد حسن عسکری رضی الله عنه بارها بر او تضرع می نمود
 که نیز حسن عسکری چون شب نصف شعبان شصتین و اربعین عمه وی علیه تزد ابو محمد حسن عسکری آمد و او را
 دعا کرد حسن عسکری التماس نمود که یا عمه بکنی امشب نزد ما باش که کاری در پیش است علیه التماس حسن عسکری شب
 صدقانه ایشان بایستاد چون وقت فجر در رسید نزد حسن عسکری فرود شد مشغول شد علیه بر نیز جنس آمد مولود
 دید بوجود آمده محتون مغز و غنمه یعنی غنمه کرده شده و فارغ از خنده و کارشست و شو که مولود را کنند
 مولود را بر حسن عسکری آورد وی گرفت و دست پر شستش و چشمانش فرود آورد و زبان خود را در
 دهنش در آورد و در گوش راست او اذان و در گوش چپ اقامت گفت و گفت یا عمه بر او را پیش ما
 پس علیه او را با درش سپرد علیه میگوید بعد از آن پیش ابو محمد حسن عسکری رضی الله عنه آمد مولود را پیش
 دیدم در جامه های نرود او را خوری و غنمه دیدم که دل من تمام گرفتار او شد گفتم مسیدی هیچ علم داری
 بحالی این مولود مبارک که آن علم را بر من القا کنی گفت یا عمه این مولود منتظر ما است که ما را بدان بشارت داده
 بودند علیه گفت پس من بر زمین افتادم و بشکر از آن سجده در رفتم و دیگر نزد ابو محمد حسن عسکری آمد و رفت می کرد
 روزی نزد وی آمد مولود را ندیدم پس سیدم ای مولای من این سید و منتظر ما چه شد فرمود او را سپردیم
 بانگس که مادر موسی علیه السلام موسی را بوی سپرده بود و روایت کرده است از ابوالحسن علیه السلام
 که نزدی سپیدند که چه چیز است تمام قائم همان فرمود ما را حکم کرده اند که پیش از ولادت وی نام وی شیخ
 پس شیخ اما بر آنند که ابو القاسم محمد بن حسن عسکری رضی الله عنهما امام قائم است و علم او نرود و قاتلش

در حق آن جناب سال بود و درین عمر در حق تعالی حکمت و فضل خطا نیابد و گردانید و آیتی برای اهل عالم چنانچه
 در حق آن جناب علیه السلام در حالت نبی است و نبوت داد او را و عمر و از آنجا که چنانچه خضر علیه السلام را بخشید
 شد و امام گویند که فایم مهندی مشهوری بود در سن برامی است و اولاد حضرت علی مادی بن محمد جوادی
 بن علی رضای انبیا گویند و اینها جماعت کثیر اند اما این جناب هم ولد بود و قبر او در سرانی پیر شمش است و ستم
 بودی چون پنج ساله از عالم رفت سزا صدی و سیمین تا تین تمام اولاد این جناب نماندند و بعضی منقول
 نشان داده اند که این جناب پیش از نبوت خود از آن دعوی که برادرش او را امام گردانید است
 برگشت و آن شب رسولی بن جعفر صادق رضی الله عنه نیز با برادرش محمد بن جعفر صادق علیه ظهور کرده بود پس
 ایت کرد و برین امامت رجوع نمود و شیخ علاء الدین احمد بن محمد مستوفی قدس الله روحه در ذکر ابدال
 و اقطاب میگوید که تحقیق بر سید مرتبه قطبیت محمد بن حسن مکی رضی الله عنه و عن ابائه اکرام الله لیت
 الطهارة دوی در وقتی که تحقیق شد داخل نمره ابدال بود پس ترقی کرد و درجه درجه و طبقه طبقه تا آنکه رسید
 فراوانی و قطبیت انسان علی بن حسین خضری بود چون وی در گذشت و در شوش نیز دفن کرده شد
 محمد بن حسن مکی بروی نماز گزار و بجای وی نشست و تا نوزده سال در مرتبه قطبیت باقی ماند
 حق تعالی او را بروج و در میان زمین عالم در گذراند و عثمان بن یعقوب جوینی خراسانی را در آن مقام برگزید
 و نماز گزار و جمیع اصحابی بر محمد بن حسن مکی و دفن کردند او را در مدینه رسول صلی الله علیه و سلم چون
 جوینی وفات یافت آمد که او چنانکه اولاد غیبی از زمین بود بجای وی نشست وی در محرم تربیت یافته بود و بر
 جوینی نماز کرد و قبرهای این مذکورین نسبت است پیوسته بزمین بنامی ندارد و غیر ایشان آنها را نشناختند
 و ایشان هر سال زیارت آنها بکنند و یک تن از اقطاب کراچ که قریب است در کوه مابین بسطام و دامن
 پیش از ظهور نبوت آن سرور صلی الله علیه و سلم دفن کرده اند و این جماعت مامورانند بمتبعات انبیا علیهم الصلوٰة
 و السلام و متک بشرا بیع ایشان و اقرار بکلمتین شهادت و ایشانرا بداند در آد میان که ایشان آن
 بدلائل ایشانند ولیکن بدلائل ایشانرا نشناختند و بلال رضی الله عنه در زمان پیغمبر صلی الله علیه و سلم در حجاب
 سید بود چنانچه در آسمان دو قطب اند قطب جنوبی و قطب شمالی و نزدیک ترین کتبنا قطب جنوبی است

بعد از من دو بار زودتر با شسته اول ایشان توفی ای علی و آخر ایشان مهدی که فتح کند حق تعالی بر دست
 وی مشایق آن رضی و منکر بآن را در حدیث ابی عبد الله جعفر صادق رضی و عن ابی امیر المؤمنین علی
 فی آنکه گفت گفت رسول صلعم دو بار زودتر از این بیت من که داده است حق تعالی ایشان را بهم حکمین
 و پیکر کرده است ایشان را از طبیعت من پس و ای بر شکران ایشان بعد از من و از و کعب رحمة الله علیه است و
 وی از سید شهید امین بن علی رضی الله عنهما می آرند که گفت از ما دو بار زودتر من سید شهید اول علی بن ابی طالب
 و از ایشان مهدی قائم کج زنده میگرداند حق سبحانہ بوی زید با بعد از موتش و ظاهر هر یک در آن بوی
 دین حق را بر همه دنیا اگر چه ناخوش آید مشرکان را و از ابی عبد الله جعفر صادق رضی الله عنه می آرند که گفت
 از ما دو بار زودتر مهدی است شش تا زمانه گذشته و شش و یک باقی مانده میکند الله تعالی در ششم تا نهم چود
 و در روایت کرده شده است از جعفر صادق رضی الله عنه که از وی حدیث کتابی و عشرتی سوال کردند
 که عشرت کسیت فرمود و من و حج و حیدر و امیر مهدی جبرائی تکند ایشان از کتاب خدا و حدیثی کند کتاب ایشان
 تا وقتی که در آیند بر رسول خدا بر پیش رو منقول است از امام رضی الله عنه که گفت مگر خوش داری که بخدا قسم
 بشوی بجای که بر تو حج گشایی نباشد زیارت کن حسین رضی الله عنه را و اگر حسین گزینی و شکهای تو بر
 رضا ساری تو از آن شوند یا نه تو ترا خدا تعالی برگزید او اگر خوش داری که ترا ثواب القدر باشد که آن ثواب
 که با حسین است و می ششید گشتند و مثل ایشان بروی زمین یکی نبود پس بگو بر گاه ایشان را در آن
 یا ایکنی کنت معہ عرف کفوف کفوف زاعینا ای کاش می بودم من در آن روز با ایشان
 پس سنگاری می یافتم سنگاری عظیم تحقیق فرود آمد برین چهار برابر فرشته از برای نصرت و اولاد
 داده نشد در ایشان نصرت پس این چهار برابر فرشته بر هر قبری بودند بر ایشان موسی خبار لوده و تارود
 کسایستند قائم رضی الله عنه پس بوی با شند و نصرت دهند و هم از امام رضا رضی الله عنه است که فرمود
 هر که بار بر بندد بقصد زیارت من مستجاب شود دعای او و آمرزیده شود گناهای او و هر که بار بر بندد
 کند گویا زیارت رسول خدا صلی الله علیه و سلم کند و بنویسد او را خدای تعالی ثواب هزار حج مقبول و هزار
 عمره مقبول و من بپزدان من روز قیامت شش فریغ او با شند و این بقدر و نعمه است از برای جنات

و بجای آمدن فرشتگان همیشه قومی از ملائکه نزول میکنند از آسمان و فوین دیگر معبودان که نوح کرده شود
 و روایت میکنند در رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم که گفت زود باشد که دفن کرده شود گوشت پاره نمرد
 زمین خراسان زیارت نکند و راجع اند و بگویند و در ما نوحه مگر آنکه کشاوی در او راجع معالی و ندگان و گاری
 نیز مروج سبب از گناهایش بود مثال این اخبار و آثار در زیارت اهل بیت اطهار بسیار نقل کرده اند و ستر است
 تربت مبارکه که سینه که غلایق آنجا طلب شفا نمایند و شفا یابد و از بعضی بزرگانی خوارزم آورده اند که بعلت
 گرفتار شده بودند پس بزور مرضی و عاگردی و سحر و جادو او را شفا بخشید پس عاگردان را بجا آوردند که قریب به هزار تن
 بروی خرچ شد و در مرضی وی در غنی آنکه گفته اند سحر و جادو و سحر و جادو و سحر و جادو و سحر و جادو و سحر و جادو
 و نواره بکلیه سحر و جادو و سحر و جادو و سحر و جادو و سحر و جادو و سحر و جادو و سحر و جادو و سحر و جادو
 موجوده اعیانها به آن من عیون نسبت اسامی به و از بعضی کبار اهل بیت رضوان الله علیهم جمیعین
 آورده های خود میگفت اللهم العین الرقعة فانیم یجبرتنا و از امام زین العابدین رضی الله عنه آمده که گفت یک
 ترین دلیل که تبه ای غضب الی عز اسمه نزدیک باشد وقتی است که غضب میکند و هم از کلام امام زین العابدین
 است که العافیة تلک نفسی و هم از کلام اوست فتوکل علی عظمی و ذلک انما سید و قهره و عیون عیون عیون عیون
 از گناه تو و از روایت اوست رضی الله عنه که گفت میگوید خداوند بسیار از کجیان کند مرا از خلق من
 کسی شناسد مرا بر نام مروی از خلق خود کسی را که نمی شناسد مرا و از کلام اوست نفسی و هم از کلام اوست
 دوست دارد ملا و دوستی است سلام و دوست داشتن شما ما را عازم باشد بر ساینه بشیعه ما که ما سود خود را
 هر خدا شمارا و دوستی در استی که دوستی با یافته نمیشود مگر بوجع این روایات از رساله شیخ عبید الله
 و طوی چیدیم و از طرف خود چیزی زیادت نکردیم **باب سوم در ذکر اصحاب و کشف کجیون است**
 بدانکه امت مجرب اند بر آنکه پیغمبر صلی الله علیه و سلم با گروهی بوده اند از اصحاب که اندر مسیحه و سی طایفه بودند و
 عبادت را دوست گلی از دنیا داشته و از کسب اعراض کرده و خدای عزوجل از برای ایشان با پیغمبر صلی
 علیه و سلم خطاب کرده و لا انظر الی الناس الیه عن ان یرحموا بالغانه و العشی بریا و ان وجهه الی الارض
 و انفس الی الی ایشان ماطن است و پیغمبر صلی الله علیه و سلم را اندر فضائل ایشان اخبار بسیار است که با رسیده و

طریقی از ذکر ایشان در معتد سه کتاب گفته ایم که ابن عباس رضی الله عنه روایت کند از پیغمبر صلی الله علیه و سلم فقط
 رسول الله علیه السلام علی اصحاب الصفة فی رأی فقمتم ووجههم و طیب قلوبهم فقال منهم الشیر ویا اصحاب الصفة
 من یقنی من امتی علی الصفة الذی انتم علیها یخیر یا فیها فانه یفعل فی الحقیقة ترجمانین خبر است که چون پیغمبر صلی الله
 علیه و سلم بر ایشان بگذشت و در ایشان از ابیدایستاد و بخوری دل ایشان از فقر و محاببت بندگفت
 ایشان را با و در شمار و انانکه پس شما باید بعضی شما و اندر فقر خود را رضی باشند ایشان نیز در قیاس
 در شبست یکی از ایشان مناوی حضرت جبار و دیگر زید محمد مختار بلال بن رباح رضی الله عنه و دیگر دست
 خداوند او و محرم اهل پیغمبر ابو عبد الله سلمان الفارسی رضی الله عنه و دیگر سرنگ بهاجر و انصار و متوجه
 رضای خداوند جبار ابو عبیده بن عامر بن عبد الله بن ابراهیم رضی الله عنه و دیگر گزیده اصحاب زینت احباب
 الایقظان عمار بن یاسر رضی الله عنه و دیگر سالک کعب علم و خرنیه علم ابو مسعود عبد الله ابن مسعود الهذلی و غیر
 از عنده دیگر شمسک در گاه حرمت و پاکت عیب رفت عتبه بن مسعود برادر عبد الله رضی الله عنه و دیگر سالک
 طریق عزت و معرفت از عصیان و زلت مرقد و ابن الاسود رضی الله عنه و دیگر داعی مقام تقوی و راضی طاب
 بلوی جناب بن الازت رضی الله عنه و دیگر در درج سعادت و بحر قناعت عتبه بن خویان رضی الله عنه
 و دیگر برادر فاروق و محمد بن از کونین مخلوق زید بن الخطاب رضی الله عنه و دیگر خداوند محاببت اندر طلب
 بگویند مگر پیغمبر صلعم و دیگر عزیز نایب از کل خلق حق مکن ایة الکریم کنان بن الحصین العاصمی رضی الله عنه و دیگر عام
 طریق توابع سپرده محمد قاطع سالم مولی عدنیة الیمان رضی الله عنه و دیگر فاصد و رفاه رضا و حال نگاه
 عباد اندر فنا مهیب بن سنان بلوی رضی الله عنه و دیگر خائف از عقوبت و نار از طریق مخالفت و کاش
 من الحصین رضی الله عنه و دیگر زین مهاجر بن والانصار و سید بنی قاز مسعود بن سبج القاری رضی الله عنه و دیگر
 اندر زهد مانند عیسی و اندر شوق بر وجه موسی ابو ذر عبد رب بن حیاة و القاری رضی الله عنه و دیگر حافظ
 نفاس پیغمبر صلی الله علیه و سلم و در محاببت با خود عبد الله بن عمر رضی الله عنهما و دیگر اندر استقامت مقبره و اندر
 متابعت مستقیم صفوان بن بیضی رضی الله عنه و دیگر صاحب صفت و خالی از تهمت ابوالدرداء و غیر
 بن عامر رضی الله عنه و دیگر متعلق در گاه رجاء و گزیده رسول بادشاه ابویابن عبد الله المنذر رضی الله عنه

و دیگر کیمیای بحر شرف و مردود توکل بلصحت عبداللہ بن عبدالمطلب رضی اللہ عنہ و اگر چه ایشان را یاد کند کتابی از
 کرد و شیخ عبدالرحمن بن حسین السمرقانی رضی اللہ عنہ که افعال طریقت کلام مشایخ بوده است تا جمع کرده و مطهر
 متقدرا مفرودا مناقب فضایل و اسامی و کنای ایشان بیان آورده است اما مسطور بن النکاشه بن عبا و
 از جمله ایشان گفته و من بهل او رود و دست ندم که ابتدای افکام المومنین باشد رضی اللہ عنہما و ی
 اما ابوهریره و ثوبان و معاذ بن الحارث و سائب بن خلاد و ثابت بن رولید و ابو عبید بن جراح
 و سالم بن عبد بن ثابت و ابو الیسر کعب بن عمر رضی اللہ عنہم و دهمیب بن سیاف و عبداللہ بن اسیب و مجاہد
 و الاسلمی از جمله اندر یک حدیث بودند و بحقیقت قرن چهارم خیر قرون بود و اندر هر در که بود اندر هر وقتی
 و فاضلترین همه خلق بودند از سیر اگر خدا تعالی و ایشان را صحبت پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم از انانی داشته بود
 اسرار ایشان از جمله عیوب نگار داشته چنانکه پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم گفت خیر القرون قرنی ثم الذین یومنون بالحدیث و حدیثا
 گفت و الشایقون الا ذلک ان من است اهل الجورین و الاخصار و الذین یست
 اتبعوا هم یاحسب و کزواج اولیس قرنی و کشف الحجاب است کتاب مشتم
 دین و ملت اولیس قرنی رضی اللہ عنہم از کبار مشایخ اهل تقوا و اندر عبد رسول صلی اللہ علیہ وسلم بود
 اما منسوع گفت از دیدار پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم بر وجهی که غلبه حال بود و حق و الله و پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم
 از قرآن اولیس نام در اقامت بچند مقدار که سفند ان رسید و منفر شفاعت خواهد بود و اندر است من و روی
 بعمر و علی کرد و منی اللہ عنہما و کشف شاما و زبید مردیست است و میان با او و شعرانی است و پیغمبری است
 او مقدار درم سفید است از پیوسته است و هر کف دستش بچنان بود و بعد گو سفندان رسید و منفر شفاعت
 باشد اندر است من چون بیعیبش سلام از من بدور ساند و گوید تا است مرا و عاکن چون عمر رضی اللہ عنہ
 وفات پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم بکله آمد و علی رضی اللہ عنہ با وی بود و اندر میان خطبه گفت یا اهل نجد قوموا الی غیر
 خامسند گفت از قرن کسی هست اندر میلان شما گفتند علی فرسی با بد فرستادند عمر رضی اللہ عنہ
 خبر از او پس هر سپید گفتند و یوانه هست او پس نام که اندر با دانه پانزده با کس صحبت کند و آنچه موان
 خورد او بخورد و غم و شادی ندارد چون مردمان بخندند او بگریه چون بگریند او بخندد و گفت غیر از آنچه

این حدیث
 در کتاب
 صحیح
 بخاری
 است

پیشتر تا شنبی بخوابید که استخوان پتیر را علی و سلم از خود او کرد و دیگر دو بعضی را از بعضی اختیار میکرد
 از هیبت آن از خواب بیدار شد و از یکی از اصحابی که پیشترش رسیده او گفت تو اندر علم پیوسته و خفا گشت
 وی نیز بستی بزرگت منی چنانکه اندران معترف شوی و صحیح را از سفیم جدا کنی و دیگر باره پیغمبر صلی الله علیه و سلم را
 بخواب دید که او را گفت با ابا حنیفه تر نسبتی که در این سنت من گم کردی از قصد غفلت کنی و جوایب بسیار پس بود
 از مشایخ چون بر سیم نیمی و فضل عیاض و داود طائی و بشر حافی و غیر ایشان و اندر میان علما مشهور است
 در زمان ابو جعفر المنصور تدبیر کرد که ابو حنیفه و صفی ثوری و مسعودی که نام و شرح یکی را از ایشان قاضی گرداند
 کس فرستاد تا جلد را حاضر گردانید نام گفت در هر یکی از شما لغز استی چیزی بگویم گفته صواب آید گفت و بگفتی
 این قضایا از خود دفع کنم چنانچه قصصان مشهور است و مسعودی را دیوان سازد و سفیان از راه بگریزد و شرح
 قاضی شود پس سفیان در راه بگریخت و مسعودی را دیوان ساخت و شرح قاضی شد و ابو حنیفه بگفتی بجات یافتند
 حکایت دزدان قزلباش و محبت و سلامت را و این نشان کمال حال وی است برود معنی یکی حدیثی در استسنان
 هر یکی و دیگر سپردن راه محبت و سلامت و تعلق بر آن خود در کردن و بجاه ایشان مغرور ناکشتن و آن جمله است
 که گفت ابو حنیفه ایها الامیر من مردی ام نه از عرب بلکه از موالی ایشان و سادات عرب حکم من با منی با من شد ابو حنیفه
 گفت این کار را بسبب تعلق نیست این کار را علم باید و تو مقدم علم از زمانه گفت نشایم این کار را و اندرین قول که
 کنم نشایم این کار را اگر راست گویم خود نشایم و اگر دروغ گویم دروغ نمانم و عرض نمانم و عرض نمانم و عرض نمانم
 و او را که دروغ گوئی را خلیفه خود کنی و نیز صاحب کشف المحجوب میفرماید که امر و زجر علماء و علمای این جنس معاندت را مکن
 از آنچه با هوای مردم و اندر این طریق حق رسیده خاصه غایب امر را قبل خود ساخته اند و سرای طالبان را بپوش
 خود گردانیده و بظلم جبارانه با قلوب مستحقین و اموالی برادر کرده اند و هر چه بخلاف هوا ایشان بود بر آن مکن
 شوند فتوح و با هم من عدم الانصاف تشیح علی بن عثمان الخلالی صاحب کتابی که گفت لبشام بر روض
 بلال مؤذن رسول خدا خفته بودم و در خواب جنون را بگردیدم که پیغمبر از باب منی شیب در آمد و سر بر او گذار
 گرفت چنانکه اطفال را گیرد شفق من پیش روی دویدم و بر پشت پایش پوسیدم و لذت بوی بوم
 که این پیر کسیت پیغامبر علیه السلام بکلمه عجز بر باطن و اندر نشسته من مطلع شدی فرمود این نام تست و اهل دیار

این طایفه را اگر کسی بداند که در دنیا و آخرت بر او برتری است و در دنیا و آخرت
 احوال از تصرف در دینش خوشتر میسر و تا پایان این راه بود و تقرب کرد بعد از آن هر جا که رفت غایت
 محقق بود از وی می آید که گفت او را از این عالم شریف از حق و فلسفه و حکمت و معنی این جهان عالمی را بینی که بعضی
 و تا ویلات مشغول کرده و بداند که از وی هیچ چیز نیاید که از علمای روایت کند که پیغمبر را در خواب دیدم گفتند یا رسول
 از تو بمن روایت رسیده است که خدا تعالی از زمین او تا اولیا و ابرار است که گفت آن را وی از سر خود
 رسانیده است گفتم یا رسول الله میخواهی که مرا از ایشان به پیغمبر رسول گفت صلی الله علیه و سلم که میخواهی
 یکی از ایشان است و در این میان مناقب بسیار است و در تذکرة الاولیاء است که حضرت
 من قریش و هم مقدم من موالی قریش در سیزده سالگی در حرم میافتد معلوم شد که در پانزده سالگی
 فتوی میداد احمد بن حنبل سینه هزار حدیث یاد داشت پیشا گروی او احمد گفت در معنی این حدیث که حضرت
 علیه السلام فرمود که هر سر هر سال مردی را برانگیزند تا دین من تیرد او خلق آموزند و آن شافعی است
 و بعد از آن خواص گوید که خضر را بر سیدم که در شافعی چکوی گفت او را و تا او است نقلت از کتابی که شافعی گوید
 رسول علیه السلام را بخوانید میم در گفت ای پیغمبر کسی گفت یا رسول الله از گروه تو گفت نزدیک من
 شدم آب بن برین من از ارضت بر گشت اکنون برو که برکات خدا بر تو باد و بعد از آن ساعت علی در قتی را
 بخوابید و در آنکه انگشتی خود بیرون کرد و در آنکست من کرد تا علم در قتی نیز بر من سرایت کرد شیخ ابو سعید
 علیه نقل میکند که شافعی گفت علم همه عالم در علم من بر سید علم من در علم سو فیان بر سید نقلت که یکبار
 در میان در سینه بار بر فاست و بنیشت گفتند چه حال است گفت علوی زاویه در بازی میکند و در آن
 که در بر من فرزند رسول الله و بر بن خرم و **مرآة الاسیر** است باینست که بعد از مفقه منقیب امام
 مالک ذکر نموده بعد از آن احوال امام شافعی میبرد ششم اول با نبع انکه شیخ فرید عطار در حدیث علی احوال
 مالک شافعی ذکر کرده است و در آنکه امام مالک پیشا گروی شافعی بسیار می نازید پس چون قدر منقش و
 کاخیت که پیشا گروی در پیشا گروی امام مالک علیه السلام و پس بعد از آنکه شیخ فرید عطار در حدیث علی احوال
 در سینه و سینه و در واقع شهر و ایام شافعی را شاره و تیرد و باطن حدیث امام موسی کاظم را تیرد

او زندی از آن زمان عجزی و چون وفات کرد و جبارزه او بر دستش در خان می آمدند و خود را بر جبارزه او میزدند
 تا در روز خود و دیگر دسترسا مسلمان شدند و زمار را میبردند و نعره میزدند و لا اله الا الله محمد رسول الله میگفتند
 و محمد بن عمر میگفت احمد را در خواب دیدم بعد از وفات که می انگیسد گفتم این چه رقتی است گفت فرمود
 السلام گفتم خدا تعالی با تو چه کرد گفت پیام زید و تاج بر سر من نهاد و نعلین در پای من کرد و گفت یا احمد این
 از برای آنست که قرآن را مخلوق نگویند پس فرمود مرا که بخوان بدان و غایب کنی بجزیده است از سفیان
 ثوری من بخوانم که یاب کل شیء بقدرتک علی کل شیء اغفر لی کل شیء و لا تسئنی فقال تعالی و لقد تر
 یا احمد نذره الحیة او غلبه فغلبها رحمة الله علیه و در روایت الاسرار است در شرح التاریخ مینویسد که امام
 احمد بن حنبل بن بلال بن اسد شیبانی در سنه ثلث و مائة متولد شده بود و در سنه ثلث و مائة و بیست و هفت
 حسین بن الفضل جعفر بن مصعب غلیفه وفات یافت رحمه الله علیه و در چهار سپهر ذکر حسین بعد از حضرت
 شاه یعنی علی مرتضی بالا گذشت اما چون که ایشان اول پیر طریقت اند که باز ذکر ایشان در نخل و امین و شمر
 اول پیر امام حسن و کشف الحجب است آن جگر بند مصطفی در میان دل مرتضی و قره العین پیر
 ابو محمد حسن بن علی رضی الله عنده ویر اندین طریقت نظری تمام بود و اندر وقایق عبارات خلقی و عارفانه
 که گفت اندر حالت و حیثیت علیکم بحفظ الاسرار فان الله مطلع علی الغیاب یعنی هر تو باد بحفظ اسرار که گفته
 و استده ضمایر است و حقیقت این آن بود که بنده مخاطب است بحفظ اسرار همچنانکه بحفظ اظهار پیر حفظ اسرار
 در القات باغیاب باید و حفظ اظهار را مخالفت جبار است آید و اندر حکایت یا فتم که اعرابی در آمد از با و پیوست
 بر در سردای خود نشسته بود و اندر کوفه ویر دشنام داد و وی بر خاست و گفت یا اعرابی مگر گرسنه باش
 شده یا ترا همی رسیده است دوی همچنان دشنام میداد تو چنین و ما در و پدر تو چنین حسن بن علی
 غلام را فرمود تا یک بیره سیم آورد و بدو داد و گفت یا اعرابی معذرت دار که اندر خات بجز این نبود و الا از تو
 در بیخ نداشتی چون اعرابی این سخن شنید گفت اشهد انک ابن رسول الله صلی الله علیه و سلم من گواهی میدهم
 که تو پسر پیغمبری و من اینجا تاجر به علم آورده ام و این صفت محققان مشایخ با سکر کرده و دم خلق نیز ایشان
 بر او بود و بجا گفتن متغیر نشوند و دم پیر امام حسین آن شهید تیغ محبت و فغان است شریک افواج

المصنف و صاحب الحنفی و شمع صحیح آل محمد و از عمال اهل حق میبرد و سینه ماز خود بود و ابو عبد الله حسین علی
 کرم الله وجهه از محققان اولیا بود صاحب اقتباس الانوار و نویسنده کتابت که شخصی نزدش سوال کرد که چگونه
 هست فرمود که نهایت بنده آنست که از اختیار خود بر غیر و بعضی در ذات احدیت چنان غرق گردد که خود را در میدان
 تنبیه و از سبع سائل نیز نقل کرده است که روزی امیر المومنین حسین رضی الله عنه با جمعی از یارانان بهر خون
 تشنه بود و خادمش با کاسه آتش گرم مجلسی را در غایت دمیشت پایش با شمشیر بساط بلغم برید و بر سر
 میاگردک شاهزاده افتاد و شکست و آتش بر خساره شریف فروردینت امیر حسین علیه السلام از روی تلبیس
 تا از روی تعذیب در دو گزیت بزبان خادم جاری گشت **الحاکم بن محمد بن الحنفی** از امیر زاده فرمودم
 فرمودم که باز خادم گفت **و العاقبتین حسن الناس امام حسین** گفت که عفو کردم و باز خادم گفت
والله لو لم یکن حسنین امیر زاده گفت که از مال خود ترا زدادم سوخته پیر کیل خواجی پیر کیل
 زیاد قدس سره از کمالان روزگار و مرشد زمانه خود بود و در پیکر پاک اعتقاد و خلیفه علی مرتضی کرم الله وجهه
 است کمالات و خوارق عادات او بسیار است در سلسله و اکثر شاه بازان خاصستند بحدی که خواجی
 حسن بصری بدان کمال تو را بدوی نموده کشید مکن الدین علاء الدوله سمنانی در مجلس میفرمایند که روزی
 امیر المومنین علی کرم الله وجهه بر اشتر نشست و کیل زیاد را در دین خود ساخت و علی رضی الله عنه را رسم
 بودی که چون علوم و اسرار در باطن او موج زد می کیل بر پیش خود نشانیدی و اسرار گفتی و بعضی
 اوقات خواجی کیل زیاد سوال کردی **قال کیل بن زیاد لعلی بن ابي طالب کرم الله وجهه** گفت کیل زیاد و علی رضی
 الله عنهما **الحقیقه حقیقت چیست** فقال **الک الحقیقه** فرمود علی مرتضی ترا با حقیقت چه کار است فقال **او گفت**
ما حسب سیرک گفت کیل مگر من صاحب سرتو نیستم فقال **بنی فرمود هستی** و لکن **شیخ علیک یا یطعمونی**
 و لیکن چون **دیک سینه بخوش می آید بر تو میریزد** فقال **و مثلک لا یثیب سا یلا پس** گفت کیل که مانند تو سینه
 را مخروم نگذارد بعد از آن اسرار حقایق و توحید به انواع طریق فرمود فقال **الحقیقه کشف سموات الجلال من**
تخلی اشارت پس فرمود که حقیقت کشف و اظهار کردن جلالت و بزرگی رزق الجلال است از غیر اشارت
 که اشارت دوشی میطلبد و غیرت میجوهران **فی نفس الامر باطلت** فقال **زونی فی سیکان** پس گفت **زونا**

بکن برای من در آن ظاهر حقیقت بیان افعال خود که معلوم پس فرمود علی کرم الله وجهه که محو
 و تاجیر کردن امر موسوم و غلات واقع را که وجود عالم انسانی سوامی حق باشد و بیدار بودن و دانستن این معلوم
 و محقق را که وجود حق باشد فقال زین فی بیان گفت کین زیاد کن برای من در آن جواب حقیقت بیان را
 فقال بنک المیزر محمد علیه السلام پس علی فرمود تنگ کردن و پرده دریدن از سر و امر خردی نزدیک غلبه سیر فقال
 زین بیانا پس گفت کین زیاد کن فقال جیب الاعدیه بصیفة التوحید پس فرمود علی مرتضی جذب کردن گفت
 احدیت بصفه توحید فقال زین بیانا پس گفت کین زیاد کن برای من فقال نور شرف من صبح الازل
 کما کون علی بیان التوحید انما پس فرمود علی مرتضی نور است که میدرخشد از صبح ازل پس ظاهر میشود بر
 بیان صورتها، توحید آثار آن نور فقال زین بیانا پس گفت کین زیاد کن برای من فقال لطیف التوحید
 طلوع الصبح پس فرمود علی مرتضی سوزید کن و بخش چرخ را پس تحقیق طلوع کرد و ظاهر گشت صبح و احتیاج
 بر شناسایی چراغ مانند حقیقت و ظهور خود محتاج به بیان ندهد در اینجا سخن بسیار است این ترجمه از مکره الاسرار
 آوردم و عبارت عربی بر ورق کتابی یافتیم و هم مصنفه آراء الاسرار می آرد چنانچه شیخ عبد الرزاق کاشی
 قدس سره شرح آن نوشته است و هم در جیل مجلس آرد که روزی امیر المومنین فرمود که یا کمال و پسینه
 خود اشارت کرد که در اینجا علیها بسیار بنیاد و اندامها اهل آن نمی بنیم که با دو گویم در آن که دانائی وزیر کی
 می بنیم میدانم که این علوم را دام و بنا و جاه خواهد کرد و در آنکه ورودین و ترک جاوی یا بجم دانائی وزیر کی
 شد که این علوم فهم تواند کرد و این هر دو در یک کس جمع نیافتیم اما امید میدارم که حق تعالی عالی نگردد
 زمین از کسایک و لیسائی ایشان باین علوم مسرطرد و ایشان بقاییت اندک باشند از روی عدو اما
 زیادت از همه باشند از روی لیسر بعد از آن فرمود و دانشم و خواهی که یزید و جمیع غزوات
 و همه وقت خدمت علی کرم الله وجهه حاضر بود و بعد از مشاهدت آنحضرت کرم الله وجهه گوشت حضرت
 اختیار کرد و تربیتها که از امیر المومنین یافت بود در آن مشغول گشت و مردان صادق الاضلاع و پادشاهی
 نمود تا در زمان سلطنت عبدالملک بن مروان بتاریخ اشقی و ثمانین بدست حجاج بن یوسف شمشیر
 رحمة الله علیه چهارم پیر **بصری** آن پرورده ولایت نبوت آن کان حقیقت و نور

ان بحر و علم آن کتب و علم آن متفق علیها صاحب ای صدری امام المتقین ابوسعید خواجه حسینی
 محمد بن علی و کشف المحجوب است امام عصر و فرید و هر ابو علی الحسن بن ابی حسن بصری رضی الله عنه و گروهی
 کتبتش ابو محمد بن و گروهی ابوسعید و هر اقدری و هر کسیت نزد یک اصل طریقت و لطیف الاشارات
 بوده است اندر علم معاملات شیخ عبدالحق در سال مذکور منسوب که جامع الاصول آورده که ابوسعید
 حسن بن ابی الحسن بسیار بصیرت از بنده میسازد است مولی زید بن ثابت دو سال از خلافت عمر رضی
 الله عنه باقی مانده بود که حسن بدین زاید و بعد از قتل عثمان به بصره قدم آورد و عثمان رضی الله عنه
 را دیده بود و بعضی گفته اند علی را بدین ملاقات کرده اما در بصره دیدن او علی را نرسیده چون علی بصره
 قدم آورد حسن و ادوی قرنی بود متوجه بصره و گویند ظهور و عایشه را دید اما سماع وی حدیث از ایشان
 بصحت نرسیده و جماع دیگر از صحابه بطریق کثیر از تابعین و غیر هم از وی روایت کرده و در روایات است که ویرا
 پیش میبردند وی رضی الله عنه گفت نام این حسن کنید که نیکو روی است و هم وی گوید که در اکثر کتب سلوک
 منقول است که وی خلیفه علی مرتضی بود و با امام حسن بن علی علیهما السلام و خواجه کمیل زیاد نیز صحبت
 و بیافغان بسیار و مناقب بی شمار است انتهى مولانا فخر الدین در رساله فخر الحسن تحقیق تمام معیت و خرقه از
 علی کرم الله وجهه ایشان ثابت کرده اند و کشف المحجوب است از حکایت یافتیم که اعرابی نزدیک می آمد و ویرا از
 صبر پرسید گفت صبر هر دو گونه است یکی مبراز مصیبات و اندر بلیات است و دیگر صبر از چیز نامی که خالص
 از آن بازگشتن فرموده است و از متابعت آن نمی فرمود اعرابی گفت آنت زاهدی یا آنت زاهدی که گفت
 تو زاهدی که هرگز زاهد تر از تو ندیده ام و صابر شمرده است گفت یا اعرابی اما زهد با بجمه غیبت است و صبر من
 جزع اعرابی گفت تفسیر این سخن مرا گو که اعتقادم مشوش گشت گفت صبر من بر بلا یا اندر طاعت ناطق است
 و ترس من از آتش و وزخ و این سخن جزع بود و زهد من در دنیا غیبت است یا آخرت و این سخن غیبت
 بود سخاوت آنکه نصیب خود را از دنیا بگیرد و تا صبرش مرتحق را بگذرد هر آینه تن خود را از وزخ و زهد
 مرتحق را بگذرد هر کسیدن خود را به پشت و این علامت صحت اخلاص است و هم از وی روایت می آید
 که گفت رضی الله عنه ان محنة الاشرار لو تدرت سبوا لظن بالاحیاء من انهم طایفة صحت کند

بنیجان این طایفه بدگمان شود این قول سخت متنق است اندر خود این زمانه که مجله شکر اندر غریزان
حضرت حق در تذکره الاولیاء است که حسن بصری با یوم خوف و فرح حق او را فرود گرفته و مادر وی از موالی الله صلوات
رضی الله عنهما چون با دست بجاری مشغول شد حسن در گریه آمدی ام سلمه سینه مبارک خود در دهن او نهاد
و قطره چندیدید که چندین هزار برکات و کلمات که حق تعالی در وی پیدا آورد از آن شیر بود ام سلمه رضی الله عنهما
پیوسته دعا کردی خداوند این انعمتی خلق گروان تا چنان شد که صدوسی بن را از صحابه بریافت سفتاه
از آن بدرستی و آراوت او بحسن بن علی بود و در علوم رجوع بد کرد و هم از وی نقلست که چون علی کرم
الوجه در بصره آمد چهار شتر بر میان بست و در آن زمانه فرمود تا جمله بزها را شکستند و در آن را منع کردند مجلس
حسنی مخفی شده در آمد و سوال کرد که تو عافی یا متعلم گفت من هیچ نام هر چه از پیغمبر علیه السلام بمن رسیده است
انرا بخلق میرسانم هر قتی رضی الله عنه او را منع نکرد و فرمود که این جوان شایسته سخن است پس بیعت نمود
حسن بن علی است از مبر و فرمود آمد عقبش روان گشت تا به در رسید گفت یا امیر از بهر خدا در اظهارات
کردن بیلو ز جاسی که آنرا باب انطشت گویند او را اظهارت موری و معنوی بیاموخت و برت و یکبار
در بصره خشک سالی بود و دست هزار غلخ برفتند با ستقا و منبری نهادند حسن را بر مبر فرستادند تا دعا کند
حسن گفت اگر میخواست تا باران آید از بهر بیرون کنی چندان خوف بروی غالب بودی که چنان نقل کرده اند
که چون نشسته بودی گفتی که ما پیش جادو نشسته است هرگز کسی او را خندان ندیدی و روی عظیم داشت
است که روزی مردی را دید که می ترسید گفت چه میگری گفت مجلس محمد کعب قرظی بودم وی نقل کرد
که مرد باشد از مومنان که بشومی گناهان چندین سال در دوزخ بیان گفت کاشکی حسن از آنجا که در دوزخ
سالش میزدان آرد از آنش و هم از وی نقلست که در وی این خبر میخوانند که از من تخریج من النار یقال له
ان کسی که از دوزخ بیرون آید ازین است بعد از هشتاد سال سنا و باشد گفت کاشکی حسن آن مرد بودی
و هم نقلست که حسن ششی و رفانه می تالید گفتند این ناله تو از چیست با چنین روزگار که خوداری گفت از آن
میگری که بنام نبی علم محمد من کاری رفته باشد یا قدمی بخطا جایی نهاده باشم که آن بر درگاه حق رسیده
نه بود پس حسن گفت با شنیدم که ترا بر درگاه مافدری همانند مسیح طاعتی ترا قبول نخواهد پسیم کرد

در همه لغت نقلست که بر بام مومو چندان گریسته بود که اشک از ناودان روان شد یکی میگفت شب بروی چکید گفتم
 آیا این آب پاکست یا نه مسکن گفتم شبوی که آب چشم حاصل است یکبار بنماز حجازه رفت چون مرده را در فن گرفت
 و تنگ داشت کردند پس بر آن خاک نشست و چندان بگریست که خاک گل شد پس گفت ای مردمان اول
 و آخر خداست آخر دنیا گور است و اول آخرت گور است القبر بقرآن من منازیل الاخره چه می نازید با حق
 که آخرت نیست و چرا نمی ترسید از عالمی که اولش نیست چون اول و آخر شما این است ای اسفل ثقلت کلام
 اول و آخر با زید با جماعتی که حاضر بودند چندان بگریستند که همه یک رنگ شدند و همه از نقلست که یک روز
 کبیرستانی بگذشت با جمعی گفت درین گورستان مردانی اند که سمرقند اینجا بهشت نیست فرو نمی آید
 است ولیکن چندان حسرت با خاک ایشان آهسته است که اگر زره از آن حسرت بر آسمان و زمین عرض
 کنند همه از هم فرود برود وقتی عمر بن العزیز نام نوشت بدو که در الصیحه کن چنانکه یاد دارم و آنرا امام خود پیغمبر
 حسن بنوشت که چون خدای باقت بیماز که داری و اگر خدای با تو نیست امید از که داری وقتی ثابت
 بنانی رحمت الیه نام نوشت که می شنوم که بچ خواهری رفتت میخوانم که در صحبت تو باشم خوب نوشت که
 بگذارتا در ستر خداست عالی زندگانی تعجب از بهم بودن عیب یکدیگر حاصل آید و یکدیگر را بد شمردن گیریم وقتی سعید
 بصیر در نصیحت میگفت که کار کن یکی قدم بر بساط سلاطین نه اگر همه محض شفقت بود و در مهابت چون پوشیده
 جلوت نشین اگر همه را ببلود و تو او را کتاب خدای آموزی سوم هرگز گوش خود عاریت دهه فرامیرا اگر
 در چه مردان مرد داری که از آفت عالی بود و آخر الامر زخم خویش بزند مالکت بناگفت از حسن پرسیدم
 که عقوبت عالم چه بود گفت مردن اول گفتم مردن دل چیست گفت حب بنی همدان گفت یا مدادی بر خاتم
 تا نماز عبادت روم بر سر سجده حسن آمدم در سینه بود حسن عامیگر و قومی آیین میگفتند گفتن یاران حسن بنی
 زمانی مبر کردیم تا صبح بر آمد دست بر در بنیادم باز شد در فتم حسن استنهاد دیدم متحیر بماندم چون نماز بگذارد روم
 بار گفتم گفت با کسی گوی پر شب آینه پر یاقوتی آینه من با ایشان علم میگویم و دعا میگویم و ایشان آیین میگویند
 و همه از نقلست که اعدا در سفر شام عالی روی نمود که دل از جمیع مراد است ماسوالیه سردگشت چون بمبره رسید
 سوگند نمود که دیگر در دنیا نماند و تا عاقبت کارش معلوم نشود پس خود را در انواع مجاهدت و عبادات انداخت

که در آن عهد کسی را بالا آن ریاضات و مجاهدات ممکن نبود و در عزت از همه مردم انقطاع کردی گفت منسج بر این
 و بهتر از ماست بزرگی گفت از آنکه امروز مجاهدت خلائق را بعلم او حاجت دست و او را کفر حق حاجت نیست هر چه
 با او حاجت میداند و او در دنیا از همه خارج و وی در سوره یکبار در عطف گفتی و چون در مجلس را بعد از آن دیدی هر که
 بعضی گفتند که چندین بزرگان و خواجگان حاضرند اگر هر زنی نباشد چه شود گفت نعمت کما از برای حوصله پیوسته
 ساخته باشیم در سینه موران نتوان در سختی و چون در سخن گرم شدی موی بر ابرو کردی و گفتی اینها من جز آن
 قلبیک یا سیده این گرمی از گرمی دل تست کسی سوال کرد که بدین این موی که در عطف تو حاضر میشوند شاه پیشوا
 گفت ما کثرت شاد نشوم اما اگر در پیش اهل دل حاضر شو و شاد شوم سوال کردند که مسلمانی چیست و مسلمانان
 کبست گفت مسلمانی در کتابهاست و مسلمانان در زیر خاک اند سوال کردند که اصل دین چیست گفت در عطف
 آن چیست که درع راتباه کند گفت طمع باوی سوال کردند که طیبی چهار معالجه دیگران چون کند گفت اول علاج
 خود کند بعد علاج دیگران و گفت شما سخن من میشنوید علم من شمارا سود و آرد و بی عملی من شمارا زیان ندارد
 سوال کردند و لهای ما خفته است سخن تو در و اثر نمیکند حکیم گفت کاسکی خفته بودی که خفته براید از آن که
 اما دلهای مرده است که چندی جنبانم زنده نمیشود کسا و نورق و ادات خواججه حسن از آن قبیل نیست که در
 ختم غنچه او پیشوائی چندین اولیا و اصقیا بود رحمه الله علیه و سلسله بهیبت و ارشاد او تا قیامت باقی است چون
 وفاتش نزدیک رسید بخندید و هرگز کسی از ایشان ندیده بود و میگفت کدام گناه دارم و جان بداد و بر سر
 او را بخواب دید گفت در حال حیات هرگز نخندیدی در وقت نزاع آن چه حال بود گفت آوازی شنیدم که مالک
 الموت سخت بگیرد که بنویش یک گناه مانده است و از آن شادی خنده آمد گفتم کدام گناه و جان بدادم پرسید
 در آن شب که وفات کرد بخواب دید که در پای آسمان کشاده اند میگفتند که حسن بصری بخدا رسید و خدای
 از وی خوشتر شد صاحب مرآة الاسرار از منتخب التاریخ میگوید که در زمان هشام بن عبدالملک بن مروان
 تاریخ نزهت در حبس مشرفه و مالک بن سعید حسن بصری در بصره وفات یافت مدت حیاتش هشتاد و سه سال
 بود و در وقت شریف وی باز بصره رسیده و واقع شده و غلیظ شیخ داشت عبدالواحد بن زید و خواججه جبرئیل
 ابن غلام و شیخ محمد و اسع سوانی اینها را بعد از زید در خلفاوی میسازند و لیکن تحقیق آنست که زید هر چه

کمال برسد تا علی ارشاد میشود در اعتبار این اجماع چهار کس سر خلقه ارباب تصوف اند هر یک ازین چهار امام
 انساب نسبت حاصل نموده اند یکی حسن بصری با علی مرتضی و دویم ابوسعید خدری با امام محمد باقر سوم با زید
 با امام جعفر صادق چهارم حروف کرمی با امام علی رضای رضی الله عنهم و ذکر **رابعه بصری** در تذکره الاولیاء است
 که وقتی رابعه کج می رفت در میان بادی که بسیار بود که با استقبال او آمده بود رابعه گفت مراد بیت باید بیت یا
 بکنم مرا استقبال من قریب الی شبر قریب الی ذراع یا بکسیه یا بکسیه منم استقامت کسبه نیست بحال کعبه چه شادی غایب
 و هم از وقت که حسن رابعه را گفت رغبت شو به کنی گفت عقد نکاح بر وجودی وارد بود اینجا وجود نکاح است
 که من از آن خبر ندارم از آن دویم در حکم خطبه از یاد کردی گفت ای رابعه این در جبهه یافتی گفت بد آنکه یافته اید اگر کم کردی
 و سومی گفت ایور چون دانی گفت یا حسن چون تو دانی یا چون دانیم وقتی چهار درم کسبی داد که کلیم
 بجز آن مردی که کلیم سیاه یا سفید گفت درم باز ده باز گرفت و در دجله انداخت و گفت هنوز کلیم منم
 تفرقه پیدا نمائست که جمعی یا سخنان پیش او رفتند که همه فضایل و کرامت بر سر مردان تبار کرده اند بر گز
 بفری بر هیچ زن نیامده تو این لاف از کجا میری رابعه گفت اینهمه که گفتم است لاف منی و جوهر پرستی آنرا
 در کلام آنکه از گریبان هیچ زن بر نیامده است و هیچ زن هرگز نمیشد نبوده است و جنش در مردان پیدا نم
 است که او مشایخ بصره پیش رابعه آمد و مذمت دنیا کرد و رابعه گفت تو عظیم دنیا را دوست داری و اگر دنیا
 ذکرش نکردی که شکسته کالا خریدار بود اگر تو از دنیا فارغ بودی بینیک بدان روی یاد نکردی اما از آن یاد کنی
 که من آنجای شش انگشت کرده پر که چیزی دوست دارد ذکرش بسیار کند و سوز و نفاس که حسن بصری با
 دنیا و شقیق بلور در پیش رابعه بود در صدق سخن میرفت حسن گفت کیس لبها و قی فی دعواه من
 کیس علی ضرب مولا صادق نیست در دعوی خود هر که سب کند زخم خداوند خود را بجهت آنست ازین سخن بودی
 منی می آید شقیق گفت صادق نیست در دعوی خود هر که شک کند زخم خداوند خویش رابعه گفت ازین
 باید مالک گفت صادق نیست در دعوی خود هر که لذت نیابد از زخم دوست خویش رابعه گفت با زین باید
 ایشان گفته اکنون تو بگویی رابعه گفت کیس لبها و قی فی دعواه من کیس آنم الضرب فی مشکه
 مولا صادق نیست در دعوی خود هر که فراموش کند زخم در مشا هره مطلوب خویش و ازین سخن بودی

که زمان معصوم بود و مشایخ و علماء هم در آن زمان یافتند اگر کسی در مشایخه خالق بهرین صفت بود چه عجب است
 را بعد معصوم بود و معرفت و توحید مثل داشت و معتبر زمان وقت بود و بر اهل روزگار تمنی قانع
باب چهارم در ذکر بزرگان خانوادہ نامی مذکورہ - ذکر خواجہ
عبد الواحد بن زید رحمۃ اللہ علیہ آن رئیس از اولاد ان پیشوای او تواد و اصل من شیخ فضل العقیل
 حضرت خواجہ عبد الواحد بن زید قدس سرہ وی مزید و خلیفہ بزرگ خواجہ حسن بھری بود و شاگرد امام حسن رنجانی
 در سالہ شیخ عبدالحق است شیخ ابو الجناح بن الدین کبری در الباس غرق و اسناد آن از عبد الواحد بن زید
 است عبد الواحد بن زید در علم باطن انتساب بسید بھری طرود و در خرقہ کبیل بن زیاد و کبیل ابن زیاد از علی
 بن ابی طالب رضی اللہ عنہ صاحب مرقۃ الاسرار نقل میکند امام عبد اللہ در تاریخ باطنی نوشت است کہ او
 آمدت چهل سال نماز بجزر البوسفور شامیکر و در ہم از سیر الاحیاء نقل میکند کہ وقتی جماعتی در و نشان نجید مت
 او نشسته بودند و گرسنگی بغایت اشکر و چیزی موجود نہ کہ خوردند لاچار خواجہ عبد الواحد بن زید درخواست
 کردند کہ از اطوای مطلوب است خواب چون باران رانی اختیار دید روی بسوی آسمان کرده مطلوب انوار
 حضرت عزت درخواست نمودہ فی الحال دنیا را می نذر باریدن گرفت فرمود همان مقدار ازین بستند
 از طوطی بقر کفایت موجود شود همچنان کردند خواجہ ازین حلوا بیخ نخورد و امام عبد اللہ باطنی در حدیث علیہ
 اکثر حکایات غریب از وی در روئے اللوین نقل میکند از ان جمله بعضی نوشته می آید نقل است کہ سید الانجلی
 گفت زانوی مر بیماری مثل رسیده بود و من بغایت آزار میکشیدیم شیخ شیخ الیستادم بحیث تاریخ طاعت
 نماز منبشتم و سر زہر خواب خسیدم ناگاہ دیدم دختری در عایت حسن صورت در میان جمعی دختران
 تنیک پیکر بجانب من نگاه کرده بان دختران خطاب کرد کہ بروید این را چنانکہ سید از نشود پس من می
 کہ مرید داشتند فرمود کہ با طنرم گسترانید و بانین شهیدان ہفت تنالی گسترانید نہ کہ در و بنا آن
 قسم ندیدہ بودم و تکبہای سنبیر ان بستر نهادند و مرا بالذات ان خوابانیدند و انواع عطریات و گلہای
 ہر برین بختند پس ان دختر قریب من آمد و دست خود بر عای در و بنہا دو بر شفا می کلج جانم شد
 کہ با لہی از آن ترسیدہ بود و دیدم در روئے اللوین نقل میکند کہ وزی مر عم از اہل قریش نزد ابوالواحد

عبد الواحد بن زید
 شیخ فضل العقیل
 در مشایخہ

آمد از تنگی احوال خود شکایت کردند و سر فیسوی آسمان برداشت و گفت الهی ای مسکینم بنام تو که بلند است
 و بزرگ میکنی بان نامم که را میخواهی و اولیاد خود را در دل می افکنی آن نامم برگزیده را اینکه روزی در آن
 نمایان را از نزد خود برین وقت پس آوازی سخت از آسمان ظاهر شد و بر او بر آنگاه افتاد و نیار ما و
 در میان داشتند آن محتاجان و نیار درم را و کمالات و خوارق عادات وی پیشتر از آنست که در قلم نگید و فاش
 در دست رسیدن بانه در بیت الحرف است که در فاش نیست هضم منفر دست آن در سینه بانه و بعد واقع شد حضرت
ابراهیم و کریم صبیح عمی حجه الیه علیه و مرید خلیفه خود حسن بن علی کراوی یا خاشاکان در ریا
 شیخ عبدالحق است شیخ کبیر فیده و ارباب طریقت و حقیقت نجم الحق و الدین ابو العناب محمد بن محمد بن عبد الله
 الصوفی زعمه الله علیه در اجازت نامه که بعضی از اصحابش داده گفته است که حبیب عجمی یا حسن بن محمد بن
 داشت و از وی علم طریقت گرفته و حسن بن محمد بن محبت با صحابه رضی الله عنهم داشته و از ایشان علم لغت
 گرفته و این قدر بصوت رسیده و در کشف المحجوبین آیه الاولیا است من محققان میگویم شیخ طریقت
 و ممکن شریعت حبیب عجمی رحمه الله علیه بلند است و باقیست بود و تو بود و در ابتدا دست حسن بن محمد بن
 اول بعد بر با خوردی و از هر جنبش نسا کردی خداستعالی ویرا توبه نصوح ارزانی داشت بعد از آن بخدمت
 حسن آمدن زبان حسن چیزی رفت که نیامدی دل حبیب غارت کرد پس توبه کرد و اورد آورد
 و غمگینی از علم و معاملات از حسن بیاموخت و مالهاک جمع کرده بود همه را بر ابراهیم خدایتعالی صرف نمود و با شکر
 عجمی بود بر عریضت بسیار نگشته بود خدایتعالی ویرا بکرامت بسیار مخصوص گردانید تا بعد از رسیدن
 که بوقت نماز شام حسن بر در صومعه وی بگذشت و وی اقامت گفته بود و نماز ایستاده حسن در راه
 دید که حبیب محمد را الهی میگفت اقتدار و تکرور آن شب حسن حق تعالی را بخواریدید گفت بار خدایا
 تو چیست و زمان شد ای حسن بقاء من یافته بودی قدرش ندانستی حسن گفت بار خدایا آن چه بود
 گفت تو اگر در پیش من صیغه نماز میکردی من از نور بعضی بودم ایمان تو از راستی الحمد عبارت از شکر
 از صحبت نیت بازماندی پس تعادلت از زبان راست کردن تا اول راست کردن و از وی
 پرسیدند که رضا خدایتعالی چه چیز است گفت حق قلب تپس فیه عبارات التفات اندر وی که در آن

عالمه خدایتعالی
 شیخ ابو قاسم

عبادت رفاق نباشد از آنچه رفاق خلاف و فاق باشد و جماعتی در فراق نقلت و اندر میان این طایفه معروفست
 که چون حسن بصری از کسان جماع بگریخت در صورتی پنهان شد گفتند یا حبیب حسن کجاست گفت در مومنه سر
 در مومنه رفتند حسن بزرگند حسن گفت بهت بار دست بر من نهاده و مرا خریدند گفتند ای جماع یا شما میکنند
 شماست که دروغ میگویدوی گفت ایست میگویم اگر شما اوران ببینید مرا چه گناه تا سکه نوبت اندر رفتند و
 نیافتند و باز گشتند پس حسن بیرون آمد و گفت یا حبیب و انهم که بگریختند و در این عالمان نه مومنه بر آنست و چون
 از ستادی من نگاهنداشتی و نشان دادی گفت ای او ستاد نه بگریخت من بودم بسبب آنست که من ترا ندیدم
 اگر من دروغ نگفتمی بر دو گرفتار شدی نقلت که روزی حسن حبیب را بر سر رسید حبیب نیز رسید و گفت یا ما چه
 ایستادی گفت کشتی بر سر رسیدی گفت با او ستاد من علم از تو آموخته ام صد مردمان از دل بیرون کن و دنیا را
 بر دل بیرون کن و با ما از انصاف شمر و کار ما از خدای جن پس پای بر نهاد و بر فرستد حسن بیوشش است چون
 بیوشش باز آمد گفتند بیوشش گفت او علم از من آموخته است این ساعت مرا بلاست کرده اگر فرود آواز آید بر
 مرا اوستن باید بگریختن فرزندم چون تو نام پس حبیب گفت این منزلت کجای گفتی گفت من دل را سفید میکنم تو
 کاغذ آسپاه میکنی حسن گفت علم غیری و کم نفعی عالم من دیگر از انصاف داد و دانه و باشد که کسی را
 همان است که در حبیب با او در حسن بود و چنانست که هیچ حیرت در راه خدا با او در حیرت است که فرمان امیر
 و دل از دست همه آنها چنانچه در کلام مشایخ است که کرامات درجه چهاردهم است از طریقت و اسرار علم درجه
 ششم است که کرامات از عبادات بسیار خیزد و اسرار از نقل بسیار و مثال این عالم سلیمان است که آن کار
 او داشت در علم شدت در فرمان او وحوش و طیور و زبان مرغان مفهومی و کتاک از عالم اسرار است
 موسی را داد سلیمان آن عقلت متابع موسی بود نقلت که احمد جیل و شافعی نشست بودند حبیب پادشاه گفت
 از سوال کنیم شافعی گفت نباید کرد ازین قوم که ایشان قومی عجیب است چون حبیب رسید محمد گفت چه خبر
 در حق کسی که ازین پنج نماز یکی از وی فوت شده است و نمیداند که ام است چه باید کرد گفت این عمل کسی بود
 که از خدای غافل بود و او را باید کرد و هر پنج نماز را قضا باید فرمود آمد و جواب او تجرید شافعی گفت که حضرت
 که ازین قوم سال نباید کرد و پنجم رمضان در سنه یکصد و بیست فوت کرد و ذکر فضیل بن عیاض

کشف خفا و
 ما خفیان و
 شیطان

این مشهور است که آن معظم نایبان خواهر فضیل بیاض قنص سره مرو و عظیمه خواهر عبدالمعز بن بید بود و دختران
 که از طایفه موالی است و کنیت او ابو علی است و ابو العقیق حاصل از کوفه است و گفته اند باصل از فراسان بوده است
 از تاهیر مرو و گفته اند که کبیر قندهاره در بادر و بزرگ شده کوفی الاصل است و نیز گفته اند که بخاری الاصل است
 و در اعلم و خاتمه محمد بن سید و ثمان بن ابی بکر بوده فضیل بیاض گوید قدس سره که من هیچ سجده بر او نکردم
 چه ستم که نشیکم چه ستم و هم از دوست شیخ الاسلام گفت فضیل بیاض را پسری بود و علی نام از پدر بوی بود و در نزد
 و عبادت و ترس و زنی و در مسجد حرام نزدیک منزه میباشند و بر خوانده و بیغم انعامه زنی الجحیم بن الای
 بشنید زنده بود جان و او شیخ الاسلام گفت از دوست نشان و از عارف جان و تذکره الاولیاء
 فضیل بن بیاض از کجا میباشد بود و عیار طریقت و در معرفت بی عیب بود اهل حال او چنان بود که در میان
 میانان مرو و بادر زنده بود و پلاسی پوشیده و کلاه سپید بر نهاده و سپین در گردن افکنده و باران بسیار
 همه در راه زن هر حال که پیش او آورده می او قسمت کردی که بهتر ایشان بود و آنچه ناستی نصیب خود
 هر داشتی در دست تو نام آن کالای و اسم شخصی سلوب مرقوم ساختی و دیگر از نماز جماعت دست نهستی و چه گفتی
 در جماعت سگروی آورد و در کردی و زنی کاروانی عظیم می آمد و از زنده دران شنیده بودند مروی و کاروان
 نقده می داشت گفت بی بیابان بانی پنهان کنم تا اگر کاروان نبرد نقد همان دران بیابان فرودت غیر بود
 و شخصی پس پیش از شیخ و سجاده گفت نیکو باقم نزد او سپارم آنجا رفت و حال گفت اشارت کرد که در خیمه
 نهاد و نیز کاروان آمد و دران کاروان را زنده بودند این مرد عجمی که از کاروان مانده بود و در دست
 دروی بدان خیمه نهاد چون بدان خیمه رسید و زنده را دید که مال قسمت می کردند گفت آه زنده است خود بخود
 و او هم فضیل چون او را دید او را در دست رساند ترسان آنجا رفت گفت بچه کار آمده گفت اما منت میجو اسم گفت
 همانجا که نهاده بود در بر داشته و روی بکاروان کرد و باران فضیل گفت که درین کاروان هیچ نقد نیافتم تو چرا
 درین باز دادی فضیل گفت این مرد من نیکو بود من نیز بخدا بیانی گمان نیکو بود و ام من گمان او را راست
 کرد این عام صاحب تعالی بکریم خود گمان من باست گرداند تا بعد از آن کاروانی دیگر نبردند و مالها بسیار بود و بطعام
 خوردن نشستند مروی از کاروان بیان ایشان را گفت که موهبی نیست شمارا گفته است گفت کجا است

در این تیر و نیم خوانند بر حرار در کار صنایع کتب ابو بکر عیاشی گفتند عجز نمودند و فرمودند که پاره نان خشک دست
 به سیر است گفتند یاد او و چسبیده است ترا گفتند میگویم که این پاره بخورم و نمیدانم که کمال است یا حرار و از اول کار
 در اندرون او جذبی غالب بود و پیوسته از خلق رسیده بود و سبب با او این بود که روزی شخصی ایات عربی خواند
 معنی آنست که نام روی بود که در خاک ریخته شد و کلام جسم است که در زمین جیهی گشت در روی عظیم این معنی بودی
 فرود آمد و در از روی رفت میگردید پس امام ابوحنیفه رفت امام او را بر حال ندید گفت ترا چه بوده است و قصه
 باز گفت که در کم از دنیا سرود شده است و چیزی در زمین پیدا کرده است که راه بدان نمیدانم و در هیچ کتاب معنی آن
 نمی بینم هیچ فتوی در نمی آید امام گفت از خلق اعراف کن داود طائی روی جمیع مرادات گردانید و در زمانه متکلف
 گشت چون مدت گشت باز بموجب فرمود امام در مجلس مجلس حاضر میشد و سخن نمیکفت چون کسی از بیرون
 گذشت و دید که کار باطن ازین نمیشود پس بخدمت خواجی حبیعی رفت و کاشایش او دیدن راه از شنید
 مردان پا در راه نهاد و کتب آب داد و عزت گرفت و امید از خلق منقطع کرد تا مطلوب رسید و پیشوا قوم گشت
 تا مثل خواجی سرودن کرمی از وی عزت گرفت صاحب راه اسرار منسوب بقول دیگر اکثر مشایخ پیرو طریقت دادند
 حیب عجز بوده است و صاحب کشف الحجب و سخات و تذکره اولیا منسوب که وی مرید حبیعی است و ایشان ابوعلیم
 حیب بن سلیم با عی از اصحاب سلمان فارسی بودند سلمان با وجود صحبت آنحضرت صلی الله علیه و سلم بجهت
 علی مرتضی نیز این طریقی اخذ نموده است چون حیب عجمی و حیب عجمی هر دو بزرگ بیکر معاصر بودند از این جهت
 اختلاف واقع شده است و لیکن روایت اول صحیح بنیاید از آنکه در طریق قادریه و در شجره مشایخ این سلسله
 داود طائی را خلیفه حیب عجمی منسوبند و غالب که از هر دو بزرگ استفاده گرفته باشد هر دو حال مقبول است
 تعلقات نسبت و بنابر تصریحات پدیدار نشد بود و تمام عمر از همین قوت خود ساخت و از هیچ کس محتاج نشد آن روز
 که مبلغ مذکور خرج شدند و وفات کرد و بعد از وفات از آسمان نند آمد یا اهل زمین داود و یحیی بر سر چاه
 از روی راضی شد و آخر وقت وصیت کرد در پس دیواری دفن کنند تا کسی پیش روی من نگذرد و چاه کج کرد
 وفات خواجی داود طائی در زمانه ابو عبد الله محمد بن عبدالله و انقی که قبش مهدی بود تباریچ بستند ششم
 ماه رجب اول در سن سی و هفت و واقع شد در وقت صبح که گفتند الحبوب منسوب روی ابوعلیم حیب بن سلیم

فرید سلطان بود و سکنش بر کناره فرات و طریقش عورت از بصره علی بن ابی طالب روایت کند نشود
و هم یکی از مشایخ روایت کرد که وقتی من بر دگر گزیدم و میرا در نماز یافتیم و کرگ و گوسفندان نوران نگاه میداشت
زمانی بودم تا از نماز قاریخ شده سلام کردم گفت ای پسر بکار آمدی گفتم زیارت تو گفت خیر که الله گفتم ای
شیخ اگر با ما میشد موافق میبینیم گفت آن آنچه را می میشت با حق موافق است این گفت و کارش چون اینند
روایت در پیش از آن سنگ کیشاد کی شیر دیگری عمل گفتم ای شیخ این در چه چیزی گفت بمتابعت محمد مصطفی
محمد مصطفی بود موسی علیه السلام بانکه مراد مخالف بودند سنگ خارا این است که او موسی بن جبرئیل بود چون من
محمد را متابعت باشم آخر سنگ را شیر و گیسو بندد و محمد صلی الله علیه و سلم بهتر از موسی بود گفتم مرا بپندی ده گفت
لا تجعل قلبك صدوقا حرمی و بطنك عابا حرام یعنی دل را محل از مکن و شکم را موضع حرام و ذکر حضرت
ببرایم او هم رحمة الله علیه از طبقه اول است کینت او ابو اسحاق است و نسب او ابراهم بن ادیم بن سلیمان
بن منصور البلیغی رحمة الله علیه در کتب کجاست در اول حال او میریخ بود روزی بشکار از لشکر خود جدا شد
چهار بار آواز شنید که بیدار گرد و پیش از آنکه برگت بیدار کند از دست سپید ناگاه آبی روی دید و از پی آبی روی
سپتخت آبی سخن بر آمد گفت ایذا جفدت آبی بر آب برت برتر از برای این کار آفریده اند روی از آبی
که مانند بانه سخن از غنا شنید زین شنید و از گوی گریبانش همین آواز آمد و آن کشت اینجا تمام شده و در ملکوت
بر روی کشاده گشت و واقعه فرود آمد و یقین حاصل شد و جامه واسپ آبی او تر شد و آب نصوح کرد و روی از
راه بیک سونها و شبانی را دید کلاه معرق و جامه زلفیت پرود او و جامه نمدی و کلاه نمدی او بر تن و سر خود
پوشید و گوسفندان بر دوششید و جامه ملکوت بنظر او آمدند زین سلطنت که روی با برابرم نمود و قلعتی
در زیر پوشید پیاده در کوه و بیابان می گشت بجان بود و طریق خود و مرعع غفر علیه السلام و همباری از قدام
مشایخ را دیده بود و بالهام البوشین رضی الله عنهما و داشته و علم اندوی بیامی و غر خود و غر از کسب خود
و برادر حقان تصوف کلمات بربیع است جنبه گوید رحمة الله علیه مفاتیح العلوم ابراهم کلید علمای این طریقت است
و از وی روایت می آید که گفت ای محمد صلی الله علیه و سلم ما جاهدنا فی اللسان جانبا خداست تعالی را یا ر خوده ادر و معلق با برابرمی گذار
هر گویید مراد است که چون اندر اول کن مجلس بود صحبت اقبال حق با او این از خلق بقا کند از این صحبت خلق

با حدیث چهارمین و محبت حق انعام باشد هم می گوید اندر حکایات ابراهیم او هم است رحمت اله علیه که چون بیاید
 برسدیم پیر باید در گفتار هم میدان که این چه جایست که تو بی زاده و راحه میروی گفت من دانستم که این چه جایست
 چهار و نیک سپیدم این بود که در کوفه زینبیلی فروخت بودم از آن از جیب پر آوردم و بنیدم و شتر را کردم که بر سبلی
 چهار صد رحمت نماز بگذارم و چهار سال در بادیه بمانم خدا تعالی بوقت بی تکلف تو زنی میرساند و اندر آن
 وقت خضر علیه السلام با من ملاقات کرد و مرا نام بزرگ خدا تعالی بر ما موخت نگاه کرد کم کیباره از غیر فلان شنید
 و تذکره الاولیا نقلست که یکت و زینبش امام عظیم ابو حنیفه آمد اصحاب او چشم حقارت در ابراهیم نگریسته بودند
 گفت سپیدان ابراهیم اصحاب گفتند و این سیادت بچه یافت گفت بدانکه و ابراهیم خدمت خداوند مشغول دست و پا بکار
 دیگر هم مشغول می شوم و نیز از آن نقلست گفتند در ابتداء حال بر تخت خفته بود نیم شب سقف بکشید و از او در آن
 گفت آتش است ششتری که در او می طلسم گفت شتر بر بام چگونه بود گفت ای غافل تو خدایا بر تخت زینب است
 و در زنی دیگر بار ماعده دادند تا گاه مردی در آمد و بچکس از سره نبود که گوید تو کیستی بچنان می آید پیش تخت ابراهیم
 گفت چه میجویی گفت درین ریاضی آیم ابراهیم گفت این باطن نیست این سری من است گفت پیش از تو این سری
 اندر ابراهیم گفت از این پرده رفت و پیش از وی ابراهیم گفت از آن پدرش گفت پیش از وی ابراهیم گفت
 از آن فلان کسلی بچین چندین شمر پس گفت این در با بنو دیکمی می آید و دیگری می رود و این گفت و ما پدید شد
 ابراهیم تنها در عقب او شد تا در یافت گفت تو کیستی گفت حفرم آتشی در جهان ابراهیم افتاد و در پیش بغیر و رفت
 اسپ زینب کنید قصه باقی بالا گذشت الغرض رو بچهره آنها و تا بگردد روز رسیدن بجای است تا بینای از آن پس
 جو گذشت ابراهیم گفت اللهم اعظم معلق در بر ابا ایستا و ابراهیم زینب گرفت و کوشید ابراهیم خیره بماند پس از آن یافت
 بنیسا پور رسید و آنجا قاری شهر است سه سال در آن غار ساکن شد پیر سه یکی خانه بودی که دانند که در آن
 غار چه مجایست کشید و زینب شب بالایی غار آمدی و پشت پیرم گرد کردی و سحر گاه بنیسا پور بر روی تو رفت
 و غار او نیکو کردی و نان خریده یک نیمه بدو پیش دادی و تا بهت دیگر حالش این بودی نقلست که در مکه
 مشی در آن غار سرمانی سخت بود و او بی شکست بود و غسل کرده تا سحر و نماز بود وقت سحر نیم بود که باک شود
 در خاطرش آمد که آتشی با آتشی پوستینی بپشت او در آمد و پشت او را گرم کرد و چنانکه در خواب شد و چون بیدار

که کرد و نامی دید که اگر گرم می باشد خونی حاصل او کند گفت خداوند عز و جل او را بصورت لطیف فرستادی اکنون
 بصورت تمیزش می بینم طاقت آن نمی دارم در حال شد و او در زمین غایب و برت و تا پدید شد چون مرد و همانا
 کار او گویانقتند از آن قاری بگریخت و رو بگه نهاد و آن وقت شیخ ابو سعید ابو الخیر رحمة الله علیه بزیارت آن قاری
 رفت و گفت سبحان الله اگر این قاری بر شک بودی چندین بوی خوشش نداوی که جوانمردی روزی چند
 در آنجا بوده است که چندین نوع و راحت کشیده است نعمت که چون در بر او می رویا دیدی بتو این از کار برسد
 و اسم اعظم بدو آموخت و بدان نام فدا شود بخواند و در حال فقر زایدی گفت ای ابراهیم آن بیاد در من الیاس بوی که اسم اعظم
 آموخت پس میان او و دختر بسیار سخن رفت هر اول او دختر بود و در یاد می رفت و می گفت چون بذات العراق
 رسیدم به فتوح پوشش را دیدم جان داده و خون باز ایشان نشان شده گرد ایشان بر آمدم یکی بار من را
 بود سپیدم که ای جوان ای چه حالتی گفت ای سپرد هم علیگیا نما و کالوب و دور دور که مجبور
 گردی و نزدیک نزدیک میا که رفو گردی کس سباد که بر سلاطین است این گستاخی کند و تیرس اندوستی حاجیان
 چون کافران روم می کشد و با حاجیان غرامی کند بدانکه ما قومی بودیم صوفی قدم بر تو کل روی بیاد نیایدیم
 و عزم کردیم که سخن گویم و بخور خداوند اندیش کنیم و حرکت و سکون از سر او کنیم و بغیر او التفات نه نماییم چون
 از یاد او گذاره کردیم و با فراقم گاه رسیدیم مخفیجا رسیدیم سلام کردیم و شاد شدیم و گفتیم الحمد لله که نسیم مشکور
 آمد و طالب محلولی رسید که چنین کسی با استقبال آمد و در حال بجا نهاد ماند اگر ندک انی که زبان و مدعیان قول و
 این بود که در فراقش کردید و بغیر ما مشغول گشتید بر دیدن تا بعزمت جان شما برم و خون شما بر سر
 ما با عی خون ریخته بود همیشه در کشور ما جان خود بود همیشه بر سر ما با داری سر ما و گرنه در زیر ما
 ما دست کشیم و تو نداری سر ما با این جوانمردان که می بینی همه سوختگان این بازخواست اند بپای ابراهیم
 اگر تو نیز سر آن داری پای درند والا دور شو ابراهیم گفت حیران شدم و گفتم ترا چرا ما کردند گفت ایشان بخوانند
 و من بنویز خام جهان میکنم تا پنجه شوم و از پای ایشان بروم این گفت و جان داد و نقلت که چهارده سال برت
 تا باه قطع کرد راه در تضرع و نماز بود تا بگر رسید پیران حرم خبر یافتند با استقبال بیرون آمدند ابراهیم خود را
 در پیش قافل انداخت تا کس او را نشناسد خادمانی که پیش از پیران بیرون آمده بودند ابراهیم را دیدند و پیش

ایبراهیم نزد یک است که مشایخ حرم با استقبال او آمده اند ایبراهیم گفت چه میخوانند از آن زندیق خادمان سبکی
 در نهادند و میگردن او میزدند که تو چنین مردی را در پیش من خوانی زندیق توئی ایبراهیم گفت من هیچ میگویم که من
 شرم چون از وی درگذر شسته با نفس گفت آن ای نفس برای خود دیدی میخواستی تا مشایخ حرم با استقبال تو آیند
 الحمد لله که بجام خودت دیدم تا آنجا که بشناختند و عند خواستند پس هر که ساکن شد او را پاران پدید آمدند و هر که
 از کسب خود خوردی گناه هرگز نمی کشی کردی و گناه پالیز بانی تعلقت که چندین حج پیاده کرد و در چاه ز فرم آنکس تشنه
 دو چاه سلطانی بود در لغات است دست و در لقیقت نیگوزد بکد رفت و آنجا با سفیان ثوری و فضیل عیاض
 و ابو یوسف عسقلانی صحبت داشت و شبام رفت آنجا کسب میکرد و در طلب جلال با طور برانی نمودند
 میکرد و بر حدیث است و از اهل کرامت و ولایت است و شبام از دنیا رفته در سنه احدی با او نشیند مسیح و مایه
 و يقال فی سنه است و سنه است و مایه و مایه اکثر شخصی با ایبراهیم بود هر چه او شنید و هر چه وی دید کشیده بود و چون
 که بداند گفت شاید که درین صحبت از من تعبیه باشی که بی حرمتی قراران کردم ایبراهیم گفت من ترا دوست
 بودم و دوستی عیب تو بر من پوشیده من از دوستی تو خود ندیدم که نیک میکنی یا ایبراهیم او هم علی بگاو و
 هر عشی در سلم خامس یا از آن یکدیگر بودند با یکدیگر بیعت کردند که هیچ چیز نخوریم مگر که دانیم که از حلال است
 در و رات است آن تارک مملکت دنیا خواهد بود ایبراهیم فرمود خلافت از دست خواجہ فضیل عیاض پوشیده
 و نیز از امام محمد باقر رضی الله عنده فرمود خلافت یافتند در صحبت خواجہ فضیل عیاض تربیت یافتند و صاحب
 ادب و فریدین منوی لیکه خواهد بود ایبراهیم حتی در جامع بعد از آنکه شده بود در شبانه روز یکشب غفلت کردی و
 آن شب که روزه کشادی آنروز را در روزه کردی چون شهرت بسپد شد از خلق بر سبب آنکه غفلت کردی و
 خواجہ عطا سلمی قدس سره او ستاد عبد الله مبارک گوید که آنکه مسافر میبود در یک سفر من بخدمت
 وی بودم نزدش نماز جماعت روز میر کردم و او گلی منور دو کبسی گفت خواجہ ایبراهیم گوید که کشی کعبه اخلال یافت
 طواف کردم و دست در جلقه زدم و عصمت خاستم از گناه نشنودم که هر خلق از من بگفت خوانند مگر من هیچ را
 عصمت و هم منمائی غفوری و رحمت من که باشد و گفتیم انغیره ثوبی یا زنده نشنودم که از همه جباران با من
 سخن گوئی سخن بگوئی سخن توان بگوئی و دیگر آن گویند تعلقت که گفت پانزده سال سخن تو شنیدم کشیدیم

باز به پیشین من قیلا فاسترمته بنده او باش و در لغت افتادی یعنی فاسترمته کما اقرت نقاست که چون از پنج بر آمد
 پیشش بر روی او چون بزرگ شد گفت پدرم کجاست مادرش گفت احوال بکدام است بزرگوارت پدر بزرگ
 رسید چون ابراهیم او را دید شفقت پذیری در کارش نمود نزدیک خود نشاند و پرسید که در کدام دین هستی گفت
 در دین محمد صلی الله علیه و سلم گفتم الحمد لله گفت قرآن میدانم و علم اموعنی گفت بگو گفت الحمد لله است تا برود
 پس او را نگذاشت روی با سمان کرد گفت الهی که غشی نرسد و کنارا و جان بداد گفتند یا ابراهیم چو افتاد گفت
 چون او را در کنار گفتم مهر او در دلم بچسبندند آنکه ای ابراهیم بدعی محبتنا و محبت معان غیرنا و دعوی و دوستی
 و بد دوستی اینانی کنی چون این بچسبند موم عا کردم که یارب مرا فرما و رس تا جان او برود یا جان من و عا حرف
 او اجابت افتاد نقاست که یا بزرگی بر کوی بود آن بزرگ سوال کرد که نشان کمال مرویست ابراهیم گفت
 آنکه اگر کوی آلودی که بر دیرت آید در حال کوه در رفتن آید ابراهیم گفت ای کوه ترا میگویم برو و نیک بر تو مثل منیر نم خال
 ساکن شد نقاست بزرگی گفت که یا ابراهیم در کشتی تو مباد مخالف بر خاست چنانکه هم عرق بودند آید از سوا
 که از عرق شدن مترسید که ابراهیم با شما است در ساعت با ساکن شد در لغات است ابراهیم او را گوید که در میان
 کوه و کوه با مروی بصاحبش م چون فریض نماز شام گذار و بعد از آن دو رکعت سبک کرد و در زیر لب سخن
 از زبان دست راست وی کاسه شریه و کوزه آید پیداشد خود بخورد و مراد او این قصه را با یکی از مشایخ
 از صاحبیات و کلمات بود بگفتم گفت ای فرزند وی چرا در من داود است و صف عال وی چندان گفت
 که هر که در آن مجلس بود بگریست پس گفت وی از دینی از دینهای بلج است که این دین بر سر تقیاع افتخار دارد
 که داود از دین است پس آن شیخ از من پرسید که ترا چه اموعت گفتم اسم اعظم گفت که اسم است گفتم آن در دل
 من از او بزرگتر است که بزرگان بگذارم و داود علی از قدما می مشایخ خراسان است و هم در لغات است
 مشقین من ابراهیم یعنی از طبقه اولی است وی در اول صاحبی بود و صاحب حدیث گشت و با ابراهیم هم
 هست و استخاره و حتی با ابراهیم او هم گفت که شهادت معاش بگویند میکنند گفت ما چون من یا بیم شکر میکنیم و چون
 نیسیا بیم بزرگتریم شقیق گفت سگن خراسان همچنین میکنند ابراهیم گفت پس شما چون میکنند گفت طبعوت
 میسایریم ایشان را که در آن غنی یا بیم شکر کنیم ابراهیم او هم بوسه بر روی داود گفت استاد نوشی و در کتاب سیر السالکین

این حکایت را بعکس این آورده و پنجاه این نسبت بالبراهیم او هم کرده انجا نسبت بشقیق کرده و آنچه اینجا نسبت
 کرده انجا نسبت بالبراهیم او هم والد تعالی اعلم از صفات احمد بن حنبل و بعضی از طبقه اول است کنیت او ابو حاتم است
 از بزرگان مشایخ فراسانست وی گوید که ابراهیم او هم گفت *التوبی فی الرجوع الی الله یصغار البصر* از نظیر این
 با بزرگوار و ابوحنبل خداست صاحب حرکت از شیخ علاء الدوله سمنانی نقل میکند که روزی سفیان ثوری را
 ابراهیم آمد وی دست نریز مصلی کرد و مشقی درم آورد و بخاوم داد که سه من نان گرم و غسل سبزه سفیان گفت
 پیش از این ابراهیم این اسراف باشد ابراهیم گفت در ماکولات این اسراف نباشد اگر زیاده آید دیگران بخورند در آن روز
 سفیان ثوری را امیر المومنین گفتندی و در علوم ظاهر و باطن تعلیم داشت و از مجتهدان نجف بود یعنی ابوحنبل
 و شافعی و مالک و احمد و حنبل و سفیان و سع و واویق و اوضاع و تقوی بغایت داشت و از اول کار از آنکه بود در
 گفت ابراهیم او هم او را بخواند که میاسماع حدیث کنیم در حال بیابان ابراهیم گفت من خلق اورا می از سودم و الا او هم
 از ما غیر بود و در اثر از آن گویند که روزی بغفلت پاچاپل در مسجد نهاد و آوازی شنید که ای ثور ثوری مگر میوی
 ای در گشت ناری نهادند شنید پس از وی رفت و در گریه شد و هم از وی نقلست که جوانی راجع فوت شد
 ای بر شیفیان ثوری گفت چه طرح کرده ام نبودم این آه بن ده گفت دادم این شب بخانه بر که در آن فتنه
 سود کردی از بی عرفات قسمت کنی تا تو نگر شوند و هم از وی نقلست که هرگز مرغ زشتی از آن سوزان که نماند
 یک روز مرغ نشسته بودم ندانیدم که ای پسر ابراهیم بندگان پیش خداوند چنین شینند تا بگردم و در
 هشتم این ندا ابراهیم را بر واسط تعلیم از غیب است سوزان و مرشد نامی فرزند که ازین نظر گناه سر بر زمین بودی
 او قریب سید خواجها ابراهیم ناپید شد بعضی گویند در بغداد پهلوی امام احمد حنبل و بعضی گویند تیرش از حله تمام بخاک
 خاک لوط پیغمبر علیه السلام است در تقوی غره شوال شمس و ثمانین جمادی و تقوی بیت المعرفت و رس سید است
 و نایه در زمان خلافت ابو عبد الله محمد بن عبد الله و الفقی که خلیفه سوم بود از منی عباس هر دو قریب شد
 و حضرت خواجها معروف کرخی رحمه الله علیه در مقامات است از طبقه اولی است و از قدما می
 مشایخ و اسناد سمری - قطعی و عماد کنیت وی ابو محفوظ است نام پدر وی فرزند است و بعضی گویند
 قریب از آن است معروف بن قاسم کرخی پدر وی بوده در بان علی بن موسی الرضا من الرضا

پهروست وی مسلمان مشه و پیوسته معروف گفت است که صوفی اینجا مهبانست تقاضای جهان
بریزبان بهاست مهبان که بادت بود مستطوره منقاسی مشغولی معروف کرنی را گفت و او متنی کن گفت
اَضْرَابُ لَایْکَ الْاِیُّ زَیِّ اَلْمَشْکِیْنِ سَیِّحِ الْاِسْلَامِ گفتم که معروف روزی مرخواب زاوه حضور
که چون ترا باو حاجت بود بمن سوگند بر او و ده و مصطفی صلی الله علیه وسلم و دعا میگفت اللهم انی سألک
بحق التَّائِبِ عَلَیْکَ بِحَقِّ الرَّاضِیِّ اِلَیْکَ بِحَقِّ تَمَنِّیِّ اِلَیْکَ بِحَقِّ اِیْرَکَ مَسْأَلِیْ مِنْ بَرِّ وَاَسْئَلُ مَعْرُوفَ حَقِّ
فَقَالَ الْحَبِیْبُ لَیْسَتْ مِنْ تَقْلِیْمِ الْخَلْقِ اِنَّمَا هِيَ مَرَاتِبُ الْحَقِّ وَفَضْلٌ وَرُكُشٌ لِحُجُوبِ سِتِّ مَعْلُوقٍ وَرِکَاظٍ وَیُؤَدِّعُ
عَلَى اَبْنِ مَوْسَى الرَّضَا صَنِ الرَّعْنَةِ اَبُو مَحْفُوظٍ مَعْرُوفٌ بِنِ فِیوْرَ الْکُرْمِیِّ رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْهِ اِنْ قَدْ کَانَ سَیِّحِ وَاَسْئَلُ
اَلْیَسَّانَ یُوْدُ مَعْرُوفٌ یُوْدُ تَقْوِیْ اَسْتَاذِ سِرِّی وَرَمِیْدَا وَاُوْدِ طَائِفِی یُوْدُ وِیْرَ اَفْضَالِ سَیَّارِ سِتِّ وَاَمْرُ قَنْوِیْنِ
طَلْمٌ مَقْتَدَا قَوْمٌ یُوْدُ لَزْوِیْ مِیْ اَیْدِکَ گفتم لِلْعُقُوْبَةِ ثَلَاثٌ عِلْمَا یَتَّخِذُهَا بِلَا خِلَافٍ وَوَدَّعٌ بِلَا جُودٍ وَعَطَا
بِلَا مَسْأَلِ عِلْمَا یَتَّخِذُهَا بِلَا خِلَافٍ سِتِّ حَیْرِ سِتِّ وَاَقَابِی خِلَافِی اَنَّهُ وِعْبِدُ مَعْبُودِ سِتِّ نِیْدَه مَخَالَفَتِ بِرِ حُجُودِ حَرَامِ دَارِ
قَوْمِی بِلَا جُودِ اَنَّهُ اَزْ کَسِی شُکُوْبِی نِیْدَه بَاشْءَ وِیْرَ اِنِیْکُو کُوْبِ وِعَطَا بِلَا سِوَالِ اَنَّهُ حِوْنِ سِتِّی اَبُو اِنِّدِ عَطَا تَمِیْرَ نِکْنَه
وَالِیْنِ بِرِ سِغْفَرِ حَقِّ سِتِّ وَاَقَابِی اَبُو اِسْتَاذِ خِلَافِی سِتِّ وِعَطَا بِلَا جُودِ فِرْوِی نِکْنَه کُوْبِ مَخَالَفِ لِفِعْلِ نِیْدَه
نِیْسَتْ کَا اَزْ کَرْدَارِوِی شَا کُوْبِ وِعَطَا بِلَا سِوَالِ حِزَا وِنْدِیْدِ رِیْزِ کَرَّةِ الْاَوَّلِیَا وِیْسَتْ اِنِ مَقْتَدَا یِ طَرَلَقِیْتِ وَاِنِ
عَارِفِ سِرَّ رُورَه نَا حَقِیْقَتِ وِیْسِیْدِ مَحْبَانِ وَاَخْلَاصِ عَارِفَانِ یُوْدُ وَاِکْرَامِ عَارِفِ نِیْدَه مَعْرُوفِ نِیْدَه نِیْقَلَسَتْ
سِرِّی یَغْفَرُ مَعْرُوفِ مَرَاغْفَتِ حِوْنِ تَرَاخِذِ حَاجَتِی یُوْدُ سُوْگَنْدِشِ دَه کَا یَارِبِ حَقِّ مَعْرُوفِ کَرْمِی کَا حَاجَتِی مِنْ
وَاَقَابِی کَا مَالِی اِحَابِیْتِ اَقْتَدَا لِعَقَسَتْ رُوْزِی مَسَافِرِی دَرِ خَانَقَاَهِ وِیْ رَسِیْدِ وِقْبَلَه نِیْدَه اِنْسَتْ وِیْسُوْی
وِیْکَرِ نَا زَکَرْدَارِ وِبَعْدِ اَزْ سَاعَتِی مَعْرُوفِ بَا مَحَابِیْ مِیْ یَسُوْی قَبْلَه کَرْدَه نَا زَکَرْدَارِ وَاِنِ مَسَافِرِی خَلِیْلِ شَدِ گفتم حِزَا
حِزْمِ کَرْدِ وِیْدِ گفتم دَرِ رِیْشِمِ دَرِ وِیْشِیْرَ بَا اَتْرُفِ حِزْمَارِ اِنِ مَسَافِرِی اَمْرَاعَاتِ سَیَّارِ کَرْدِ وِیْ مَشْرَبِ مَسْلُحِ وَاَشْتِ
خَوَاجَا بِرِ اِسْمِ اَدِیْمِ اَزِ وِیْ وِیْسِیْتِ خَاسَتْ گفتم تَوَکَّلِ کِنِ بِرِ خُدَا یِ تَا خُدَا یِ بَا تَوِیْمِ یُوْدُ وَاِنِیْسِ تُوْگَرْدِ وَاَقَلَسَتْ
رُوْزِی بِرِ دَرِ رِضَا رِضَا رِضَا وِیْ رِیْبَارِ عَامِ دَاوَه یُوْدُ مَرَجِیْتِ اَزْ دِعَامِ کَرْدِ وِیْ رِیْبَا اَمْرِ مِیْهُوْی مَعْرُوفِ لِشِکَسَتْ
وِیْ حِزْمَارِ سِرِّی اَوْرَا گفتم وَاوِیْسِی کِنِ گفتم حِوْنِ بِیْرِ مِیْرِ اِنِ مِنْ لِهَبِیْدَه کَا اَزْ دِنِیَا بِرِ نِیْرِ وِیْ مَخَالَفِ اَزْ مَادِیْرِ

آدم را بوم در تجرید ستمنا داشت و از قوت تجرید او بود که بعد از وفات او در تبرک محبت میگویند که هر حاجت که
 آورده حق تعالی بر او اگر تمهید پیش چنان وفات کرد مردم بمهاد بیان دعوی دعوی کردند جهودان و ترسانان
 و مومنان خادم گفت او فرموده است هر که جنازه ما بردارد از زمین من این ایشا نم جهودان و ترسانان نتوانستند بر او
 الا ای السلام برداشتن و نماز بروی کردند آنجا دفن کردند بقول صاحب نعمات و مات داوود الطائی در سنه پنجاه و
 و ستون و پانصد و معروف بسنم محرم در سنه مائین از دنیا رفت و بقول مرآة الاسرار در زمان خلافت ابوالعباس عبدالم
 بن مارون رشید که لقبش مامون است واقع شده و در بغداد در فون گشت تاریخ مقبول است در سنه پنجاه و
 ذکر حضرت **خواجه خدیجه العرشی** **رحمة الله علیه** از کبار مشایخ روزگار شیوای اولیا و صاحب
 اسرار بود و در زهد و ورع و در ترک تجرید بی نظیر وقت بوده است و در حقایق و معارف کلمات عالی داشت
 و غرقه ارادت از دست خواجه ابراهیم او هم پوشید و هر نعمتی و مانندی که خواجه ابراهیم او هم از حضرت علیه السلام از امام
 باقرو از خواجه قبیل عیاض یافته در اخراجات تمامی بوی ایشان کرد و جانانشین خود گردانید وی ساکنان و سفر و حضر
 همیشه بخدمت خواجه ابراهیم او هم بوی و جمیع مشایخ وقت را دیده بود و بر اکرامات و خوارق عادات بسیار
 صاحب مرآة الاسرار نقل میکند که امام عبداله باقی در روزی که در راه رسیدن کلمات احوال و کمالات وی ذکر
 کرده است از آنجا که این است که بعضی غریبان از خدیجه مرعشی پرسیدند که درین مدت بخدمت خواجه ابراهیم
 بوی کدام چیز عجیب تر از وی دیدی گفت چند روزی در راه که طعام نیافتیم چون آمدیم بگویم و جای باران
 بسجد ویرانی پس دیدم خواجه ابراهیم بکلب من گفت ای خدیجه ترا گرسندی بنیم گفتم بر خواجه معنی نیست ای کجا
 نوشت بسم الله الرحمن الرحیم **آنت المقصود** و کل حال و چند کلمات دیگر در آن نوشته بود و در آن شهر
 بیرون راه اول کسی که ترا پیش آید این کاغذ را بوی ده چون آمد مروی بر شتر ماده سرار پیش آن کاغذ
 وی و امم هر گاه بمضمونش واقف شد گفت صاحب قه کجاست گفتم در فلان مسجد است پس گذارید بر یک
 همی که مروی ششصد و نیا بود و رفت صاحب القباس انوار از میرزا قطاب بنویسد وی صاحب القباس
 در علم سلوک تصانیف بسیار دارد و بعد از سپردن روزگاری بعد از پنج و شش روز از فظا کردی و در آن وقت
 هم زیاده از دست ششصد و نیا اول نه نمودی و فرمودی میگویند روز طعام خورد و او را قضا الهانی بر فرمود

یا شیخ چون حال خود نمیدانی بعین چگونه میدهم و راه دیگر آن چراغی بی خوابی نوره زده و سپید شدن چشم
 بافت آمد با تقاضا و از او چنانچه حافظان مجلس می شنیدند که ای خذیفه ما ترا دوست داریم و ترا بر گزیدیم
 و ترا همراه مصطفی صلی الله علیه و سلم در بهشت در آریم و هر که ترا دوست دارد او را نیز تو بخشیم و در آن بهشت
 مرد کافر مسلمان شدند نقلت که خوابه خذیفه مرعشی که ملقب بسید الدین است خرده فقر از ابراهیم قدس سره
 پوشیده بود از وی تا حال آن امانت بطریق سلک صحیح در سلسله حبشیت عالی معمول است و سبب اینست
 خوابه ابراهیم در کتب معتبره چنان نوشته که روزی خوابه خذیفه علیه السلام پیش روی بیاید و گفت که ترا را و بری من
 بر وصیت ابراهیم او هم اختیار کن این سخن در رویش ویران شود و آمد و محبت الهی پیدا گشت پیش خوابه ابراهیم او هم
 سر بر زمین نهاد خوابه ابراهیم او هم تواضع بسیار کرد و بر قامت ویرکان گرفت و گفت ای خذیفه خاطر جمع دار
 باش الله تعالی بعد چند روز کار تو میکشاید پس خوابه مرعشی ارادت خوابه ابراهیم او هم آورده و گوشه گرفت و
 مشغول بکار گردید و هم روی از سیر الاقطاب می آرد که چون خوابه خذیفه مرعشی بزرگوارت در وصف منوره آنحضرت
 صلی الله علیه و سلم مشرف گشت جمال جهان آفری آن سرور دیده و عرض نمود که یا رسول الله میترسم نباشد
 که بفرم بسوزند فرمود که مردان باش تو همراه من در بهشت در آئی و هر که با تو وصلت دارد او نیز به بهشت
 در آید و در اقبال است که خوابه خذیفه مرعشی قدس سره در ایام هفت سالگی ما فظاهت قرأت و شب
 ختم قرآن کردی و هر دو رویش را احترام و تعظیم بقایت بجا آوردی و وی در سن شانزده سالگی عالم علم
 است و شریعت و طریقت و حقیقت و معرفت رب ساخت و همیشه پلاسج کشیدی و خلوت کردی و ایم
 ایضا بودی و وی در تربیت مریدان نفسی قوی و شانی عظیم داشت چندین شاه بازان در سلسله او ظاهر شده
 و طریق مریدانش محض تجرید نظام و باطن بود و در سفر و حضر ذکر علی میگفتند و هیچ وقتی از کسی طبع نمیکردند و هر
 بی طلب حق تعالی میفرستاد و میبردند و شمار میکردند و گاهی با اهل دنیا آمیزش و افتخار نمی نمودند و بهین خاطر
 او را بس بود که جمیع خوابه گان بهشت لوی می پیوندند وی قدس سره بنا بر پنج چهاردهم سوال و بر اینست
 چهارم ماه مذکور سنه اثنی عشرین در ایامی با و دانی انتقال فرمود تا پنج و فاش صاحب سیر الاقطاب
 و طایفه آن بود که است رحمة الله علیه و ذکر حضرت شقیق بن زید رحمة الله علیه آن رکن محترم آن

شیخ زید

قبله مشتمل آن فلما در زا به طریق ابو علی شقیق رحمة الله علیه یگانه وقت بود و همه عمر در توکل رفت و در انواع
 علوم کامل بود و تصانیف بسیار داشت صاحب کتاب اسیر الاقطاب میگوید که خواجہ ابراهیم ادریس قدس سره
 و خلیفه داشت یکی خواجہ حذیفه مرعشی و دوم خواجہ شقیق بلخی رحمة الله علیهما و صاحب کتاب کرامت الالهیاء میگوید در فروع
 علوم تصانیف بسیار داشت و استاد و حاکم اسم بود و طریقت از ابراهیم ادریس گرفت و با بسیار مشایخ صحبت
 داشت و گنت یکبار و مفضل است و اشاگردی کرده و چند کس شتر پیر از کتاب حاصل کرده و دانستم که رونا و
 خدا تعالی در چهار چیز است یکی امن در روزی و دوم اخلاص در کار سوم عبادت شیطان چهارم سافقت
 مرگ و توبه او آن بود که تبرکستان شده تجارت و بنظر آنکه تماند رفت بت پرستی برادید که بت می پرستید و زاری
 میکرد شقیق گفت آفرید کار تو زنده و قادر است او را پرست و بت پرست که از تو بی نیاید گفت اگر چنین است که تو میگو
 قادر نیست که تراز شهر تو روزی و هر که ترا اینجا بنیاید شقیق ازین بسیار شد و روی بیخ نهد و گبری بالو پاره شد
 با شقیق گفت در چه کاری گفت در بازار گانی گفت اگر از پس وزی مپروی که ترا الله میگرداند این امر ضایع
 کردن گویند و اگر از پس در می میردی که ترا الله میگرداند و که خود تورا رسد شقیق چون این شنید نیکبایار شد
 و در بازارش سر گذشت پس بیخ بازار آمد جماعتی دوستان بروی جمع شدند که او بغایت جوانمرد بود اکثر اوقات
 با برنایان بود علی بن عیسی بن مامان میربخ بود او را سگ گم شده همسایه شقیق را بگفتند که سگ در س و
 بخانیند او را بجا بکشید که شقیق پیش امیر شد و گفت تا سگ روز دیگر سگ تو باز رسا نم اورا خلاص
 اورا خلاص داد بعد از سه روز شقیق ان سگ یافته بود و اندیشه کرد که این سگ را پیش شقیق باید برود که در
 جوانمرد است مرا چیزی دید پیش شقیق آور و شقیق پیش امیر برود و یکی از دنیا اعراض کرد و نفکست کرد
 بلخ قحطی عظیم بود غلامی را در بازار دید شاوان گفت ای غلام چه جای شادوست نه بینی که علق از گرسنگی چنان
 اند غلام گفت مرا چه باک مولا می رانم است خام و چندین غلام را در مرگ رسنه نگذار و شقیق از دست فرست
 گفت ای غلام بخواه چندین شادوست تو مالک الملوک ما چه اندوه روزی خوریم در حال از شغل دنیا رجوع نمود
 و توبه کرد و روی بدر گاه حق نهاد و در توکل بکمال رسید و گفتی من شاگرد غلامی ام در نعمات هست که شقیق گفت
 که با ابو یوسف قاضی در مجلس بیخ حنفی رحمة الله علیهما حاضر میشد مدتی در میان ما مفارقت افتاد چون به بغداد آمدم

ابو یوسف را دیدم در مجالس قضا که مردمان گرد بر گرد وی جمع گشته بمن نگاه کرده گفت ای شیخ چه بوده است
 تغییر لباس کرده گفتم آنچه تو طلب کردی یافتی و آنچه من طلب کردم نیافتم لاجرم ما تم زده و سوگوار و کبود پوش گشته
 ام ابو یوسف گریان شد و وی گفت که من بزرگناه ناکرده همیشه از آن مثیر سم که از گناه کرده یعنی دانم که چه کرده ام
 اما ندانم که چه خواهم کرد و وی گفته که تو کل آنست که هر که تو را نام گیرد با آنچه خدا تعالی وعده فرموده است و هم وی
 را محسب الناس كما تصب النار فذم لنفسها و اخذ ان تحرقك و در بعضی تواریخ پنج مذکور است که شقیق را در سنه اربعه و ستم
 و مائیه در ولایت ختلان شهید کرد و قبری آنجا است و ذکر سر حلقه خانوادہ خضر و بیان خواجہ
 حاجت محمد بن اصم و ی از طبقه اعلی است کتبت وی ابو عبد الرحمن از قدمای مشایخ خراسان است از این پنج
 بود و مرید و رفیق شقیق بود و پیر و استاد احمد خضر وید است در شجاعت است گفت اندک وی اسم بود ضعیفه با وی سخن
 میگفت در اشای سخن با وی از وی جدا شد و دفع بحالت ویر گفت او از بلند تر کن با وی چنان فراموش کرد که کوشش
 وی کرد است و آنرا شنید این ضعیفه شادمان شد و آن لقب بروی بماند وی گفت است هر که درین طریق بر
 آید می باید که چهار موت را بر خود گیرد موت ایمن و آن گرسنگی است و موت اسود و آن صبر کردن است ایضاً
 مردم و موت احمد و آن مخالفت نفس است و موت اخضر و آن بار ما بریم و در سخن است پوشش با هم وی گفت
 هر باید از شیطان بگوید چ تو ای خورد میگویم و گم میگویم چه خواهی پوشید میگویم کفن و میگوید کجا خواهی بود
 میگویم و در گوشه شخصی از وی پرسید که چو از روی گف عافیت روزی تا شب آن شخص گفت این عافیت
 که در همه روز با داری گفت عافیت روزی آنست که در وی عاصی نشوم خدا نیز شخصی از وی طلب عافیت
 کرد گفت اذ الراءت ان بعضی مولاک فاعصی فی موضع لا یرک بزرگی بوی چیزی فرستاد قبول کرد گفتند جز
 قبول کردی گفت در گرفتن آن ذلت خود دیدم و عزوی و در نا گرفتن آن غر خود دیدم و ذل وی غر و بزرگی
 خود اختیار کردم و ذل خود را بزرگی وی پرسیدند که از کجا میبری گفت *قل هو الله احد لا اله الا هو* و الا اله الا هو
 المناظیرن لا یفتخرون مات بواشجر و من نوحی بلع نسج و تلین و ایتین در کشتن الجویست ما تم انهم
 جمله احوال خود را از ابتدای انساب کتبه م بر خلاف صدق ننهادند تا بنید گفت صدیق زنا حاکم الا تم ویر الکلمات
 حالیت اندر و قایل رویت آفات نفسی رعونات طبع و تصانیف مشهوره در علم معاملات از وی می شنید

الشهوة ملكة شهوة في الاكل وشهوة في الكلام وشهوة في النظر فاعينها الاكل بالثقة واللسان بالصدق والنظر بالعبقرية
 شهوة استرعى وطلعم دگر در گفتار سوم در دیدار پس نگاه دار حورش خوردن بیا و داشت و یا تمام خداوند و یا
 بر است گفتن و چشم را بمرت نگرستن در فوی بیا باران گفت اگر از شمایر سندی که از عاتم می آموزید بگوئید و در خبر کن
 خرسندی بدینچه در دست است و دم فرمیدی از آنچه در دست دیگر است و روزی بیا باران گفت عمرت
 بیخ شمایر گشتم تا کسی از شما شایسته گشته بیرون نماند گفته شایسته چون باشد گفت آنکه از خداوند تعالی بپرسد
 و بغیر او امید ندارد و ذکر احمد بن خنزویه سر حلقه و منشاء و فائده خنزویه احمد بن خنزویه البلیغی است
 محمد بن علی و از طبقه اولی است و گفت که گفت المجریه مکره الاولیاء است کتبت او ابو عامر است و ابو ایوب
 کشی و عاتم صحبت داشته بود و ایرام او هم را دیده بود و از معبران مشایخ قراسان است از بیخ بود و از بیخ
 و سنان خود ببلوغ حال و مقتدا قدم خود بود و طریق طاعت سپردی و جامه بپوشید لشکریان پوشیدنی و می گوید
 که ایرام او هم گفت التوبی الی الرحمن الی البصائر ایسر از نظیران بایزید و ابو جعفر مدواست و سفر حج و خنز
 راز یارت کرد در نیشاپور و بایزید را و بسطام ابو جعفر را گفتند که از این طایفه که بزرگترین است از ائمه کبیر
 کسی بزرگتر ندیدیم بهجت و صدق احوال شخصی از احمد خنزویه طلب صیبت کرد و گفت آری لشکری خنزویه است
 درم گفت الطریق واقع و الحق لایح والداعی قد سمع فما التریب به الذمیر العینی و نبر بر پیش بود که هرگز بر روی
 لب می رفتند و در هوای پریدند همه صاحب کلمات و هم ابو جعفر گفت که اگر احمد بودی فتوت و مروت ظاهر گشت
 گفت که گفت در بادیه بوی کل رفتم خار و پاپیم شکست بیرون نکردم و گفتم تو کل باطل نشو و همچنان میرفتیم
 تا مس گرفت بلکه رفتم و حج بکردم و باز گشتم و غیره تمام میرفتیم تا در میان ان خار از پاپیم بیرون کردند من بی
 مجروح نزد بایزید آمدم چون چشم بایزید بر من افتاد و تبسم کرد و گفت آن اشکال که برایت نهاده چه کردی گفتم اختیار
 خود باختیار او باز گشتم شمع گفت ای مشرک یعنی ترا وجودی و اختیاری هست این مشرک بنو و نعلت
 که در در خانه او در آمد و هیچ نیافت چون بازمی گشت احمد گفت ای برآ آب بکش و طهارت کن و نماز مشغول
 شو تا چیزی برسد متوجه تا نهی دست نرومی بر نماز همچنان کرد چون روز شد حو لبه صد و نیا ریاد و رویش
 دشمن بر نارا او دم گفت این جزای یک شب نماز است و ز در حالتی پیدا کرد این شد و گفت راه غلط کن

یک شب از پسر خدای کار کرد چنین که او را که تو به کرد و در قبول نکرد و از مردان شیخ شد گفت که یکی از بزرگان
 گفت احمد دیدم در گروه نشسته و بر تخریب می بینم آن گروه را که در آن وقت که می کشیدند و بر بگویم یا شیخ بدین منزلت
 که می رسید گفت زیارت دوستی گفتم ترا با چنین مقام زیارت کسی چه بسیار گفت اگر منم اومد میاید نگاه در به زیارت آن
 در ابودن مرآتونی حرمی سندی سینه از پیران این قریه بیجا مشهور زیاده و تیرک بود **ذکر حضرت با زید**
بسطامی حمزه السدر علیه در نقیحات است از طبقه اولی است نام وی یغور بن یسین بن اوم بن سروشان
 است جدا که می بود مسلمان شد از اقران احمد خنودیه و بعضی یکی معاشرت و شقیق بلخی را دیده بود
 و اسناد او کرده می بوده وصیت کرد که قبر من فرو تراستاد من نبی حضرت است اسناد او از امامت اعیان بود
 یعنی اصحاب قیام و اجتهاد بوده و لیکن در پیرایه لایقی کشاد که در بخت آن پدید میاید در کشف است از جمله اسما
 مشایخ بود و معاشش اکبر و شانش عظیم تا حدیکه جنید گفت ای زید میباشی بنمرا که جبریل من را ملائکه کرده است
 حالیت اندر احاطه و پیش پیغمبر علیه السلام که سکر افضل بنید بر جوان ابو زید است و ازین ده امام معروف
 بر تصرف یکی وی است و هیچ کس را پیش از وی اندر عقایق این علم چندان احاطه نبود که ویرا دانند همه
 احوال محب العلم و مسلم الشریعت بود و از وی می آید که گفت عملت فی الدنیا بوجه تلمیذی سسته فما وجدت مشیاً اشد علی
 من العلم و مشایقته و کلا اختلاف العلماء اشد من اختلاف العباد و منی تخریر الموحید گفت سنی سال
 مجاهدت کردم هیچ چیز نیافتم که بر من سخت تر از علم و متابعت آن بود و اگر اختلاف علماء بودی
 من از همه چیز ماندم و حق دین نمیستیم که او را در هم از وی می آید که گفت آنچه لا حظ لها عند الله الا بالحق
 محجوبان بجهت معرفت را نظر نیست نزدیک اهل محبت و اهل محبت با نفاذ و در پوشیده اند از محبوب بخت
 خود با یعنی بهشت مخلوق است پس مخلوق نرود و مستان خطه ندارد و دوستان بد که سستی بخوبی از
 آنچه وجود دوستی بودنی بقصانکه و از وی می آید که گفت یکبار بگفتم خانه منزه دیدم گفتم که چه قبول نیست که در سنگها
 از این بس بسیار دیده ام بار دیگر بر ختم خانه و خداوند خانه دیدم گفتم هنوز حقیقت تو حیدر نیست بار سکوم بر ختم
 همه خداوند خانه دیدم و خانه ندیدم هر دم خداوند که یا با زید اگر خود را ندیدی و همه عالم را دیدی در مشک نبود
 و چون همه عالم را ندیدی و خود را ندیدی در مشک بستی نگاه تو بر کردم و از دیدن بستی خود تیر تو بر کردم و نقیحات

نقشای خانوادگی
 در پیشانی این کتاب

میگویند که چون بایزید نماز میکردی قعده از استخوان کسیندهی بیرون آمدی و پیشیندهی از میت حق و تعظیم شریف
بایزید قدس سره بر روگ گفت ای باوند کسیندهی و ماخذ مشک و ملاعن کفر و کفر زیاد کردی و کفر او عفتت و هرگز ترا
نپرسیدم مگر از سرفزنت این کیفیت و برفت ابو موسی گوید شاگرد وی که بایزید گفت اله تعالی را بخواب میدم گفتیم
راه تو چیست گفت از خود گذشتی رسیدی شیخ الاسلام گفت راه بشناخت اله تعالی است راه
بیانت او عزیز است بایزید را قدس سره پس از روگ خواب و بیدار گفتند حال تو چیست گفت در گفتند ای پیر چه آوردی
در روی نگاه ملک یاد آور انگویند چه آوردی گویند چه خوابی و وفات او در سنه اعدی و ستین و بیستین بوده و در سنه اربع و
تشتین مانین نیز گفتند اول درست تر است در شرح شطیبات شیخ روزبهان تقی شیرازی آورده است که بجز
از استادان بایزید است بایزید گفت که من از ابو علی کندی علم فنا در توحید می آموزم و ابو علی از من از علم
در قل هو الله و ذکره الماولیا است که خواج جنبه گفت نهایت میدان چهار زندگان که توحید و اولاد بدایت میدان
بایزید است و شیخ ابوسعید ابوالخیر گوید قدس سره که برده هزار عالم از بایزید پروریدیم و باید در میان نهی انچه بایزید
در حق محاسن نقلت در تذکره الماولیا ذکر از خانه او تا مسجد جلیل کام بود که در راه خونین افنی حرمت مسجد افکن
و در روزده سال بکعب رسید در هر چند کلمه دو رکعت نماز کردی پس بکعبه شد و آن سال بحدیث نرفت گفت ابوب
بنود بشر اربع زیارت کردن دیگر بار جداگان از سر احوام گرفت و در راه خلقی عظیم تبع او شدند بایزید بگریست
پرسید اینها کیانند گفتند بالو محبت خوانند پس خواست که محبت خود را زول ایشان بیرون کند بعد از نماز
با جمله رومی فلق آورد و گفت ای انا الله و الله انا فاعبده و فی پس مردم رومی از وی بگریه و اینند گفتند و این
سینه شیخ زبیرین عطا گوید شیخ اینجایان ندای سخن میگفت چنانکه بر بالاسی منبر گویند عن بی پس در راه
می آمد که سری دید بر نوشته که **مَنْ كَفَرَ بِكَ فَقَدْ كَفَرَ بِاللَّهِ** نمره نزد او برداشت و بوسید
و گفت سر صوفی ماندگرم حوشه ز کوشش دارد که خطاب کم نری تنور و نه چشم دارد که جمال لایزال ببیند
و نه زبان دارد که در معرفت او بداند نه است که هیچ معاذ را زی نامه نوشت که چه گوئی در حق کسی که قوی
خود و مست و سل و اب گشته خواهد بایزید جواب نوشت که اینجاست که در شمار روزی در یای ای ازل و اب
بود میکند و نمره اول من زبیریند نقلت خواهد بود و النون مصری مصداق پیشین بایزید فرستاد خواهد بایزید پرور

که در اصطلاح کار آید مستندی می یابد تا بروی تکلیف کنیم یعنی کار از نماز در گذشت و نهایت رسیده نقلت خواجہ احمد
 حضور و یا نیز روید پیش وی آمد که هر یک بر آب و در هوا میرفت و خواجہ احمد گفت هر که طاقت دیدن ابو زید دارد
 اندر بیاید هر چند رفتند مگر یکی بر در ماند بازید گفت هر که بهتر شماست بر در ماند اورا طلبید بعد از آن خواجہ
 بازید گفت ای احمد تا کی ساجت کنی گفت چون آب بیک جا ایستد منتشر شو و گفت چرا در یا نباشی
 تا متغیر نشود پس ابو زید در سخن آمد احمد گفت فروتر آئی که ما فهم نیکیم فواج فروتر آمد باز گفت فروتر آئی همچنان
 بار آن زمان سخن بازید فهم کرد و احمد گفت یا خواجہ البیس را دیدم بر سر کوهی تو بر دار کرده گفت آری با ما عهد کرده
 که گرد بظام نگر و اکنون یکی را دوسه کرد تا در خون افتاد و شتر طاقت که در دلت بر در یاد شامان برداشته
 و چون شیخ ابو سعید ابو انجیر نیز باریت وی آمد ساعتی با ایستاد چون بازگشت گفت این جایی است که چیزی
 گم کرده باشی یا بجای بیا بقبول مرآت و دادش در سنه ستمین مائید مدت سیاتش صد و سی و سه سال و بقول
 بهفتاد و سه سال در بیت المعرف است تاریخ وفاتش کوه قلق و وفاتش در زمان ابو الفضل حقیقین معتصر
 که متوکل لقب داشت تاریخ بست و هشتم شعبان در سنه اربع و تیس و مائید واقع شد در بظام مدفون
 بقول مرآت الاسرار رحمۃ اللہ علیہ و بقول تاریخ و وفاتش سر صوفی و تاریخ رحلتش بازید و اصل حق فکر
حضرت خواجہ پیر الی بصری سر حلقه خانوادہ پیر بیان رحمۃ اللہ علیہ و سه
 پیشوای علماء و اولیاء وقت بود و در معرفت حق پر و علامیان مشایخ کبار معروف و درجات رفیع و مقامات
 عالی داشت فرق فقر و از دست خواجہ حذیفه المرعشی مدرس سر و پوشیده وی را نقیبات و ذرات
 بسیار بوده است و در تربیت مریدان دستوری و قبولی تمام داشت و طلب باید اللہ گشته و صاحب
 خانوادہ بود و مریدانش خود را پیر بیان گویند و طریق محاب وی آن بود که شکار و زعمی همیشه با وضو
 بودند و نماز با حضور دل میگذاروند و ذکر غیر در مجلس وی برگز نمیکند و در صفای باطن بسیار زیاده
 چنانکه بعد از سه روز یا چهار روز از میوه جنگل و یا سبزی او ظاهر میکردند و دائم در مراقبه و محاسبه بودند و چون
 در بیابان میگذرانیدند در شهر یا در سکونت نمیگزشتند و با خلق آمیزش اصلا ندانستند و ظاهر را نیز با باطن جمع نشا
 قنار و در توحید حاصل کنند بزرگی گفته است شعر ظاهر و باطن چو شد نسیم دوست بی ماکون حقیق مسلمان بود

صاحب شهاب اس الما نوادر سیر الاقطاب فی آرد که حضرت خواجہ ہبیرۃ البصری قدس سرہ در وقت سال ۱۰۱۷ ہجری
 شدہ در چند سال خط کلام لایون و چنانچہ در ہر روز دو ختم قرآن کردی و چنانچہ وہی و ہوس و بجز و فنا شکست
 تاسی سال ایضاً شائقہ نمود روزی از نامزدی جمالیہ گفت الہی ہبیرۃ بیچارہ در راہ تو میسوزد و با ہمہ شکست
 علی تجوسہ است بیارنا و آواز از عالم بالا رسید کہ ای ہبیرہ ما ترا بخشیدیم بکہ بجزت خدیوہ در عیشی بود
 پس دی بگازرت حضرت خواجہ خدیوہ مرثی آرد و سرورین ہنہا حضرت خواجہ خدیوہ لطفش بسیار کرد
 مہربانی مانود پس فرمود ای ہبیرہ چون سی سال مجاہدہ کردی از حکم بیرون بود و این مجاہدہ اثر سے تمام فرزند
 کہ بخودی خود بجا بر نمی آید پس در ہفتہ مقام رسید بعد کمال خرقہ بزرگان بدو پوشانید و ہم دی
 از سیر قطاب می آرد کہ حضرت خواجہ ہبیرۃ البصری بخدمت خواجہ خدیوہ مرثی اداوت آورد و از عالم غیب
 مذاکرہ سید ہبیرۃ البصری من ترا بشہد حضرت خدیوہ دیدم و آن روز کہ بخدمت خرقہ پوشید بک شکرت
 بخشید و ہر کس کہ نظر آنحضرت شد از عرش تا تحت التری در ساہرہ مشکف گشت و حضرت قدس سرہ
 بعد پنج و شش روز نظر کردی و چندان گستی کہ مردم گمان میدہند کہ با دہاک شود و بعضی اوقات خون
 از چشم مبارک فرو چکد و حضرت قدس سرہ اکثر صوبہ میان درو اہل دنیا میدیدہ و اگر طعام آب و خانہ
 ایشان میبودی ہرگز نخوردی و میفرمود در طعام ملوک نہ ہر فائل است و از تریاکی نیست بخرشایت الہی
 و دل ہسپاہ میکند و تمام شب بذر موی نندہ شستی و با فقر اہم لغت شدی فوت از نعمہ خلال حاصل کردی
 چنانچہ در اوائل نوشتن از وجہ کتابت بود و گاہی طعام از دست لغت خوردی و فتوح اہل دول قبول نکردی
 و ہم از وی گفت کہ حضرت خواجہ ہبیرہ فرمودہ است نیستی کہ خرقہ پوشیدیم روح حضرت صلے اللہ علیہ وسلم
 وارد جہ جمع بزرگان حاضر بود و مذہبیک مراد ہا میکردند و من در گریہ بودم از ترس حق کہ در شکی شکایت
 امروز خرقہ پوشیدم نہ ہایو کہ زمین فرود کاری آید کہ مشاہد حضرت او نہا شدم وقتی کہ میگفت میگفت الہی
 بیچارہ ہبیرہ غریبت اگر حساب از وی پرسی طاقت ندارد نہ آعدا ہبیرہ حساب بر تو آسان کرد
 وفات خواجہ ہبیرہ چنانچہ ہجرت ماہ شوال سنہ ۱۰۱۷ ہجری و ماہین واقع شد مرثی بعد از وفات و یک
 سال رسیدہ بود بعد از علیہ ذکر حضرت سری سقطی رحمۃ اللہ علیہ در تذکرۃ الاولیاء

مشائخ زمانہ و سلفیہ
 و غیرہ

و نعمات و کشف المحجوب است شیخ اهل حقان و منقطع از جمله علایق سری بن مقلس السقطی رحمه الله علیه از
 طبقه اول است کنیت وی ابو الحسن است خال و استاد جنیده است و سایر بعد از او است و از اقران
 عارف محاسبی و بشرحانی است مرید و شاگرد معروف کرمی و آنرا که از طبقه ثانیه اند اکثر نسبت بوی درست کنند
 و او را اندر تصوف شانی عظیم است و ابدا کسی که اندر بعد از سخن جفایق و توحید و تریب مقامات و بسطه
 احوال عرض کرده وی بود و شیختری از مشایخ عراق مریدان او اند و وی حبیب داعی را دیده بود و با وی محبت
 داشته و وی در ابتدا بازار بغداد سقوط فرشی کردی چون بازار بغداد بسوخت گفت من نیز فارغ شدم
 چون نگاه کردند در کان او نشوید بود چون این حال پیدا نمود داشت بدرویشان و او طریق تصوف در شهر
 گرفت او پرسیدند که ابتدا با او بیاید بود گفت روزی حبیب داعی بهر کان من بگذشت من چیزی شکسته
 بوی دادم که بدرویشان بدو گفت خبر که الله از آن روز دنیا بر دلم سرد گشت روزی معروض کنی می
 گویدی با او گفت این یتیم را جامه کن من جامه کردم معروف گفت خدا تعالی دنیا را بر دل تو دشمن گرداند من
 بیکبارگی از دنیا فارغ ایدم از برکت دعای او جنید گفت ما را آیت آفتاب من السری آیت علیه سبعون
 مائتین مضطرب اللانی علیه التوت بچک را ندیدم در عبادت کامل تر از سری بهمقتاد سال گذشت که بهر
 سزمن بنهادم و در بیماری برگ سری در وقتی که مختصر بود جنید گفت ایان محبت الا شراره ولا تقطع عن الله
 و محبت الا خیار و هم وی گفت بایه العرفه تجرید النفس التقریر للمحق و هم وی گفته که من تترن للناهن
 بما لیس فیہ سقط من عن الله عزوجل از کشف و از وی می آید که گفت اللهم تعال عذبتنی فلما تعذبتنی جعلت
 بار خدا را اگر مرا بچیزی عذاب کنی قبل حجاب عذاب کن از آنچه چون محبوب باشم از عذاب بلا ذکر و مشایخ
 تو بر من آسان بود و چون از محبوب باشم تو بملک من بودی قبل حجاب تو پس ملاشی که اندر مشایخ استیلی بود
 نباشد علی بن عبدالحمید الغضائری رحمه الله علیه گوید در خانه سری بگو فتم شنیدم که میگفت اللهم من یسألنی
 عنک فاشکرک عنی بزرکت دعای وی بحق تعالی مرا چهل چهارده از طلب روزی که از تعلست بر او بود
 چند کت آنجا میدید که جبار از شومی گناه و بیکم سیاه شده باشد و بوی یکبار یعقوب علیه السلام را بخوابید
 گفت ای رسول خدا این چه شور است که در جهان انداخته چون ترا از حضرت حق محبت کمال است سخن

گفتند که صحبت با کسی که گویا شیخ ابو عمر و فراسانی گفت از قرب نشان میدهد و اشارت میکند گفت
 نوری گفت چنانکه در سنی و غیر اسلام کوهی در کوهی ایجا که ما ایم قرب بعد است این الاعرابی گوید و نزدیک
 مسافت نبود و تا مسافت بود و کانی بجای بود پس قرب بعد بود و هم نوری گفت که ساعتی از عارف پرسید
 که اعلی تر از لقب معبدان هزار هزار سال و هم وی گفت نظرت بود ما االی النور فلم ازل النظر الیه حتی صیرت ذلک النور
 در نظر من است از ختم جانب مطلق یعنی آنکه بخود ظاهر است و ظهور غیر با دست و نظر از دورند تا آن نور گشتم یعنی در نظر
 من جزو نماید شاید چه نوری همین باشد و او پیش از جنید برقت از دنیا سده خمس و شصت و نهمین و فی الثانیه البیاضه
 رتبه نوری سده ست و شانین و یائین چون نور برخت جنید گفت در تب نصیحت هذا العلم بقوت النور و تذکره الاولیاء
 نقل است که روز جنید پیش نوری شد نوری بظلمه پیش جنید بر خاک افتاد و گفت عرب من سخت شده است
 و طاقت من طاق آمدی سال هست که چون او پدید می آید من گم میشوم و من چون پدید می آیم او غایب میشود
 و حضور او در غیبت من است هر چند نوری میگویم که یا من باشم یا تو غیبی صاحب بگری کسی را که در مانده و محزون
 و شوی حق است پس جنید گفت ای نوری چنان باید بود اگر زبان و اگر اشکال که تو نباشی چه او باشی و اگر هست
خواججه علوی مشاوه و نوری مشاوه پشیمان رحمه الله علیه فرمودت
 از دست خواججه پیره بصری پوشیده رحمه الله علیه وی در مشاهدات و مقامات عالی بی نظیر وقت بود و جمله
 مشایخ و قته بر کالات صوری و معنوی وی مقرر بود و تاصل وی از دینور است که بر وال و سکون با
 فتح نون نام شهر است از شهر مازکوهستان و در بغداد نشو و نما افت اسم شریفش خواججه علوه است و لقب
 شریفش کریم الدین منعم و خدایه اقبال بود تمامی مال و متاع بفقرا داده و فقر و فاقه اختیار کرد و هیچ وجه را
 افطار نگذاشت بعد متوجه بغداد شد و گفت ایها بجزایر ایچ غمی باید و عیال و اطفال را متوجه مردم ندانند که
 تو با ما باش عیال و اطفال را ما در بیم پس نفاق طبق طعام هر روز میرسانید اهل خانه وی پرسید که از کجا آورده
 غایب داد و کف نفاق از خزانه غیب میفرستد صاحب اقتباس الا انوار میگوید که از شرکت تو ایچ که در احوال
 مشایخ بود مشایخ از چنان معلوم نموده که خواججه مشاوه علوه و نوری ملان مشاوه و نوریست قدس سره
 در ایران در نیریز استماع دارد انهمی لیکن صاحب مرات الاسر خواججه مشاوه علوه و نوری را جدا نموده پیر خواججه

ابو اسحاق شامی نوشته و مشاذه و پیرو بر بزرگی دیگر علاحه نوشته و هم وی از سید الاقطاب فیض
 که حضرت خواجہ علمو مشاذه و پیوری از بزرگان شاخ عراق و یگانہ روزگار و حافظ قرآن و جامع علم
 و باطنی دار قرآن شیخ جنید و رویم و نورمی بوده و بصحبت شیخ المشایخ خواجہ معروف کرخ رضی اللہ عنہ
 و بین قول عماد الدین سمرقندی از ان بزرگواران نیز خلافت دارد و در ان طریقہ نیز صاحب سلسلہ است و مشایخ دیگر
 را ہم در یافتہ و خدمت کرده و پیش از اروت سالہا در ریاضات و مجاہدات بسر برده بعد از مہمت روز اقطاب
 کردی چنانکہ بخت و نفع عشقش در ان کی آب حوزدی و بیک خرمقناعت کردی و ہمیشہ صایم میشدی در ایام
 طفلی ہم روزہ سپیداشتی و کاپی در روز نیز شیر مادر خوردی یعنی مدت عمر عزیز صایم خورد تا اقطاب بقای
 حق کند و اعداوت ماورازاد بود و ہم او از کتاب مذکور میگوید کہ وی صحبت با خضر علیہ السلام داشت و اشارت
 خضر علیہ السلام بخدمت خواجہ میرزا البصری شتافت و ارادت آورد خواجہ میرزا گفت بیای ای علو کہ کار تو ہمیشہ
 در علو است از حق تعالی تو اسبہ ام کہ بجای من نشینی و در بیعت بخلایق بہی پس ذکر لا الہ الا اللہ تلقین فرمود
 و در خلوت شاد تانی الحال رفیع حجاب شد از عرش تا تحت الشری در نظر نمایان گشت و ہم وی از سید الاقطاب
 میگوید کہ چون خواجہ علمو مشاذه و پیوری چند گاہ ریاضت و مجاہدہ بخدمت پیر دستگیر خویش کشید حضرت
 ویرا فرمود ای علو برو کار تو تمام شد و منو کرده بیا خواجہ علو حکم بجا آورد پس حضرت میرزا دستش گرفت
 گفت ای علو ای مقام درویشی برسان بجز گفتن این سخن علو مشاذه بہ پیش گشت و بعد از ساعتی بہ پیش
 بہ چنان چلبا رہی بہ پیش شد حضرت خواجہ میرزا بچہن خود در زمین وی انداخت فی الحال نحو و باز آمد خواجہ فرمود
 ای علو دیدی مطلوب خویش خواجہ علو سر بر زمین نهاد و عرض نمود سی سال تجاہدہ کردم این گنج نیافتم کہ از دولت پیوستہ
 دستگیر و طرفتہ العین باقیم و از اینجاست یک زمان صحبت با اولیایا بہ بہتر از صد سال بودن در تقویٰ با سپر
 آنحضرت کلم خود کہ از بزرگان بہر رسیده بود خواجہ علو پشیمانید و سیر سجادہ بنشان از ان باز خواجہ علو سیر کلم
 بہر فرمان حق نکردی و چون طالب بر ادب بیامدی و واقب کردی اگر اشارہ شدی ویرا برید نمودی و الا غلام
 و ہر کہ مریددی شدی ہم در روز اعل از عرش تا شری کشفا گشتی و حضرت خواجہ ہمیشہ بہر کرمولی و بتلاوت
 قرآن مشغول بودی و از شیخ عماد الدین سمرقندی نقلست کہ وی اہل سماع بود و سماع اکثر شنیدی و عوایس

ای بنی ادب می گفت نوح در این صیحه و استیقامت که هر کس که یاوی نیم روز صحبت داشته باشد از وی
 بی نیایم طبیعت که بیشتر شیخ ابو جعفر صادق علیه السلام را که بعد از آن مرده بودی بر صورت جنید بودی گفتند ازین
 طایفه هستند بود که ایشان را چهارم نمود جنید بن عبد الله بن عبد الله بن عثمان جبری بنی شاپور
 در گفتن الحقیقت است جنید قبول اسل ظاهر و ارباب القلوب بود در اصول و فروع و معاملات معنی و اما از هم
 ثور بود و در فنون علم کامل تا عمل اهل طریقت بر امامت وی متفق اند و هیچ مدعی و متصون را بر وی اعتراض نیست
 روزی از ستری پرسیدند که چه مریدان خود را بلندتر از سایرین می دانید گفت ای برادر این ظاهر است جنید را درجه فوق
 درجه من است و این قول ستری بتواضع بود و آنچه گفت بصحبت گفت اما کس را فوق خود دیدار نباشد که دیدار
 تحت تعلق گیرد و قول وی دلیل و محبت که بدید جنید از در فوق مرتبه خود چون دید اگر چه فوق دیدت باشد
 بشهوت است که در حالت عیاش ستری مریدان جنید را گفتند که شیخ ما را سخنی گوید که ما را از حق باشد
 شنید گفت تا شیخ را بریاست سخن گویم تا بشیخ پیغمبر صلی الله علیه و سلم را بخواب دید گفتم یا جنید تکلم علی الناس
 سخن گوئی مخلق را که کلام ترا خدا تعالی سبب نجات عالمی گردانیده چون بیدار شد در پیش صورت گرفت
 که درجه من اینور از ستری گذشت که امر دعوت آمد چون با ما دوشه ستری مرید را فرستاد که گوید که گفته مریدان
 و شفاعت ایشان بنده او در پیغام من سخن گفتی اکنون رسول صلی الله علیه و سلم فرمود قرآن او را اجابت کند
 جنید گفت آن پذیر از سر من بشد دانستم که وی بر اسرار و احوال ظاهر و باطن من مطلع است و من نیز در ظاهر
 و غیره از وی آدم و استغفار کردم و پرسیدم که بچه دانستی که پیغمبر صلی الله علیه و سلم را بخواب دیدم گفت خدا را بخوابیدم
 و گفت رسول را فرستادم تا جنید را بگوید و غفانه مر خلق از درین دعایت دلیل واضح است که پیران صحبت
 که باشند شرف احوال مریدان باشند و بر کلام عالی است در روز طبیعت از وی می آید که گفت کلام
 الانبیا و نبی از عن الخضر و کلام الصدیقین اشاره عن الشاهد و سخن انبیا نیز باشد از خضر و کلام صدیقان شایسته
 صحبت خیر از ظهور خود آن شایسته فکر و نیز از همین بیان او اشارات خبر نیز باشد پس کمال نهایت تعان است و در
 انبیا بود و فرق میان بنی زول و واضح است و تفضیل انبیا بر اولیا و کلمات دیگر و در این ملامت که انبیا را تفضل
 بود که انبیا را مقدم و از وی تعانت که مریدان را کجی بل آمد و پنداشت مگر او بر چه رسیده است و کجی

روزی بیاید تا میرا تجربه کند و دی بکرم حضرت آن مراد وی میدید از وی سوال کرد جنید گفت جواب بخارسته
 تنه ای یا عنوی گفت هر دو گفت اگر عبادتی نوازی اگر خود را تجربه کنی کردی تجربه کردن من محتاج تجربه گشتی و اینها
 تجربه خود آمدی و اگر عنوی خواهی از ولایت معزول کردم در حال حریه را روی مسیاه شده با نکتی گرفت که راست
 یعنی ایندو لم بشد با استغفار مشغول شد و دست ازان فضول بداشت انگاه جنید گفت رحمته الله علیه اینها
 که اولیای خداوند و الیان هر روز از تو طاقت زخم ایشان نداری نفسی بروی انگند وی بسبر مراد خود با بر سر
 و هر سه چشم کردن شایع بود که حضرت قطیب عالم میفرسیدند امام جنید در خلوت وی سی سال خنجره غیر خنجره است
 در حال گذرند و در حضور حضرت نماز میخواند اگر دو هم در شرف است که از وی می آید که گفت وقتی از وی خواستم که ایستد
 بنیم بر سر مسجد ایستاده بودم پیری را دیدم روی زمین آویخته چون تیر یک من آید گفتم تو کیستی که چشم دل
 من طاقت دیدن نماز تو داشت گفت آنم که ترا از وی رویت من است گفتم ای ملعون چه چیز ترا از
 سجده کردن باز داشت مرادم را گفت یا جنید ترا چه صورت بند که من غیر او را سجد کنم جنید گفت
 من تجربه کردم از سخن وی سیرم ندانم که قتل که کزبت لو گشت عجب اما مور را ما خر جبت عن امره و نه سیرین الی الله
 من قلبی ففصیح و قال آخر قشیری یا لیه و غائب بگو یا جنید در مرغ گوی اگر بنده بودی از امر وی بیرون نیاید
 و بنییش تقرب نکردی وی آن ندانم من شنید و با گلی بگرد و گفت بسوختی مرا یا اله یا جنید و ناپید شد
 حکایت دلیل حفظ عصمت است از آنچه خدا تعالی اولیای خود را نگاه دارد و در همه حال از کیدهای شیطان
 و هر دو نقلات است روزی جنید با بام صغیر با کوه کان باز میگردد ستری سقطی گفت ما لفقول فی الشکر یا علیام گفت
 الشکر ان لا شکرین من غیر علی مبارکویه سری گفت بسیاری ترسم که بهره تو به این زبان تو شد جنید گفت همیشه از
 سخن ترسان میبودم تا که روزی بروی در آمدم و آنچه محتاج الیه وی بود همه را همراه در آوردم گفت بشاز تا
 ترا که از حضرت حق تعالی درخواست بودم که این را بر دست مصلحی یا م فقی بن رساند جنید گفت که سری مرگت
 مردم را سخن بومی من خود را متبرم میداشتم و استحقاق آن نمی داشتم تا آنکه حضرت را صلح نمودم و مردم فرمود
 گفتیم علی الناس پیش این صبح بر خانه سری رفتم و در یکوفتم و گفت مرا راست گوی تا شستی تا ترا گفتند پس ما
 مجلس نهادم و آغاز سخن کردم غیر منتظر شد که جنید سخن میگوید جوانی ترسانه در لباس ترسانان بر کنار ایستاد

کتبها شیخ باستانی قبل بحصول الهی علیہ وسلم انشأ الله له من فایه بیقریب و بوالعقبه گفت ساعتی سر در پیش
 انگندم پس سر بر آوردم و نعمت اسلام آوردم که وقت اسلام تو رسیده است امام یا منی گوید که مردم سپیدارند
 که جنید را درین یک کرامت است و من میگویم درین دو کرامت است یکی اطلاع بر کفر او و دیگر آنکه در حال اسلام
 خواب آورده و جنید گفت این علم از کجا میگویی یعنی نعمت گفت اگر از کجا بودی یعنی مگر بعمل و فکر بودی پس بدی
 یعنی متناهی و ابدی بود و وی گفت تصدیق است که ساعتی پیشین بی تیار شیخ اسلام گفت بی تیار چه بود
 نانت بی مسبق و دیدار بی مگر پس که جنید در ویدار علت است یعنی بی طغی ویرا بود و خود را و چون خود را
 نیاید زیرا که وی بودید دی غیر است و علت و هم وی گفته استغراق او بقدری العلم خیر من استغراق العلم فی
 الوعد و هم وی گفته استشرک الملبس و اطلاق الملبوس مع الفکر فی میدان التوحید و هم وی گفته است
 حکمت الی الله عزوجل و یا لکن نظر باین آیه بیانشه الی الله عزوجل الی غیر الله عزوجل فاستطاع من بین الیوم
 که است که ترافت با یاران بیشتر از شفقت شیخ الامم گفت طاعت واری به از حرمت واری جنید را چه
 که بلا پیشیت البلا و غیره انصاف من کمالی کمالات وی از هر نفس پیش از پیش است و عاشق است
 و تسعین و مائین برمت از دنیا گذانی کتاب الطبقات و الرسائل التفسیریه و فی تاریخ الیافعی انما است
 شان تسعین قبل سنه تسعین و مائین و الله تعالی علیه ذکر ان پیشوا و خا نو او و طوسیان
 و سهروردیان و فردوسیان مشا و و نیوری رحمة الله علیه در فضیلت است
 بطبق ثالث است از هر گاه مشایخ عراق است و چون روان ایشان بگذرد در علم با کرامات ظاهر و احوال شیوایی
 جلا و برتری از مشایخ صحبت داشته و از اقران جنید و رویم و نوری و غیر ایشان بود و صاحب
 مرآة الاسرار ایشان را از اصحاب جنید بغدادی منویس و صاحب سلسله انوار
 سنی سیر الامیر ارد و سلسله و شجره سهروردیه بعد ذکر جنید رحمة الله علیه ذکر ایشان بعد سمر
 ایشان منویس صاحب قنبراس بعضی روایت در ذکر علم مشا و و نیوری رحمة الله علیه منویس و روایت
 صاحب فضیلت و تذکره الاولیاء در ذکر مشا و و نیوری می آرند علی ازان این است وی گفته که الله تعالی عارف
 را آینه داده است در سکه هر گاه که در آن نظر و اله ببیند دیگر از آن بگویم مشا و گفته چهل سال است که پیش

به هر چه در دست برین عرض میکنند که چشم ببارتیبان بر او امام شیخ الاسلام گفت که صحبت و حضور
 او بجز بسن بغیر او تکریمت او و اسم تعالی بغیر خود را صدی بعد علیه سلم میگویی یا کفر اعلم البصر و ما شیخ
 قال الله تعالی من قرأ کتوب قطب عالم است شیخ مشاود را قدس سره مرض بود بزرگی بعبادت
 کتبت و جدت المرض مشاود در جواب گفت سئل ان مرض کتبت و جدتی یعنی آن بزرگوار رسید که خود را مشغول
 مرض می یابی و مرض آنجو و مشغول می یابی یا نه مشاود در جواب گفت که مرضی بر سر من که مرا چگونه می یابی
 یعنی مرض در کون است و من به ای کون من با حق مشغولم که از غیر حق خیزد از کم و بیهوشم از آن اینکه مشاود
 گفته هر که بود دستی از دستان دنی انکار کند کینه است عقوبت وی نیست که هرگز ویر آن ندهد
 که وی داشته مگر آنکه تو بکنند و چهارم از آن اینکه مشاود گفته هرگز بخدمت شیخ سر نشده ام و سوال شد
 با اول صفائی باوشده اما او خود چه گوید قال الشیخ عبد الطافی رحمه الله علیه سمعت محمداً بن
 یقول ان ایت مشاود الدینوری فی النوم کانه قائم رافع راسه الی السماء و هو یقول یا رب انقلوب السما
 مدنون من راسه حتی رفعت علی هداه فانشئت و عمل مشاود تا اینجا مطابقت روایات است در جواب
 هر دو بزرگ و هم مشاود گفته همه معرفت صدق افتخار است باسد تعالی و هم وی گفته طریق الحق
 و امیر الحق شدید شیخ الاسلام گفت راه سحر و جادو دست گمراه است که روزی مشاود از وزیر
 خود بیزین بشفگی بانگ کرد مشاود گفت لا اله الا الله سگ بر جانی ببرد شیخ الاسلام گفت
 که ابو حامر گوید شاگرد مشاود که روز پیش مشاود نشست به دم جوانمردی از در خانه درآمد و بفرست
 اجازت خواست شیخ گفت توانی صوفیانه انجامه بری در بازار و بیان نه شیخ بیانه صحبت اجابت نکرد و چون
 بیرون شد اصحاب گفتند شیخ هرگز چنین بگویی ایچو بود شیخ گفت اولین جوانمردان بود دنیا من
 وی در آمد آن از دست او بشه اکنون می آید و چیزی از تقاضا میکند بخواهد که سر طیبه باز یابد تا مهر
 از دل بیرون بکند این باز نیاید و گفته اند در چهاردهم محرم سنه تسع و تسعمین هجرت از دنیا و هم
 گفت که آداب مریدانست که مرام کنند حرمت مشایخ را از خدمت برادران بطلبند و او بگوید که بیرون
 آید و مشغول شدن از آن نگاه و سخن در شریع نفس خود که از آداب شریعت فوت نشود

و ذکر آن مستواسی کما ز رویان محمد و محمد حمزه علیه السلام ذکره اولیا و کشف المحجوب و
 و نفاست از طبقه ثانیست کتبت و ابو محمد است و گفته اند ابو جبر است و ابو اسحٰب ابو شیبان نیز گفته اند
 نیز رویم همین است که قرآءه قرآن از زمان روایت کند اصل از بغداد است از حمزه احمد و ساد است
 مشح و در تید عصر و ایام و هر بود و از جمله مشح آنوقت تفسیر بعد و عالم بر بزمی بود و اصحابی
 شیخ الاسلام گفت که رویم خود را شاگرد حیدر بنیو و از یاران دلیست و نیز از روی دهن سوی از
 رویم و و شروارم که صد از حیدر بقول کشف المحجوب صاحب سمرآن حیدر و از قرآن مشح ذکره اولیا
 و بر بزمی بود و طائی تفسیر الفقها بود و صاحب فراست و دلت بود و اند علم تفسیر و قرأت حطی و از
 و در آخر عمر خود را در میان دنیا و داران پنهان کرد و او را تصانیف است اندر طریقت فی السماع
 و سماع خاصه کنانی که آنرا غلط الواجبین نام کرده که من فتنه انتم کنی نیز و او آمد و گفت کتب
 حاکم گفت کیف حال من دینه بخواه و همیشه دیناه لیس عو بصالح اتقی و لا یبار فی حق حکومت
 حال کسی که دین می هوامی می بود و دلت می دینامی می نیگو کاری بود و از خلق سید
 و سخا رفتی بود از خلق گزیده و این اشارت بی عیب نفس کرده از آنچه دین نزد نفس هو ابو و اعیان
 هو این نام کرده اند و متابعت آنرا در شریعت صحت صحت که بر مراد ایشان بود اگر چه عیبی باشد
 نیز و ایشان دیندار باشد و هر که بخلاف ایشان باشد اگر چه دیندار و مشی با بیدین بود و این
 آفت در زمانه ما از یکدیگر شایع است اما آن هر چه تحقیق بود کار مسائل اشارتی کرد و دست
 نیز و او بود که در آن حال و را با و باز گشته باشد تا از وصف وجود خود عبارات کرده است
 و انصاف صفت تو و پداوه در تقاضاست و ابو عبیدان خلیفه گوید که هرگز دیدم من کسی که
 که در توحید سخن گفتی چنانکه رویم و رویم عن النصوص فقال هو الذی لا یسک ثلثا ولا
 و قال ایضا التقویٰ بک القاضی بیننا و بیننا و اریان نهان کرده اما بان مشغول
 محجوب گفته چندین که در مانع مشغولم و رویم مشغول فارغ و در فتوحات مذکور است که رویم
 گفت من تعد مع الصویته و خالفتم فی شیء مما یحققون بتریح الله نور الایمان من قلب

پستیهای خانوادگی کما ز رویان

و تخی کسی رویم را چیزی گفته بود از آن اختتام و لباس گفت بدان می آید که پادشاه بر سر
 بدیدم و بسیار بر آیم و باک ندارم از بعد الله خفیف بومی شد چون باز میگشت رویم دست
 بر کف دی نهاد و گفت ای سپهر جو نزل الروح فلا تستعمل بترکات الصوفیه گفت این کار
 همانند آن است زنها بترکات صوفیان مشغول نشوی شیخ الاسلام گفت نزل روح
 نه آن بود که بغیر اشوی تا ترا بکشند آنست که با الله تعالی بر جان خود منازعت نگیری
 میان تن و دل در سر و کاما و کنی و هنوز بر توبانی کنی نه کلام و بکلذ و بنور و شکایت و در
 دشمن رویم عن الناس فقال ان توشش من غیر الله حتی من نفسک گفت رویم علامت
 انس بحق سجانه آنست از آنچه متبسمت غیریت است متوحش باش تا که از خود در سنبل
 الحجت تعالی الواقعی جمع الاحوال و التمسسه و لوقلت لی منک شئت سمعاً و طعناً
 قلت لداعی الموت اهلاً و مرحباً و قال الرضا استملذوا البعوض و الیه قین هو المشاهده
 ای در جواب نزال از صحبت رویم گفت که علامت محبت موافقت و اقبال امر محبوب است در جمع
 احوال و در باب ضنا گفت که رضائت یافتن است از بلای که باین کس رسد از محبوب و
 بقدر عبارت است از مشاهده که در بیگانه فنا وجود گیرد و هم وی گفته که رویت تو از عمل تو
 مرتفع شود یعنی عمل را از خود نه بینی و ذانی و هم وی گفته که قوت آنست که برادران
 خود را سعد و واری در زلتی که از ایشان واقع شود و با ایشان چنان معامله کنی که
 از ایشان عذر باید خواست و هم وی گفته فقر احرمتی است و آن مستدر و احتیاط و غربت بود
 که هر که آنرا کشف کرده و با خلق نموده و اهل فقر نیست و ویرا در فقر کرامتی نه صاحب است
 از تاریخ شمع جمالی میوسید که رویم و از دهم سوال ستمه ثلث و ثلثه و وفات کرد
 ذکر ابو علی الرودباری رحمه الله علیه در نفحات است از طبقه را بعد است نام وی
 احمد بن محمد بن ابوالقاسم بن منصور از ابناء رؤسای و در راست و شب وی کسب بر
 رسید روزی چند که جمیع سخن میگفت گذرد وی در مجلس جمعی از اصحاب و چند با مردکی

بیست و یکمین باب از بیست و یکم

سخن میگفت با آن مرد گفت اسمع یا هذا ابو علی بنی داشت که او را میگوید یا ایستاد و کوس
 با وی داشت کلام حسید در دل وی جای گرفت و اثر تمام کرد و هر چه در آن بود ترک کرد
 و بر طریقت قوم اقبال نمود حافظ حدیث بود و عالم و فقیه و اویب و امام و حسید قوم و خا
 ابو عبد الله رودباری است شیخ ابو علی کاتب گوید ما رأیت اجمع لعلم الشریعه و الحقیقین
 ابی علی الرودباری رحمه الله علیه یعنی ندیدم جامع تر علم شریعت و حقیقت را از ابو علی
 هر گاه که ابو علی کاتب ابو علی رودباری را نام بردی گفتی که سید ما شاگردان میرا از آن شیک
 می آمدی گفتند این حدیث که ویرا سپید خود میگویی گفت آری او از شریعت بطریقت مشد
 ما از حقیقت شریعت می آیم شیخ الاسلام گفت ما در از پیشگاه آستان نبردند اند که از
 از آستان به پیشگاه میفرستند کسیت پس سرد بود که از نماز بنا ساز آتی بلکه از نیاز با نماز آتی و
 چهارت نماز شو ابو علی رودباری در بغداد با حسید نوری و ابو حمزه و مسومی و با آنان که در
 ایشان بودند از مشایخ قدس الله سرهم صحبت داشته و در شام با ابو عبد الله خلا دی از
 بند اوست اما بصیرت گفت شیخ مصریان و صوفیان ایشان بود و از شعرا می صوفیان نسبت
 گفت علامت اعراض الله تعالی عن العبادان شیخ ابوالفضل بن عثمان حقیقی الایبکی مشهور
 بخیری که ویرا نافع بود بحسب آخرت و هم وی گفته عالم تخرج من کلنیک لم یعمل فی حقه
 و در دویم سوال سنده صد و سبت و یک زفات یافت در مصر ذکر آن میشود از عا
 انصاریه محمد جریری رحمه الله علیه در نقحات است از طقه نمانده است نام وی احمد
 محمد ابن الحسین گفته اند حسین بن محمد و گفته اند عبدالعزیز بن سبی از کبار اصحاب حسید بود
 بعد از حسید ویرا بجای حسید بنشانند از بزرگی وی از علما مشایخ قوم بود و در طریقت
 او ستاد بود تا بعدی که حسید با مریدان خود گفته بود که این ولی عهد من است و می
 مقام کرد و تحت و سخن گفت و پشت باز نمود و پای و راز نکر و وی گفته الصوف
 عنوه لا اصلاح تصوف بصلح نیانند آن سبک ستاننده بصلح شیخ الاسلام گفت

شیخ و پیشوا و انصار

که در آن وقت و صبح نیامند که آن شهر است آن تریست چون برین از نور اعظم که از بالا در آمدنا
 که از او و آنکه طالع آنست از دیگر زبان است و آنکه اهل آنست اگر چه گریز آنست آن نوی
 شما مان است و هم شیخ الاسلام گفت آن جنگ است که میگویی و آن عمومی آویز
 نه آنست که دست آن میزنی و در دست منی آید انگس که این سخن گفته از چاشنی گفته و بعضی
 گرفته نه از علم میگویی از علم چنین سخن نیاید می با سحر عبد الله شتری در سال هجرت جنگ
 از لشکر برده در صد اثنی عشره و سیل اربع عشره و ثلثه و در ویشی میگویی در آن سال با
 مردمان بودم از دست فراموشیستم چون فرسند بله آدم نیز یک قافله تا مگر خسته را آب و هم با نظر
 کم که حال ایشان چیست میان جنگان می گشتم ابو محمد حریری را دیدم قدس سره میان جنگان
 افتاده و سال می در گذشته بود گفتم باشی دعا کنی تا خدا می تعالی این بلا بر او اندگفت
 که درم مراجوب و او که آن کنم که سخن خود ویش گفت دیگر بار این سخن را برو می گردانیدم
 گفت ای برادر رفت و عافیت رفت رضا و تسلیم است یعنی دعا پیش از نزول بلا باید چون
 رضا باید و او در فعلت یک حاجت فعال انما عطشان بحبته بماه قاضیه و اراد ان لیشرب فنظر
 الی تعالی مولای اعطاش فانا لیشرب لاکان هذا ابراهیم شری و تو علی و مات رحمه الله من سا
 دی گفت چون جنتی زنده گرداننده را با نور خویش می هرگز نبرد و هم می گفته چون
 سید علی عبد السلام نظر کرد سخن حق را بودید ما می سخن میزبان مکان از اوصاف او بگردگشت باصاف
 حق چون صد ذکر آن ملک المشایخ با اتفاق و آن قطب ابدال باستحقاق آن
 و مقتدا، خانواد و ششیمان ابو اسحاق شامی حشمتی رحمه الله علیه
 که با شاه عالم نیاز و سایه و دار الملک را ز بود خرقه ارادت از دست خواجہ مشاد و علو بود
 پوشید در راه چهار و بیست اصل مهم در لطائف شرفی می نویسد که وی هم نسبت ارادت
 از ولایت شام در بغداد رسید و مرید خواجہ علو و میوری شد خواجہ رسید چه نام داری
 گفت ابو اسحاق شامی که نزد خواجہ رسید و از امر وزیر ابو اسحاق حشمتی خوانند که خلایق

شامی حشمتی
 حشمتی حشمتی

چشت و دیار آن از تو به است یا بند و هر که در سلسله ارادت تو در آید آنها نیز تاقیامت چشتی
خواننده بعد از تربیت اکبر اسحاق را چشت فرستاد و از آن روز باز خواجگان چشت پیوستند
و لقب و می شریف الدین است صاحب مراتب الاسرار از سیر الالاد لیا می رود
که خواجه ابواسحاق چشتی در رعایت ستر عالم مکاشفات کوشید می و صورت صحور را
برایه خود ساخته بود تا عوام از کمال حال می مطلع نشوند و این مقام بسی بلند بود ^{بک}
این طائفه صاحب اقتباس الانوار از سیر الاقطاب می آرد که حضرت خواجه ابواسحاق چشتی
قدس سره بعد شش یا هفت روز از افطار کردی و در حالت افطار زیاده از دست نرفته اند
نقرودی و کفتی در جوع تمام نعمت پروردگار است و در سنگی و بر سنگی نشستن کار همه
انبیاء اولیاست و در کرسنگی لذتی یافتیم که هیچ چیز نیافتیم چون خواجه خود است که
مرید شود چهل روز استخاره میکرد و از آنکه علو دوست ماست بر و مریدان شود چهل روز
چون بخدمت علو و نور می قدس سره پیوست هفت سال مدافع قرآن حضرت خواجه
خلیفه شسته بذكر لاله الا الله شتغال نمود درین ایام بعد بقیه طلی افطار میکرد و معنی بعد
و کرد و بهر چه بنان و پاره آب و دست میزد تا نطق داد که ای علو کار ابواسحاق
تمام شد و بر تبه اعلی رسید خرده پا و پوشان بجای خویش نشان تو حضرت ما بسیار خرده
خلافت بد رعایت کرد و خلیفه خود ساخت بعد از آن ساعت و از آنکه ای ابواسحاق
تو قبول حضرت ماست می پس همچنان شد و بسیار کس از چنین تربیت می بشنیدند کمال و قبول
و رسید و هم از وی می آرد که خواجه ابواسحاق شامی چشتی قدس سره سماع بسیار شنیدند
و همیشه در سماع مستغرق بحق بودی و هیچ کی از علما بر وی مجال اعتراض چشت و عصر که در
مجلس دی وقت سماع حاضر شد که هرگز بگرد و معصیت نکشتی و از تاثیر وجدی حاضر
را نیز وجد و ذوق پیدا آمدی و در گامی که وی برقص برخاستی در دو یوای چشتی در این
و هر نوع مریدی که در مجلس وی در آمدی در ساعتی مشغای کامل با سماع

و قبر او صحاح و در عهد است از بلا و شام در مراتب است که تا پنج و شصت چهار و هفتاد و هشتاد و نود و سی و هشت
 است اما در ظاهر نیاید و لیکن از طبقه ثالث بود و بقولی در سنه ۳۳۰ هجری است و است در سنه
 رحمة الله علیه و کران پیشوا و قاوریان و آن صاحب ولایت و است در سنه
 اخرا و ابو بکر شیبلی رحمة الله علیه از طبقه رابع است نام وی جعفر بن یونس است
 و گفته اند ولف بن جعفر و گفته اند ولف بن محمد و بر قبر وی در بغداد جعفر بن یونس است
 شیخ الاسلام گفته که وی مصر است بغداد آمد و مجلس خیر الفساج توبه کرد و شاگرد و حلقه
 عالم توفیق و مذکر مجلس کرد وی مذسب با نکت است و موطا حفظ کرده بود و در سنه
 صاحب انجباب فلیفه بود و فی طبقات السلیانی خراسانی الاصل بغدادی المنشأ
 و اصله من شهر و شنه من فرغانه مولده کما قبل سائره که بر وی خراسانی بوده
 تا ولادت وی در بغداد شد و اصل او از اشراف و فرغانه است و گفته
 است لا تنظر الی ابی بکر شیبلی بالعمین التي تظفر بعظم الی بعض فانه عین من عین
 بکاه نکت با شیبلی بکشی که آن یکدیگر را می بینند زیرا که او چشمیست از حیوان
 که وی سجانه در مرتبه فوق ناظر است در شبها بر وی ظاهر این کلام عینی است
 و هم بنده گفته لیکن قوم تاج و تاج القوم شیبلی هرگز وی را از نسبت دانستند و این
 شیبلی است و در بار و بیارستان بوده شیبلی گفته اند که هر چه از نظر لایق
 از وی آزادی دل است از تبه تصرف غیر حق سجانه و بر این نیست و کشف
 المحبوب است از بزرگان مشایخ بود و در اشارات لطیفه بوده و اینها یکی که در سنه
 عمایه الدنیا اشارات شیبلی و نکات المرئیش و حکایات الجعفر و وی از کبار قوم
 بود و سادات اهل طریقت و تعلق او درت سجینه نمود و بسیاری از مشایخ یافتند
 و از وی می آید که لغت در معنی آیت قل للمؤمنین یعضوا من ابصارهم
 ای ابصار المرؤس عن الحاریم و ابصار القلوب عما یسوا الله تعالی بگویم در سنه

تا چشم نگاه دارند از لطف شصت و چشم دل نگاه دارند از انواع حکمت بگردانیده در بیت پس
 متابعت نمودند و ملاحظه محارم از نقلت است و معصیت همین قراب غفلت را نیست
 که از عیوب خود جاهل باشد و نگردد اینجا جاهل بود اینجا هم جاهل بود **من سکان جنت**
فصل فی بیان بعضی از حقیقت تاجی از او است شهادت از دل کس باک نماند
 چشم بر از غواض آن محفوظ نگردد و نماز از او است خود اندر دل کسی اثبات نماند چشم بر از غواض
 حیرت محفوظ نگردد و دوی گفته روزی در بازار آدم قومی گفتند که **بما نحن** **بما نحن** **بما نحن**
انتم عندهم اصحاب جنونی من شده **المجته** **صحتکم** من **توة** **الافلح** **قرا** **الی** **ای** **جنونی** **در** **اول**
فی **صحتکم** یعنی من نزد شما دیوانه ام و شما نزد من بشیا جنون من از شدت محبت است
 شما از قوت غفلت پس خدا عزوجل ورودی او انگلی من زیادت کند تا قربت برودت
 زیادت کند و در شما بشیاری زیادت کند تا بعد بر بعد زیادت کند این قول حضرت
نقلت از تذکره اولیاء که شیخ جنید فرمود که **من قلب** **و** **جسد** **می** **گفت** **بل** **من** **جسد**
قلب **می** **نقلت** که یکبار سنگ بامی او شکستند هر قطره خون که بر زمین میخورد
 میشد نقلت که وقتی همز می زمین وی بر آتش از یک طرف میسوختند و از طرف
 دیگر آب بیرون می آمد پس اصحاب را گفت ای مدعیان سگوسید که در دل نش نشوید
 و از هم جدا گردید و شما اشک روان نیست **نقلت** که شیخ جنید مرسلی را گفت که چگونه
 خدا استعالی را یاد کنی چون صدق و ابلت یاد کردن او نداری گفت بجاوش چندین بار
 کنم که او مرا بجهت یاد کند شیخ جنید فرمود و بیوش شد شبلی گفت بگذارد بگذرد برین
 خلعت بود نگاه نماز باشد و هم در نجات است شبلی عبد الرحمن خراسانی را گفت خراسانی
بن **ایت** **غز** **کیشلی** **احد** **القول** **اسه** **قط** **فقال** **نقلت** **وما** **رایت** **السبلی** **یوما** **نقول** **الله**
 قال **نظر** **السبلی** **نفسیا** **علیه** **که** **ای** **خراسانی** **مرکز** **کسی** **را** **دید** **ی** **خبر** **شبلی** **که** **گوید** **بعد** **در** **جواب**
گفت **مرکز** **شبلی** **را** **دیدم** **که** **گوید** **بعد** **چون** **چنین** **گفت** **شبلی** **بروی** **در** **افتاد** **و** **بیوش** **شد** **این** **جور**

دو احتمال دارد یکی شبلی را ندیدم دوم آنکه شبلی را در میان ندیدم عند الرحمن جزای سالی گویم
 که شخصی بدین امری شبلی آمد و در نزد شبلی فریاد کرد سر برهنه و پا برهنه گفت که اینچو امی گفت
 شبلی را گفت نشنید می که مات کا و از اعلا رحمة الله یعنی نفس شبلی میبرد بجز این رحمت نکند
 تعالی ویرا شیخ الاسلام گفت که وی خطا بفرمود نفس خود میکرد و قتی جماعتی در خانه وی بود
 در آنجا بنامیست و دید که بفرمود یک است گفت وقت نماز است برخاستند که نماز
 و یک نماز شب بخندید و گفت چه گفته است سه نیت الیوم من عشقی صلواتی به فلا آوری عدد
 من جناتی + فذکرک سیدی زکلی و شرفی + و در جهک این رایت شفاء وانی یعنی
 فراموش کردم درین وقت از جهت اینست ای عشق خود را باده او را از شبانگام
 نه ششتم فذکرک الخ یعنی با تو ای خواجهم خورشید شامید من است و روی ترا اگر میبینم
 شفاء آوردن است چون خواجهم شنیدند که شبلی سخن بی پروه گفتن آغاز کرده است
 نامه نوشت که سخنان من در گوشها و خمول بودم تو آنرا بر سر من بسکونی در جواب
 که شما خود فرموده بودید که این اسرار پیش غیری سخنانی گفت و اسحال در نظر من غیر سخنان
 است انا اقول و انما اسمع فی الدارین غیری از وی پرسیدند که کدام چیز عیب است گفت و کی که
 که خدا تعالی را بشناسد دوری خاصه شود و توری گوید که درین بیماری گفت ملا و غم
 ویرا و نمودم و تحلیل بحیه فراموش کردم زبان وی گرفته بود دست مرا گرفت و بیان
 خود در آورد و جان بداد و هم وی گوید بعد وفات شبلی گفتند در فلان موضع مرد است
 صالح که غسل مروگان میکنند سحرگاه بدر خانه وی نیت و شسته و بر درم و گفتیم سلام علیکم
 درون خانه گفت شبلی میبرد گفتیم آری پس برون آمد دیدیم همان مرد بود که در راه مسجدش
 آمده بود و بجهت گفتیم لا اله الا الله گفت تعجب از چه میکنی سبب گفتیم سوگند برو می اوم که تو آنجا
 دینی که شبلی مرد گفت ای نادان از اینجا که شبلی نیست که ویرا امروز ما من کار است قبل از
 ویرا در جمعی شبلی گفت بسجده جامع بیروم و تحیه بردن بگیر کرده بود و میرفت بگیر ما را در راه

شیخ ابوالحسن

بر روی پیشانی مدینه مرا گفت ما را از او باین مرو کار نیست پس نماز گذار و ایم و سجده ایتم
 چنانچه فوت شد مشهور وقت سال عمر وی بود در سنه اربع و ثمانین و ثمانین و ثمانین و ثمانین
 در راه ذی الحجّه رحمه الله علیه ذکر مشیوا و کازرو و بیان ابو عبد الله بن حنیف رحمه الله علیه
 الشیرازی قدس سره از طبقه خامسه است نام وی محمد بن حنیف بن سفکشار القصبی است
 بشیر از بوده مادر وی از نیشاپور است در وقت خود شیخ المشایخ بوده و پیر شیخ الاسلام محمد بن
 شیخ ابوطالب خراج بغداد است رویم را دیده بود شیخ الاسلام گفت سجد کن و علوم نظام و
 علوم حقایق چند آن تصنیف نیست که در اعتقاد پاک سیرت نیکو نوشته شایسته است بود
 شیخ الاسلام گفت که از وی در سخن ما هم که اگر کند که باز گویند مگر آنکه از وی پرسیدند که
 چیست گفت وجود الهی حدیث العظمه و دیگر آنکه از وی پرسیدند که عبد الرحیم بن حنیف
 با سگیانان چیست عیسی و تنامی بند گفت حنیف من نقل ما غلبه گفت عیسی و ما از آن که در
 وی میزند تا از باز بگویند شیخ الاسلام گفت که در وجود لذت خود در وجود شکست و صلوات
 حواس مرد باشد و الله بینا غیره به آری انشی ذکره تا کماله مثل لی بی کل مکان یعنی
 شیخا هم که ذکر نماز اموش کنم تا بظرف بر آسایم سجد این شیخا هم چو روی بجز طرف که آرم از آن طرف
 مثل و منصور سگرو و صاحب کشف المحجوب می نویسد که گفت خود تصویف و خالی طبعش
 و کشف ابو عبد الله محمد بن حنیف رحمه الله علیه امام زمانه خود بود در انواع علوم و در حقایق
 بیان شایانی اندر تصدیق پیدا شد در روزگار این عطار در بی حسین بن منصور یافته بود و کلمه با
 یعقوب بکھر چو روی صحبت کرده و سفار نیکو کرده و از وی می آید که گفت التوحید الاغراض
 غیبه جنی توحید اغراض کرد دست از طبیعت از آنچه طبع محجوب انداز الا حق تعالی
 و نامیا نعمای او و در آیات و برای این بسیار است در مراتب الاسرار است خواججه جدید و محمد
 و محمد خیریری و ابن عطار و حسین بن منصور و غیره اکثر شیخ را دیده بود و در شیخ ابوطالب
 بغداد است در جایی دیگر او را مروی محمد رویم نوشته است غالب که خرقه گرفته باشد شیخ

فرید عطار در تذکره الادب لیا می آرد و عبد الله حقیف محمد بود در طریقت و مذہبی خاص داشت
 در طریقت و جماعتی از متصوفه تولا بدو کشند و در هر جمعی روز تصنیفی از خواص حقانی
 بساختی و در علوم ظاہری تصنیف لطیف وارد و آن نظر در حقائق و اسرار او را بود که
 در عهد او کسی نداشت و بعد از وی در فارس خلقی نمازخانه که نسبت بدو داشت کردند
 و او از اسامی ملوک بود و بر تخریب سی سفرها کرده بود و فضائل او بجزدان است که سواد
 شمر و دریم و تجریری و این عطار و جنید منصوص علاج را دیده بود و را بتدا در سیر
 نماز و هزار بار قل مولود احدی خواند و بسیار بودی تا شبانگاه هزار رکعت نماز کردی پس
 از خود بیرون کردی و در وقت او سپری بود از محققان اما از علمای طریقت نبود اما
 بزک بود و لباس بودی و او را محمد زکری خوانند می دیگر مرقع پوشیده بود و از عهد
 رسیدند که شرط مرقع چیست پوشیدن مرقع کرا سلم است گفت شرط مرقع چیست که محمد
 زکری در میان پیران رسیدی می آرد و او در میان پلاس شدیم که یکا توانیم آورد
 و او را خفیف از آن گفتند که شب غذای او در وقت افطار هفت مویرش بود و سبک
 بود و سبک روح و سبک حساب و شمی خادم گفت مویر بسیار خادم شست مویر او تا
 بخورد و ملاوت طاعت بر قاعده هر شب نیافت بدست که مویر شست بوده است از خادم سوال
 کرد خادم گفت دوش شست مویر آوردم گفت چرا گفت ترا عظیم ضعیف دیدم و لم در دست
 گفتم تا ز تو بی پیدا کردی و شیخ گفت بس تو یار من نبوده و من من بوده که اگر یار من بودی
 آردی پس او را بچو کرد و خادمی دیگر را بخدمت نصیب نمودی گفت و را بتدا اعظم حج کردم
 بعباد و سپیدم چندان بنهار و رسم بود که بزایرت خواجہ جنید رفتم چون در ما بودیم شدیم
 رشی لوی در شتم نشسته شدم چاهی دیدم که آهوی از وی آب میخورد چون سیر چاه تمام
 بچاه نرسد گفتم آبی عبید الله را قدر از آهوی گشت است از آبی شنیدم که آهوی دلو در آن
 افتاد و درین بود و رفتم خوش شد و لودرسن میداختم و بدان شدم باز آواز شنیدم

که با عبد الله ترا بخرم تا صبر کنی اکنون باز گرد آب خوردن باز گشتم آب بر سر جبهه آورده بود
 خوردم و وضو ساختم تا مدینه حاجت آب خوردن نشد چون از مکه باز گشتم در جامع بغداد
 رسیدم روز آویند بود چشم من دید بر من افتاد و گفتم اگر صبر کنی و سی از زیری است آب بر آمدی
 نقیشت ای که گفت کمال بودم روز بعد از ششم سیانی را دیدم که سیاه و زرد و زردی چشمند
 و خاکستر و دریم کور این کشیدند میان ایشان و میگردانند و میگردانند ای ایینه ز جیب زان
 صلی الله علیه و سلم با جواب دیدم گفتم بار سوال شده اینجا بگریز فرود دار بجز تو آورده اند که
 آنچه حالت رسول فرمود که این لشکر مسدود و باصفت است که ما فطرت است که از او بود چنانچه
 بود و هم در فحاشی است که از طبقه ناله و بغاوت تمام بر ابراهیم خواهم شد و در جمیع فیه از دنیا زود
 عشیرت ثمانه و با صید و نوری و مردمان لطیفه صحبت داشته و می از چند پرسید که دل کی خوش
 جنید گفت آنوقت که او در دل بود و ناظر و حاضر شیخ الاسلام گفت که او سخن بانوان را می گفت
 در آن راه و مخرج و صحبت بود و از دیدار کتانی دیوسف بن الحسین بن ابی داود الحسین بن ابی الحسین بن ابی
 و ابی الحسین الممالکی و طاهر مقدسی و ابو عمر و مشقی و غیر ایشان نیز از شایخ مرزوق بوده شیخ
 ابو عبد الله خفیف گفته است که ابو طالب خسر بر من عیسی بن الحسن بن ریح
 رحمة الله علیه از اصحاب جنید بود و شیراز آمد و علت تنگ داشت شایخ گفتند که خدمت او را که
 میکنند با اختیار کردم نریب هر شب بشاتر و فده بار بر ریاست یکی از شهبان شده بودم خیلی
 سب گشته بودم من گرم شد کجبار او داده بود شنیدم دیگر با او از او برخاستم و پشت بر
 بروم گفتم ای فرزند وقتی که خدمت مخلوق را بچو خودی بگو توانی که خدمت خالق را چو
 بجا توانی آورده هم گفته است که تکی عایتی هم آورده که شیرازی من شنیدم و دیگر با او از او
 و گفت شیرازی بچو من بشاتر و پشت بر می بروم علی و عیسی بن الحسن بن ریح عیسی بن ریح که توان
 لشک شد را از وی چون شیرازی گفتم چون رحیم الله شیخ الاسلام گفت فلاح باشد
 هر چه را که دلت اوستا و در پیش کشیده باشد و تقاضای وی نخورده باشد و لغت الله او

باشد و در حکم ائمه بر نهفته بود و بدو در نا کامی زنده نگشته باشد و می نمودسته باشد که لا یطیع
 و پسر می یابد مردی بد چنان سبزه و لا یطیع نباشد که بی او ستاد و بی پیر نمی آواز طر گشت آمد
 شیخ ابوطالب گفت شیرازی آنچه آواز بود عبد الله خفیف گفت که من در شمار روزی یک
 خشک بخورم و هر روز یکم می آورم تا اکنون با نوزده باقی آورده ام در ماهی شیخ ابوطالب گفت بجز
 این بسیار دار آنچه مرا افتاد از آن افتاد که با ابوسعید مین در دعوتی حاضر شدم همه بریانی برآمده بودند
 و من غمخوارم که بریانی نخورم دست از آن کشیدم ابوسعید گفت کفایت یعنی نخورنی آنکه خود را در میان
 گمان بروم که حال چنانست که بگویم یک لقمه بخورم احساس کردم که ایمان از من برود و دست
 زدن آن وقت ضرر روز باز پس نمی روم شیخ الاسلام گفت یعنی در این پیشتر استار افتاد که ایمان
 دمی معاند بود ایمان تو شهادتست و ایمان عارف شهادت است شیخ عبد الله خفیف گفت چه چیز
 مریدان زبان مند ترا نام نفس و خصیت حقیق قبول تا و بیانات و هم شیخ عبد الله گفت که اول
 مجلسی که ابوطالب در شیراز دست پلاسی پوشیده بود و عصائی در دست گرفته بود و هرگز نشستی
 من سلوی اد بودم بر دیگر است و گفت نباید هم حکوم که گفتم میان گهنگاران و بر گریست و فرم
 را بگریانید و فریاد و گریه از مجلس برخاست و بر قبول عظیم بر آمد که خاک قدم ماوی بیست
 شقامی بهاران سگر فتند بعد بی واقع شد که مجلس بومی التفات نکرد از شیراز بیست
 انجام ما با التفات نکرد از انجام ما بصفهان نیست من علی جعل چیزی نوشتم و شرح محل و مقام
 کردم و می علی در نیامد و درباره او سخنان گفت علی را زومی اعراض کرد از انجام بوستان
 رو بگردان در آمد ابوالحی و ارجی خامل میدان بود پرسید که حاجت تو چیست گفت ادای می
 که دارم ابوالحی اد اگر پرسید و بگریه حاجت داری گفت در فلان موضع بر ای و بسیار
 بیاحت با بخا و آمد و از آسیاه مشا و پلاسی سیاه پوشید و در انجامی بود تا از دنیا رفت
 عبد الرحیم صغری حجه الله علیه کنیت وی ابوعمر و سف سفر حجاز و عراق و شام کرد
 و مار و کیم صحبت داشت و سهل بن عبد الله شیری را دیده بود و طریقت دمی شری را

شمارت بود جا بهمانی ساطرانه می پوشید و سگان داشت که بکاری بروید و کبوتران نیز
 میداشت شیخ عبدالعزیز خفیف گوید چون بر زمین در آمدیم مرا از حال عبدالرحیم اصطخری سواد
 کرد گفتیم در همین سالها از دنیا رفت گفت خدا بروی رحمت کند و ای بسی این قوم کوه گام در
 صحبت دینم از وی صابرترین ندیدیم ابو بکر اسکان رحمه الله علیه شیخ ابو عبدالعزیز خفیف
 است که ابو بکر اسکان سی سال روزه داشت چون دشت نزع او باره چند آب تر کرد و در
 دستان سی برودند از ایند اخذ در روزه برفت علی بن شاذان رحمه الله علیه شیخ عبدالعزیز خفیف
 گفته است که میان علی بن شاذان و دیگر می سخن میگفتند علی بن شاذان گفت من مردی می
 که بر سر کوهی بود و آن مرد وی بود که وقت نماز شد و آینه بزرگ کوه بود و در بر آن خواست
 طهارت کند هر دو کوه سر فرام آوردند پای خود ازین کوه بر آن کوه نهاد و طهارت کرد و نماز کرد
 ابو الفضا که رحمه الله علیه شیخ ابو عبدالعزیز خفیف گفته است از ابو الفضا که شنیدم که گفت بر امام خانه
 بودم الملبس بودم که در کوه میگذاشت گفتیم ای معون اینجا چه میکنی با من از زمین برداشت و
 پیام بر آمد و دریم افتادیم سلی بروی زدم و در بر ایند ختم و از آن سالها گذشت مرا از آن
 حج افتاد و سجده رسیدم که پل بسته بود ناگاه پیری دیدم که آب در آمد و بر عقب می در آمد
 آن پیر پایی خود بر کنار نهاد و بر رفت من در میان آن رسیدم آب بر من غلبه کرد و در غرق
 مرا آب می برد تا خدا تعالی اعانت کرد و مرا آب بر کنار انداخت آن پیر ایستاده بود
 سبک و چون بر دم آن بر رفت چون دیدی یا ابو الفضا که تو بگری که دیگر مرا
 نزل شیخ ابو عبدالعزیز خفیف در سنه احدى و ثلثین و ثمانین هجرت از دنیا رحمت الله علیه
 شیخ ابوالحسن بن محمد الاکار رحمه الله علیه می از اصحاب شیخ ابو عبدالعزیز خفیف
 شیخ ابوالحسن کازرونی هم گویند که شیخ ابوالحسن اکار بکازرون رسید پیش شیخ ابوالحسن
 بیع شد شیخ ابوالحسن منور کوردی بود و می نیر با ایشان آمده بود و بر گفتند که کوردی
 بنکو میخواند و بر از مودنازان خواند و بر خوش آمد و نواحد کرد چون فارغ شد در از

پیشواکازرونیان

ششاد علی بن ابراهیم و شیراز بود و از مشایخ وقت و اصحاب شیخ ابو عبد الله خفیف ^{صاحب حدیث}
 فرمود و با وی بخراسان و حجاز مسافرت کرد و بهرکت صحبت وی رسید با آنچه رسید شیخ حسین
 از طمانه از دنیا رفت و قبر وی پرور روضه شیخ عبد الله خفیف است و در شیراز رحمه الله ^{علیه}
 شیخ ابو جعفر ابراهیم بن شهریار کازرونی منشأ کازرونیان ^{رحمته الله علیه} است
 فارسی الاصل است و مولد و منشأش نوزاد کازرون بوده و شهریار بدیشیخ مسلمان شد و ولادت
 شیخ و سایر اولادش در زمان اسلام بوده و انتساب شیخ در نقیون شیخ ابو علی حسین بن محمد
 ایفر و زابادی الاکار بوده صحبت بسیاری از اصحاب حدیث رسیده بود و کازرون
 و شیراز و بصره و کوفه و مدینه و از همه روایات حدیث و آثار داشت در کتب شیخ ابو الحسن علی
 بن عبد الله بن جهم همدانی را آورده بود و از وی روایت کند که ذوالنون گفت علیک
 یا تصدیر فان الرضی تعلیل الرزق ^{یعنی بر تو باد که توسط احوال اختیار}
 کنی یعنی بصورت وقت قناعت کنی و طالب زیادت نباشی بدستی که رضا رزق
 اندک عمل اندک را پاک گرداند از آنچه نباید چه عدم قناعت مستلزم افتاد نیست و در همه
 در حرام و هر آنکه عمل پاک شائسته قبول حضرت پاک باشد حتی از ذر را با شیخ ارادت تمام بود
 جهد کرد شیخ از وی چیزی قبول کرد و پیغام شیخ فرستاد که هر چند جهد کردم در این چیزی قبول
 از همه نوجند نده از او کردم و ثواب آن ترا بخشیدم شیخ جواب فرستاد که رسالت تو بمن رسانید
 و شکر بگوئی تو گفتم لیکن از او کردن بندگان غریب من نیست بلکه غریب من سده گردانید
 از او ان است برفیق و احسان شیخ رضی الله عنه حضرت رسالت را صلی الله علیه و آله
 دید پس بعد از رسول الله التوفیق رسول الله صلی الله علیه و آله لم یفقد التوفیق ترک الله تعالی
 و کتمان العالی و بکر پس بعد که التوحید رسول صلی الله علیه و آله لم یفقد التوحید سبک است و خط
 بی حسابک فاما شیخا بخلاف ذلک التوحید ان الله یمن الشک و الشکر و التعلیل

در حدیثی که بر صدر اول تواید یا بحیال تو بگذرد و خداستعالی از غیرت بگم آنچه در امر
 حاصل بحیال مخترع انسانست و حدیثیست که تزیینی دیدار شک یعنی شک نیامی در اول
 یعنی همانکه اول مرتبه ایمان است دیگر رسید که با عقل رسول گفت علی السلام از آنکه ترک کند او
 و علامه ترک تفکر فی ذات الله تعالی توئی رضی الله عنه فی شهر ذی القعدة سنه سی و شش و شش و بیست و هفت
 تذکره الاولیاء میگوید قطب الاولیا پیش رو اهل طریقت و صفت ابوالحسن کازرونی رحمه الله علیه
 و آداب احوال و مقامات مشایخ آیینی بود و صحبت مشایخ بسیار یافته بود و تربیت شیخ را ترک
 اگر میگویی از آنکه هر چه از حضرت و فلند حق تعالی بقبل خود ان مقصود ایشان را آورده گرداند
 لغت که آن شب که شیخ بوجوه دانه بود از آن خانه توری دیدند چون نمودی که با همان پیوسته
 بود و دشمنان داشت و هر طرانی شاخی از آن لوز میرفت شیخ گفت در است ما که تحصیل علم میکردیم حرم
 ما طریقت از مشیخی بگیرم و خدمت مخریق آن شیخ را ملازم باشم و در لغتی استخاره کردم و سر
 سجده نهادم و گفتم خدایا مرا آگاه گردان از سه شیخ یکی عبد الله خفیف و عارف مجاشعی ابو عمر
 بن علی بن هم المد که رجوع بخدمت شیخ کنم و در خواب شنیدم چنان دیدم که شخصی باید و مشتری با وی
 بود و محل آن خرواری کتاب مرگفت این کتابها از آن شیخ ابو عبد الله خفیف است تمام است
 بیشتر از هر تو فرستاده است چون بیدار شدم و شنیدم که حواله خدمت دست بعد از آن شیخ چیزی
 نگار رحمه الله باید و کتابهای شیخ ابو عبد الله پیش شیخ آورد و یقین زیادت شد و طریقت
 او برگزیدم و متابعت او اختیار کردم و ذات شیخ در روز یکشنبه ثامن ذی القعدة سنه بالا
 مذکور واقع شد و هر شیخ هفتاد و دو سال بود و گویند نهاد و سنه رحمه الله علیه
 ذکر ابو علی کاتب رحمه الله علیه در کتب است از طبقه را بود است از کبار
 مشایخ حضرت صحبت داشته با ابو بکر صری و ابو علی رودباری پیر ابو علی شتولی است
 صاحب کرامات ظاهر بوده و ابو عثمان مغربی دیدار بزرگ میداشت و بر او میگفتند از رودبار
 از بزرگی و تمامی علم وی گوید که هر گاه چیزی بر من شکل شدی معطفی بر من علی السلام

بیشتر از هر شیخ است

بسلم جواب دیدمی و آن را پرسیدی شیخ الاسلام گفت که شیخ ابوعلی کاتب را در مصر یک
 مردی بود که چیزی را می داد و می برد شیخ مسرور می گفت ای میان من و تو این واسطه بود
 و شرک و می برفت و تو حمید من درست کردی آنکه تو حمید من ترا درست شد بر فتن و می که باوی
 نیکوی کن و می گفت که المد تعالی گفته که وصل الیما من هم بود صلیما شیخ ابو القاسم نصر با و
 گوید ابوعلی کاتب را گفت که بگزارم یک مائل تری ازین دو فقر یا اینا گفت بانکه ملذذ است درجه
 مرتبه آن پس این دو بیت بر خواند و گفت بطاریلی جانب الثمنی ۱۴ ذاک است العلیانی جانب
 النقره و انی لصبار علی ما یو جینی و حیث است ان اللذائشی علی الصبره و یازدهم شعبان سنه
 صد و چهل و شش و نوزدهم پنجاه و شش ذوات یافت در مصر مدون گشت و ذکر الوبکر
 الشوسی قدس سره المد تعالی و ذکر محمد طبرانی رحمه الله علیه
 در لغات نام وی محمد بن ابراهیم الشوسی الصوفی است بشام بوده شش مرتبه شیخ محمود
 احمد کوفانی را دیده بود و تو فی دمشق می گوی که است و ثانی در ثلثای شیخ الاسلام
 که در مشی گفت که مار کسی باید که چیزی بر خواند یعنی بستند تیا فقه شیخ ابو کرم بجان
 طلب میکرد پس که در گفت یکی گفت ای شیخ کس نمی یابیم اما درین نزدیکی برای
 ست مطرب اگر باید تا بیاریم کنس لطیف گفت شیخ گفت باید بروید و بیارید فتنه و
 اورده چپ خورده بود و پراشتانند و در خواند القوم افران صدق بیهم
 است من المودیه لم یجری به سبب الابیات کاری بر خاست از نیکوی و خوشی وقت همه
 کس خوش گشت و شیخ در شورید چون فارغ شد از اسامع مطرب را فزون نهاد بر سجاد شیخ قی
 کرد و گرفت هیچ گویند چینی نش بسجاده در پیچید و پرکنده شود و جامی دیگر خواب کند چون در
 مطرب بیوش آورد و سجاده در پیچید و در صفا قندیل اوخته استجه سازد بانگ بر آورد که از هر غذایی این
 چه حالتی من این جا چون تمام می فرزند و دیگر از حال می خبر کرد که چه بود و چه رفت و می پرانید
 و تبرک و دجامه و در مرغ در پوشید و از جمله معاشی چون شیخ از دنیا

همیشه با انصاری

در کتابت مطرب
 شیخ محمود

رفت بدین پیری خاتمه کسی این نشانده نگار در کار میگوید و طاقت سکون در دیده بود شیخ الاسلام
 گفت می محمد بن طبرانی بوده و من سپرد و برادیده ام که بجز می آمد بخاتمه شیخ عمود
 بود و سخت نظری محمد طبرانی پرسیده بود و شیخ بومی می آمدند که ما را آن بیت بخوان
 و آن تصاب که می شیخ عمود باجد کوفانی میگفت این میچا نام یادنداری گفت این
 بیت من یادندار شیخ الاسلام گفت پس از آن کسی این میباران نام آورد و من خود
 در کتابی در باقیم آنرا بجهت القوم اجوان صدق شمیم شیب بدین مورد که لم یقبل سبب
 تراصفوا و دره الصبای شمیم و او جبهه الرضیع الکلیس باجبت و لا یحفظون علی السکران و شمیم
 و لا یزیک من اخلاقهم شیخ الاسلام گفت که در النون مصری و خوار و نوری و در
 همه در سماع برفته اند و هم اند تقالی سدن از ایشان سه روز بر بستند و غیر از ایشان بوده اند
 این شیخ و مردان که در سماع برفته اند چه در سماع قرآن و چه در سماع غیر آن شیخ الاسلام گفت
 که در سماع که در بار آن را بدو و مرد و گوش با دو و دیده با دو و چه جاسی طاقت شوی
 صاحب کشف المحجوب گوید که من در ویشی را معاینه کردم که در جبال اذربایجان رفت
 جنبها شیخ اندناگاه بقینا و دبر و من ذکر ابو بکر الشوسی و قعه محمد طبرانی از آن آورده بودم
 که همین محمد طبرانی شیخ ابو العباس قصاب الایلی باشد و صحبت با محمد جریر باشد از
 مراتب الاسرار و خاتمه او الفعاریه بالا نوشته ام که شیخ الاسلام خواجده عبید الله الفعاری
 مرید و خلیفه خواجده ابو الحسن فرغانی بود و خواجده نسبت اثر و حانیت خواجده بایزید نظامی است
 ظاهر اراوت و خلافت از شیخ ابو العباس قصاب و شت وی از شیخ محمد بن عبید الله طبرانی
 و وی از شیخ ابو محمد جریر و وی از عبید الله شیخ ابو العباس الفعاری الایلی
 رحمة الله علیه در فغانست نام وی احمد بن محمد عبید الکرم است شیخ امل و طبرستان
 بود مرید این محمد الفعاری است و وی مرید ابو محمد جریر می صاحب کرامات علم
 فراست نیز بود و قبل و غوث زمان خویش بود از زنده بود و معارضت لوی بود

شیخ الاسلام

گفت این بار را با خرد با حرفانی مقدس از وی با حرفانی اتماء و دیر گفتند که شیخ سلمی
طفاشکر و شلخ را گفت نام من در آن بیان نیار و ده گفتند که گفت هیچ نگردد و می
ای بوده اما کلام و نکته عالی و هست یکی از ائمه طبرستان گفته که از افضال خداست
یکی آنست که کسی را بی تعلیم چنان گرداند که چون طیار و اصول دین در فالتی بود
بجزی شکل شود از وی پرسم و من ابو العباس رضایت شیخ الاسلام گفت که بی
و ایام من بوده است همواره با شیخ عمومی گفتم میخواهم که سر از بارت کنم
ابو العباس ابا بل و شیخ ابو نصر اینها بود شیخ ابو علی سیاه را برود می میگفت که من
بخواهم رفت ترا با خود ببرم او خود برود می بنویسد لیکن بپوشد کسی می آمد می از نزد
وی شما نگاه شیخ عمومی احوال وی سخن وی بیسپردم بچکس را احوال سخن وی چنان
معلوم نیست که مرا وی گفته که وقت که بیست شیخ احمد کوفانی گفت که همه شب ترا یاد کرد
و سخن شکفت آنرا می گفتی تا یکی شیخ ایس که مشکله شیخی یعنی باقی شیخ الاسلام
گفت که ابو الفارس که از تمامی کس ز استاد شیخ ابو العباس که اینجا خط است و عادت
شیخ همی اینجا استاد و باران آمد فخر ریخاست شیخ الوسمیه ابو الفخر گوید قدس سره که
شخصی نزد یک شیخ ابو العباس در آمد و از وی طلب کرامات کرد شیخ ابو العباس گفت
منی یعنی که چیست که آن نه از کرامات است بهر قصای بود از پدر قصای آمد خست خست
با و نمودند و دیر بر بودند بعد از آنکه پیش شلی از بعد از آنکه و از که بودند و
از مدینه بیست المقدس ناخت بیست المقدس خضر با و نمود شیخ ابو العباس
نماز بسیار کرد می وقتی نماز کرد یکی از درویشان در راهی گری میکرد و عارف بیست
عانا تکلف بیدار خست هر زانی که شیخ الاسلام نماز باز دادی او را دیدی که هر روز
که است نیامده بود می باز میگردد می شیخ گفت است صفتی است صفتی است صفتی است
کدام را می بر شیخ کوکرا ابو یعقوب الشوسی رحمه الله علیه و نظایات است حضرت

بسیار از او است

رسالت پناه فعلی بعد علی سلم پیر حضرت علی مرتضی کریم الله وجهه وی پیر حسین
ولای پیر عبد الواحد بن زید و وی پیر ابو یعقوب الشوسی رحمه الله علیه اند نام وی
یوسف بن مهان است او شاگرد ابو یعقوب خضر حوری است از قدما می مشایخ
عالم بوده است صاحب تصانیف در اجره می بوده و در آنکه که ششم است و چهارم
اجره و آن اجره قدیمی تر و قوی تر است از دنیا از دنیا برشته وی گفته که علم بود
گوید تکلف مشرک است شیخ الاسلام گفت هر که علم تقوی تکلف و در آنکه است و هر که
سخن گوید و در هر وقت تواند گفت زشت سخن بزرگانی بایگفت و آنوقت بایگفت
که در سینه است از خدا تعالی برسی سخن گناه حیانت زشت تحقیق آنرا میسازد کلام این
چون کلام دیگر است چون زنگانی نباشد می پیر تا چند روز بااحت باها که جوان متفرق
باشی از جمیع توحید گوی اما چون خود باشی تفرق را با توحید کا جز از گوید با بصلح بنا
علم الایمن بعین عن تجره و میطبق عن غله و کر ابو یعقوب خضر حوری قدس سره
از طبقه را چه است نام وی اسحق بن محمد از علماء مشایخ است با حید و عمر و بن عثمان
صفت داشته شاگرد ابو یعقوب شوسی است سالها در که میجا و روزه و آنجا برشته از دنیا
پسند نشین داشته شیخ الاسلام گفت که بن یک تن دیده ام که میگفت که من بر او دیده
اعمال ائمهین شده ابو یعقوب خضر حوری گوید که با بن کار زری با ترک علم و عمل و خلق گوی
و همت از علم خیر بر گذری شاگرد است باز واری و عمل از بجز ثواب نگنی یعنی او را نه بر
ثواب باشی و در جهاد و با او باشی با عمل و ثواب آن آبرو هم این فانگ گوید که یعقوب خضر
گوید که شایسته و الا عود سا حلال المرکب التوسی و الناس علی سفیر و انشد للشعر حوری
العزمی بیعتک و طالعذرتک لی و عینی النقیث علم تعدل و لم تم + اقامتک لی فاج
عندک لی و مقام شایسته عدلی غیر شرم و هم ابو یعقوب گوید آنوقت الناس با به شد هم
و هم وی گوید من آن خداوندی با تعلیه غوغوغ لظرف یعنی ابو یعقوب خضر حوری پیر عبد

توسعه و توحید گوی

شیخ ابوالعباس

بر تهنه المد علیہ و بیفحات است کتبت وی سمیل بود که است نام وی کنین حمزه
 شیخ الاسلام گفت شیخ عماد خادوم ذریسان بود وی پیر فرشتاوس است یعنی اواب و سوا
 صوفیان از وی آموخته ام و عمود بریدین بود با بریدی کن ویرا اوسن هم کاسدی
 و چون خودی بر جامی وی من بودی و چون بسبب بودی با سامنی همه بن فرستادی
 بهانزیده بود شیخ ابوالعباس نماندی و بر اعمو لقب کرده بود چنانچه گزشت شیخ ابوبکر
 قرآ را دیده بود به نیناپور و سفر اول و حج سلام با شیخ احمد نصر طالقانی کرده بود
 شیخ ابوبکر فالیزان را دیده بود به بخارا وی چند را شیخ ابوبکر مفید را دیده بود و
 مفید را شیخ سرانی صحبت داشته بود و با همه شیخ حریم چون ابوالحسن جضم عماد
 و شیخ ابوالخیر حبشی و محمد ساخری و شیخ توال گرد شیخ ابوالسامة و ابوالحسن بترکی و
 ابوالعباس نسائی و ابوالعباس قصاب غیر ایشان از شیخ وقت را دیده بود وی را
 نوشته بود ندی و وی خدمت های نکو کرده بود ایشان را و در احتیج رسانیده و شیخ ابوالعباس
 طبرستانی را دیده بود در حبس سده احمدی و در بعضی و در بعضی وقت را و بنا و عمر
 بود و دو سال بوده و در خزینه الامانات شیخ ابوبکر این عبد الله از اجل شیخ
 وقت بود ارادت بخدمت شیخ امدا سود و غوری داشته با خلق با حق رسانید در سده
 صد و هشتاد و هشتاد و شیخ و شیخ و شیخ و شیخ و شیخ و شیخ و شیخ و شیخ
 نسبت طریقت ایشان را به طرف است یکی از شیخ هم بود و دیگر از شیخ هم بود و دیگر
 از شیخ هم بود و دیگر از شیخ هم بود و دیگر از شیخ هم بود و دیگر از شیخ هم بود
 مریدان او ندی است بهر حال هر دو جانب شیخ جید بغدادی میسرند و بر او را
 ایشان شیخ شهاب الدین عمر بنیض باطن از ذات ایشان یافته اند و رسد انصاف
 و شصت و شش و فات یافتند رحمة الله علیه فرخ ریحانی اخوی در سده چهار صد و پنجاه
 و هفت و فات یافت بود که آن ترجمان بسیار است و فرزند مره شایخ کپار با هم

ابدال حضرت خواجه ابوالحسنی رحمه الله علیه باوان حالات و
 کمالات است و در فناء احدیت گم گشته و هیچ سری از اسرار دوست پیر
 نداده و شرفه فقره ارادت از دست حضرت خواجه ابوالحسنی قدس سره پور
 صاحب اقتباس الانوار از سیر الاقطاب می آید خواجه ابوالحسنی که لقب بقدر
 الدارین است پس سلطان زینسافه است که از شرفانی پشت و امیران ولایت بود
 وی قدس سره صحیح و نسب از ساوان شریفی است و حسن فنی میرسد بدین ترتیب حضرت
 خواجه ابوالحسنی نورالدین مرقده ابن سلطان زینسافه بن سید ابراهیم بن سید محمد بن
 بن سید حسن بن سید محمد العسائی بن سید ناصر الدین بن سید عبدالدین بن سید حسن بن
 بن امیر المومنین حضرت امام حسن رضی الله عنه ابن امیر المومنین علی مرتضی کریم
 وجه صاحب مرآة الاسرار عنواید که خواجه ابوالحسنی حلقه مشایخ قدیم و
 شاهان کریم حشمت و بالاتفاق قطب ابدال بوده که بر تمام ریح سکون تصرف و
 بر طائف است که از سر حلقه سران حشمت خواجه ابوالحسنی ابدال گرفته تا این زمان خواجه
 حشمت ابدال بوده اند و کرامات ایشان بوجوه می آید و تفسیر است سلطان
 را خواهری بود بغایت صالحه شیخ ابوالحسنی شامی حشمتی بخانه وی آمدی و طعام خوردی
 روزی دیر گفت که برادر ترا فرزندی خواهد بود که در این دنیا عظیم بوده باشد بسیار که
 حرم برادر خود کنی تا در ایام حمل حرمی که حرمی و شهبی باشد بخورد آن ضعیفه صالحه بود
 فرموده شیخ ابوالحسنی بدست خود در میان شمشیری و بقره حشمتی ما یحتاج حرم برادر خود بسیار
 تا در سنه ستیزه ما مین که زمان معصوم باشد بود خواجه ابوالحسنی متولد شد و همان صالحه
 خانه از وجه حلال پرورش میداد و گاه که شیخ ابوالحسنی بخانه وی آمدی و در او
 چینی خواجه احمد را دیدی گفتی که ازین کودک بوی می آید که از وی خاندانی بزرگ
 خواهد شد و احوال عجیبه و آثار غریبه بشاید افتد و قبله خواجه بر سر است سالک

بود همراه پدر بقصد کجا بجانب کوه رفت و در آنجا اشعار از دین خود جدا افتاد و در کوهی رفت
 و بد که چهل تن از رجال سید بزمیری اینساده اندو شیح ابو اسحق شامی و ایشان است حال آنکه
 دیگر گشت و از اسپ فرود آمد و در یامی شیح ابو اسحق افتاد و هر چه داشت بگذاشت و نشیند
 و در پوشید و با ایشان بهمان شد هر چند پدر و اتباع و بر احببتند نیافتند بعد از چند روز
 اند که با شیخ ابو اسحاق و رفلمان کوهها بود و بهت پدرش سبی را نوشتند و تا دیر اند و در پی
 بند و او ندوت بنا و ندویر از آنجی و آن بود باز نتوانستند که روزی در مخمانه بدو
 و در آن را محکم بستند و مخمانه را شکستن گرفت بدش را آگاه کردند بام در آید و آن
 نهایت غضب سنگی بزرگ برداشت که از روزنه بالاسی بام شروی زنده روزنه فرام
 و شک را گرفت با سنگ و رهو اعلی با بیست و چون پدرش آن حال مشاهده کرد
 بر دست تو بکرد و از وی انشال بن کرامات و خوارق عادت نه چندان ظاهر شده
 که تفصیل آن توان نمود و هم صاحب قیاس الالوار از سیر الالاب می آید و خواب
 ابو اسحق شامی قدس سره سی سال خواب کرد و هم سی سال رضو است سیرتیه طمانشک
 و گامی آید سیر شوری و مشرب بعد از تجد و عا کردی آنی گشته گرامت محب مصطفی
 صلی الله علیه و سلم را بیا مرزا و از آمد گامی احمد و عا می تو قبول کردیم و منرا گنگا
 است محمد علیه السلام به پیشیم و برابر بود و بیست در آیم و سماع شش سال تمام و بیست
 هر وقت که در جماع بودی در آن بر هر که نظر کردی صاحب گرامت شدی و هر گاه
 سلطان کنی و در مراضی صحت یافتی و در حال سماع نوران حسین می تا آسمان رفتی و هم
 شکر نور سخا نه نموده می آمدند و میدانشند که امر در خواب سماع میشوند و در صفت
 سالگی بحدی ابو جعفر عامر بود و در صحن سماع نظر آنحضرت بردی نکلوز بود در آنی در سماع
 و بر اجزیه آبی رو داشت و علم لدنی کجاست و میانکه در ایام هفت سالگی چنان اسرار
 علوم بیان میکرد که عجب آو داشت میران همانند و سن سنزوه سالگی بر میشد و علم

کرد و بزرگ شرفی آن بود و بجایده شانه اختیار کرد و بعد هفت روز افطار کرد می بود
 حواجران حشمت رحمة الله عليهم زیاده از منته لقمه نخورد می و موافق جهان آب خورد
 و بعد از چهل روز احتیاج بول غلط افتاد می حسین می خورد بودی چراغ در خانه تا یک
 شمسه قرآن با عراب بوجه احسن بخواند می و بسکه بیت صحیح در سب سالگره آن
 و قطاع نمود و جامه نو پوشید می و برابر غنی نه نسیس در حافظه قرآن بود و با خود بر سر
 اثر عرافانه کرد می و در مجلس سماع می حاضر بودی و از بخت بد آن وقت مجلس سماع
 نیکو و در روز یک قرآن و در شب دو قرآن ششم نمودی خوابه ابو سحاق بعد از آن
 می معادوت بجانب روم نمود می و در قصبه بخت بر سر ارشاد نشست و زمان
 خلافت معتمد بالله که خلیفه ششم از خلفای بنی عباس است توفی رحمة الله علیه
 سنه خمس و شصت و ثمان و در قصبه بخت که سی کرد می از امرات است مدون
 تاریخ وصال می قطب العلمین بوده عمر شریف او پنج ساله بود نوکران عا
 لیه را فی محوشت وقت حواجه ابوالحسن خرم قالی می سر حلقه خانواده
 نقشیدید و پیشوای شطرنج عسکری و انصار به رحمة الله علیه در آن
 نام می علی بن جعفر بن سلیمان خرم قالی قبله وقت که در روزگار می رحلت بومی بود
 شیخ ابوالعباس قصاب گفته بود که این بار از ما بجز خرم قالی افتد یعنی رحلت وزیر است
 از وفات می خرم قالی گشت چنانکه گفته بود و انتم سب شیخ ابوالحسن در بقوف سلطان
 العادلین شیخ بیزید سلطان می از پیش سره و تربیت ایشان در سلوک از در سعادت شیخ ابوالحسن
 و داده شیخ ابوالحسن بعد از وفات شیخ ابویزید به سمت روزی با اصحاب خود
 که چه چیز بهتر بود گفتند شیخ ما هم تو بگو گفت ولی که در می عهد یا کرد او بود از می
 که صوفی کبیت گفت صوفی بفرق در سجاده صوفی نمود و صوفی بر شوم عادت صوفی
 نبود و صوفی آن بود که نمود و هم می گفته که صوفی روزی بود که با شمس حاجت نمود

شیخ ابوالحسن خرم قالی در سب سالگره آن
 و در قصبه بخت که سی کرد می از امرات است مدون

و شبی بود که بخانه شماره آن حاجت بود و شبی که بستی ش حاجت نبود و از وی پرسید
 که مردی که در آن روز بیدار است گفت از آنکه چون این ایوان کند از فرق تا قدمش را با او کرد
 حق خبر پوشیده باشد و از وی پرسیدند که صدق چیست گفت صدق آنست که در دل سخن
 یعنی آن گوید که در دلش در و از وی پرسیدند که اخلاص چیست گفت هر چه برای حق بکنی
 باشد و هر چه برای غلطی کنی ریاست و از وی پرسیدند که اگر رسد در قمار و قبا سخن گفتند
 که بیکدیگر را بر شرم از آسمان در آید بخت باشد با وی بیاید که در قضا و شایان بیکنند هم که مهربان
 و هم در با ما انباشته کند و در از جا نگاه نتواند چنانچه در وی گفته که سرگزینا که صحت نداری
 که شاکه گویند که خدا او را گوید چیزی دیگر در هم وی گفته که اندوه طلب کن تا آب چشمت پدید آید که حق
 گریب گان دوست معیار و در هم وی گفته اگر کسی سر و دل بدهد آن حق را بخوابد و صبر از
 بود که زبان خواند که بدان حق را بخوابد و هم وی گفته که در شب رسول انگس بود که بفعل سحر
 السجلی علیه السلام گفته اند که آن بود که روی کاغذ سیاه کند شبلی گفته است آنرا
 که بخوابد و وی گفته که این هم خواستی است و هم گفته که امروز چهل سال است که تا در کوه هم
 حق بدلم می نگردد و جز خود را نمی بیند ما یعنی بی بوی از شیشی و ولانی صد در می بغیره قرا
 و هم وی گفته که روشن ترین و لها آن بود که در آن خلق نبود و بهترین کار با آن بود که
 در آن اندیشه مخلوق بشود و بهترین رفیقان آن بود که زندگانش سخن بود که گفته است
 نعمت این خانه ابو الحسن علی بن احمد غرقانی رحمه الله علیه از اجل مشایخ بود و مدوح محمد
 اولیا بود شیخ ابو سعید که بادی محاورات لطیف بود از بهترین دانایان چون باز میگفت
 که گفت من آن ولایت بجهت خود برگزیدم از حسن بروت شنیدم که وی شادوم شیخ ابو سعید بود که چون
 بوضرت وی رسید سخن نگفت و تمنع بود بجز جواب سخن وی هیچ چیزی نگفت و من گفتیم ایضا
 از برای چه چنین خاموش گشتی گفت از یکدیگر کجاست گفته پس بود و از وی می آید که
 راه خدا و است کسی راه ضلالت و دیگری راه هدایت است شاه ضلالت است از راه هدایت

بخداوند آنچه راه هدایت است از راه خداوند است به بنده پس هر که که میسر شد
 و آنکه گوید بر و سایندهم بدانکه رسید از آنکه رسیدن زمان رسیدن بسته است و نارسیدن
 کار و رسیدن و نارسیدن در ستم و نارسیدن بسته است بلکه در رسیدن و نارسیدن
 در نارسیدن و نارسیدن بسته است و الله اعلم بالصواب و هم چنین بود و از استاد و
 تشریح شنیدم که من بولایت خرقان اندر آمدم و نارسیدن رسید و عبارتتم تا در خرقان
 پیر و پیشتم که از ولایت خود معزول شدیم صاحب مراتب الاسرار و بنویسید که افتاب حواء
 ابو الحسن در تصوف چهارم واسطه خواججه ابویزید میر سهروردی سمرقند بطریق وی از
 شیخ ابوالمظفر مولانا ترک الطوسی و وی از شیخ ابویزید العسقی و وی از شیخ محمد سعری و
 سلطان العارفين بايزيد بطامي و وی از امام جعفر صادق الی آخره در تربیت او و سینه
 از روحانیت خواججه ابویزید واقع شد شیخ زید الدین عطار قدس سره در تذکره الاولیاء نقل می آید که
 شیخ بايزيد هر سال بزيارت بهستان شدمی که آنجا توره شعله است و چون بر خرقان گذر کرد
 بایستادی نظیر کشیدی مرعیان از وی سوال کردند که شیخ بايج بوی فیلسوف است یا اگستی
 و بعد از آن بوی مروی پیشتر بگفت وی از حسن و علی نام وی و بسته و بعد از این
 پیش بود با رعیان کشنده و در خرقان نشاند و گشت کند و تم از وی نقلت که شیخ در ایستاد و
 سال نماز خفتن بجماعت در خرقان گذاردی در وی زیارت شیخ بايزيد بطوسي و چون
 رفتی بایستادی باز نماز صحیح در خرقان گذاردی بطولیت نماز خفتن و چون از زیارت او
 آمدی پشت بر خاک وی بنیگر وی چنین بودی سخاک او از پس از پس می آمدی تا خرقان
 بعد از دو و نوزده سال از تربیت بايزيد آوازی آمد که ای ابو الحسن گاه آن آمد که نشستی
 شیخ گفت ای بايزيد منی میدار که ای نام او از آمد که ای ابو الحسن آنچه مراد او از این
 تر بود ابو الحسن گفت دوستی و نه سال پیش از من بودی گفت ای ولیکن چون بختان گذر
 کردی غوری بودی که از خرقان باستان بر می شدی شیخ ابو الحسن گفت چون بگری

گویم بر سینه و چهار روز جمله قرآن بیاموزم و در ایامی دیگر آنست که با نیزه میگفت تا آنکه آغاز کرد
 بخرقان رسیدم قرآن ختم کردم نقلت که باغ و شستا بیکبار پیش فرود و نقره بر آمد و دم با بر ز
 سپوم با رجواهر و مردار بر آمد گفت خداوند ابو الحسن بدین فریفته نگردون بدین دنیا از چو
 تو خداوندی بر نگردم نقلت که روزی مرغی پوشی از مو را آورد پیش شیخ پای بر زمین میزد
 و میگفت جنید و قثم شبلی و قثم با نیزه و قثم و نیز شیخ بر خاست پای بر زمین میزد و میگفت خدا
 و قثم مصلحتی و قثم و معنی همانست که در اما الحق حسین بنصور شرح داده ایم که او محو بود و گویند
 بر ادبیا خلاف سنت چنانکه فرمود علیه السلام انی لا جد نفس الرحمن من قبل ایمن نقلت که شیخ
 گذار و سینه که بان ای ابو الحسن خوابی که آنچه از تو میدانم با خلق گویم تا سنگسارت کنند
 شیخ گفت خداوند خوابی تا آنچه از رحمت تو میدانم با خلق گویم تا بچکس دیگری را سجد کند
 او از می شنید که نه تو گوئی و من کنم نقلت که شیخ هرگز سماع نکردی چون شیخ ابو سعید بربار
 او آمد بخرقان بعد طعام خوردن شیخ را گفت دستوری هست که چیزی گویند شیخ گفت
 ما را پر و ای سماع نیست لیکن بر موافقت تو این بشنوم پس قوالان بدست ما نشنیدند
 شیخ در همه پیش ازین بکینوت سماع کرده بود پس شیخ ابو سعید گفت ای شیخ نقلت
 که به خیزی شیخ بر خاست و دست بار بستن بچینانید و وقت بار قدم بر زمین نبرد و در
 خانقاه بر موافقت او در پیش آمد شیخ ابو سعید گفت باش پس کن که بنا ما خراب شود
 گفت بعزت خدا که آسمان و زمین بر موافقت تو در نفس آیند شیخ گفت سماع کسی با مسلم
 که بالائی و می تا عرش کشاوه بنید و از زیر تاخت الشری پس اصحاب را گفت اگر شمارا گویند
 که این نفس چنانکه می گویند بر موافقت قومی که بر خاست اند و ایشان این چنین شنیدند
 نقلت که وقتی جماعتی بسفر می شدند و بهر گفتمند شیخ را راه خوشت ما را دعای بیاید
 تا بلای او دفع شود شیخ گفت چون طای بیاید آید از ابو الحسن باو گویند قوم را از شیخ چون
 شاید آخر چون بر رفتند و راه زمان پیش آمدند و قصد ایشان کردند از ایشان شخصی

در حال از شیخ ابو الحسن یاد کرد و او از چشم ایشان ناپدید شد عیاران فریاد و در گریه کردند که
 مروی بود که گفتم که او را نمی بینم و نه بار و نه سوز او را تا بدان سبب بدو و بقیاس و هیچ
 رسید و دیگران مال برده و برنده بماندند چون شخص ابدیدند بسیار است تعجب بماندند تا او
 گفت سبب چه بود چون پیش شیخ باز آمدند پرسیدند که شدت عالی بفرماید که ستران حسبت
 که با همه خداست عالی را خواندیم کار ما بر ما بدو این شخص تمام آنچه از چشم ایشان ناپدید شد شیخ گفت
 که حق تعالی آنچه از ما خواندیم در ابو الحسن بحقیقت اما ابو الحسن را ناپدید کرد اما ابو الحسن ای
 نماندست عالی را یاد کند که کار شما بر آید که اگر بجز عادت شدت عالی را هزار بار یاد کند سو و
 و شیخ شب ششم و هم عاشورا منتهی و عشرين و اربعه از دنیا رفت و در خرقان بول
 ذکر ابو عثمان المغربي رحمه الله علیه در نجات است وی از طبقه پنجم است نام وی ^{حسب}
 سلام بی است شاگرد ابو الحسن صانع دیوریت از ناحیه قمران مغرب بود و سالها
 که محاورت کرده و اینجا سید الوقت و یگانه مثل شیخ بوده آنجا ویرا قضیه ای بسیار بود که
 نوشته با ابو علی کاتب و حبیب مغربی و ابو عمر و زجاج و ابو یقوب نمر جویری را دیده بود و در
 کرامات ظاهر بوده فراست نیز صاحب رشحات گوید که وی پر در صورت ظاهر ابو انعام
 که کافی است و مرآت الاسرار است وی گفته که حقیقت اعکاف نگاه داشتن جوارح است و تحت فرمان
 حق سبحانه و صورت اعکاف در سجد و هم وی گوید که عاصی بهتر است از مدعی زیرا که عاصی ^{طریق}
 تو بطلبید که این عبادت نفس است و مدعی همیشه در خیال و دعوی خود ضبط میکند و در مقام صناع
 است و این عین گناه بود و هم در نجات شیخ الاسلام گفت که ابو سعید کوشانی مرگفت که ابو
 مغربی گفت که آن روز که من از دنیا بروم در شکان خاک باشم ابو سعید گفت که چون می بر
 من حاضر بودم و در دنیا بودم کس را ندیدم از بسیاری که در شیخ الاسلام گفت که وی سی سال ^ت
 که بود و در حرم بول کرده بود و حرمت رسم را و هم وی گفته که صحت تو بکران صحبت در
 بر گزیدت تعالی او را برگ دل مکن که و اندو در دنیا بودی رفت از دنیا در شصت و پنجاه و نهم

قبری در مشهد است پهلوی ابو عثمان چری و ابو عثمان نصیری هر دو پهلوی کرد
 رحمت الله علیه ذکر آن فرموده جمال محمدی آن برورده کمال احمدی طحاوی
 او تاوان مفسرین اخراوان نمره آن طمطراق و شتی و از جمیع اوصاف
 شتی پیشوائی قوم خواجده محمد شتی رحمت الله علیه انواع کرده است
 در خوارق عادات مشهور و بدرجه شایسته ذوقی معروف و غرق فقر و خلافت عبادت
 از دست پدر خود خواجده ابو احمد شتی برشیده و لقب وی نامع المومنین بود صاحب سلوک
 مینویسد که اغلب حال در عالم تحیر بودی و سالها پهلوی مبارک وی بر زمین سینه بود
 در از غایت مجاهده در غلبات شوق نماز سکون گذاردی و در خانه لغویش چای داشت
 در آن چای خود را سرگون آذینچه حقیقی را عبادت کردی و در تقاضای وی بعد از وفات
 پدرت کفتم می بود و پهلوی فرموده پدر با آنکه است و همان ساله پیش بود که میل علوم و
 و معارف یعنی کرده بود و در هر دو علم داشت و از وینجا اول آن بجایت محنت و
 و میوار بر زهد و ترک دنیا نخریدن نمود و سبکفت چون اول و آخر ترک دنیا خود را از
 غرور و فریب وی نگاه می باید داشت و فقیه محمود و سبکتگین نیز و سونات رفته بود
 راه و واقعه نمودند که بعد و کاری وی چای رفت و در سن بمقتا و سالگی با پدر و شتی چندین
 و چون آنجا رسید نفس مبارک خود به شرکان و عبده اصنام جدا کرد و روزی مشرکان
 غلبه کردند لشکر اسلام نپاه به پیشه آوردند و نزدیک بود که شکست ایشانرا آید خواجده
 و شتی سر بر می بود استیادان محمد کلام خواجده آواز داد که کالو در یاب در حال کالو
 را دید که اضطراب میکرد و محاربه نمود تا لشکر اسلام نصرت یافت و کافران شتی
 خور و نه در همانوقت محمد کالو را در شتی دید و بود که بگلکه استیادان بر و شسته برور
 و یوار استیادان از وی سبب پرسید و بودند همین قصه را گفته بود استیادان رحمت
 از وقت سنجان خواف از مردان خواجده است و سالها کلوخ استیادان آب وضو و بر استیادان

روزی که او را مراجعت طلب امر کرد بگریست و گفت من طاعت مغایرت نمائیم او را
 گرم نمود و گفت هر وقت که ترا آرزوی دیدار باشد حجابهای جسمانی و مسافعاتی نکافی
 گردد و ما را هم از اینجا بنی بجان بود اینها استناد میگفتی که من از سبجان حشمت ربی بنم
 که شیخ عماد الدین از زبان پیر خود شیخ شهاب الدین محمودی روایت میکند که شیخ محمد شیخ
 و مجلس پیر بزرگوار خود شیخ ابوالحسن حشمتی حاضر بود و الا ان ابیات با لغات آغاز کردند شیخ ابوالحسن
 حشمتی متواحد در آمد شیخ محمد حشمتی در پیش افتاده بود چون محبت روز شیخ محمد حشمتی در آن
 گذشت حواجه ابوالحسن حشمتی گویند کار از خاموش ساخت تا محمد حشمتی بهوش باز آید و درین
 شیخ محمد حشمتی بنام کشاده در سوئی آسمان کرده گفت که تولا تولا تولا حاضران مجلس
 می شنیدند که آواز آسمان با الحان ترنمات و ابیات با لغات پند آید که هرگز آینه
 ادوات استوفیات شیرین پر لذت هیچگاه نشنیده بودند هر یکی در سماع درآمدند
 شبانه روزی دیگر سماع شنیدند وقت نماز بهوشیار شدند و نماز ادا کردند و فقط ششم
 ابوالحسن حشمتی سره گهات اکنون عشق عاشقانه آغاز حجت و لیکن انجام نسبت خوفی
 عاشقان تمام عمر اگر سماع شنوند هم سیر نگردد بعد آن آواز آخانی آسمانی باز ماند شیخ محمد حشمتی
 بهوش آید بر پائی شیخ ابوالحسن حشمتی نهاد و گفت مخدومان کار عشق و این نوع مشاهده
 که در حالت سماع حاصل میشود در چیزی دیگر هم هست فرمود ای محمد سماع سحر است از هر
 پروردگار پوشیده باید داشت اگر اهل کار کنیم تمام جهان متوجه سماع شود و فرمود سماع و صبر
 در دینی که صد سال مجاهدات در باطنات فتح ماب شود میان طرفه العین در سماع حاصل آید
 یکی آگوید در راه در آلی و بر در بخت ما برخواهم رسید و دیگر برافزاید تو محرم اسرار منی
 بر در نزدی که دیر خواهد شد میان هر دو طریق فرق بسیار است سماع است سماع اول سماع
 را باید که در مجلس سماع آثار در حاضر شدن فرزند اول سماع جامع نکند بعد این صفت
 مجاهدات باشد تا ذوق سماع یابد اگر بطریق نرت امر وی یا غایبی حاضر آید سماع

درست میباشد اما تکلم مرا عجلت است اگر اهل فسق غالب نهد با امار و اسگاه سماع و انبیا
 نه ویر لیت و نه در طریقت گرفتار وقت که اهل صلاح و تقوی غالب آیند و اهل انبیا که فسق
 و امار و و غلبه باطن نبیند بقست که چون شیخ محمد حسینی بمقدومه سالگی رسید مرد شد هم از
 روز تا دو روز و سه روز و چهار روز و پنج روز و شش روز و هفت روز و هشت روز و نهم روز و ده روز
 خواهد در آمدی اگر چه او کهن بودی و در زمان سلطان شدی و تبارک و بنا گشتی و در پیش
 کائنات صاحب نعمت شدی و در عهد وی حضرت در آن و بارگانه فرمود و سر کار فری که در
 چشت آمدی مسلمان شدی و بصحبت پاکش رفتی و همی شدی و چون خواهد بود
 چشتی و در اختلاف داده و عاگرد آید قبولی کردم محمد حسینی را در قوم در و ساس
 کنم و او از دو سنن مانند سر که محمد حسینی را دوست دارد و او را در نسبت برم افکند که از
 روز بسم که گفتن خواهد نماز با جماعت بیگزار و در مضمون سال عزت اختیار کرد
 و روزی که کلمه است نمازت و آن مشغول بودی و جمله خلق و رایام کودکی بر آن خواهد
 آوردند و صاحب اقباس نقل می آرد از مادر صالحی خواهد ابو محمد که گفت ابو محمد چهار
 و شصت بود صورت کلمه بگویم آن آدمی با پیشش گفتم فرمود بشارت باو که فرزند سعادتمند و
 از این تو بوجود در آید روزی خواهد ابو احمد و بسوی محل کرده گفت السلام علیکم و علی
 باو ای الله و خبیثی آوازی آمد از شکم که کسی مفهوم او نفی و سم از سیر الاقطاب می آرد
 که تولد ابو محمد حسینی شب عاشوره بود پدر وی خواهد ابو احمد همان لحظه پیغمبر صلی الله علیه
 بر آن خواب دید فرمود مبارک باد ای ابو احمد در خانه تو فرزند تولد شده است باید که او را
 تمام سن بسوم گردانی و سلام بدو سالی پس خواهد بیدار شد و بدید که پسر تولد
 و صفت کرت کلمه لا اله الا الله محمد رسول الله از زبان او آمده و ماور خواهد ابو محمد
 از آن برت که ابو محمد متولد شده بدست و نیم سال وقت هر صلوة خمس ششمان خود را
 بسوی آسمان کردی و لا اله الا الله محمد رسول الله بعد گفتی و هم در وی می آرد که خوا

ابو محمد حسینی سلمه داشت خواجه ابو یوسف و محمد کاگو و استاد مروان در وفات خواجه ابو محمد حسینی
 بنا بر پنج ماه بر مع الاول دینة احدی و عشر و اربعه و مدت حیاتش مئتا و سال بود و در
 وصال وی صاحب بی الاطاب امام مرتق گفته است رحمه الله علیه و ذکر عارفان را
 قطب ایشان و شیخ ابو القاسم گرگانی رحمه الله علیه نام وی علی است در وقت خود
 بنظر بود و نسبت ارادت وی به واسطه که شیخ ابو عثمان مغربی شیخ ابو علی کاتب شیخ ابو علی
 رود باری اندر سید الطائفة بن میر سید الی آخره در احادیث نوی بوده است چنانکه مبررا
 روی بدرگان وی بوده است و در کشف واقعه مردان آنی بوده است ظاهر صاحب مرات الاسرار
 و شیخ ابو القاسم عسب طین از روحانیت خواجه ابو الحسن خرقانی نیز تربیت یافته بود چنانچه در مقدمه
 سخات تراجم است را میگوید که مصنف سخات علی بن حسین انوار عظیمه نویسد که شیخ ابو القاسم
 نقی در مدینه باطن بدو جانب بهستی یکی بنشیند ابو الحسن خرقانی و در این شیخ ابو زید سلطان
 بحیثی باطن در روحانیت بوده است نه بظا سرد صورت و پرا حضرت امام جعفر صادق
 است نفس المدینه و عقل صحیح نسبت ارادت و تربیت بحسب معنی در روحانیت
 مات شده است نه بحسب ظاهر صورت و باز ابو القاسم گرگانی را نسبت ارادت با آن
 شیخ ابو عثمان مغربی و در ابو علی رود باری و در سید الطائفة بن میر سید الی آخره
 و میگویم از این عبارت سخات مذکور شیخ ابو القاسم را نسبت باطن از روحانیت خواجه ابو
 خرقانی یافته نمی شود و اما خواجه ابو الحسن را از روحانیت با تدریج الله علیه انوار باطن
 و تربیت روحانی ثابست **علی بن عثمان بن ابی العلی الجعفی** رحمه الله علیه
 وی ابو الحسن است و در هندستان در پرا بر علی حصری میگویند این تفسیر فرموده است در
 و بصورت بسیار از شاخ رسیده است و بوف کشف الحقیقت که کتاب مشهور
 آن است و لطائف و حقایق بسیار و آن جمع کرده است و مرید شیخ ابو الفضل محمد
 حسن الحنلی است وی غیر شیخ ابو الفضل بن حسن حسینی است وی در بیت ابن
 فغان

شیخ ابو القاسم گرگانی
 در وقت خود
 بنظر بود

در مدینه باطن
 بدو جانب بهستی

کرده است که دینی است بر سر عقیده نزدیک بدین صاحب کشف المحجوب خود گوید که
 اقتدار من در طریقت با دست عالم بوده بعلم تفسیر و روایات مرید حضرت بود و در حدیث
 از آن ابو عمر و قزوینی و ابوالحسن سالبه و نسبت سال حکم عزتت بگو شمس سبک گفت نام
 خود را در میان خلق گم کرده بود و بیشتر بحمل بکام بودی عمری نیکو بابت و با آنکه اگر
 او بسیار است اما لباس در رسوم متصرفه نه شدنی و با این بیوم مشاهد بود و من سرگزار از
 محلیب تر مردم ندیدم از وی شنیدم که گفت ای دنیا یونم و فلان دنیا صوم دنیا بگردان
 مار او آنجا و خلیفه روزه است وقتی من برونت و می آب میخورم بخاطر من گذشت که چون
 کار ما بقدر شمت است چه آزادان بندگی پیران کنند امید که راستی را گفت ای پسر
 آنچه اندیشیدی سر حکمی را بسی است چون جفتعالی خواهد که عنوان بچه را نایج مملکت
 و پیران بود و بدو بخت و دوستی مشغول کند آنچه بخت کرات و پیران سبب کرد و در حدیث
 گوید که وقتی اولیای خدا را اجتماع بود و با دید پیران ابوالحسن حضرتی مرابا خود برود
 و دیدم که مرکب بر بنی آمدند حضرتی با ایشان التفات کرده تا جوانی دیدم می آمد با
 کسسه و عمامه شکره و با از کار شده سر بر من اندام سوخته نجف و نزار گشته حضرتی بر
 پیش ای با زلفت و برابر و وجه بلند نشانند من شدم بعد از آن از شیخ پرسیدم که آن که
 گفت ولایت از اولیا خدا استعالی که تابع ولایت نیست بلکه ولایت تابع وی است و کما
 التفات نماید یعنی مقید ولایت نیست و ولایت فرود نیاید که مطلوب و می نباشد بلکه
 ولایت مقید با دست و هم صاحب کشف المحجوب گوید این شیخ المشائخ ابوالقاسم گرامی
 پرسیدم که در ویش اکثرین چه چیز باید تا اسم فخر را سزاوار کرد و گفت سه چیز باید که
 سه چیز شاید یکی باید که پاره است بدان درخت و دیگر سخن است بدان گفت و شود
 و دیگر بانی سینه بر زمین نواند زد و گویی از درویشان نام حاضر بود که این سخن
 بگفت چون بنزل خود باز آمدیم گفتیم باینده کسی در سخن خیری بگویم سر یکی خبری

چون نوبت بن آمد کفعم پاره است و در سخن آن بود که بفرمود و زنده نه بر زمین
 بفرمود و زهی اگر ناراست و در می رهت باشد سخن رهت آن باشد که بحال تو
 نه بهدیت و سخن در آن تصرف کند نه بجز آن به زندگانی مر آنرا از کفعم کفعم
 رهت بر زمین نزل آن باشد که بوجد بر زمین زنده نه بجهت این چنین بشر
 بزرگوار نقل کرد و گفت اصحاب علی خیره اند و هم صاحب کشف المحجوب گوید که در آن
 وقت و طریق حل آن زمین دشوار افتاد و شیخ ابوالقاسم گرگانی که در آن وقت
 که در سمرای روی بود و تنها بود و واقعه را بعضی با سنونی میگفت سن ناپرسیده جواب خود
 یا نتمه گفته آنها شیخ این واقعه من است گفت ای سپهر این سنون در آنجا می غمزد جل و در لباس
 با من با طریق گردانید تا از من این سوال کرد روزی شیخ ابوسعید شیخ ابوالقاسم در طوس
 نشسته بودند بر کجایت و جمعی در ایشان ایستاده بر دل درویش که شت که ایستاد است این
 شیخ ابوسعید روی بان درویش کرد و گفت هر که خواهد دو با و شاه را هم بنید بر کجایت گوید و کرد
 درویش در مرد بزرگ کجایت حق تعالی حجاب از پیش چشم روی برداشت تا صدق سخن شیخ
 بدل روی کشف گشت و بزرگوار بی ایستاد بید پس درویش گشت ای خدا تعالی را امروز
 درین چشم بنده هست بزرگتر ازین هر دو شخص شیخ ابوسعید آید درویش گفت که مختصر علی بود که
 در آن ملک چون ابوسعید و ابوالقاسم مقاد و هزار فرات رسید و مقاد هزار رسید ادیب شد
 رحمة الله علیه وی از معاصران صاحب کشف المحجوب است گویند که بست سال بر پای ایستاد بود
 خبر بشخصه نماز نشستی از روی پرسیدند که چرا نمی نشینی گفت مراد چه آن نیست که اندر شاه
 حق بشنید استی سنه وفات شیخ ابوالقاسم بنظر نیاید و هست نامه علیه صاحب مرات الاسباب
 صاحب کشف المحجوب میر شیخ ابوالفضل وی مرید ابوالحسن چلبیری بود که از طبقه شایسته
 نام وی علی بن ابراهیم البصری است اصل وی از بصره بود و در بغداد آمده مرید خواجگامی
 و میر شیخ عراقی گویند بعلوم توحید مخصوص بود و در آنوقت محکم بود و نظر بر چون او سخن

مشارخانواده انصاری

و خواب شبلی را جزوی شاکردی بنو ذی اگر چه سخن شنوا بسیار بودند اما ابو الحسن صبری
شبلی گرفته بود شبلی بادی گفتی که تو دیوانه نشل من میان من تو انقی است اولی است
است ذاتی ابو الحسن صبری و عبدالمعز بن سنان که در بغداد بود و با ابو عمر قرظی و ابو الحسن
معاصر بودند شیخ ابو الفضل الکمال است بسیار است نوکران قطب مداری ابو معین
ابی منصور محمد انصاری اللهم وی وی مشارخانواده انصاری است انصاری
وی پیر صراف شیخ الاسلام است صریحا که در تفحات و مرآت و درین کتاب مطلق شیخ الاسلام
واقع شده است مراد وی است ارادت وی چهار واسطه که شیخ ابو الحسن قالی شیخ ابوالحسن
نصیب شیخ محمد بن عبدالعزیز طبری و شیخ ابو محمد جریری اندلسیه الطائفه صیبه بغدادی میر سید
تفحات گوید وی از فرزندان ابو منصور است انصاری است و وی پسر ابو یوب انصاری است
که صاحب جلی رسول الله صلی الله علیه و سلم است که آنحضرت صلی الله علیه و سلم بجهت از آنکه
گروه خود را در منزل ابو یوب انصاری در اذروقت انصاری در زمان خلافت امیرالمؤمنین
عثمان رضی الله عنه همراه خنجر بن قیس در سال سی یکم از هجرت بخراسان سره بود و در هجرت
ساکن شد شیخ الاسلام گفته که پسر من ابو منصور محمد بن علی الانصاری در بلخ با شریف توفیق
سنه عقیلی می بوده است وقتی زنی با شریف گفت که ابو منصور را بگو که مرا بزرگ قبول کند
پدر من گفته است که من هرگز آنرا نخواهم دانزد کرده است شریف گفته است که آنرا زنی بخورد
و زرا پسر می آید و چون پسر می چون هجرت آمده است و زن خواستگاری از پسر من آمده است
شریف پسر می در بلخ گفته است که ابو منصور را با هجرت پسر می آمده است شریف چون
مخاطبات شیخ الاسلام گوید که این کلمه آفرین است که همیشه یکجا در ضمن است یعنی شریف
صفت نتوان کرد شیخ الاسلام گفته است که من بقصد زاده ام و آنجا بزرگ است و ام و
من در رجب بود در وقت غروب آفتاب انسانی من شد بان سنه ست و تسعین و ثمانی
و ام وی گفته که ابو عاصم پسر خویشاوند من است من در کودکی بوسی شدی و ام وی گفته

که من سینه خزاره بیست یاد دارم با منی صد هزار اسناد و هم می گفته که من دستگیر خواهر برادران شاکر
خواجده امامی چهارم من چهارده ساله بودم که خواجده چینی قندهاریان گفت که عبد الله
وزید که از وی بوی امامی می آید خواجده چینی بن عمار الشیبانی رحمه الله علیه
وی عبد الله خفیف را دیده بود بشیر از دور در مجلس نهاده بود شیخ الاسلام گفت که بر
علم بهر آن خواجده چینی در ده مجلس سخن این احمد با منست موافق کردن پس بیایم تا در کشتن فاشی
البطامی بجزات آمد و گفت از شرق تا غرب در بر و کشتن درین نزد بازار بجزات یافتن فاضل
و امام دیکانه جهان بود شیخ الاسلام گفته که امام چینی عمار بیار شده بود چون بجزات گشت
بجزات آمد و گفت که چون مصطفی علیه السلام پائی در کشیدند خلفائی را شدند بجای بابی رساندند
من پائی در کشیدم عبد الله بجای من بنشیند شیخ عمو مرا گفت آن عبد الله نبود وی فی سینه این
تو را نام چینی عمار الشیبانی است فی نزول امرات شیخ الاسلام گفته که دیدار شیخ بر سر نسبت
مرام طایفه را بهترین مرتبه که این قوم را گویند که فلان پیر را دیده و باطلان شیخ صحبت
شیخ را نیت باید گرفت که دیدار پیران اگر از دست بشود و آنرا باز نتوان یافت آزارت دارک نبود
همه همیشه بود و عرفات همیشه بود و هم می گفته که شیخ من حدیث و علم و شرح بسیار از امام
درین معنی در تصوف و حقیقت شیخ ابوالحسن خرقانی است اگر سخن فان را ندیدی حقیقت ندستی
همواره این با آن در می آید یعنی نفس حقیقت یعنی نفس حقیقت بهم در می پیوست
نفس است که در وقت که وی پیران است یکسری گفت اینک میجویند و چند چیزی دیگر است
بودی پس این هیچ چیزی نماند که علم حقیقت مرادیده و دانسته شده است هم می گفته که غریب
حج اسلام کرده و تازی بر منم و قافله در آن سال با من بود و در بازگشتن بخدمت خرقانی رسیدم
به می گفت در آن ایام من باشو که نویسی معشوقه تو از در با آمدی از در با آمدی از در با آمدی
جز الله تعالی کس نماند که آن چه بود که می گفت از غیب شیخ الاسلام گفت مرا از کراهت
وی آن تمام بود که مرا گفت از در با آمدی و از علم آنکه گفت اینک میجویند و چند چیزی

دیگرست پس چون این سخن شنیدم خرقانی من بودم وی تمام تعظیم است و در میان سخن گفتن با من
 سناطره میکنی یعنی این سخن را بپرس که تو عالمی دمن جا بلم وی گوید که من بچکس از ندیدم و شنیدم
 ازین وقت بزرگ تر خرقانی بخرقانی و طاقی در بهرات مریدان خرقانی پس گفتند که سی سال است
 خدمت وی سعید بشیم هرگز ندیدم که کسی چنین مهربانی و تعظیم کرده شد چنانچه ترا شیخ الاسلام
 گفت زیرا که مراد وی فرستاده بودند وقتی خدمت می عرض کردم که سوالی دارم فرمود
 پرسای من ماشو که تو از وی پنج سوال کردم سه زبان و دو بدل همه را جواب فرمود
 و هر دو دست من بود آن خود گرفته بود از آن بجز نغمه میزد و آب چون می آید چشم وی سراز
 و با من سخن میگفت شیخ عبد الله الطاقی نام وی محمد بن فضل بن محمد الطاقی است
 اهر و بیت مرید موسی ابن عمران خرقانی است عالم بوده بعلم ظاهر و علوم باطن شیخ
 الاسلام گفت که وی پیوسته و استاد من در اعتقاد و خلیان که اگر من او را ندیدم عقدا و
 خلیان بدستی دمن ویرانامینا دیده ام و هرگز هیچ بزرگ ندیده ام با هجبت ترا از طاقی توفی
 طاقی فی عرفة صفر سنه عشر و اربعه شیخ الاسلام گفت که مرا بچشم و دل محمد قصاب بزرگ نمود اما
 خرقانی مرا بشناخت و محمد قصاب مرا تعظیم تمام داشت یعنی قصاب مرا اجمالاً شناخت و خرقانی بتفصیل در
 مراتب شیخ ابوالحسن شبری بخبری شیخ الاسلام گفت وی از پیران شیخ الاسلام گوید که من عقدا و
 و در سال نهم علوم آموختم و دهم و پنجم بر دم در عقدا و اول نهم از پدر خود آموختم بودم و پدر من
 من ستری داشت و در حق من خوابی دیده بود اما با من نیگفت اما اینقدر نیگفت که هر روز تعبیر
 می کنم برت ملی شیخ الاسلام گفت پدر من هیچ جا نرنگشتی این مذمت است و وی ابدان بود
 شیخ الاسلام کار خود بخدمت خرقانی تمام کرد و کالات و خوارق عادات شیخ الاسلام بخنداشت
 که درین مختصر بگوید از محدثان بنیالغه و از مجتهدان حق بود فائش در سنه احمد و ثمانین و اربعه
 در زمان غلام الله سلطان سلجوقی واقع شد و در کار بزرگاه حرارت مدفون گشت و قبل نهم ربیع
 در سنه پنجم و موهبی کا درگاه مدفون گشت و در آن مستغرق در سبای کن

فیکون بعد و وزیر مره بالاعلمون قطب الاقطاب خواجہ ناصر الدین

ابو یوسف ہشتی بن محمد سمعان قدس سرہ از جمال معرفت و کمال حقیقت

آراستہ بود از غایت مشورہ در ریاضی احدیت غرق گشته و خرقہ فقور اوست از خواجہ ابو محمد

قدس سرہ پوشیدہ صاحب لفظات گوید وی خواجہ زادہ خواجہ محمد بن ابی احمد ہشتی است و میرزا

ترتیب از ان یافتہ بود و خواجہ محمد شافعی صاحب سال مشاہیر شدہ بود و ہشتم کہ نسبت

وی کردی و خوردن و پوشیدن از وسعت سخنان او یو وی دوس خواجہ ابراہیم صاحب سال

بود و بسبب خدمت برادر و اشتغال بطاعت تہذیب و جمل سبیل ترویج مذہب شریفی است

پر بزرگوار خواجہ ابو احمد را در خواب دید کہ گفت در ولایت شافعیان مرد است

نام تحصیل علوم کرد و در روزگار صلاح گذرانیدہ خواجہ محمد را با وی عقد کن خواجہ

طلب کرد و ہشیرہ با وی عقد کرد و وی ہم در پشت متوطن شدہ خواجہ ابو یوسف از اہل

متولد شدہ خواجہ محمد بعد از شہادت سائلی مشاہیر شدہ بود و اما در ایام پسر بزرگ رسیدہ بود

خواجہ یوسف بمنزل فرزند شدہ و تربیت میکرد و تحصیل علوم و سبک راہ خدا نمود

ولایت نمود و بعد وفات وی قائم نام دمی شد خواجہ یوسف بعد از پنجاہ سال از و

و بقطع شد خواجہ محمد کہ نزدیک ہزار حاجی بر کلی کہ بسیار بزرگ بودہ و شیخ ابو اسحاق شامی بار

ایشان بسیار بگرد و چل خانہ در زمین بکند با شہادت و تصدعی موصوفی را کہ حال چل خانہ

وی است اختیار کرد چہن سبیل دکند آوردند زمین بنیادیت محکم بود و چنانکہ چنانکہ نیست کند

خواجہ کلند شدہ و بہ دست مبارک خود از چاشکادہ تا نماز پیشین اثر اہل تہذیب رسانید و

و در زوہ مسائل در آنجا سیر کرد و چند ان سکر و حیرت عالمی فنا و ہشتاد و تلو کہ بروی

شدہ بود کہ گاہ بودی کہ چون خادم تہذیب و مشورہ دست وی بختی در آتشهای آن از جوہر غایت

دیکہ وسعت کہ با پیشین و آن غیب بانندی و باز حاضر شدی در حضور اہل نام رسانیدی

در آنوقت کہ شیخ الاسلام عبدالعزیز صاحب لفظات و سبک بود با وی ملاقات کرد

بعد از سه روز و سه بجزارت در مجلس محافل سخنان وی میگردید و در وقت رفتن بسیار ^{خود}
خواججه قطب الدین مورد و در آن مجلس صحبت کرد و قائم کرد و این صاحب مراتب الاسما
از سیرالاولیا و صاحب اقتباس الانوار می آرد که وقتی خواججه ابو یوسف در راهی میرفت دید که
سجده می بخارت میکنند و شد تیری بالای مسجد میزند و آن شد تیر از سوازه عمارت سجده
بعد یک کریم بود و هر چند فکر کردند بر اینی آمد خواججه تا شام میگردید پس شب فرود آمد بالای
رفت و یکسری خوب شد بر دست مبارک خود گذشت گفت بسم الله الرحمن الرحیم پس آن
را بر عمارت مسجد گذاشت یک کر از جانبی که خواججه گرفته بود از عمارت مسجد زیادت آمد تا زمان
سلطان الشایخ مسجد در میان چشمت و صبر بود با بوده و هم وی از سیرالاولیا و صاحب اقتباس
از سیرالاولیا می آرد که خواججه یوسف امصوفه حفظ بنو و بین سید خلیفه مبارکش مشرف و میماند شبی
خود خواججه ابو محمد را در واقع دید فرمود که صد بار سوره فاتحه بخوان تا ازین تر و در خلایق
شوی بجز خواندن سوره مذکور تمام قرآن خواججه را یاد شد چنانکه در هر شب از وی حج
قرآن میکرد و هم وی از سیرالاولیا می آرد که شبی خواججه با تقاضا و گفتند که شب اگر باک ^{فشت}
کنی در دو رکعت نماز قرآن کنم نفس نشیب موافقت کرد و آن دو رکعت خوب نشد این شب کاظم
از آن شد که آب سیر خورد و بود پس خواججه تا بست سوال بدو نمود و هم صاحب اقتباس
می آرد وی صحیح النسب است سید بنی مستابین ترتیب خواججه ناصر الدین ابو یوسف بن محمد
بن سید ابراهیم بن سید محمد بن سید عبداللہ بن علی اکبر بن امام علی نقی بن محمد تقی بن
بن امام علی رضا بن امام موسی کاظم بن امام جعفر صادق بن امام محمد باقر بن امام
العابدین بن ابی طالب بن امام حسین رضی الله عنه بن علی مرتضی کرم الله وجهه و خواججه
باقر بن محمد با صحت و استواری در علم از سیرالاولیا می آرد که خواججه یوسف بنی
تمود می عبد الوالد بن سید بنی آرد و ترکیب صحبت خواججه یوسف سه روز بود می صاحب
گشتن کرامات شدی و ازینش تا بخت التری نظری افتادی و صابره کارگشتی حج

ملاقا خواجہ پورسیدی صبر کرد روی خواجہ بریدی بساج در آمدی پسید که چسبید که بدین روی
 خواجہ بساج می آئی گف آنچه من در چه خواجہ می بینم اگر شما هم بیایدید بیجاقت و بقران شود تو آج
 محال داشت شیخ محمد حشمتی گفت ای ناصر الدین علم خدا چیست که عقل از او تواند یافت که بیایم
 خواجہ ناصر الدین صبری پسید خواجہ محمد حشمتی مقصد جو گفت خواجہ ناصر الدین گفت بند و بخواهد که در سبک
 میدان مجذوم گرد و قبول فرمود و مرد کرد پس گفت ای ناصر الدین بیفت باز نام من گو و سوی نگر کن
 و بیفت باز نام من گو و سوی آسمان نظر کن آنچه چنان کرد نظرش تا تحت الثری و ما فوق و عرض شیخ محمد
 اہم عظیم کہ از خواجہ حضرت علیہ السلام یافته بود خواجہ را آنوقت بجز کرد او هم عظیم یاد گرفت علم لدنی بخشید و فرمود
 باید کہ فقر و فاقه اختیار کنی ہم صاحب مراتب ساری آرد و خوارق عادات خواجہ پیرانست کہ قلم آید چون در آن
 قریب پدید پسر بزرگ خود خواجہ بود و دوستی را تحصیل علوم و حکم مقام خود کرد و در پناه و فاضل در غزه
 جمادی الاول سنہ ۸۵۰ در زمان خلافت ابو جعفر عبدالعزیز قائم بن قاضی خلیف بن عباس کہ صاحب
 سلطان طغرل بیگ بن یحیی بن سلجوق بود و اشیخ و مدت عمر خواجہ ناصر الدین بقول لغات ہشتاد و دو
 سال بود و پشت مرقوم گشت تاریخ و سالش بقول سیر الاقطاب عارف کامل بوده و حمد اللہ علیہ
 تو کہ آن پیشوای ارباب لایت و ہدایت امام شیخ ابو علی فارمدی قدس سرہ
 نام وی فضل الدین محمد است شیخ الشیوخ خراسان بود و در وقت خود و بعد از خود بجاقت خاصہ خود و
 تذکرہ و عظمتش کرد امام امام ابو القاسم شیرازی و اشعار وی در تصوف بہ درازست یکی شیخ ابو القاسم
 طوسی در دیگر شیخ ابو الحسن غسانی کہ پیشوای شیخ و قطب عالم شیخ بود شیخ ابو علی فارمدی کہ گفت
 کہ در ابتدا غسانی در شایو بلایب علم مشغول و ہم شغفیدم کہ شیخ ابو سعید ابو الجبار زمنہ آمدہ است و مجلس بیگ و بدین
 تلویر ایہ ہم چون چشم من بر جان ی افتاد عاشق می گشتم و صحبت این طائفہ در اول من بیشتر شد کہ در
 ہمدید بدر خانہ خود نشسته بودم آرزوی دیدار شیخ در اول من پیدا آمد وقت آن بود کہ شیخ در
 ایہ خواہم کہ میر گشتم و بیرون آمدم چون بسیر جہاز رسیدم شیخ را دیدم با جمعی ایوانہ نشین
 من ہم برابر ایشان رفتم و شیخ بیانی در رفت جمیع فقید من گشتم و در گرفت خدمت میانکہ

پیشوا از ائمتہ شد بیان اسرار

شیخ آمدند چون صاحب مشغول شد شیخ را وقت خوش گشت و بعدی بدی ظاهر شد و حجاب
 عیون ظاهر شد و از صاحب شیخ حجاب بیرون کرد و پیش می باره میگردد و میرد شیخ یک سخن با یزید
 بهم بعد آن دو بنهاد و آواز داد که ای ابوعلی طوسی کجائی من جواب ندادم گفتم مرا نمی شناسند
 دیگر در سر این شیخ کسی را بر منی نام در شرح دیگر بار آواز داد جواب ندادم سپید بار آواز داد و جمع
 شیخ مگر نه میخورد بر جانم و پیش شیخ آدم شیخ آن تیرید و استغین ابن داود گفت تو مرا چون این
 استغین تیریدی آنکه میبندم و خدمت کردم و در جامی عزیز نهادم و پیوسته خدمت شیخ آدم
 در راه خدمت شیخ بسیار فایده دیدم که در راه آمد و در راه آمد و چون شیخ از غشای
 من پیش آمد که نام ابو القاسم شیرازی است و صلیه بود نام می عبد الکریم بن مولان است
 و صاحب بسیار است و نظر الله شایسته مرید ابوعلی و خاتم است آدم و حلالی که پیدای آن
 میگفتم و او میگفت برو ای پسر جانم مشغول باش در هر روز آن مدتی زیادت
 می بود و در سوال دیگر تحصیل علم مشغول بودم تا یک روز فکرم از محیره کشیدم مضطرب
 و بیقرار استادم و حال پادری گفتم مشا و امام گفت چون علم دست از تو برفت زودتر دست
 از وی بردار کار را باش و بعد از مشغول گردی بفرستم در خفا از مدینه با خانقاه آوردم
 نسبت امام مشغول شدم امام دیگر راه نرفت و تنها من بودم چند آب گویا بچشم چو آب است و امام
 نماز کند ارد گفت من که بود که آب که راه بخت من با خود گفتم پیروی کردم خاموش بودم
 باز گفتم جواب ندادم چون بسیار گفتم من بودم استا و گفت که ای ابوعلی بر چه ابوالقاسم
 یقینا و سوال یافتی تو یک و او آب بمانتی پس من بیجا پیش او ستا پیشتم کرد حال من
 بود آنکه در آن حال گفتم و اتفاقا با استا و امام گفتم گفت که ای ابوعلی روش من
 از اینجا فراتر نیست هر چه این فراتر بود راه فراتر آن ندانم من با خود اندیشه کردم مرا بری
 بایستی که هر از اینجا فراتر بروی و آنکالت زیاد میشدی و من نام شیخ ابوالقاسم گرگانی شنیده
 بودم روی بطور نهادم و جایگاه می ندانم چون بشهر رسیدم جامی وی رسیدم نشان

و او نذر فتم با جماعتی از مردان خویش در مسجد نشسته بودند و در وقت نیت سجد گزیدم
 و پیش روی در آمدم وی سرور پیش نشست سر بر آرد و گفت بیای ابو علی تا چه
 من سلام گفتم و نشستیم و واقعا خویش گفتم شیخ ابوالقاسم گرگانی گفت آری ایست
 مبارک باد هنوز بدرجه رسیدی اما تربیت با سنی به چه بزرگ رسی من با خود گفتم من ایست
 پیش او مقام کردم و بعد از آنکه مرا مدتی در از بانواع ریاضت و مجاهده فرمود بر من اقبال کرد و عقد
 مجلس فرمود و نزد خویش انجمن فرموده بود و هم خواجه ابو علی فارسی گوید که پیش از آنکه شیخ ابوالقاسم
 عقد فرمایند شیخ ابوسعید از منته بطوس آمده بود و بخدمت وی فرتم گفت ای ابو علی روزی باشد که در
 طویلی تر از سخن آنند پس من باید که شیخ ابوالقاسم را عقد مجلس فرمود و سخن بر یک شاد گشت و چهارم
 بیع الاول سه چهار صد و شصت و هشت و بطوس رفتند از دنیا و اینجا شوئم بر آن آورده که ذکر شیخ ابوسعید
 ابوالخیر پیشوای وی بکنیم ابو حفص حداد قدس سره در نقحاست از طبقه اولی است
 نام وی عمر بن سلم بود از دیلمی نیشاپور است پادشاه مشایخ بود شیخ امامت و پیر ابو عثمان خیر است
 شاه شجاع گزینی بودی نسبت و است میکنند شیخ الاسلام گوید که وی نموده جهان بود یعنی جهان
 کمال دوات با مرتق تعالی میکرد و خود را در جهان نبود بصورت و معنی دور وقت خود
 حضرت تعالی دیر از انود که مراجعین باید بود ابو حفص زین احمد خضر و خواجه بانیه است و شاکر است
 طریق او خواجه عبید الله مهدی باوری است و ابوبادی صحت و شرف حاصل صاحب کرامه الاولیا است کی از
 وی چیت خواست گفت ای اخی ملازم یکدیگر باش تا همه در ما بتو بشایند و ملازم یکدیگر باش تا همه
 ترا گردان نیند و هم وی گفته هر که در صورتی افعال و اقوال خود را باین کتب است شیخ
 و خواطر خود را بنام ندارد و پیر از خود مروان ششمیم و سم دی گفته القومۃ او اول الاصلان ترک سلا
 الا تصاف لوفی فی سنه اربع و ستین و ثلثین و فی تاریخ امام باقر علیه السلام و وی گفته که کن
 ظاهر عنوان حسن اب باطن است مصطفی گوید علی علیه السلام شیخ فاطمه شیخ جوهری بود
 خواجه عبد الله بن محمد حرقش قدس سره از طبقه رابعه است کتبت او ابو محمد نیشاپوری بود

ابوالمختار است و نیز صاحب نقیحات صاحب نقیحات می بود که بواسطه کشف المخبوء محبوب بزرگی را نام میبرد
 و میگوید که بسبب غرضی رومی شنیدم که گفت کودکی بودم و بختی رفته بودم مطلب برگ توت از بردنی پدید
 و بر درختی شسته بودم برگمانی و شاخمانی اندرخت میزدم شیخ ابو الفضل در آن کوهی گذشت و میزد
 هیچ شک نکردم که از خود غائب بود بر حکم انبساط سر بر آورده گفت بار خدایا یکسال پیش است که مراد
 نهاده که رومی خود ترا شرم بادهستان چنین کنند گفت در حال همه اوراق در انحصار ج اصول در قلم
 زمین دیدم نگاه گفت که عجب کاری که کشا نشی ل را با تو سخنی نتوان گفت و نقیحات است برگ
 که شیخ ابو سعید را قبض بودی فصد خاک پیر ابو الفضل کردی خواهی ابو طاهر فرزند شیخ
 ابو سعید گوید که روزی شیخ ما را قبضی رسید و میان مجلس گریان شد و همه جمع نیز گریان شد گفت
 هرگاه ما را قبضی بودی رومی سومی خاک پیر ابو الفضل کردی بیست بدل شدی سوز زمین
 در وقت بیست و شست و چهار اصحاب با دمی رفتند چون بصر رسیدند شیخ کشاده گشت وقت بیست و شست
 در ایشان سحره و فریاد برآمدند شیخ را از صحنه سخنی سیرت چون سبب سید از راه به خاک سپردن و از
 قوال بن بیت و زجوت پیت سعد بن شاد است این معدن جو و در کرم و قیلد ما رومی بار قبضه
 هر کس جرم و شیخ را دست گرفته بودند و کرد آن خاک طواف میکردند و غره میزدند و در ایشان سحر و
 برین و خاک میلطیبند چون آرامی پدید آمد شیخ گفت این روز را تا یکنی سازند که بهتر ازین روز
 نبیند بعد از آن هر مردی را که اندیشه ج بودی شیخ ویرا سبب خاک پیر ابو الفضل در ستادی و گفتی
 آن خاک را زیارت کن و بیست بار گرد آن خاک طواف کن تا مقصود حاصل شود و هم صاحب نقیحات از کشف المخبوء
 می آید که روزی همان نزدیک ابو الفضل حس آمد و دید چیزی در دست گفت یا ابو الفضل این
 این چیزی چه میخواهی گفت همان که تو اندر ترک آبی گفت پس آن بخلاف چیست گفت خلاف تومی
 که از من می پرسد که چه میخواهی از منی بهتر شود از من بسیار می بیدار کرد و خلاف چیزی و بدانی که من تو
 چه طلبم شیخ ابو الفضل حس بن خسی وقتی از هوا درآمد و درختی نشست یکی آن بدید شیخ ابو الفضل
 چه می نگری این ترا می باید گفت از آن نییالی که می باید یعنی که من طلب کرده ام

شیخ لقمان سمرقندی قدس سره وی ابتدا مجاهده بسیار داشت و معاصی را با حق تعالی ناکام
کشتی افتادش که عقلش برت گفته لقمان آن چه بود و این صحبت گفت هر چند بندگی پیش کرد
میش می بایست در اندام گفتم الهی باد شما تا چون بنده پیر شود از او شس بکنند تو با شاه غزنی
بندگی تو بگوشتم از او کن گفت خدا شنیدم که ای لقمان از او ت کردیم نشن از او می آن که حق تعالی
بر گفته وی با عقلی بجایین بود است شیخ ابو سعید بسیار گفته است که لقمان از او کرده خدا می
سجاده از امر وی شیخ ابو سعید گفته که شعی جماعتی خفته بودند در خانقاه بسته بود ما با پیر لوفضل
بر صوفیه نشسته بودیم سخنی میرفت در معارف مسئله مشکل شد لقمان را او دیدیم که از نام خانقاه
در پرید و در پیش ما نشست و آن سله را بگفت چنانکه اشکال برخواست باز پیرید و بر ما می سرود
پیر ابو الفضل گفت ای ابو سعید مرشد این سرودی بینی گفتم می چشم گفت اقتدار استاد گفتم چرا
گفت از آنکه علم از شیخ ابو سعید گفته لقمان همچون را بیماری پیدا کرد گفت پیر ابو الفضل را گوید
که لقمان سرود پیر چون نشنید با جماعت آنجا شدند چون لقمان او را بدید تبسمی کرد پیر
بالین نشست وی در پیری نگریمت یکی از جمیع گفت لاله الله لقمان تبسمی کرد و گفت آخر
خوابتین ابایا وی باید او لقمان گفت ما را عریده سیرمانی بر درگاه حق پیر ابو الفضل خوانده
شیخ ابو سعید ابو الخیر قدس سره در نجاشت نام وی فضل سعد بن ابوالخیر است
که وی سلطان وقت بود و جمال بل طریقت و شرف القلوب و در وقت وی همه شایخ و راه
سنج بودند سر وی در طریقت ابو الفضل بن سمرقندی است شیخ ابو سعید گفته که بگرد می آمدیم
بقی بر در شهرستان بخش تل خاکستر بود و لقمان همچون پسران نشسته بود و قصد می کرد
و بر آن بالا شدم و می پاره بر پوستین سید و خسته را وی می نگریستیم حضرت شیخ چنان ایستاده بود
که سایه او بر پوستین لقمان افتاده بوده چون آن پاره بر پوستین درخت گفت یا ابوسعید یا
ابین پاره برین پوستین و ختم پس برخواست و دست ما گرفت او خانقاه پیر ابو الفضل بود
ویرا آواز داد و می پیرودن آمد گفت یا ابوالفضل بن کلابار که از شما است پیر مار را بگفت بگفت

و در خاتمه بر دو در صفت شست جزوی گرفت و در آنجا نظر میکرد با چنانچه عادت از آمدن او در وطن
 بدیدم که در آن جزو جمیست پیر و نشت گفت یا ابوسعید صدیق است و چهار نفر از پیغمبر را که مخلص فرستادند
 گفتند با خلق گویند که آمد ایشان آن بدند کسان که این کلمه گفتند این کلمه مستغرق شد شیخ گفت آن
 نشت مراد خواب نگذاشت باید او پیش از انقلاب بر آمدن از پیر و صفوری خود است تا خاستم و در آن
 پیش از ابوعمی فقیه آدم چون ششم خواجہ ابوعلی اول پس این آیت بود **قل الله تبارک و تعالی**
 در آن ساعت در می رسیدند با کلمات و در جمیع این کلمه یعنی بگو خدا را بگردانید و بگردانید که در آن
 خود روید یافته مار از ما فرستند خواجہ ابوعلی آن تغییر در ما بدید گفت و در آن کجا بوده گفت در پیر
 گفت خیر و با نجا شو که حرام بود بر از آن معنی با این مانر پیر ابو الفضل شدیم و آن تغییر مذکور کلمه
 چون پیر ابو الفضل ما را بدید گفت یا ابوسعید صدیق است که ای ندانی پس پیشین مان کلمه کنی بود
 سر شد خویش گفتیم شیخ چه میفرمائی گفت در آنی پیشین این کلمه باش که اسکن با تو کار ما دار و در
 پیر ابو الفضل بر حمت حق پیوست ما را در مدت حیاته پیر اشکال که بودی بوسی رجوع
 محل اشکال ما را میباشند پس نبود الا شیخ ابو العباس آنی با بل فتم و یکسان پیشی بود هم گویند شیخ
 ابو العباس را در جماعت خانه صوفیان موصی بود که چون یکسال در آنجا نشسته بود
 هیچ که شیب پیشی نماز آوردنی کردی گفتی ای پیر تو کسب که این پیر پیر چه میکند برای شما میکند
 و پیر این مریح کار نیست و بدین حاجتی ندارد و هرگز در آن یکسال شیخ ابوسعید را گفت که تو بخت
 چنانکه دیگر از او پیر او را بر خود خاکلی داده بود کتب شیخ ابو العباس فصد کرده بود و در گوش کت داده
 بود شیخ ابوسعید بر خاست از او جاسه خود بیرون آورد دست و می شست و جامه از وی باز کرد و جامه
 پیش می داشت شیخ در پوشید پس شیخ را نیت و نمازی کرد و هم شب خشک کرده جامه دور نور و در
 شیخ آورده شیخ اشارت کرد که تراور باید پوشید شیخ ابوسعید در پوشید چون باید داشت جماعت حاضرند
 شیخ ابو العباس نگریدند جا شیخ ابوسعید و پیر و شیخ ابوسعید جامه شیخ ابو العباس در صبح باید
 شیخ ابو العباس گفت آری و در آن مشارقت مرخصی این جوان مشکلی آمد مبارکش با شیخ ابوسعید گفت

روزی دو کس شیخ ابو العباس در آمدند نخستند گفتند ما را یکدیگر سخن فیه است یکی میگوید بداند و
 واید تمامتر یکی میگوید شادی از آن اید ما نیز شیخ بود میگوید شیخ دست بر روی فرو آورد و گفت تا گفتم
 که مترنگاه پسر نقاب نه اندوه است و نه شادی لیس عیند بکم صبح در امساده اندوه و شادی صفت
 است و هر چه صفت محبت است او محبت با قدیم راه نیست این گفت پسر نقاب به خدمت و راه
 و بی روی مصطفی صلی الله علیه و سلم در متابعت سنت اگر کسی دعوی راه جوان مروی میکند
 گویش نیست چون اندر کس بر این شدند پس میم که آند و کس بود گفت یکی ابو الحسن عافانی یکی
 ابو عبدالله و شانی است شیخ ابو سعید را پرسیدند معنی این حدیث که تفکر ساعة خیرین عباد است
 شیخ گفت اندیشه کساعت در معنی خود بهتر از عبادت یکساله در اندیشه هستی خود شیخ شب جمعه و
 نماز حضرت جابر شعبان سنه اربعین در اجماع از دنیا رفت و عمر ایشان هزار ماه بوده است
 ذکر آن سر حلقه مشایخ کبار آن مشوامی اولیاد و نامداران موصوف بصفت
 حضرت و در خواجه قطب الدین مودود حشمتی بن ابو یوسف حشمتی قدس الله سره
 در اشانی عظیم و مقاماتی عالی بود و جمع مشایخ وقت بر کلمات علم صوری و معنوی او نظر
 و در زینت مریدان عنقریب زمان بود وی خرقه فقر و ارادت از دست بردار و خواجه ناصر الدین ابو یوسف
 حشمتی پوشیده کمالات و خوارق عادات وی بچند است که درین مختصر گنجد لقبی و نقل الدین
 است و از کتابی نقل است که وی حضرت در حالت سماع بر در ششم بود داشت گلی می گریستی نگاری
 تبسم فرمودی در وی سرخ شدی پس بدید که حسرت فرمود که صوفی در سماع بشاید است
 سرخ و سیکرد در دست گوید ای فلان من ترا چنین و چنان دیدم اهل سماع لی قصه در تقسیم اند
 چنانچه در حالت جمال بخوف جلال و ترس فراق خداوند در گریه شود و دیگر اسرار در بیان نیاید
 ظاهر گردد و گویند که این را برده اند که صاحب نقفات گوید وی در سنه هفت سالگی تمام قرآن
 بر وجه حسن حفظ کرده بود و تحصیل علم شتغال رسیدت چون بسنت و شش سالگی رسیدند
 بر او را و خواجه یوسف از دنیا رفت و در ایامی بنامشند وی بحضال حمیده موصوف بود

این حدیث در بعضی کتب معتبره است

و افعال پسندیده معروف مردم آن ولایت هم در مقام اعتقاد و محبت و انقیاد و ارادت
 دمی بودند و توفیق شرف صحبت و دولت تربیت شیخ الاسلام احمد الناسفی الحامی قدس
 سره نیز یافته بود در آنوقت که حضرت شیخ الاسلام از ولایت حجام به راه نشریفا آورده بود
 خواص دعوا هم مشاهده کرامات و خوارق عادات که از ایشان ظاهر می نمود همه معتقد و مشتاق
 و این قصد و ارطاف و کفایت آن ولایت انتشار یافت و از لواحق صحراة متوجه فرار تبرک به
 شد خبر آمد که خواججه بود و چشمی مردمان بسیار جمع کرده است می آید شیخ الاسلام احمد را از ولایت
 بیرون بکنند اصحاب شیخ الاسلام احمد از آن پوشیده نشدند و می خود از همه پیرسیدان جور در
 ماند او سفره در آورده گفت که ساعتی صبح که جماعتی رسولان و راه اند چون ساعتی بر آمدند
 در آمد که آن جماعت سید ایشان آورده و سلام گفتند و جواب شنیدند و طعام خوردند و سفره بر
 شیخ الاسلام گفت که شما سید ما با ما بگویم که شما چه کار کرده اید ایشان گفتند که حضرت نغمه را سید ما را
 مو و در سواد است که احمد را بگویند که از ولایت ما چه کار آمده سلامت باز گردید و در آنجا که باز آمد
 تر باز گردانیم رسولان تصدیق کردند پس فرمود که مراد از ولایت این دیهاست اینک مردمان
 نه از آن اوست نه از آن من و اگر مراد از ولایت مردمانند ایشان رخا یا سخر اند پس شیخ الشیوخ
 باشد و اگر مراد از ولایت آنست که من میدانم اولیا خدا عزوجل میدانند و با ایشان نایم
 کار ولایت چیست چون است این سخن گفت ابروی عظیم آمد و شبانه روزی بسیار بدین منقطع شد
 روز دیگر با او آن شیخ فرمود که ستوران ساخته گفتند تا به بیم اصحاب گفتند امکان ندارد و در
 دو هفته روز بعد از آنکه دیگر بیازد هیچ ملاحی از آب نواند که شش شیخ گفت که سبیل باشد که
 ملاحی که پس و این شدند چون بصره رسیدن آمد شیخ الاسلام نگاه کرد و دید که جمعی انبوه سوار
 بسته همزه ایشانند پس دید که ایشان کیانند گفتند مردمان و مجبان همانند شنیده اند که جماعتی بعد
 می آیند فرمود که اینها را باز گردانید که تیغ و تبر کار سبست و سلاح این گروه سلاح دیگر است
 شیخ الاسلام باقی چند روزی براه نهادند چون یکبار آب رسیدند آب بسیار بود شیخ فرمود که امروز

قرار آنست که ما خلاصی کنیم سخن از معارف آغاز کردیم پس از آنکه همه آن را شنیدیم
پس فرمود که چشمه بسیار بزرگ است و کوه بسیار بلند است از حسن الرضی با سبب با بکر که در کس که چشم زد و باز کرد
پای افراز کرد و در هر که در کیش او خود را بر آن طرف آب یافت پای از آن شکست چون رسولان آن مشاهده
کردند تعجب و شوق خواججه بود و در وقت آن حال با کفند کس تا در کفند خواهد بود و با او هزار مرد مسلمان
بسته متوجه شدند و در راه شیخ رسیدند چون نظر شیخ بر روی آنها افتاد از اسب پیاده شدند و به سبب پای شیخ
و او شیخ دست بر پشت می میزد و میگفت که در ولایت چون می بینی در آنست که ولایت مروان تمام است
بر و سوار شو که کی و بسیاری که میگویند چون در آمد شیخ الاسلام با اصحاب خود در محله نروان آمدند
خواججه بود و در میان در محله دیگر میدان خواججه بود و گفتند که ما آمده بودیم تا شیخ احمد را از
ولایت بیرون کنیم امروز با ما در یکجا ده شبست در این یعنی بیشتر از این اندیش باید کرد و خواججه مورد و رفت
در صواب آنست و چنان بنمایند که با ما در غیریم و بخندند و می برویم و اجازت خواهیم به باز کردیم که کار می
نه بصورت باندهی ماست میدان گفتند که ما این شورت کردیم به هم میوست آنست که جاسوسی بر کما
کنیم که چون وقت قبیل که شیخ شود و پیش روی کسی نماند و خدمت تو برویم و سماعی غیبی
و حالتی بر آیم و در آن میان چیزی بر روی زمین خواهد بود و گفتن این صواب نیست که عیب است
ولایت و کرامت اما فاذه داشت چون قبیل که شد اصحاب شیخ متعرف شدند خادم خواست که جابه
خواججه گشته و ما شیخ قبیل که کند فرمود که یک ساعت نوبت کن که کسی در پیش است ناگاه کسی در کوفت
تخادم چون در کیش او خواججه بود و با دیگر با همی انوه در آمدند و سلام گفتند و آغاز سماع شیخ
و نغمه زدن گرفتند و شیخ الاسلام سر بر آورد و گفتند بی سخطا کلماتی و این سبب است مردی شیخ
از عقل و جانین اصحاب کرامات و بیکسره در خدمت شیخ بودی هم در لفظ حاضر شد و با آنکه شیخ
رو ایشان گفت و در هر می گذارند و دیگر بگفتند همین خواججه بود و با آنکه عظیم عمل بر پای بر خاست
به استغفار سر بر نهانند که کلمات بر شمارش است که این نوبت من باین همانند شتم شیخ گفت و
میگویی اما چرا با ایشان در آمدن موافقت کردی خواججه بود و گفت که درم عفو فرمایند شیخ گفت

همو که در این قوم بر او از روان و دو و خدنگار نگاه دار و سه روز و توقف کن چنین کرد و در آن
 شیخ آمد و گفت چنانکه گفته بودی کردم و دیگر چه میفرمایند تا چندان که من شیخ فرمود اول مصیبتی بود
 تا در بر و علم آنم که از این بی علم مسخره و تبلیان باشد گفت نه ای کردم و دیگر چه میفرمایند و نمود
 که چون از آن مصیبت علم خارج شوی احبب افغانان خود کن آباد اجده انو بزرگ بود و از دست
 کرامات خواججه بود و در آن وقت چون با بیا و خاندان میفرمایند چشمها بر وجهش برآید و من مرا اجلاس
 شیخ گفت بیشتر از دست و می گرفت و بر کن چهار باش خود طشاند و همه به جهت شکر
 علم پس در آن وقت شیخ بود و فرمود گرفت و نوازش ایانت و برگشت و بعد از آن بانکه در حقیقت
 تحصیل علوم و تکمیل معارف بجانب پنج و چهار تشریف برد و مدت چهار سال بقدر وسع و امکان
 در کتاب اعتماد نمود و از صفاتی باطن در جمیع علوم صورتی و معنوی کامل گشت چنانکه در آن
 در آن چه که شعور از آیات خرمیه و کرامات عجیبه که تفصیل آن بتبویلی می انجامد و ما بشده بعد از آن
 همیشه مرا احببت فرموده و در سیرت میران و مستفیدان مشغول شده از اطراف طلبان روی آید
 سجده مشایخ آوردند و شهادت علی رسید یکی از آنکه شاه جهان اقب نام می کرد که در این محبت بود از آن
 خواند بود و شرف محبت خواججه را در یافته است و خدمت در شیشه آیات نمود و گویند که در وقت
 هرگز در شیشه نغمه طهارت کرد و چون خواستی طهارت کند سوار شدی و از پشت پیروان آمدی و در
 و طهارت مساحتی و مرا احبت آمدی و میگفتی که مرا زینت منزل مبارک و مقام شریف است و در وقت
 که در مجلسی او می نشستند گویند بیشتر در آن خواججه سبحان میگفتند خواهی سوز و جوشی بر آید از آن
 در آن همیشه آن می نازید و معافیت میکرد و فات سبحان و سینه سبع و سبعین و سینه و از آن
 اعجاز الال و لولده از سیر الال و طلب می آرد که خواهد بود و در حقیقت با آنرا اسکینان سوره صحت است
 نو هرگز ندیدم و در کشف قلوب و کشف قلوب و کشف ارواح بسیار مشاهده بود و در آن
 هر کس که یک میگفت و علم کمال چنانش بود که در باز و در کتاب سراج العالین بیان روش
 نواز سبحان و خلافت شریف تصیف کرد و در سینه است و چهار سالگی بعد در کجای می یافت مشرف

الحریه از دیدار آن مشرف شدیم پس ما هم شمسند و تا ویری حرف و حکایات در میان آوردند
 بعد از آن گفت شمار من باید و بغیر بماند قدم بجهت بفرمانید و زیارت خواجگان شما نیز در یاد شیخ
 گفت مقصود ملاقات شما بود آنچه حسن میر آمد زیارت خواجگان از اینجا نیست از آنکه تصرف روی
 اولیاد و اثر دلالت ایشان همه جاهت پس شیخ بچست روی کرد زمین بوس نمود و فایده خواند و گشت
 و در خانه خواجه عالی حکیم که معتقد شیخ بود فرود آمد خواجه سوود و نیز تا انجام همراه بود آن هر دو بر سر
 صاحب اسرار سه روز را بجا ماندند و مجلس سماع در آوردند و پیش ازین خادم شیخ احمد عرض نمود
 خست خواب کجا بیدارم شیخ فرمود باش که همی در پیش است چون شب آمد هر دو بزرگ در سماع مشغول
 شدند آن مردمان نامشجار که قبل ازین بار با گفته آنها جناب خواجه پیش برفته بود و وصت را عنایت
 داشته سلامی بجهت مجلس آوردند و خوانند که کار شیخ به تیغ و خنجر تمام رسانند تا تن کشن و خواجه بنده کنان
 نگاه شیخ بر ایشان افتاد و لرزه بر اندام آنها مستولی شد درین اثنا هر دو بزرگ با اتفاق بسوی ایشان
 غضب نگاه کردند بیکدیگر و افوا و مذاکره بعد از سماع بدیشان افانت دست و او شیخ آنها را بدید و
 سوره کردید و فرمودن خواجه این چیست که دید و خواجه نامی حال را اول تا آخر بیان نمود شیخ احمد جام
 گفت ایشان سزای خود یافته حالا در گذر باید کرد خواجه سوود و گفت که ایشان گناه شما کرده تا
 شما عفو نفرمایند تا نده منیکن شیخ گفت من از گناه ایشان در گشتم شما نیز سزاوار نمائید خواجه گفت که
 چون شما خوشبو و شادید من خرم معاف کردم ایشان بحال خود آمدند و در پاهای شیخ اینها زدند و توبه نمودند
 پس حضرت شیخ احمد جام نماز خواند و بجا بست جام مراجعت نمود خواجه سوود و چستی منوچه چستت گردید و شیخ
 احمد جام وقت خلعت خواجه برای تحصیل علم ناکید بسیار کرد و گفت در ویسی بی علم چیزی نیست چند علم
 بحال داری ولیکن علم ظاهری نیز در کار است تا ظاهر و باطن یکی گردد و حضرت خواجه نصیر الدین
 قبول کرد و هم در آن سال تحصیل علم غزیت بدیج نمود و هم صاحب لائقا بن الانوار بنیویسید چون
 حضرت خواجه سلیمان است که در رتبه در آمد بضرورت بعینه ثبت افتاده و اندر علم مایه سوود و هم وی از
 سیر الاقطاب روی از خواجه عبدالحق محمد رانی نقل میکند که در ایام عاشورا در جمعی حضرت خواجه

در صورت بیان نمودن نام جوانی اندک سینه زایدان خرقه در بر روی ده بر دوش داشته که شنبه
 شنبه خواهر بر او نشوید و بوی سینه بخواند لغت است که محلی آمده عینه و سلم فرموده است
 در مستدرک حواری گفته میفرمودند بر این حدیث چیست - حضرت ما بعد فرموده است
 تا زمانیکه ایمان بود حدیث من حدیث علی علیه السلام و از این منبری گفته میفرمودند که مرزبانان باشند
 تا وی را انبارت نمودند و خرقه اندو کشیدند تا بر او بر انداختند و گریه کردند و در میان
 افتاد و یا شکست و طمان شد و بعد از آن سینه و زلف نهادند و در دوشی بر سره و در اندک
 گایسته او گشته و بعد می نیمی از اولیا خدا گشتی بهر باب آمده چوئی و وی شخص امدار و یار فرست
 سپهر رشت بزرگوار سر قوم مقررین برابر بود و سینه است که چنان خلق و مواضع است بر سر
 و خود را ایچید که شمر می و غلام و کنیز خود را سلام کرد می و تیام نمود می انهمی سینه است
 از سیر الایلی می آرد که چون خواججه طلبت بر سر او و چندی را از رحمت فراموش نمود می با بهشت
 و حریر یا شنبه و سینه خواججه و در راه خواججه مطاوعه نمود و حریر باره - این چنین بود و جهان
 کرد بعد از یکساعت خواب خوشه شد که بنامه بر او بر او سینه شد و در مخرج بود که او از صحبت بر سر
 رفت از زمین و جهان غیب بیاید و نماز بنامه گذاردند بعد از آنکه هزار بار گفته بدین خواجه داد
 و در جوار گشته شد نماز گذاروند و بعد از آن هزار بار گفتند که چنانچه بر دارند بنامه نمود
 در خواب و صبرت تا بر صبح که خواججه قبول کرده بود فرود آمد ازین گرامت خواججه بندان که از آنجا
 سلمات شدند که شکر تیا بند تونی از غزوة شهر جب سنج و شمرین و کمانه و زمان معزالدین
 در پند در فلان گشت و در آن بیانش بود و جهت سال بود حمد الله علی ما رنج همه در اولیا
 آمده بود و در این اش نام است که در جوار باغ اسلم است عینه و خاندان چنانچه با وی چنانچه
 سلطان فلان است که بختات آید و در خواججه بر اطمینان دارد و اولیا یکبار در
 خواججه اطمینان معذور و در جوار باغ است چندی رحمة الله علیه در خاست می بسیار
 بود بعد از این خواججه در چندی غلام می نشسته و قبول همه طوائف بوده و در کافه نام شفقتی غلام

تمام داشته گونید شیخ اکثرت صلی الله علیه و سلم را در واقع دید که فرمودند که اسی احمد
 نوشتن مانیستی با مشاق تو ایم چون مبادا شده به یار موافق اختیار کرد و مجهول و از جانب کسی بر
 زیارت حرمین شریفین او مباح است. تعالی تشریحاً ذکر ما متوجه شد چون اقامت ارکان و مشرف بطرح کرد
 بحرم محترم برین و در حد شریفه مصطفوی علی زوار با شرف التحایا توجه نمود و در وقت شش ماه مجاورت کرد
 گونید که عادت و مواظبت وی مجاورت آن حرم خادمان اگر آن آید چو شش تنه که در این زمان از
 او از آنجا نجه می حاضران شنیدند که در این زمان که از جمله مشتاقان است و بعد از رحلت از دنیا رفتند
 و در آنجا شیخ شهاب الدین سهروردی زود آمد شیخ در این تقییم و احترام بسیار کرد و خلیفه بنیاد دنیا برخواست
 به دیده بود و بر اطلب کرد و وظائف اگرام و احترام بسیار بجا آورد و وی خلیفه را انصاف جاگیر
 در مواظبت و لذت گرفت و همه در محل قبول افتاد نمودی آوردند بحیث استمال خاطر خلیفه محرمی برداشت
 چون بیرون آمد فقر را قسمت کرد و بخرسان توجه نمود و ولادت وی سنیج و خمسماه بوده حد
 اسرار می آرد کمالات و خوارق عادات وی بسیار است و گونید که تمام در سجاده وی در شش
 مجال خود است و بر طبقه کبر و اهل معنی از فرزندان وی نهم منماید و این معنی از کمالات نواجدا
 نبشت و شاید آن آنگه یک در تمام بنده در همان انجمن الشمس اند و در آن سنیج و خمسماه
 زمان ابوالعباس احمد بن مستنیر حجه الله علیه شیخ ابو بکر بن محمد بن ابوالطیوسنی اشباح حرمه احمد
 در مخالفت وی از اصحاب شیخ ابوالقاسم که کالی بسته با ابوبکر و سوری محبت داشته است و وی
 پسینند که دیدار مطلوب بچه توان دیدگفت برید و عدد در آینه طلبت می فرمود که تصور آب شستن
 و نکات آتش گرمی بخش و دعوی طلب مطلوب رساند بهم و می گفته ای منی موهم سوخته نشود و در
 در زمین کاشته نگارند و نقش بر کاغذ نوشته نگارند و گویند بجا بهره وی بشا زده نه انجامید بر
 بنالیه بسرش نو اگر در که اسی نساج بود و طلب تماخت کن ترا با یافت جبه کار بهم وی گفته
 توکل آنست که منع و عطا جز از خداست تعالی بی بی عین القضاة همیانی در مصنفات خود آورده

که احمد غزالی گفت می یعنی ابو بکر بنیلاج در ساجات گفته الهی ما بحکمة فی خلقی خداوند او را در این
 پس چه حکمت است جواب آمد که احکمت فی خلقک رؤیای فی مرآة روحک و محبتی فی قلبک گفت حکمت
 که جمال خود را در آئینه روح تو بینم و محبت خود را در دل تو آنگیزم حجة الاسلام محمد بن غزالی الطوسی
 رحمه الله علیه است و می الوعده است و لقب می زمین الدین منتساب می و تصوف و شیخ ابو علی فارسی
 است غزالی و می است از روی نامی طوس اکنون ایشان باقی نیست و می گفته تصوف و شیخ اباعلی
 قدس الله تعالی روح خود می عن محمد ابی علی القاسم الکراکی قدس الله تعالی روحه انه قال ان الله
 التسعة والتسعين تصيرا وصانفا للعبيد السالكين و هو بعد في السلوک غیره اصل یعنی شنیدم از شیخ اباعلی
 که خبر داد از شیخ خود ابو القاسم نامی بود و نه گانه سخن بجانه و صف بنده سالک میگردد و در
 خط خود از آن بگیرد حال آنکه بنده هنوز در سلوک است نهایت رسید زیرا که فنا بسید علی الله
 که در سیر فی السیر نهایت میباشد و می او اول در طوس و نیشابور تحصیل علوم نمود و بعد به نظام
 و حکاک ملاقات کرد و قبول تمام بابت و با افضل نظام الملک شاطره کرد و برایشان بحال است
 مدرس نظامیه بار ابوی قنوت که در سنه اربع و ثمانین و اربعه مائة بیفرا و رفت بعید مدرا که کرد
 و طریق زهد و تقوی که در حدیث که در سنه ثمان و ثمانین و اربعه مائة حج گذار و در بنام مراجعت نمود
 و مدتی آنجا بود و از آنجا به سمت المقدس رفت و از آنجا به مدتی در آنجا رسید و بعد به بنام
 بعد از آن ببلخ خود بازگشت و بحال خود مشغول شد و ز خلق خدمت گزید و کتب بنیده تصنیف کرد و بعد
 و نیشابور و برگشت و بعد از چند گاه ترک کرد و ببلخ بازگشت و برای صوفیه خانقاها و برای علم مدینه
 و اوقات خود را بکارهای خیر نریز کرد و از عظم قرآن و صحبت ارباب ثلوث مدیس علم نازمان که بجا آورده
 میرست در ریغ چشمه جمادی الاخری ششم و شصت و سه حالات کمالات می بسیار معروف و مشهور است
 مختصر کنیز رحمه الله علیه صاحب حجة الاسلام ازین سرای سه پنج چیات پنجه و چهار و مات
 با بعد و پنج شیخ احمد غزالی رحمه الله علیه در لغات است و می از اصحاب شیخ ابو بکر
 است تصنیفات معتبره و رسائل بی نظیر دارد و یکی از آن سالها در سراج است که لغات شیخ غزالی

عراقی بر سن آن واقع است چنانکه در دیباچه لغات میگوید اما بعد این کلمه چند رو میباید مراست عشق
سن سوانخ زبان وقت اهل کرد و یکی از فصول سوانخ نیست که معشوق بهر حال خود معشوق است
پس استعنا صفت اوست و عاشق بهر حال خود عاشق است پس استعنا صفت اوست عاشق را نیست
در باید پس استعنا همیشه صفت اوست و معشوق را هیچ چیز درونی باید که خود را وارد لاجرم صفت او
باشد و در حاشیه لغات است یعنی ذات معشوق بیلاحظه و صف معشوقیت محتاج عاشق نیست اما بهر حال
صفت معشوقی محتاج است به عشق و عاشق که نور دارد و معشوقی لغات است و در این موردین شوق
با حدیث نیست بخلان عاشق که در معشوق ثابت نیست روزی کسی از وی از حال برادرش
محمد اسلام پرسید که وی کجاست گفت وی در خون است سائل در بر طلب کرد و در سجده یافت از جو
شیخ احمد تعجب نمود و قصه را با حمد اسلام گفت گفت است گفت سن در مسئله از سائل مستخاضه فکر
میکردم یکی از صفویان از فرزندان بطوس رسید بر حجة الاسلام در آمد و در از حال برادر خود شیخ احمد پرسید
آنچه سید است گفت ادگفت با تو از کلام وی هیچ نیست گفت آری جز وی در دست پیش آن در در
تامل کرد و گفت سبحان الله آنچه ما طلب کردیم احوالات در سنه سبع و عشره حسنة از دنیا رفت و خبر
در فرزندان است و ذکر آن محقق صاحب سوادان معتدای عالی مقدار آن عالم
معلوم لدنی قطب فراد آنجا که حاجی شریف زندانی قدس الله سره
وی در ریاضات و مجاهدات و ترک زنجیر مدعی نیست و در کلمات متناقض و خوارق میان قوم
شخصی بود در نکات و اشارات و معانی توحید جلای حقیت را به توجیه بدو داشتند و در حقیقت
عظیم الشان بود منیر الدین لقب داشت ~~مخبره فقره و اراد~~ ^{خواجه قطب الدین} بود در وی کوه
ایشان فرمودند از سماع آلائس حسد و کینه و غل غش بکلی زایل میگردد و بسوی عرش و کرسی
میل کنند اهل سماع از وی احترام کنند و اگر کنند صاحب مرآة از سیر الاولیای می آید که خواجه حاجی
شریف زندانی چهل سال از خلق غارت گرفت و خرابه اختیار کرد و در یک درختان در میوه چنگلی خوردی
و از عالم عبور بنایت لغت داشت اجابا اگر کسی خواستی که بخدمت وی رود و خادم گشتی زینار و کلاه

و حکایت آن بگفتی که از سعادت زیارت محروم گردی روزی شخصی خدمت خواججه سلطنتی فرمود آورد و در
 مدینه حاجت ندایم این محرم می بینی از خزانه غیب معجز است چون شخص نظر بصورت او دید که چو منی از ز
 و بجز ارادان شده است شکر بماند مقصود و خواججه آن بود که باز کسی فراموش احوال وی نشود و در تنهایی
 و تجرد جمعیت گرفته بود و صاحب سنج سنابل میگردد و خواججه حاجی شریف زندنی مرید و خلیفه خواججه بود و در
 چشمت حاجی شریف دائم در خلوت بودی بعد سه روز سیه لقمه سبزی منبک افطار کردی پس خوردی
 خواججه هر که خوردی مجذوب گشتی نظر آنکسیرت بود و او صد و شصت و یک سال عمر داشت از آنجا
 ساکنی تا آخر عمر و ضو و وی جز در قضا و حاجت باطل نشدی در ایام در گریه بودی و بار بار ناله زدی
 و آه گفتی و بویس بی طاقت گشتی آب بروی او میزدند و بپوش می آمدند میزدند که چندین گریه
 از خصیت در نمود و بار که این آینه بر آید می آید که ما خلق را چون الاله لایعنه ذل در بپوشی بی طاقت
 میگردد که خداوند تعالی ما را بجهت عبادت آفریده است تا شب روز او را بر سریم تا بعد از زیستغول چو می
 نباید که زود قیامت بیان در ایشان میزنند هر گویا حاجی شریف دوستی با خدا می داشت
 و با خلق هم سلطنت و این نوع دوستی در میان عاشقان صادق است نیست او را در حلقه عاشقان نشسته
 نمیداد این چنین کس شبان خرد نباشد تر که کسی بپوشد که در دل او بجز محبت خدا و سوسن محبتی
 نبود و هم می می زد که چون حاجی شریف زندنی نامشخص بود و شد شیخ زید و ای حاجی شریف
 از خدای عزوجل خواستم که در مقام من نشینی خلق را دست بپوشی و هر یک مریدان تو شرف
 در ایشان باشند برو در خلوت نشین خواججه عرضه کرد که بپوشد و خلوت کسی نشیند که مجموع باشد
 بنده لائق خلوت نیست خواججه بود و اسم عظیم که از پروردگارش یافته بود و حاجی شریف را با حاجت
 بجز که او آن اسم را یاد گرفت علم لدنی بر او گشاد و چند بعد از فرمود ای حاجی شریف کسی که در مقام محبت
 باشد علیه وسلم در مقام پیران بنشیند او هرگز جا بل نباشد حق تعالی بر او علم لدنی بگشاید و راه هدایت
 نماید او بدان گمانند بعد از آنکه کلیم حاجی شریف را پو شایند و خلوت عطا فرمود و بجای خود نشاند
 با فقر فاقه و محبت با غنا و مسا کین آنچه راه دوستی بر این است او را تقصیر کرد و هم می گوی که چون خوا

حاجی شریف خرد طرانت پوشید باقی غیب از او که ای حاجی شریف پوشیدان خرقه گویم مبارک
 باشد تا آنکه امور بدیم و مقبول حضرت خود کردیم هر که با تو محبت گیرد او را نیز مقبول حضرت خود
 کردیم صاحب اقتباس الخوارزمی را قطاب می آید که مرقد و قبر وی در شهر قنوج برکناره دریا
 متصل جانب شمال واقع است اگر چه پیشتر آردون ایشان در هندوستان و در بخارا حلت نمود
 مطلقاً از هیچ کتب شاخ معلوم نیست ولیکن اندرون شهر و در بیرون گان در زکات شهرت تمام نمود
 این فقیر کز زیادت کرده و الله اعلم بالصواب بیوم ماه حبس در فاش نظر نیاید بقول در سنه
 اربع و ثمانین و هشتاد و بقول معاصر خواجه یوسف همدانی بود بقول قبر شریف در یک شام با
 قنوج است و بقول در قریه زنده که از قریات بخار است رحمة الله علیه
 ذکر خواجه یوسف همدانی گنیت وی ابو یعقوب است قدس الله سره
 در شجاعت حضرت خواجه محمد باقر سده در کتاب فضل الخطاب آورده است که خدمت مولانا
 شرف الدین العسلی الانصاری النجاشی روح الله روحه که از کبار علما اند و از خاندان خواجه گان
 قدس الله سره و او هم خط شریف ایشان مکتوب است که شیخ یوسف همدانی بیست و سه ساله بوده اند بیفاد
 ز قندهار از ابی اسحاق نقیسم علم فقه آموختند و در علم نظر بدرجه کمال رسیدند و برین مهتاب امام
 ابوحنیفه رحمة الله تعالی علیه بودند و در اصفهان بخارا تعلم کردند و در عراق و خوارزم و خراسان
 و ماورالنهر صاحب قبول بودند و مدتی در کوه زر ساکن شدند و خرقه از دست شیخ عبدالعزیز
 جوینی پوشیدند و تصوف متساب شیخ عبدالعزیز جوینی و شیخ نعمانی و شیخ ابوعلی فارسی کردند
 ولادت وی در سنه اربعین و در بختان بوده است و هم وی منویسید و در تاریخ امام باقری مذکور است
 که خواجه یوسف همدانی صاحب حوالی کرامات بوده و در بغداد و اصفهان و عراق و خراسان
 و سمرقند و بخارا مانده و در حدیث و زید و سواد و خلق از وی مستفاد شدند و در مدینه
 تردد کرد و مدتی آنجا ساکن شد و بعد به جرات رفت و چند وقت آنجا بود و بعد با غیرت مریدان
 از قنوج با دیگر بجزرات رفت بچند آنجا بود و بعد با غیرت مریدان چون از حضرت سیردن آمد

شیخ ابوالحسن بن ابی سیرین

در راه او ایستادند و در همان موضع که وفات یافته بود و بر او منکر کردند و گویند بعد از آن منکر
 که از مردان می بود حساب بسیار که در این نفس کرده و بسیار که وی آنجا است نیز از دیگران بد چون حقیقت
 خواهد بود و وفات کرد و یک سده است چنانکه از میان اصحاب در مرتبه ارشاد یافته بگفتند
 زیادت خود اصب که صاحب نقیحات فی آرد شیخ محی الدین بن العربی قدس الله سره در بعضی از
 مصنفات خود میگوید که در سنه ثلثین و شصت شیخ ابو عبد الله بن کرمانی در شهر فونیه در منزلت سن بود
 وی گفت که در بلاد او خواهد بود چنانکه در ایاتی که زیادت از شصت سال برجاوده شیخ شسته بود
 روزی در راه خود بود که خاطر سردین غریب طبعی خطور کرد و دعوات وی آن بود که در غیر جمع بود
 آید و آن سوی گران آمد و نیداشت که کجای باید رفت بر مرکبی سوار شد در سر و پیرا گشته تا بجای
 خلیفه عالی نوباد رسید از آنکه در راه انبهر سرون برود و با دیده در آید تا بر مسجدی ویرانی رسد
 و ایستاد شیخ فرود آمد و مسجد در آید که ششمنی سیر و کشیده است بعد از معنی سه سال کرد و اولی بود
 گفت ایوسف مراست که مشکلی شد آرد که در شیخ آنرا بیان فرمود و بعد گفت ایازند هرگاه مشکلی
 شود و شجره و آبی و ازین سرون مراد شیخ مشکلی شیخ گفت است که آنجا این نظر کرد و گفته هرگاه
 مرا مشکلی شود بزنگی از تو آبی است مثل تو شیخ این العربی سیکو بدین از آنجا استم که مرید صادق
 تصدق خود و هر یک شیخ نجیب خود میخواند که خلفا و خواججه یوسف چهارده عبد الله برقی و خواججه
 حسن برقی و خواججه احمد سیوی و خواججه عبد الخالق عبد رانی بعد خواججه صرکب در مقام دعوت بود
 و خلفا که بر طریق اوب در خدمت می بوده اند و چون خواججه احمد سیوی بر طرف کرستان عزیمت کرد
 جمیع باران را بنامت خواججه عبد الخالق ولایت کرد و همچنین در ساله بعضی از مسافرتین
 خاندان است یونانی فی سنه ثلثین و شصت جمعا الله علیه علیه خواججه احمد سیوی طشاک
 خا فو اده سیویان رحمة الله تعالی علیه می خلیفه سوم بود و اند از خلفای خواججه
 جدایی قدس سره شریک است که در این بیان از استوی گویند و اما که رکی در این شیخ
 از طریق گفته بودند این سبب است که حضرت مشهور است با او کرستان و کرمان که در این بیان

مشاهیر و اولاد سیویان

مساجد آن و کرامات بسیار در مقامات فریبه آورده اند و ایشان در طفلی منظور نظر باب رسالت شده اند که از قده
 مشایخ ترک بوده اند باب رسالت ایشان مشتمل بر شایسته حضرت رسالت علیه السلام است و شیخی که در وقت
 و خواجده خدمت ایشان توفیق کلی واقع شده و نا باب رسالت و فریبه حیات بوده اند خواجده سید و امام کلان
 در می تمام مغموم و اندر بعد از وفات وی هم با اشارات وی بخارا آمده اند و سید که ایشان در خدمت خواجده
 تمام شده و در جمعی از شاگردان رسیده اند و در رساله بعضی از مشایخ این خاندان چنین گویند که بعد
 از وفات خواجده عبدالمهدی در خواجده حسن انرفی چون نوبت خلافت خواجده احمد موسوی رسید و دعوت خلعت
 مشغول شدند بعد از چند نگاه که ایشان را با اشارت غیبی بجانب ترکستان عزیمت افتاد و در وقت نوبت رسید
 اصحاب انبیا بعت خوانده عبدالحق عجمی و ابی رصیت نمودند بعد از آن بجانب سیسی توجه نمودند و در
 ناکه که خواجده احمد موسوی سر حلقه مشایخ ترک اند که مشایخ ترک را در طراقت انبشاب بدیشان است و
 خاندان ایشان سیسی بزرگوار عزیزان بوده اند که در مجموع ایشان را علیه السلام با بدو بداند که خواجده
 را چهار خلیفه اند اول منصور اما دوم عبدالمهدی سلیمان اما چهارم حکیم اما بقولی نیز از ایشان
 اصحاب شاد شدند و سر حلقه شصت زود رفت از دنیا و در تصدی سیسی مرفوع گشت و ذکر خواجده
عبدالحق عجمی و ابی رصیت سوره ایشان خلیفه چهارم خواجده در حقیقت
 اند و سر حلقه خواجده سید و سر حلقه سلسله عزیزان در حقیقت است موافق مدفن وی در سیسی است
 از ولایت بخارا و آن در سیسی است بزرگ شهر با نام سیسی و سیسی است بخارا و آن نام در سیسی است
 است بعد از امام معرفت از اولاد امام مالک بوده و در ازولاد او که دم است
 گویند عبدالحق امام صحبت و از حضرت علیه السلام بوده و حضرت را ابو جود خواجده شایسته داد و عبدالحق
 نام نهاد و بعد از عبدالحق امام از ولایت دوم بدیاری را در انصاری ولایت بخارا آمده و در حقیقت و آن سن
 و حضرت خواجده استخوان متولد گشت و در حقیقت و آن نشود و نمایان شد و در حقیقت و آن نشود
 شدگان است اندر حقیقت است در حقیقت است در حقیقت است در حقیقت است در حقیقت است

در حقیقت است
 در حقیقت است

و عفا و متابعت شریع و سنت مصطفی صلی الله علیه و سلم و مخالفت اهل بدعت و هوا کوشیده
 ارش با یک خود را از نظر اخبار پوشیده اند ایشان را سبق و کرم دل در جوانی از حضرت علیه السلام بوده
 و بران سبق مواظبت نموده اند و خواججه نصیر الشیخان را بفرزندی قبول کردند و فرمودند که در جوانی
 در تلمیذ و غوطه خور و بدل بگو لا اله الا الله محمد رسول الله چنان کردند و این سبق را گرفتند و بکار
 شدند و کتبا و مایافته و اهل حال تا احوال روزگار ایشان نیز یک خلق مقبول و محمود بوده
 از آن شیخ الشیوخ عالم خواهد بود پس هرانی بخارا آمدند و خواججه عبد الخالق صحبت ایشان دریا
 و معلوم کردند که ایشان را هم ذکر دل بوده و صحبت ایشان می بودند تا مدتی که در بخارا بودند گفتند
 که خواججه نصیر پیش ایشانند و خواججه یوسف پیر صحبت و خرقه و بعد از خواججه یوسف خواججه عبد الخالق بر
 مشغول شدند و احوال خود را پوشیده میداشتند و ولایت ایشان چنان شد که در یک وقت نماز کعبه
 و می آمد و هم در شجاعت شش فرموده اند که وصیت میکنم ترا ای پسر که من بعد از ادب تقوی در
 جمیع احوال بر تو باد که متبع آثار سلف کنی و نماز جماعت گذار شسته طریقه امام و موزن نباشی و
 خانقاه بنا کنی و در خانقاه نشین و سماع بسیار کنی که سماع بسیار نفاق پیدا آورد و در وقت بسیار
 سماع دل بر آید و بر سماع انکار کنی سماع را اصحاب بسیار اند که گوی که خورم خورم
 و از خلق گریز بجای که از طبع گریزید و هم در نفاق است در ویشی مشی شجاع گفت شیطان بود و در
 راه هیچ دست باشد خواججه فرمودند که هر روز که بسوی حد فنان نفس رسیده باشد چون در ششم
 شود شیخان برود دست یابد اما آن روز که بسبب حد فنان نفس رسیده باشد و بر آید
 بنزد شیخ کجا غیرت بود شیطان بگریزد و این چنین صفت انکس را مسلم شود که روی بر آید
 دارد و کتاب خدا را بخورد و صل بدست راست دست رسول را بدست چپ گیرد و در
 این دور و ستانی راه را سلوک کند در دوازدهم هیچ الا دل سینه خسته بین چنانچه
 برت از دنیا خواججه عارف ربوگر می رحمت الله علیه در نفاقت است همه
 را خسته بوده است خواججه احمد صدیق و خواججه عارف ربوگر و خواججه اویا کلا

باز این کتب

و سلسله نسبت ارادت حضرت بیادالدین نقشبند رحمه الله علیه ازین جماعه بخواجہ عارف میر
 در شحات است ایشان بنیاده چهارم اند از خلفاء خواجہ عبدالنجان قدس سره مولد درمن
 ایشان را بگویند است که موصوف است کبریا شکر بخار امام محمد در آن کجاست که شکر است خواجہ
 عارف را ترقی بسیار بر وی داد و سلسله در وی شائع گشت و نسبت ارادت خواجہ بیادالدین را

بیرسد ۲ غره شوال ۱۰۰۰ تصدیه و پانزده وفات یافت عمر طویل داشت

خواجہ محمود انجیر نقیوی رحمه الله علیه در نقیاش است وی از خلفاء خواجہ عارف است
 در شحات است مولد ایشان انجیر نقی است و اعظم خلیفه خواجہ عارف است و بجز نقیوی موصوف است
 در ولایت بخارا از مضامین ابلی که در پی زرگت و شغل بر چیده و مرزعه سه و سناک است بخارا
 خواجہ محمود در ابلی سکونت داشت تیر وی استیجاب است و بجهت وجه عدل کسب حاکماری

خواجہ نقیب الدین

و چون از خواجہ عارف اجازت داشت و یافته بود و بدعوت خلق بحق ما دین و ما مور کشته بنابر
 مقتضای وقت و صلح بحال طالبان ذکر عدلیه معمول گردانید اول بار که مشغول

شده اند در مرض موت خواجہ عارف بیده است نزدیک زمان شکر ایشان بر سر من کوه
 و خواجہ عارف در آن محل فرموده است که این وقت آت است که ما را اشارت کرده بودند

از نقل ایشان خواجہ محمود در سجده می کرد و دروازه ابلی است که در عدلیه مشغول شدند و مولانا
 الدین از کبار علمای وقت که جدا جدا حضرت خواجہ محمود را با سایر بانیان استاد العلماء

الحکامی در جہا آمد و در بخارا از خواجہ محمود سوال کردند بجزو جمعی اکثر از ائمه علمای زمان که
 شما ذکر عدلیه بجهت بیگونی خواجہ فرموده تا حقیقت بیدار شود و غافل آگاه کرد و در وی

ارو با سقامت شریعت و ظرافت و رأید و حقیقتا تو به و انابت که معنی همه خیرات و صلح
 سعادت است رحمت شایر سوا انما حافظ الدین گفتند نیت شما صحیح است و شمار این شغل حلال است

آنگاه از خواجہ محمود در الناس فرمودند که ذکر عدلیه را جدی مانتان کنید که بان حقیقت از بخارا
 گرد و بیگانه از ایشان جدا شود و خواجہ فرمودند که ذکر عدلیه کنی مسلم است که زبان او پاک باشد

در نسبت وصلی او پاک باشد از حرام و نجس و دل او پاک باشد از با و سمعت و سر او پاک باشد از آلودگی و هر چه
 بر او بیت و در می خواند علی با صحابه و خود در این که مشغول بود و در ناگاه سر می سفید می
 از بالا سر سفید بر این گفت ای علی مردانه باش اصحاب از دیدن آن فریغ و شیندن آن سخن کفایتی شده
 نشدند بعد از آنکه آمدند پس دیدیم که آنچه بود که دیدیم شنیدیم تو آنچه علی را دیدن فرمود که آنچه آنچه بود
 بود حق بجای ایشان اگر است و او است که دائم در مقام که حق سبحانه و تعالی علی را در حدیثین بنی
 گفته است پروردگار میکنند و بعد از بیع الاول از دنیا رفتن خواججه علی را می بیند رحمت او علیه
 در فحاشی است و می از خلفاء و خواججه محمود است و لقب ایشان درین سلسله حضرت غریب است ایشان را
 مقامات عالی که امانت ظاهر و بسیار بوده و صنعت بافتندگی مستغولان بوده اند و این فقیر از اجنبی کار
 چنین استماع دارد که اشارت ایشانست آنچه مولانا جلال الدین رومی در غزلیات خود فرموده است
 کرمه علم حال نون خال بودی کی شد بنده اعیان بخار خواججه تسلیح است و در ایشان از خواججه
 نیز از دیگران پس بدند که ایمان است فرمودند که گندم و پشمین نیز از ایشان پس بدند که
 مسنون نفسا سیوفات کی بر نیز فرمودند که پیش از این در شرحات است ایشان خلیفه دوم اند از خلفاء و خواججه
 سواد شریف را می بیند که نقیبه است بزرگ در ولایت سجاده ابرو و فرستکی شکر رسیده بارها بسیار
 شمت ششی اول حضرت شیخ رکن الدین علاء الدین سنائی قدس سره تعالی روحه با ایشان
 در ده اندوسپان ایشان مراسلات واقع شده گویند که شیخ در ریشی با محبت خواججه است
 و سینه پس هر یکی را جواب شنیدند سلسله سوم آنکه مامی شومیم که شما ذکر هر گویید این چونست
 جواب فرموده اند که نیز می شنوم شما ذکر خفیه می گویند پس ذکر شما نیز حجت باشد ششی دوم
 سواد ما سید الدین نقیبه از اکابر علمای آن زمان بوده از حضرت غریبان سوال کرده که شما ذکر علائمه
 شنی می گویند ایشان فرموده اند که باجماع همه علماء در نقیبه آخرین بدید گفتن و تحقیق کردن حکم حدیث
 بقیومت و آنکه بشاد است ان لا اله الا الله جانت است و در رویشان هر نفسی نفسی اخیر است
 رمضان سینه خمس عشر و سبعمائه رفت از دنیا و بقول احمد عشرین

تذکره

حواجر با با ساسی رحمه الله علیه در نجاشت می خلیفه حضرت عمر بن است
 و خدمت خواجیه را از او بزرگواران را نظر قبول بفرمود می از ایشان بود است و ایشان که بارها
 بند در آن سبک شدند بفرمودند که از نجاشک وی مردی می آید زود باشد که نصیبش در آن نصیب عارفان
 زود می از آنرا سبک کلال که از طغیان ایشان نظر از عارفان می بود شد و فرمودند از اولاد حضرت
 خواجیه سبک زود گشته بود که ایشان جماله بر سینه ایشان گذاشت و بسیار از آن بجز است خواجیه محمد بابا بودند
 که در آن است با او قبول کرده و توجه با صاحب کردند و گفتند این مرد است که ما وی می می
 بودیم معده امی رو بکار شود و امیر سبک کلال را فرمودند که در حق فرزند پسر والدین برت و شفقت
 نداشتی و با کمال حکم اگر تقصیر کنی امیر فرمودند که با چشم اگر در وصیت خواجیه تقصیر کنیم در سحاح است
 ایشان افضل از کمال صحاب حضرت عمر بن امیر بودند ایشان فرموده است که از جمله وصیای
 است و یک نفر می بود از راستین از کمال است و در ایشان بر آنجا است مقبول است که جو
 حضرت عمر بن امیر او را سبک سید و کمال بود بعد از ایشان صحاب اختیار کرده و امر خلافت در آن
 خود را با این تقصیر فرموده همه صحاب را با تابع ایشان امر کردند و در جمعی از آن می گفتند
 هیچ برت از دنیا ذکر شیخ ضیا و الدین ابوالنجیب عبدالقاهر الدهری و شایخانو در آن
 بجز از آنکه علم ظاهر می و باطنی کمال بود و معنیات در سبک بسیار در آن قبول نفی است و در آن
 و سبک با ابو بکر صدیق رضی الله عنه رسید نسبت ارادت می در طریقت شیخ احمد عراقی است و در تاریخ امام
 سبک بود که از اصحاب شیخ ابوالنجیب صحرا در می حجه الله گفت روزی با شیخ در بازار بغداد میگذاشتم در مکان
 رسیدیم گو سفندی از حجه بود شیخ بایستاد و گفت این گو سفند میگویی که من ده امه گشته قصاب شیخ و قصاب
 چون بچو نماز آمد صحبت قبول شیخ او را کرد و نام شد صحاب راه الا سبک گوید می از دست علم خود شیخ
 ابو حفص بن خرقه خلافت پوشیده است و با شیخ حماد بن ابوسلم در آن صحبت داشت چنانچه بکمال از وی
 نقل میکند شیخ ابوالنجیب صحرا در می گفت که اول شیخ کرد و حقیقی برین رکعت صحبت شیخ حماد و با شیخ بود که
 در اکلان عالی در سلوک و حقایق بسیار است پس فرمود حلقه اکثر اولاد او در کمال صوری و سفیدی

تذکره خواجیه

بیچ اهل ائمه متفق اند در نگین از شیخ شهاب الدین سحروردی نقل میکنند که وی گفت وقتی نزد یک عم خود
 شیخ ابو نجیب می سرودم که عروسی گوساله پیش آورده گفت با سیدی این و نذر کرده لهم و برشته جان این
 گوساله پیش شیخ آمد شیخ فرمود که این گوساله بگوید که من آن گوساله نه ام که برای شما نذر کرده اند
 دیگر است و مرا برای شیخ علی بن ابی طالب نذر کرده اند من گفتم که آنرا باز نذر کرده اند و من
 در عرض فرمود که این گوساله نذر شماست و آن غم شیخ منی بود در شنباه و آن نذر شد و هم در کمال شیخ شهاب الدین
 نقل میکنند که عروسی سید نقر از بهر و سید نقر از نصارا در مجلس حاضر شد شیخ ان سید امیر آیتا ایمان عرض کرد
 بیچ نوع فعلی که در پیش شیخ در این هر یکی از آنها نقر از زمین تقسیم کرد و منقر از تمام فرود برده بود در کمال
 پیشش نقر ایمان آوردند و گفتند چون شهر در بطن ما سید جزوین اسلام هر دینی از اولها می باشد
 و بر اینچندان کرامات و خوارن عداوت خواهد بود که مثل شیخ شهاب الدین سحروردی می بود که در کمال
 بسیار می خود خواهد آید و دیگر شیخ نماز یا سرفردن سره نیز از اصحاب شیخ ابو نجیب سحروردی است
 در نجات و در کسب ناقصان و تربیت مریدان کشف و قلع ایشان کمال و تمام شد است شیخ
 کبری در کتاب نواج اجمال آورده است که چون بخدمت شیخ عمار رسیدم و باذن وی بخلوت در آمدم بخدمت
 گذشت که چون کتاب معنوم طاهری کرده ام چون فتوحات غیبی و سرت در آنرا بر سر امی منبر بطالبان
 رساندم چون بخدمت بخلوت در آمدم تمام خلوت پیش رسیدم و آن شیخ فرمود اول نصیحت کن بعد از آن بخلوت
 بر تو نمود باطل را بر دل من آنگاه بیار او وقف کردم و جا بهار الفقیر اعظم غیر بگوید پوشیده بودم و گفتم که این
 تیر من و این جگن من اسکان بیرون آن نیست و عزم کردم که اگر داعی بیرون آن غلب شود آن جبهه را باره سازم
 تا سحرورت نماند و سحریمان خراج شود و شیخ درین نظر کرد و گفت در امی که نیت هست ساختی چون در آمدم تمام خلوت
 همین شیخ ابواب فتوحات بر من بگشاد و دیگر شیخ نه و زبیا که سحروردی می اهل زکات زدن و اما در عروسی ده و بیست
 شیخ ابو نجیب سحروردی است و اکثر اوقات در مقام سغراق می بود و شیخ سحر الدین کبری
 را بفرستاد و در مقام کسب رسانید و با ما می قبول کرد و فی کتاب شفا البریه که نصیحت
 شیخ محمد الدین بغدادی است میگوید شیخ ابوبکر بن ابی طالب قبول می نمود و در جهان

يقول قيل لي يراد انك لصدوة فانك كاشحاج اليها فقلت يا ربنا اطلق ذلك كلفني شيئا اخر
 يعني نماز ترك كرج ترا احتياج بنا زمانه است گفتم برود و کار اس ملاقت این امر دارم الخلف کن
 یعنی این گفتن بسبب امان بوده دیگر شیخ اسمعیل قاضی قدس سره دی خراز اصفا
 شیخ ابوجیب سهروردیست شیخ نجم الدین کبری بصحبتی رسیده است و خرقه حاصل از دست وی پوشیده
 و شیخ اسمعیل قاضی اول خرقه از شیخ ابوجیب سهروردی یافته دوم خرقه از دست شیخ محمد بن
 سلسله ای به نهم وسطه بخدمت کمال بن زیاد میرسد چنانچه بعد ذکر ابوعقوب بن موسی ابو
 خضر حوری نام پیران سلسله محمد بن کمال بن زیاد است و این سرود بزرگ هم در سلسله پیران است
 مقدمه این کتاب بیان خانواده فردوسی است و در بیان مفصل ذکر افتاد است و ولادت شیخ ابوجیب عبد الظاهر
 بن عبد الله سهروردی در سنه تسعین اربع مائه بوده است و وفاتش نیز در سنه ستم مائه
 الاخر در سنه ثمان و سن و حسمائة در زمان ابوالمظفر یوسف بن یحیی مستجد از خلفای عباسی
 ذکر آن امام ارباب طریقت ان مشهور است اولیای اهل حقیقت آمنت ندای انشی انما الله
 الله الا اناسکنا کلام فلنا یا ناکر کولنی قطب ارشاد حضرت خواجه عثمان مارونی خرمی
 استقند امی ان بصیرت بود و از عظمای مشایخ جنبیه محشمان طوائف صوفیه بود و در علوم صوری و معنوی
 از اقران خود فائق بوده در ریاضات و مجاهدات نظیری نداشت و کشف حقائق تفسیر و تشریح کتب
 عدیم المثال بود ابو منصور کعبه و شمس در خرقه فقر و ارادت از دست صاحب شریف زنی توی سده تقا
 سهروردی بصحبت قطب الدین مورد و نیز یافته چنانکه از مشروطی که حضرت خواجه بزرگ جمع نمود معلوم
 مسکن استخواجه بزرگ خراسان است و انصبه نارون که نوامی نیشاپور است و بقول آنکه تعبیر در
 در دیار فرغانه از فک مارا الهضرت و لیکن اکثر اوقات در مسافرت کوشیدی در لغات مجرب و لغات
 در صفت مشایخ وقت را در یافته بود و معتقد داشته و در هر نفسی بود کلمات دلایت می از پنجاه تا سها بگرد که مشایخ
 بزرگ معین الدین بخیری شاخه از عالم داور و ام تربیت خود آورده در سیر العارفین می آرد که خواجه عثمان
 مارونی بار بار مودی که معین الدین صاحب است و مراد از مودی می آید ثنائی ماست خواجه بزرگ

سلسله ای به نهم وسطه بخدمت کمال بن زیاد میرسد چنانچه بعد ذکر ابوعقوب بن موسی ابو خضر حوری نام پیران سلسله محمد بن کمال بن زیاد است و این سرود بزرگ هم در سلسله پیران است

بنام

میسوزید که در شهر بغداد و مسجد خواججه صغیر بعد از می حرمه اندک و دولت پادشاه سید العابدین العابدین شیخ الاسلام
 خواججه عثمان طارونی قدس سره حاصل کردیم و مشایخ کبار بیدست حاضر بودند که این روز در پیش روی سید
 فرمود که دو گانه نماز بگذاردیم گفت استقبال فدیه پیشین فرموده سورة البقره تمام بخوان بخوانم فرمود
 کلمه سبحان الله گویند نگاه خود بایستاد و می سوی آسمان کرد دست من گرفت و گفت بخدا بی شایسته
 که این کیفیت است مبارک مراضی بر سر این درویش اندوخته بر سر نهادیم کلمه ثناء عطا شد انگاه گفتین
 چون پیشین فرمود که هزار بار سورة اخلاص بخوان بخوانم فرمود که در خانواده ما همین یکیش از روز محاسن است
 امروز شب زنده دارم که این درویش حکم استارت یکیش از روز بطاعت که پیشین خوانم روز بخند
 خواججه گفت پیشین همین که پیشین گفت نظر مالان چون سوی آسمان نظر کردیم گفت تا کجای می گفتم
 با عرض عظیم فرمود درین شکر بریدم فرمود تا کجای منی گفتم تا تحت الشری باز فرمود سورة اخلاص از بار
 بخوان چون بخوانم فرمود باز سوی آسمان کردیم گفتم تا کجای منی گفتم تا عجب عظمت فرمودیم
 پسند کن کردیم باز فرمود باز کن چون باز کردیم دو انگشت خود را نمود گفت چه می گفتم پیغمبر
 می منم همین که این گفتم فرمود بر که کار تمام بود بعد از آن پیش بود فرمود بر که هر که در پیش
 یکیش از روز بود فرمود بر ایشان صدقه بده چون بداد که گفت پس از روز حجت ما با پیش گفتم فرمان
 بالا رسد است انگاه سعادت زیارت ما که سیدم آید از دست گرفته بخدا من میرد دور زید نادوان
 خانه کعبه حاجات کرد در باب این درویش از آنکه سعید بن جبیر می را قبول کردیم چون از آنجا رفت
 ایم بر سر وضه خواججه کائنات محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم سلام گفتم آواز آمد علیکم السلام
 قطب المشایخ همین که این آواز بود بر و بجا است سید بن جبیر از آن فرمود پیشان آمدیم بزرگی
 در آنم که این شایسته نگاه خواججه بود که در صد و هفتاد بود از حد مشغول اما یکباری نشست
 از آنجا که این که در آن روزی موافق نفس خود است که این صومعه ببردن آیم همین که با
 از صومعه ببردیم تا به نام تو ز یاد که از روی عهدی بود فراموش کردی کار و موجود است
 را ببردیم و بیرون بردیم از آنجا که در آن روزی که این مایه را ببردیم و در عالم تجر عبث شده

نیندیم فردائی قیامت بیان در ایشان بر روی چه خواهم نمود و از آنجا در بخارا آمدیم هر گمان آنجا در میان
 مصر کی در عالم دیگر توجه داشته که نصف ایشان در غم نباید پس سخن ناده سال سجدت پنج ایضا و مردم
 بعد از آن خواجه در بغداد آمد و معترف شد بعد چند گامی باز ساور شد تا ده سال دیگر بر روی حاکم
 خواجه سز کرده برابر میرفتیم پس که است سال سبت شد خواجه با گشت و در بغداد غرلت گزشت آنرا
 را فرمان شد که درین روز من بیرون بخوام آمد اما شمار ایضا بد که هر روز وقت چاشت بیاید تا غروب
 شمار ایضا گوییم با آنرا یو کاری ماند پس این درویش بچین یکدیگر در روز سبت خواجه در مقام
 سیرت و آنچه از زبان سارک خواجه می شنید آنرا در سلم می آورد و چنانکه در انیس الارواح تمام مکتوبات
 خواجه عثمان بارونی در سبت سبت مجلس کرده و این مختصری بوشن است و لیکن هر گاه که مجلس بکتابت
 نوشت می آید مجلسها در سبت سبت در فضیلت نماز نافذ بود فرمود که شیخ یوسف بستی رحمة الله علیه در
 رساله خود بنویسد که در وقت خفتن نماند سه بار در آنجا صلوات بر آنجا اندوز قیامت پس میماند
 درین روز کسی در سبت سبت در وقت سبت سبت سبتی باشد آنگاه فرمود شد به ام از خواجه محمد
 معشای رحمه الله هر که در وقت خفتن یکبار الحمد سه بار خلاص شود چنان از کائنات پاک شود
 گوئی از ما در راه است آنکه در فرمود در صحیفه خواجه و انون سبزی رحمه الله نوشته دید ام بر
 این عمر رضی الله عنه هر که در وقت خفتن قل یا ایها الکافرون بخواند ضرر نشود بدین شواهد سبت
 در سبت آنگاه فرمود روزی با پیر خود مسافر بودم در ایشان بزرگی دیدم خواجه محمد بختانی گفتند
 از حد در مشغول زوشندم که او فرمود هر که در وقت بر آمدن آفتاب در رکعت نماز یا چهار رکعت
 نماز که از ثواب حج و عمره در نامه اعمال و بنویسد و در حضرت هر که در وقت بر آمدن آفتاب در
 نماز یا چهار رکعت نماز کند فاضله از است که خوان برارد هم صدقه کرده باشد پس که خواجه جان بود
 تمام کرد مشغول شد دعا گوئی باز گشت مجلس است و یکم سخن در رو کردن حاجات آفتاب بود
 فرمود که خدا استعالی دوست و اورد موسی را که حاجات روا کند موسی را به سبت حاجتگاه او است
 هر که موسی را اگر می کند خدای عزوجل همه کلماتش را با هم میزد و او که بدان معنی آید بنده

راست کند یا خاری ز راه بردار و ناموسین آنکله خدا متعالی اورا میان صد یقان و شهیدان
 ابحر مدرب العالمین جن که خواجہ فوائد تمام کرد مشغول شد مجلس سیدوم سخن در یاد کردن است و قنایه بود
 انگاه سوان علی سد عدیه و گفتم گفت که با فضل سخن اول حبت اللہ و نیایا کرد و گفتم که پیش مشغول بود خود را
 بیدار مرغزار مائی پشت انگاه فرمود و هر که در یاد کردن انبیا صلواته فرستد خدا تعالی گناہین سوار
 اگر چه گناہان او از دریا زیادت باشد و بیفت اندامش آتش و زخ حرام گرداند و در مساکلی انبیا و
 پشت خانہ آید و امید مسلمین که خواجہ این فوائد تمام کرد مشغول شد و ہم خواجہ بزرگ در
 تمامی کتابچه کو مجلس آخر مینویسند خواجہ عثمان مارونی قدس سره این فوائد تمام کرد و عصاره
 پیش بود این و شرف و در صلا و خرقة نیزه طا فرمود بعد از ان فرمود که این باو گناہان
 ماست این را بستان هر که را بعد از خود مروی این در گردان اولی بدی همین که خواجہ
 فوائد تمام کرد دردی بر زمین آورده باز گشتم صاحب سناہل می آرد که خواجہ عثمان مارونی بت
 ده سال نفس اطعام نداد و بعد بیفت روز پریشانی درین آیت امید می و گفتی آبی مارا از دست
 بران نفس من غالب می آید از من آب بخواد بر سر من درین اورا آب سیدیم و خواجہ عثمان مارونی در
 سماع بسیار گریستی و گاهی زرد شدی آیدیدہ خلیفہ شتی خواجہ اندام نمازہ نوره بلند سرود
 قص می آمدیم می مینویسید کہ خلیفہ وقت مریدیم و در بیان بود ویرا از سماع منع کرد و گفت
 اگر سماع نیک بودی جنبید توبه نکردی هر که از سماع باز نمازد اورا بر دار کنند و قول آنرا
 خواجہ عثمان قدس سره و سماع ستر نیاید از اسرار میان نبی و مولی اگر از سماع توبه
 بیکبار شود نیک را نگردد با شکر و از پروردگار بازمانیم تا توبه از سماع خواجہ سیدیم و در مجلس علما
 حاضر شویم تنبیم کہ علما سماع مارا بپوش کنند با گفت خلیفہ گفت بیاید خواجہ سخا رة کرد و در
 شد کہ در مجلس علما حاضر آمد علما بجز درین روی خواجہ بیعت خوردند و علم فراموش کردند
 و باپی خواجہ بنام داد و فریاد کردند و گفتند کہ سماع شما مباح است خواجہ گفت در عصری کہ خواجہ
 توبه از سماع کرد و میگفت کہ سماع مرغان را حرام است آنوقت خواجہ ناصر الدین در پشت بود و گفت کہ اگر

چند درخت بودی یا ناصر الدین در بغداد بودی چند تو بر اسماخ نگریدی شواجه دانید سماع را خوا
 شرط است تو چند بر ما محبت نیست پس بر این مانوی نکر و در مصر کنی سماع شنیدند همه علماء سر بیای خوا
 نهادند خواجه بکریم و لطف بر آن علماء نظر کرد و مصر کنی اهل بعد شدند و ابواب علم لدنی بر ایشان گشاده
 ترک و بیاد این نیا گرفتند و خلوت اختیار کردند و خلیفه گفت من خواجه را رضا و آدم که سماع بشنود و مگر بر
 زهره بود که سماع بشنود خلیفه قوال از آن گفت اگر شما پیش کسی سرود بگوئید شما را بر او که تمام صاحب العارفین است
 که خواجه بزرگ از حضرت خواجه عثمان مازنی حضرت گرفته روانه گشت بعد از چند روز خواجه عثمان مازنی
 از شرط محبتی که داشت و طلب خواجه از مقام خود انتقال نمود اتفاقاً در مقامی رسید که آنجا معانی ساکن بود
 و یک آتشکده بود بالای آن گنبدی ساخته و در قریب است از راه میزم در آن میخیزند چون خواجه
 عثمان پیش سره آنجا رسید قصبه در ترزیر درختی کناره جونی نژاد آمد و فخر الدین نام خادم را فرمود تا
 پاره آرد و آتش از قصبه آورده نان افطار بسیار سازد خادم مذکور رفت و آرد خرید و بخت آتش بر آن آتشکده
 سفان کرد آتش نشسته بود و نگر داشتند که دست در آتش کند خادم واقع حال اسحمت خواجه گفت خوا
 غیرت احدیت در کار شد برخواست و در کنار آتش رسید آنجا منعی دید محبتاً نام برخته جویش است
 و سپری هفت ساله در کنارش دارد و گوید پیش می دیگر معانی بسیار بطرف آتش شویجه نشسته اند
 از وی پرسید که از پرستیدن آتش چه نفع است که باز که آب معدوم میشود چرا قادر مطلق را پرستید
 تا شمارا بکار آید آتش مخلوق است منعی جواب داد که در دین من آتش او وجودی عظیم است چرا
 پرستیم خواجه فرمود چند سال است که این را پرستی بسیار استی و در کتب ما ترا شنود و او جواب گفت که با
 خاصیت او مومن است که ایا رای آنا شد که فریب آدمی شود پس خواجه آن سپر را از کنار مع خود
 کشید با وی شویجه آتشکده شد فریاد از معانی برخواست خواجه بسم الله الرحمن الرحیم گفت و آیت
 قلنا یا نار کونی برود و اوسلا علی بر ایم تو اند و در میان آتشکده درآمد چهار ساعت کامل آنجا بود
 از سر آتش خواجه و آن سپر ز رسید بعد از آن مو سپر از آتشکده بیرون آمد معانی از سپر
 که آنجا بودی گفت غیر از گل و گلزار چیزی دیگر بنظر نیامده از اینجا معلوم شد که خواجه را اول

ابراهیم علیه السلام بود پس سکیار حمله به مسلمان شدند خواهج آن مخفی باشد را عبد السلام کرد و سپرد
 ابراهیم نام نهاد و در حدود راتریت فرمود تا که برته ولایت در رسیدند و مصنف سیر العارفین نیز
 که در این مقام رسیده ام و از مردم معتبر آنجا تحقیق نموده ام که خواهج در نیم سال بحیث تربیت عبد
 و ابراهیم در آن مقام مانده بود پس از آنجا مسافرت نمودند و نیز می نویسند که آن اشکده را ابراهیم
 عمارتی و مسجدی خوب ساخته اند و مقبره شیخ عبد السلام و ابراهیم هم در آنجا است و در سلسله
 بسی گورستان بزرگ و حجره و خانقاه آنجا موجود است و نیز می گویند که دو مهنه در آنجا افتاد
 نموده بسی مفضل بود صاحب مرآة الاسرار میگوید از عبارات گنج الاسرار معلوم میشود که خواهج
 در وفی بحیث دیون خواهج بزرگ تادلی تشریف آورده است این روایت بنایت ضعیف است
 شیخ نصیر الدین اودهی از ان انکار نموده است بعد از ان ولایت میند باشاره باطن حواله
 خواهج بزرگ نموده بجانب کسبه متوجه گشت و هم در کسبه معطره دفات یافت مقبره ایشان در آنجا
 و معروف است در سن و فاش در تاریخ شمس جلالی این است پنجم شوال در سن ۸۰۰ و ششم
 واقعه ای که در کسبه بگریزیده و لیکن شیخ محی الدین عبدالقادر جیلی معاصر بود و بقول شیخ
 حسامه ذکر شیخ عبدالعزیز بنی خلیفه عظیم است صاحب در بیت المعرفة بنویسد
 از شیخ مشایخ بود احوال ایشان در بیان رسیده ذکر عبد الواحد بن عبدالعزیز
 کتبت او ابو الفضل در یاد بکر شلی بود در نزد بعضی مرید پر خود و پدر ایشان مرید بکر شلی بود
 مشایخ کبار در قیام تبدیل است و در بعضی نسخ منی منسوب بین نوشته است صاحب شریعت
 و حقیقت بود و در ذممه حنفیه و گویند بر ذممه جندیه بود و بعد شلی بر سن اشراف
 دفاتش در جمادی الآخر در سن چهار صد و ست و پنج هجری بوده قبرش در مقبره امام احمد
 رحمة الله علیه ذکر شیخ ابوالفرح طوسی اصل ایشان از طوس است از اصحاب شیخ
 بن عبدالعزیز است وفات آنجا مع الکمالات در سال چهار صد و چهل و هفت با تفاق اهل تاریخ
 ذکر شیخ ابوالحسن بنکامری نام علی بن محمد بن یوسف بن جعفر قرظی بنکامری است

از اصحاب ابو الفرج در سلال انوار است یکی از اکابر ویرا گفت انت شیخ الاسلام گفت ای
 شیخ فی الاسلام و خرج من اولاده و حقه جماعه نفه مؤمنه الملوك و عقلت من انتم
 منهم فقراء و منهم امراء یعنی شیخ امام در اسلام و بیرون آمد از اولاد من گردهی آن که
 بچونند زبانشان در برتر شود و مرتبه ایشان بعضی از آنها علما اند و بعضی امرای
 بفتح ما و تشدید کاف بعضی باغبان و در نجات نوشته که چهل سیگار توابع رسول است
 و لایس در چهار صد و ده بود و بقولی بعد سه روز لقمه طعام خوردی و دو پنجم تران بعد از نماز
 نماز پنجگانه کردی و فالتی محرم سه چهار صد و پنجاه هجری است تاریخ ای لفظ فوت است و گوید شیخ
 ابو سعید مبارک بن علی بن حسین مخزومی ایشان را در سلال انوار ابن محمد
 نوشته که از اصحاب ابو الحسن نقل است از غوث الثقلین که در ابتدای حال با خدا
 کرده بودم که نخورم تا نخوراشند و بناشام تا بناشاند چون چهل روز گذشت شخصی قدری طعام
 بگذاشت و برت تر و یک بود که نفس من از کسکی بالامی طعام افته گفتم و اسد از عهدی که با
 کردم برگردم ناگاه از باطن خود آوازی شنیدم الجوع الجوع شیخ ابو سعید مخزومی بر من بگفت
 آن آواز را شنید و گفت عبدالقادر این چیست گفتم اضطراب نفس است اما روح برقرار خود است
 شاهده خداوند خود گفت بخانه من بیای پس برت من در نفس خود گفتم بیرون سخو افت
 ناگاه خضر علیه السلام آمد و فرمود بر خیز پیش ابو سعید برو رفتم دیدم که بر در استاده انتظارم
 سیکشید گفت ای عبدالقادر گفته من این بود که خضر این را بینی گفت پس مرا بخانه برده
 طعام لقمه برت مبارک خود دره نام نهاد و بعد مرا خرق پوشا و فالتی و فالتی و فالتی
 هجری ذکر آن غوث وقت محبوب جهانی شیخ محی الدین عبدالقادر حیلانی رحمه الله
 کنت ابو محمد لقب محی الدین نام نامی عبدالقادر بن ابی صالح موسی بن ابی عبدالعبد
 بن یحیی زاهد بن سیف الدین محمد بن داؤد بن موسی بن عبدالعبد بن موسی الحجون بن عبدالعبد
 بن حسن المثنی بن امام حسن بن علی کرم الله وجهه و مادرش ام المصطفی فاطمه بنت ابو عبد

صوفیت و مقدامی شایخ گیلان بود ازین نسبت و پر اگیلانی میگویند و لیکن مسکن وی قصبه جیلان
و این جیلان لغایت جلالی فیض است و بواسطه در غایت اعتدال در تحت کوه جودی واقع شده است که گنبدی
علیه السلام آنجا قرار گرفته بود و از بغداد و هفت روزه راه است آنست در یرجیلی و جیلانی میگویند و جیلان
ز خریدار ایشانست و لغیر زمان خود وقف ساخته و نسبت خرده نفوس بدو سه جانب داشت یکی از
جانب با می بزرگوار خود و دوم از شیخ ابوسعید مخرومی که پنج مصله بسید الطائفه جنید بغدادی
چنانچه از آن مذکور شد و نیز همین اصل صاحب نفحاتست و یکجور قد از دست تاج العارفین شیخ ابوالونای بغدادی
هم پیشه بود شیخ عبید القادر راستد احوال از حضرت علیه السلام نیز تبت یافته است و آنقدر ریاضات در
و مجاهدات که بقدم توکل بخیرید شیخ عبید القادر کرده است ممکن نیست که کسی اینظایفه کرده باشد و آنقدر
و حوارق عبادات که از وی ظاهر شدند هیچ یکی از مقوم در آنوقت بوجود نیامدند و می بختند
عونی و قطبی قطبی ترقی کرده بمقام محبوبی رسیده بود که فوق المقام اولیاء نیست و اینجی الدین
از آن گویند که روز جمعه بغدادی آمد دید که مروی برهنه پانصد نفر اللول بدن افتاده است گفت می
عبید القادر در این نشان چون بنشاند حسدی تازه رنگ و صورتش ظاهر شد گفت من دین اسلام حقیقتاً
مرا بنور زده گردانیدانت محی الدین از انوقت هر طرف که میرفت و بر امحی الدین میخواندند شیخ
حماد و یاسر حمه علیه در نفحاتست و می از جمله شایخ شیخ محی الدین عبد القادر است کان استا و شیخ
علیاب المعارف و الاشرار و صهار کدوه و شایخ الکیار شیخ عبید القادر جوان بود در صحت حماد و بهبود
بلو نیام در صحت وی نشسته بود چون برخاست و بیرون رفت شیخ حماد گفت این عجمی را قیامت که در
وی برگردان همه اولیا خواهد بود و هر آینه ماموشی و بانکه گوید قدمی بده علی قیامت کل لی الله و هر
آنرا گوید و همه اولیا گردانند نومی شیخ حماد فی شهر رمضان سنه ۶۸۳ عشرین و چهل و نهم در نفحات
از علامه شام عبید الدینام گفته است که در بغداد سن ۶۸۳ این سقا بود و در آنوقت در بغداد از هر کس که میگفتند
عوضت و نیز میگفتند که صرفت که میخواهد پیدا میشود و نهان میشود و پس از آن شیخ عبید القادر و
و هموز جوان بود زیارت عوف زقم این سقا و راه گفت که از وی مسئله سیم که جواب آن ندانند و

که از وی سئله پرسیدیم چه میگوید عبد القادر گفت معاذا الله که از وی چیزی پرسیدیم من پیش می سرودم و تقاضا
برکات وی میکردم چون بروی در آمدم و برابری جای خود ندیدیم یک ساعت بودیم در بیم که بر جانی خود
است پس از خشمم در این سقا نگریست و گفت ای ابن سقا از من سئله پرسیدی که جواب آن غم انگیز است
است و جواب آن این می بینم که آتش کفر و توبه نماند بعد از آن بمن نگریست و گفت ای عبد
از من سئله پرسیدی و می بینی که چه میگویم آن سئله نیست و جواب آن این است که هر آنکه که فرود آید تا زمانه و در
کافران بی ادبی کردی بعد از آن شیخ عبد القادر نگریست و در این نحو نزدیک نشاند و گرامی داشت
ای عبد القادر جنای و رسول خدا را خشنود ساختی با ادبی که نگاه داشتی گو یا که می بینم ترا بعد از
بر منبر آمده و میگوئی قدمی بده علی رقیبه کل ولی الله و می بینم اولیا وقت ترا همه گردنهای خود را
کرده اند اجلال و اکرام ترا پس در همان ساعت غائب شد و بعد در راه گریزیدیم و هر چه نسبت شیخ عبد
گفت واقعه و این سقا خلیفه و برابری روم و ستاد و ملک روم علماء نصرانی را با وی مناظره فرمود
همه از ارام کرد در نظر ملک بزرگان و ملک را و خمر بود بوی مفتون شد وی را خواستگاری کرد
بشرط آنکه نصرانی شودی اجابت کرد پس این سقا عوث را با و کرد و نیست که آنچه میگوید وی را
سین مشتق فتم و در شمار وی نشاند و سخن عوث و حق من است شد روزی شیخ عبد القادر در
خود مجلس میگفت و عامه شاخ تربیت بچاه تن حاضر بودند از آن جمله شیخ همتی بود شیخ نقابن بطور
ابو سعید قیلوی شیخ ابو نجیب سمرودی شیخ خاکیه و قیصیب البان موصلی شیخ ابو السعد و غیره
از شاخ ابابکر شیخ سنی میگفت در اثناء سخن گفت قدمی بده علی رقیبه کل ولی الله شیخ علی همتی پرسید
و قدم مبارک شیخ را گرفت و گردن خود نهاد و زیر دامن شیخ درآمد و سائر شاخ گرو و نمازی خود و شیخ
شیخ ابو سعید قیلوی گفته که چون شیخ گفت قدمی بده علی رقیبه کل ولی الله حضرت حق بر وی
در رسول صلی الله علیه و سلم بر دست طائفه از ملائکه مقربین بجز اولیا استقامت من و شاخین که استخا
حاضر بودند احیا با حجاب خود و اموات بار و اح خود و خلعتی بپوشید و طائفه در حال
سپید و پاور میان گرفته بودند و صفها در هوا ایستاده و بر روی زمین هیچ ولی نماند مگر که در

خود است کرد و بعضی گفته اند که یک کس از عجم تو اضع کرد و از وی متواری شد صاحب سراه از
 کله سگوبید که شیخ عبدالقادر جیل زبایت شیخ حماد آمد شیخ نظر بسوی او کرد گویا که بازمی را بقصد
 آورد و نظر شیخ حماد در وجبان اثر کرد که در حال شیخ عبدالقادر بیرون آمد بر سبیل شجر و راه
 حق پیش گرفت و شیخ عبدالقادر قدس سره که قطب و لبیا بود از کبار اصحاب شیخ حماد بود و در حق
 کینت وی ابو محمد است علوی بود حسینی مازرونی گفته چون فرزند من عبدالقادر متولد شد هرگز در
 روز رمضان شیر نخورد و یکبار به لاله رمضان جهت ابر پوشیده ماند از مازرونی پرسیدند
 امروز عبدالقادر شیر نخورده است آخر معلوم شد که آن روز رمضان بوده است ولادت وی در شنبه احد
 و در جمعه بوده است و اخبار بالا خیا شیخ عبدالحق محدث و یونجه گوید عوث الثقلی ابو محمد عبدالقادر
 مدت کلام او بر مردم و ارشاد خلق چهل سال و عمر وی نود سال و عمر وی بیست و نه بود که بیست و نه
 سعادت لزوم از زانی و شست و هم از وی نقلت که آنحضرت فرمود در زمانه حسین بن منصور
 علاج کسی بود که او را دستگیری کند و از نوحش که او را شده بود باز دارد و اگر من در زمانه بودم
 او را دستگیری میکردم تا کار او با نجان کشید و من دستگیری میکنم هر که از مردان من است
 و از پایی و رایید تا روز قیامت و هم از وی نقلت از جماعت شیخ قدس الله سرار هم که فرمودند
 ضامن شده است شیخ عبدالقادر مردان خود را تا روز قیامت که نیرد هیچ یکی از دنیاگر بر توید و در
 هر گاه از خدا چیز خواهید بوسید شیخ امید ناخواش شما با حاجت رسد و فرمود هر که استغاثت کند
 من در که بتی کشف کرده شود آن کس است از و هر که منادی کند نام من در شدتی کشاوه
 آن شدت از و هر که تو سل کنه من بسوی خدا و حاجتی قضا کرده شود آن حاجت مرا وارد فرمود
 و در کت نامه بخوار و بخواند در هر کت بعد فاتحه سوره اخلاص یا زده بار بعد از آن در و در
 پیغمبر صلی الله علیه و سلم بعد از سلام و بخواند آنحضرت صلی الله علیه و سلم بعد از آن یا زده کام بجا
 عراق رو و در نام هر گیرد و حاجت خود را از درگاه خداوندی بخوابد حقیقی یا آن حاجت او قضا
 گرداند نسیه و گرمه اما کلام آنحضرت در بیست از علم نامتاسی الهی ممکن نیست احاطه غایت

بیتا صاحبان و درود

داشته بران کجایی و کماله و خوارق عادات و می انظر من الشمس و کرات و می پیش از
 و این مختصر کجائش این مزار در وفاتش روز جمعه تاریخ یازدهم ربیع الاخر سنه اصد و پنجاه و هشتاد و هشت
 در نظر یوسف بن مقتدی واقع شد و در بغداد مدفون گشت شیخ نجم الدین کبری منشأ و صاحب
 فرورسپیان رحمة الله علیه در نقاشی کتبت هی ابوالنجائب است و نام وی احمد بن محمد
 الخجوقی و لقب وی کبری و گفته اند که در ازان لقب کرده اند که در او این جوانی که تحصیل علوم
 مشغول بود و بهر که مناظره کردی بروی غالب آمدی فلقبو بهذا السبب الطائفة الکبری ثم غلب علی
 ذلک الملقب ثم فو الطائفة و لقبوا بالکبری ثم غلب علی ذلک فادعوا کتبه فلقبه جماعة من اصحابه بمن
 بهم و قال بعضهم هو محمد و فلقبوا بالملوحدۃ امی هو نجم الکبری جمع کبیر الکبیر الصحیح الاول کتبی
 القاری شیخ امام الباقی و وزیر شیخ ولی تراش نیز گفته اند سبب آنکه در غلیبات و حد نظر ما کسین کسین
 اقتادوی برتبه ولایت رسیدی روزی با دیگرگانی بر سبیل تفرج بجانقاہ شیخ درآمد شیخ حالتی نمودی داشت
 نظرش بران اقتاد و در حال عبرتبه ولایت رسید شیخ پرسید از که ام مملکتی گفت از فلان مملکت و در
 اجازت ایشان نوشت تا در مملکت خود خلق را بحق ایشان کند روزی شیخ با اصحاب نشست بود و در میان
 در جو اصغوه را و بنال کرده بود و ناگاه نظر شیخ بر آن صغوه افتاد صغوه برگشت و باز اگر پیش
 فرود آورد و روزی تحقیق تقریر اصحاب کف میرفت شیخ سعید الدین جوهری رحمة الله علیه که
 از خبر بدان شیخ بود و خاطر گشت که ایادین امه کسی باشد که صحبت وی در سنگ اندر نگند
 شیخ بنور است بدست برخواست و بد جانقاہ رفت و با ایسا و ناگاه سگی آبخار سید و با ستاد
 و بنال بیچنا میزد شیخ را نظر بروی اقتاد و در حال ششس یافت و تخم در خود شد و روی از شکر
 گردانید و برگریستان رفت و سر پر زمین می مالید تا آورده اند که صحرای میاند و بدست قریب بیچنا
 و شصت سنگ گرداگرد او حلقه میکردند می دوست پیشه است نهادند می و آواز کردند می و
 شیخ بخوردند می و بخوردت با ایسا و می عاقبت بدان نزدیکی نبرد شیخ فرمود تا او بر او رفت کرد
 سوز وین عمارت مشاهده شیخ در نبره با یکی از شاگردان محی السنه که بنده عالی دست کتبی

شرح السنه را میخواهند چون باو اخبر سید روزی در حضور استاد و جمعی از ائمه نشسته بود و سید
 السنه را بخواند و روشی در آنکه در این نشانی است اما از مشاهده وی تغییر تمام آنچه را یافت چنان
 بحال تر آنش نماید پرسید که این چه کس است گفتند که این بابا فرج تبریزی است که از جمله مجددان
 و محبوبان حق است همانند شیخ اشعری بقرار بود با اداوان بحدیث استاد التماس کرد که بر خیزد
 که زیارت بابا فرج رویم شاهد با اصحاب بر در خانقاه بابا فرج آمدند خلاصه وقت و اجازت خوا
 بابا فرج گفت گو در آید شیخ گفت از نظر بابا سخنش و استمجامه بیرون آوردیم دست بر سینه نهاد
 او شاد و اصحاب موافقت کردند پس پیش بابا فرج درآمدیم و ششیم بعد از لحظه حال بابا شغیر
 و چون ترس آفتاب در نشان گشت و جامه بر تن وی شکافته شد چون بحال خود آمد باز
 آمد بر خاست و آنچه را در سر بر او رسانید و گفت ترا وقت و فقر خواندن نیست و وقت که
 سر و فقر جهان شوی حال بر من بغیرش و باطن این چه غیر خدا بود و نقطه گشت چون از آنجا بیرون
 رفت و گفت از شرح السنه اندکی مانده است بدو سه روز از آنجا خوان و دیگر نودانی چون مردی در میان
 را دیدم که در آمد و گفت چه روزی از منزل از علم البقیین بگذشتی امروز باز بر سر علم بروی من بکن در ک
 کردم و ریاضت و خلوت مشغول گشتم علوم که بی گوار و آت غیبی نمودن گرفت گفتم سید که آنوقت
 از این شوم بابا فرج را دیدم که از در درآمد گفت که شیطان ترا نشویش سید بدین سخن از اسوس است
 و قلم را بنیاد ختم و خاطر را از همه بیرون ختم و هم در تفحاش است امیر اقبال سینانی در کتابی که در آنجا
 سخنان شیخ خود شیخ رکن الدین علاء الدوله قدس سره جمع کرده است از شیخ نقل میکند که شیخ سید محمد
 تبریزی در اجازت حدیث حاصل کرد و شنید که در آنکه سید محمدی بزرگ است استاد عالی است و آنجا
 با سکنه رفت و از وی نیز اجازت حاصل کرد و در شبی رسول اصلی آمد علیه و سلم در خواب بر
 از آن حضرت درخواست کرد که مرا آلتی بخش رسول اصلی آمد علیه و سلم فرمود که او اجازت سید که او اجازت
 مخفی فرمودند که مشدود چون از واقعه باز آمد در معنی این بی راهی نمود که از دنیا اجتناب می باید کرد
 در حال تجرد کرد و طلب مرشد ساز گشت و کس سید ارادت در دست نیکی سید از واقعه بود سید

کس فری آمد و چون ملک خودستان رسید با آنجا نرسید و بچکس او در مقامی ایستاد و غایب گشت از کسی پرسیدند که
 درین شهر چه مسلمانانی نباشد که بخورد و عریب جای دهد و گفت اینجایان تقابلی هست و بی آنجا اگر آنجا روی نماند
 گفت نام او صیت گفت شیخ اسمعیل نصیری شیخ نجم الدین بخارفت او را عباسی دادند و صفتها را صفتها را
 در آنجا ساکن شد و بخوردی می دراز کشید میگفت با این همه در بخوردی چند آن شیخ من میبرد که آنجا
 ایشان که من سماع را بقایب منکر بودم و ثبوت نقل مقام کردن بدو ششم شیخ سماع میگردد شیخ اسمعیل آنرا
 سماع جالبین من آمد و گفت خواهی که بخیزی گفت نمی دست من گرفت و مرا کینا کشید بیاین سماع برود و ما
 نیک مرا بگردانید و بر روی دیوارم بکند و او من گفتم که در حال خواب خود را نشناخورد و آدم خود را نشناخت و آن
 چنانکه هیچ بهتری در خود ندیدم مرا ارادت حاصل شد روز دیگر بخدی مت دخی رفتم و دست ارادت گفتم
 بسو که مشغول شد مدتی آنجا بودم چون از حال او پرسیدم علم او در ششم مرا شیخی در خاطر آمد که از علم این
 خردندی و علم ظاهر تو از علم شیخ زیاد است باید او شیخ را طلب کرده گفت بر خیز و سفر کن که ترا بر عمارت
 من دانستم که شیخ بر آنجا ظاهر من است اما هیچ نگفتم و بر ششم شیخ عمارت آنجا نیرنگ سلوک کردم و آنجا شیخی را
 نیز من سماع را آمد باید او شیخ عمارت شود که بجم الدین بر خیز و بصبر و بخت دست روز میان که این شیخی را بسایر
 سواد بیرون بر و خاستم و بصبرم چون بخانقاه می اور رفتم شیخ آنجا بنده و در میان او بود مرا که بود
 بچکس من سزا داشت آنجا کسی بگریز بود از وی پرسیدم که شیخ کد است گفت شیخ در بیست و چهار روز
 من بیرون رفتم روز بسیار او دیدم که در آنجا بود و غویب ساخت مراد خاطر آمد که شیخ نمیدانند که در
 آن وقت جانی نیست چگونه شیخ باشد او و غویب تمام ساخت دست بر در من ایستاد و جواب روی من
 درین بیخودی بیدار شیخ بخانقاه در آمد من نیز در آمد شیخ بشکر و غویب مشغول شد من بامی بودم
 آن که شیخ مشغول بودم چون او را سلام کنم همچنان بر بامی ایستاده غایب شدم دیدم که در آنجا
 غایب شده است و در درخ طائر گشت و مردمان را بگریز و تاش اندازند همین گذشت آنست
 در شخصی بر سر آن نشسته است و هر که میگوید که من تعلق بوی دارم او را نام میکند و دیگر کسی
 در آنش می اندازد تا گاه هر که بگریز و کشید و چون آنجا رسیدم گفتم من تعلق بوی دارم مرا که کردی

بشنید بالا رفتیم و دیدم که شیخ زوزیر بیان است پیش او رفتم و در پائی اقامت نمودم و وسیله سوخت قیامی من زود
 چنانکه از وقت آن بروی در اقامت نمودم و گفتم پیش این بنی حق را انکار کن چون میفایدم از غیبت باقی ماند
 شیخ سلام نماز را داده بود پیش منم و در پائی اقامت نمودم شیخ در شهادت نیز همچنان سلی بر قضا کرد
 همان لفظ گفت آن بخوری از باطن من بخت بعد از آن امر کرد مرا که باز گردم و بخدمت شیخ عمار رو
 چون باز میگشتم مکتوبی بن شیخ عمار بنیشت که هر چند من اری سعادت نازد خاص میگردد و باز بر تو
 میفرستم از آنجا بخدمت شیخ عمار رفتم و مدتی آنجا بودم چون سلوک تمام کردم مرا گفت بخوار
 روی گفت آنجا مردمان محبتند و این طریق را و مشاهده را در قیامت نیز شکرانه گفت
 و پاک از پس بخوارم آمد و این طریق مشترک داند مردمان بسیار بروی جمع آمدند و بعضی ایشان
 مشغول شد چون کفار تبار بخوارم رسیدند شیخ اصحاب خود را جمع کرد و زیادت شریعت بنابر
 بود و سلطان محمد خوارم شاه گریخته بود و کفار تبار بنید شدند که دی و خوارم است بخوارم در آن
 شیخ بعضی اصحاب را چون شیخ سعد الدین حموی و شیخ رضی الدین علی لالا و غیر ایشان را
 طلب داشت گفت زود بر خرید و بیاید خود روی که آتشی از جانب مشرق بر افروخت که مانند یک
 سیرب خواهد سوخت این فتنه است عظیم بعضی از اصحاب گفتند چه شود که شیخ دعای
 شیخ و مو که این قضایست سرم و دعا فاع آن نمیتواند کرد پس اصحاب التماس کردند که شیخ نیز با آنجا
 موافقت کند و در نهایت شیخ فرمود که من اینجا شصت دوام شده و مرا اذن نیست که بیرون بروم
 پس اصحاب منوجه خراسان شدند چون کفار شهر درآمدند شیخ اصحاب باقی مانده را بخواند و
 قوموا علی اسم الله تعالی بی سبیل الله و جان و آند و خرده خود را بپوشید و میان حکم
 و آن خرده آتشاده بود و بنی خود را از هر دو جانب پرنگ کرد و نیزه بدست گرفت و بیرون
 چون کفار تعالی شد در روی ایشان شگومی انداختند تا آنکه شیخ سنگ تمام کفار و بر
 تیر باران کرد و یک تیر سینه مبارک دی آمد بیرون کشید و پنداشت و بران رفت
 که هر آنوقت شهادت پرچم کاوان را گرفته بود و بعد از شهادت ده کس توانستند که پرچم را

از دست شیخ خلاصی هند عاقبت پرجم ویرا بر مید و گمانت شهادت قدس العبد نقاسم نوری تمور سینه
 خان محشر و گمانته در روز شنبه دوم ذیحجه و منتهی صیرت و خوارم و حلقه گشت گشت شیخ زمره جان بسیار بود
 چون شیخ محمدالدین ادرمی شیخ سعدالدین جموی و بابا کمال حنبوی و شیخ ضعیف الدین علی المالا النورانی
 و شیخ صیفا الدین باخرزمی و شیخ نجم الدین ارمی المعروف بابا یوسف الزمان شیخ جمال الدین کبیری و بعضی
 گفته اند مولانا بابا و الدین لهدر مولانا جلال الدین و می نیز از ایشان بوده است صاحب سیر العارین
 می آرد که شیخ شرف الدین بن سبیری که در بیمار آسوده است وی نیز در حضرت شیخ نجم الدین محمد زودی
 که در وطن آسوده است میر شیخ بدر الدین سمرقندی زدی مرید شیخ صیفا الدین باخرزمی و کر شیخ شرف
 الدین السهروردی قدس المدرسه صاحب نفحات میگوید ایام یافعی در انساب می چنین نوشته است
 است و یافعی فرزند او این مطلع الانوار شیخ الاسبغی و لیس الطریقیر رحمان الحقیقه استاد الشیوخ الالاک
 الجامعین علی الباطن و الظاهر فده العارین و عمده السالکین العالم الایمانی شهاب الدین بن
 محمد بن محمد البکری السهروردی قدس المدرسه العیز از اولاد ابی بکر صدیق است رضی المدرسه و
 نقاب وی در تصوف بعمومی اوجیح سهروردی است و غیر ایشان بسیاری از شاخ وقت دریا است
 و بعضی شیخ عمده القادر گیلانی رسیده است و گفته اند که مدتی با بعضی از ابدال در جزیره عباسان بوده است
 حضرت علیه السلام در یافته شیخ عبدالقادر و در گفته است که انت آخر المشیوخین با عراف در انساب
 چون عوارف و شرف النصال و اعلام التقی و غیر عوارف را در که مبارک تصنیف کرده است هرگاه که بروی
 امری شکل شدی بخند انقباض گشتی و طواف خانه کردی و طلب توفیق کردی در روز اشکال و نشستن
 آنچه حقت در وقت خود شیخ الشیرخ بعد از بود در باب طریقه از بنا و دور و نزدیک سنیفا سوال کردی
 و دردی کنه الیه بضم یا سیدی ان ترک العمل اخلدت الی البطانة و ان عملت و ان عملت فی جواب
 دستگیر آمدن العرف و رساله قبالیه که بویست شیخ رکن الدین خلاد و الدوله گفته است که از شیخ سعد الدین
 محتوی پس بدید که شیخ محمد الدین حرلی را چون یافعی گفت بجز مواج لا نهایت که گفتند شیخ شهاب الدین
 را بگفت یافعی گفت تو رسالت الهی صلی الله علیه وسلم فی چنین السهروردی شیخ آخر ولادت وی

سهروردی

رجبه ششم و ششون همسایه بوده است و وفات وی در سنه اشتمین و ثلثین و ستمانه بوده در بغداد و نزد جمعی
 غره محرم و بقول ایشان سماع نشیندی و میفرمود که هر کس که میگوید در شهرت بشباب الدین میگوید
 الاذوق سماع و کرا آن در افق ظلمات شرک خفی و جلی آن مرکز و اثره پرگار و جود آن
 مهند و تجلیات انوار شهود آن گوی از همه برده و در حق پرستی قطب
 وحدت حضرت خواججه معین الدین چشتی ابن غیاث الدین حسن سنجری از کبرای
 ارباب تصوف و معرفت بود و در نکات حقائق و توحید مقامی عالی داشت و در ترقی و فنا گمانه روزگار بود
 و در علم ظاهر و باطن نظیر خود و در آن وقت نداشت وی خرقه خلافت از دست خواججه عثمان مار و در آن وقت
 بیست و هفتاد و اندک علمها و آداب وی و تصدیق بر سید شمس الدین و در مساجد از مساجد صحت است
 در نظر شیخ خواججه معین الدین بن غیاث حسن سنجری بن کمال الدین بن سید احمد حسن بن سید طاهر بن
 سید عبدالعزیز بن ابراهیم بن امام علی رضا بن موسی الکاظم الی آخره توفیق قطب الدین نجفیه
 اوشی کاکلی و در سبیل العارفین میگردید چون دولت پادشاه ننگ و نگاه حاصل گردید و پادشاه
 نگاه چارتر کی آن نگاه صغیا پر سر این ضعیف زینت یافت احمد مد علی ذک آن روز در بغداد
 امام ابو اللیث سمرقندی بشریف بیعت مشرف شدیم شیخ شهاب الدین سحروردی در شیخ و حدیث
 شیخ برهان الدین چشتی و شیخ محمد اصفهانی بر همه حاضر بودند سخن در نماز افتاده بود و بر لفظ مبارک راند
 که مردم در منزل نگاه فریبند و یک نشود و دیگر از نماز زیرا که معراج روحان همین نماز است چنانچه حدیث
 سطوت قال علیه الصلوة والتجیه الصلوة معراج المؤمنین بالانوار بعد مقام همین است و بیعت
 بحق همین نگاه گفت نماز راست برنده را که با پروردگار خویش میگوید و پروردگار گفتن کسی است
 میاید که در لافن بگویند و ذکر گفته نشود مگر در نماز و آن حدیث سطوت است که التمسکی نجاشی
 یعنی نماز گفته را میگوید یا پروردگار خویش بگویند آن را وی بر خدا گویی که بگوید و آنچه بعد است
 الاسلام سلطان المشایخ شیخ عثمان طریقی سوره بعد مرقده سیم و با آن وی بیعت مشرف شد
 و در آن بیعت مجالس وحدت کردن ایشان که در آن بیعت است و گوی خودم چنانچه روز و بیعت

هر جا که خدمت ایشان مسافر شدند و عاگور بر او بودی چون سبکگان خدمت کردی و جاده خواب
 و نوشه بر سر کرده بر چون خواجه خدمت این فقیر دید نعمتی بمن روان کرد که آن نعمت یا خدمتی نهایی نبود انگاه
 فرمود که یافت از خدمت یا مردی با پیکر ذره از فرمان پیر سجاد و کند و هر چه از نماز و اوراد و سجده
 و خزان میگوید گوش بوش بدان متعلق بود و آن را بنفاد یافت رساند تا مقام ثواب رسید
 که پیر شاطره مرید است زیرا که هر چه برید از غیب خواهد کرد و آن برای کمالیت این خواجه گفت همچنان
 شیخ سهاب بن سهروردی قیام کرد باز گشت و خواجه نسبت نگاه فرمود که بر او شیخ سهاب الدین سهروردی
 همین معامله بوده است که برابر سرخوش تو شده بر سر کوه و در حج رفتی و باز آمد انگاه خدمت یافت که آن
 نعمت را خدمتی نیست نهایی بود انگاه فرمود که در تنبیه ابواللیث سمرقندی که در شمشاد فقیه امامان است
 بیان میونسد که بر روز از آسمان دو پرنسشته فرود می آید یکی بر بام کعبه میایستد و به آواز بلند خواند که
 ای میان پرین بشنوید هر که فریضه خدا را فرود جل یا گذارد و از این منتهای خدا تعالی بیرون آید و
 فرشته دوم نزد رسول الله صلی الله علیه و سلم با سینه و ندا کند که ای معشر آدمیان و پرین بدین
 و بشنوید هر که سنتهای نماز گذارد و وسعایار و از شفاعت بی بهره میان انگاه فرمود که در سجده شکر
 بر او ایامی تجدد حاضر بودم حکایت در خلال انگشتان میرفت بوقت وضو میفرمودند که یکی از پیوست
 است و در حدیث آمده است از رسول الله صلی الله علیه و سلم که در عین مردم صحابه را حیوان الله علیه است
 در خلال انگشتان هر که بجا آردش روزی حرام شود و او شفاعت من باشد انگاه فرمود من
 خواجه ایل تجدید وضو میکردیم باشد که لیسر خلال انگشتان فراموش شد آلت آواز داد که اجل و حوی
 دوستی محمد صلی الله علیه و سلم میکنی و از است او باشی و سنت او ترک دهی بعد از آن خواجه ایل گفت
 خور که از آن با این آثار شنیدم تا حدوت پیچ سنت پیغمبری صلی الله علیه و سلم ترک نکردم
 انگاه فرمود و هر تنی که خواجه اجل شرمی را بدیدی از حد خاطر خراب و بدیست پرسیدم که با چرا
 چیست فرمود که از آن روز باز تا که از من خلال انگشتان فوت شده و حیرت که فراموشی قیامت
 چگونه این خود را بیان خواجه کائنات خواهم نمود انگاه فرمود که در صلوة مسعودی بطریق رعین

بر دایت ابوهریره رضی الله عنه ذکر شصت مرتبه است که هر یک از آنی را سه بار شصت مرتبه بخواند
 حدیث مسطور است از رسول صلی الله علیه و سلم که سه بار شصت مرتبه بخوانم سنت است سنت پیغمبر
 پیشین پیش از من بود پس فرمود از این بیادت کردن کنم باشد بعد از آن فرمود که وقتی خواب
 نسیل عیاض رحمة الله علیه در وقت وضو شستن و بار فراموش کرد چون نماز گذارد و
 بهائش حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم را در خواب دید گفت ای فضیل عیاض از تو
 باشد که در وضو ترک سنت من دینی در وضو و در تو نقصان باشد خواه از هیت آن بسیار
 باز او سر خمید وضو کرد و گفت آن بر نفس خیش ارضی شد و با لصد کعبه نماز و طیفه کرد تا یکس
 تمام گذارد و نگاه فرمود چون این عشق نماز با بد او کند و بر جامی نماز قرار گرفت تا آفتاب آید مقصود
 انقباض درین است که در نظر و دست قبول از نیت از نخلی و میدم بر ایشان شجلی کند و در سبب است
 که خواجہ معین الحق والدین بن سحری علم بر کمال است تصانیف او در شهر خراسان بسیار است
 مدت هفتاد و سال در شب خواب نکرد و پشت بر زمین نهاد و هفتاد و سال وضو او جز قضا حاجت
 باطل نشد و چشمها بسته شد و وقت نماز میکشاد و بر سر که نظر شیخ افتاد می ولی الله شدی
 خواجہ ذوق در سماع داشت و سماع بسیار شنیدی هر که در صحبت پاک خواجہ بودی او هم سماع
 سماع شدی و این گشتی شیخ عبدالحق محدث در اخبار بالا خیار بدینوسید خواجہ بزرگ معین الحق
 والده والده بن حسین بن سحری قدس سره که هر حلقه مشایخ کبار و اقدم سلسله شصتیه این است
 و ایل عصر او از خلفاء و مریدان و غیر هم تعیین پذیرفته استال در خدمت خواجہ عثمان یاروفی
 بود و سفر و حضر جا به خواب خواجہ نگاه داشتی نگاه بهمت خلافت مشرف گردید در زمان
 پشورارای هندوستان با جمیع ابد و عبادت مولی مشغول شد و پشور انیر در آن زمان در حصار
 بود روزی پشور را مسلمانان را از پوستان خواجہ سببی از اسباب بخاندان مسلمان النجا بخت
 آورد خواجہ شفاعت بر پشور را گفته فرستاد پشور را گفته شیخ را قبول نکرد و گفت ای پشور ای پشور
 خیب میگویی چو این سخن خواجہ رسید فرمود که پشور را از زنده گرفتیم و دادیم سید زان امام سزاوار

شام از غزنین رسید و بهر امثال شکر اسلام بابت او دست مزارالدین شام گشت
 باز درین دیار اسلام شد هیچ کفر و فساد مستاصل گشت و هم وی گوید آورده اند خواججه بساو
 حبس شدت و تمانه و راجحیه که موضع اقامت او بود در فون گشت اول مهر خواججه از غزنین بعید
 صید و از سنگ بالای آن ساختند و غیر همین با هم مجال خود گدشتند اول کسی که در تهر خواججه
 عمار کرد و خواججه حسین گوی بود بعد از فوت شدن پیشانی خواججه این نقش پیدا کرد حقیقت بدست
 فی حب العبد و از کلمات قدسی است است در دلیل العارفین که خواججه قطب الدین خجندی را در شی
 ملفوظات خواججه بزرگ قدس شرح کرده مذکور است دل عاشق آتش زده محبت است سر خجند
 فرود آید از بسوز و زیر که هیچ آتشی با آتشی از آتش نیست فرمود و از جویایان آن آتشی
 چگونه آوازی بر آید بچندین بر آید سید ساکت گشت فرمود که شنیدیم از زبان خواججه عثمان ثانی
 که هر کس که خدمت عالی بر او داشته که اگر زمانی در دنیا از وی محبوب مانند نابود گردند فرمودند از زبان
 خواججه عثمان ثانی در هر کس این خصالت باشد تحقیق بدان که حقیقتی او را دست میدار اول
 سخاوت چون سخاوت در با شفقت چون شفقت با قناب و تواضع چون تواضع چو زمین فرمود صحبت نیکو است
 به از کار نیک صحبت بدان بدتر از کار بد فرمود که هر بد ثابت در نوبه آن زبان با که در شتاب
 بسنال هیچ گناهی بر او نسیب شد شیخ عبدالرحمن محبت دلی میگوید که این سخن با که بر تصدیق
 نقل کرده اند حقیقت منفی این سخن چنانچه بعضی از مشایخ از جمله امی صوفیه فرموده اند است که نوبه
 لازم حال بر دست و کتابت گنا مان با وجود توبه و تضرع صورت نه بند و نه اگر صفا گناه از وی
 نباید در لذت و صیت کرده اند با التزام و رد و استحقاق زنده و خواب نشین تا کتابت گنا مان که هر گناه
 عادت حمت الهی تا این وقت موقوف مانده است بظهور نماید فرمود از زبان خواججه عثمان ثانی شنیدیم
 که هر کس تفرکی شود از نگاه که از دو عالم فانی بیع باقی نماند فرمود نشان محبت است که مطیع باشی و
 سبزی نیاید که دوست براند فرمود که عارفان با مرتبه است چون در آن مرتبه حاکم عالم و آنچه در عالم
 سیان و انگشت خود ببیند فرمود عادت است که هر چه خواججه را آید و با هر که سخن کند جواب از او شنود

فرمود که کمترین پایه در حد عارف در محبت است که صفات حق در وی بود کمال در حد عارف و محبت است که کمترین
 بود و دعوی آید از ابقوت کرامت فرمود که و اند فرمود و سالها بدین کار مجاهد بودیم عاقبت خبر محبت نصیب
 فرمود گناه شمارا چندان ضرر ندارد که بجز مسمی و خوار شدن بر او و مسلمان فرمود و عبادت اهل معرفت یا
 انقاست فرمود و علامت شقاوت آنست که معصیت کند و اسید دارد که مقبول خواهم بود در سینه
 است چون غیاث الدین ابن دانه خواجہ بزرگ که بغایت بصلاح آراسته بود وفات یافت حضرت خیر
 نبیج شریف را در پانزده سالگی گذاشت با عی و شیبای در ملک خود داشت بدان تفقد حال خود نمیدانید
 ابراهیم چند روزی مجذوب در باغ خواجہ گذر کرد و حضرت خواجہ بدیشان آب سپید و چون ابراهیم را در
 دید و دست و پای او بوسید و بیامی درختی بنشانند و خوشه انگور و فواکه دیگر پیش او نهاد و خود بنا
 نشست ابراهیم باره کنجاره بدندان خود خاشایه در دهان خواجہ نهاد و بجز خوردن کنجاره نوزی
 در باطن وی لایع گشت چنانچه دل وی خواجہ از املاک و خانه و باغ سرگشت آن همه فرودخت
 بدو ایشان را و خود ساغر گشت بی و بمرقتند و بخارا ماند حفظ قران و علوم ظاهری تحصیل کرد
 از آنجا بقران رفت چون بقصبه نایرون رسید حضرت خواجہ عثمان مارونی را دریافت و مرید
 و مدت دو تن سال خدمت وی انواع ریاضات و مجاہدات نمود و از شیخ خرقة خلافت یافتند متوجه
 بغداد شد و در قصبه سخنان سپید شیخ نجم الدین کبری را دریافت دو ماه در ملازمت ایشان گذراند
 و از آنجا بقصبه حیدرآباد شیخ عبدالقادر جیلانی را دریافت پنجاه و صحبت ایشان مانده انواع فنی حاصل
 و هم صاحب سیر العارفین میگردد الی الآن نیز مجرب خواجہ در آنجا است مردمان مرست میکنند و این در وقت
 آنجا رسیده دو گانه شکرانه ادا نمود و حضرت خواجہ بزرگ از آنجا بقصبه آمد و شیخ ابو یوسف ضیاء الدین
 حمزوی را دریافت و از بغداد آمد و بعد از آن آمد شیخ یوسف حمدانی را دریافت و از آنجا به تبریز آمد شیخ
 ابو سعید تبریزی را دریافت و هم نقل میکند از خواجہ قطب الدین نجف آبادی که وی خواجہ بزرگ فتنی
 میگردد بر او از نرسانید می چنانچه بعد از بیعت بلب نانی که از چشمتقال کمتر بودی انظار فرمودی و غیر
 از شیخ نظام الدین اولیا که پوشش خواجہ بزرگ جاب و در تائی بود و هر جا که پاره شدی لباسی یکبار

گوئی که یافتی میوند کردی چون باصفهان آمد شیخ محمود اصفهانی را در ایات در آن زمان خواجہ قطب الدین احمد
 موسی اوشی میخواست که مرید شیخ محمود شود چون خواجہ بزرگ را با جان و دمانی دید سر در قدم ایشان
 سوره بعقیدت تمام مرید گشت حضرت خواجہ بزرگ آن در تاسی را قطب الدین اوشی حجت زمو
 و خواجہ قطب الدین وقت رحلت بحضرت گنجشکر قدس امداد رحیم داد و وصیت فرمود که شیخ محمود
 قاضی حمید الدین ناگوری سپارند بومی در آنوقت شیخ فرید الدین در دانشی و رحمت امداد علمیم شیخ نظام الدین
 اولیا در فوار الفوار آورده که آن در تاسی مرقع رامن دیده ام شاید باخر الامر ایشان رسیده با
 منقولست آنخواجہ از اجیر طواف خانه کعبه سیرت و خلقی که برامی حج جمع میبودند و بر او طواف میدیدند
 خانه میدانستند که و خانه انداز معلوم شد که بشرب و بر که نماز فجر با جماعت میکنند صاحب القبلات الانوار
 از تبرک السالکین می آرد که حال حضرت خواجہ بزرگ گاهی جمال گاهی جلال میبود چون جمال سینه را میبود
 چنان مستغرق بود می که هیچ خبر از بی عالم نداشتی چون وقت نماز رسید می حضرت خواجہ قطب قاضی
 حمید الدین ناگوری پیش می دست بسته می ایستادند می و با او از بند الصلوة الصلوة میگفتند
 خواجہ را هیچ خبر نمیدادند در گوش می الصلوة الصلوة میگفتند می هیچ آگاهی نمیشد احدی
 مبارک را میبنا نیند نگاه چشم باز میکرد میگفت از شرح محمدی چاره نیست سمان امداد از کجا
 پس خود میبخت و نماز میگذازد و چون حالت جلال بر روی مستولی شدی در حجه بسند کردی
 و مشغول میبودی حضرت خواجہ و قاضی مقابل در حجه از سنگها پرده ساختی و عقب اینها
 شدند می حاضر میبودند چون وقت نماز میشد بجز و سیرون آمدن از حجه نظر بر سنگهای آفتاب
 نماز میشد پس در مرید خواجہ و قاضی باقتدا میکردند و بعد سلام میزدند از آنکه خواجہ فارغ شود از آنجا اگر نیت نیت
 در هم در دلیل العارفین حضرت خواجہ قطب الدین نجیادشی میبودند فرمود که در حجه است اول خوف دوم
 سیم محبت در ضمن خوف ترک گناه است تا از آنش بخلات یابی و در ضمن جاکب است تا در منزل برسی
 در حجات یابی و در ضمن محبت احتمال مکروهات است تا رضای حق حاصل شود و عاز کسی است که هیچ چیز را
 دوست ندارد مگر در گفتن آنخواجہ در فغانده سینه پر آب کرد و فرمود که سافزیشویم جاکب که در فغانده آنخواجہ

میرویم هر کسی او را میگوید دعا گوئی برابر خواجہ سعید الملک در الدین او ام اسد تقوا است در
 در راه بودیم بعد از آن در اجمیر رسیدیم و آنروز اجمیر آمدند و آن بود و پتورا زنده بود و مسلمانان
 بنوعی چون قدم مبارک انجاریس خندان سلام شد که آنرا احد و نهایت نبود و احد مد علی فلک بحال بودیم
 پناه بود در مسجد جامع اجمیر دولت پابوس حاصل شد در ایشان و عزیزان اهل صفه و سرمدانی که بر آن
 بودند بخدمت حاضر شدند سخن چکایت ملک الموت بود بر لفظ مبارک راند که دنیا بی مرگ چند نیز بود
 از چکایت از آنکه رسول صلی الله علیه وسلم فرموده است **لَا تَرَى جَنَّةَ كَوْكَبِ الرَّحْمَنِ** الی الحسب یعنی
 بی است چون مرگ آید و شتر بدست بیسازد آنگاه فرمود که عارفان آنرا پست اند که بگویند عالم می
 که از نور ایشان همه عالم روشن است چون خواجہ این فوائد تمام کرد بگریست و فرمود که ای درویش مرا
 آورده اند که نون طایفا خواهد بود میان چند روز می با سفر خواهیم کرد شیخ علی بن حجر را فرمود که نشانی
 بنویس شیخ قطب الدین بختیار بدینی رود خلافت سجاده قطب الدین را دادیم که و بی مقام او
 بعد از آن مثال تمام شد بدست دعا گو داد دعا گو روی بر زمین آورد گفت نزدیک سایه
 شدم و ستار و کلاه بر سر دعا گو نهاد و عصائی شیخ عثمان مارونی داد و خرده بر دعا گو کرد
 معصوم و معصرا و غلین بداد و گفت این امامی است از رسول صلی الله علیه وسلم که خواجگان
 بودند من تراردان کردم چنانکه با حق این بجای می آوریم باید که شما نیز حق این بجای آرید که فرود
 در میان خواجگان چشمت شمرندگی نیاید دست دعا گو گرفت روی سوی آسمان کرد گفت
 شیخ اثنالی سپردیم در این نگاه عزت رسیدیم آنگاه گفت که چهار چیز است که گویند حضرت اول درویشی
 ثوابگر نماید درم بنگی که سه نماید سپردم اندر که گفت که شاد نماید چهارم مرد می اگر او با دشمنی بود
 نماید آنگاه فرمود که مرتبه اهل محبت نباشند که اگر در ملک الموت گرد و تاورد مانند گانه او نشاندگان از این
 که اند ایشان از دست گرد و چون خواجہ این فوائد تمام کرد دعا گو خواست که سر و قدم آورده رود
 شود ضمیر روشن که در شیخ بود بر روی سومی من کرد گفت که بسیار خاستم سر و قدم آوردم خاکم بخواند
 چرا که بر روی بچرخ باشی و بر خاک باشی و سده باشی روی بر زمین آوردم و با گشتم در حضرت

در حضرت و بی سکوت کردم صاحب اقتدار از سیرالایامی آرد ذات حضرت خواجہ بزرگ در روز ششم
 ششم چہ سہاشی و کتب سہاشی واقع شد و بقول ششم چہ سہاشی و ششمین دستاورد و مفضل الخوار
 ست و ششمین دستاورد و بقول دیگر کتب و ششمین دستاورد و در زمان سلطنت شمس الدین القش واقع شد و در حضرت
 بود و هفت سال بقول یکصد و هفت سال بود از آنجا کہ چہل سال در باجیر سکونت داشت بقول مرآت حضرت
 خواجہ بزرگ میرزہ خلیفہ داشت خواجہ قطب الدین بختیار و خواجہ فخر الدین سعید الدین و قاضی احمد
 ناگوری و شیخ و جہم الدین سلطان التارکین شیخ حمید الدین صوفی و شیخ برهان الدین عرفی شیخ احمد
 و شیخ محسن شیخ سلیمان غازی و شیخ شمس الدین و خواجہ حسن خلیفہ و اجیال جوگی المعروف بعد از آن
 و شیخ احمد الدین کرمانی از انبیا بعضی از خلفا و آنخواجہ بشمارند حضرت خواجہ قطب الدین در آخر عمر حضرت
 او بولی باجیر نیت است روزی مجلسی می در مقام مکتوب حاضر بودند از حسن بصری مثال نویساند ایشانرا
 و بولی حضرت کرد و خانیچہ مذکور شد صاحب اقتدار از سیرالقطاب ذکر تشریف آوردن خواجہ بزرگ در
 ہندوستان می آرد کہ چون خواجہ بزرگ از خدمت پیر خود و در چاہ سالگی در خص گشتہ بر زمین نیت
 گاہ اقامت نمود روزی ندا آمد از روضہ سید کائنات علیہ السلام کہ اندرون در آمی آمد در
 بجا آنشور و شرف گدیزد و موتہ و بسند و ستان باید رفت بیچ کفران ان دیار بر انداختہ السلام علیہم
 ساخت پس یک اندر دست خواجہ داد فرمود دین نظر کن نظر کرد شجر حمیر بنظر آمد پس متوجہ
 ہندوستان گردید چہل صوفی ہمراہ خود گرفت الغرض بدین سید قبل ازین تہو را باطلایع بجان بجا
 نوشته بود و اگر ویشی بدین قیافہ در راہ بگذرد و پلاک سازند ہر کہ خیالی فاسد کردی لرزہ در اندام
 دی افتادی کسی بیچ قدرت نیافت بدین رسید روزی کافی پیر کار دی زیر عمل گزشتہ بہر نیت آنکہ
 در از کند خواجہ بفرست باطن دیانت فرمود اسی فلان چرا کار در کار انفرامی من حاضر ہر لرزہ
 غمناک شد افتاد کار را انداخت و سلطان گشت آرزو ز یکبار خلق مشرف باسلام گشتہ بہر نیت خواجہ
 اندو نام بسیار شد متوجہ باجیر گشت و در آنزمان تہورا باجیر بود چون خواجہ بزرگ آنجا رسید در دور
 اقامت نمود کہ بہر ان تہورا آجیامی نشستند سارمانی گفت کہ در پنجائستراں را چہ می شنیدند اینجائی

نیست خواهی از اینجا برخاست و گفت ما خیرم اما شتران شما نشسته با دروانه شد و بر سر جوش اناساگر
 آمد نشست چون شتران اینجا آمدند نشسته باز برخاستن ننوایستند ساربانان این ماجرا پیش از آن گفتند
 زاجه گفت پیش آن درویش الحاح نمایند غیر از این علاجی نیست همچنان کردند خواججه عجز نشان بدید نمود
 برخاست اندر اجده بر تیرت ماند و اندیشه ناک شد المقصود خواججه یک گاو خرید و بیج کرد و در بر اناساگر
 خوردند تا کفار از بواقعه آگاه شده با آتش غضب میروفتند بر مقص شده مسلح گشته گرد و خواججه حلقه نمود و
 قصد کرد که آسبچی نماید خواججه در شمار بود خواججه را خبر رسانیدند خواججه از نماز فارغ شده برآوردستی خاک
 انداخت آنجا که بر سر که افتادش او خشک گشت چون کازان باب مقاومت نیلورده پیش رویی که
 در آن بجایه بود فریاد بردند و تمام ماجرا بیان کردند و خاموش ماند پس گفت این درویش صاحب
 کمال است باد بسترش انیم آمدن مگر سحر همچنان کردند همیشه آن یو ایستادند عقب آن بنای گرفته سحر افشا
 کردند مریدی خواججه را خبر داد خواججه فرمود که سحر انجامه بر ما اثر نخواهد کرد و یو ایستای خواهد آمد این
 روز نماز شد تا کفار رزید رسیدند نظر آنکه بر خواججه اقرار زبان انگشتار و پائی از رفتار باز ماند و هاجا که بود
 ایستاده ماند خواججه از نماز فارغ شده در روی بجات کفار کرد و یو چون خواججه باد بیا میان آورد کفار
 آن یو را بند کردند و سودمند نشدند و یو شقیقت و سنگ چوب سحر کفار میزدند خواججه او را شادی نام نهاد
 چون خبر بر اجده رسید جوگی اچیل که پیر را خبر داد و با قصد حیدر داشت تمام ماجرا را بیان کرد
 چون شنید همه پهلپای خود را جمع نمودند نزد خواججه رسیدند خواججه وضو کامل نموده برخاست و بر
 گرد خود دو خطی کشید چون کفار نزدیک رسیدند و ساحری آغاز کردند خواججه روی بسوی آن
 کرده فرمود که چرا از ما پیچید ای اناسا سحر کنید که نیست و نابود گردید گفتند که شما از اناساگر غسل و وضو کرد
 رابع سازیم غرض آنست که شما بطوع و رغبت خود بروید چون خواججه سخن شنید بغضب و آتش شادی
 و یو را قهر بدست داد و فرمود این فرج را لذت آب اناساگر بر کرده بیا تمام آب اناساگر در آفتاب آمد
 اچیل از معانه اچیل سوخت و گفت که اینقدر جاندار آبی از بی آبی به فلکت رسیدند این که اناساگر
 خواججه فرمود اگر میتوانی از این آب روبرو رود و در آن سخن بیا اچیل آنکس را اجتنابیدن بچویش

مشدند و با قبح بدست خود گرفت و آب در آن حوض انداخت حوض چنانکه بود بر آب کشت چون کف
 اینحال بدیدند و بسیار کردند که از کوهها صدهزاران بار بجا آمدند و چون بارها بجا
 و اثره خصا بیدارند و سر خط دایره نباده میمانندند و صاحبان بسیاران فرمود که این باران اگر کشته
 بر کوهها بر تپا بنویسد چنان کردند پس کفار آتش از هر طرف بارانند و انگیزی فرد و اثره مفید و
 بر کفار عاجز آمدند و آخر الامر اجبال شدند گشته گفت احوال ترا کار بنین افتاده است تا اگر میتوانی
 بر خیر خود را در ملا میفکنی الا نه می بینی که همین بلبل بدست چندان بلا بر سرت گم روم که از
 نصرت کن عاجز آئی و صاحب ششم فرمود گفت ای کارگر راه همان مثال است که تو کار زمین بگوستی
 که با آسمان شریک و انجمنی با اجبال زمین منم بگفته بودست آمو را بر هوا پرتاب کرده و بر آن
 پیمان آسمان پرواز کنان رفت تا که از نظر مردمان غائب شد پس خوابد کشته مانی خود را گفت که
 بدو بدو این کار را چند آن زمین بر زمین بسد و حال کشته مانی بر مو باشد و بر سر اجبال
 نگاه بر سر نگاه بر روی وی طراق میزدند و زود زود او را زود و آوز و نند اجبال را از سر گرفته
 بر زمین فرود آرد و چون اجبال از کرده خود پشیمان شد و بصدق دل مسلمان شد و جمله
 ذکر آن طائر بر میخواستی لا بکافی این سائر و رعای سبحانی آن فرج خیر
 خدا و تسلیم التضرع من آلی الله بقلب سیرم بنبی و بحال مرتب باکی خواجه طیب که در کالی از شیعیان
 خلیفه بزرگ خواجه معین است از کار او لیا و اجلا اصفا است قبولی عظیم داشت و با بینه
 ترک و تجرد و فقر و فاقه موصوف بود و نهایت ستغراق داشت در باره موان و در شناسیده دانست
 مستغرق بود از وجود خود و غیر خود خبر نداشت چون کسی از بارش او آمدی بر مانی با بستی تا بگویند
 آمدی آنگاه ناامنده مشغول شدی اگر از حال خود با حال آمده چیزی نگفتندی بعد از گفتی
 معذرت دادید و باز سخن مشغول شدی اگر یکی از اولاد او بر روی او را خبر شدی بعد از آن
 هم شرفش قطب الدین و القاسم نجیب رکانی ماول و دریا بختیار نام کردند و از حضرت حق مخاطب
 بخطاب قطب الدین گشت و بعضی گویند که خواجه بزرگ از راه مهربانی اکثر قطب درین

از اوزیت اورا بختیار لقب شد صاحب خیار الاخیار نقل می آرد که خواجہ را بقالی بود و همسایہ در او
 از او نام کردی و اورا گفتی کہ عام از سعیدہ درم نہادہ ندی چون فتوح رسیدی ادا کردی بعد
 چند کہ بعد ازین نام بختم بعدہ از فضل خدائی غروب کبیر من زیر مصابمی او پیدا شدی کہ بر خاست
 را بسیار بودی بقالی شرف الدین نام داشت گر شیخ از من ناخوش است کہ دام نیستند میخواہد خود را بہت
 تخلص حال بر جرم شیخ و ستاد حرم شیخ حال را بر وی کشف کرد بعدہ فرص پیدا شد از شیخ نظام الدین
 اولیا درم وی نقل می آرد کہ سیف و شیخ سعید الدین تا پانصد درم قطب الدین را بظن داده بود کہ
 عرض کند چون کار بکمال رسید از ان خبر دست برداشت صاحب اعتبار عنوید منقولست حضرت حاج
 در ایام قحط و دہلی آمدند و در خانہ کاک نزد وی اختیاری کرد چندین آرد ملک زاوہ سعید الدین
 بکاک نہادہ کاک نزد آن کاک نزد کاک را در خود انداخت و در خواب رفت جلد سوختند سر سلطان حکم ملک
 زاوہ آفتادت شدت کشیدند خواجہ گفت این را بگذارید من کاکبانی شما درست کردہ سعید
 خواجہ ہمہ را در خود انداخت چون با کشید جلد سعیدہ خوب شد ملک زاوہ و مردمان را خبر شد
 از کاکان گرفت و در خانہ قاضی سعید الدین ناگوری رفت ملک زاوہ مرید شد یکی از اولیا
 گفت قاضی خوشحال شد و گفت کہ از چند روز شتاق تقاضی تو بودم و ہمہ می آری الا قطب
 آرد کہ پیشش التماس طعام غیب کرد و آنخواجہ ہر دو ستمین پادشاہ کاکبانی گرم نشسته
 سلطان بلذت تمام تناول کرد ہمہ وی سگودیکہ یکی از نظام الدین الیا رسید خواجہ کاکبانی سبب
 گفت روزی حضرت خواجہ بر کنار حوض شمسی با صحابہ نشستہ بود یکی از ان میان گفت حوض
 بہت کہ درین موامی سرد کاک گرم بہرند حضرت خواجہ دست در حوض کرد و کاک
 گرم آوردہ پیش اصحاب انداخت ہمہ اہنا سیر خوردند از ان روز بکاکبانی مخاطب گشت صاحب
 تقی الدین سیر الاقطاب سی آرد پیش کمال الدین احمد بن موسی اوشی از ساوات آرد
 در اوش قصہ بہت در دیار خانہ یاد را در انظر بہت شیش امام تقی بن موسی رضا
 رضی اللہ عنہما الی آخرہ میرسد صاحب بعد ضابط می آرد ہمیشہ بود کہ خواجہ مشولہ

تمام خانه را نور گرفته بود مادر خواجه را بهیت در گرفت خواجه سر بر آورد و نور آهسته آهسته کم شد
او از داد که اسی مادر خواجه این نور از اسرار است که در دل فرزند تو نبوده ایم که تا اکنون از اسرار
مانشور شده چون خواجه چهار سال چهار ماه و چهار روز و چهار شب و چهار روز و چهار شب و چهار روز و چهار شب
خواجه بزرگ نشسته گرفت تا بنویسد تا فدا و او اسی معین الدین توفیق کن که حمید الدین ناگوری
قطب مارا تعلیم خواهد کرد قاضی حمید الدین را در ناگور تا فدا داد که اسی حمید الدین قطب مارا تعلیم
کن که در ادش است پس حضرت قاضی چشم پوشید و در او شمس رسید و تحت گرفت رسید اسی قطب الدین
پس فرمود فرمود بنویس سبحان الله اسری بعد از لیال من الشیخ الاسلام قاضی رسید به قرآن
خواندی گفت با درم پاینده بسیاره یاد و او را در هر یکم نظر در اول نشا و یاد گرفته قاضی آیت مذکور شد
رو چهار روز قاضی قطب را قرآن ختم گما شد پس خواجه قطب الدین را خواجه بزرگ کرد و گفت تربیت کنی
در نه ماهت بعضی گویند ایشان شیخ ابوصالح بنی بشاره علیه السلام تعلیم در اول جان کرد و صاحب اقتدار
میگویی که شیخ نصیر الدین محمود او دومی قدس سره و خیر المجالس نقل میکنند که گفت از برکت صحبت انا ابابکر
بنی امیه حضرت قطب الاقطاب شیخ سید ابی طالب ظاهر باطن و ادب شریعت و طریقت و معاملات دینی
حالات اعلیٰ و باطن حاصل و آراستگشت چنانکه کیسات از ریاضت و مجاهدات بنام سودی و در شمار روز
دو و پنجاه کعبت نماز گذاردی هر سه باقی مشغول شدی بعد از آن ماه حجب سناشی عشر و چهل و پنجاه
سفر الی اربعین و عشرين و ستانه و بعد از مسجد امام ابواللیث عمر قندی که حضور شیخ شهاب الدین سمرقانی
و شیخ احمد الدین که مانی و شیخ برهان الدین چشتی و شیخ محمود اصفهانی بشرف ارادت حضرت خواجه بزرگ
فارس گشت با هر خواجه بزرگ مدتی در بغداد و ریاضت نشا و کشته سید کمال مهربانی خواجه بزرگ در آنکه ایام
سلوک را تمام کرده بقیام ایشان رسید و می آید که حضرت خواجه بزرگ چهل شب حضرت علیه السلام را در آن زمان
دید و ارواح دیگر عظام نیز همراه پیغمبر صلی الله علیه و سلم بود و فرمود اسی معین الدین قطب الدین دوست است
در آخرت پوستان پس قطب الاقطاب شرف خرقه خلافت خواجه بزرگ بهر گشت و بهر حجب حکم حضرت صلی الله
و سلم در فرمان الهی و ولایت دینی در تصرف گرفت و بعد متوجه شدن خواجه بزرگ از بغداد و جانب امیر خواجه قطب بزرگ

را بشمار نمود بر آنی خدمت خواجہ بزرگ متعاقب شدند و شان آمد و بدین رسید و در اکثر گشت این سلسلہ بود که او قاضی
 که چون قطب سیر شد بود که بشرفه ابدت خواجہ بزرگ آمد و در دست ساکنی سردان صبا و قیامت کما فی سنی
 صاحب اختیار الاخیار می آرد و نقلت که وی در اول عهد بعد از بنوای قری سنجی و در آخر عمر آنهم سیدار
 بر این شمع و شیخ محمد بخش رسیده از دست او چندین ده است بختیار را از شیخ ان من اللولیا الساکین المیزانین
 المیادین بحلوة و العزیزة و قدوة الطعام قدوة الناسم الکلام و الذکر بالذکر و اسم فی از حیثیات زلفی احوال البیان
 نشان کبری این کما شیخین هم نقلت که او حضرت صفرا را دارد و در نفسی انگاه خفتی مگر بعد از ان ایام زنی را نکاح
 بود و در شب این روز و از فوت شد مردی احمد بن نام غیر امجدی علیه السلام در جواب دید که سید ما سید
 کالی را اسلام برسان بگو بر شب سخفه که برین میفرستادی در شب که سید است و از اینجا صاحب اقتباس
 می آید چون آن مرد از خواب بیدار شد بنام غیر امجدی علیه السلام را سزاوارتر حضرت خواجہ جهان بابی بلکه حضرت
 باطلید میسر داد و گذارشت بعد از ان بتوجه جانب بنده نشان گشت چون در میان رسید شیخ نبی و الدین که با شیخ
 جلال الدین تبریزی که در آن ایام بلبلان بود میان برسد بزرگ صحبت گرم واقعه و هم وی از سیر الاقطار
 می آید و وی از سلطان المشایخ نقل میکند که خواجہ قطب الدین شیخ مبارک الدین شیخ جلال الدین با هم در میان
 بودند سبک کفار زری می جفا نشان سیدند قبا جلتان دفع کفار بخدمت این بزرگان در جهت نمود
 خواجہ قطب تبریزی دست قبا جلد او فرود این شیر را سجا کفار بنده از ان چنان کرد و چون در زنده می کفار نمازده
 شیخ زید شکر او را با و در میان بخدمت خواجہ بزرگ گشت است قدس الله اسرارهم شیخ فرید الدین گنج شکر
 سر در فواید الساکین بالعرف وی است می نویسند بنام شیخ روز جمعه رمضان المبارک سنه اربع و ثمان
 شمسانه و عاگویی فقیر حقیر بنده در این کلمه خام ایشان ضعیف لعباد و برید اجود و نهی چون اولت با بنو
 حاصل شد همان روز کلا چهار ترک سپرد عاگو بنا و شفقت بسیار از زانی فرمود و روز من و ماضی حمید الدین ناگوری
 و سولانا جلال الدین کربانی و شیخ نور الدین مبارک و شیخ نظام الدین ابوالموید و مولانا شمس الدین شیخ و خواجہ
 سوز و در روز غریزان بگری حاضر بود و خواجہ قطب الاسلام اوام الله تقاه و بقره مبارک را ند که شیخ را تقدیر
 ذات ریح خاطر می باید که چون یکی بودی باید برائی بیت او را واجب است که بقوت نظر با این کما سیدند انکس

در غیر آن کوه باشد و عقل بد تا هیچ کس در سستی از عقل و شش و شش و آتش دنیا و دنیا و پندار و پندار
 بعد از آن دست او را بگیرد بجای رساند و اگر این مقدار فوت پذیرد نباشد پس حقیقت بدانند که سرور و پروردگار
 شدت است از نگاه پدیدین محل فرمود که این سلوک در شرف خویش منبذ پسند که کمال است برود چنانچه نیست اول آنکه
 خشنودم اندک گفتن سوم اندک خوردن چهارم صحبت خلق اندک بودن تا این کنی هرگز جوهر در رویشی در تو
 پیدا نشود که چون در رویشی ما خوب پوشد یعنی از برای خود و خلق صحبت پندار که او در رویشی نیست یا نه است
 در راه سلوک بر رویشی که هر گاه نفس طعام می خورد و پندار که او در رویشی نیست نفس بر دست و هر رویشی که صحبت خلق
 واجب است پندار که او در رویشی نیست هر قدر صحبت بر رویشی که خواب کرد پندار که در رویشی هیچ نعمت نیست
 و هر گاه در رویشی است سخن در رویشی فدا بود و لفظ مبارک را ندک تجدید زیاد است زیرا که هر گاه از رویشی کار کرد
 و زیاد در توبه لغزش افتاد تا آنکه او از سر صحبت نکند در دست نباشد نگاه به پندار یعنی ایجابات فرمود که در رویشی
 الاسلام بر آن الدین نوشته دیدم بر او است و آنچه بر می چون سول علیه السلام خبرت پیش از فتح مکه که گفتان
 که گشتند بخبر بشنید صاعه را طلب کرد و فرمود بیاید صحبت از سر کنید برویم بر یکسان حرب کنیم از سر صحبت کرد
 صحابه ای بان کن از این با از سر صحبت کرد و بخیر علی الدلیه مسلم فرمود که تو پیش از این صحبت کردی گفت یا رسول
 الله چون میروم این ساعت باز تجدید میکنم میباید علیه السلام او را دست داد و نگاه خواب قلب الاسلام
 بر لفظ مبارک را نداری چنانچه زیاد است نگاه و عاگویی التماس کرد و اگر سیر حاضر نباشد فرمود تا بکشج
 پیش نه صحبت کشد گاه از نگاه و عاگویی نیز بچنین میکنند بعد از آن در سخن و فریدان سخن فساد و لفظ مبارک
 را ند وقتی در رویشی او را بعد از با تها می گرفتند در سخن قتل استاده کرده مستقبل قبله چون سپاه او
 تا بیج گدار کشد نظر آن در رویش بر گوید پیرو افتاد آن در رویش روی از جانب کرده منبذ بانب گوید پیرو خود و سینه
 صحبت در قبله چاره روی میگردانی گفت روی بجانب قبله خود داریم ایشان هم درین محاوله بودند و منبر مان آمد
 که این را از او کردیم خواب طلب اسلام چشم بر آب کرد و فرمود که عقیده خوب آن در رویشی را از قتل خدا صواب و
 نگاه فرمود که هر یک را در حضور چنین پیش پیروی باید بود چنانچه در چاهت خدمت برود صحبت بیکه از آن
 زیاد و حق مجازان سخن در سماع الفتا و لفظ مبارک را ندک نشود و عاگو در سماع عذوق است مگر در

به جز آن ذوق حاصل نشود که در سماع نگاه فرمود که اصحاب طریقت و شافان حضرت را همان فرمودند که
 در سینه اگر آن نبودی بقا کجا بودی و در بقا چه فواید بودی بعد از آن فرمود که من قاضی حمید الدین
 ناگوری دینی و خانقاه شیخ علی سحری رحمة الله علیه بودم آنجا سماع بود که میزدگان این مقصود میکنند
 از هر چه نیکو بود بیت کشتگان خنجر تسلیم + هر زمان از غیب جان بگیر است + چنانچه در دعا گوئی قاضی
 حمید الدین گویدی این بیت در گرفت شبانروز در بیت شنیدن خنجر و موشن دوم بعد از آن آنجا بنمایم
 همین که میزدگان سگوبانندیم چنانچه چهار روز متواتر درین بیت بودیم هزار خوشنود و ادا وقت نماز
 را نماز او امید کردیم و باز در عالم سماع مشغول است بهم چنانچه شبانروز درین بیت بودیم هر بار که میزدگان
 این بیت را میگفتند حالی دیرنی می آمد نگاه بر لفظ مبارک را اند فرمود که من قاضی حمید الدین ناگوری
 در سحری رسیدیم دو اذوه نفر آدمی از جماعت تخریران دیدیم ایستاده و دو چشم در هوا داشته است
 شمع مانند آنکه وقت نمازی آمد در نماز میبندد و باز همچنان خنجر میبندد صاحب اجناس الاخیار نقل میکنند
 که در خانقاه شیخ علی سحری صحبت بود و خواجهد آنجا حاضر بود این شیخ علی در پیش از آنجا صحبت بود
 معین الدین سحری بود همسایه خواجهد قطب الدین فرابودم در حوالی خواجهد است قوال این بیت شیخ احمد جام را
 خواند بیت کشتگان خنجر تسلیم + هر زمان از غیب جان بگیر است + خواجهد بر این بیت در گرفت
 چاشنی و زرد خنجر بود درین بیت ذوق داشت شب خیم حلت کرد و سیرین بودی مغزلی که درین زمین گفته است
 اشاعت باین قصه کرده است سه بیان پس یک بیت او است آن بزرگ + آری این گوهر زگان بدگرا
 کشتگان خنجر تسلیم + هر زمان از غیب جان بگیر است + دکان دکان لیله الرابع عشرین ربيع الاول
 سنه ثانیست در جمادیه و بعد ازین سال فوت سلطان شمس الدین التمش است اما را بعد بر ما چهار و دو ماه شعبان
 نه که در عمر وی بیجا ه سال و بقولی بیجا ه دو دور در رایتی مقنا و چهار و بقولی شی سال در تمام
 در دلی در فواید صاحب اقتباس از سیر الاقطاب می آرد وی بسته و در خلیفه شیخ فرید الدین
 شیخ برالدین غزنوی شیخ برهان الدین علی شیخ ضیاء الدین دومی قاضی حمید الدین ناگوری صاحب اخبار
 الاخیار می آید که نام او محمد بن عطاء است ایشان شمس الدین منیر است صاحب بود میان علم ظاهر و باطن

و دری از مصاحبان خواجہ قطب است و میرزا خلیفہ شہاب الدین صاحب در دست راست و استاد علم الامیر
 او و جد و سماع غالب و مولع بود و سماع محکم در زمان او اینقدر رونق و سماع داشت که او نسبت
 علم بر سر او محض رسانند بود و در سلطان الغنم در میان امیرالدین جلوانی و خواجہ میرزا شیخ سعد الدین
 شیخ محمود بہاری و مولانا می محمد حاضری و سلطان ناصر الدین غازی و شیخ محمد و مولانا میرزا
 الدین جلوانی و شیخ احمد تاجی شیخ بی شیخ حسین شیخ فیروز و شیخ پیر الدین مولانا شاہ غفر
 قلندر شیخ نجم الدین نور خلیفہ بود و خلفہ بود و سلطان الغنم و سلطان ناصر الدین غازی و سلطان فیروز
 این نسبت ضعیف است و کربسید کمال قدس سرہ در شیخ است ایشان افضل و مختلفانی
 خواجہ محمد بابا ساسی بود و شرف بیاد و ذمت و مولانا فیروز شیخ و شیخ سعادت و در این کتب
 شرفال سید شہ اسماعیل بن کمال دانش گویا گویند در مقامات ایشان ذکر است کہ در اول کتاب
 فرودہ اند تا امیر کمال در دوست شہم ہر گاہ کہ تمیز شدہ انشاوی مراد شہم عظیم مگر نمی جوآن
 شہاب دیکشتی گرفته اند و زوی خواجہ محمد بابا از کتاب معرکہ کشتی امیر نو تفسیر کردہ اند اصحاب را بطور
 گذشتہ نسبت خواجہ فرمود درین معرکہ مرد است کسی مردان بصحبت می بدرجہ کمال خواجہ امیر
 نظر بر اوست میجو امیر کہ در اعصید کنم و مجمل نظر امیر بکتاب ایشان افتاد و امیر بپاقت شدہ و از عقب
 رفت منزل خواجہ سعد خواجہ در برانفر زندی قبول کرد و بعدہ کسی امیر را در آن معرکہ کشتی ندیدند
 سال همیشه در خدمت خواجہ بابا بودہ اند و ہر ہفتہ دو بار در خدمت و پنجشنبہ از سوخاری بہ ساسی
 بلا خدمت خواجہ دباڑی آمد و مسافت میان سوخار و ساسی شرح شریعت و در خدمت نظر
 خواجگان شرفال میبود کہ محکم الطلاع شود و تا تکمیل ارشاد رسید در نقیاست و خدمت خواجہ
 بہاد الدین نہ کہ بار نسبت محبت و تعلیم ادب سلوک طریقت و طہین ذکر از ایشان است زوی
 محکم بود خدمت امیر خواجہ را طلبید و در وی با ایشان کردند و گفتند فرزند سید الدین
 نفس خواجہ محمد بابا ساسی را قدس سرہ در حق شما تمام می بخاورد و گفتہ بودند کہ آنچہ از تربیت در حق
 تو بخاورد در حق فرزند بہاد الدین بخاوردی در این نگار می جان کردم و اشارہ سیدہ خود کرد

در دست راست و استاد علم الامیر

او بخوردی که بوقت افطار روز دیگر بوقت استراحت بگویی که بران دستش همانرا بستر میساخت چنانکه
 گفتم تا بپایان رسید و هم از وی نقل است که وقتی برای شیخ خادم یکدانه نمک آمیز چون بوقت افطار
 طعام شیخ در منزل باطلی است و فرموده این طعام بومی نصر فیه آید و او میگوید که این طعام بخورم و هم
 بپخت که در وقتی خادمی بخدمت او رفت و گفت ای خواجه امروز فلان پسر بسبب گریه بی عرض پاک رسیده شیخ فرمود
 بسوزنده خد کند اگر تقدیر حق از آنجا از جهان بفرکند کسی در پانی او بندید و بیرون آنگند و
 هم از وی نقل است که چون وی خوابت بجای آورد در خواب بی دست خواب طلب عرض کرد خواجه
 فرمود که طبعی کنی شیخی که در نامه از بخورد و سوم روز شخصی چند نان پیش آورد دست که از غصه بران
 کرد بعد از ساعتی در دهان شیخ بچسبید تمام بیرون انداخت این معنی بخدمت بی عرض کرد فرمود که ای سعید
 سه روز از طعام بخاری افطار کردی اما غایت با می در باب تو کارگر شد آن طعام در معده تو خاست
 حالا برو خنده و دردی که در آنجا از غیب بران افطار کن روز سه دیگر طبعی که در چون وقت افطار شیخ
 طعامی برداشته تا یکبار شب گذشت صفت غالب شد نفس از حرارت بسوزن گرفت دست بر زمین زد و
 چند سگریزه برداشت و در دهان انداخت آن سگریزه شکر گشت چون اسجالی سبب کرد و با خود گفت
 نباید که اگر نماند از در دهان انداخت با شکر خردن شد تا نیست گشت صفت غالب شد چند سگریزه
 از زمین برداشته آن سگریزه چینی نامند ما از این که است معاینه نمود تحقیق دانست که این معنی از حق است
 در روز بعد دست خوابت طلب و فرمود که بنکو کردی که بران افطار کردی که از غیب تو بود و بخور شکر
 خوابی بود او را از آن روز شکر خوانند در بین خواب اللاله که است و هم صد حب احبار بگو بود و گریه است که
 سوداگری شکر با کرده است خواجه از وی نقل میبود اگر گفت این شکر است این شکر است خواجه گفت است
 سوداگر چون بارها شکر از بندگ بر آید پیش شیخ آمد و عذر خواهی بود عرض کرد که در خاکت که این شکر
 گریه و فریاد که شکر در دهان خاستن بجز این قصیده از نظم که گفته است کان ملک جهان شکر شیخ بگریه آن
 ملک که در آن ملک شکر مدامی کان ملک که شکر شیخ زید که گنج شکر کان ملک که در دیده با در کان
 گشت شکر شیخ ازین استی که شنید به بعد از آن در خانه مسجد جامع حاج که

این است چله سکه که شب تا چهل روز هر شب در آن چاه بگذرد که بر آن چاه بودی او نمیشد و چون روز
 بیرونش می آید از شیخ نظام الدین اولیا منقول است که در مشهد می بود ضیاء الدین نام
 در زیر منار در آن گفت از وی شنیدم که وقتی بنام شیخ فرید الدین قهرم و من غیر علم خلافتی نمی
 دانستم خاطر من گذشت که اگر شیخ ملازم علوی پرسد که من نیز انعم به جواب گویم این اندیشه در دل من
 بود تا گاه از من پرسید که نتیجی مناظره با شیخ مناظره است از مسائل علم خلافت من خوش شدم و در
 بیان آن شروع کردم و نفعی و اثباتیکه در آن منی است بر او گفتم و هم از وقت است که شب نیمه در حرم
 بروی غالب نماز ختن جماعت بگذار و بعد از آن بیرون گشت ساعتی شد که بیرون آمد پرسید از چه
 گزارده ام آری گفت یکبار دیگر گزاریم که دانه چه شود دوم کرت نماز گزار و باز بیوشش شد
 این بار بیوشی بیشتر بود باز بیوشش آمد و گفت که نماز ختن گزارده ام گفتند و بار بگذار و این گفت
 یکبار دیگر گزاریم که دانه چه شود سوم کرت هم گزار و بعد از آن فرمود یا حی یا قیوم جهان سبحان تسبیح کرد
 و هم می گوید و بعضی از لغو نظرات گنج شکر که بخط شیخ نظام الدین اولیا یافته اند مکتوب کرده و فرمود
 چهار چیز از مفقود طبقات سوال کرد و همه یک جواب فرمودند من عمل الناس تبارک الذی
 و من عمل الناس الذی لا یغیر شیء من غنی الناس القانع و من افتقر الناس تبارک القانع فرمود
 یسعی بن العبدان برین الیه و یترکها خابین فرمود اگر هست غم نیست اگر نیست غم نیست فرمود و زمان
 شب معراج مرد نیست و فرمود کار گرم خورد از من سرور مان نباید گذشت و فرمود شیخ الاسلام
 نور الهدی فرمود و گفته است در سکه الطوبی ان اول الکلام و اخره ان کان قد تکلم و الا فاسکت فرمود
 چون فقیر جابه بپندار و که گفتن میشود و آن نما که باشی زنده باز نماندنت فرمود جذب من جذب
 المؤمن خیر من عبادة التعلین فرمود قال علیه الصلوة و السلام طوبی لمن شغلته عبیه عن عیوب الناس فرمود
 و الصوفی یصفو به کل شیء و لا یکره شیء فرمود لو ارادتم بلوغ درجه الکبائر فاعلموا انکم لا تنفقات
 الی ابواب اللوک فرمود و دوشینم شهم دل خرمیم گرفت + دانه شیه یار نماز نیم گرفت
 گفتم سرور دیدم بر در تو + اشک آمد و استینم گرفت + و هم از وی نقلست که در پیش او در بار

اباحت و حرمت سماع که در آن اختلاف علماء است گفتند فرمود سبحان الله یکی خاکستر شد و دیگری نه چون
 در خلاف است فرمود و الاغاث فی التبریر و سلامته فی التسليم فرمود العلماء شرف الناس و الفقراء شرف
 الاشراف فرمود الفقير بين العلماء كالهدية بين كواكب السماء فرمود و از دل الناس من شغل بالاكل و
 اللباس قهرهم از وی نقلست که مردی بخدمت شیخ برالدین مس سره عرض داشت که در کتب سب سلاطین
 تعاش الدین باین سفارش نامه برای منی قلم آید شیخ نوشت زفت تفسیر الی الله ثم الیک فان
 عطیة شیخا فالعطی برهت و انت لشکر و ان لم تعطه شیخا فالانحی برهت و انت الی الله و شیخ نظام
 الدین بود با در رخت الطوبی آرزو روز چهارشنبه پانزده جمادیه ثانیه در محراب حسین تاسی و عاگوری
 شرف ستاد قدس سید العابدین حاصل کرد و همان لحظه گناه که بر ذوق مبارک داشت بر سر انداخته
 نهاد و خرقة خاص از کمال شفقت و رحمت و علین چون عطا شد الحمد لله علی ذلک این نیز فرمود که ما
 میخواستیم دایم هندوستان گری میبیم اما شاهد راه بودید و سرانجام کردید که بد از نظام بدادید
 این ولایت اوست با در نگاه عاگوری حرمت هر چه از زبان مبارک شیخ الاسلام شنویم در قلم آوریم
 هنوز نیکو در خاطر و عاگوری نگذشته بود فرمود نهی ستاد آنمزد که هر چه از زبان پیر بشنود بوشن گوید
 بران متعلق بوده بازیرا چه در آثار اولیا آمده است چون بد از زبان پیر بشنود و آنرا بنویسد هر
 حرفیکه در ستم آرد و ثواب طاعت هر رساله در نامه اعمال او بنویسد بعد از آن جانی او در عین ستم با آنکار هم
 درین محل این سخن هم فرمود مردم را همه وقت بچنین میاید بود زیرا چه هیچ لحظه بظلم نیست که در دل
 این پس ندانند که زنده آن دل است که در رحمت و شتیاق با بیشتر است نگاه سخن در روشی
 ناستا و بزبان مبارک راند که روشی پرده پوشی و خرقة پوشیدن حق اوست که عیب با در سلسله غیر
 ذلک بپوشد رسول صلی الله علیه و سلم از علی پرسید رضی الله عنه که ای خرقة را بتو در چه چینی گفت یا رسول الله اگر
 ای خرقة برین می پرده پوشی کنم و عیب بندگان خدا میبالی با پوشش من رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود
 که در میان بود هر که این عیب بدان خرقة را بد و در پی خیا پنجه ذکر آن مفصلن الا که نشسته است نگاه
 شیخ الاسلام چشم بر آب کرد و دای می گریست و میوش شد زمانی شد که از بیوششی باز آمد بر لفظ مبارک زنده

معلوم شد که در ویشتی برده پوشی است فرمود شیخ شهاب الدین صحروردی قدس الهدی در تاجیه سال
 برکت سوالی کرد که از نجاست فرمود و نسبت آن تا عیب مردمان را نه عیبم و اگر ناگاه دیده شود پشم
 بعد از آن شیخ الاسلام روسی سوی دعا گوی کرد و گفت که چون در ویشتی چنین شود بعد از آن
 هر چه گوید و بخوابد همان شود شیخ بدرالدین غزنوی نزدیک شیخ الاسلام نشست سخن در جمیع اقسام
 هر کسی چیزی میگفت بنا بر شیخ جمال ناموسی فرمود که سماع راحت و بهیاست چیزی است
 بحث در ششمانی شنای میگفت شیخ الاسلام فرمود که آری در علم ایشانست چون نام شنای شنوند
 ششمانی شنای بعد از آن شیخ بدرالدین غزنوی عرض کرد که بیوشی اهل سماع از کجا شیخ الاسلام بلفظ
 را در تریز بار که ایشان ندانند آنست بیکه شنیدند بیوشی شنیدند آن بیوشی با غایت در ایشان است
 در میان نام دوست شنوند بیوشی در ایشان نشیند بیوشی بگرداند در هم از دست شیخ الاسلام
 بلفظ مبارک را در که زان طریق هر سخی است اگر شیخ بر کرون تو شنید ریاضی باشی در آثار
 است از شیخ نظام الدین نقلت که میفرمود که شیخ فرید الدین قدس سره بیشتر زمان بیوشی
 البته وقت آنرا بیکه فر کاله بان زبیل پیش بود می از شیخ نصیر الدین محمد نقلت سالها
 خدمت شیخ فرید الدین زبیل گردانید و اند خدمت شیخ نظام الدین بارها فرمودی که در
 که دید با گل کرد و زحمت شیخ سیر خوردیم ما را در زحمت بودی و آن را کمان بودی یاری مجید
 آوردیم خوردند اما چون وقت دیکه در بیوشی زبیل میگردد اندید بعد فرمود که در خدمت
 شیخ نظام الدین هم سالها زبیل گردانید و بعد فرمود و همچنین خورده انداگاه بجای بود
 در بر اعمارین است که وقتی ایشان بسجاده بیت و ارواح مشرف شدند پیروزه ساله بود
 که در مجلس پیش مولانا شهاب الدین ترندی کتاب نافع که در وقت سماع اندند و بعد در آن
 مانند و حفظ کلام مجید کرده بودند و هرگاه یک مضمون شنید می ناگاه رزمی حضرت خوا
 قلب بدین در آنسی شریف آورده و گانه تحت سجا آورده چون چشم ایشان بر چهره حضرت
 خواجه قطب الدین افتاد باولی نگاه دل ایشان و او بر قدم نهاد و قطب انعام شریف دید

که چون خوشنوی پاکیزه روی کتاب بر دست دارد پس بداند که پست عزیزان چه کتاب
عرض کرد که نافع فرمود که انشاء الله تعالی زیا این کتاب نافع سکر و دوا بر عرض کرد که انشاء
تعالی در خدمت شما نافع خواهد شد همان لحظه مشرف ارادت مستعد گشته چون حضرت خواجده
بر بی شدند تا سه تن همراه بود از آنجا خواهد فرمودند که بابا زید الدین همین لحظه در ترک و حجر تحصیل
صوم ظاهر می شد و مشغول می شد از آن در روی زمین با کاش انشاء الله تعالی مراد آنجا خواهد یافت از آن
یک گشت و از آنجا که در فتنه چنان تحصیل علم نمود چون بل مبارک او بی شایع علم لدنی گشت از آنجا
خدمت حضرت خواهد شد و خواهد طلب آمدن در بی خود شد شدند نزدیک روانه غزنی در
بچه اشاره فرمودند که آنجا بشنوی باشد بعد از دو هفته به وزارت پیر می آمد بجلال در وقت
و دیگر که بیست حاضر می بودند چون در روی شهر ایشان بسیار شد و خلق مزاحم اوقات میشد با اشاره
خواجده بخدمت پادشاهی آمده انعامت نمود صاحب اقتباس السیر الاذنیامی آرد که خدمت سلطان
پس بداند که شما در وقت نقل گشت حاضر بودید فرمودند مراد ماه شوال بدین برودان کردند و حکم
تعلق واقع شد لیکن وقت رحلت مراد فرموده گفت فلان در روی است من شرف
قطب الاقطاب حاضر نشدم در بی مانی بودم من خرقه خلافت خود را به شیخ مراد الدین سپردم
این انعامت را مولانا نظام الدین مرادانی خواجی رسانید بعد نماز خفتن با عی با خیرم که
جان عیاشیده حق تسلیم کرد در چند ثمان و ستمین و ثمانه و بقول شیخ و ستمین و ستمین
در روی شیخ ستمین و ثمانه و در زبان غیاث الدین عیاشی و واقعه و عمر شرفش فرمود
و مرادانی فرمودند که کجای می بینم بعد از وفات حضرت قطب الاقطاب تبع حیات آرد
در یک پیش در فون گشت کمالات و کراماتش در بین کتابهای یادگوده پیش از بدین
مردم مختصر گشته است رحم فرماید تولد عابد آذانه عمره شد فریاد سال حلت نسو
و شیخ الاسلام علامه الدین ابو محمد زکریا الملقب بالقرشی الماسدی رحمه الله
خلیفه شیخ الشیخ طیب الدین حضور در دست خیمه الله علیه و آله در شبه با فقه و شرف

شاه

در وقت که در میان بود شدند و در بعضی محافل مسند و شصت و پنج نفر صد سال ازین بزرگان
 در گذشتند از اکابر اولیا هستند که امانت ظاهره و مقامات بایره دار و مناصب اخبار الا
 می که در بعضی سادات و صاحب بزمها الارواح و شیخ فریدالدین عراقی صاحب لغات بلامه
 آوریده اند و ترتیب یافته در هم از دست که در وقتی که از بغداد و بستان آمدن اکابر بستان بر روی
 حسدی بدیدند بطریق کسایت کاشه بر از شیر کرده بخدمت او فرستادند و در حقین شیخ گنجانش در کسایت
 شیخ ایمیعی او را بینه کلی بر کاشه شیرینا و پیش آنجا در ستاد مقصودا که حامی ماورین شیخ اینطو که کل شیخ
 استاده است خواهد بود و اکابر از حسن لطافت این او اصرارین ماندند و مقامات امانت گذشتند و وی از انفت
 است فرمودی که دنیا تمام ساجه قدر دارد و در اول شیخ الهیای قلیل معلوم است که از این صده قدرش تا باشد و
 گاهی فرمودی که صحبت با کسی حاضر کند که آفسون آفراندند و فرمود که غنا نباشد و خساره حال است او را
 که میان او و شیخ فریدالدین قدس سرهما موافق عظیم بود و در سالها با هم بودند و نیز گویند سیر حاجتگر بود
 از خدمت او و شیخ فریدالدین گنجشکر سخن بر سر سینه بود که موافق مجلس شیخ فریدالدین بود و در خدمت
 شیخ نیاده الدین شیخ فریدالدین بقدر نوشت و کسایت این بود که میان دو صاحب اختیار است این صحبت
 شیخ فریدالدین نوشت که میان ما و شما عشق است با زنی گفت از شیخ نظام الدین اولیا که فرمود
 فریدالدین با او ظاهر بودی اگر چه شب آمدی با قصد کردی شیخ نیاده الدین که بار بار صوم کسرت بودی
 با شیخ گنجشکر که کسایت و اعتماد صالحی و فرمود او از آنها بود که این آیت در حق او درست است
 صاحب عبد الاحدی است او شیخ زکریا الدین و وی مرید شجاعه بدالدین سمرقندی است و در وی بود
 نجیب الدین فرودسی مرید شیخ زکریا الدین فرودسی است تبر او جنب شرقی حوض شمس بر صفا عالی نزدیک
 سولامان الدین نجیب است شیخ شرف الدین احمدی منبری که بر آداب الدین شرحی دارد و وی
 شیخ نجیب الدین فرودسی است گویند شیخ شرف الدین فتوح ندکی شیخ نظام الدین اولیا مرید
 زکریا که او هم مرید شیخ نظام الدین بر ریاض رضوان خرامیده بود و شیخ نجیب الدین فرودسی در آنجا
 بر او حق عزت آورید فرمود و در ویش سالهاست که منتظر است ام امامی دهم که جویند

مرد شد و عمری که برای نهادن بود بگذشت بوطن اصلی خود و چون کرد و هم صاحب اخبار الاغیا
 میگویی که از مفاخر نظامات شیخ شرف الدین نیری معلوم میشود که شیخ بدر الدین سمرقندی سرمدی
 نجم الدین کبری است انهمی در سیر الاولیا نوشته است که وی خلیفه شیخ سیف الدین باختری
 شیخ نجم الدین در یافته بود در انیز نوشتن اختلاف در بیجا ضرورتا صاحب سیر العارفين بنویسند
 که حضرت شیخ نجم الدین محمد فردوسی پسر شیخ شرف الدین بن سخی نیری است که در بیجا رسیده
 و پیش ایشان حضرت شیخ بدر الدین سمرقندی که خلیفه حضرت شیخ سیف الدین باختری است و در
 چهارده خانواده نوشته است شیخ نجم الدین کبری فردوسی و شیخ علاء الدین طومانی شیخ ضیاء
 ابو انیس هر دو وی هر سه بزرگ خدمت شیخ و جید الدین ابو حفص عمر بن عمرو آمدند شیخ و در بیجا
 مدتی شیخ ضیاء الدین شیخ علاء الدین اختلاف داد و وداع کرد و شیخ نجم الدین را شیخ ابو انیس
 کرد و گفت این را جوگیرید بعد از هفت ماه شیخ ابو انیس شیخ نجم الدین خلافت داد و گفت شماست
 فرد سیدانه از روز و در بیان پیدا آمدند بقول لغات شیخ سیف الدین باختری خلیفه شیخ نجم الدین
 خیر الدین که آن شیر بیشه جو و فنا آن خنصر ما وید الا حصی ان مصداق مخلقا
 خلاق ان بعد آن تصرف تصرفات حضرت اند حضرت شیخ علاء الدین علی احمد صاحب علم
 اوقیان الاقار است وی محبوب ترین صفای و خواهر زاده شیخ فرد الدین بن شکر قدس سره در اروا است
 ایران علی سانی بود و از اکمل ماکان افراد و زو سانی عباده و در طریق صوفیه عالی منصب تومی داشت
 دار علیه استغراق ذات مطلق هرگز در دنیا و عقبی نمی آورد و هم وی از سیر القلاب علی فردوسی حضرت
 بسیار کرده چنانچه از عایت مهربانی و ربانی فرمود که علم ظاهر و باطن من نیز شیخ نظام الدین باوایی است
 و علم ظاهری و باطنی نیز شیخ علاء الدین علی احمد صاحب برود منی سفیر بود که علم سید من در نظامات شیخ
 نظام الدین باوایی و علم دل من در نظامات شیخ علاء الدین علی احمد صاحب برود منی است که در مصاحف
 الاخبار از سیر الاولیا می آید که در پیشی بود ثابت قدم اصحاب نعمت مرید شیخ فرد الدین است شیخ
 فرد الدین می که با و اجازت بیعت می کرد و نمود صاحب برود ماکان خوش خویشی که در انچه چنان

شیخ سیف الدین باختری

از زنده بود عیش خوش میکرد و او مروی خوش لبش و کتبا ده پیشانی بود غالباً این
 صاحب شیخ علی احمد صاحب است و ایلاد شیخ فریدالدین و خلیفه او بود و قهر او در قصد کلمه است
 و سلسله شیخ عبدالقادر و شیخ عزیزی منتهی میشود و ذکر او در سیر الاولیا اصلاً نکرده و آنچه کرده
 این شیخ صاحب را ذکر کرده بر آن نمی که در عنوان مذکور شد و ترک ذکر او خالی از غایت نیست
 و آنکه مراد از شیخ صاحب شیخ علی احمد صاحب باشد و بعد از علم صاحب انقباض از سیر الاولیا
 می آید و در اوایل حال نوی قسمت لکن فقیران او و از ده سال مقرب بود و خود صاحب نامه کتبی
 حضرت گنجشکر گفت بافته برسد که با ما اعلیٰ والدین شما قسمت میکنید و خود میخوردید با ما
 متده رانی اجازت بر چه مجال است که بگردد از آن بخورد و زمو بود که شیخ علاءالدین علی احمد
 صاحب است از آن روز خطاب صاحب مخاطب گفت لایم می از سیر الاولیا خطاب میفرستید که چنان
 می از خدمت حضرت گنجشکر مثال اجازت نامه گرفته شیخ جمال مائینی آمد و بر او آورده است
 شیخ جمال را در حقیقت جمال اظهار کرده حضرت و ملی درخواست نمود در آنوقت تاریکی
 شب بمان گشته و جمیع حاضرین و قاریان لحنی جمال واقع شد بعد جمیع آوردند و
 کتبا را با دمی فریاد گفت حضرت مخدوم و مردم و جمیع روئین حضرت شیخ جمال
 بر رفت و باره حافظ و گفت نام نفس شما دلی کجا آرد که کتبا فرودن تمام دلی را از آنجا
 بجا حضرت مخدوم گفت سلسله را باره کردم شیخ جمال گفت از ازل تا آخر گفت را بود
 پس رخاست در پشت و خدمت پر دستگیر آمد و گفت جمال را گفت و حضرت شیخ صاحب
 چنین شیخ جمال مثال را باره ساخت و توجه گفتی گفت از زبانم همین سخن که که خون
 را باره کردی من سلسله را باره که گفت از اول تا آخر که اول حضرت گنجشکر فرمود
 بهدف رسید اما هرگز است که اول گفتی و آخر سلامت مانده از مردمان تو شخصی
 بود شیخ جمال الدین مانی بی برکت دعاوی سلسله شیخ جمال جریان خواهد پذیرفت
 صاحب اولاً سزا و سزا بگردان بزرگان این سلسله نقل متواتر منقولست که حضرت گنجشکر

خواهش حضرت مخدوم مثال بی عطا نموده فرمود که اول شیخ جمال انامی بعد میر علی رود چون
دی در مانسی رسید و مثال بیت قطب جمال داد و تعجیل کرد شیخ جمال گفت صاحب ولایت بی برادر ما
بی باید و شما طاقت یکساعت نداشتید اینکار چه طور پیش خواهد رفت شیخ جمال مثال را پاره کرد بر زبان
گفت که من سلسله ترا بر میدم که هرگز از تو سسد شیخ غباری نشود آخر مختار شد چنانچه در کتب شیخ
گفته است چون شیخ علی احمد صاحب مانسی گشته بود شیخ گفت که رفت و احوال از نمود و حضرت شیخ زکات
خوش نیاید در حق مخدوم علی صاحب بهرمانی بسیار فرمود که گفت که نرا به از آن نوشته سید هم در تنگ شو بعد
مثال بخط خود نوشته عنایت فرمود و بی انبکیر حضرت کرد صاحب ولایت آنجا گردانید که در آن وقت
بنایت آباد و جوانی آن نهایت بر اعتدال بود و در همان وقت سلسله انقلاب بگردد چون محفوظات حضرت
گفتند که ذکر مخدوم علی صاحب کم واقع شده و احوال می بود افسوس گشته است کیشیه معلوم میشود که
سبب می آنت که محفوظات گنجشک اتفاق شیخ جمال قدس سره جمع گشته اند و هر که نوشته است ویرا خاطر
داشت شیخ موصوف لازم بود در غبار خاطر بگرد خود روشن است بنا بر آن ذکر مخدوم واقع شد
و جهت کفایت ولایت وی قدس سره از وجود در میان و خلفاء سلسله اش انظر من الشمس است اگر
چون حضرت مخدوم از خدمت گنجشک حضرت گرفته در کلبه رسید سکونت اختیار کرد و علمای ظاهری
و بعضی مشایخ آنجا بنا کار پیش آمدند و وی قلند بر شرب و ابدال و تنگ بگذرانید و در باطن سفری بود و در
ظاهر بی التفات نداشت چون مخدوم نشود و نمایانست و مردم اطراف روی بوسی آوردند و علمای
و مشایخ خاصه پیدا شدند و حق حضرت مخدوم با صاحب برای نماز جمعه در مسجد جامع قریب شهر نشینت آنجا
پیش آمدند و گفتند که از اینجا خبر بد و جامی دیگر شنیدند اصحاب مخدوم متواضع گردیدند و در جامی جامی نشینت
انما زاده در شمس آنجا که روزی که اینجا نشینت ایام و اجداد ما است شمارا هرگز اینجا نمیکند و بیم چون
نشیند حضرت شیخ سری اختیار بر آورده فرمود که صاحب ولایت این را بمنم بر این شیخ حسن جان سزاوار
استماع است کجا بفرموده گفتند از کجا معلوم شد که صاحب ولایت شما مستی بران میاید پس حضرت از مسجد
و گفت که بر این است که شما هر دو بنیادین بفرموده گفتند اینک مسعود در قمار و خندین بر آن است

بمان شد پس شوخ و فان افتاد باقیمانده آن بجز در پیش آمدند فرمود و سودمند نیست من از حق تعالی خواهم اجابت
 شد چنانکه این قصه بنده نماند باز برگردانند شود که نزدیک من برانی اینجا آبادانی است پس از آن زمان
 بعد از آن سال با منی افتاد و کامی بل آمد یار را نیست نام بود ساخت بعد از ویرانی حضرت مخدوم بزوق خاطر
 بر یافت و مجاهد شغال میوز زید و وحوش بطور با دوی انس گفته بودند و شیر زرد درش جاری کشی نمود و
 که هر شب جمعه شیر می آید و جبین ساسیک را چون کایات شهاب نباید کرد چنانچه پدر رقم الحروف و سایر اصحاب
 و شاه جمیع عبدالشاه که از مریدان شاه غلام حسن خلیفه اخون فقیر صاحب بودند حکایت میکردند که در روز
 کمال شاه نام ساکن مراد آباد نسبت ارادت بصاحبزاده غلام حسن بن اخون فقیر صاحب است در وقت مذکور
 بیاسی زیارت مخدوم علی احمد صاحب رفته بود وقت شب در مسجد شریف مخدوم غلاف کشیده است و حشر میکرد
 ناگاه ماده شیر میچید در میان در مسجد آمده است بچه اش غلاف در پیش کشید ماده شیر از بچه خود بچرخش
 کشید بچاش غلاف در پیش کشید باز نزد خودش کشید چند بار چنین شد بعد ایستاد و دست گفته اند در آن
 حال بچکین بر طرف شریفش برگزین نمیدانست چون حضرت قطب العالم شیخ عبدالقدوس قس سره بقصد زیارت
 مخدوم روانه شدند مرقد شریفش یک گره مانده بود برقی در رسید حضرت ایشان بجز ویرانش عرض کرد که
 عبدالقدوس از آن شما هست و اشتیاق زیارت پیدا بر برق ناپدید گشت تا بار چنین چنان شد چون حضرت
 قطب العالم بجز ویران اشتیاق بسیار آنها ساخته نزدیک مرقد مخدوم رسیدند بحکم زقبر آمدند و ایشان ادرنگار
 رفتند و لطف نمودند و فرمودند که تو بواسطه طریق ما در بخار سیدی دالار و دیگر می را طاقت و خوار مقام
 حضرت قطب العالم عرض کرد که بر کسان بخواهند که زیارت شما مشرف شوند اگر برق جلال بر او غلاف کشند
 از بخت تربت شریف بهره یابند فرمودند که بخاطر تو این برق را مسطور ساختم از آن زمان همه خاص و عام در آن
 بارگاه عایجه میردند و فیض میبردند و وفات حضرت شیخ علاء الدین علی احمد صاحب قدس سره سیزدهم ربیع
 الاول سنه تسعین و شصت و هجده و ایتی اربع و شصت و در زمان جلال الدین خلجی واقع شد و وی قدس سره
 معاصرت سلطان بلشنگ نظام الاولیا بودند و با حضرت سلطان المشایخ مجتبی دستند چنانچه
 سال من از سلطان امش شیخ زیارت یافته باز چنان گشتند و تقوی در حالت سماع برفت از دنیا

شیخ فرید الدین

ذکر آن سلطان المشایخ شیخ نظام الحق والدین محمد بداولی قدس سره
 در اخبار الاخبار است نام او محمد بن احمد بن علی البخاریست و لقب و سلطان المشایخ و نظام اولیاست
 و از محبوبان و مقربان درگاه الهیست و بار بندگان مملکت از آثار بركات او جدا و خواجہ علی بخاری
 و صد مدرس او خواجہ محبوب هر دو از بخارا آمدند و مدتی در لاهور بود و بعد از آن در بداولی
 ساختند و پدر او خواجہ احمد و صغیر سن از سر او رفت و هم در سو او بداولی در فن باقی و تقوی
 نسبت بشان بخالد بن ولید رضی اللہ عنہم پیدا و تولد ایشان در سنه ثلثین و ستائتم بوده
 چون قدری بزرگ شد والده او را در کتب اخلاص کلام اللہ بخواند و کتابها خواندن گرفت و هم
 در عمر و از ده سالگی کتاب لغت بخواند و یکبار او را ابو بکر قران گفتندی حکایت کرده من پیش
 بها والدین بجز با سماع گفته ام و این قول میگفتم لعل لست تجد الیومی کیدی مصرع دوم با او
 شیخ با و داد بعد مناقب شیخ بهاء الدین گفتن گرفت این معنی ورود او نیست بعد حکایت کرد
 که از بخارا جوهرین آمد م شای دیدم چنین و چنان سماع اینکلمات در دل او محبتی در اولی پیدا
 که از خود رفت و محبت شیخ فرید الدین در سینه او نشست روز بروز حقیقت تربیت بی یافت و نشست
 خواست و خواب خورد که شیخ فرید قدس سره میکرد بعد از آن قصد تعلم بی با او تحصیل علم
 در مقامات حریم پیش شمس المذکک که صدر ولایت بود و نامزد کرد و یاد گرفت و علم حدیث خواند و
 او را بر طالع بلبلان نظام الدین سخاوت گفتندی بعد از آن بشوق از او شیخ فرید الدین با
 رفت و وی در آن زمان است سار بود شمس سیاره قران پیش شیخ فرید الدین بخوبی کرد و شمس باب از
 حواری فرستاد کرد و تمهید او بشکوه رسمی و بعضی کتابهای دیگر نیز پیش شیخ خواند و بوی روز چهارشنبه در
 یافت و هم در حب سماع بستانه مرید شدند و هم از وی نقل است که وی فرمود چون سعادت شما
 شیخ فرید بخیر حاصل کردم نخستین سخنم که از شیخ شنیدم این بود که خواند بیت اسی الفس قران
 در کتاب کرده + سلاب شتیاق جانها خراب کرده + بعد از آن خواندم که شتیاق حدیث
 ایشان با شمایم دشت حضور غلبه کرد همین قدر گفتیم که شتیاق با سوس عظیم غالب بود چون

دشت وین مشاهده کرد ز نور لیلی اصل و همیشه هم درین روز بخدمت شیخ معیت کردم عرض دشت کردم در آن
 روز تعلیم کنیم و با او در و نوافل شنوای شویم فرمود ما کسی از تعلیم منع نکنیم آنهم کس این هم کس غالب آید و روشن
 علم باید بیدار با نعمت خلافت شرف شد بدین آمد و تا شیخ در قید حیات بود که ما بخدمت او رفتیم اما در
 وقت شیخ حاضر نبودم چنانکه شیخ فریدالدین در وقت حیات خواججه قطب الدین و خواججه در وقت سفر
 خواججه بزرگ قدس بعد از ما هم حاضر نبودند بعد از آن در راه با شارت غیبی در غیبت بود که الا
 خانقاه او را بنی است سکونت کردیم از وی نقلت که در می فرسود مراد و واقعه کتابی دادند در
 سطر بود تا توانی راحت مینانی که دل سخن محل ظهور ربوبیت است و میفرمود که در بازار قیامت بی کمال
 را آنچنان رواج نخواهد بود که در بابت دلها را او هم از نقلت که در گفت وقتی با شیخ خود در کشتی
 همراه بودم شیخ مرا پیش طلبید فرمود بسیار چیزی بگویم چون در راه بروی در مجاهده باشی بکار
 بودن شیخ نیست روزه دشتن نمی راه است و اعمال دیگر چون نماز و حج نمی ماه دتی دیگر فرمود من از
 خدا خواستام که هر چه تو از خداستالی بخواهی بی وقت و بگر فرمود از برای تو قدری دنیا نیز خواست
 در وقت خلافت فرمود مجاهده باید کرد و بیای استعداد راه وقت دیگر در حجره سر رفته کرده و مشرب
 سیر شده میگفت و این رباعی میگفت رباعی خواهم که همیشه در رضائی تویم به خاکلی شوم و نیز
 پای تویم به مقصد و غنیمت ز کونین غنی به از بر تویم و برای تویم چون بیت تمام کرد و سیر به دنیا
 چند کثرت شکی این دیدم در حجره در رفتم سرور قدم شیخ نهادم فرمود بخواه چه بخواهی من چیزی نمی خواهم
 شیخ مرا بخشید بعد به نشان شدم که چه میخواستم که در سماع مبرم صاحب سیر العارفین بگوید که در نواد الفوا
 از نشان نقل است که گفت چون در سفر ارادات گمشد گشتم در آن ایام بخاندوی عسرتی تمام
 اکثر در و نشان متعلقان ایشان در غنیمت دوسته فاقه روی میداد و از برکت صحبت ایشان بچکس اتفاق
 بودی مولانا میرالدین سبزی آوری و شیخ جمال دانشوی از جنگل آوری که بری از در
 کربل است و اکثر مردم آنرا در سر که لمانته اجاری میبازند مولانا محاسن الدین علی آب می آورد و در
 بیخ شمشیر من آن دیها را می بختم و در کاسها انداخته برای افطار حضرت ایشان در و نشان میروم

در نظام کائنات سیرت و کرامت ایشان حضرت نظام الدین ابی اسحاق صاحب سلسله است
 که از آن بزرگان و وفات او در تاریخ آنجا در چهارشنبه پنجم ربیع الاخر سنه شصت و هفتاد و هشت
 تاریخ ششماه در قریه سیرت واقع است چون در سن بود چهار سالگی سید فربشت ماه اول غایت شایسته
 نصیر الدین محمود و ملا محمد بن محمد در چهارشنبه خرقه و معصوم و شعیب و کاجی و امین و آنچه از شیخ خود دانسته بود
 در مورد شمار آوردی تا در روز چهارم ماه کعبه سید ابی عماد عمر در سنه مذکور بر حمت حق پوست در
 ایام خود از خیر خسر و میرزا سلطان عثمان الدین قلی در کمال بود بعد استماع اینها از او خیر خسر و بی نصبت
 بنحسب تمام در چهارشنبه در روزی که در آنجا بود هزار پانزده هزار آن بزرگوار مالیدن گرفتند و لباس
 پوشید و بعد از آن بر وجه متبرک نماز بعد سه ماه بعد از آن روز چهارشنبه سنه شصت و هفتاد و هشت
 نیز بر زمین خرمین در روزی که در آنجا بود در باب آن حضرت شیخ واقع است
ذکر آن آینه جمال و جلای جان منظر نماش انسانى آن
 صاحب نمونه تجرید ترک آن قطب ابدال حضرت شیخ شمس الدین صاحب
 آن بزرگوار نظام الدین علی احمد صاحب این صاحب اقتباس سکوید بقول صاحب
 سیر الاقطاب که حضرت کبیر غلامت و شت روی را در نظری شافی بزرگ ذکر ایاتی را از معنی
 بلند و تجریدی بکمال داشت و از غایت تجرید اکثرها سلف را در جرم پوشیدی در بیان نقل نمود
 سلسله نسبت و چند روایت کرده اند که شیخ شمس الدین ترک بن سید احمد ترک بن سید عبدالرحمن از
 نزد خان حضرت خواجا احمد سیوی بود و در سن سیرت که نسبت می حضرت محمد صنفید بن علی کریم
 در حدیثی مشهور است صاحب اقتباس ابواب منوید از آیه الاسرار که چون شیخ شمس الدین سن
 او را در تحصیل علوم دید آمد تا در دیار ترکستان که مسلم نبود بعد از آن که از تحصیل علوم
 خارج گشت و کشور کار خود در آن نیافت در هر چه بود از آن برآمده تجرید کلی اختیار نمود
 صیدق پراه سلوک طریقت نباده و روانه شد از ترکستان طلب مرشدگان و با در نظر آمد که
 بزرگان ادب یافت اما هیچ یکی از بزرگان آنجا نماند پس سلسله را با قدم بطرف هندوستان نهاد پس

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

بعد مدت بسیار و کثیر خدمت حضرت محمد مصطفیٰ علی احمد صاحب زینب قدس سره بخیر و مشاهده جمال شریف معصوم
 که حجاب پناه شده بودند فراموش کرد و بی اختیار سر در قدم حضرت مخدوم آورد و در وقت بیعت
 کردید و بیغش گناه ارادت تا نفس گشت و بعد از آن حضرت مخدوم فرمود که ای شمس الدین
 تو مرا از زندگی از خدا خواسته ام که سلسله ما از تو جاری شود و حضرت شمس الدین که بعد از او
 خدمت مخدوم مشغول شد روزی در سلوک می رفتی میگفتی که تا آنکه بیسلوک تمام کردی و به مرتبه تکمیل و ارشاد
 رسیدی چنانکه تربیت طالبان مشغول گشت و اکثر احوالات و خوارگی عاوان از وی ظاهر شدن گرفت
 اما وی از غایت بلند پرورانی بدین چیزها التفات نداشت آخر الام حضرت مخدوم علی احمد صاحب زینب
 حیات خود می را پیش خوانده خرق خلافت را نمائید که از خدمت حضرت شیخ زین الدین گنجشکر قدس سره
 بود بوی عطا فرمود و اجازت نامه بدست خود نوشته مرحمت نمود و هم اعظم کتیبه شیعیه از پیران به
 رسیده بود تلقین نمود بعد از آن وصیت کرد که چون این پاره شوم از سر دریا و اینجا نخواهی ماند
 یعنی از تعالی تر صاحب ولایت دیا را پانی شکر دانیده است آنجا رومی دور قصبه پانی پت سکونت اختیار
 کنی هم گشتگان آند بار را پادشاهی و من همه جامه و معادن تو خوانیم بود پس القیاس نمود که در آن
 شما حضرت حاضر است اراده آنست که ماقی عمر در جبار و بگشتی ستان حضرت در مقام خلافت از آن پس
 که در پانی پت بروم آنجا شیخ شرف الدین ابو علی قلندر میباشد بار بار می چه طور صحبت بر آید فرمود
 باک مدار که می تا خبر رسیده است بخیر و رفتن تو از قصبه مذکور ببردن آید بعد از چند روز از جمال عالم
 تعالی بنمایید هم صاحب اقتباس اللانوار از سیر الانطاب می آورد که شیخ شمس الدین که قدس سره بعد از
 خلافت از مخدوم علی احمد صاحب زینب گرفته چند مدت که کرمی سلطان غیاث الدین بلبن اختیار
 کردند و کمال خود را در لباس اغنیا پوشیده میداشتند وقتی سلطان غیاث الدین بلبن در تبرک قلعه
 لشکر کشید و قلعه را محاصره کرد مدتی که گشت و آن قلعه فتح نمیشد تا شبی جوای می شد و زینب قادیان
 بارید چنانکه جنهای لشکریان ابتدا در شری صکت فرستی نمود و آتش در صبح جانماند و در خود کلاه سلطان
 هم شمع روشن نمائید بود و سقا آتش سلطان جیب و جوی آتش میکرد تا بر آبی و خود سلطان آب گرم

نگاه از دور بر کرد و یک نیمه چرخ روشن است چون نزدیک آن می رود درویشی غلغله می کند و آن
 سبکدوشی است لیکن از پیش آن شخص خواستن می توانست درین اثنا حضرت شمس علی کبری سر بر داشت و گفت
 می خواهی بهر سفا چونی روشن کرده کارخانه خویش باید اما در این بر اقد فرایه بود وقت صبح مشک
 بسوی خیمه می روان شد چون نزدیک سیو در او را آنجا ندید برگشت و بر تالابی که بزودن لشکر بود رفت و
 که همان درویش و غیبی میکند و گوشه ایست او می حضرت وضو کرد و نماز او را نود و هفتاد و هفتاد و هفتاد
 چون آن سفا مشک را از آب بر کرد آب را چنان گرم یافت گویا که از آتش گرم ساخته اند و او بدست که این از کت
 در پیش آوست بگر سفا پیش از رسیدن در پیش بر آن تالابیت طلب آب ایستاد یافت مثل نیم شب سوم
 سفا پنهان نشست تا وی حضرت بیاید وضو کرد و نماز او را نود و هفتاد و هفتاد و هفتاد و هفتاد
 آنکه با یزید گرم یافت مشک از این آب بر کرده پیش سلطان آید و آنچه بویده بود و جمله پیش سلطان
 اظهار نمود سلطان سفا را همراه گرفته بر سر آن آب پنهان شدند تا وقت صبح وی حضرت بر سر آن آب
 ساخت نماز گذارده فتنه سلطان آب را دید که گرم است نمبر ماند و پیش آن سرودید بود و بعد یافت
 نمود و دید که در خیمه خود لاریت توان میکند سلطان دست بسند باستاد چون وی از تلاوت فلح شد سر در
 سلطان را تعظیم پیش کرد سلطان گفت که زهی سعادت من که مثل شما دوست خدایم زان من موجود است
 و این قطع جراحی نیش و چندی وی حضرت دفع سکر و لکن سو و منده نشد لاجرا هست بر عا بر پشت و نا
 غوا بنده گفت میان ساعت سواری کنید انشا الله تعالی فتح شود سلطان همچنان که در غلغله مفتوح
 سلطان نزد دیگر بلانیت اراده کرد وی حضرت بنور باطن در بافت مر سبک احوالی را بعد نگاه
 گذاشت و بخدمت پر خود پرورد و چندگاه آنجا ماند و بعد از وفات مخدوم علی احمد مبارکه روز پنجشنبه
 بعد موافق و صدایش منوچهر پانی بت گشت و بهج جایی و کانی معین کرد و لاجار در سینه دیوانی است و هم
 صاحب اقتیاب سبک بود از کانی خیابان معلوم گشته که چون حضرت شمس الدین ترک در باطنی است سبک
 اختیار کرد روزی خادم وی حضرت شیخ ذوالعقلی قلندر را بصورت شیر سینه و در خادم آنچه دیده بود
 آنچه می وی حضرت باز گفت وی حضرت فرمود که و این را اگر در باطن شکل نمی سلام بر

چون که شهبازی شیر سیر مکر و شاه شیر بر بانی مشهور است صاحب فوق رشوق دهد و سماع بود و سوا
 وقت نماز شب بود و سماع و بخودی بروی غالب بودی بعد انتقال حسب الوصیت و بی
 معتقد چهل و نه از احمد آباد مریدان حیدر و پادشاه بودی آوردند چون بیرون شهر لاهور شب قیام کرد
 زوای تلخ جنازه و بر از انجا برداشتن نتوانستند پس در انجا دفن کردند معلوم شد که فرموده بود اگر انجا
 که جنازه مرید و دشمن توانستند به انجا دفن کنند تا حال فقرای سلسله امی در لاهور وجود اند شیخ محمد
 لاهوری خلیفه شاه عبدالحق لاهوری امی خلیفه شیخ عبدالحق المشهور شیخ شهبان که تشریح کرده باغبان
 یوزر بیست و پنج حسین امی خلیفه شیخ محمد عثمان امی خلیفه حضرت شیخ شمس الدین ترک پانی پنی است
 و در علوم شریعت و طریقت و فقر شایسته و در روز اول ماه رجب در انجا گذرانید و بشام بارشاد طلب
 سفول بودی و در حالت سماع به زبان مانتفرض اثر خود از کار دنیا بیکار نمودی و در تمام آن شب
 و روز شهر لاهور و غایت یافت شیخ محمد سلیم از خلفای کمالین شیخ محمد صدیق صاحب مشهور است
 و در جذب سکر بود و فقر صامت مقام عالی و در حالت سماع تا در روز و سه روز بخود انقادی مردم سید
 که ظاهر روحی از زبان بر آید و در سوم ذی الحجه یک هزار ذی در لاهور غایت بار و در میان زنجان و در انجا
 نکشت شیخ ابوالمخانی ابراهیم سید شیخ محمد سلیم و او در سماع کبار اهل بصره و صاحب مد و تقوی و
 عبادت بود و تا آخر عمر در ایست ظاهر و له شده طریقتی بود در شانزدهم ذی الحجه یکبار و یکصد و سی
 بعد عمر یکصد و بیست و پنج در لاهور غایت یافت و در شیخ نصیر الدین صاحب و در شیخ و علی حجت الله در انجا
 الا خیاست شهر و اعظم خلفای شیخ نظام الدین ایب است و صاحب سر و وارث احوال و ولایت دلی مبارز
 شیخ نظام الدین انتقال یافت و نیابت اتباع شیخ و طریقت او فقر و صبر و ضاد تسلیم بود و هم از وی
 که روزی با شیر مکر که محرم خلوت خاص شیخ نظام الدین بود و گفت که از وی بخدمت شیخ عرض کنند که من
 در آید و میباشم از سبب حاجت غلی مشغول نتوانم بود اگر زمان شیخ در سیرای خود اشکان را بفرانغ خاطر عبادت
 که در حشر و اسیر بود که بعد از نماز ختم شد به شیخ رفتی و نشستی و آنچه گذشت بودی که در وقت حشر
 شیخ نصیر الدین بود و که این شیخ فرموده در انجا در میان خلق میاید بود و در انجا خلق میباشند و در انجا عبادت

در انجا
 در انجا
 در انجا

کرد و همه حاجت اخبار الاخبار میگردد که گفت که روزی معصی از مردان شیخ نظام الدین ابو یوسف ثانیان سرد
 شیند شیخ نصیر الدین بکنش بود برخاست و گفت خلاف سب است گفتند از سماع منکر شدی و از شستر
 پیرگشتی گفت بخت نشو و دل از کتاب حدیث میاید بعضی این سخن حدیث شیخ رسانیدند که شیخ محمود بن
 شیخ را صدق معاملة معلوم بود و فرمودند که میگویند چنان است که وی میگوید و هم وی گوید در جوامع الکلم
 که روزی صدیقی شیخ نصیر الدین محمود را در خانقاه برین بیت زوقی بحال گرفت بیت جفا بر عاشقان
 گفتی نخواهم کرد هم کردی + قلم بر پیدلان گفتمی نخواهم راندم راندمی + مولانا شاعر ساله است و ذکر این سخن
 در آن ساله کرد و یعنی که این بیت هیچ حقیقت نمیتواند اگر جوهر جفاست بخداوند عزوجل نسبت کرد و گفتند که
 و شاعر چنانچه کنج جمع کرد در مولانا معین الدین انی بر او بسته برگرفت پس شیخ فرستاد شیخ آزادید و مولانا
 معین الدین بخود طلبیدین در له بسته او داد و هیچ گفت و در آن پوستانید باز گردانید روز دیگر سماع
 صدیقی خواجہ برین بیت بسیار تصدیقه اقطراب بگوید با معنی ما طلب معانه و دوش بیباک دیم +
 عالی علمش بر سر افلاک زدیم + از بصر کی بنیچه بخواره + صد بار کلاه تو بر خاک زدیم + بعد از آن اشار
 بالامی بافت شبست فرمود معنی را بطلبید مولانا منیت از دست رفت و پیش اشاره کردند و گفت
 مولانا منید که اجابیدین بود و شیخ مولانا گفت با کلاه مولانا در خانقاه نیاید و زود حوت و هم وی گوید
 آورده اند که سلطان تغلق شیخ محمود را از آن کردی و در سر همراه خود گردانید می گویند که وقتی او را
 جامه در خود گردانیده بود و این همه انبوی و صفت پیر خود تحمل کردی و دم نزدی وقتی تغلق بر
 وی طعام رساناد و در آن نمائی زرد نقره و باعث این جزایز انبوی یعنی اگر طعام من بخورد همین ماده
 ایند سازم و اگر بخورد گویم در کاسه زرین خوردی تا شروع کردی شیخ سخن از کاسه زرین بر آورد
 نهاد پس زبان بنیاد و بخورد به اندیش خاشاکه فاسد و سیر العار نیست آن گزیده حضرت محمود علیه
 نصیر الدین محمود در مشایخ کبار ممتاز بود جد بزرگوارش عبداللطیف نزدی و بد زنا دارش سخی نام داشت
 که تولد او لا سیر بود و در شیخ محمود بوده و بقولی نام پدر ایشان خواجہ فیوسف بن سخی بن عبداللطیف
 بر وی است و پدر او را در نه سالگی گداشت والده او در تحصیل علوم ظاهری هستی طبع نمود و در آید

حال پیش محمدانا عبدالمکریم شیرازی پایه و بزودی کفیل نمود و بعد حلت انزلی شد مستحق
 الدین محمد گیلانی از هر علی نصیبی کامل در گرفت و دست پنجسالگی ترک و سجده نمود و بحاجت نفوس
 بحاجت نفوس اشتغال داشت و در میان بصره انباشتی اندک با یک دو در پیش میگشت و نماز با جماعت
 فوت نشده بود اکثر اوقات را در بصره سپهسالار بودی و در پهلوسه سالگی از آنجا به علی آمده مرید حضرت
 شیخ نظام الدین محمد بردازی شد و مدتی در خدمت وی حضرت بسیر و چنانکه همه درویشان
 محمود گنیم میگفتند او بوسی بقلب سناخ بود قوله یاران حق کسوت نگاه دارد تا از قیامت شریفند
 خداستغالی و رسول صلی الله علیه و سلم نباشید جفاکشید و فاکندیم تا گندم نما و جو فروش نمانید و زنی
 نماز از جماعتی نه بجز خاصه کچکملوده بودند ایشان را برگز دربان بود و خادم ایشان خواهرزاده مولانا
 زین الدین علی بود او در سن جوانی حاضر بودی در گاهای بودی و عین مشغولی قندری بیباک زانی نام بود
 ایشان آنداز کار دایره درم بود بسیار ایشان در حضرت و ایشان از حضرتان مجاز شد
 حیره ما و دان بود خون برک ایشان از ما و دان آمد بعضی بدان چون بحال میداند در آن میداند
 که فتنه می ناپاک خیمای کار و میرند حضرت ایشان دم نیزند مردان خواستند که آن بدبخت را اندازند
 دست شیخ نگذاشت فرمود که میچسبم از او نشود قاضی عبدالقادر تپانسی که از مردان خاص حضرت ایشان بود
 و شیخ عبدالعزیز طیب را حضرت نیز زین الدین علی را حضور خود خوانده سوگند داد تا کسی آن قلندر را از آن
 دست که قلندر را انجام فرمودند که مباد او در وقت کار و زون بدست تو آزاری رسیده باشی جان احمد و عالم
 تسلیم ضایع بود و بعد از آن سال در قید حیات بود در شهر میماه رمضان شب جمعه در این سن که از
 کمال داشت حاصل میخواستند که طائر روح پاک را از قفس قالب پرور دهند مولانا زین الدین علی
 که خدمت اکثر مردان شما صاحب اهل کمال اندکی را اشارت شود که بجای شما بشیند تا این
 گشته نگردد فرمودند بر نام درویشان که بر ایشان حسن ظن و او شستند نوشته بیار تا ملاحظه نمایم مولانا
 رفت سه دفع تا که ایشان بر قوم نموده اعلی و وسط و ادنی شکر گذراند بعد مطلق فرمود که مولانا
 غم درین خود بخورند چه جامی آنکه با بد بیکر در اندام از آن صیفت فرمودند که در وقت من خشن

حضرت شیخ نظام الدین سمرقندی در سمرقند و عمارت بر روی آن مسجد بنا نهادند و شیخ حضرت میرزا گشت سمرقندی را چندی در آنجا
 زیارت نمودند و بطریق حقین بر پرده آغوش نشینیدند و مسیلا بالا تا لب من گشتراشد حاضران آنوقت وصیت حضرت
 عمل نمودند و سید محمد گیسو از حضرت را غسل داد و در میان آن بنگ که بر آن غسل داده بودند و آورده کرده کرد
 خود امانت گفت خنده ما همین است آنرا بگوشید که در اقبالی که در عهد از برکت آن بود در میان
 آنکه در سمرقند و سمرقند و بغول شین تاریخ شمع جمع و فیان دقات یافتند رحمة الله علیه و کفر شیخ
 سراج الدین عثمان المشهور با شیخ سراج از شاگردان شیخ نظام الدین بود و یاس است قدس و آنچه از سراج
 در بیان دین بسیار مشهور است از سلسله او سلسله شیخ نظام الدین محمود دوی از غنچه اشاک که در
 پیش آغاز شده بود و در حلقه راوت شیخ در آمده بود و در سبک خدمتکاران پرورش یافته بود و چند سال
 برای دیدن والده بمقام کهنوتی که الان گویا مشهور است رفت و بار چندت سیر و در وقت عطاشی
 او را شیخ و نمود که اول این در بکار علم است از چندان لقبی از علم نیست مولانا فخر الدین تادی
 مؤمن کرد که او را در شش سال عالم سکیم بعد از آن در خدمت مولانا فخر الدین تعلم کرد و مولانا را
 او تصدیق تصنیف کرد و او را عثمانی نام نهاد بعد از آن پیش مولانا کربن الدین کافیه مفضل شد و در شیخ
 تحقیق کرد و بعد از نقل شیخ نظام الدین قدس سه سال مگر تعلم کرد و بعضی است از کتاب شیخ که در
 بود و جاهها و خلافت نامه که از خدمت شیخ یافتند و با خود بردوان دیار ارجحال و ولایت خود بسیار
 در ریال و نفس این چندین رفتند برو که او آینه بنده و استانت نقلت که او بعضی جاهها را که از خدمت پر
 بود دفع کرد و در آن گوری است و در وقت وصیت کرد که در میان گور جاهها و من کند به از نقل او
 در چندین کی و در خلفای او در دیار گور مشهور است مقام او نیز در آن دیار است جملة صمدیه در موقوفات شیخ نظام
 ناکبوری بود که در دینی شهر در دمی همان شیخ سراج عثمانی بود و می شد چون شش بعد از نماز حضرت
 جای از ترس بر کند دستبر افتاد و این در پیش تمام شب بجا و مشغول بود و چون با براد شیخ بر خاست و در وضوی
 نماز کرد و در پیش گفت عجب کسی که تمام شب خواب بودی و نماز با او بی وضو کردی شیخ او با تو از شیخ بسیار
 بر تو و شناسند که تمام شب بیدار بودی و نماز با او بی وضو کردی و در دینی آن کلام است کما چانی می گویم

شیخ نظام الدین

شیخ نظامی

که عاشق بسجده ز یادید دل عاشق همیشه در نماز است و ذکر شیخ صدرالدین حکیم از اجداد خلفای
 شیخ نصیرالدین محمود است و نظیر نظر شیخ نظام الدین شرح شده که نیکو بدوی سوداگر بود در اصحاب است
 نفسیه و متین بر معارف و حقایق و ادب و عفت طهارت و تقوی است که بجا رگی او از پیران بوده بود
 تا برای یکی از ایشان که بیمار بود علاجی بکنند چون علاج ادمواتق افتاد و بیمار ایشان صحت یافت او را
 خطی نوشته دادند تا بسگی که در فلان کوه چه شکر افتاده میباشد بماید و خطر آورد و بسگی که نشان داده بود
 بنمود چون سگ آن خطر را بدید در آن سرزمینی رفت بایستاد و زمین را کافت گنجی که در زیر آن
 بود نشان او را بخاک عکسیت درویشانست و را بدان گنج انصاف نصیحت و قبراد و قطع دلی علامی است
 ذکر شیخ کمال الدین علامه صاحب شاف المصوبین از مخبر الاولیاء و ادب الطالبین بحال حسن و مرآت ضیعی
 ذکر سیران مولانا فخر الدین مینویسد شیخ کمال الدین بن عبدالرحمن سیر برادر عمزاده و خواهرزاده و نرید
 شیخ نصیرالدین صاحب شیخ بود و خلافت از حضرت شیخ نظام الدین اولیا هم میدادند بعد از شیخ خرد
 در احمد آباد گجرات خلق خدارا و حلقه ارادت خود در آوردند ایشان مردی آمده تازیب به تهنیت مخلوق
 بودند نشان امام حسن رضی الله عنده سید لقب ایشان کثرت علم علامه گشت و در سیر العارفت که حضرت
 نصیرالدین محمود در خطبه او خوابی بود از ایشان بزرگ او نیز را بعد عصر بود او را و سپرد و نیک
 مولانا زین الدین علی و دوم مولانا کمال الدین خادم شیخ نشان را لیه گاه گاهی از حضرت شیخ خود
 بیایب خطبه آورده براس مرت خاطر همیشه متبرکه خود می آمدی و با نجات می خورد و می آمدند شیخ مولانا
 شیخ کمال الدین شادی کردند حضرت شیخ نصیرالدین محمود و حال ایشان گشت که خدا شوید تا نسل حد با از
 باقیان بعد از آن فرموده شیخ خود که خدا شدند و سه سپهر از صلب ایشان پیدا شدند اول ایشان شیخ نظام الدین
 و ثانی شیخ نصیرالدین خلیفه بود که سید و از اولاد او در کربلا گشته و قبرا و هم در نجف است مقام بد خود بودند و شیخ
 کمال الدین درست و عظیم ذمی تقارنه است و خمیسین سبانه و فاته یا فنده در ایشان در و علی کسند
 نبر خال خود شیخ نصیرالدین صاحب شیخ است و در اخبار الاماخبار است شیخ زین الدین خواهرزاده و خلیفه خود
 شیخ نصیرالدین صاحب شیخ است و ذکر او در بحال و موقوفات شیخ است یا فته مولانا داد و صنعت

شیخ نظامی

و از شیخ

مریدان است و شرح او در اول چندین کرده است و در گذشته است که یامان گفته شیخ نصیر الدین محمود و در
 خطی که در این واقع است استی و بقول قریب گفته اند شیخ کمال الدین است و کردن کتبه سرنگ سرخ است
 که لا و خلفاء ایشان در احمد آباد مذکور است سید ذکریه سید کبیر سید کبیر سید محمد بن یوسف
 المدعو علی بن علی بن شیخ نصیر الدین محمود و جمیع اینها است جامع میان سبب و علم و ولایت شانی در ذریع
 ربی منبع و کلام عالی دارد و در میان شایخ حقیقت مشرفی در بیان این حقیقت طریقی مخصوص است و در او
 حال بی شرفیه داشت و بعد از حلت شیخ بر بارگرفت بقول عظیم یافت این ابتدا بر طبقه و در طبع او استند و بعد
 و بار از دنیا انتقال فرموده و در آن گویا در وجه شرف او این لقب بر آنجا شنیده است که وزی او
 با چندی دیگر از مریدان مالکی شیخ نصیر الدین محمود بریده است و در وقت بر داشتند گیسوی سید سلیمان که در
 در مالکی بنده شد و او سبب عیبت او در استغرافی عشق و محبت بر آوردن گیسو بنفیدند و هم بر آن وضعی که در
 شد و سبب قطع کرد و بعد از آنکه شیخ را بر معنی اطلاق افتاد و خوشحال شد بر صدق حقیقت در صفت او از شیخ
 و هم در حال این است فرموده که هر کس که بر سید کبیر در آید و او را در آن نیست که او عشق بازند خدمت میر
 طفرقات است سسی سحر اللم که بعضی از مریدان او که او نیز محرم نام دارد و جمع کرده در آنجا بنفیدند فرمودند
 انشی در عشق را در آن است که این آیت او در و مآت آنها آت است که چندان در عشق و غم طلب
 عشق بر روی طاری شود که او را محبت کرد و در حق بر این آید تا او در آن لذت کامل رسد و در هیچ راه
 و صواب محراب بر روی مکنساید بدانند که خراز و در غم نقدی در گزینست همبران با نذ بعد سرور ایام در و غم طبیعت
 او شود و عادت گیرد و ذوق در زمانه دولت وصول میشود و ذوق الم از غایت چنان ضایع شود سر در کرد و در
 خود و مانند این نوعی وی مانند عاقبت او بر سران حیران ز آید و نواز با نذ است و آت است که چون این
 رسد مشغول لذت وصال گردد و حرمت وراق الم همبران از وی برود و بعد سرور ایام وصال عادت و
 او که در ذوق وصال هم برود مطلوب از حالتین خرد ذوق و خوشی و راحت مجرب نیست و حال بنده
 و ذوق سلطنت الم او چه کار آید سر و سر و شود و هیچ از وی با وی مانند عشق برود و سرور م از ذوق حال محراب
 گریه شود و با نذ اگر چه وصال شد ذوق کجا بدان در کمال و در صصال چه کار آید اما عشق بر خود آید

که حالت ابتدا مستعمل بود و ذوق المذوق است و در ابتدا چنانکه در حال دریا در رود و در
 او نبرد تر شود طلب زیاد کرد و در دریا در رود و در ابتدا چنانکه در حال دریا در رود و در
 بر خور و در خط کامل گرفت اگر چه عارفان این نقصان گویند اما ذوق اینجا است بی آنکه نظر بر حال دریا
 کنی و نبود در عوارض میگویند که کامل را ذوق سماع قبا این کاملی است که آت انسانی عشق برود
 او را از دیر علوت بر حصول گرفت بعد احتیاد ذوق زینت و سر و شد انسانی محدودی که آت برود
 باشد آتست که درین بیت اشارت میکند سه عجبیست که گفته شود طالب دست + عجبیست که درین
 در کسر انهم فرمودند حالت محدود در سماع نیست که از خود نشود با خود باشد هر چند و بگوید بدان لیکن حال
 او را در گرفته باشد که از آن حرکات و سکناست که در آنوقت از وی صادر میشود امتناع نتوان آورد و خفا
 مرد و غصه و در حالت غضب سماع و تنی بیوشی هم آرد لیکن آنحال محدود بنا مقصود در سماع جمع هم و توجه
 یک چیز است و خالی کردن این هر چه نه آن یک چیز است این آنحال بخودی بیان معنی این با سیر آتیه محدود بود
 دین دنیا در سینه مستعد است و پنج رت از دنیا ذکر شیخ علاء الحسن و الدین بن محمد الاموری شکالی خلیفه
 شیخ سیر الدین است در ابتدا حال از اعتقاد اکابر وقت بود نهایت معجزه را از سیرک سردان شیخ نظام
 ضرر اندر و اختیار فرمود گویند که چون شیخ اخوی سراج با نیت خلافت از پیش شیخ نظام الدین یافتند و
 که بجانب وطن اصلی توجه شود خدمت می التماس کرد که در آنجا شیخ علاء الدین مردی نشیند و عالیجاه
 با وی چگونگی آید فرمودم مخور که می خاوم تو خواهد بود و چنان شد که شیخ فرموده بود شیخ را خرج فرما و آن بود شیخ
 استقامی زینت و در باغ که از بزرگان ایشان حاصل آن مشیت هزار شکر نقره بود کسی گرفت شیخ دستهای
 بزبان بنیاد و خلق بخششهای اندازه میکرد و گفت که عشر عشر همه محذوم من در از خرج بود رقم بر آورد
 است وفات او در سینه تمامانیه ذکر شیخ فتح الله او وی خلیفه شیخ صدر الدین حکیم است او اول حال از علی سیر
 بود سالها در سی جامع ملی که با من عیار همی است برسد در آنجا وقت جا بخت و در آن سر شیخ صدر الدین حکیم
 شد و بزرگ این طرفه مشغول گشت گویند که می راضیات بسیار کشیده بود و لیکن نغمه از آن عالم شنید
 حال او رسیده بود شکایت آنحال من شیخ بر فرمود که ترک ریس کن کتابها از ملک خود بکن و بچنان

شیخ نظام الدین

شیخ نظام الدین

و کما کنایه است که نسبت تقاضا و لطافت بر سوم بود از زیر خود که است موقوف بر تقاضا با معرفت در توفیق بود
 تا آنکه بابت را نیز از خود جدا کرد و او را دیدند که بر لب آبی نشسته اجزاء را می نمستند این از چشم او نیست با روح میریزد از نقش
 باشد در بر آن علم باطن است بابت حضرت قطب عالم در کتب نبوی غنویسید ایشان سه روز پیش در سراج بود
 تا از سراج وقت او اسکندر آمد بدست روز چون فرود شست شد باران عرض کرد که سه روز گذشته پس بدیدند که او
 گفت که گشت نموده شیخ محمد صبی را که خلیفه ایشان بودند پس دیده از سواد این سراج را بر سر است بانی شیخ محمد
 حیات نوشتند که نماز همان نماز است که حضرت مخدوم گذاردند لاجبت رعایت شریع باز با او گردانید شیخ فاک
 او وی دلبوی از مردمان اوست سزاوار است با او البساکین جمع آمده علیها در وی غنویسید در روشن
 و بیست و چهار و مقراض سوزن و آبروی دکاسه و نکدان و طشت و آفتاب و کفش و نعل که بر سر
 و باران پس بدید هر یکی دلالت بر معنی دارد و مصلحت استقامت طاعت میکند و شیخ دلالت میکند
 یعنی خواطر ایشان که فراجم وقت او بود و حکمت از او و دیگر گشت چنانچه در نامهای متفرق جمع
 است شانه نشان خیر است یعنی شراز و دفع شود و مصلحت دلالت میکند بر آنکه تکیه بر آن یکی باید کرد
 متعلق است و مقراض دلالت میکند بر قطع علائق و بر قصر آمال و سوزن دلالت میکند بر بیرون صورت
 و معنی اما سوزن را بی شسته ندیدند سوزن در شانه از پی پیوند آن بدو این بدوست حاجت
 و آبروی دکاسه دلالت میکند بر رعایت تقوا و همان بانی و نانی و نکدان و طشت و آفتاب
 دلالت میکند بر کند روی یعنی کند روی پیران حواله ارشد و کفش و نعل دلالت میکند بر شایسته
 و اگر شانه کتبی و حجاب یا کاهدی پوشیده و شبه کتات مفارقت است چون کار و کسبی دهند باید که در
 کرده بدیدند خزینه یا گوشتی همراه او کند و سب و ابرق و مثل آن آب پر کرده دهند و چون شانه و شانه
 کنند چنانچه آنها بار یکبار در شانه دان کنند که در کار جدایی سوزی المانع است یعنی چون سب تقریب است
 و در تر باشد پیشتر است که شیخ سراج الدین که ایشان قاضی هم بود و خلیفه بر بزرگوار خود شیخ کمال الدین
 فلان بود در خلافت از شیخ نصیر الدین محمود و جریح و علی نیز رسیدند عالم بودند و باطن که سواد از
 با کوی شاکر و ایشان بودند و شعر هم میگفتند چنانچه این شعر ایشان است شعر بار دیگر هم گوید سراج و خلیفه

شیخ محمد
 شیخ محمد

از انور می بارید دست و کیم حمادی الا اول شب شنبه سید سید عسکر ثمانه وفات یافتند در سران پیش نهر اول در محل
 پیر پوره الشیخ بویکات پور خانقاه ایشان است در صحن آن خانقاه که بقدر ایشان است پنج پیر عقیب که ششده اولی شیخ سعد الدین
 میزدرب عقیب که ششده ثانی شیخ علم الدین که فایده عالم ایشان در ذمه و اولاد کثیره ششده ثالث شیخ محمد الدین که ششده سیم شیخ
 خلیفه پیر بزرگوار خود بود و در سیم اولاد کثیره و ششده رابع شیخ سید الدین خامس شیخ محمد عقیب که ششده ششم شیخ
 ششده هفتم شیخ پیر بزرگوار خود بود و در هفتم اولاد کثیره و ششده هشتم شیخ علم الدین نهم شیخ محمد عقیب که ششده نهم شیخ
 کاشانکی بود و در دهم شیخ نور الحق الدین ششده یازدهم شیخ تقی عالم عزیز و مرید و خلیفه علاء الحق است که ششده بیستم شیخ
 است صاحب عشق رحمت و ذوق تصرف و کرامت نقلست که جمیع خدتهائی فقره و خانقاه پیر خود از جمله شومی و از
 گرم کردن او بیکر و اول خدمت پایی خانه نوی جو ال بود و اتفاقا در ریسی او در دم بود و پیر پانچانه آمد و شیخ نور بود معهود
 بود ششتم آن فتنه بود تمام کجاستها بر جامه اندام او افتاد و شیخ علاء الحق آنجا میگذاشت و او را با این حالت دید و شیخ
 شد و زود که خوشی شد بجا آوردی حال خدمت بگرگین ریش العالی که از طعوفات شیخ حسام الدین مانگم پرسی است
 که شیخ نور الحق قدس سره تا پشت سال در خانه پیر خود میسر کشی میکرد وقتی اعظم خان برادر بزرگ که وزارت داد او را با
 حال دید گفت قاضی نور محمد بنی شماعارت گردید و هم وی میگویی که شیخ نور الحق فرموده که شیخ پیشین بود
 منزل فرموده اند تا مسکو تمام گردید و اسماء الهی سران با نروده منزل تعین کرده اند این فقره منزل اختیار کرد
 ششده اول جای خود است آنجا که ششده دوم ششده اول یوماه بود معین منزل سیم عبادة العقیب یعنی الخواطر الدین علیها
 کار سال تمام کرد و انشا الله تعالی هم میگویی که شیخ میفرمود و نهایت رضیت است که هر وقت در آن ایجا بدید
 حق سبحانه یاد چه در خواب چه در بیداری بنای طفل چون محبت خیری خواجگانه بعد از اسماء همان جزیر علیها
 شیخ از قطب عالم انگوناست بغایت شیرین لطیف بزبان اهل در و محبت اینجند که از کلمات ایشان است
 سه راه تا ابر است منزل دور مرکت لنگ با ریخت عبودیت حق آن دشما کرد و کفر و سگان است که هر
 بنیاد و رانت ادرا که انت و نیز و کجاست شمار در و شمس بر بقراری عبارت و در پیش از عیون سیر از شیخ نور
 حق گرفتاری و طاعت بی استغراق باطن بکاری و ظاهر آراستگی کاری عنوان بجز خود و ان بزرگوار می رود
 در ششده هفتم وفات او در سن شصت و سه بود و ذکر شیخ محمد عسکر که از شیخ جوینوست و او صادق است

شیخ
 محمد
 عقیب

شیخ
 محمد
 عقیب

راه خداست صاحب صفات خدیوات احوال سینه سریش فتح اسد او بی اولاد او شیخ احمد عیسی از اکابر دینی
 در زمانی که از آمدن اسیر محمود به طبعی افتاد اکثر از اکابر بجا نماندند و او نیز در آن میان بود و شیخ محمد عیسی در آن
 وقت شصت ساله بود و در صفتش مقتضی سعادت ازلی در دست او جلی بر در شیخ فتح آمده بود و آن با شتاب پیش
 ملک العلماء قاضی شهاب الدین تلک کرد و شرح اصول پنج دوی که قاضی دارد و تقریباً نوشته است و بعد از آن
 از تحصیل علم ظاهر در خدمت شیخ مصطفی باطن مشغول شد و شغل باطن بر وی بغایت سهیلا یافت بعد بکه میگویند
 که بر در حجره او ختی بود سالها گذشته که شیخ را از آن خبر نبود تا روزی بر گهای آمد و خت بر جای نشست او افتاد
 بود پس دید که این بر گهای از کجاست آنجا میسر معلوم کرد که در بنجاده ختی بوده است و از سبک سر در مرانه بسته بود آنجا
 مهره کردن او بر آمده بود و نزد آن سینه رسیده روخته او در جنوب است **ذکر شیخ عبدالمالک**
 ایشان بر در خلیفه بزرگوار خود شیخ سراج الدین بودند و هم از سید محمد که میر از خلافت سید شمس در است
 ششم صفر و در چهار شعبه است و ثمان نامه بقولی سنده احدی در وفات یافتند و در گنبد بر ابرق بر خود
 مدفون گشته اند آن گنبد در پیش تو کوه است که بلده قدیمه ولایت گجرات است بسیار کبار در آنجا مدفون اند
 مزیل آن خیر و رحمت انیس است انوار برکت دولایت از دیر انبیا آن قیامه ذکر سیدس الدین ظاهر
 سیدی بزرگ بود در ولایت زینت نور نطنج که کبیر السین عمر او صد و پنجاه سیده بود و در شیخ نور قطب عالم
 نجاب خواج معین الدین حبیبی اعتقاد و محبت داشت بدین از سی عمر بچگاه در کوچهای امیر اب منی در آن
 سفید اخت چه بول خاطر در شهر بظهارت نزد آمدی و در دروازه شهر سکوت کردی و اگر در شهر درآمد
 مهارت کامل کردی چون و صوگر آن شدی زود بد رفتی تا مسابا و انقض شد و در ترمه آمد علیه ذکر
 حسام الدین ماکپوری مرید و خلیفه شیخ نور قطب عالم از اعیان شاخ وقت خود بود عالم بود و علم ستر
 و طرفت او را اقله خلافت مسمی رفیق العالیین بعضی از مریدان او جمع کرده است و را بخانه سید نورمان
 مریدان نسبت پیران بنام پیوند از جمله لیکن مرید صادق حقیقی که گرفته پیر در مثل پیوند سفید است
 بجای که پیشتر عجایب شده شود هم سفید کرد و همچنان که بر نفسی که به پیوسته بود هم بر هم پیوسته
 گید و کسی که گفته شود زود زود می است او همچو پیوند سیاه است چنانچه سفید اگر نفس بر باد هم بر

بزرگوار

بزرگوار

بزرگوار

اما در این چندان نفع نباشد بر خود داری که بود زمان شد ساکن ز ذکر عاشق گردد و از فکر عارف تو
 بیخ آبی نگاه سید و لیکن بر دل آگاه سید بسا که نظر میاید تا اندر پوده غیب کجا به زمان شیخ در آن کجا
 یا دست با لوبیا دست با پرتو نور او است زمان شد در پیش بر در پیشی سید درون خانه بر و نگاه او در پیش
 آمد صاحبخانه آتینی بر روی زن خود کشید پرده کرد زن او را از سر اینکار پرسید گفت در آن زمان که او آمد
 بود بگانه بود خبر از خود نداشت چون میگفت بگانه شد با خود باز آمد رحمه الله علیه ذکر شیخ بسیار
 جوینوری از شاگرد مشایخ آن بار است مر شیخ محمد عیسی است در ترک و تجرید و صدق و روح قدسی است
 گویند که کردی صاحب فطرت شیخ حسین نام از دوله کجرات عشق در یافت صحبت شیخ محمد عیسی جوینوری بود
 شیخ بیاد الدین آن ایام طالب علم صالح و قابل بود بصیبت و افتاد و این شیخ حسین علم کیمیا شنید چون
 شیخ بیاد الدین آمد که جوانی فقیر و بیست روزی دل او بر روی بیخفت گفت ترا بر آید ما بعوامی باید
 بصرفت کیمیا می آید در دوی بداد کسوف با محتاج خود کس تا اگر با احتیاج شود با ما بگوئی که برائی تو
 دیگر کیمیم شیخ بیاد الدین عرض شد نموده که بنده را از شما امید کیمیا دیگر است این کیمیا کجا بر شیخ را در
 دل خویش در زبیت باطن ای بیخ زد تا وقتیکه برت ملاقات شیخ حسین با شیخ محمد عیسی با خبر رسید و بالعمد
 خرقة تبرک از شیخ یافت بجان و دل فرخنده شد شیخ بیاد الدین دست در میان شیخ آورد و التماس اوت کرد
 نمود و گفت سپردم برین شهر است و از ما ترا همین بقدر صحبت نصیب بود بعد از آن شیخ بیاد الدین را دل بخوا
 شیخ محمد عیسی کشیده بملاقه ازلی سابقه در معتقدان او در آمد و مرید شد و نعمتها یافت و بنوار بیعت
 خلافت مشرف نموده بود که وقت رحلت شیخ در رسید فرمود بیاد الدین خرقة خلافت تو بر من
 است که از ما کنیو رت شریف خواهد آورد در زمانی که موعود بود راجی سید حامد جوینوری رسید و شیخ
 بیاد الدین نیز با استقبال او بر آمد هم در تقیادلی خرقة پوشانید و خلیفه ساخت و ذات شیخ بیاد الدین
 در نزد ذکر شیخ محمد و حاجن الشبان مولانا مرید و خلیفه بود نیز گوید شیخ علم الدین بود و در خرقة
 خلافت سپرد و در بد و شطاریه از دست شیخ قائل پوشیدند و خرقة جانی از دست محمد عیسی
 شیخ ابو الفتح رسیدند و نیز از دست شیخ فرزند متوکل از زکین الدین کان شکر خلیفه زاید
 شد

شیخ عیسی

باید

در حقیقت پیوسته و خلاف سلسله زنجیری است از احمد کاتبی که در کتب خود شیخ عزیز الله شکر علی
 در اخبار الاخیار مرقوم است در روز جمعه است دوم صفر سنه ثمانه و فوات یافته و در احمد آباد گجرات
 مدفون گشته شیخ ابوالفتح صلاهی قریشی مرید و خلیفه سید محمد گیسو است جامع بود میان علم ظاهر و باطن
 و زیارت حریم شریف سیدیه و کتاب عوارف المعارف را پیش حضرت سید گدرا نیه و شمال خلیفه
 یافته الهی و مصنفات است مثل تحصیل در خود مشاهده در تصوف و غیره تبار و نیز کمالی است شیخ ابوالفتح جوهری
 مرید و شاگرد سید خود است قاضی عبدالمقصد و از بزرگان طریقه چندی و فاضل و دانشمند بود و در حکم و صحبت او در
 درین زمانه علوم مشغول بود و زبان عربی فصاحت و زبان فارسی شعری دارد و در با فاضلی بسیار
 در اصول کلامیه و فروع فقهیه است شیخ ابوالفتح اولی بود در واقعه صاحب قرآن است و در بعضی
 در کتب کلامیه و فقهیه و فاضل شهاب الدین بود در آن واقعه در انجمن است تاریخ ولادت شیخ ابوالفتح چهار
 ماه محرم سنه اثنین و سبعین و جماعت و فوات او بود جمعه الثالث عشر من ربيع الاول سنه ثمان و سبعین ثمان
 در حقیقت علیه ذکر شیخ جمال الدین حسن بن ایشان القلی حکیم بود مرید و خلیفه مرید و گوار خود شیخ محمود
 بن بود و نیز خلافت از برادر عم زاده پر خود شیخ میرالدین بنی سید شمس المصطفی شیخ خواجه که خلافت از خود
 شیخ محمد الدین سید است شیخ حسن بن شیخ راجح از احمد آباد گجرات نقل کرده در بیان من مراد از جلال
 شامی بن کرد صاحب کتاب مذکور که در یکدیگر انی بحر الادب و همچنین شیخ نصیر الدین بنی را از انجا آورده و در
 ان کرده و یکدیگر ایچا حسنی شیخ حسن در سنه رابع و ثمانه و فوات یافته در قبر ایشان در نور پور پادشاه پور
 صاحب کتاب مرآت ضیائی در چنانچه گجرات میگردد در کتاب گزارا را بر است که در
 در چنانچه سید کفار ایشان را شیخ نعم ربيع الاول سنه نصد و نشت در آنجا شهید کرده و هم با
 درین کرده و شیخ جمال سید خیر سلیم علم جادوان دارد و اولاد ایشان در قصبه سرگام از احمد آباد گجرات سیدان بود
 عالم بود و در علوم ظاهر و باطن اهل علم و سماع و ذکر شیخ الانقیبا حسن مجذوم می نیز جمال الدین است
 سابق که گفته ایشان ابو صالح است عالم علم ظاهر و باطن بود و صاحب تصانیف بنام تفسیر محمد
 حاشیه فیضی و حاشیه بر زیارت الایرواح و غیره از تصنیفات است و حضرت محمد عوث گوایار

در حقیقت علیه ذکر شیخ جمال الدین حسن بن ایشان القلی حکیم بود مرید و خلیفه مرید و گوار خود شیخ محمود بن بود و نیز خلافت از برادر عم زاده پر خود شیخ میرالدین بنی سید شمس المصطفی شیخ خواجه که خلافت از خود

در حقیقت علیه ذکر شیخ جمال الدین حسن بن ایشان القلی حکیم بود مرید و خلیفه مرید و گوار خود شیخ محمود بن بود و نیز خلافت از برادر عم زاده پر خود شیخ میرالدین بنی سید شمس المصطفی شیخ خواجه که خلافت از خود

در گلزاران برادر ذکر ایشان آورده اند و در فراویس فرخ شاهی است که ششم محمد ابو صالح المشهور است
 بن شیخ احمد المشهور بن شیخ نصر الدین ثانی در عمر و رازده سالگی مریدیم و اعیان خود شیخ جمال الدین
 همیشه دکار کرد و خلافت یافت و هم در شمس سالگی از پدر خود شیخ احمد با جازت و خلافت مشرف
 در عمر شانزده سالگی تحصیل علم ظاهر می کردند و ولادت ایشان در سنه پنجاه و نوبت در سنه پنجاه
 و نسیال بوده و وفات ایشان قبل از ظهر است و ششم ذی القعدة یکم از رشتاد و یکم بقوی پنجاه و نسیال
 و در بلده مولود خود واحد آباد گجرات محله شاه پور فریب قبر والی مشفق خود در نون گشت و ایشان
 فوت شیخ سیمین در ساله بود و بعد فوت شیخ خود نماند چهل و یکسال و بعد انتقال پدر خود چهار
 و در حیات والد خود بیست و هفت سال میسر ارشاد و ارشاد و پیش از آن نزد ذکر شیخ محمد نام
 ایشان شمس الدین است و لقب ایشان محمد بن قطب میرد و خلیفه بزرگوار خود حسن محمد بود و ولادت ایشان
 در بلده احمد آباد گجرات در سنه پنجاه و نسیال واقع شده و در روز یکشنبه است نیم ربيع الاول سنه
 چهل و یک و وفات یافته در بلده مذکوره در نون گشتند و چهار پسر در عقب گذاشتند اول شیخ سراج
 الدین و دوم شیخ عزیز الدین و سوم شیخ حسن محمد و چهارم شیخ محمود تاریخ بود چندی محمد اکبر انصاری
 حق محمد چندی و خلفا بسیار داشته و از آن جمله مشهور تر بنیره ایشان شیخ یحیی مدنی است شیخ محمود
 ذکر شیخ یحیی مدنی ایشان سرید و خلیفه بزرگوار شیخ محمد بود و نام نامی ایشان محی الدین و لقب
 شریف یحیی مدنی گویند ابی یوسف است عالم بود و در علم شریعت و طریقت چنانچه تفسیر حسن و حسن و در سنه
 که در آن جبل و دو کتاب است از تصنیفات ایشان است و از اهل جمع و سماع بودند ولادت ایشان در احمد آباد
 گجرات است تاریخ نسیم ماه رمضان در پنجشنبه سنه یک هزار و ده و نسیال شده و قطعه سلطان ابوالولایت شیخ یحیی
 که بر روی از خدا صد ازین با و چون تولد یافت در تاریخ مسعود و سعادت ذات پاکش را ازین با و در سنه
 بود سال سپیده بود و در آن چهارده سال در مدینه منوره گذرانیده بود و هم در مدینه طهر در سنه
 سفره کبیر در کعبه بود و در وقت سفر بیست و نوزده روزه حضرت عثمان غنی رضی الله عنه در کعبه
 منقح الکرامات که از تصنیف مرید محمد فاضل بن نیر در ایشان است لغویات و احوال ایشان است و

شیخ سیمین

شیخ یحیی

متعلق الولا یعنی بیایج المیت بیان حال ایشان مفصل است و از کار خلفای ایشان کلمه جمل آن بود
 بود که ذکرش خواهد آمد و ذکر راجی حادثه مرد شیخ حسام الدین مالک پور است بزرگ بود صاحب نسبت درست
 حال صحیح و صفاتی باطن نعل است که در زمان شیخ حسام الدین شش سال لدین که از اجدا و است از سادات
 که در بدلی قدم آورده بود بزرگان ایشان مغز و کرم بوده اند در زمان مردم آن زمان بر ایشان اسم راجی
 و او نیز در او اعل حال در لباس سپیدان بود در آخر صحبت شیخ حسام الدین سید و با صفت شاد گشت صفای
 باطن و حضور وقت نصیب گردید وی از علم ظاهر بقدر ما محتاج کفایت کرده بود و لیکن دانشمندان آن
 ایادت او بودند و در مالک پور است شیخ حسن طاهر مرد راجی حادثه است و از پسر وی راجی سید نور
 نیز خلافت یافته و والد او شیخ طاهر از همان تطلب علم مابین بار افتاد و مدتی در بلده بسیار سکوت کرد و چون
 صفای تحصیل علم نمود و هم در بسیار شیخ حسن از عدم بر جوید هم در اثناء تحصیل علم در طلب امن گریز
 او شد و صحبت در ایشان افتاد چون آوازه شیخ و بزرگی راجی حادثه در میان خاص و عام افتاد شیخ
 در این سید طاهره امتحان شد و هم در قضیه اولی در سلسله او آمد اول کسیکه از علماء و حلقه ارات سید در آمد
 بودی که از شیخ جوید پور است و او را رسائل است در طریق سلوک و علم توحید چون سلطان سکنه مقصد او شده بود
 او را امتحان تمام نمود و در سابقه شایق بزایرت شیخ دلی داشت طلبه سکنه بود که اخیال شد اول اگر
 او مدتی در آنجا بود بعد از آن بدلی سید و در کوشک بچی سندان که هیچ حصار سلطان محمد تغلق است با اهل
 خیال سکوت کرد و بعد از آنجا وفات یافت و قبر او در کوه اولاد هم در آنجا است و ذکر او در اخبار الاخبار
 مسطور است و ذکر نسبه ایشان محمد حسن خالی بعد ذکر شاه قطب که فرارش در مراد آباد است ثمنا خواهد آمد و
 در است چهارم ربیع الاول سنه سبع و ستمائة ذکر امیر و شاه خازن او و نقشبندیان حججه چهارم و آن
 نقشبندی عمده اند در شجاعت ولادت ایشان در محرم سنه ثمان و عشمه ستمائة بوده و در عهد عزیزان حججه علی ربیعی
 شایق اهل وفات حضرت عزیزان در شهر سنه احدی و عشمه ستمائة بوده باشد و حمله علیه جانور و در
 ایشان قصه عارفانست که در بیست و یک روزی در سجده نماز از نظر آنای ولایت و کرامت از شرف مبارک ایشان
 است و در وفات است نام ایشان محمد بن محمد الخاری است ایشان از نظر قولی بفرزند وی از خدمت خواهر محمد با
 خواهر

تاریخ

تاریخ

شاه خازن و امیر

است و تعلیم آداب طریقت بحسب رت از امیر کلال چنانکه گذشت از حجب حقیقت ایشان اویسی بوده اند و در
از روحانیت خواججه عبدالخالق محمد وانی یافته اند چنانچه میفرمودند که شعی در غلبات جذبات لبه فرار سبک
از فرزات بخارا رسیدیم بهر فرار چراغی دیدم از رخته در چراغدان در سخن و قیله تمام اما قیله اندک حرکت
میبايست داد اما از رغن سرودن آیه نمازگی برافزود و در فرار آخرین متوجه نشستم و در آن توجه غیبی افتاد
شده که درم که دیوار قید شق شد و سخن بزرگ پیدا شد و پوده بند و مشربی کشیده و گرداگرد آن
جماعتی خواججه محرابی با سناسی بر او میان ایشان نشستم از اجتماع کی مرا گفت بخت خواججه عبدالخالق
محمد وانی اند و اجتماع خلفاء ایشان آنگاه اجتماع گفتند گوشه دار که خواججه بزرگ سخنان خوانند فرمود
از اجتماع در خویشتم که بر خواججه سلام کنم و بحال مشرف شوم برده برگزیده سیری دیدم نورانی سلام کردم
چو آن دادند آنگاه سخنانی که بنیادی سلوک و وسط و نهایت تعلقات او با من در میان میفرمودند گفتند
سخنهای با تو نموده اند بشارت و بشارت است ترا با بسعد او قابلیت این راه اما قیله استعد او را
حرکت میباید آورد و باره روشن شود و اسرار ظهور کند و دیگر فرمودند و میباید نمودند که در احوال
بر چاره امری و عمل بغیرت و سنت بجا آری و از خجستهها و بدعتها دور باشی و دانما احادیث
مصطفی را صلی الله علیه و سلم پیشوای خود سازی و مجلس اخبار و آثار رسول الله صلی الله علیه
و سلم و صحابه کرام ادرنی الله عنده با شعی و گفتند بعد از آن متوجه نصف شومی بخدمت
امیر کلال چون بلوچ فرمودند نصف نتم و بخدمت امیر رسید کلال رسیدیم خدمت امیر الطاف نمودند
و مرطقی ذکر کردند بطریق نفی و اثبات بطریق خفی مشغول ساختند و چون در و افوی
بودم عمل بغیرت ذکر علامه عمل نکردم کسی از ایشان سوا آنکه در ویشی شمار امور و است گفت
ایشان فرمودند که حکم جذبت من جذبت الحق تواری عمل التقلین باین سعادت مشرف
ما از ایشان رسیدند که طریقه شما ذکر جهود خلوت و سماع میباشند فرمودند که عملی باشد پس بنا بر طریقه
شما در خلوت فرمودند خلوت در انجمن نظامی با خلق و باطن با حق سبحانه و تعالی بنظر خود در خلوت
باید از این امور با شرف اشارت است که در هر طریقه ای نفسی نفی لریح وجود طبیعی میباشد اشارت

بسیار خوشی بسیار بود و در پیوسته بسیار از این بزرگان را به معرفت رسد و خواهی دید و هم در این
 خدمت امیر کمال علیه الرحمه در مرض آن بزرگوار صاحب متابعت خواجہ نقشبند شاکر فرموده اند و در
 اصحاب از خدمت امیر سوال کردند که خواجہ بہاؤ الدین در ذکر علائق متابعت شما نکردند امیر فرمود
 چنانکه بر ایشان میگردد بنا بر حکمت الهی است و خصلت ایشان در میان سبب سخن خلفاء و خواجگان اگر ترا
 بی تو بیرون آورده اند سترس اگر تو بخوای بیرون آردی بزرگ ذرات ایشان در شب شنبه سیدم
 الاول سنہ احدی در جمیع اسماوات واقع شد رحمت علیہ ذکر خواجہ علی و والدین علیہ علیہ السلام
 سره و در حق است نام وی محمد بن محمد النجاری است از کبار اصحاب خواجہ بہاؤ الدین بوده است و خدمت
 در ایام حیات خود حواله بریت بسیاری از طالبان ما ایشان مکرده اند و میفرموده اند که علاؤ الدین
 چنانکه بر ما سبک کرده است لاجرم ذرات و آثار آن علی وجه الامت الاکل از ایشان بطور پیوسته
 درین صفت حسن تربیت ایشان بسیار از این بزرگان بعد از نقصان به پیشگاه قرب و کمال رسیدند
 در کمال کمال یافتند و میگردیدند صد ہزاران قطره خون از دل میکیدند تا نشان قطره زان باقیم و از
 مشایخ کبار زیارت کنندہ بہانہ تقدیر فیض تو اندر گرفتن که صفت آن بزرگ دانشمند است و کمال
 صفت تو چه بوده و در آنوقت در آردہ اگر چه قرب صوری را در زیارت مشاهده مقدسہ آثار بسیار است
 اما در حقیقت تو چه بار داح مقدسہ را بعد صوری مانع نیست و حدیث نبوی کہ قلنا علی بن ابی طالب
 میان در میان این سخن است و ذات دی بعد از نماز خفتن شب چهارشنبه سیم حیب منہ نشین
 نماز ثابہ برہ است رحمت علیہ ذکر خواجہ محمد پارسا قدس اللہ تعالی سرارہ در شجاعت ایشان
 خلیفہ دوم حضرت خواجہ بزرگ بہاؤ الدین اندر میآوردی احوال آن خواجہ محمد پارسا آغاز ملائمت حضرت خواجہ
 روزی در آنسای مجاہدات بدرخانہ خواجہ آمدہ بود و در پیرون و در نظر استادہ انعاما کثیر کی از خواجہ
 خواجہ از پیرون در آمدہ حضرت خواجہ از وی پرسید کہ بر پیرون کیستی گفت جوانی پارسا کہ بر در
 استادہ خواجہ پیرون آمدہ فرمودند شما پارسا عبودہ ایما از نزد ما این لقب مشہور شدہ اند و در حق
 نام ایشان محمد بن محمد بن محمد کمالی است ایشان از کبار اصحاب خواجہ بزرگ اند و

تفسیر

تفسیر

الخوانق رحمة الله تعالى از مصر سنگی سفید تر شنیده آفروده است و لوح قبر ایشان ساخته و بان نام مبارک فرمود
 حضرت خواجه بار اسوال که بطریقت کچه توان یافت فرمودند بشرح دیگر بعد الحافظه علی الامیر الو
 فی الطعام لا فوق الشیخ ولا اهل کجج المقیط و در نقل المنام علی طریق اعتدال المراج کوشیدن علی الح
 احیاء من المشائین قبل الصبح بحیث لا یطعم علی احد توجه در خروجین ذکر خواجه علاء الدین عجب
 رحمة الله تعالى و از نجات خدمت اجدید آمد فرموده اند که خواجه علاء الدین عجب و انی از اصحاب
 خواجه بزرگ بوده و خدمت خواجه ویرا بعضی خواجه محمد پارسا فرموده بودند و استغراق تمام وقتش در نیایش
 شکرین سخن بود و گاه بودی که در بیان سخن خود غائب شدی و نمی که خواجه پارسا سیر مبارک
 اند و پیرانش برده اند یکی اکابر فرموده گفته که از خدمت خواجه درخواست کردم که خواجه علاء الدین سب
 پیر ضعیف شده است از روی سستی آید که ویرا ازین سفر معذور دارند و در نیایش خواجه فرمودند که
 با وی هیچ کار نداریم چرا که چون برامی منم از نسبت عزیزین با وی آید از نیایشات مولد ایشان عجب و ان رفیع
 مبارک ایشان چنین است که هر چه است عید گاه بخار او بر آید بی مثل مدنون است و کران غریبی
 بحر وصال آن بیرون از قیام جمال مشرک از عوارض کشف آن ناظر جمال در
 هو معکم آن جلین حق یقین قطب العالم حضرت جلال الدین رالدین سیر از عجمان مجبوران خطای فیه
 شان عظیم و لطف عظیم حالت مستقیم و شست و انقدر ریاضات و مجاهدات بر خود نهاده بود که از نجات سنا
 جوع نفس اماره بصورت سرسوزم محسوس شده از بدن مبارک کس جدا افتاده و در استقامت او هیچ فتوری راه نیاف
 و وی کشف کرامات بنظر وقت بود و در تربیت مریدان رستی قوی داشت و بیک نظر مغبیان بود
 ماسوت ایشان در جودت و لایهوت مشرف میساخت و بعالم بزرگ شناسگر و انید و عجب با نشین حضرت
 شرف الدین است و هم شرفش خواجه محمد بود و لقب می جلال الدین نام پدر بزرگوارش شیخ محمد بود و در
 شرف وی بحضرت امیر المومنین عثمان رضی الله عنه پیوند دوی حضرت ولی مادر زاد بود و از ایام طفولیت
 و جذب الهی گریبان گیر وقت وی بود اکثر تصویب انصاری و مشغول بکار خدایماندی و آخر حال صند استغرا
 در ذات مطلق بود که هرگز از غیر خدایت مگر در اوقات نماز خسته میدان خبر و از صبا خفته و سماع اکثر می شنیدند

خواجه

اعلا شایخ کرام مینور در مجلس علمی اجتماع خلایق و علما و مشایخ آن عصر بسیار همیشه و هر یکی مردم زمانه و یکی
 سر روی توجیه و اعتقاد بوی میباشند و بچکس انگار سماع دی اینکرو و پیر اقصی است مسمی بزوالا بر روی
 حقائق و معارف روی طرح کرده روی چهل سال مسامت کرد و مکرر حج و عمره و غیره از بسیار شایخ
 کرام و اولیای عظام نمیشد یا بحکامات دی از نجایا س باید کرد که مثل مخدوم شیخ احمد عبدالحق که در شیخ
 روی و اندی را در یافته بود و دست تصرف هیچ کی بر روی یافتند و آخر آن که شیخ جلال الحق و الدین اعتقاد
 در آن وقت بود و شیخ در اخبار الاخیار نقل است که شیخ احمد عبدالحق مرید شیخ جلال الدین پانی میباشند
 مرید می از مریدان شیخ مهمانی کرد شیخ احمد را نیز طلبیه در آن مجلس بعضی از مخطوبات شرح نیز حاضر بود و شیخ
 اینحال را معاشه کردنی اینحال شرمی کرده بعد از آن ساعت طاقیه که از شیخ جلال یافت بود باز کرده اندیده
 و او در مسیریادیه نهاد و راه کم کرد و در آنجا درختی بود بالاسی آن درخت بر آمد و در کس اوید که بجانب
 می آید از درخت فرود آمد و بجانب آن در کس رفت و پرسید که راه کدام است ایشان گفتند که راه در
 شیخ جلال الدین کم کردی گفت بچین گفتند مجتهد است دانست که ایشان رسولان حق اند باز کرد
 و از اعتراض کرده بود توبه کرده و از سرانابت آورد صاحب قنبراس اللواتر می آرد گویند در شیخ
 جلال الحق لعنایت مروضی عالیشان و صاحب دلت بود و در نصب پانی پت سکونت داشت و شیخ
 جهان این حال داشت و از دولت پادشاهان در لباس سباط و غیره میگردد و عیش بی و غوغا میلند و شیخ
 بی اندازه مینور می آرد که وی منظور نظر شیخ بود علی قلندرقدم سره بود حضرت شرف الدین
 ایام طفلی در اینجایت دست میباشند و سخنان دی برای دیدنش هر روز میرفت هم روی از سیر لفظ
 می آرد که روزی حضرت شاه شرف بر سر پایش بود که حضرت شیخ جلال سب سوار از پیش گشت
 حضرت شرف چون بر آمد بد گفت زهی اسپ زهی سوار از شیخ حالت شیخ جلال گشت از سب فرود
 که بیان حال کرده در بعضی آنها و در حق بیاحت گذرانید و همصدا اقتباس میگردد که منقولست از شیخ
 شمس الدینی پانی می که روزی حضرت جلال نشسته بود که پسر زنی ضعیف کوزه خالی گرفت بر آبی
 نیت چون نظر روی حضرت بر روی افتاد و گفت که بچکس انداز می که آب آورده بدید روی عرض کرد اگر

میبود با طرافت بودی که اجوره کسی او بجا آب طلبیدن تو می چرا این محنت بر خود اختیار کردی وی حضرت
 کوزه از دست او گرفت و بر سر چاه رفته و کوزه از آب پر کرده دید که شش خود نیاده بجا نه او را میباید دعا
 کرد که حق تعالی درین آب برکت کن پس از آن روز چندان سزدال آب از آن کوزه خرج میکرد مطلقا کم نشد
 تا نیت باز بخارج نآوردن آب نگردد و بنفوست روزی که میاگر می خدمت یکی از فرزندان وی آمد چون فقرو
 فاقه ایشان بدید گفت که میاگر ازین بیاموزم مخدوم زاوه حقیقت حال خدمت حضرت باز گفت وی حضرت
 تعریف دیوار حجره انداخت پس تمام حجره از طلا بنظر درآمد حضرت در آن فرزند کرده گفت دیدی این کیمیا بی
 مساوت بیاموز و هم وی از سیرالقطاب می آرد که وی حضرت برای نماز جمعه بکه میرفت و با سبزی
 علیه و سلم نماز جمعه میکرد در روزی بخاطر گذشت اگر اجازت فرمایند گاهی در پانی پت و گاهی در یک بگدا بریم
 فرائع نماز آنحضرت علیه الصلوة و سلم که شیخ حلال بهما بخامر قد فرزند من سید محمود و آن نمازها بخامر گذارد
 با من بعد از آن وی حضرت روز جمعه بار من بر دهنده سید محمود میرفت نماز جمعه او امین و دهنه وفات وی
 حضرت پنجم و یقین بن سید حسین و جماعه است و بقول مرآة السیرة هم ربع الاول بعثت پس وفات
 بنظر نیاید و در لیکن سید سلطان محمود بن محمد بن فیروز شاه بود و سلطان محمود مدت ست سال در دو
 سلطنت دلی کرده بتاریخ پنجم و یقین سید شمس و شمس و ثمان نامه در گذشت و عمر شریف شیخ حلال سخن
 والدین از کسید و یا هفتاد و سال متجاوز بود شیخ شمس بن شیخ حلال الدین بانی سبزی خلیفه پدر بزرگوار خود
 است عالم بود علوم شریعت و طریقت و حقیقت و در فقر و تجرد و تفریق شانی عظیم داشت و از دنیا و اهل دنیا
 محترمی بگونیید هر دو پایی وی برضی رنگ بود اما از غایت شوق و ذوق در وقت شنیدن سرود و برخاست
 و تواجد نمودی روزی باشد که در میان در عین سماع برخاسته و حمد میکرد و درین اثنا شیخ ادرک
 عم می برد و دست گرفته و نمود که شبلی از برخاستن تو در خیال خلق میگردد که شبلی الهی اگر آن
 وی با سماع ای معنی عینت با تاحیات خود کا بتواجد بر خاست نعلت و زنی با باغمان که میرد
 وی بودند فرمود که از خدای تعالی خواسته ام که تیر شما گاهی بظانر و در روزی شخصی از انسانان تیر
 با آسمان بریان کرده و گفت که با آسمان چه چیز پرف تیر ما خواهد شد چون تیر بر زمین آمد دید که مکان

بزرگوار گذر کرده است حیران ماند و داشت که راست اولیا حق است و منتهی شایسته نگاه و وفات است
 شیخ بهرام شیخی مرد و خلیفه صاحب حال شیخ جمال الدین باقی می است در عهد جوانی بعد عطا
 و خلافت و نصیب برادره باقی چون در مایه های حسن فریب نصیب میزدلی آید ساکنان نصیب مذکور که حضرت
 شیخ زود بخمال خرابی نصیب زطفیانی دریا استغاثه بخدمت شیخ دیو در نزد حضرت شیخ بهرام شیخ
 را نوشت که تا حیات در میزدلی باش و در بار از خرابی نصیب باز او پس شیخ بهرام در میزدلی رفت
 و بر کتاره در بار گرفت و نصیب بر زمین زد و باز در بار از آنجا نصیب در دستگ در افتاد شیخ
 باز در بار از آنجا بود و دردی بعد از آنجا است بعد عمر که صد است پنج و منتهی شایسته نگاه و چهار ده
 بافت و مشهور است سر مرضی که در رفته می آید عفا یا بدو که مولانا یعقوب چرخ می خسته علی
 در شجاعت ایشان از کبار اصحاب خواجیه بزرگ خواجیه میا و الدین اند و عالم کرده اند و معلوم ظلم
 و باطنی و در اصل از حیرت اند که وی است در ولایت غرضین و قهر ایشان در بافت است که می از وی
 نامی حصاریت ایشان فرمودند که پیش از آنکه بیازیت خواجیه سوختم با ایشان بخت تمام دهم بعد
 از آنکه گاه بر علماء و سخا را احاطت فتو اگر نتم غریبت آن کردم که در اصل مرا حجت تمام روزی مرا
 خواجیه بزرگ با فاته انشاء و واضح بسیار کردم گوشه خاطر می بین و مرید فرمودند که این بان که غریبت
 تو ما آند که گفتم در سده از خدمت فرمود که از جهت گفتم از آن جهت که بزرگید ز من و نه که دلیل من از آن
 عباد شاید که این قبول شعیان باشد گفتم حدیث صحیح است که هر گاه حق سبحان بنده را بدوی کرد
 دوستی او را در دلهای بندگان خود اندازد ایشان قسم کرده اند هم حضرت مولانا یعقوب چرخ می
 در بعضی از مسلمات خود نوشته اند که بنیای حق واجب طلب تقریب است فضل الهی بخت خواجیه
 شد در بخارا اطاعت ایشان بگروم و بگرم عظیم ایشان القات میافتم تقیین حاصل شد که ایشان از خواجیه
 اولیا اند بعد از واقعات کثیره تفاهل کلیم اند کردم این آیت بر آنکه اولیاک الدین همی اند و منتهی
 آئینه و در آخر روز و فتح آباد که سکون این نصیب بود متوجه بزرگ شیخ سیف الدین الباخری می نشست بودم
 که ناگاه پیروسی در باطن پیدا شد قصد حضرت خواجیه کردم چون بفرع عازمان رسیدم حضرت خواجیه

بیت

سلسله راه مشهور دیدم که با حسیان بود بعد از نماز صبح دستها و حیت چنان مستولی شده بود و مجال
تعلق مانده درین اشعار بود که در اخبار است العلم علیمان علیهم السلام فذلک علم ما فی علم الانبیاء
و المرسلین و علم اللسان فذلک حجة الله علی بن آدم امیت است که از علم نصیبی بود و فرمودند که خبر
اذا احاطتکم اهل الصدف کجا بیستوم ما بالصدق فانهم جو درین القلوب بید کردن فی قلوبکم و منظر و فی
میت مکتوم ما موریم خود کسی را قبول نمیکند مشب که اشارت میشود اگر ترا قبول کنند ما بپذیر قبول کنند
و شب جان برین صعب گذشته که بعمر خود چنان نگردد زنده بودم که در فکر آن بودم که این صفت
کتابها پیدا و کنند چون نماز با دعا و ایشان کردم فرمودند مبارک باد که قبول کردند و فرمودند
که درین مغرب مولانا حاج الدین و شت کولکی ادریانی که ای اولیاء الله است بخاطر آمدن بوطن خود میرود
بلخ کجا و شت کولک کجا بعده متوجه بلخ شدم اتفاقاً ضرورتی پیش آمد که از بلخ به شت کولک نتاوم
اشارت خواجہ مراد آمد و صحبت مولانا را در یافتیم و بعد از دریافت مولانا را لطف صحبت من خواجہ
فوت شد گفت با من بخارا ملایرت خواجہ مراجعت کردم در خاطر افتاد که دست ارادت خواجہ هم
در بخارا بخدی ولی بود که بوی عقیده دادم بر سر راه نشسته بود باومی گفتم دوم گفت زود برودش خود
خطوط بسیار بر زمین کشید ما خود گفتم این خطوط را شمار کنیم اگر زود باشد و میل بر حق است که این اشعار
در وحی انفر چون شمار کردم فرود بودیم یقین تمام خواجہ فرتم ارادت گفتم و مراد توف عدوی
کردند و فرمودند تا توانی عدد فرود را رعایت کن و اشارت بان خطوط فرود کرد در تعجافست و
از اصحاب خواجہ علاء الدین عطار است بجز از اصحاب خواجہ بزرگ اند و خواجہ علاء الدین
در ششمه ایند و مرید خواجہ بزرگ اند و بعد از وفات خواجہ بزرگ صحبت خواجہ علاء الدین
اندازدی از آنکه میفرمودند که اول بار صحبت خواجہ بزرگ رسیدم فرمودند اما تو در صحبت خواجہ
علاء الدین خواهی بود بعد از آن من بولایت بخشان احتیاجم و خواجہ علاء الدین بعد از وفات خواجہ
بزرگ صحبتشان آمدند و آنجا سوطن شدند پس کسی پیش من فرستاد که خواجہ بزرگ فرموده بود
که تو در صحبت ما خواهی بود من ایشان را هم در حیات ایشان در صحبت ایشان بودم و خواجہ

ما صمد بن عمید بصحبت ایشان رسید و اندر فرمودند مرا و اعیان خدمت مولانا یعقوب جرجانی بدست
 شوق و لایق همفانیان شدم و شبقت بسیار رسیدم چون بصحبت ایشان شدم بر روی ایشان آن
 بیاضی که موجب نفرت طبیعت میباشد بود با من در لباس درشت گوئی ظاهر شده بود و وقت گفتند
 که نزدیک بود که باطن من از ایشان منقطع شود مرا ایس تمام حاصل شد و شوم شدم و بار دیگر مجلس
 بر من مجبوری ظاهر گردید و لطف بسیار نمودند و در وقت که خواجده اشرف میفرمودند و نظر این فقیر بصورت عزیز
 را آنکه سر را بطراز اوت و بخت تمام نسبت می بود و چند گاه بود که از وی ساریفته بود و فی الحال
 افسوس گردیدم از تصور آنکه شاید آنصورت همین در خیال من بوده باشد بعد از آن از بعضی
 غفتمیم که وی هم آنرا شاید کرده بودند و عقیده این فقر آنست که آن خلیع و لباس بصورت بشعور
 و اختیار ایشان بود و اثبات این معنی را که از خدمت مولانا یعقوب نقل کرده اند مولانا یعقوب
 میفرمودند که طالب بصحبت عزیزی می آید چون خواجده عمید الله میاید آمد چراغ مهیاساخته در رو
 غنبد آماده کرده همین کو کردی باین میاید و شب رحمة الله علیه در محرم حضرت حق بیست
 و کر آن محو جذبات جلال آن سلطه نجات جمال تجرید و لا یشین بنقاب آن ماه
 در پیش سجای تغزین در شود ذات مطلق قطب ابدال مخدوم شیخ احمد عبد الحق قدس سره در خیال
 است مرید شیخ جلال فی می است در دین صاحب تصرف و نظر خوارق عادات و کرامات و صاحب شوق
 و ذوق و سکر و حال فقر و تجرد و شب و نظر موثر و تصرفی عالی که او مقام زودلی است و مرقه او خیر و احسان
 صاحب اخبار الانبیا و اقبالس الارزاق العیون نقل می آید قطب العالم شیخ عبد القدر گنگوهری رساله الطلوع
 و مقالات ایشان بنویسند که شیخ العالم هفت ساله بود چون او را برای نماز تجدید خجاستی وی نیز
 بخجاستی بفریخی که ماوراء خجاستی و بر او به خانه نماز مشغول شد می چون ماوراء خجاستی
 مهربانی که شست سفش کردی بخت حق غایت و با خود گفت که ماوراء زمین است که مرا از عبادت
 باز میدارد و در عالم بنهاد و در طلب حق در آمد و گویند که اندر آنجی وی سفر مردن آمد و او از
 سیال بود و بر ابر در می بود شیخ نقی الدین نام و در وی سکر نشسته و شست نشسته بود و خدمت او آمد

تعلم کرد شیخ نقی الدین بر اخباری از علم ظاهر می آموخت و وی سخنواره میگفت که مرا علم خیر تو می آموزد مرا با
 یکی شامی آموزید کارشیت برادر او را در پیش آمد و وی برود گفت این سخن بر امیر بخاند میگوید مرا علم آموزید و این سخن
 می آموزم در وی در شکی و دشمنی او را پس بدینا بگردن شما در وی کار کند ایشان نیز کتاب صرف پیش آورد و در وی
 بر این کارشیت مرا علم خیر ایما می آموزید که من جز او را دوست ندارم هر دو در حال رحیران بودند بعد از آن صحبت برادر
 دیگر خود مشغول شدیم در هم در سال مذکور است که برادر او شیخ نقی الدین بنیوت که او را تزوج کند چون این فصل نگاه
 شد پیش آنکه گفت که من خصم مرا و خیر تو سپید و تو که که بنده خدا لئ الزجت یکی سپید و از برادر او که نیز
 بنده خود بنده بنده خود هم در سال مذکور گفت که اندر آنچه می طلب حق میگشت بملادت شیخ نور قطب العالم
 با خود چیزی نداشت برگ گیا ہی بود او پیش شیخ نور بنیاد و گفت با با صفاست شیخ نور فرمودند با با صفت
 ساعتی با وی ملاقات نمیشد و بی آنکه بیکدیگر تکلم واقع شود برگشت و نام شیخ نور شیخ نور الحق است که ذکر
 بالاکه است هم صاحب اخبار میگوید شیخ عبدالقادر من انوار الیون نویسد که در پیش چون صفا با یکی ظهور
 در وی بود پس غیر نماز و وی از شیخ نور بنیاد ازین مرتبه بود و شیخ در جوابش عزت فرمود که در تیرگی خود
 از است پس می خبر سلطو با شیخ نیات و بازگشت انبی کلان در آنجا در شهر مبارک در آنجا و در آنجا بود
 یکی در شیخ علاء الدین میگفتند چندی سر بر من نه ماند و دیگری را نیم نگوئی که لته در پیش داشت و جانبش
 بودی از ایشان بی مثلانی از مقصود راه نیات و از آنکه در گی که از بی نشانی مقصود راه یافته بود در
 و نمره و در طلب سفیر و از آنجا در شهر آورده رسید و با شیخ شیخ نور در وی ملاقات کرد و طریق شیخ طریق این
 بود در مشرب وی عشق و محبت صحبت بر بنیاد با خود گفت احمد از زنگان خبر مقصود نیات می باری صحبت
 مردگان با شیخ گریه می نمودن علم میانی چند سال در مقام زیبا بان آن شهر با وی با ما وی گویان میگفتند
 گفت اکنون میرود هم در زندگی در تیر و دانی تیری بدست خود کا و در آورده است شش ماه در آن تیر
 شد و هم در سال مذکور گفت که شیخ العالم قهقی بد سر و اندران آنچه بجزارت عطش ملطون طلب کرد
 که کبریت آنست و سینه او بجز آنست چنانچه گفت شهر سیره کبریت امر کرده است و سینه او بجز
 آمده است و از حق و بعد حال از او در عالم میگوید و در نشان آفتاب نمیدانند ناگاه و مقام با بی بی با پیش

جلال الحق والدين جاسل شد قطب الاوليا حضرت شيخ جلال الدين شيخ العالم ايرانا چون حضرت محمدت و جلال
 حضرت احديت قبول فرمودند طاقيد از سر خود کشيد ه بر شيخ العالم نهادند و فرمودند که علم توان او خداست که
 که در تخریج کتب و در تفریب بسیار عبده شيخ العالم با بعضی مریدان شيخ جلال معانی کردند و از بعضی مخطوبات هم آوردند
 شيخ العالم را چون تخط مخطوبات افتاد و حال شهرى نمودند و بعد از وقت طاقيد که شيخ جلال یافته بود باز
 که در عهد نذران شده اند و بسیار دنیا و دنیا راه گم کردند و در آنجا بروختی فتنه دو کس او پدید می آید که این
 پدیدند که راه که ام است گفتند که راه بر شيخ جلال الحق والدين گم کردی پس پدیدند که چنین گفتند چنین
 تا سکت سوال جواب شده و غائب شدند و دانستند که ایشان مولان خدا اند و خود فرمودند که کسی
 مقصود تو جز بر شيخ جلال نیست با گشتند و توبه کردند و زیر پای شيخ خود افتادند شيخ ایشان را در کنار خود کرد
 و فرمودند که ای عبد الحق امروز تو همان من باشی شيخ العالم سر زین سترند شيخ جلال خادم را و فرمودند که هر
 هر جنس طعام که ممکن باشد و از هر جنس مخطوبات که مستعمل شود و کس بعد چون طعام موجود شد شيخ العالم
 و خادم از فرمودند که آنچه موجود کرده بسیار از هر جنس طعام که موجود بود آوردند و بعضی مخطوبات هم آوردند
 و شيخ جلال الحق والدين از مطلع مقصود مشهود و مستبرالى راضی و بسیار راضی و قد استخج العالم را و فرمودند
 که ای عبد الحق هر از منی را که از حضرت احديت از جدا و اتى بر آن آوند دست من از منی هر امر
 شيخ العالم را بعد از این مشاهده نظر جلال احديت حق افتاد و در راهی آن فی خلق التبت و الارض را اختلافت
 التبت و التما عبرت و در افواج بجای نهد و التبت و الارض را اختلافت شيخ العالم اما خبر آورده تا شيخ العالم از
 بخود شدند و در عالم حیرت افتادند و مدتی در زوایه خانقاه شيخ جلال نشستند شب روز گریستند و طعام
 ناسوا مبد سیرار بودند بعد شيخ جلال بر سر دقت شيخ العالم آوند و فرمودند ای عبد الحق خبری از این
 پیش از آنی شيخ العالم از کمال در و عطش باطن از دل سر و نیست بیخ اختیار شیخ افتاد و میفرمودند تا خط
 پدید آمد که چندی از کجا که او بود که روی آرام و از که اعتراض کنم در فارق باکی و ناپاک چون شوم چون
 شيخ جلال کلمات و مرآت میفرمودند شيخ العالم عرض کرد که قدری نان شام مرغ باشد بنده بخورد شيخ جلال
 این شیخ شامغ شيخ العالم را خوردانند و فرمودند ای عبد الحق خادمی پاک است و پاک پاک سازد و از

باک باک همیشه پاک دارد معنی سبک و مستوجه بحضرت پاک باشد و خود را و حال و کار خود را از با
 این در آنجا پاک هیچ نماز و نگاه بدانی و به منی که در دو جهان بر حضرت پاک نهج است و هرگز نشاند نگاه شیخ
 العالم را تسکین باطن آمد احمد سعد علی ذلک کجی مرید از سلسله مریدان شیخ برالدین و ذکر ایشان کتاب
 تصنیف نموده اند آن می نویسد که شیخ برالدین خلیفه حضرت شیخ نصیر الدین محمود فریب موت خود شیخ احمد عبد
 رزولی امانت بر او فرمود که فرزند شیخ نصیر الدین خود رسالت و قتی که شیخ و قابل بن امانت کرد و تا کی
 تسلیم نماید سبب گم شدن آن اثر کتاب نام نشان کتاب مصنف معلوم کردید بعد فوت پدر خود بنجام را پری
 التمه و مزاده در مقام طالب علم بر و حصول آن امانت مامول بود که ناگهان در ویشی بکسوت قلندریه و لیاک
 مجربانه و چرمینه در بزرگراه بر سر نیاوده بد خانقاه ایستاده و همراش کنجاوم بخندیا نام است بسته نمود
 و مخدر مزاده در عین سبق بود چون اندر ویش را برین منت دید از نور باطن نصید که آن خداوند و واقع
 زد و برخاسته و دید و مواجب تعظیم کجا آورده پسند عورت بنشاند و شناخت و نظر تحصیل امانت اند
 چون ایشان را متوجه بجا بن قلندریه در در سن تا خیر فهمید گفت که بنجوید و بعد از فرغ با سماع کلمات
 ناسخ پر از دیدن عجایب مراعات بجا بنیگم شدند یعنی ظاهر بسوی حق شتعال شد و ساطن
 القفات نظر بسوی آن خداوند اثر گماشت سخن کوشش نقل ایضا برین در ویش را در چشم آورد و عصبه بجا
 خدیبه جلالت بر که شیخ احمد عبدالحق تفریز قهر امیر بر آن استاد اذانت هم در لحظه بنشانی خود ساخت
 آن استاد و فی الحال بر زمین افتاد این نیزه مزاده بر فرزند و نعت امانت سپرد و پدر خود و بنیگم گفتند
 پسید که با رسیدنید و میساید صیت پدر بنویسند و ایضا یاد و در یاد ایشان گفتند آری میساید که شما شیخ
 علیه سخن ساکن و دولی هستی بجهت تسلیم امانت من تشریف آورده ای یا نخواست خوشی گشتند چشم را فرود
 بعد مخدر مزاده از برای امانت او سواد تها سس تنفا کرد شیخ احمد شکر آب بر روی آورد و اموال نامانی الحاح
 بیوش آمد و برخاست بر کرامت اولیا عقیده محکم خستیم در بنیان بر نهمی امانت که مودع بود مخدر مزاده
 زود سپرد و بر او حق چهل روز در بده را پری بخانقاه آن مخدر مزاده امانت کرده آنچه در واقع امانت
 بتدیج تنو بنض و بعد بر وطن خود مراجعت فرمود و نقلت آن شیخ احمد عبدالحق حق بقدر است

دو دانشمند با بطریق العین از موش بر د علفه کرامت دو بدیه عظمت شیخ احمد در افواه عوام حموا و انما
 خلق عبده را پرستی و فواج آن بزرگوار شیخ مخدوم در ایستاد و افغانان و قزلباشان نیز در بیارش مشرف گشتند
 و او جوانان بقطب خان که حاکم انعام بود التماس نمودند که این جماعه را امر بد شیخ احمد کند تا در هر چند بیاید
 کرده گفت سو و ذکر و بفروران برادر زاوگان را با طبعه قاضی بر از دنیا رود و بگذرد و نیاز پیش آن مخدوم
 بر و دلهار اعتقاد و عرض نمود مخدوم فرمودند که من سبخی سیرین نعمت این فرزند سیده ام من نیز از شیخ
 خود مشرف بودم ام شمار افتشاید که از پسران آبا می اجداد خود روی گردانند پس این جماعه را همراه خود پیش شیخ
 نصیر الدین بر در کلاه و مقراض آن سپرد اشارت کرد که بر سر اینها مقراض ایند و آنها را فرمود که شما خود
 را از فرزند مخدوم مراده انگلیسه بچنان کردند و مخدوم مراده آنها را میدست و شیخ احمد بوطن خود متوجه گشتند
 و نقل است در روزی که شیخ المشایخ شیخ بدر الدین که خلیفه شیخ صدر الدین حکیم بودند و با شیخ داود در بیست و یکم
 و شیخ بدر الدین که سجاده ایشان اولاد و مقام بر ناده بود و حالاد و مقام را پرستی است و وصل و قربی
 خیری بود و محبت مودت تمام بود استند و شیخ داود اکثر اوقات آنجایی بود الغرض شیخ بدر الدین و محبت
 سفر آخر سپرد شیخ نصیر الدین را که صغیر بود و جامه اجازت دادند و از جهت امانت باطنی حوالت شیخ را
 کردند و فرمودند که در پیشی از مهندستان چون ایدر سپید نام از شیخ احمد است نعمت باطنی ترا نصیب از او خواهد گشتند
 این صحبت کردند و حلت فرمودند بعد از شیخ نصیر الدین بر سجاده پدر خود نشستند بعد از آن مسعوب غوغای سنبل
 در را پرستی فرمودند در آنجا از دانشمندی که علمی پایمان شوی علم تحصیل کردند و شیخ نصیر الدین هم در آن
 شده بود الغرض روزی شیخ العالم فرمودند که ای بختیار ترکیه بتدر و ان شو به منیم تا فرزندان شیخ بدر
 چه میکنند شیخ العالم در را پرستی شیخ نصیر الدین رسیدند و ملاقات کردند و میگردد نشستند و با شیخ نصیر الدین
 در خواندن کتب مشغول شدند و سبق آغاز کردند حضرت شیخ العالم فرمودند ای شیخ نصیر الدین بدو تو فکر
 میکنی میخواندی و هم بدین علم مشغول نمودی شیخ نصیر الدین سخن پدر خود شیخ بدر الدین با و آورده و در کمال
 خود گفتند شاید این میان در پیش باشد که پدر وقت حلت ما را حوالت او کرده بود و بد شیخ نصیر الدین
 تسلیم تمام کرده پیش شیخ العالم با و تمام نشستند و لب فرو سپید گشتند و فرمودند که در پیشی آن نشینند و در دنیا

میزبانان فنی آمدند و میفرمودند که نظامی شاعرناقصی بود که گفت سه صحبت نیکان در جهان دو گشت
 جوان حسن خان زینب گشت زیرا که صحبت معصوم علی سعد علیه السلام چنانچه صحابه او بود و نیکان در بار
 در میان آن بجز این است حضرت قطب عالم شیخ عبد القدوس گنگوهری و در کتب معتبره شیخ ابوالفتح محمد بن
 شیخ احمد عبدالحق را این محبت و در نزد کمال برده ام بود لیلان و نثار حضرت محمد دوم را همین نظام بود کمال
 نظام چنانکه می آید حضرت محمد دوم قریب پنجاه سال پس از محمد جامع جمع گدا روزه و جاره بدست میدادند و
 می رسیدند مسجد جامع که ام طرفت و چون در راه رفتند یکی پیش می شد و با او از طلب اسم حق میگفت و باران
 میزد میگفتند ما نسبت او از در محبت این ساز میقتند و هم صاحب اجناس الاخیار می آرد که وی میگفت دست
 پاک حق بی نام بی نشان آنگاه اگر اسمی از اسمان ذات پاک را اطلاق کنیم بهتر و بزرگتر از اسم حق نمائند که
 معنی اسم حق تسنن و اوجه کمالات ذات ذات است پس اطلاق اسم حق بر ذات پاک را اطلاق بر وجه کمال
 باشد و حضرت شیخ عبد القدوس رساله انوار العیون در توحید این شکل بعضی سخنان صحیح الفی اصطلاح ایشان
 گفته و چنین گویند که اکثر مردمان او چنین گفته اند و در خلاصه او از غیب همین آیه است
 شیخ جمال که بر می روی بود در آورده با شیخ احمد عبدالحق مصاحبت داشت شیخ احمد گفته است
 که گزینانند و مسافرت کردم با شیخ مسلمان فی ملاقات نشد الا در آورده یک سجده کردم و انوارت شیخ
 جمال که بر کرد و هم گفت که در آن ایام که شیخ در آورده بود سنگ ماده همراه داشت وی که بر آید شیخ بر
 روانه او کرد و همه اعیان و اکابر امراد شهر را بجهان ساخت روز دیگر جمال گویند شکایت کرد که
 تمام شهر را طلبیدید و ما را طلبیدید گفت جمال لدین سزانی سنگ بود سنگا را طلبیدیم که آید
 چینه و طلبیدیم که آید تو از جمله آویسان ترا چون طلبیم و هم از صاحب اختیار نقل است که در خانه او سیری
 بود عزیز نام و در وقتیکه شول شد که حق بر زبان را انداختند و یکدیگر حاضران آن ذکر را از وی شنیدند
 و حواری عادات بسیار از وی ظاهر میشد روزی از وی حواری ظاهر شده بود در مردم غوغا
 فرمود که چه غوغاست و حضرت با غوغای می یاد این گفت و سیر آن در درستان خست و کمان را اختیار
 گفت اینها غیر غوغا باشد غوغا را بعد از آن مرضی حادث شده و در سه روز از بیمار گشته است

اختیار رسیدیم احمد عبدالحق است و محرم اسرار و جمال او در سفر و حضر با وی گنجی بود و از مریدان او
 کم کسی بود که در عنایت و تربیت شیخ شاکرک او بود وی غلام سوداگری بود هر صبح از حد شیخ
 آمدی و بایستادی بخشش ماه نظر عنایت بحال او افتادست و خجوشد و در آن جمودی گنجی
 درآمد که احدی نچنین نعمت دارد و بنندگان خدا را محروم میگداری وی را قدری آب نوشانید
 و از سستی بپوشیاری آورد و فرمود اختیار بر سولی خود برد و سولی چون حال دنیان دید او را آواز کرد
 و اختیار را آتش عشق و محبت چنان غایت که کیدم گزیدند است گویند که شیخ شرف الدین پانی تپی در عالم هر
 بیشیخ احمد عبدالحق سفارشین اختیار کرد گفت احمد ترا بچکس عالم چنانکه نوی نمیشناسد که چنان اختیار
 از خان بان دل برگرفت و از چوپور برد و آمد و در خدمت شیخ مشغول شد و هر چه از حق و معارف غلو
 محبت بود بجا آورد و هم از خیار نقل است که روزی شیخ احمد پسر خود شیخ عارف بطلبیدن اختیار
 بفرستاد شیخ عارف برد و اورفت و او از او وی میخواست که با این جماعت کند در اثنای آن
 که دخول کند فی الحال زن را بگذاشت و بخدمت پیر نشیافت گویند که اختیار را شهبو جماع با کمال بود
 و در تصاد آن بطیافت شاید که این طلب جهت امتحان او بود تا در وقت مطاوعت کند باینده
 روزی پیش شیخ آمد گفت که قصد تجارت دارم چه فرمان میشود فرمود بر ما اما داری یا میرو تا و یا
 ولایت این فقیر است گویند که وی هیچ نخوانده بود و با برکت صحبت شیخ معلوم عالم بود هر چه گفتی از
 کتاب شد و سنت رسول الله برین گفتی همه بقادر قیاس است سلسله نسبت حضرت شیخ احمد عبدالحق بچند
 و خطبه ابی المونین عمر رضی الله عنه فرمود شیخ داود و سهره یکی از فرزندان عمر فاروق
 خطابه رضی الله عنه با بعد و چند از مردم قبلیه خود در حادثه بلا کوفان ولایت بلج بپندون سید عطار
 طلحه ابی شاه و علی خواه اورا بصوبه آورده نموده بنا بر آن قصبه رود سکونت اختیار کرد شیخ داود
 اراد شیخ نصیر الدین محمد چراغ علی است در رعیت از وی زنی بود اما شیخ داود حال خود اکتوا این صورت
 چنان میشد و هم صاحب قبایل انوار از انوار العیون می نویسد شیخ احمد صیغره بود که در ده
 من گذر کند آن روز بروی حکام با نزدیک صوفیه مراد از داره شرب این طایفه است و مراد از

قتل فرخ شرک و فراق است یعنی هر که در طبقه آرادین در آید قتل فرخ که مراد از شرک فراق است ازین
 نجات یابد پس یقین که وصلان حق را آتش شرک و فراق حرام است که آنرا تصرف اولایت و حق است
 تعالی سزای از احاطه تحریر برین است چون درین مختصر گفتیم ایشان نیز هم باین علم رسالت گردیدیم
 و فاقش با نوزدهم جمادی الثانی سنه سبع و ثمانین و ثمان آیه در زمان سلطان ابراهیم شرقی واقع و بعد علم
 الله تعالی و ذکر خواججه علی بن محمد امام احمد تقابرات و وجوده مفارق لطلالین در شش ماه است
 خواججه محمد انصاری در حضرت ایشان بوده اند در اصل از بغداد و در بعضی گویند از خوارزم و شیخ عمر
 باغستانی از دهستان بوده که از کوه پاپیایان شکسته است و می شنیم جد علی با درسی حضرت ایشان
 در نسبت شیخ نشان زده سطره بعد شد بن عمر بن خطاب سید رضی الله تعالی عنهما و از کبار صحابه شیخ محمد
 حسن بلخاری بوده اند و آقا حضرت ایشان در ماه رمضان سنه پنجاه و نهم بوده است بعضی از غزوان
 و امام حضرت ایشان می فرمودند که بعد از آقا حضرت ایشان والده ایشان انقباس پاک نشده اند
 و غسل کرده ایشان پس وی نگرفته اند و چهل روز شیر می نمکیده حضرت ایشان می فرمودند که یکسال بود
 ام میجو بستند که سر از سرشند سو و ساخته بودند که با گاه فوت امیر تمویز انقاد مردم برهم زده شده اند
 چنانچه شهباک می نچند از فرصت نشد است که آنرا بخورند و گها خالی کرده اند و کجوه برآمده و در آن
 ایام آبا بر امام حضرت ایشان باغستان بوده اند حضرت ایشان از سه چهار سالگی باز نسبت گاه می
 حق سبحانه حاصل بوده است می فرمودند که در طفولیت بکتاب شد میگردمزل من جمله و سبب شیخا حاضرا
 تا گاه می بود در آن وقت مرا عقیده چنان بود که همه مردم عالم خرد و بزرگ بر بوجه اند می فرمودند که تا
 من سجد بوی شرعی ندیدم نهستم که مرثم را غفلتی میباشد در سحر روزی حضرت ایشان رسنی آیت
 انما یظنناک الکوثر می فرمودند که در تفسیر این آیت چنین گفته اند که دویم تره که تریعی شهوات است
 در کثرت یکس یکد این به مقام دست هر کس بر زوره از ذرات کائنات امانت است که در آن
 وجه باقی مشاهده میکند بیان کیفیت ملاقات حضرت خواججه لایعقوب چه می حضرت ایشان می فرمودند که او
 که بر هر شیء غلبه می کرد و در میان کانی بر در باب نشسته بودم که در مع که بطریق خواججه کانی من السلام در حرم

حضرت شیخ
 باغستانی

شنو است سپیدم که لیس طبعه از کدام عزیز بشمار سیده است گفت عزیز است و در بعضی که گویند از مولانا
 چو می گویند بعد از آن بلا از دست مولانا نشاءتم چون بلایت جهان بان سپیدم بعضی در بعضی جهان
 غیبت مولانا که در سبب غیبتش بی نشان قهر عظیم در روی ملاقات بود واقع شد آخر الامر با خود گفتیم
 سانس قطع کردی نیک نباشد که ملاقات کنی چون تمام و ایشان ادبم بسیار التفات نمودند چون
 روز دیگر رسیدیم بسیار بغیبت بخشوت پیش آمدند مخاطرم آمد که سبب استماع این غیبت است بعد از شما
 مطلق پیش آمدند عنایت بسیار نمودند دوست دراز کردند که بیابعت کن طبیعت برگردن است ایشان
 اقبال نکرد و از آنجست که پیشانی ایشان با منی بود شایسته برضی که موجب نفرت طبیعت میشد ایشان کرا
 طبیعت مراد یافتند دوست خود را بتجلیل کشیدند و بطریق خلع و لبس تبدیل صورت خود نمودند و
 ظاهر شد که اختیار از دست من رفت نزدیک شدم که بخود اندر خدمت مولانا جسیم باز ایشان دست خود
 را دراز کردند فرمودند که خواجیه با والدین دست من بودند فرمودند که دست تو دست ما است
 دست تو گرفت دست ما گرفت دست خواجیه با والدین میگردد بوقت دست مولانا طبیعت
 گرفت بعد از تعلیم طریقه خواجگان بر روی صافی و شبات که آنرا توفیق حمد می گویند مولانا فرمودند که
 توفیق خواجیه بزرگ بود سیده است اگر شما بطریق ضایع طالعان از دست کنید اعیان شمار است
 اندام صاحب مولانا پیر که طالعی این زبان در طریقه گفتن سگوند بود فرمودند اختیار شمار است
 بحد بریت کشید مولانا فرمودند که طالب بچشم بسیار که پیش مرشد آمد مجموعا امور بسیار کرده بود
 موخوف اجازت بود و در آنوقت هر چه گویند است و هم صاحب شجاعت میگوید حضرت ایشان صیغه
 که مولانا انصاف میدادند میفرمودند طریقی که از خواجیه بزرگ بار سیده است ذکر است اگر کسی بطریق
 جدید میخواند بریت کردن بسیار خوشت میباشد که حضرت ایشان میفرمودند که چون از مولانا اجازت
 خواستم طریقه نامی خواجگان قدم العدا رو احم تمامی بیان کردند و چون بطریق را بطریق رسید بود
 گفتن بطریقه بریت کنی و مستعدان بسالی زنده میفرمودند که منی الله الا الله پیش بعضی که اسکندر
 بریت می آید آن تو اندر بود که لا اله غیر الله که عبارت از مرتبه الوهیت است یعنی داشتن صفات الهیه

کز ذات بخت مصری سخن اهل انجمنی را بر از خود دور نمی باید نیست زیرا که در زمان جلوه اول از اغیار
 حضرات بقدر مسیح نیست و اینجاست متبدیان خواججه عبد الخالق قدس مدیست قدسین فهم ما
 در کرده اند اگر فرود کسی است و در همین معنی میفرمودند که متبدیان طریق خواججه بهاد الدین بقدر مسیح در
 اول قدم جانشی از غیب پدید حاصل است مشحون در فرمودند بر در کوچه میگردید کار می کنند که
 از شما نفسی گیر و هر وجهی که توانید خود را گم کنید و سعی نمائید که شهود احدیت در کثرت حاصل شود
 کتاب مشحون با حکایات و کلمات حضرت ایشان بسیار است حاجت بیان نیست قولی که تحقیق کنند
 عبارتی عن تجلیه سبحانه لذاته بذاته فی عین العبد من اسم الکلمه و در حقیقت فرمودند و اگر پرسند که
 چیست بگو تجلیه من و تجرید او از اگاهی نیز حق سبحانه اگر پرسند وحدت چیست بگو خلاصه دل از
 از علم و شعور بوجود نیست سبحانه اگر پرسند اتحاد چیست بگو استغراق درستی حق سبحانه اگر پرسند
 وصل چیست بگو نشیانی بشود نور و وجود حق سبحانه اگر پرسند فضل چیست بگو حد اگر در حق سر از
 حق سبحانه اگر پرسند سکر چیست بگو ظاهر شدنی حالی بر دل که نتواند که پوشیده دارد و چیزی را که
 پوشیدن آن چیزی پیش از خیال واجب است فاش درسته خمس شعیر ثمانیة واقع شد و گران بستند
 وصل و مشهور آن فارغ از فقر و تنگدستی نمودن لسان حق در جهان معارف لطیف در این شیخ المشایخ
 حضرت مخدوم شیخ عارف قدس سره در اخبار الاخبار است شیخ عارف پسر شیخ احمد عبدالحق است
 و صاحب سجاده از موازنه چهل سال عمریات با هر طائفه سهری داشت همه کس از دراضی بودند و هم
 از وی نقلست که هر سهری که شیخ احمد را پیشتر بزیب روزی میگویند ششادیت کرد که زنتا کبیر
 نصیب شد هر سهری که می آید حق گویان آن آرد و عقرب ترست حق میباید و شیخ گفت که یک فرزند
 بر من است تو نیز ام و او اما بوزنچند شد است که میفرودم از را آنچه گزاشتم به از آن بگویم که
 بشرط آنکه او را هیچ گویی و در ضامی او بشی بعد از چند گاه پسر می شود به شیخ عارف نام نهاد
 شیخ عارف را پسر می است شیخ محمد نام شیخ عبد القدر من میاست شیخ محمد رحمة الله علیه هم
 اقتباس از انوار سیکو بدینست عالم شیخ عبد القدر من گنگر منی انوار العیون میفرمودند که از این طائفه کثرت

شیخ عارف

حضرت شیخ عارف قدس سره می آمد میدانست که وی در مشرب باست و هر کسی که در مدت عمر بسیار
 ملاقات بومی حضرت کرده بود میگفت چنانچه حضرت شیخ عارف با من صحبت میداد و شفقت مینمود و بی هیچ زحمتی
 و بیمی گوید حضرت قطب عالم در انوار الیقین سفر نمایند که حضرت شیخ احمد عبدالحق باطنی گفته اند که پیش
 بدرگاه حق بسیار گستاخی کرده چند مرتبه رسولان حق بجهت من آمده اند و من بر این بچوایم و او بر که تا
 کار خیر سپردم و قانع نشوم من ایم اجماع گهومی بشوید با مثل و گوش بکن شیخ عارف از خایت
 گهومی میگفتند پس روزی وی حضرت شیخ نورالدین که خلیفه سید مریدی بود و تخریبت ایشان
 اعلام داشت گفت که دختر خود را در عقد نکاح بپسرن آوردی وی قبول کرد وی حضرت با جمع
 بهر این شیخ نورالدین جانب خانه وی روان شدند تا امر در از یک کار فارغ شود و چون در شیخ نورالدین
 نشست وی اندر خانه رفت و تمام کیفیت باطنی خود بازگفت وی نیز قبول کرد چون آنحضرت
 شمس شیخ نورالدین سید وی سرود سگگاه بود این امر قبول نکرد و گفت ما را با درویشانه است
 خصلت چنین درویشی که در یک کلبه نشاند و در یک کلبه آب وی حضرت انبارت دریا که قاضی بن
 قبول میکنند و حاضر نشود و غیرتی در باطن حضرت ایشان راه یافت و نیز بجانب می انداخت و چنان
 قاضی اخوان از شکم جاری شد در پیش حضرت آورد مذات عار و عا خون از شکم وی سبب الغرض شیخ با
 نشور کرده نسبت دختر خود با سینه حضرت مقرر کرد و در فکر بود که چند روز مهلت بیاید تا اسباب با خیر
 کرده خصیت کند بنا بر آن چند دختر از پیش وی حضرت آورد و گفت که مخدوم ما این دختران مهلتی
 نامر و بخواهیم خوشی کنیم وی حضرت از راه شفقت شمس مهلت داده بخاتگاه خویش متوجه گشت چون
 از کار خیر شیخ عارف فرایع گشت قاضی شمس امانت بجهت حضرت آورد و در روز و سینه
 بعد از چند روز قاضی وفات یافت و در حضرت شیخ عارف و در دختر یک سهر محمد نام بود بود و آنرا بقول
 الاسرار شیخ عارف بعد از نقل بدین بزرگوار خود پنجاه سال حق سجاده گرمی نگاه داشته و امانت پیران
 مختلف خود شیخ محمد سپرده در پشته امامت فائز نظر نیاید و در ردی عرس ایشان مقدم صفر معمول است
 شیخ بیاره از خلفای ایشان در پیش قریب در فقه وی از او که مولانا محمد زاهد خوشی حجت الله علیه بر آید

تفسیر شیخ عارف

این حقیر گرامت خواجگان نقشبندی در جسم انفس است که از احوال مولانا محمد و مولانا درویش محمد و
خواجگی املکی این کتاب به اخالی نباید گذشت و اینقول مولف زبده المقامات که میگوید که غنیمت احوال
این کابر و خلفای آنها در کتاب سلمات القدس چون است که تقصیل بر قوم کرده و مراد آن ادر و که
کتاب مذکور نمایم بعضی بحسب جوئی آن که سفر بر ستم و قسم نشانی نیافتم بجز آنکه نایاب است و این بازم
مولانا بعد تعالی عویری چند اوراق کهنه حاضر آورده و او را شرح میدهند و که مصنف هر دو کتاب
مذکورین خواججه با ششم است او در کتاب سلمات قدس منویسید بر دل خالص سترلی همی آمد که احوال
اکابر متاخرین این سلسله شریفه را که بعد از روزگار صاحب سلمات الی یومنا نه از سبانی طالبان حق
اند از کتب و رسائل فراموش آورده کتابی مرتب کرده اند فرزندان شیخ ما با ستم خنامی و الدعای مقدر
حقیر اجمع مقامات حضرت ایشان مرفر مود و ذبنایت است بجز آن کتاب ختمام مذرفته اگر چه
احوال حضرت ایشان که بعد از امتام این کتاب در بیت بی بی فرام یزیرت در مقامات بتفصیل
رقم یافته بود اما این کتاب نیز اجمال آن خالی نگذشت و هر نکته از نکات لطیف و هر کلمه از کلمات شریفه
که درین کتاب رقم یافته بود آنرا به سیمه غیر موز و این کتاب از بزرگ مقامات القدس چون صاحب لانس نامور کرد
چه هر نکته روح افزا که از نفاس نفسی این زبده و لسان سیده شریعت از سلمات قدس که بریاض فواید بسیار است
اندر زبده روح اسد حیات ارواح الطالبین میباشد آغاز ذکر مولانا محمد زاهد خوشی و خوش صورت
است از مضافا مملکت حصار آنرا و خوشوار نیز خوانند از بعض اصحاب فرزندان حضرت مولانا زاهد
خواجگی املکی قدس سره شنودم که مولانا محمد زاهد اترامی حضرت مولانا معظم یعقوب چرخمی حرمه
سجاده بوده اند و یقین او کار و تسلیم الطوارا کابل برین سلسله علیه از بعض اصحاب کار کرده حضرت مولانا
که در آن حدود بود و نگذشته وقت را بصفا معصومیه میشته اند چون آوازه تربیت داشت حضرت خواججه
آویزه گوش روزگار شده مولانا محمد زاهد دل غزلت و قناعت را از کشیده منوجه است حضرت خواججه زبده
بیت زاهدیست و خلوت و دامن پاکشیده چون از بهار صبح ریشتمه بود که از او حدیث فی سبایل حضرت محمد
تعالی گویند حضرت خواججه بمصر که بعضی است قریب شهر قنداره و زاهد بر آورده اند بر خاطر این سه شام است

استغفار و سجده و توبه مولانا یعقوب علیه الرحمۃ می آید زیرا که شیوه ضرب خطایه غلیظه است که بر سر
 خداییت بزرگی پسند بجای می که این نسبت از برکات صحبت و خدمت ایشان یافته اند بیشتر فرمودی
 و همچنین نظر زندان آنها با دنیا که یک کوزه استالی ایشانرا با جماعه بود که ما فی الجمله الصالحین است
 آنرا محبوبان و باطنی است مناسب این معنی است آنکه حضرت ایشان با قدس سره تقرب می نگارش فرموده اند
 پس در آنکه عالم را کسی عین او سجانه داد و ازین راه داله گرفتار عالم بود آنقدر محبت کاغذ است که از او
 و مخلوق و تعالی شناسد و بجز و این انشا را دوست دارد و بیعت بجهان خرم از دست
 خوشترم از همه عالم که همه عالم از دست با محمد مولانا بد ریافت خدمت آنحضرت هم آغوش سعادت و
 کمالات گردیده و فائز سابقه و معاملات حاصله ابرام شریف رسانیده و بزود اند نو اند این اصل
 و فائز سیرالی آمد و فی السه مجاز و ممتاز گردیده اند پس از رونق چند حضرت مراجعت یافته و وطن
 شانه با خفا و پنهان گرام گذرانیده اند انشا اله من حضرت خواجه را بعد و می چند از طلبات تلقین
 و فکر انظر بقیه فرموده تربیت نموده اند و در همان طبعه سفر آخرت گرفته تربیت ایشان نیز انجام است
 این تقریر از مولانا محمد سعید که ذکر احوال و محقریب آید انشا اله سبحانه شفیعیم که گفت از حضرت مولانا
 خود سماع دارم که فرموده اند که سلطان محمود والی بدخشان و حصار بخارا به برادر بزرگتر خویش
 ستمند میشد و حضرت خواجه احوال قدس سره در منع از آن کار زار با و نامه نوشته بودند و او پذیرفته
 رفت و بد خدمت مولانا محمد زاهد رحمه الله انکشاف گردیده که دست تصرف حضرت خواجه
 سلطان محمود در ابر شکست بناگاه و ذکر آن واقعه مولانا را بر زبان آمده تمامی آنرا حکایه خوش که از مولانا
 خوانان سلطان محمود بوده بسیار دیده استخاکم انواع خشونت مولانا نموده کتابتی منی بر شکست شهاب
 سلطان در ستاره در آمدن حاصل آن نامه بر چند همان بوده و بر آمدن سلطان از آن طبعه مهر ما انگاه استخاک
 از ایشان عذر خواست و مرید شده بقولی در غره بیع الاول ستمندده می شویش و نایب یافت دومی
 و شهباز به سبب چرخ بود و در جمله اول حضرتان قدس کرد می مفصل مذکور است و ذکر آن میشود
 در اصل کمال انصیراب از شکست ذوق و در سال آن گم گشته در کج فوات حضرت شیخ محمد قدس سره

این
 تقریر
 از
 مولانا
 محمد
 سعید
 است

دوی خلف استین رخصه سجاوه استین بر بزرگوار خود شیخ عارف بن شیخ احمد عبدالحق محمدی در مدینه
 اسلامیه دوی رخصه باوه نوشتان جام نوید در دفتر درویشان نجفیه و تفرقه در دفتر مشاوه مشاهیر
 مطلق استغراق مشهوره استین است که حضرت شیخ زکریا بن زین العابدین عبد القدوس گنگو بی در لطائف
 میفرماید که ارواح پدر بزرگوار در جنات بود و میخواستند که جامی دیگر بیت کنند چون که حضرت شیخ محمد
 بود بر او و بعد از آنکه بوی نمود بر پاره خطی روی آمدی در روح حضرت شیخ احمد عبدالحق جامع گشتی و
 با پدرم میفرمودی که تو از آن مانی هیچ جا برو پدرم سکوت میکردی آنرا چون اینها ملاحظه کنی یافت برام
 که فیک از آن ایشان هم اینک عظیم بیاید کرد چون مخیره غالب شد روح حضرت شیخ محمد عظیم گشت
 و گفت که بنویز مشبه بقیته ما برده و در رسیدن جامی مرد که از آن می اگر خطره بیت ظاهر می
 بنیره من بجهت کن بعد از آن پدرم مرد حضرت شیخ محمد شدی تعظیم و احترام پدر مرا با سزا
 و هم دوی در لطائف قدسی میفرماید که پدر مرا بقید عیال شدن اراده بنود حضرت شیخ محمد بجهت تمام
 کلاه پدرم با همیشه نبود است مادر حضرت شیخ محمد در خاطر داشت که دختر دوم خود را شخصی هم که حضرت
 شیخ احمد بجانب اشارت ما نید بعد چند گاه پدر او خوابید که بحال سلام پایش شکسته شده است
 شیخ احمد میفرماید که ای ام کلثوم اغیر زود را در کنار خود انداز و پرورش کن چون دیدار شد غم
 پستان که دپانی شکسته از آنست که بر سجاوه نشیند و بر در غیر حق زود و در پیش کامل گردد و مراد از
 پرورش آنست که دختر خود بوی تسلیم کنم پدرم در آن ایام جامهای تمام خانه حضرت پیر بستگی
 خود را در روز جمعه شست و هر فرزند که پیدا میشد با کلاه گوشش می میگفت چون حکایت زود
 در میان آمد پدرم عرض نمود ما کلیخ دست شما هم خواهد بشکند خواه با پدر حضرت شیخ محمد فرمود
 ارواح حق تعالی بزود شما رفته باشد چنین محل کجا یابید که مجوز خواهر من است او دختر شیخ عارف شیخ
 است پس الدین سکوت کرد چون بنشیند از دل بود شب کار خیر آمد پدرم در خانه بخدمت جاریه و بخدمت
 کسی نشنود بود و در آن از آنجا گرفته بودند جامهای نوشی پوشانید در زمان سراسر این غایب بودند
 پدرم را حال وجد غالب جامهای نوشی را در دست داشت و گفت بیعت ملاحظه کنیم با غیر خدا اجبت نکردیم

تاریخ حضرت امیر علی

والله و لیس مولانا خواجه علی المکلی روح البدر و هم از علم ظاهر و غیره بیگانه و بیگانه گشت
 ایشان ساله قیده اسم در انکسار آنکه هسی حق بیخانه خود و مطلق صحبت نکند و مولانا امیر علی هر
 در حدیث تعالی در سوره خونسقبت ایشان را چنین گماشته حضرت مولانا علی علم و طریقه اثره التو
 فی العالم حضرت مولانا و پیش محمد المکلی ایشان کسب کمال در حدیث خالی بزرگوار خویش نموده
 و بعد از انتقال خالی بزرگوار خویش کاتب مستعدان ایشان بود که پیش از خالی گرامی شریعه جمول
 گنای می سگند ایند گویند در بعضی قرانی ملاه کیش که بشهر سمرقند است به تعلیم اطفال اشتغال
 با می که بیخ فرو با حال ایشان اطلاع می نمود و گرد و ز می کلی امین شایع ترکند که به انجا عبور و
 واقع شده بمشام مکاشفت استقام حال مولانا ز موده گذشت از نجابوسی مردی نمی آید و اشقا
 بچولانان بود و بیعت تو گوئی شکسته خوبی تو ام آید که از حدیث پر و نصیحت طاهر آید حضرت مولانا
 خواجه شریعه سمرقند میفرمود که مستتر باعث استعمار و الله بزرگوار ما آید که روزی بود در پیشی تو
 ایشان بدست بزرگی در حالت شیخ ابوالدین محمد خوافی که از اکبر خلفای شیخ جامی نخل جنوشت از
 بود و شیخ سمرقند و در این حال ساخته فرمودند با این شیخ بسیار بزرگ گشت و اگر بدین حد و کلام
 است در بعضی سید روزی چند زنده بود که شیخ مذکور باین تو امی شریف آورد چون شیخ
 فارسیه فرمود مشیت به شیخ داشت و سر عقیده داده کشید تا از او مشیت آید شیخ با بزرگوار و شیخ
 میان کند زده ای مکتفان با جامه می شوکلین و در این کور مجلس شیخ در آمدیم شیخ نیز بکلام قیده و
 بزرگوار مکتفان فتنه بود و الله مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان
 و مراقب مشیت الله مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان
 کتب مشیت از هر جا سخن خواهد شد از انگاه و الله ما نصرت خود استند شیخ قدمی چند شایسته
 بتو امین تمام و واعظ فرمود و بعد از و داع ماشی از روح انجالی رسیدند که طایبان این بزرگوار و کلام
 بفرمودند شیخ می هست از مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان مکتفان
 فرمود شیخ این چند مرد را بخانه فرستاد و اینها را براه انداختند و شیخ را بفرمودند شیخ را بفرمودند شیخ را

زینش مسجد صدوقی میگردد شمس خدای ربیام سجد بود چون شیخ ما را بر سر ایام کرد و گفت حضرت
 خضر نشما سلام رسانیدند هم آمده خانه ذکر آن کسای شیخا سلسله آن سرشار بوده
 بی شمار احوال صحای اوست آن شبها از هوای هویت آن شناسای بود معراج آن قطب عالم
 عبد القدوس سما عیل الخفی صفی لکوهی خواجه محمد ششم در کتاب بده المقامات که در احوال خرد کل
 حضرت شیخ احمد مجد والف ثانی مایف کرده است میگوید قدس سره شیخ عبد القدوس قدس سره
 شیوخ مشهوره سینه و ستان است و از کبار ایشان از فرزندان شیخ صفی الدین است که در اصول درو
 علوم از خول محققین بود صاحب تصانیف مفیده مشهوره سکر و شورش فوس و شمش و در حد و سما
 کثیر بود و کثرت جذبات و نوخیز غلبات و در اتباع سینه نجابت متقن بود و در الترام غرام امور
 دینی و غیرت متکامل بود الما بحیث نسبی با توار العیدین در عیالی سبع فنون که در هر فن سرآمد الا بر
 صحائف اطا آورده در فن نخستین بکاشته که هر چند ارادت منجد و موم شیخ محبت لیکن مشیرا
 فیوض از باطن جدا و شیخ احمد است قدس سره بر ما در آن فن بسیار فرموده و نیز آنجا که در
 قاسم اودی که از بزرگان سلسله سهروردی است اجازت خلافت داشت و بخوان کتاب مذکور از
 رسائل و مکاتیب نیربست در غایت زیبایی و در باری حضرت ایشان یعنی حضرت مجد و قدس سره
 تعالی از او احوال شیخ حکایت میکردند که ساعت بساعت غیب بخودی بر آنجناب ستولی میشدند
 غلبه آبی در آنحال از دستران پرسید فرمود دل ایند که بسیار کوفتم اکنون سلطان که در زمان
 برین ظلمگی نمیدوم از من می ریاید از فرزند شیخ احمد که نالته بود می آرند که می گفته و برین نسبت خا
 بست که سخت فرزندان را بکلمات صوری از دستم بخازند و نگاه بجایبات در ماضیات آنهم بسیار
 رسات از زبان مرشان حضرت ایشان هم شنووم که در آن ایام که فرزندان در و بی گرم تحصیل
 اگر ایشان از اشتیاق دیدار بزرگوار غلکه می نمودند ششدر می که اگر امر عالی در و و با
 تقبیل ششما مستعد کردیم شیخ گنتی آمدن ایشان بود ما مویب سولیف و تقبیل تحصیل علوم عالی
 نزد ایشان باید شد و با آنکه کزین و نالوانی خود در بی ایامی و هم را عینت بسیار بود که هر یک عالی

امام حسین صاحب زین العابدین
 درو

پس بودند ایضا حضرت ایشان پس سره از والد ماجد خود روایت کردند فرمود که چون شیخ محمد القدر
 قدس سره از وطن خود بدلی آمدی و خبر با کار با تجار سیدی بدیره او شدند می گذرک تو الان مطربان
 نیز او را استقبال نمودندی و شیخ کثیر السماع بود و سماعش در غایه شکر و شکر و سماع سخن
 بسیار از وی سر میزد و وقتی در بدلی در محفل عظیم که علمای نیز حاضر بودند متوجه برخواست در میان
 سفید زانان و آنان گفتند چون اینک کلمات در قیاس بر زبان راند یکی از محول علمای حاضرین تارام
 شده نام یکی از اعظم علمای آنوقت را ببرد گفت چون آنجماعت را نادان توان گفت که چون او
 در میان ایشان بوشیخ پیمان پیشترش گفت من عاقلتر از شما میگویم من عاقلتر از شما میگویم که شما چون شل
 اوجی نادانان توان گفت که چون ما با عالم خبر رسید که از قطرات خون منصف نقش انما الحق ظاهر شد
 آن بزرگ و دوات خود را بر زمین زد و گفت اگر حق است این صیبت سیاهی که از دوات تحت نقش این ظاهر
 گشت شیخ باز گرم تر از پیشتر جوشید و گفت که زهی نادان که سیرین حق و جهادی ظاهر شود در آن
 و هم حضرت ایشان قدس الله تعالی عنده بمقرب فرمود یکبار شیخ بدلی آمده بود شیخ حاجی عبدالوهاب
 بخاری که از اولاد سید جلال الدین بخاری بود صاحب علم و حال قشیری نوشته بود و شیخ در کتاب
 شیخ کتبا و آیه تطهیر این است سرور کائنات علیه الصلوة و التحیات بر آنکه شیخ عبدالوهاب
 در مقام نوشته بود و اولاد منی همه مامون الخلد اند و عاقبت شان علی الیقین بالخیر شیخ عبدالقادر
 کلبانی این نوشت که در اختلاف مذہب اهل السنه و الجماعة و کتابی با بزرگان و مشیخ روز نامیان علمای
 آن بزرگان است بوقوع سبوت بالا خبر قرآن شده که شیخ عبدالقادر گفت قدس سره و انشی شیخ
 عبدالرحمن محدث و نوی در اخبار الاخبار میسند شیخ عبدالقادر من اسد سره صاحب علم
 و علم فوق و حالک و خلاوت و وجد و سماع دمی اگر چه بطاهر و سبوت از شیخ محمد کریم است
 دمی معتقد و عاشق شیخ احمد عبدالرحمن است و روحانیت او شفق و اورا کتابت سبوت شیخ عبدالقادر
 مرتب است نیز برین اول انصاف شیخ احمد است و اظهار اعتقاد و بندگی با وی بسیار نموده و شیخ
 عبدالقادر من صریحان و خلفا بسیار اند و از جمله مردان شیخ پور و پور و در او این حال است

اگر نیمی مشغول بود در او اخرا و اجزا باقی بود گرفت و سمان شد و مرید شیخ عبد القدر گشت و او را
 در و نشان بقیضی فطرت ذاتی در وی پیدا شد و از جمله خلفا اوست شیخ عبد القدر با عظمی بود
 بزکری بود و صاحب اوقات و کرامات گویند در خواب حضرت صلی الله علیه و سلم بر وی تلقین نمود اللهم
 علی محمد و آله بعدة اسمائک الحسنی حمدا الله علیه شیخ عبد القدر در سنه ۷۰۰ قمریه در سنه ۱۳۰۰ م
 بر آن الهک الله تعالی که گرسنگی برد و نوع است سفلی و علوی سفلی جمیع حیوانات است
 که چون فرج حیوانی باطبیاع اینجهانی استخراج و بیکی وجود در مرتبه مرکبات که عبارت از کلمات
 شتافت سبب قیام وجود در مقام نمود و حرارت در باطن او ظهور پیوست و محتاج غذا گشت و ترا
 آتش گرسنگی خوانی و غذائی او آب طعام و خاشاک و آبی از عالم سفلی عروج نیاید که از تحلیلی عالم
 و مقام صدور مختلف است و علوی اما جمله خاص در عام است که چون در محضین و باز محض غلبه مقام فلک
 از عالم جنبش بی جنبش و جنبید موت حق ظهور یافت و در میدان حضرت احدیت تجلی یافت
 عبارت از الله احد است و تجلی بسیار و انوار بسیار است و صفات کمالات از جمال و جلال
 کبری و جبری و ستاری و جباری و قهاری و ذی قیام و خلاق و در شمایست ربوبیت عز و عز از انجاس
 بر عروج زود و حسب عقدا و مظاہر که لون الما و لون انما یذ نور الله در روح انسانی و منی الله
 و در بولی بعد و ولی الله انهم سما و اوست بظاہر مختلف خویش و انجاس که درین عالم است
 از مقام احدیت تا این مقام روح انسانی در عالم جبروت است و این مقام قرب او عالم سعیت است
 و این مقام اگر چه تجلی است اما از سطوات مقام جوار فائده تمام نیافت باز در مقام تجلی شتافت عالم
 عقول پیدا آمد و آن عالم مکرر است و مقام روح نفسانی است و در مقام اگر چه فائده ظهور
 که نفس معرفتت بظهور پیوست اما مقام تقدس و میدان شیخ سبیل است و این نشان پیدا بود
 و این مقام متعلق به عشق است و انظر ذکر نیست و فائده کمال معرفت که مقام عرف است
 از روح است بظهور نیست باز در مقام تجلی شتافت عالم حساب پیدا آمد و اینها نیز در مقام احدیت
 و عالم عشق منور بود و دنیا که در هر مرتبه ایما و انجاس اول و آخر و نظر است

طوری است در هر جرح **کلین الی دریا المکتب** که بحر محض وجود صرف بوده است نسبت بدان سبب
 جوشش سوز عشق مقام فانیست که در کتم ذات شجر صفات در مرتبه محض وجود با خود است بر
 آنست معلومات را بعلم برود علم را با معلومات در صفات که بحر صفاتش برود ذات را با بحر صفات
 و نسبت و صفات را کسوت ذات ساخت وحدت در کثرت گردانید و کثرت را کسوت وحدت بود
 وحدت در کثرت و کثرت در وحدت و غلط و صحت و غلط و غایت و حاضر و حاضر در غایت
 انما حسن فیج برود قدم در صحرائی وجود بر آرز است **الرحمن علی العرش استو کلمه علم بر او است**
قرین فی لیلته و قرین فی السعیر پیش همه است بدان سبب **ما لله لعلو الله الی تعلیم علی الاقدار**
 جوش بر آورد شور و خمان در کون و مکان و انداخت و مار از دیار عاشقان بر خاست تا هر کس
 بر سجد او نظر از نوعیت **المرکز الیکنا کربیب** بر جان جهان ناخت و جنگ با من جوی
 و مطلوب خود زود نیست معنی آن گرسنگی که در معده بشر در نهاد و بنیاد افتاده است و آن شیر تر
 و گرمتر از آتش و وزیع است که گرسنگی کشیف با بلیغ سیانه و مقید را مطلق نشاند انسانیت
 حرمانت بر آید که از گرسنگی مردم بخداستعالی تواند رسید این خاصیت در حیوان و گرسنگی نهاده
 اگر چه گرسنگی دارد که از جبر و سفلیات اند طراک دارد و اح اگر چه از علویات اند اما آتش گرسنگی غدا
 لا جرم از مقام خود تجاوز نموندند که این کار آتش است بازورد و محبت و عشق است اکنون بدان
 گرسنگی سه مقام است مقام اول را آتش گرسنگی خوانند که غذای آن آب و طعام است مقام دوم
 را آتش درو محبت و عشق خوانند که غذای آن خون جگر و خاشاک غیر است و مقام سوم را آتش
 محبوب و معشوق خوانند که غذای او حسن و جمال و اوصاف کمال است آن را جمیل و محبوب
 ای جمال عبت عاشق حسن خیر دست آن بی نظیر حسن خود را خود تا شام بکشد و انقی در کسوت
 میباید که یکی از مردمان در از خواطر ناسده پرسیده در جواب نوشته بهیات پرسیده بودند از طلا
 سخت و ابتلائی عام که بیج ولی و نبی نبوده که بتل بدان نبوده از آنجا که بشر بودند و گذرند
 جبر حازمی و شیخند اما فرق آنست که یکی را گاه گاه بطریق استیلا و امتحان باشد و در آن

او در میان ما خود نگردد بلکه سبب قرب و علومت او بود و یکی را از راه حسرت و یکی را از راه
 ما خود نگردد و بلکه سبب و در میان ابدی اوقات چنانکه حال ما در آنست اینجا قیمت دین نامردان
 ظاهر گردد و ذکر ثواب و حال و لطف و الشاکه و حال و لطف و الشاکه و حال و لطف و الشاکه و حال و لطف و الشاکه
 و آنکه گاهی سید در نزد خود دیگر و نیز صاحب مده الممانت بنویسد و اکثر مکاتیبش از آنکه در اوقات خود
 خاندان کارشکنج و در جای می نویسد حضرت ایشان بعد از امداد علی از جناب به و نقل کردند که با وجود
 اینها در رضایت غرام اسود و عینه آینه است که وقتی امام مسجد او پیدا نمود و برابر زاده او شیخ عبد
 زکریا پیش آمد امامت نمود و میان آنکه در وقت نماز می خواند و شیخ نماز را با ذکر خیم و خشم تمام گفت
 اجدات راضع نمایند که امامت نکند و نماز مردم را فاسد سازد و ندانسته اند که موصول با صلوات
 یک کلمه وارد که قطع آن درست نیست و در وقت میان آن روانه اش می گماند آنست که استغفار ازین راه
 بر ملاک سال است که شیخ اجل سیدین است و تربیت شرفش در قریه گنگو است که بواسطه در آن
 حسین قریب کرمان است و حمد الله سبحانه اتمی مکتوب مفتاح ششم بجانب کن الودین و قاضی عبد
 در بیان معنی آیه **وَأَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ دِينَهُمْ** تا نماید درین آیت معنی بسیار است و سر او بسیار که
 جامع تمام کتاب بانی و کلام سبحانی است اما آنچه در فهم تواند شد و در علم آمد یعنی عبادت کنند
 بر زمین بنیاد بر یقین و سید در زمین عبارت از مقام عدم است یعنی از وجود بعد م و بود و فانی
 این سید نیز مشغول نگردد که لا غیر الا بال غیر و هو الاشارة بالشرک والشک بالذکر من مقتضای عبودیت
 و اعجاب بعد بیان فرمود که خود را از میان بردارد تا شرک بر خیزد با وجود حق و دینی نیاید که لا شرک
 الا لله تعالی معنی عموم شرک است بهر شیء یعنی شرک تعلق به وجود غیر ذوات و پس غیر را در هیچ چیز
 شائسته وجود دارد از شرک نجات یابی و بره حق بدگاه حق شتابی و موجد گردی و مومن نوی
 آنگاه دانی که در آغوشه و ائمه چیست عبادت فرمود اند و اسم ذوات درست جامع صفات و
 این اسم هیچ وجود را جز وجود حق جل و علا وجودی نیست که وجود تعلق صفات دارد و اینجا التماس
 بصفت حرام است که جنیدن خط و نصیب است و این بیست و هجده است اگر آیت کن لطف

الفقه الحنفی کا کتاب الہدیٰ میں ہے کہ عبد الرحمن بن عبد البرزاق جو جہاں سیرا بی امام عبد
 کی تباہی کہ غالی از خود باقی بحیثیت او جو نیست او بحق است پس نیست حتی است او اتم الفقر
 ہوا متکماز و خبر سید و سجان اجد و انی کہ چہ گفتہ است و پچہ ہر سلفہ مشہور و عرف من عرف رومی
 از بیان داعیہ و اہمہ ششمیندی اکنون گوش دار بقولہ تعالیٰ مخلصین کہ اذ مخلصین حال افتادہ لاجرم
 لوی باز و اعبہ و اسد را بحالی اجمالی ^{علا} مفساد و کاستہ و اخلاص است کہ در عبادت عقیدہ استوار
 و عبادت از ماسوی ہمدی کہ و در واری چون التفات بغیر غیر تا با خلاص مرست آید و حال
 غایت را شاید کہ الدین پیش آید کہ چون مرخدا می بہت دین چہ چیز غیر خدا را است یا علی بن ابی طالب
 کہتہ حتی با یک یقین چون مرست کہ در حقین جزئی روانہ نیست دین و جز این بن سزا شد و دین مرخدا را
^{علا} مفساد و کاستہ و اخلاص است کہ در عبادت عقیدہ استوار
 چون شومی غالی اجدینی مرست کہتہ بصد و عجم کانت شیخ جلال نقی پیری بسطور و او اتم الفقر ہوا
 عالی مراد انکلام فقہ است جو عابد ماسوی نیست مقرر خاطر خوبی لایزال و بالفقر نہیں الا حسنا
 بالمدد والاجتہاد علی اسد و الا قطع عماسوی اسد و اسیرانی اسد و اسیرانی مع اسد و لا علی
 و الصبر علی الی مضمون الکلام و التقیر او اتم الفقر تاکہ تمیم الفقر اسد تعالیٰ کما قال الشیخ
 وین الی باقی کہتہ یعنی چون در پیش و طلب حق بر آید و کار بجائی رساند کہ از غیر حق کجای انقطاع کرد
 مستغرق ہو شود غوری لا ہمتا چہ کہ کرانہ ازل و ایدر محیط بود و هیچ کجہ پیر و راہ نہر آن
 پاک نفس سجانہ بود لائق سہتہ بن آن نسبت کہ ذرہ از ذرات عالم نیست کہ آن نور آن نسبت
 آگاہ نیست و جوہ عالم از آن نورست و فناء عالم بدان نورست و آن نور حقیقت عالم حقیقت کما
 بہت مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم و مقام صفا اینجا نمود در حق عام من عرف نفسه فقد عرف ربه
 و در حق خود خاص من انی قدر امی الحق انا الحق منصور و سبحانی طیفور ازین نور است عزیزین
 فقر تمام ہو و غیر مکلہ چہ بود و در پیش و میان نماز اگر چہ صورت بشری در میان بود اعتباری
 و در حق خود خاص من انی قدر امی الحق انا الحق منصور و سبحانی طیفور ازین نور است عزیزین

در آن روز که پیران شازل راه بدرگاه بود که هر چند نماز و عبادت پیش می آید و از مالوفات سیرت
 بیرون می آید و سومی دوست حیران و سرگردان می رود و شغفش بحال حبیب میگردد و اگر
 مقصود رسید و بشاگرد خدا و رسول شرف گشت فقد وصل حبیب الی الحبیب و در او بود
 دولت ابدی برکت سرمدی **إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ كَأَخْوَانٍ عَلَيْهِمْ فِي الْيَوْمِ الْآخِرِ** بدانند
 و اگر درین مهاجرت پیش از وصول کعبه مقصود از جهان رحلت نمودند **وَقَدْ أُجْرَهُ عَلَى اللَّهِ**
 ای تحقیق ظهور رسیده علی ما بود مراد و در کتب و کلمات حضرت قطب عالم اسرار و نکات بسیار دیده
 این مختصر کنجش آن ندارد که شرح گردد و صاحب ما را الا سر میگوید که حضرت قطب عالم با شاد حضرت شیخ
 احمد عبدالحی سیر سلوک تمام نموده به مرتبه کمال و ارشاد رسید حضرت شیخ احمد و برادر عالم در حایت
 در مودت و ولایت بالا دست و ادم پس حضرت قطب عالم بعد از چند روز در سن و شصت و شصت و شصت
 در ایستادگی زمان سکندر بن سلطان لودی بوسیله و خواست عمرخان کاشی که یکی از
 سلطان سکندر بود به خدمت ایشان عقدا و در آن وقت از رودی نقل کرده در قصبه شاه آباد که
 بنواحی دلی بود سکونت نمود و شصت و شصت بسیار یافت و مدت علی چند سال تا ایام سلطنت سکندر
 و سلطان ابراهیم لودی در شاه آباد اقامت داشت چون در سن نه صد و شصتی و در شهر الدین محمد
 در باد شاه از توران در سن صد و شصت در آمد و تمام هندوستان را در تصرف خود آورد و بسبب
 اثر سکونت قوم افغان قصبه شاه آباد در ایران و خراب ساخت در آن وقت حضرت قطب عالم با
 در آنجا در قصبه گنگوه متوطن گشت صاحب اقتباس میگوید حضرت شیخ رکن الدین فرزند حضرت قطب عالم
 در اطلاق قدسی سفر میاید که چون در البرگ در شاه آباد آمدند برادر بزرگشان شیخ حمید الدین در
 مازده سال بود بعد از یکسال در قصبه شاه آباد پنجم جاوی الاول در سن سبع و شصت و شصت و شصت
 رکن الدین تولد شد و همه برادران من بجز شیخ حمید الدین در قصبه مذکور متولد شدند شیخ حمید الدین مدتی
 شد و هم می بنویسد که وی حضرت برهیز خارق غادان در کرامت بسیار است اما بگناه بافتن خود و خارق ظاهر

در گمانی بحسب شوق بعضی مخلصان خمیری ظاهر میگردد و هم وی میبویسد که مولانا چندین گزین
 این فقیر بود و در حضرت قطب عالم بود و بر اسی شستن جامه طرف آب کشی سفت ناگاه
 عودتی صاحب جمال در نظر آمد قدم مولانا بطریق خطره ناسد چنان شد که محل خلوتت با عورت نعل
 پوش و ناگاه حضرت و الدر اعصاب در دست گرفته در عین دریا بالائی آب شایده و دید مولانا ستر
 در شرمند گردید چون مولانا پیش آمد حضرت فهم کرد و نو بود باک نیست پیران محافظه و نیت از صفا
 امرات میبویسد که حضرت قطب عالم نزد گانی دراز یافت از وقت سلطنت به قول او وی تا زمان
 سلطنت نصیر الدین محمد همایون رسید ارشاد مقیم بود و سزا طین آنوقت سخت بود می اخلاص تمام
 داشتند چنانکه کتب با بسم محمد پیرا و شایه و محمد همایون نوشته بود در سوره شجر حرف گو
 دیدیم در چند نیت نوشت اند و عرض خود و معنی بیان میاورده اند حضرت شیخ کریم الدین لطیف قدس
 میفرماید در سنه اربعه و اربعین شصت و نهم خواجه الاخر و از در شصت و نهم حضرت شیخ احمد علی
 در خدمت آن ره حضرت قطب عالم کتب لرزه شده روز جمعه در صبح حاصل شد نماز جمعه او انمود
 بعد از نماز از وقت شروع شد چهار روز دیگر باز شصت و نهم در شصت و نهم وقت نماز است بیستم بیستم
 شصت مسطورتجان شایده و در وقت سپرد لفظ شیخ اجل نجر از سال بابت حضرت اوست و بقول صاحب
 اخبار اولا غیار و مراد از حسین الیمین و شصت و نهم در خدمت عمر وی رحمه الله تعالی شصت و نهم
 سال بود از آن جمله شیخ خجالی در دو کلی کسب کلمات نمود وی در خجالی در شاه آباد آقامت داشت
 و چهارده سال در مقام مرگ نگریه ای شایه نمود و در پرده شده منقولست که در مرض موت شیخ تفاوت
 در عبادت ظاهر نشد با آنکه محبت بر کمال در شصتی انقدر بنفاد کرات تجدید و صو کرد و سجده ای نمود
 کرد در آن حرکت اسی و صفا شایه فرمود و تحریه و گمانیست در کوع و سجود با شایه کرد و
 ساعت جان سخن تسلیم کرد و در نزد شیخ کریم الدین میگوید که بعد از غسل کفن پوشانیده این قطعه
 بر سینه نهاد حرکت آن جریان او گرفت چنانکه در حیات بود در هم وی گوید بر سینه گداز اولیا
 بود و کرامت قرآن و طیفه رسایل شرعی همیشه مطالبه میکردند و نماز اشراق و حیات

مکتبہ اسلامی

الرجال پیچیدہ موت کو زندگی و دولت و خوشی دنیا نیک گفتند کہ نامی نماز و رخصت و لوا
 ایچ نمودند و صاحب شغل باطن کشف بود و ذکر امامت و کمالات و خوارق عادات حضرت قلب
 العالم در کتاب مراۃ الاسرار و اقتباس الانوار و لطائف قدسی و غیر شرح اند و درین مختصر کتب
 شرح و بیان آن نیست و علم و فضل از تصانیف قدسی حضرت مثل انوار العیون و بحالہ قدسیہ و
 کربیات و غیرہ بظاہر است و ذکر حضرت مولانا خواجگی المکنی قدس اللہ سرہ حضرت مولانا
 خواجگی المکنی مدظلہ العالی نور کمال فرود آمد کمال از بیضای باطن اذکامنی والدہ ماجدہ
 مولانا اوریش محمد بود و جمال این نسبت از بیاضی است و او بہایت و ارشاد و اوزیب و نوری
 دیگر یافت از عبادت حصول کمال تا مدت سی سال شبیہ مجستہ والدہ بزرگوار در شتر احوال
 سیکوشتہ با چون حضرت حق جانہ ہمہ تربیت طالبان خویش منجواست کہ او را از زاویہ اولیای
 حضرت با حسن اولیای عشیت آورد و در آخر ما مور بارشاد خلق شد مردمان از امر او فقر اور خواب
 خریداریدہ بملایش شاکتند و ازین صحبت او بسیار خفته دلان از خواب غفلت بیدار شدند و سواد
 این تجارت یوسف صحبتش را خریدار آمدند و بسیار فضلا در رفتار او تشہد آمدند از حیوان
 فضل است مولانا در مجلس محمد علیہ الرحمۃ کہ از منظور ان حضرت مولانا بود و صاحب نقومی و
 و از اعانتہ ملائکہ مولانا محمود کیلانی زیادہ از چهل سال ربطیہ معظمہ علیہ السلام علوم عقلی
 عقلی در کتب مستبرہ تصنیف مالیف نمود و حدود و نیز اربیت و پنج با چهار از جهان در گذشت حضرت
 مولانا خواجگی با بر جاوہ غرمت قدسی بس سپوار بود و از ایاتان حضرت بر کنایہ اور از سجدہ خانقاہ
 از عبادت تکمیل در مجلس در تن سماع و خردش ارادہ بود و قہری کی از مجاہدش التماس نمود کہ چہ باشد اگر
 مشوی مولوی رومی قدسیہ مذکور محفل عالی میگرددہ باشد فرمود ہر روز از شکوہ حدیثی
 مذکور مجلس مشنود و شک نیست کہ ذکر اہمایت بنویس علی قائلنا الصلوۃ و التمجیہ باز حدیث و ذکر
 گفتہ کہ سوختن بعد از ادای صلوۃ خرمسار اور مجلس شریف مفرد کرد و شاید فرمودہ لازم است
 خرمسار مذکور و دیگر کہ خواہد بطور خویش شرا بخوانند و تصور احوال و نظایب بود کہ روزی

یکی معروض شد که راه مستقیم می دارد و از کبریا نشان از ضعف نبی نویست اگر نماز عصر و مغرب
 عشا را یک آید آن گذارد و منزل شریف بر ندانست چنانکه در آمدن در فتن بقدر سبب و در
 در خانه های که میگردد این فتن است چیزی دیگر مفهوم نشود نور این نسبت علیه و سبب
 و قناریه اطوار ایشان موبد بود و نور شکفتگی و تواضع بر پسران از بوستان کرد ایشان
 پیدا اگر مهانی منزل شریف ایشان رسیدی با وجود کبریا خود بنفس بخدمت او برود
 و با آنکه از سخاوت و سخای مبارک می لرزد خود نزد پسران آورده بنده خشنده می بسیار بود
 که از حال مرکب خدمت پسران نیز خود خبر میگرفتند با لجه صاحب خلق عظیم بودند بر جاوه
 طریق خاصه حضرت خواجه بزرگ و خلفای ایشان سید تقی عم شریف را بدین آیین سجده
 تسبیح بسیار مذکور و شهرت سال برادر مشیت بهشت خرامیدند پیش از انتقال از زمین
 تا آنجا که نام کتب حضرت خواجه ماقدم سره نوشته بودند بعد از آنکه از ایشان شنیدند
 بسیار این روایت در آن مندرج بود بیت زمان تا زمان مرگ ما دیدیم ندانم کنون با چنین
 جدائی میباید از خدا و اگر چه پیش آوریم شاید بقولی درست و درم شعبان چیست حق
 پیوست نسیم حضرت خواجه ماقدم سره در یکی از مکاتیب شریفه بقرب قانق منزل وجود
 عدم و وجود ناگارش فرموده اند جناب شادمانی مخدومی قلمبه گاهی مولانا خواجگی قدس
 اعده در اشارت بقضای اتم این بیت میخواندند بیت صح و ذمت گرفتاروت میکند
 تگری باشد که اوست میکند و میفرمودند تا شریح و ذم باید که آن توجه و شکستگی که جناب
 حق سبحانه است فراموش شود تا قضای اتم گویند بعد از نقل این کلام حضرت خواجه ماقدم
 نوشتند آنکه از اینجا معنی سخن که از خواجه بزرگ قدس سره مرویست که وجود عدم بوجه
 خود کند اما وجود فنا هرگز وجود مخلد محوم میشود نسیم در حضرت خواجه قدس سره در یکی از رسال
 خویش تقریری از خدمت مولانا می خود نقل فرموده اند که آن جناب از والد شریف خود در نیک
 رساله از مولانا اسمعیل رحیم بعد نقل کردند که در ذات بخت تجلی شیت من خواجگی از

خواجه شرفی که مولانا قدس سره است مبارک الشرفی وسط النهار است نصرت یافتن باقی خان است مبارک
 و بیعت آنجناب بر سر محمد و جبرائیل آنکه بعد از موت عبدالعزیز خان و پیشترش الی ما در المیر میر
 محمد خان شکر که از اقربای خان کور بود و چون تخم سلطنت که از نسل عبدالعزیز خان حاکم برات بود از
 تر که شهادت یافت برادرش باقی خان مع برود جمعی برادر و برادرزادگان با و در نشستافت بر سر محمد
 حکومت سمرقند را با جماعه تفویض نمود و بعد از روزی چند از آنجماعه او را براسی در خاطر آمد قصد
 قتل و قمع آنهارا اما بشکر گران از سبب آنکه جماعه سفارش حضرت مولانا التماس رحم نمودند
 گفتند ما همه این سلاطین بر او ران نژاد بر سر قبضه نهادیم و اطاعت او اختیار نمودند
 نیز با ما این کفایت قلیل بسیار و مولانا بشکر بر محمد خان خود رفته انواع نصایح و التماسات نموده و
 حطن او را در نصیب و زکار او بودند بر رفت مولانا بختم تمام بازگشت و باقی خان را فرمودند ای فرزندان
 عسکر خویش منیدیش و این سرید بر خواندند **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ فِي**
مَنْعَةِ أَوْلِيَانَا وَنَسْتَعِينُكَ فِي مَنَعَةِ أَوْلِيَانَا وَنَسْتَعِينُكَ فِي مَنَعَةِ أَوْلِيَانَا و دست اعانت
 یافت او نهادند و فوطه مبارک بر کمر او بست گفتند توکل بر خدای عزوجل کرده خود را بر لشکر دشمن
 ماوراءالنهر ترا مبارک باد سلطان میرزا از اغنایت نصرت دل یافت و با آنکه لشکرش بلکه چهار هزار
 تن میرسید است و مقابل پنجاه هزار کس دید و روان شد حضرت مولانا با جمعی از درویشان خویش
 تا می ادرفته بر کناره شهر در کینه مسجدی استقبال و مراقبت داشت در زمان سمرقند آنچه در
 حیرت است تا آنکه خبر رسید که باقی خان ظفر یافت و بر سر محمد خان بر راه عدم شتافت و بعد از مدتی از
 این دو کمر بستند نگاه مولانا از آنجا برخاسته منزل آمد در دیشی از مخلصان آنجا است این تر
 عتاب حکایت کرد که شبی حضرت مولانا بجای سوار میرفت و من بر حمله با می با چند از خوا و مان و عتبات
 میقیم نگاه خاری بر پائین بخلیدر خاطر گذرا شدیم اگر پای او از سی عتایت شدی چه شکو بودی
 حضرت مولانا بر آن مشرف شده فرمودند ای برادر خارجی بای شکر گلج دست نیاید سولوی بیت کج
 بی مار و کبی میخاز نیست شادی غیم بدین بازار نیست و در نیز از کبار میخان فرزندان مولانا شنویم
 که سوزن از ظلمت علم چنانکه عادت آنظالمه است بختها سخت بیه اندکی برادر و آنجوده که اگر ایشان را

استه فلان طبعاً به این جهت که در دیگر بنا و در ظاهر آنکه همان جمیوه سیار در ثالث و تطبیق آنکه در آنجا فلان
 صاحب حال نیز حاضر شد و مولانا آنکه در آن تراک مراد است مشروعه و ششاد که او ایشان بسیار دیده تا
 شخصیتش نموده فرموده اند که در و نشان اگر حالات و کرامات یافته اند بقابلت شرح یافته اند
 از ایشان تا شروع بناید طیبید بعد از آن مردم خطبته ده فرمودند و این سخن از این جهت امر شروع
 هم نزد اینها افتد و در ذکر حضرت محمد و شیخ عبد الاحد و الاحد حضرت شیخ احمد و قدس سره
 صاحب بدو المقامات می آید و شب حضرت محمد بن عمر بن خطاب سر سدره منی آمدند شرح غایب
 بن شیخ زین العابدین بن شیخ عبد الحمیدی بن شیخ محمد بن شیخ حبیب الله بن امام رفیع الدین بن شیخ
 بن شیخ بن شیخ بن عبد الله بن شیخ بن احمد بن یوسف بن فرشته شاه بن نصیر الدین بن محمود بن
 سلیمان بن سعید بن عبد الواعظ الاصفهانی بن عبد الواعظ الکبیر بن ابوالفتح بن شیخ
 ابی ابراهیم بن ناصر بن عبد الله بن عمر بن خطاب منی آمدند شهاب الدین علی بن علی بن فرشته شاه
 الکاملی که اول امر از اعظم و در از اسلاطین غزنوی بوده و گویند که از اسلاطین کابل و در کابل
 بن و نشان است که از غزنوی و کابل می آید آمده و بعد از آن که در کابل است که شیخ زین الدین
 قدس سره الاثر نیز از وی متصل میگردد و امام رفیع الدین مذکور جامع بوده میان علم طاهر و سلطان
 نسبت سید جمال الدین البخاری نموده و موجب قامت بسیار سرداران بوده حال با وی
 و در این عهد عیالات از کتاب مذکور با جهت ششرا که در زمان نصیر در شاه اعلی فرید بر این در عهد
 جلال محمد و تم جهان بیان که فرود شاه فرمود می بود و انما من نمود که بنا بر عشر سیان بعد سالت بدلی
 شما که سید که شاه آنوسی شمر می دوران نزد یکی نمای حضرت محمد و م را در غنفلوان جوانی تحصیل
 را از بنی با گامید طولانی شوق این راه گریبان قل بحر که خدمت منظر انفسه من شیخ علی بن
 عدل سره بر و آنجا بخدمت ارادت او در آمده و عقین کار بر تعیین طوار و اگر است حین این شیخ
 سکونت در آن نشان و ملک معالجین در و نشان می نمود شیخ علی در آن نژاد و فرموده اند
 عزت کبریا علم درین شرفت بهلده باز کرد و آنرا با خدمتشان از جمله سید و تحصیل

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

حضرت سید که در پیش سید را چند ان یکی نسبت چون مخدوم این شیخ بود و ملاحظه کبریا شیخ
 در گفت نرسد که چون پس از اتمام علوم بدین عهد علی بن شیبانیم این گرامی صحبت را در نیام
 شیخ فرمود چون مرانیابی بفرزندم رکن الدین شو و از وی بخواه میجویی حساب الامر بر تحصیل علم
 مراحت فرمود و نصار امیش از تمامی تحصیل مخدوم عمر گرامی شیخ او رخت تمامی کشید پس حضرت
 مخدوم بعد از وایع علوم این مقول مفیدم و پس از مراجعت سیر بعضی بلاد حکم آبی اشارت ایشان
 یکی نیز شیخ رکن الدین بعد از اشارت والد خویش ملاحظه علما سعید او طالب فاکیش طریق
 عبات سپرد و نظرات تربیت در باره انتخاب کار برد چون از نواد خویش بهره ور گردانید خرد
 خلافت پوشا سید از قاورید و پیشینه تعیین تربیت طلاب امر فرمود و اجازت نامه بغایت عالی
 در طاعت معانی و فصاحت الفاظ نوشت و آن نامه گرامی که نگارش نموده اند در کتابت کور
 آثار آن نسبت که گذاریم سید عبد الرحمن الرحیم شیری نقد آنحضرت الاقبال با و عباد و کور
 المیزان این علی سعیداً قطعه شیری ترا کرد دولت اقبال در نواد و بخار و عده کرد و نقاشی
 در آستان حضرت شیری برآمده بودی از ان بنا فته اند جهان بنو و الحمد لله علی صلوات
 بر خاندان ائمه اطهار علیهم السلام و اولیا کفایتی سینه تسبیح سعیدان و فاته مخدوم در
 بیع حدائق السوری و اقصیه عمر شریفش معیار و مفت بود و در شیخ رکن الدین در
 مذکور است فرزند دوم خلیفه اول حضرت شیخ عبدالقدوس است که بعد از برپا سجاده ایشان و در
 و از سید را سید القاری نیز طریق قاورید را اخذ نموده جزوه خلافت یافت شیخ رکن الدین
 صیانت حوال و اظهار علیه بود و نصایف شائسته و از ان جمله است مرجع الحرج بنوی که
 دینی و یقینی و نیز در اکتوبات کثیر الکرانست و یکی از نکات است و خط شرف حضرت مخدوم در یکی
 بحرمان راز نوشته و امانت است که در مورد خود و نماز و نماز و نماز است
 شرافتای معجزه و در حضرت و در مانگی کیش در انسی است از دریا هم انجا سکنه در کوی
 که انجا سکنه در کیش الدین در حل بعضی کلمات سکریه اللذخوشی تحتانست

شیخ سعید بن سید

انکه و الله ما جدهش با روزی در انسانی سماج بزبان رفته بوده که خدای او اند ما کجا می آید
 اگر گوی خدای نداشتند شاید شیخ رکن الدین بنویسد مراد از علم الهی تعین علم است اجمالاً
 که بوحثت و واحدیت همه از سیر شیخ ما در آنوقت فوق تعین علمی بوده عزیز می این سالیان
 بعد و نگور ساختند و نمودار افعال از شیخ رکن الدین خالی از تکلمی نیست زیرا که شیخ ابن عربی در ابعان
 او جمله سیر فوق تعین علمی نمید و شیخ عبدالقادر من جمله از ابعان شیخ عربی بودند و نیز نشان
 فوق این نیست که سکر از حال حال بر سیر شیخ رکن الدین در سه ثلث و تمام است و همان است که
 بسته مشغول او و سایر اخوان و جنته الدیر بگوار است الا شیخ احمد بر شیخ عبدالقادر صاحب کتاب
 سین الیه محمد که در شاه آباد آسوده انتقال شیخ احمد در سنه اثنی عشرین تسعین بوده تا
 عمارت زبده المقامات است صاحب اخبار الامتار می آر و شیخ عبدالقادر من اولاد بسیار شد و سیر
 همه عالم در عهد سلطنت شیخ و ارباب ایشان شیخ رکن الدین مروی مشرک بود و شیخ فقر و محبت
 بر قدم داله خود در مقام ذکر آفر و سید ان مجاهد وانی الهی القلیل همه صاحبان و اولاد
 سبیل الهی در مقام ذوق و شهود حضرت شیخ جلال الدین ابن محمود در سوره صاحب زبده المقامات
 چون حضرت محمد زعم شیخ عبدالقادر حضرت شیخ عالی فی الدین شیخ جلال بنابن سیر من سوره الله
 هم سیرگی انسانی نشانند و شکر و رومی داده محلی از اهل این بزرگ نیز لازم است شیخ جلال
 تمام سیر من از اهل علم و تقاضای حضرت شیخ عبدالقادر من جمله الله و از علم ظاهر غیره تمام در
 و سیرگی تمام که گویند بسیار بود که برای او نفس همه او امی نماز قرآن آمده با او از طریقی
 سیرگی از سکر عجب من آن حضرت ایشان باز داله با خود و تعین کرده که سیر نمودند تمام
 حضرت شیخ جلال من و زاکشید از احوال حضرت عبدالقادر من شیخ جلال من فرخواست که سید خون
 شاد و زده در آمدن جنون که تمام که از اهل علم و تقاضای او بود از احوال سکر شده گفت
 همان شیخ در احوال خود در تمام این سیر بود از دست خودی از خود و در این
 و در آن حضرت ایشان در احوال انما سیر من در کوشی سار که شده و نظرات بر سیر

شیخ عبدالقادر
 در سیر من

پیرایات رحمان مدنی در این عصر نوی الحجه سنه تسع و ثمانین تسع و هجوه این ضمن تسعین سنه
 آمد علیه را اقتباس الاوار است حضرت شیخ جلال محبوب ترین خلفا حضرت قطب العالم بود و
 از پنج بود در سکن می آنها نیست و سلسله نسبت پدری و مادر وی بحضرت عمر فاروق منتهی میشود
 رضی الله عنه و نام پدرش قاضی محمود بود و در سنه هجرت سالگی قرآن حفظ کرده و در سنده سالگی
 اکثر علوم را تحصیل کرده فتوی پیدا و بسبب آن وی بخدمت حضرت قطب العالم از پیران ^{مقتول}
 شواتر چنان مشغول است که جاگمان قصه بنامی سر بر حضرت قطب عالم بود و چون وی حضرت
 بطریق سیر و قصیده گویش شریف بر و در خبر آمدنش شیخ جلال رسید در آنوقت وی مدرس علوم ظاهر
 شتغال بحال است و از جماع و مسرود و غیره لفرقی تمام روزی از جاگمان که مرید حضرت بود
 پدید که ما شنیده ام که پیر شما آمده است و برقص و سماع مشغول است ما میخواهیم که بوی طالی
 و طریک کبابین امور منیه پریم اکنون آن پیر قاضی اسلام ما گوئید آنها سلا مش خدمت حضرت
 رسانند وی حضرت فرمود که شما سلام ما نیز برسانید و گوئید که آن پیر قاضی خود و میر
 دیگر از امیر قصان در روزی وی حضرت مشغول باطن مشغول بوده تا قفی غیبی آورد که جلال آن
 بخشیدم او را و حلقه خویش در آویختن با آتش گردان حضرت قطب عالم در حال برخواست بود
 شیخ جلال بر آمد سلام کرد و گوشه نشست دید که طالبان علم گرد او حلقه زده نشسته اند چون شیخ جلال
 از درین فارغ شد و طالبان خصیت شدند پیش شیخ جلال بجانب حضرت قطب عالم توجه شده پس
 بیان فقیر شما از کجا سید وی حضرت گفت که من میان فقیر قاضی ام و نظرت من بسوی شما از آنست بخرد
 کتابی تمامی کتب علم ظاهری و نقوش عمر و غیرت را از باطن او بسوخت بر نور حال شیخ جلال
 بخت و دست بسته ایستاد و عرض نمود که این کتب نفیس حیف باشد که بسوزند وی حضرت فرمود
 که از شرافات کتب علم صفات باقی نخواهد ماند و تو هنوز با من حرف سیاه بعلق داری باز بقرنی
 بر دل شیخ جلال کرد در حال وحدت حقیقی و پیرار و تاگشت و ظلمت کثرت از آینه اول در گشت و
 حق را در ذات وی حضرت آشکارا دیدی اختیار است در دامن می تو در هر حکم زود و اولوایم حقیقت

و سغوی بجا آوردی حضرت کلاه چهار ترکی از سر مبارک خویش فرو داده بر سرش نهادی و
از تعلقات فارغ ساختی و غفلت نفسی را اثبات تقصیر کرده بخوانی و مجاهده اشارت کردی و بدست دراز
رفته از اول روز و پیشی در تمام اندامش که مقدّمه ظهور الهامات ذاتیه و صفاتی اندستید و نمود بعد
از آن یکی بخوردی هم کشید و حقیقت حال آنحضرت پرده شکر بر وضه داشت آنسی سگویی و چند کتبی
مثل آنچنین در اوقات و در آنصورت و حالات آنحضرت شیخ قدس الله تعالی امر کرده معروضه شده
حضرت شیخ قبله باشد که از استماع این خبر بامی فرحت اثر شیخ جمال مفرح در منبسط گشته جوابات با صواب نوشته
و از اسرار شریعت و طریقت و حقیقت و پیراجامی اشارت را در اجامی صراحتا دانف گردانید و چنانکه
در جواب در او بالا میسند که در مشرب من باید میان دو سه سال این دولت عظمی فائز میگشتند
و کشید آری مرید و بیست امپوچک شریعت و یک مردان و پیچیده می شود و خوش و خرم باد خوف با خود
راه ندیده دل او باشد در جامی میسند بیست در کاه است و جامی گردید مسارک باد و نیز در جواب
جلال میسند مسطور بود گواه رفت اذ الازلیات الارضیة لئلا لها و اخر جنة الارضیة تقالها و
قال الانسان لها سیر ما تقیر بیکر در که وقت بود میسند خلیل اخبارها ان با و وحی لها
است یا نیست مقرر با چون رفت بر دفع میسند خلیل اخبارها ان با و وحی لها سیر
چند پوشیده است جو شیده است عشق پوشیده نماید و یک جو شیده نماید کف از زمین برگزیده عاشق نامی
و مرید و کار باش و سهر ار باش و محرم کرد کار باش **س** محرم دولت بود بر سر می باز سجا
هر خری و الخ و هم صاحب اقتباس سگویی شیخ جلال حقیقت حال آنحضرت قطب عالم نوشته بود
و می حضرت نوشت از خلوت بگردن آید و خود را زود ما ساند که کار تو تمام شد چون شرف تیر سوس
ماصل کرد در همانوقت امانت پیران و خرفه و خلافت حواله کرد و امانت مطلق و خلیفه جنت خویش گردانید
چون جلال الدین محمد اکبر پادشاه روز دوشنبه دریم محرم سنه نهصد و سی و چهار هجری بجهت دوفتینه مرزا محمد حکیم بر آورد
شکر بجانب صوبه پنجاب کشید و منزل در تبانچه واقع شد خانقاه دمی حضرت رفته ملازمت نمود و از آنجا
در اوقات و حالات دمی چند است که درین مختصر گفته ذکر حضرت **خواجه محمد الباقی** باید قدس

سره العزیز صاحبہ دہ المقاتلہ میگوید والد بزرگوار خواجہ محمد الباقی فاضل محمد الیاسی صاحب
 فضل و صفا بود و از نرمنی آن همواره مصداق نقلینا اکثر از لادت حضرت خواجہ در مدینه کابل سلطنت
 فی حدود سنہ احدی او اثنی و سبعین و سعمائے در روزگار سیمای بزرگی از جہد اظہار ایشان پیدا بود
 گاہ در آن ایام تمام روز در گوشہ خیزدہ سر بر بیان خموشی میکشیدہ اند و تحصیل علوم رسمی شاگردی
 علوم مولانا صادق حلوانی کہ از علمای آن ایام بود اختیار نموده برفاقیت مولانا اگر کامل کا در تحصیل
 شدہ اند و بانک روزگار از سہ فطرت ہر س آن علامہ استیضائے امین الاقران متیازی پیدا آمدہ و از
 فضائل ہرہ تمام روزی گذشتہ اگر چہ تحصیل علوم صوری بقیہ مانده بود کہ بسوگراہین را ہر ہر اندک
 و کاسی فطرت ایشان باید بندہ شہر چنانکہ یکی صبارق المقول گفت روزی حضرت خواجہ در بدست
 ترک تحصیل علوم ہر سہ آغاز هجوم جذبات التیہ بحفل یکی از افاضل در آمدند تقریبی افاضل گفت اگر
 خواجہ روزی چند دیگر بر مطالعہ علوم بودندی تا مولویت ایشان کمال رسیدی چہ زیبا بودی
 خواجہ فرمودند مراد از کمال مولویت بہت کہ کتب متداولہ بشکر را چنانکہ حق آن باشد تو ان مطالعہ
 افادہ نمودہ دعوی گفتمی آید کہ ہر کتابی کہ عقل آن خرید البصرہ ہند در میان آنرا امید کہ
 حاصل آید العرض حضرت خواجہ را ہم در اوقات تحصیل علوم کہ روزگار بزمانی بود جوش مناسبت این
 گاہ بصحبت باریان مکان محفل جامع اللہ میرساند تا آنکہ در بلاد ماوراء النہر کہ معدن بیانات عزیز الوجود
 بسیاری از کبار مشایخ الفخرا در یافتہ نزد بعضی بعروس توبہ و انابت تیزیم آغوش گردیدند کما جلی
 بیازہ منقولہ عن کلامہ الشریف ہمدرا وقت در زمان گذار ایشان ہندوستان اوقات بعضی آن
 ایشان کہ در اندام صاحبہ بودند خبر خواہی صوری بر آن شہت کہ ایشان نیز در زمرہ ارباب عسکر
 اما انجا کہ روزی ایشان دولت دین و توکلی متابع یقین بودسی آنان بجای نرسید سلطان جنابت
 اندیدہ کشف غلت خویش گرفت تا بر وی چاکہ پر و چون جلوه تقدیر بخواست کہ نخست دل ایشان بسوگراہ
 دلبران صوری گرفتاری فراہم آمد پس از روزی چند بیان ایشان در محبوب ایشان دوری ضروری
 بوقوع پیوستہ عکال بخردند این دام نبود و در مقام آن اوقات آلام مفارقت بعضی کتب ارباب

بصورتی که در نظر ایشان در آمد بنامیدن لشکر الهی مشرق حصول احوال این طایفه گریبان ایشان
 گرفت صاحب کتاب گوید در ویشی باین دریش گفت از زبان درانشان ایشان که فرمودند بر منظر مطالعه
 کتابی از کتاب برونیم که بر ما بخیل نمودند و ما را از بار بودند که ششمار دعایت حضرت خواجہ بیاد الدین
 مشرفین ذکر و القاء جذبات بنواخت استین عبت برایشان در شمر و انان طلب نمود و بهیگی در سماع ارباب
 و آمدن با محمد حضرت خواجہ ما در حجت و حومی ساکنان و محمد زبان بسیار بظهور رسیدند و بسیار پاک و لا ترا و
 بلا و یافته بهر کار کنند در سیاحت بصورت یکی از عظماء شایخ سلسله رسیده خوبه اند که اندک طریقت و سی
 و تفصیل سلوک فرمایند استخاره نمودند حضرت خواجہ محمد پارسا قدس سره الغریز طایفه شده و فرمودند
 حاصل سلوک تفصیل است که تدریب اخلاق حاصل کرد و چون این دولت حیرت آمیزه تفصیل سلوک نمودن
 حاصلست و آنحضرت قدس سره خود از بهایت حال خوش چنین بگاشته اند که استامی تو به از مسامحتی در طریقت
 خواجہ بخلید کرده شد بار و مگر تو به در طریقت شایخ که در سمرقند تشریف آیدند و از کبار خانوادہ حضرت خواجہ
 میومی بودند کرده شد بار و دیگر بیضیع و اختیار فقر در بندگی حضرت امیر عبدالمعینی مدظلہ العالی فرمودند
 مقرون بصیانت آن نعمتی بود غیر متروک امید که بركات آنوقت الی یوم القیام جانبا القصد و خواب شهر طایفه
 خواجہ بیاد الدین قدس سره صورت تو به منعقد شد و سیل طریقیان بعد بطور سید حکم الغریز تعلق کل حشمت
 دستی می انداخت عاقبت بعضی از مخالفیم فرمودند که می که متعین با آنحضرت رسالت سید پیغمبر
 قطب شرین آن وقت که از همان غریز طریق ذکر در مراقبہ اندک و شوق عدت و دو سال همان ذکر و مراقبه و اوراد
 آنغریزه اوست نمودند شنیده شده بود که در نیکیاتی قریب بحمل سال میدان لا اله قطع کند تکرار
 نخواهد رسید ساوه لوحیا بر آن میداشت که در روز نماز او ذکر غنیمت شمارد و بهای نفیث عبادت قناعت نیاید
 چند که در میان اشارات غیبیه و سلوک طریقه دیگر ظهور میکرد و قدم ستوار را از جا بریندیشست و در زمین کرم
 در آن منطقه شخم و نیچا استی لافش کاشت انشاء الله العزیز عاقبت دست کرم آن شخم را از جو شمار مال
 عین آت و لا اذن بیعت سیراب گردانند بالاخر کبیر رسیده شد و بلا نیست حضرت شیخ بابائی والی قدس
 سره العالی انطلق آت و از بركات نظر شن بهره مند شده الحمد لله والمنة که آن نظرات تیر تیر با ب

قبول هر چند حضرت شیخ از سلسله نقشبندیه نیز مجاز بودند و معتقد بودند طالب توحید و سستیان این
بزرگوار مختصات ربانیه از وی بیجا نخواهد بود اقبال فرمودند بعد از انتقال آنحضرت برابر القرائت
سپرده همراهات خواجهاجره گشته در روح طیبانه ایشان در دست انور کرمته و تلقینات فرمودند
و برین توجیه ایشان آن نسبت را قوی بیدار گشته و اثره عینت و معنی پیدا کرده و راه روشن شد و در
جمعیتی است دادها که بجزب عنایت ایشان بخدمت خود می حضرت مولانا خواجهاجره کمال
فدک سوره سیده شد و بفرج و عنایت خود در مصافحه دست آورد و بطریق آنحضرت وارد روح خوا
نقشبندیه خلفا از ایشان در سلک نیاز شدن امید نگاه در آمده شد انوشی کلامه الشریع قبول صاحب
کتاب کورست از فحواشی این طبقه و نشان از ایشان به ایت احوال که با انکه کی با ان که کشته بودیم
چنان استغاد کرده که حضرت خواجهاجره ما در می بودند و تربیت از روحانیت حضرت سید صاحب
مکرم بود و حضرت خواجهاجره بنیاد الحق و الدین و خلفای ایشان رضی الله عنهم یافته و نظرات عنایت
آن بزرگواران کار را با انجام رسانیده بعد از حصول کمال چون از سیر طایفه چهاره نسبت به او بر آورد
رفته از خدمت مولانا خواجهاجره مجاز گشته اند و نیز قبول صاحب کتاب مذکور است یکی از صاحبان صلابت
القول که آنوقت حاضر بوده باین جهت حکایت کرد که من نیز از ان معتقدان مخصوصه آنوقت در ای ایام
بودم روزی در میان نماز دیدم که حضرت خواجهاجره را چنانکه رو بسوی قبله است همچنین بر روی عینت بود
مانند و برامی نگریذ از مشاهده این حالت بر من عرشه افتاد و باین روش تمام نماز را با خیره رسانیدم و
دیدم بودم معروضه شدم شرم نمودند و از انشائی آن منع فرمودند با وجود حصول این حالات و
کمالات در جنوع طلاب با شانه ایشان حضرت خواجهاجره ازین محبت عالی و تفرید و الابرار شریف
تعلیم طریقت نیامدند و سیر و سلوک و بلوغ از ایشان شنیدند تا غریزه انرا که ازین سلسله بزرگ و دیگر سلسله
در آندایر پیران ارشاد بودند در یافتند و برآمدند و استغنیف گزیده و تصحیح احوال حاصل فرمایند
صیحت مولانا که شبر غمانی قدس سره نیز برینده بعضی از احوالات حاصله در این سلسله ایشان
از مولانا خسینها دیده اند و از انجا متوجه شدند که نماز راه میروی بعضی نشان برینده است

که یاران سینه اند که کار این و آن تمام کرده نرد ما و دست و در بر این نبود که خود را به هیچ حال
 نرود و هر چه که چنان آمد چند روز و پس حضرت خواجہ ارطال آن سادات شریفان میان مشرف
 متوجه آن کشاده بوستان گردید و زمانه زبان حال مضمون این مقال را مترجم گشت **شکر**
 شود هر طوطیان بنده و زمین بارسی که بچکال میرود و چون بنده نشان رسیدند سالی در بنده لایق
 ساندند و بسا علماء آن بنده شفیقه محبت ایشان شدند و یکی از آنجا که شکر علی لقمه نسبت دارالادب
 بیت العرفه از آنجا آرد و قلمه خیر دینی که مترجم نیست لغایه دلگشا و مشرف بر و یاد عمل
 و زیارت عظمت برکت و شفا سگونت اختیار نمودند و انان در حال زمین احوالی دیگر
 احوالی نمودند صاحب مقامات کرامات و کمالات اکملات حضرت ما خواجہ ارطال از مشرف
 نکات که آنها خود از حضرت خواجہ دیده بودند گویند و شنیده بر نگاشته اند چندانست که در مختصر
 نسیم از جمله است آنکه شیخ توح الدین حکایت کرد که روزی در جماعت نماز در پهلوانشان بودم
 در میان نماز آثار گریه ایشان احساس نمودم بعد از نماز گریه آن حجره فتنه من نیز بجز در آن
 گریه یافتم بعد از ساعتی پرسیدم که سبب این گریه چه باشد گفتند ازین گریه و مارادین
 پس احوال نمودم و نمودم در عین نماز که عراج مومن است روح من طلب طلب راز الوداع
 نمودم و جستجوی آن چند آنکه مقدر شد این مرغ پروبال زود بخشش نیامد چنانچه
 خود را و قفس غالب انداخت و در پیرو دوازده بر در شنبه بست نیم جمادی الثاني
 از روز مذکور مانده بود که چهار اذکر اسم ذات مشغول شده اند و همچنان اسد گویمان
 ساگی جان بجان ازین سپرده رضی الله تعالی عنه و ذکر خواجہ محمد عبد اسد که
 کلان شمار دارند در شجاعت فرزند نخستین حضرت خواجہ عبید اسد احرار بودند و در
 انواع اوصاف علوم ظاهری و باطنی زدند و مشرف بودند در علوم نقلی و عقلی در علم
 شنیدند در حقائق علوم کتب سنت هر دو یکی و قیق النظر و حدیث البصر بودند که هیچ و بقدر
 حقیقت بین ایشان پوشیده نیکو و با وجود شکر در علوم ظاهری از نسبت باطنی حضرت

خواجہ ارطالی

ایشان بجایت بهره مند بودند و بعضی میخادیم که بر ملازمت ایشان مدامت کرده بودند از فقر فانی
 و خواری عیادت ایشان حکایت میفرمودند حضرت ایشان خدمت خواجگه که در آن عظمت بسیار میکردند
 از آن که نسبت فرزند این بچهار نفر مشیر ملازمت خواجگه کلان بریده بود و ایشان در شهر شام
 از سر قند بجانب خندان گزاراننده و آنجا حلت بدار القار فرمودند بعد از فوت خواجگه کلان
 بدانشکند آوردند و در جوار مراد شیخ ابو بکر قفال شامی در زیر پامی والده خود مدفون بود
 نماز که حضرت خواجگه کلان از اصبه پیروی الدین محمد کرمانی پسر و وصی بود پس از آن خواجگه نظام
 الدین عبد الهادی و خواجگه حازم محمود و خواجگه عبدالحق و حضرت خواجگه کلان از اصبه حضرت
 نسفی دیگر اصبه خواجگه محمد سیر خواجگه نظام الدین برادر خواجگه عصام الدین که او از اولاد وصی
 پدیده بوده اند و عتده بود از اصبه می نیرسد پسر و وصی شد پس از آن خواجگه عبد العظیم و خواجگه
 عبد الشهد و خواجگه ابو الفیض و نیز حضرت خواجگه از ترکیه خاندان یک پسر دیگر بود خواجگه محمد
 رحمة الله علیه خواجگه کلان در سنه پنصد و یازده وفات یافت ذکر خواجگه عبد الحق صاحب
 سلال نوار میگردد خواجگه عبد الحق بن خواجگه عبد بقیبه خواجگه کلان بن خواجگه عبید الله
 قدس سره صاحب حالات مقامات بوده و خرقة از پدر و جد خود داشته و زیارت حسین
 توفیق یافته و بنده سمنان در عهد نهایون باوشاه آمد مرزا کامران مرید او بودند از وی حضرت
 که بیکفیت که چون بیک رسیدم بفرم طواف حرم شریف که میرفتم از خار دمان اشجانی او بهیامش
 میشد بخاطرم خایه که از این ایمنکان نه اینچنین خوشت روزی طواف بقدر صفته میشد ناگاه
 بگوین آواز رسید که اینجا خان زاوان درگاه ما انداخته بیتر از ارض ایشان شهواند
 محی الدین احراری در سنه پنصد و پنجاه و نه در سمرقند وفات یافتند صاحب سلمات القدر و در
 بدو لقا خواجگه کاشانی حکم شوق و شورش فرادان اقتصاد وقت و زمان و سینه او مشاب
 طالبان بعضی امور می که حضرت متعلق است باین سلسله نقشبندیه الحاق نمود چنانکه مستفاد که
 پسین قضیه بعد از نماز عصر لازم محاسبه بود می اینطریق است آنرا بجز آورد و پسر و سوز و نیاز و گ

خواجگه کلان

تمام با تکلام از آن بر کشیدگی اسبابی سر بر نه کرده اینها نیز در خواهند نمود تا از همه
 از افراد و جماعت قرار دادند از بس غلبه و شورش و سماع ماکه اگر بر خطریه میلا خطه
 عزیمت از آن دوری بسته بودند بخویر و فعل بر آن کشتا و چون یکی از فرزندان خواهر محمد عبده
 در روایت مشهوره خواهر محمد الحسین بنده با جناب بابا به رنگا لاین حصتها مشاجره نمود مولانا روح الله
 روحه جز بیکر الما مورثه در لب بکشود و نیز بستی تمام گفت طریقه خواجگان با طریقت جامع بود
 سکون در نظر آن جمهره سر و غصت غزیت همه در دست هم چهر خواججه علی را معنی و امیر سید کلان وارد در
 خفیه خواججه بهاد الدین خواججه حرار بعضی گویند بشویش تمام بخجده فراده گفت میخوامم در گوشه سوس
 بجائی دشت با شتم که خلقی از و گرم باشند ایضا منقولست که میفرموده اخفانست بیست و بیست
 از نسبت بمنتهی اظهار است لاجرم ما امر در منتسبان از هر بنا نظر عقیده می اند حضرت مولانا در
 ایشان بخجده م اعظم نامور اند که خواججه محمد یحیی بن ابوالفیض بن خواججه کلان کور
 از عم خود خواججه محمد الحسین در آستانه خدا در اخلاق رحمانیه و صفات ربانیه بوده در مصباح الموعود
 است محمد یحیی بن ابوالفیض صاحب کمال و عارف کامل بودند و در اخبار الاصفیاء احوالش سطره
 مفصل بود از هم بیع الاول در سنه تسع و تسعین و تسعمائة فوت کردند و برکناره در باغی همین سیر
 بوده اگر آباد م فون گشتند و کرامت علی بن ابراهیم حراری فطرت خود بودند و مرید خال
 محمد یحیی بن ابوالفیض حراری بظاهر وضع نوکری اختیار نموده در زمان اکبر شاه منصب
 بودند و منصب حکومت دینی شدند در آخر عمر بظلمت و صوبه داری بر ما غور ممتاز بودند و
 است و هم واقعه در داد و تبر ایشان قبر پیروی خواججه محمد یحیی کنایه شرفی در باغی کنایه
 مقابل راج گهاش شهر اکبر آباد جهت و نام زیارت ایشان فته بود و دیدم که در تربت شرفی خواججه
 بجای سوده اند و تربت غربی خواججه امیر عبده همه خود را مقابل سینه پیر خود نهادند و شش
 تربت بیوم نیز باین طرز است حال آنکه غایت این طریقه دفن مسنون است چنانچه در دفتر مشهوره
 حضرت صلی الله علیه و سلم حضرت شیخین رضی الله عنهما در فون گشتند و کرامت علی بن ابراهیم

خواججه محمد یحیی

خواججه محمد یحیی

آبا و جدی این سید ابو الوفا حسینی بن عبد السلام بن عبد الملک بن عبد الباسط بن امیر تقی
 کرمانی قدس العالی است که امیر تقی الدین از جمله ساوات عظام و اولیاء کرام مکتوب است
 و از جانب اجدادی سبط خواجه فیضی بن ابوالفیض بن خواجه محمد عبدالسد بن خواجه احرار است و در
 نهمه و نود و هجری ولادت ایشان در سرزمینی تاریکه که از دلی کنیرل بجانب لامبور واقع است بظهور
 پدر و جدش امیر عبدالسد سبط خواجه محمد عبدالسد بن خواجه احرار در زمان خلافت اکبر بادشاه از
 سهندیندستان آید و در بلده فتحپور بادشاه ملازمت حاصل نموده اقامت داشت باز ملازمت
 نموده زیارت بیت اکرام رفته و همانجا وفات یافت پسرش امیر ابو الوفا مذکور در بلده مذکور
 وفات نمود و نفس و یرا بر علی برده متصل در رسل در روزه مدنون سنا امیر ابو العلی بعد وفات والد
 خود سجدت خواجه محمد فیضی بن ابوالفیض مگر که پدرماد ایشان بودند تربیت یافتند و خواجه موصوف
 در عهد محمد اکبر بادشاه همراه راجه مانسنگه که تعیین صورت بگال بود موصوف جاری بر روان نیامد
 خواجه موصوف شهید شد در راجه مان منصب سه صدی ذات و سه هزار سوار بنام ایشان
 تقدیر شد و اکثر حضرت ایشان میفرمودند که بزرگان در خواب میفرمایند که آنچه وضع اختیار کرد
 بر وضع ما پیش بعد از آن یک برگ سر ما برست خود تراشید در بزرگی قیسی مرا پوشانید
 بزرگی دستاگر منی برست خود گرفته نزد من آن در بخاطر نماید که بر سر من بپاوه یا نه القصد او با
 سلطنتش جهانگیر بادشاه از شیراز میزد که اندازیش که ایشان بفرست یکباره ثانی امیر
 میان مشعل و شاخه بودند بغایت بخت حیرت و پیاله شراب او ایشان بخوردند و از در بار
 آمدند و این بخت بخواند بخت این هم طمطراق کن فیکون دره نیست ز داغ جنون چون بادشاه را از منی
 شد کلمات با حاکم نموده که شواره بر تو ای موصوف بر عهدی رحمت فرموده اند و منصب خلیفه کردند
 امین مفر نمودند پس آنچه مال متاع بود بلذات خود داده و ترک هوا و حرص می نمودند با حیرت رفتند و از آن
 مگر آید و آید و دست بخت هم بزرگوار خود را بر عهدی که بفرستند ایشان بودند و او نیز در عهد و قاصد
 در عهدی که ساسان را بر سر نهادند و در عهدی که بفرستند ایشان بودند و او نیز در عهد و قاصد

بنوانند این بیت بیت فیض روح القدس از باز مد و زاید و دیگران هم می کنند آنچه مسیحی کرده اند از
 شرف و کرامات ایشان که در کتاب ترجمه العارفین تصنیف حیات سعد احراری مسطورانه طرفه ترکی است
 که روزی امیر ابو العلی با یاران شیعه بودند که ناگاه جوگی با نفس شاکه وارد شد زودند که نفس را از جوگی
 بیرون بیاورند همچنان کردند آنحضرت و صدی ساختند دو گانه وضوء او کرده بطره چند آب وضوء بر آن
 نفس زدند بجز و انتشار که از نفس بر آمده بر نی زیبا و غیا متشکل گردید چون استفسار حالش کردند
 معلوم شد که در حرکت بنددنی بود و این جوگی بر او مبتلا شده بقوت سحر او انتشار که ساخته با خود
 در شب باز او را بر حالت اصلی آورده حفظ نفسانی خود می نمود آنحضرت زن از فرمودند اگر ترا هم
 نفس جانمان چه رسد به سواد گفت مقدرین چنین بود و حال اینجو ابرم که در کشیک شهابی شرم بعد
 از آن زن جوگی بر او مسلمان شدند و الله علم بالعباد آنحضرت زن را بقدر نکاح جوگی دادند
 و نام آن جوگی صوفی علی بن باد و هم یکی از اهل امدگه وید گیر او در جوار فرار آنحضرت موجود است
 و نوشته اند که امیر ابو العلی از مدتی عارضه سوزاک داشتند آخر الامر بعلیه و استیلا آن صاحب
 شدند در چند روز پیش از رحلت طعام آب ترک کرده بودند و فاش بر در شنبه وقت صبح هم
 شده بجز از شصت و یک مجرمی بوقوع آمدت عمر شریف مقتاد و یک سال بود مرگ
 و اگر آب و بیرون شهر بیسافت یک کرده بطرف شمال زمین سلطان گنج نعمت و چهار دیواری
 وسیع دارد و هر سال روز عرس ابران در آن مقام می آیند و فیض میرا بید تعویذ قبر سر
 از سنگ مرمر است و بر آن سجان بی الاجلی کننده است در طرف بالین یک لوح از سنگ مرمر
 است و بر آن الهیات تاریخ و فاش تصنیف امیر فضل احراری منقوش است و قبر ایشان بعلط کعب
 شده بود و ایشانرا هم موافق همان زمین که در چون عید و قبر اکتشافند نفس شریف را موافق
 یافتند و نیز بجا بقبر چنان معنی شده بودند که گویا ساجد شده اند این هم بیان مصعب العبد
 و تاریخ اوقات شسته است از رساله امیر ابو العلی است فاش است فاشی الامتعالی فاشی العنقا
 فاشی الامتعالی فاشی الامتعالی فاشی الامتعالی فاشی الامتعالی فاشی الامتعالی فاشی الامتعالی

سید نیست که من منعم عالم عالم است بحقیق آمد و پدید که حق است و یقین اند و تصور کنید که حضرت جقمقا
 از مرتبه اطلاق قول جلال فرموده بدین صورت و شکل مخفی و متنوع ظاهر شده است و جمله دست و غیر
 موجودیت فاعله بر کن قول الایجاب است از نفی کردن هم ماسوا که شکر شیده است و الا الله عبار
 از اثبات کردن وجود مطلق که همه جا ساری است گویند چون حضرت امیر ابو العلی در اجبه بر فرار حضرت
 خواجه بزرگ معین الحق الدین چشتی رسیدند قدس سره اسرارها خواجه بزرگ ایشان را در معامله باطنی و غیر
 داوود و جبرئیل حضرت سماع اجازت فرمودند و حضرت امیر اول فیض اندر از روح خواجه بزرگ گشتند
 و ثانی از عم بزرگ خود کیفیت حالت نفس و جود در سماع بزرگان این سلسله میانی و مقبراری و شگفتنا
 غار و کیفیت نسبت ایشان از فیض خستید و نقش بندیه مرکب است مدار کار ایشان با پیش الناس با این قلب که در وف
 قلبی از دست فرود است و نام سلسله را از اینجا آنکه حقوق نعمت طرفین تلف نشود و ابو العالی شمس
 راقم دریند که هزار و دو صد و شصت یک که آبا و اجداد بوده اند زمان توفیق تجا بر فرار بر احوال ایشان فرمودند
 فیض اولی و از نسبت باطن ایشان بگردید و ذکر آن شرح و صصال آن مستقیم مقام جمال آن شخص
 به صیانت رسول عملی آن حضرت ولایت شرقی و غربی آن متعلم کتبخانه ام الکتاب علم درین سده است
 آن بزرگ ملک شریعت نظام قطب نامه کائنات شیخ المشایخ بندگی نظام قدس سره بجا اسرار و
 حقائق معارف بود عشقی کامل و شوقی و از وجودی صادق حالتی قوی و مهمتی بلند در آن
 الانوار است و وی قدس سره حقیق زینب چشتی مشرف غار و فی سبب در برادر زاده و داماد و مدبر و طایفه
 جانشین حق قطب الاقطاب حضرت شیخ جلال المله و الیه بنام فیسی بود بعد از وفات وی حضرت مرشد ایشان
 شکر گشت و نام پر بزرگوارش شیخ عبده الشکر بود مسکن وی قصبه کورست و پدر وی حضرت نیز از شیخ جلال
 خلافت و شمس و شمس علم له ای خجانی باطن حضرت شیخ نظام قدس سره جوش زده بود که حقائق بلند و قاطع
 از دانش سر میزد و وی حضرت از علم سنی از او شاگردان طایفه شیخ خوانده بود اما از کتبخانه ازل ربی علوم کلیات
 و شت که احاطه آن بعد آبی است و تصانیف وی حضرت مثل و شرح لغات کی و مدنی در حلال حضرت
 بیعت باطنی چه در قرآن ریاض قدسی تفسیر جزو اخیر از قرآن و غیره که هر یکی از آنها کنور معارف

از مصباح کلمت است و وی نفس سره بسیار معانی و اسطرلابی صفحه نقلش است از حقایق و معانی و کلمات
و معانی و معنیهای آن مقام کلمات نبوت است و حقایق و معانی شیخ ابن عربی ناشی از تبه کمال است و متصل
ستوار از پیران این فقیر نبوت پیوسته امیقول نیز صاحب اقتباس است که چون حضرت شیخ نظام الدین طنجی مدعی
شرف طوف کعبه مغیره و زیارت روضه منوره آنحضرت سیالت پناه صلی الله علیه و سلم دریافت شرح معانی کعبه
تقدیم نمود آنرا مسمی یکی گردانید و شرح و بیانی در مینه منوره تدوین نموده و این موسوم بدقی است و در وقت
نوشته این جزوه شرح می حضرت در خلوت می نشست و خادمی بر در خلوت خانه میگذاشت تا کسی از آنجا
نهد و صحبت صلی الله علیه و سلم در عالم باطن لغات را بر وی تعلیم میفرمود و اسرار معانی بر او واضح
و وی نفس سره آنچه از آنحضرت صلی الله علیه و سلم از حقایق و معانی لغات یافته بود آنرا در کتابی
و در شرح سناسکی و مدنی و گویند که بجانب سطر می از آن لغات که در دست فرات پیش آنحضرت صلی الله علیه
رود می بود آنحضرت صلی الله علیه و سلم اشاره فرموده بودند آنسطر را وی نفس سره باب زیر احوال
بود آن نسخه لغات تا الی الان نزد بعضی فندان می قدس سره موجود است و هم صاحب اقتباس گوید در
بعضی از کتب نظر این فقیر چنان فرآمده که یکی از مریدان حضرت شیخ نظام الدین قدس سره میفرماید که سخن
حقایق و معانی که از زبان می حضرت میسر میزد مردان و خلفاء آبراهیم شستند و کتابی می ساختند
دی حضرت می بود و در معانی چنان استغراق داشت که حرفی نمی ساخت و چون مریدان وی معارف و اسرار
که از زبان می می سره بر می آمدند و غالب عبارات و الفاظ در آورده و پیش وی حضرت میخواندند و
حضرت جز در اندوه و مستادشان گرفته باگشت اشارت میکردند که از این سطر تا آن سطر خط بکشند و باقی
نخست چون در آن حرف اشاره ای به خط نبردند و باقی میخواندند اول آن شرح می بود عبارت با این که
بر آن خط میزند و متعلق میبودی وی حضرت بنام صاحب فوق بود و در وقت عروج در شب است
ذات چنان بر وی طاری گشته بود هر کس که نظر و نظرش میگشت در اول شب و زمان از مشهور و بلند
شیخ علی تراش شستار یافته بود و چون حضرت شیخ نظام الدین صفا را در وقت حضرت جلال الدین تیار می
تیمس سر به آید و جاب امیر پیر و شکر شیب و در بزرگ جعفری و اثبات و اسم ذات و بصورت بلند و بار عایت و خطه

در اسطه شفقال روزی روزی برزخ حجب انبیه و طمانینه که گنایت از تعینات روسی در حیدر
 پیش بهر پیشین خاصیت گرفت و انواع حالات و اقسام انوار بر دانش دارد میگشت و همی
 در این جنبه با لطف میگذشتند و مردم مشتاق و جوان حضرت لا تعین لک کیف یو و در بنا بر آن خدمت
 شکر معروض شد اگر حکم شود بوجوب حضرت شیخ احمد جلال الحق و حجره را بخشید و گل مسدود
 جلوتش ماه بشنیم با مطلوب سبیم یاد خلوت بمریم حضرت شیخ جلال قدس سره تحسین کرد و فرمود
 غالبان همین است پس مشغول سپایه تلقین کرد و خلوت فرمود و گفت نه بار اسم ذات در یکدم بخوانند و
 آینه ترقی نماید هر روز در یکدم و اگر زیاده میسر نیاید کم از دو دست باز گویند حضرت شیخ نظام
 و حجره را مسدود ساخته مشغول کرد و رفتند در یکدم سه صد و پودیشی چهار صد بار سنانند
 شیخ نظام در وقت نشستن خلوت عرض کرد که نماز جماعت از من فوت خواهد شد حضرت شیخ جلال
 فرمود که نماز مشغول شوی جماعت میسر خواهد آمد چون می حضرت بوقت دائمی و فرض بگیر نماز شب
 میگردد بلکه بصورت انسان متمثل گشته اوقات ابوی میکردند بعد از سلام نماز از روی غایت
 رنی حضرت بنویسند و تکیه بر مجاهده شد پیش گرفت بعد از یکماه تجلی صورتی بروی حضرت ظاهر
 از آن حضرت شیخ جلال فرمود اکنون ترا حاجت خلوت است و برای ارشاد مردان امر فرمود
 شیخ جلال الدین چه مردان خلفا بود و در اولین شیخ نظام سیر جوان لایت می حضرت شهما
 بصیرت کمال است و عالم شکر گشت نورالدین محمد جهانگیر پادشاه سیر عشق اعتقاد پیدا شد و چون
 هندوین جهانگیر پادشاه بتاریخ هشتم ذی الحجه در سن چهارم و چهارده هجری از سال اول جلوس
 شد و از آنکه پادشاه تها فیه گشته بود و کجاست دیدن حضرت شیخ نظام قدس سره فرشته بود بعضی
 از آن بزرگان پادشاهانند که حضرت شیخ نظام حضرت را توبه سلطنت داده است بنا بر آن اعتقاد نورالدین
 میدان بجزو الحاد و شیخ جلال الدین سومی او را نمود از روی حضرت نیر گشت و سجده
 کرد و حضرت از هندوستان غنچه خواست و بدار الاسلام بجهت فرمود و در حقیقت برای ارشاد و کسب
 آنجا ساکن بود و در حین آنجا بود که پیران جزو خلوت و سجادگی حواله بشیر حضرت قطب عالم شیخ

مشهوره در این ایام حکمت هندوستان است و مرکز آن در دیار برکت انار در امام طه
 مرکب است از امید به بصرین که به یگانگی و بیانی نفسی و کلامی که در آنجا در حال سکونت
 حضرت شاه کمال طوسی انظار خاصه بر حق ایشان مرمی شده است تا گویند در ایام کودکی والد
 از غایت بی آرامی ایشان از حضرت شاه بروه النعمان و عیسی صحت نمود حضرت او علیه الرحمه که
 و خوشتر تمام بر زبان به اندک خاطر صبیح دار یک که این طفل عمر در آنجا برداشت و عالم عامل و عارف کامل خوانند
 شد چون حضرت ایشان هفت هشت ساله بود بدیشان شد و مانند یک روز حفظ قرآن مجید نمودند
 علوم نزد والد خویش مشغول گشتند و چند روزی تمام رومی و او به بیشتر علوم را از پدر و مادر گویا
 خود و اندکی زایش بعضی علماء کبار آرزو کار کردند و بعضی کتب احادیث را از او شیخ یعقوب
 شریعی علیه الرحمه گذرانیده بودند و نیز حضرت ایشان اجازه تفسیر و احدی را با جمیع مولفاتی
 و نیز تفسیر پیدا با جمیع مصنفاش و صحیح بخاری را با جمیع مولفات او و حدیث سلسلی
 از عالم ربانی قاضی ببول بدخشان رحمة الله روایت و اجازت یافته بودند و نیز قول صاحب
 کتاب مبداء المقامات است حضرت ایشان قدس سره از غایت کرم باین واقف محمد الهاشمی بن محمد
 الیهانی المدخشان عقی عنهما اجازت دادند این کتب مذکوره را با حدیث مسطور از اول شهر
 رجب سنه هزار سی و شش در بلده سرحد محمد علی ذکری بعد از استماع چند حدیث سلسلی مذکوره
 از حضرت ایشان بحد و تمزاده خواجده محمد سعید سمرقندی بکلمه ازینا اشاره نمود بان این بود که
 فرمودند در وصول حدیث رحمت در تمام سلسله بالا و لایحه حضرت ایشان ایماست با کلمه شکر
 در کتب اولی از مکاتیب در رمزهای و چشمی از مرتبه و معالجه خود اشارت نموده اند و هم در آن
 ایشان از استفادہ علوم معقول و منقول فرود و حصول غایب شده حدیث مستفادہ
 و درینا علم علوم و ملاز برکات خویش بهره و گردانیده در آن ایام که ایشان با گره نشسته بود
 بود و هم در آن گشت والد با پدر ایشان از مشوق بعد از این چند ما وجود کبریا بعد ساعت با گره آمدند چون
 از ایشان آید ایشان از علم و جود ایشان شوق و در آن زمان علوم بی و در آن ایام که در آن ایام از آن

و چون بر این مباحث متوجه گردیدیم حضرت زکریا را گوار شدند و همگی اقتدای ایشان را بر گوار
 کردند و در این زمان که ایشان دیده چنانکه خود در سانس و مکان تیر بصری آن بودند
 از جمله اسما در نظر ایشان از سال سید و معا و نوشتند آنکه این روح و پیش را با ایشان
 مشاهده شده بود و دیدیم که در این سعادت از شیخ خود و عبد القدوس و جمیع اصحاب
 و حضرت ایشان سیر نمودند و از ایشان در این امر حاضر بودم در آن سگرات و عمرات ناگاه بر زبان
 آمد که آنکه سخن همانست که در فرموده من که ایشان از شیخ حضرت شیخ ابن عربی استمفهام
 کرده اند که شیخ ابن عربی فرمودند شیخ ما شیخ عبد القدوس گفتم انکلام کدام است بعد از ناسی
 فاشوشی فرمودند آن سخن است حقیقت او سبحانه هستی مطلق است اما کسوت که نه خاک و نه چیزی
 می اندازد و در هر چه بسیار بعد از آن معروضه گفتم که مراد امری و دلالت نماید در وصیت فرمایند
 بر این با شرم فرمودند که ترا بر این سخن وصیت میکنم و هم حضرت ایشان فرمودند که چون بار حضرت را
 در هر زبان شریف بگفت سحبت این است حضرت خاتمت علیها و علیهم الصلوٰة و التحیة را در حرم
 ایمان و حسن خاتمه و غلشی عظمت هنگام نزع ایشان من آنرا فریاد ایشان دارم فرمودند
 و الله که سر شرف آن مجتهد و عارف و ریاضی فاضل است صلی الله علیه و آله که بر قول ایشان کنی خاتمه
 حضرت سیدنا جناب محمد و مراد ما بشیخه عبد القدوس و جمیع اصحاب حضرت پسر عطا فرموده بود
 حضرت ایشان فرمودند چهارم آن حضرت ایشان شوق طمان پسته در بارت روضه رسول
 صلی الله علیه و آله است لیکن چون والد ایشان با کبر سن برسد حیات بود و آنرا
 باز خدمت والد دوری گزیدین پسندیده نمی نمود تا آنکه در سن سبع بعد از الف بجزی آن بزرگ
 همی باقی انتقال فرمود بعد از انتقال والد بزرگوار حضرت ایشان در سال هزار و هشتاد و هشت متوجه
 یرت بلیغ شد چون در اول کلبی و ملی رسیدند مولانا حسن شمشیری که از فضلاء شیخ
 ایشان که از مخلصان حضرت خواجہ باقی ما بیده بوده حضرت ایشان دلالت پدید یافت حضرت
 باقی با بعد نمود چنانکه آنعالی حضرت بان عزیز بعد از جلوس سید سید کمال و شایسته و شکر دلالت

صلی الله علیه و سلم فرستند در بیان سفر اقباس انوار ساکن از و منزه بهره محصل گشت با بحر آنچه در دست
بنیاد احد ازین نظر و تربیت خواجگه باقی آمد در حق حضرت ایشان نظیر رسیده محلی از آن که در
ایشان خود بتقریب تخریص طالبی بوی برنگاشته اند بر کار ایراد نموده می آمد و آن نیست قول این
در و بش ما چون جوس این برآید باشد غنایت خداوند جل و علا مادی کار او گشته محبت بلا
پناه شیخی و ابا ماسمه الباقی قدس احد تعالی سره که یکی از خلفای کبار خانواده حضرت شیخ
الله تعالی اسرار هم بوده اند رسانید و ایشان به پیش را و اگر اسرار ذات جل سلطان تعلیم نمودند
بطریق معهود تو جه نمودند تا الله از تمام درین سپید شد و از کمال شوق گریه دست داد و بعد از
انیت خودی که نزد این کابران معتبر است و نسبت بغیبت نمود و در آن خودی بگردید
محیط میدیدم صورت و در کمال عالم او رنگ سایه در آن بیاسمی یافتند این خودی فتنه فتنه است
سید کرد و با استاد کشید و گاهی تا یک پیر و کشید گاهی تا دو پیر و بعضی اوقات استیجاب
نمود چون این قضیه را حضرت ایشان سراسیمه نمودند و خودی در فضا حاصل شده است و از ذکر
سبح فرمودند و نگاه داشت آن گاهی فرمودند بعد از در هر وقت مصطلح حاصل شد بعضی سانسید فرمودند
بکار خود مستعملش بعد از آن فتنای فتنای حاصل شد چون بعضی سانسید فرمودند که عالم را
می بینی اصل بیایی عرض کردم که بل فرمودند که معتبر در فتنای فتنای است که با وجود در حال بی
شعوری حاصل شود و در فتنای فتنای حاصل شد و بعضی سانسید فرمودند که بعد از فتنای فتنای
و گفتم که من علم خود را نسبت به سیمای حضوری میایم و ایشان فرمودند که محبت است با سانسید
گشت و من آنرا حق دانستم جل علا و آن در رنگ سانسید و فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای
است جل سلطان اما در برده نور و غیر فرمودند که در آن فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای
فلق ذات جانشانه با شامی متعدد که در دست است و از فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای
که بعد از آن نور سانسید و با فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای
آن فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای فتنای

و افعال اما که از موهوم می نمایند از من سجا نه بضم م این معانی افعال اخیر موهوم محض ما فتم در
 خارج خبر کلمات موجودند بر م چون افعال را عرض اشرف بر ایندم فرمودند که مرتبه فرق است
 این جمع بین شد و نهایت می تا اینجا است پیش از این تجدید در بنا و ه استعدا و هر کس بنا و ه اندک باشد
 و اخیر شده را مشتاق طریق مقام محکم گفته اند انشی کلام اشرف شرح تمام و کمال این احوال را کتاب
 بالاباست و افعال حضرت ایشان از چهار سال تا سال هزار و بیست و چهار از هجری شده است
 و اوقات عمر که امی ایشان در سیر حیا و سده سالگی بود و هم در زیدة المقانات که حضرت محمد و قبل از
 سال در حال خود که سینه هزار و سی و دوم بود و برایت روضه شریفه خواجہ معین الدین حشمتی قدس
 سر یافته بودند در قی محاذی صده آن صدر الالادیا مراقب شستند چون آمدند فرمودند که حضرت
 خواجہ عطا الله اشفاق بسیار نمودند سخنان اسرار در میان آن در شبیان بخار و آن لغافل الا که
 آمده پیشتر حضرت ایشان شرف شده قبر پوش منبر که حضرت خواجہ را قدس سره که در سال
 کبیرا باز و بیکرند و آنقدره را یکی از شاخ کبیرا سیر ستاوند آنرا در آن قبر پوش رود آورده
 حضرت ایشان آورده معروضه شستند که بشما سرادار این که باشد حضرت ایشان طوبی نام قبول نمودند
 و آنرا بنجا دم سپردند و از اول کشید و بر زبان آورده فرمودند که لباس این زنجیر دیگر حضرت خواجہ بود
 از اباکف ملاوند برامی کفین با نگاه بشستم باش ایضا شیخ طابیرا موری از کبار اصحاب حضرت ایشان
 عرضال قدس سره بعد از آن وصل عربانی اشکارا گشت کماله و محاذه خیر و وقوع یافت بعد از آن حمل
 بکرت صرف روی نمود و حالانده حمل است و نه نقد و نه طلب است و نظیر طلبت بی حکم محکوم حلیه نیست
 در اثباتا و نه نظیرا ایضا شیخ حسن گلی در یکی از عرائض بعضی اصطلاحات سونیه را بر آورده است
 پیچیده بود در آخر آن نوشته که معانی که این بی بیضاعت را تسلی میدهد معارف شریعت است که
 حکمی از احکام شرعیه در بیجا است که موصل است بشعر مقصود و نشان است از آن شاه بی نشان در
 بیست و نهمین است که صفا ما سپردیم غم تماشاگر است و ما را و میر و هم که همه عالم در است
 حضرت ایشان را اعتراضات از سخت گران آمد و نوشته شد که اعتراض شما از آن است که

زینار این سخن بکنید و از غیرت خداوندی بترسید لایحه بزرگان ضرورت اگر بحدیثات و
 غیرت عات بر عیان سخن بکنید گنجایش دارد اما آنچه مقرر قوم است و لابد راه آنجا سخن گفتن با مناست
 ایضا حضرت شجره در جواب عرض شیخ حمید بگالی میگوید بمانند که بعضی از اعدای صوفیست که هرگاه
 سالک مقامات عروج خود را فزون بگردان که افضلیت اینها ثابت است و بعضی مقام این سالک و در مقامات
 آن بزرگوار نیست بسیار بلکه شهباه گاه است که نسبت با انبیاء واقع شود و عیاذ الله انما بعد منشاء غلط جمعی بر آن
 که هر یکی از انبیاء و اولیاء اولاد عروج با آن سهاست که میباید قضیاتی وجود داشته باشد و این عروج هم اولاد
 منتفی میشود و تا عروج در آن سهاست و از آن سها الی ملتها و بعد تعالی اما با وجود این عروج مادی
 و منزل هر کدام ایشان همان سهاست که مبداء تغییر جمع و او است پس در مقامات عروج هر کدام از آن
 اکثر در همان سها یا بر یک مکان طبیعی این بزرگواران مراتب عروج همان سهاست و عروج در هر دو از آن سها
 را سفا عرض عوارض است پس سالک بلند فطرت چون سیر از آن سها بلند تر واقع شود لاجرم از آن سها
 نیز بالا تر خواهد رفت و آن قوس پیدا خواهد کرد و عیاذ الله بعد از آن که آن قوس تعیین سابق یا از آن گروان
 در فضیلت انبیاء و اولیاء است و لایحه شنبه پیدار و این مقام منزل اقدام سالکان است در وقت سالک
 که اگر از آن سها در نهایت فرسوده اند و بخوبی و توفیق رسیده و تیزی روانند که آن سها که طبیعت
 ایشانست و در زینور آنجا مکانی طبعی است که اودن آن سهاست و از آن سها نیز فضیلت هر شخصی اعتبار
 سهاست که مبداء تعیین و بعضی مایه و وقت عروج چون که از سها که سها تعیین بقیه کبری بفرق گذشته اند و قوس
 که بزرگیه کبری در میان حاصل نموده است و از بزرگیه کبری بحالت پناه مراد داشته اند و در
 شیخ بسطام میگوید بوی آنی از قوس من لوازم محمد از غلبه کشیدند که از فضیلت بواسطه او از نوای محمد
 صلی الله علیه و سلم بلکه از انوار من لوازم است علیه السلام که در حقیقت اسم او شهود گشته است
 و مدبرین جواب از فتوحات مکیه همین حقیقت مسطور است ایضا محمد و فراده خواجده محمد مصوم
 فرمودند که ایشان را در واقع دیده پرسیدم که سوال شکر و نیکو چون گذشته فرمودند من سبحان
 بحال حیرت نیست بن الهام فرمود که اگر تو اذن دهی این دو نوشته در قبر تو بیاید عرض کردم

که الهی رسولانی این در وقت هم در حضرت تو باشند پیش این همه مسکین شایسته این است
 نهایت رحمت و رافت خود را شامل من داشته ایشان را پیش من نفرستاد و برسدیم که
 قیوم چون گذشت فرمودند که ای اقل قلیل و گویا مولانا محمد باشم خادم که از آنجا همان قیوم
 است حاضر است و بخدمت سر بر ایستاده میگویی ایشان اقل قلیل بر سبیل تو افغان میگویی
 والا این هم نشد ذکر آن روح جسم ولایت آن شمع قنبر بر ایت آن هر دو هم از
 بلند مینی بدم نغز بل من جزیره قلب ارشاد شیخ ابوسعید قدس سره در مرآت الامله است
 که شیخ ابوسعید بن نور الحسنی بنبره حضرت شیخ عبدالقدوس گلگویی است قدس سره اسرار هم
 نادر وی دفتر شیخ جمال الدین تبا نیرسی بدو می چند مدت جمال حال خود را در کسوت
 سبزه گری پوشیده می داشت بعد از آن عشق غلبه کرد و معشوق جلوه داد و ترک تجربه کانی نمود
 بخدمت شیخ جمال الدین تبا نیرسی پیوست و در پیش او چون وی حضرت نهایت ^{ضعیف}
 و بی وفائی شده بود بلکه اقیقت بی تعلیق گشته کارخانه مشیخت را بر شیخ نظام الدین گذشت
 و به شیخ ابوسعید ابوی سپرد پس شیخ ایشان را ذکر هر طریق نفی را اثبات تعیین نمود و امر
 به اوست بعد از آنهارا فرمود حضرت شیخ ابوسعید کسب ثواب میفرمود شیخ نظام الدین تبا نیرسی
 خود را شب روز بزرگ هر مشغول می شد بعد از مدت مدید و مجاهد شد بدو ریاضت فرمود
 فکرت و جبروت و جمال جمال و برار و ننگ کشندی چون جهت عالی داشت سر نه ماراغ
 و ما طنی در چشم کشید بنیاض جمال ذات میخواست و بجانب این انوار اصل طغنت نغشته و دم
 بل من برید میرد و طلب سودا کین می شد یعنی طالب نوزدات بود چون شیخ نظام
 سر بلوغ رفتند و آنجا اقامت نمودند شیخ ابوسعید قدس سره شب روز در وفاتت وی قرار دادیم
 شدت ذکر مشغول فراموش کرد در محراب سیمه از میگشت شبی در مدینه قلب العالم بندگی
 مشکو به قدس سره از در وفاتت وی میگفت ناگاه در از قبر وی حضرت برآمد ابوسعید اگر
 خدا داری پیش نظام در بلوغ کرد که حامل نسبت ما در وقتت وی است حضرت شیخ ابوسعید

بسیار

و روز در روضه حضرت بنامد و هر شب همین ندای شنیدند سیوم حضرت قطب العالم نصرت شخص
 متمثل شده روزی آمد لیکن وحی نداشت که کدام است حضرت قطب العالم با وی گفت من ترا در
 پنج برسانم پس دست وی گرفت و بر آبی سوار کرده بجانب بلخ روانه شدند و در تمام منزل تمام
 وی میبود چون منزل نزدیک رسید بیشتر رفته مکانی در گذشت مقرر کرده دیر از روز وی آوردند
 در شبهای خوب و شبنمهای جاری درختان زیاده مردمان خوش و اطعمه و شراب مهیا میساخت تمام
 شب در آن مقام بخور می بگذرید و همگی ساکنان آنجا شب بخوابتند تمام میباشند و بیشتر
 تمامی را قطع کرد چون پنج از وی دست گرفته ماند حضرت قطب العالم در معاهده شیخ نظام فرمود
 که فرزندم شیخ ابوسعید بطلب حق پیش تو آمد دست و تربیت سعی بیخ نمائی و امامت او که با
 حواله اش کنی تا نوعی از حق با او کرده باشی و با استقبال وی بیرون رود می و تعظیم تمام آورد
 تا سه روز موافق امر خودی احتیاطت بجا آوری بعد از آن چند آن تعظیم پیش نیامی که بگذرد و انانیت
 او تیار کرده کرد و در جهان یافت دیر زمانی که نفس خود را دلیل کرد و چرا که اندکی انانیت در وی
 بقیست چون حضرت شیخ نظام را افاق روی داد و موجب فرمان باطن حضرت قطب العالم شرا
 استقبال و تعظیم ضیافت کما یعنی تقدیر ساینده چون شیخ ابوسعید را با شیخ نظام ملاقات
 حضرت قطب العالم از نظر وی در جانب گفت العرف حضرت شیخ نظام بعد از چهارم شیخ ابوسعید
 در خلوت برده تمامی مقوله حضرت قطب العالم با وی باز گفت و فرمود شخص کم در روضه دست
 گرفته و در میر راه اس تو بوده و تر این سبب نبوده از حضرت قطب العالم بود بعد از این شیخ نظام
 حضرت شیخ ابوسعید را شغل سوگم و سه یا پنج قطعه میبرد و لیکن بوزر غش سه یا چهار تنها امر فرمود
 که کفایش کار خود درین سه تنه و سه روز کرد این امر مشغول باشن و شغلی دیگر انتفاعت منها نباشد
 شیخ ابوسعید مدت در اندوه و سالی شب بیدار و روز در شغل این مشغول بود و شهنود ذات
 مدتی بنمود و در تجلیات صورتیه و مثالیه مشغول میشد و جوانان مقام قلندری بود چنانکه در علم
 نظامی و کماله فواید از هر صحن جویند و پیش اند و اندوه سلطان حقیقت حال پیش حضرت شیخ نظام عرض کرد

که معلوم شد که وصول ذاتی نصیب این بچه همیشه بود و کمال حضرت مرشد نقصانی نه این سخن را
حسب طاعت خود نهایت رسانیده ام اکنون هر چه فرمایند بشود بر آن عمل نمایم حضرت شیخ نظام
فرمود و ما بحث عدم وصول تو اعمال و اشتغال نشسته و ترا عجب انگیزه است اکنون چون در وقت
انت که نفس خود را بدلت در وی پس سگی چند که فرمود آن حضرت شیخ نظام برای سگارشسته
بودند با و سپرد چون چند مدت ویرا در خدمت و محافظت مکان گذارانت بسیار از عجب و غرور و
رخاست روزی حضرت ایشان بر بالاحانه نشسته بود باران بسیار باریده بود و در کوهها و صحرا
گل و لای بسیار میبود در آنحال شیخ ابوسعید سگانش را بجانب صحرائی برد ناگاه سگان دیگر در آمدند
این سگان حمد کردند و دیدند بر آن سگ شیخ ابوسعید از فوت حمل آنان بیفتاد و در میان آنها
از دست گذارانت کشتن کشتن در آن گل و لای پس آنها عیش کرده میفتاد و تمامی حسد و لباس می از گل و
لای آغشته شده بود در آنوقت در دل وی گذشت که خداوند یک بنده تو شیخ نظام است که همه
عالم خاکپایی زیرا سر منده چشم خود را بسیار نزدیک بنده من که درین خواری گرفتارم همانست
انحنایت حق عمود می از نور سرخ از عرش تا ترمی بر روی جلوه گر گشت بعد از آن عمود نوری از
گرفت تمام افراد عالم را محیط شد پس آن نور هم در آن آن بصورتی لطیف نورانی منمثل گشته بودی
که موسی سوال آید بر این براسی رویت من از من کرده بود که بر ختم آن بر آبی مجروح گشت و محمد
صلی الله علیه و سلم در شب معراج بارادید که در عالم کون آمده از آن نورانی از آه تعبیر فرمودند
این دولت را نگان یعنی مفت نصیب شده غنیمت شمرست محور چون شدگی شیخ ابوسعید ادر
خارستان گل و لای این گل شگفت حضرت شیخ نظام که در آن صحن بر بالاحانه خویش بود بر
ایشرف شده بیاران خاص که در آنجیل شرف حضور و شسته خطاب کرده فرمود و بنیدید که سزاوار
مرا بکدام عمل وصول حق حاصل گشت و در خارستان گل معصوم و شگفت و عشرت و دو بهائی بود
آند پس بعضی در صفا فرستاد و پیران را بخار بر داشته در خانقاه آورده بر چارپائی بخلطاشند
چون بنیدگی شیخ ابوسعید را بافت رود او تمام در دنیا و خویش پیش حضرت شیخ نظام عرض

آنحضرت خیلی خوشوقت بود و مو که چون در شرف بلایت آمدی که ایستادی در بهشت دید که با او در آنجا
 آمدی که آنرا بهشت و بی معاصی وقت بجز آنست هنوز برای اصل دعوت اکنون نیست این گمان را بگذار و مثل سید
 معهود و شرفانی بنامی بعد از آن زندگی شیخ ابو سعید از این شیخ مشتغال و زریه و امانت بسیار عهد و عهد بسیار
 شود چون که آن لذت مشاهده نیکو در گدایی و استخوان و می سیرت تمام است و دریا از بنجام مترقی شد
 نیداد هر چند که سی بسیار نمود پر تو این مقام که حضرت شیخ این شماره فرموده بود در سعید حقیقت حال سجد
 روی معروضه است آنحضرت فرمود که اکنون علاج مرض تو آنست که همه ریاضت را بگذار و با تامل
 آرام و سیر خوردن و شامیدن و غیر ذلک مشغول باش اگر دوست بر عهد و عهد تو رحم فرموده
 روی مطلوب اصلی که از اینها می مقاومت محبت نموده شاید که بر کمالی تو نظر کرده بخش ماه
 ذاتی خویش بر تو این در بسته بکشاید پس زندگی شیخ ابو سعید بوجیب زبان پر همچنان کرد تا چند
 بر خضوعال بگذرند شمس شخصی چیزی از قسم هر دو با لحن خوش میگفت آن در دل و می چنان اثر کرد
 که در آن روی بر بود در آن زمان نوری از بوارق ذات بر دوش تابفت و نمود از جمال بی معاصی
 جلوه نمود در چهار ساعت از نظرش مستور گشت چون اندکی از آن حال فرود شد بجناب جنتالی عرض نمود
 که خداوند املکه آنحال و اقتدار تمام مرا بر روی هر وقتی که دل بخواهد کی میرسد آید زمان شد وقتی که تو
 میری چون روی حضرت بلا واسطه از مشوق حقیقی نامور گشت همگ شده در حال بر خاست
 مشغول باید باشد و تحت و فوق و جمیع شرایط دیگر بهت تمام مشغول در قصد کرد که
 دم را هرگز نگذارد تا آنکه میرد چون یکپاس به طریق بگذشت نور عالم اطلاق بحیثیت مسطر خود
 روی ظهور نمود درخت هستی او را تاراج ساخت در سراسر معاصی نقد وقت آمد و مشید و طریقت
 و عیب چنانکه در آن معهود فطرت حضرت شیخ مسعود قدس سره این اشارت کرده است
 رفت ز مسعود یک عده صفات بشری چون که همه ذات بود باز همان ذات شده و چون پیش از بر سعید
 در عالم اطلاق ظاهر گشت زیرا از تقیید بر نگیرد برنگ اطلاق انصاف داد و عقل جزوی او را تاراج
 نمود و آن بکلام سبب بی اختیار می دم روی بقوت تمام را شد و بعد از دم بی روی مبارکش شکست

و تمام شکم وی از خون پر شد و آن حضرت دو شب از روز شنبه بامحال ماند و شب چهارم از کی اتفاقش روی
 بود و یک پهلوی وی شکسته است و تمامی شکمش را از خون شکرانه حوض بجا آورد و گفت ای محمد صمد که پهلویم
 راه و دست شکست و جانم فدای شما بخاست حق بویسته زبان شد که ای ابو سعید چه بگویم جان خود را در راه ما
 یافته اکنون من ترا از سر نو زنده میسازم در محبت میسرانم بگیر این روز از دست من بپوش خود و بکشاید حق
 درین خود بکشاید و یک دست غریب او در حلقش بچسبید چون آن دو در شکم وی قرار گرفت بهر دو تمام خون
 شکم رفت و پهلوی دست گشت و اندکی از اثر جراحت باقی مانده بود و از جانب حق تعالی بخوردن گوشت مرگ
 نامیشود وی حضرت با عرضی چند روز گوشت مرغ خورد و صحت کلی یافت چون حضرت شیخ ابو سعید همه احوال
 خود من عرض نمودند حضرت ایشان عرض نمودند آنحضرت فرمود که هنوز که حضور تو صاف نشده است نزدیکی
 در مجاهده باش تا حقیقت سیرت زولی بر تو جود نماید چنانکه کیفیت سیرت عروجی را مشاهده کردی در غیرت
 حضرت در ابراقه جو ادا فرمود چون وی در ابراقه عوام مشغول گشت جسم وی صفت روح گرفت
 بلکه عین نور تنه سی گشت پس حضرت شیخ نظام قدس سره مذکور شیخ ابو سعید را قدس سره جمیع انبیا
 بترقی خلافت و اسم اعظم حواله نموده تا شب کل و جان نشین خویش گردانیده بجانب قصبه گنگوه که وطن آب و
 جبار دوی بود حضرت فرمود در مراتب الامراض است الغرض حضرت شیخ ابو سعید از عظمت
 شیخ نظام قدس سره بجز خص گشته و قصبه گنگوه آمده بسند سجادگی قرار گرفت لیکن خود در اول
 کتابی مستور شدت چون حضرت شیخ محمد صادق شریف بیعت مشرف گشت غلغلہ ولایت
 در اطراف عالم افتاد و طالبان از هر دیار روی ارادت برستاند وی آوردند و هم غفر از غیر
 تربیت وی بهره وافر برده شد و نوالا بوی نموده بدرجه تکمیل دارشاد رسید و وی عمر و زاریافت
 در گنگوه مدفون گشت و سن وفات وی بنظر نیاید و وی شیخ خلیفه دهم است شیخ محمد صادق گنگوه
 شیخ ابراهیم رامپوری شیخ محمد امداد آبادی شیخ ابراهیم سهارپوری شیخ خواجہ بانو بی رحمۃ اللہ
 در حلیم امین ذکر حضرت خواجہ محمد معصوم رحمۃ اللہ تعالی علیہ صاحب
 زبده المقامات غیور سید خواجہ محمد معصوم فرزند ثالث حضرت ایشانند ولادت ایشان

تاریخ سید محمد...

محمد بن محمد بن ابی طالب و نیز از وی هم شهر شوال بخیری بود حضرت ایشان شد من بعد سره العزیز سید
 قدوم هیئت لر و هم محمد معصوم یعنی ولادت او مارا پس مبارک و همایون آمد که بعد از تولد او
 ماه هجرت حضرت خواجده خود مشرف شدیم و دیدیم آنچه دیدیم و دیگر تعریف علو استعداد
 فرزندار چند نموده فرمودند که از محمدی المشرف است و نیز آنحضرت در کتابی که از فرزند
 محمد معصوم چه نویسد که می بالذات قابل این دولت است یعنی خواجه محمد علی صاحب
 الصلوة والسلام والتقیة و نیز سر زبان شریف رانند که از اتقنای علو استعداد او بود که در این
 سالگی جامعیت استعداد و حقیقت تجلی ذاتی و حرف تو حید لب کشود و میگفت من استم
 و من زعمیم و من فلامم و من فلامم دیوار حق است بیت چون اینجا که رسیدن تا عبود نام جمله
 چیز نیست کرده بود و نگاه فرمودند و بنظر حق سپرد جوان بر آرزو نسا و صبیان بود
 او را در فوض مساوی در یک نفس انبیا و شایسته و الله و الفضل العظیم حضرت ایشان
 تنها بر شایسته بلندی استعداد و آثار شده و نشان داد که ازین فرزند در ایام طفولیت و صغیر سن
 چنین و نظرها یک شامل حال و میدانشند و خنظر ظهور بحالات خفیه که در مکی استعداد و موهبت
 و میفرمودند که چون علم مبداء حاصلست از تحصیل آن چاره نبود از نهایت تحصیل علوم از معجز
 و منقول بتیروالات منبوه و نه دانگت دقیقه علیه بقراءة صفوه صفوه و ورق و ورق امر کرده میفرمود
 با با زو و از تحصیل این علوم فارغ شوید که ما را با شما کارهای عظیم است تا بوجه شریف حضرت
 این فرزند دیده ولایت نیز چون بر جوان بزرگ خویش و نشان داده سالگی از تحصیل علوم فارغ یافت
 و اگر چه در عین تحصیل قابل در تحصیل حالی و متویر بل نیز گرم عبود ابا بعد از فراغ از آن بجای خود
 متوجه این گردید تا بعنایت الله سبحانه از احوال و مهارت خاصه والد بزرگوار خود یعنی الله عنه بهره
 توانان گرفت بل مخلصان اسیده آرنده که حکم واقع که این متحد و فراده دیده اند و از والد بزرگوار در
 عین این اشارتی بر تبه تطبیق یافته با غیر شیه و الا بوجه و آقا الله نیست که بعضی از شرف حضرت ایشان
 رسانیده آمد که من از خود نور می یافتم که تمام عالم از آن نور منور است و آن نور در هر ذره از ذرات عالم

است چون انتخاب اگر آن فرود و عالم ظلماتی است حضرت ایشان شایسته آمده فرمودند که تو
وقت خویش میشود و این سخن را از سر بیاید و از آنجا که بیشتر است کتب مذکور که در بعضی زمانها
که این مذهب و مزاج را غایت باطل است بر اسرار و معارف بدر بر گوار خود و چه آنجا که در کتب
گرفته و چه غیر آن از اسرار خاصه که در مخلوقات از زبان مبارک آنحضرت شنوده اند و بعضی از اینها
و در بعضی خاصه خود شنوده فرموده چون باین بنده نظر عنایتی داشته و محرم میباشند که آنرا
بخشیده بودند و بعضی اجابت فرمودند و بعضی از آن در احوال حضرت ایشان است که در میانه
برخی از آنها چنانست که اشارات برین نماید از بعضی آنکه توان اظهار نمود این رکات سجده و تکرار
تکریر می آید پس مراد از برودن قبر که در حدیث آمده القبر وقت من ریاض الجنة است که همین
در سافتی که میان آن بقعه قبر و جنت بوده مرتفع میگردد و روح حجابی در آن میماند آن مرد
نیمه اندکی با آن بقعه فنا و اقامتی بجنت پیدا میکند فافهم و هذا معنی قوله صلی الله علیه و سلم این
قبر می و مشرفی روضه من ریاض الجنة این مشرف روضه خاص است و دیگران از اولیای است
اگر بر تومی از جنت در آن بقعه بماند شاید حیاتی که پیش از دینوی معلق دارد و در حقیقت
حکایت و حیاتی که به سرخ متعلق است شخص حسن است بی آنکه باومی حرکتی بود حتی سچانه حکیم معلق است
و موافق محل حیالی داده در هر چه از حسن حاربه نیست تا عالم و قلند صورت حرکتی هیچ در کار نیست
بلکه که عبارت از انکشاف است و قسم است قسمی است که با انکشاف حاصل بود قسم دیگر آنکه محض انکشاف
علمی که ممکن تعلق گیرد و داخل قسم اول است و علمی که بواجب متعلق شود و از قسم ثانی است و این علم را
ادراک بسیط گویند و نشان عدم احاطه آنست که کیفیت در درک ندر آید و رویت از روضه
مماثل قسم ثانی از علم است که آنجا محض انکشاف است بی آنکه کیفیت معلوم شود و چگونه معلوم شود که
در آن حضرت کیفیت تعلق تقالی شانه یک در مقام رضا که فوق مقام حب است و در اختیار است
اول رضای حق است از عبد و اعتبار دوم رضای عبد است از حق غرضانند اعتبار ثانی فوق
اول است پس اول رضای حق است بعد از آن رضای عبد که سالان سچانه رضای الله عز و جل است

حضرت ایشان کریمه انالکائنات تسلیح ماگنتم تعلون را خوانده فرمودند عاقلی که امام ازین
 استساح استساح نکند بر او میدارند و سناورا مجازی میگویند اما مراد از وی در صحت تکرار این است
 گذشت که آباد را که او تعالی استساح را بخود نسبت داده حقیقی خواهم بود و متوجه شد بشود گذشت که در
 مرتبه استساحی در ای استساح ملک نام است متحد و مراده گویند من معروضه شتم که آیا استساح
 مخصوص بعضی اشخاص است یا عام است فرمودند مخصوص اشخاص است که میان او تعالی و این
 اموری میگردد که میخواهد که در این اطلاع دهد **فَاِنَّ فَضْلَ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ**
وَاللَّهُ مُدَبِّرُ الْعَالَمِينَ سر آنکه او تعالی از بعضی خاصان خویش گراماگان بنام بر او میدارند
 عطا کرد که چنین باشد **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ** و فضل التواریخ است میلادش در شنبه الف و عشرين اشهر و سبعین
 روز و شش و سیصد و شصت و شصت است و ذکر آن **مرحوم روحان شیخ فراق را حکیم**
قطب وحدت شیخ المشایخ بندگی شیخ محمد صادق بن شیخ فتح الله گنگوپی الحنفی قدس سره در آورده
زاده و خلیفه مطلق و جانشین بر حق قطب الاقطاب بندگی شیخ ابوسعید گنگوپی الحنفی بوده و در وقت
سماع و برود و سوز عشق نظری ندشت و در اقتباس الانوار است سبب ارادت آوردن شیخ محمد صادق
در خدمت شیخ ابوسعید نقل متواتر از پیران باچیان ربوبیت پیوسته که چون شیخ ابوسعید از خدمت شیخ
نظام خصت گرفته در منصب گنگو آرد بر چند ارشاد بنشست و لیکن خود را از اغیار پوشیده میداشت
آن امام شیخ محمد صادق نوجوان بود و جمال با کمال شست روز عید جامه ها فاخره پوشیده
بسلام عم بزرگوار خود بندگی ابوسعید بیادوی حضرت بجا حاضران مجلس نمودند که نور و تاب
را در چهره این پسر که تابان می بینیم زهد و ناساعت دل دریا کجند جذبا باطن کشیده در حال درو
شیخ محمد صادق ارادت پیدا کرد و بخدمت وی حضرت ارادت آورد وی حضرت اورا با شغل نظری
و اثبات و اسم ذات امر نمود پس می بویب امر وی حضرت شنب روز پوزشش کر مشغول
گشت چون باورد در روی قدس سره بر این امر اطلاع یافتند گفتند شیخ ابوسعید بسیار با خود
از کار و نیابکار و مشغول میگردد چون این خبر بشنید ابوسعید بیادوی حضرت شیخ محمد صادق
گفت

حضرت ابوسعید گنگوپی

که پدر و مادر بچنین میگویند از اوت تو چیست وی گفت که بنده را چه اختیار کرده من هست
که حضرت پیر دستگیر آن اشارت نمایند و من جزوات بایرکات شما چیزی دیگر از دنیوی و اخروی میخواهم
بلکه دیت حقیقی اگر هم بصورت حضرت پیر دستگیر خواهد شد خواهیم دید و الا آنرا نیز نخواهم قبول
مثل قول حضرت گنجشکر است که فرموده اند اگر خداستغالی مراد روز قیامت جمال با کمال خود بصورت
پیر من خواهد نمود خواهیم دید و الا چشم بد آنسو نخواهم کشود و همچنین حضرت سلطان ابوالفتح فرمود
چنانچه مولوی محمد اسماعیل شحید رحمه الله علیه که با ستر ضامی جناب محمد دوم سید احمد صاحب قصبه
سره کلام ایشان از زبان فارسی در آورده کتابی برداشت و موسوم بصراط المستقیم در عهد
نامه کتاب مذکور که در بیان حب عشقی است بنویسند افتاده سیوم از جمله آن شدت تعلق قلب است
خود استقلال این یعنی نه بان ملاحظه که این شخص تا و دان فیض حضرت حق سبحانه و وسعه هدایت او
بلکه کیمیایی که متعلق عشق بهمان میگردد چنانچه یکی از اکابر نظیرین فرموده اگر حق جل و علا در غیر است
سرشدن تجلی فرماید بر آئینه مرابا و التفات در کار نیست انتهى را تم گوید مصنف در پنج طریق ثبات حصول
الی الله تعلیم میفرماید که آن فقط ربط القلب بشیخ خود است بقول مولانا شاه ولی راسد که طرق الیه
الی الله ثلثة و ثانیة الربط بشیخه و بقول حضرت سید و ذکر تنهایی را بطه موصل نیست و الربط تنهایی
اقرام ذکر موصل است تفصیل این سخن در رساله تصویر گشت انتهى العرض چون حضرت شیخ ابو سعید
قدس سره دانست که شیخ محمد صادق در اعتقاد و محبت صادق است و در طلب مولی است حکم در شیخ
فرمود با شیخ محمد صادق از مادر و پدر خود آزادی در خواه تا اثر حق خود بخشند و در راه خدا و گنوارند
پس بیگلی شیخ محمد صادق بوجب امر پیر دستگیر محبت مادر و پدر رفته است رضایشان نموده از حق
نموده خود فارغ ساختند با کلیه بجا بده در ریاضت مشغول گشت چون مدت او را وسیع و مشاگرد گشت
و واقعات ملکوتیه و جبروتیه بروی ظهور نمودند چون حوصله وسیع و معیش بسند افتاده بود بجانب
تجلیات الطقات نمود و در جای ششود حضرت لاکیف دلائلش بود روزی از در زیادت مطلق
حقیقی پیش پیر شیخ حضرت شیخ ابو سعید قدس الله سره شکایت کرد گفت مرا شغل سوگم و سینه با

تلقین فرمایند تا چه که باین در کلیه سعادت است بعد از این که بشاید و جمال مطلوبی می نماید
 شیخ ابوسعید فرمود که بابا محمد صادق صریحی که در راه خدا کشیده ام همه آنرا بخاتم تو کردم
 تا آنکه تعالی تر از روزی شیخ بابا مطلوب حقیقی خواهد شد پس حضرت شیخ و پیرانش فلان و کیم و
 سید پلید و امثال فریک همین تلقین فرمود و گفت چند مدت سینه بایه را بکار برد با رحمت و مجاهده
 خود بنده پس حضرت شیخ محمد صادق در و شش ماه پایله یاد هزار اشتغال نمود و از حرارت طلب مطلوب
 یکدم نمی آسود که ناگاه سلطان عشق بر دلش تاخت و جلوه نسبت محبوبی نقد وقت وی
 و از رسوم بشریت و صفات انانیت و روسی چیزی باقی نگذاشت چون حضرت شیخ محمد صادق
 باذن شیخ ابوسعید قدس الله سرها بر سینه سجادگی قرار گرفت صیت و ولایتش از قافایات
 رسید نور هدایتش عالم را محیطا گشت خلایق روی بنام مستحسان وی حضرت آورد و خلقی که
 بقیض تربیت وی بر تبه تمکین و له نشاء رسیده و بیشتر عزیزان بدالالت حضرت رسالت پناه
 علیه السلام خدمت رسیده شرف بیعت یافتند و بر تبه بیعت و ارشاد رسیده و وی حضرت شیخ
 محمد صادق میگویند که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم بر دای نور من عطا فرمود و گفت این
 شخصیت و کبریا در خلایق و نیابت مطلقه من است حق این نیکو نگاه داری که شمر و نامش نمود و آنی
 مقام شجاعت و ارشاد که کوارم کمال نبوت است همین است و حضرت مرتضی علی کرم الله وجهه شیخی از نو
 خالص بنفشید و گفت که این هر نفسانات و ولایت مطلقه است که بتو اوجم و روحانیت شیخ
 ابوسعید آینه از نور سراج رسیده در غایت صفا لعیان مرا اخذانیت نمود و فرمود که این آینه
 صوت عالم کلی است که بتو محرمت نمود و آرادت و واقعات و کیفیات کشفیات خدگی شیخ محمد
 در کرمیت و ارشادش شغل جو کیم رسیده و در انبیا من الانوار مفصل مرقوم است این مختصر گنجانش
 دارد محمود این محمد عالم مقولات سید السادات حضرت شیخ ابراهیم الحسینی القندی القندی
 مراد آبادی را حق سرود قید کتابت او در سبک کشف الاسرار نام نهاده مولف رساله مذکور بنویسید مقوله
 چهارم میفرمودند که وقتی در آمدت شیخ آدم نبوری غفر الله له در تصد باطل بطریق سیر آمده بود

همراه ایشان بود روزی نور آن قصبه در مسجدی همراه یاران ایشان شبته بودم که یکایک مردی
 که نور هدایت و اثر دلالت حسین مبارک او همین بود و از لب جنت اساس جلمانی بنیست یاومی آمد
 با جمال کمال منور بر عنایات ایزد متعال چون آفتاب که از مطلع انوار بر آید از عروج هوا نورانی نمودار شد که
 مثل شهاب ثاقب از هوا می آمد تا بر در آن مسجد از هوا فرو داده تو جبهش نمود و از دیدن جمال کمال آن آفتاب
 معانی مست در هوش شدم بر چند نره یکتر می حال من متغیر میشد بلکه جمیع عالم از نظم پوشیده شد مگر آن
 زیبا پیش بعد از آن بظلمت دلکش کلام جان بخش مرا مخاطب ساخت که فلانی تو در اینجا چرا نشسته
 از آن مائمی اینجا می نویسی بر خیز و بیا همراه ما شو چنانکه گوید بیست در دیر را تو دم من ز درون در آید
 که بیا بیای عوالتی تو ز خاصه گان مائمی که گفتم شما کیستند فرمودند جنتی ام گفتم اسم شریف حضرت چیست فرمود
 ناظر محمد و در ظاهر نام آنحضرت محمد صابوق بود لیکن هر ولی دو نام دارد یکی در ظاهر نزد خلق و دوم در باطن
 عند الله نام آنحضرت ناظر محمد بهمان نام خود را بست و چون که بعد از آن شرف ملازمت آنحضرت روزی در
 یاران فکوری بود که مقرر است که هر ولی در نام میباشد یکی در ظاهر نزد خلق و دوم در باطن عند الله
 نمیدانم که نام حضرت پیر در باطن چیست پس ای در وقت خلوت با آنحضرت همین عبارت التماس
 فرمود سوال کرد که نام حضرت در باطن چیست فرمودند ناظر محمد پس حکیم آن محبوب بانی بر خاستم
 تا همراه آنحضرت شوم چون آنحضرت روح پاک منزله از قید آب و گل بود چنانچه از هوا آمده بود
 طوری از هوا عروج نمود و برنت دامن چون مقید بقید آب و گل بودم تنویرم که چون پروانه بر شمع
 جمال آن آفتاب معانی پرواز نمایم و همراه آنحضرت در هوا در آیم قدمی چند بر زمین عقب آنحضرت
 بر ختم چون بر مسجد رسیدیم چو می که بر در مسجد بنامی دفع چهار پایان مغیره نباده بودند بر آن چو
 زور از زمین میکردم و هوشم در هشتم که آنرا از دست دور کنم یا بر پرو بالایی او شده بروم باران
 چون این معامله دیدند و منتقد که بخت است دیده در اگر رفتند و هم در آن سجد نشاندند بعد ساعتی که
 هوش باز آید چنان هوشی روی نمود که گوی آن بجز در هر م بود هر گوی و زار می آید
 نمود و در آرزوی در یافت ملازمت آن در بای معانی مثل مائمی بنامی از شیخ آدم نمودند

شده بهر جا بودیم و طلب آن نوات پاک و دیدم بعد چند روز رفتند رفته در قصبه گنگوه رسیدیم
 در سواد قصبه شریف شخصی از بزرگان خود داشته و دیدم از آن کس پرسیدم که درین شهر کسی در پیش
 صاحب کرامت هست گفت اری در پیشی هست بسیار بزرگ اهل نعمت هست خدا رسیده بلکه دیگر
 بخدا رساننده باز پرسیدم در کدام محله است گفت چشتی است ازین خبر خوش شدم باز پرسیدم که چینی
 کرامت ایشان شنیده باشی گفت روزی حضرت ایشان با جماعه یاران بسیر می نمودند و در
 بودند که در بر سر این فقیر بر همین زراعت افتاد سلام گفتم جواب سلام دادند و فرمودند که فلانی تو هم
 ایضا گفتم حضرت سلامت من زراعت خود را قدری آب کشیده ام و تدری زراعت باقی در آب
 بسیار کم تر بود آنقدر زراعت را که آب نداده اند خشک بگذارید و آب ندهید بنام ما بگذارید
 غیر وقت بیدار شدن غله زمین را که آب نداده اند از زمین آب داده و در چند خواهد شد آخرش
 حضرت شدم و باز از آن وقت آنرا آب ندادم وقت بیدار شدن غله زراعت آب نداده از غله زمین
 داده و در چند شده پس از اینجاری روی مسوی حائقه آنحضرت آوردم چون به در خانقاه علیه السلام رسیدیم
 بدان حال که در قصبه بابل بودیم چون در صفا نشسته اند چون نظر آنحضرت با کمال ارادت تمام شده در
 دولت بیدار خوش وقت شدیم و بجز و بیدار نشناختم و چون بزرگ قص کنان بیسی لوس آن افتاد
 بهیت و ولایت نشناختم همو وقت این فقیر را برای تلقین ذکر و شغل و خلوت طلبیدند و صنوبره کرده کرد
 آنحضرت حاضر شدیم شفقت و مهربانی تمام فرمود که فلانی در چند آن طالب حق و اسیر روز
 میفرماید اگر تو اندکی کند و الا با بدک افطار نماید و در هر روز که تسلیست غفار و در دست هزار گانه
 بعد یوم روز آخر شب غسل نمود پیش مرشد بیاید تا مرشد او را در خلوت پیش خود باده نشاند و بزرگ کردیم
 سال او مرشد و اندک تقدیر نماید ما شمار آنچه پرسیدیم و نیز در ذکر لغی و اثبات اول معنی شریعت میفرماید
 که باره استعدا و هم میرسد معنی طریقت میفرماید بعد از آن همین طور معنی حقیقت اجازت میدهد
 ما شمار او را دل مرتبه بر مرتبه معنی اجازت دادیم بعد از آنکه هر مشغول کردن تاملت و دوازده
 سال در خانقاه اقامت و زیدیم و تعلق داشت و مرشد و مرلی کامل و کس به سلسله اثبات عالی

صفات سلوک طریق نمودیم روز بروز سال بسال از عنایت حضرت ذوالجلال و از توجیه و تفسیر
 کمال و درمی از درهای حقائق و معارف با فی بر خود کوشیدیم تا که با تمام شیخ عرفان رسیدیم و بیشتر
 پیران مشرف شدیم ایضا مقول بودیم هم من بقول است شیخ ابراهیم مراد آبادی میفرمودند که روزی
 وقت مغرب باران حلقه که ساخته نقیر نیز داخل ذکر بود که نگاه آواز سرود و مگر در شنیدیم مست
 میوش شدیم و برخاستیم و بر سر آتش رسیدیم و بگرد دست آتش بر سر خود بستیم اما یکسوی من
 خست حضرت ایشانرا از عواقب غیرت در گرفت و در غضب فرمودند آنچه که نیست میکنند و
 ناگفته است نده است اگر آنهم بگوید فی الفور شرح شدیم و من در حق اینمرد بسیار سعادت نمودیم و
 سعادت پر داشت وقت ندارد این فرمودند باز فرمودند و بگرد دست آن حضرت آن حال از زمین فرود
 آمدت چهار ماه آنحال بود که آنم که حضرت ایشان از من سلب کرده اند ازین واقعه نزدیک هلاکت
 رسیدیم روزی حضرت محمدرضا که شیخ داد چون سال من پیشتر دیدم که سید ابراهیم چهره تو
 نماید باعث صحبت گفتم حضرت سلامت از آنوقت که آتش بر خود میبندیم وقت خاص از من
 است معلوم میشود که حضرت پیر آنوقت مرا سلب کرده اند فرمودند آری چنین است که آنحضرت
 سلب کرده اند گفتم حضرت سلامت در خاطر من می آید که بر درختی بلند رفته خود را بر زمین
 و یا در چاهی و یا غاری افکنم تا بپاک شوم فرمودند آن فلانی چنین گفتی صبر باید کرد من سفارش
 شما نیست حضرت پیر میگویم تا وقتی صاحبزاده التماس نکند که حضرت سلامت فلانی عرض میکند
 آنوقت که بی اعتدالی نمودم از گران خاطر شریف وقت خاص مهتبه جبروت الهی از من رفته
 یعنی است که حضرت پیر سلب کرده اند فرمودند آری شیخ داود چنین است صاحبزاده التماس نمود
 که حضرت نعمت داده باز بیستاد فرمودند با چه کنم که او تاب وقت ندارد من آری را فاش میکند
 اینجست پیران با قیاس سوره تائدت و از ده سال بلکه زیاده ازین مجاهدات و ریاضات
 فرموده اند تا وسعت جوصل که سعادت پر داشت وقت و حفظ مراتب حاصل آید نگاه
 غالب متوجه میشوند و امیران و انوار الهی با وی بخشند من در حق اینمرد بسیار شتایی کردیم

باز آنها شروع کردند حضرت طالب صادق است مباد و خود را پاک کند فرمودند با او حق طالب در بیغ مذاکره
 لیکن طالب را استعداد ضبط حال حفظ مراتب ضرورت است که احکام شرع شریفه بر جا ماند و از روی
 شخصه نشوم شیخ داود و آنها شروع کردند حضرت سلامت هرگاه چنین مرتبه عالیه ظاهر باشد بعد او اول
 چند کار است هم رحمت فرماید چون صاحبزاده مبالغه نمودند حضرت پیر مهربان شدند و فرمودند که شیخ
 داود و حجت باد و بر خوردار باش که در باب فقر حسبته چنین مبالغه باید شد خوب برای خاطر شما
 وقت نماز مغرب بیرون می آیم ما را یاد خود بیاورید و شاید انشاء الله العزیز سید ابراهیم مقصد خود خواهد رسید
 چون وقت مغرب شد بخند و مراده آنها شروع حضرت قطعی غوثی فرمودند سید ابراهیم بطالبیه
 پیش آمد و گفت شما را حضرت پیر طایفه بجز و شنیدید نام آنحضرت برخاستم و خدمت آنحضرت
 رسیدم بدیدن این فقیر فرمودند فلانی است گفتم آری حضرت سختی در جز تمام فرمودند تو جانی که
 بروی سماج باش سماجی خود ما با آدم در همان ساعت شخصی بساعت با رسید و گفت شما را حضرت پیر
 خدمت حاضر شدیم باز همانطور سختی در جز تمام فرمودند برو جای که نشسته بودی سماجها شنیدید از فرم
 ما ندیم باز مردی رسید و گفت شما را حضرت پیر طلب میکنند مرتبه رسیدیم چون بجهت رسیدیم
 از لطف و مهربانی تمام بسوی من اگر هستند فرمودند فلانی پیشین بجز و قصد شدیم که بهروز زانو
 بر زمین بنشیند بودند که ما نوقت رفت باز آمد و مرغ جانم بهوا پشاده جمال حقیقت بیروان آمد
 جهان تازد بکوی دوست سمرقاز آمد شب آنحال مستغرق ماندم وقت سحر زان معالیه باز
 آدم صاحبزاده فرمودمان فلانی چه خبر است گفتم حمد مجد خدا ترا دشکر پیران که وقت نیست
 بر من باز آمد ایضا مقبول است پیم میفرمود که وقتی حضرت پیر در مانوته بلای زیاد
 بزرگی که روزهای عرس بودند شریف برده بودند فقیر نیز همراه رکاب سعادت بود و مجلس سماج
 برپا شد قوالان سرود کردند و سازها نواختند از شنیدن آوازهای خوش گوناگون از خود فرمیدم دست
 چو سیم در تو اجد در آمد مست و در پیش شدم دراز باز از نهادم من عرفان همه کل اسانه در کار
 آنحال حفظ ظاهر نمایند نگاه داشت تربیت شرع شریف بر من گران آمد نعره شیخانی عظیم

شانی زوم بعد منزل رفت که بهوشیاری افانیت تمام روی نمود حضرت پر فرمودند که فلاخی
 بسیار بد خدمت آنحضرت حاضر شدم فرمودند فلاخی لاف کلان بزرگ زده بودید باری بگویند
 شمارا چه حال وی داده بود واقعه روی داد اسجدت بیان نمودم بسیار خوش شدند فرمودند
 مبارک باد و اخیرت بیروت اعلی است که تشبیه فی التثزیه و تنزیه فی التثبیه در بیان است و مقام حق
 است که الهی را تا الاشیا و کماهی سوال ازین مقام است مزید باد و بل من مزید باد اما صوفی را باید که در وقت
 افانیت ملاحظه حفظ مراتب نگاه داشت آداب مشرف میکردند باشد تا آن ملاحظه در اوقات
 مشاهده انوار سراسر الهی بکار آید که راز و راز از خود و خود را ضبط نماید که از کلمات شیطان ماسون
 و معنون باشد که کماون سراسر الهی بر سالک عارف لازم و واجب است تا راز سلطان در گوش عالم
 نامحرم ناپل افند که موجب فتنه و فساد است لهذا تا لوامن وضع الحکمه بغیر الله فقد ظلم کفر محض
 سلامت در آنوقت من خود نبودم و از خود و از عالم خبر ندانم که حضرت سائر کثرت آید و در خدمت
 صرف جلوه کرد چگونگی نگاه داشت این معنی نمایم فرمودند آری چنین است امیدواریم که از عیانت
 الهی بتدریج استعداد ایمانی خواهد شد که در همین وقت حفظ مراتب کما یعنی میسر خواهد آمد زین
 و بحسب الطالین فایات بندگی شیخ محمد صادق قدس اندر بنای شیخ شریع محمد محرم الحسین ام و
 وفاتش معلوم نیست و مرقد مقدس وی حضرت در قصبه گنگوه است در مفتاح التواریخ است
 شیخ محمد صادق صاحب صدق و یقین بعد از ائمه استقامت و تکلیف بوده پیوسته در تربیت مریدان
 در سنه اثنی عشرین الف در گنگوه است و شریف خلیفه است اول شیخ داوود که فرزندشید بود و در سنه
 خلف خوره از محققان صوفیه مشهور بود و خلفا بسیار داشت و شیخ ابراهیم مراد آبادی که محقق
 او بود کردی حضرت نوشته ام و چهارم شیخ عبد السمان صحابه نوبت و پنجم شیخ عبد الجلیل
 آبادی است و ششم شیخ جمال ساکن موضع کاچوه است و هفتم شیخ مبارک مرید بندگی شیخ ابو سعید بود
 و تربیت و خلافت از وی حضرت یافته است و هشتم شیخ یوسف است و نهم مرید بندگی شیخ ابو سعید
 بود و تربیت و خلافت از وی حضرت سید است و شیخ نظام تها نسیری را دیده بود قدس الله تعالی

تشیخ صاحب زاده قدوسی

در آن وقت که گشت که آنرا محرم راز آن قابل را حاجب الاقلین مانند خلیفان
 شیخ المشایخ بندگی شیخ داود قدس سره چون بندگی شیخ محمد صادق صبیح امانت پیران با اسم
 حکم و خرقه خلافت و بیجاگی و نیابت مطلق حواله فرزند خود بندگی شیخ داود نموده جان ششم خویش
 گردانید به شریعت مریدان و طالبان امر فرموده دست خود را ازین کار کشید صاحب اقتباس الانوار
 میگوید صاحب مرآة الاسرار حوال جمع مشایخ سلسله تسلیم خلفا و فرزندان شیخ محمد القدری
 صد سه و دیرات الاسرار سبیل اجمال نوشته و چون وی کتاب مذکور در وقت صاحب ان تالیفی محمد
 شاه جهان میاد شاه تصنیف نمود بندگی شیخ داود قدس سره از آن وقت گرفته تا زمان محمد عالمگیر
 بیست و سه بار شاد و شکر بوده بنا بر آن از احوالات وی قدس سره در کتاب مرآت الاسرار بر خط
 می نویسد که الحال شیخ داود بن شیخ محمد صادق صورتی و معنی قائم مقام پدر عالیقدر خود است
 ذات بركات اورا بجای ابا و اجداد سالها بسیار سلامت دارد و صاحب مرآة احوال بندگی شیخ داود
 قدس سره را از آن وقت که مذکور شد زیاده نوشته و هم صاحب اقتباس الانوار می نویسد روزی بندگی شیخ محمد صادق
 قدس سره در نماز فجر در قعه اخیری نشسته میخواند و انگشت شهادت را بر دشت و نور از انگشت
 مبارکش طلوع نمود و از مشرق تا مغرب محیط شد و در همه عالم گردید از هر انگشت وی آمده است
 بعد از آن بیاضی شد از میانش و جانب حضرت صلی علیه و سلم رخسار گشت فرمود این نور که در
 خود ولایت لرزه نور شیخ داود است که سلسله هدایت وی از مشرق تا مغرب فراگیرد و همه عالم را نور
 ملوک کرده و وی بجای خورشید باشد باید که در پیش سی بلخ عالی بندگی شیخ محمد صادق به حسب
 حضرت صلی علیه و سلم از سابق وقت متوجه شرفش بودند و در خط مراد را بجای تکیه تکیه
 در آن خط بود که آنرا که در آن بر سر کمال تکمیل رسانیدند و شیخ داود قدس سره را به خطی که
 روی محمودی حضرت از نهایت محبت حوصله بلند می شربت آن قناعت میکرد و خطی را
 تاجیه الاقلین که در طلب شایسته و اوقات بیشتر می نهاد و قناعتی و تکیه و تکیه را از آن
 حال خود نموده و نوبت من مزید میزد و زیاد تا من الشکر من می بر آورد و اوقات خود را در پران

و بخاطر او کاره اشغال موجب تلقین بر عاقلین خوش مسرور و بیغم بود و چنانچه استادی رود و
صبح تا یک پاسنج که بر بطریق نفی و اثبات و سهم ذات اشتغال می درزید بعد از آن تا نصف چهار در
جلس دوم با نفی و اثبات و شغل بوقلمون مشغول میشد و وقت نهم روز چهار گهر می قبول می نمود و چون
از خواب بیدار میشد نماز ظهر را کرده در حجره و در آن نماز عصر مشغول می پایید و سیر و جود اشتغال می نمود
بعد از نماز عصر مغرب مشغول صلوة وسطی قیام و نیت از نماز مغرب با عشا نهم دست پر دستگیر می نمود
ضمیمه اخذ علوم له نیه و معارف غیبیه می نمود و چون از عشا فارغ میشد با طهارت مستقبل قبله می ایستاد
شمال و پایبومی جنوب نموده در انتظار می نمود و مطابق نهم یا شش گهر می میغلطید بعد از آن سجده می نمود
کامل کرده چهار رکعت نماز تجمید او افزوده مشغول می پایید تا صبح مشغول می ماند و اکثر اوقات از غیبت کم و
بیش دم را صحن می فرمود و در وقت صبح می گذشت وی حضرت در یکدم سه پایید بطریق نفی که در وی است
ذات نه بار گفته اند تسبیح می اندازند تا صد نوبت می رسد که حیات وجودش باطل گشته عین کجرو است
تا که در گیش تقیه با طلاق می رسد و گاهی چون نهم در سحر است می فرمود و تا وقتیکه خواب مستولی می شد
خود را بشغل نمی مشغول می نشست و هم صاحب اقتباس الا از او می آید که مندی شیخ داود
قدس سره که در عهد صاحب قران ثانی محمد شاه جهان در دلی سبای زیارت سپهرین شیت تقیه
آورده بودند و مرشدی و مخدومی حضرت شیخ سوئذ تا که در سهره از دلی شریف شریف آورده
و مقرب ملاقات محمد شاه جهان اتفاق افتاد و از آنحضرت پرسید در طرق و سلال مسلح که ای
سلطه می رسد و دوران مجلس سبانی حضرت شیخ احمد سرسندی نقشبندی شیخ ابو سعید قدس سره
یز خاتون حضرت شیخ داود قدس سره در مجلس سلطانه بطریق نفی جواب داد که در هر طرق فضیلت
طریق خود نشین است پس آن گفت همه عالم عاشق شیخ اند و لیکن از ترس جان تاب می بخشند از
پیدا اند و محبت وی چنان بی اختیار است که در جود خود در میان نمی بیند و بجزر و شوم و ذرات خود را
نخراشند و میگردانند و شرف اتحاد و یگانگی می شنوند و بشود و بخواند که مان دیگر که بوی گشت
و اتحاد بشام جان نشان می رسد یعنی سالکان چون که در قید حفظ جان گرفتار اند و تجلیات صورت

در مستوفی قناعت میدارند بخلاف عارفی که پروانه دانه هستی خود را در شعله انوار شمع ذات ساحت حق
 عین نمیکرد و بلکه او بنیاد مجرب و شجاع اینجواب محمد شاه جهان ارقمى در گرفت و گفت الحق محمد حسین است
 که حضرت ایشان سیر ما نیز صاحب سال کشف الاسرار می نویسید و در مقوله سنی و ورم است
 که سیر بود حضرت شیخ ابراهیم مراد آبادی قناعتی در میان محمد زاده حضرت شیخ داود و شیخ یوسف که از
 آنحضرت دعوت ربانی بوده در راه سبک خیزلی نمجاوده مذاکره واقع شد و بخود و نظاره سیر بود
 اول قدم مرتبه ملکوت الهی که بر سال کشف میشود از عرش تا فرش صبح موجودات و کل کائنات را وجود و
 سید اندومی بیند غیر غیرت و نظری بالکل مرتفع میگرد و نیز کشف اتفاق نفس معادریک آن واقع
 چون شیخ یوسف را این نوع مرتبه ملکوت مکشوف نشده بود چرا که هر سال که با بوجهی دیگر موقوف
 استعدادی این مراتب مکشوف میشود و بخاطر ایشان بحال نمیورده و اول نمیکردند که اینقدر چگونه شود
 بعد زودل بسیار اتفاق چون غیر اتفاق که کتبی فلانی گوید ما را قبول است که او کاشف و عارف این
 مرتبه چون شیخ یوسف و دیگران شایم شیخ یوسف گفت فلانی شنید که شیخ داود و شیخ یوسف یکدیگر گفتند
 گفت میگویند که اول قدم مرتبه ملکوت الهی بر سال کشف میشود از عرش تا فرش صبح موجودات و کل
 کائنات را وجود و هر سید اندومی بیند گفتند سبب میگویند گفت شما از کجا میگویند گفتیم از خود میگویم که
 عالم ملکوت بر من بدین نوع مکشوف گشته و بخدمت حضرت پیر گزرا نیایدیم حضرت ایشان قبول استند
 و پسند فرمودند که این سخن حق است باز گفت خوب این خود با خدا کشف اتفاق چگونه میشود و این
 ممکن نیست از جمله محالات است گفتیم این الزام حضرت محمد و مراد و شیخ داود و شیخ یوسف که
 بر این کشف نشده است چون محمد و مراد و شیخ داود و دیگران شایم از خدا جز او را چه سیدیم شیخ
 یوسف چنان میگویند که محمد زاده سیر ما نیز که کشف اتفاق در یک آن اتفاق میشود و اینطور
 فرمودند این نوع خاص حضرت پیر و تنگیر است که حضرت ایشان شده است و دیگر کس از ما را نشنیده
 است و بحال عقلی است گفتیم حضرت چه طوری شده بود میان نماید فرمودند که اول کشف نفس
 داود بعد از آن نفس اتفاق بود آمد و بر آن نیز علم و شهود وحدت وجود حاصل بود و در
 آنحال

کشف الحقیق بود پس کشف آفاق مشا و زکاتین و واقع شد گفتیم راست سفر با سیمکین
 لیکن چنانچه تا روز نازک وقت است هر کس قایل این نیست که روز بار و شود اما واقع اولی و
 خاطر شیخ زینت اند و قبول نکرد پس شیخ این آیه حضرت پیر سید فقیه از وی تا به پیروان او رسید
 که در میان شیخ یوسف شیخ و او چه کرده بود عرض کردم که حضرت سید است شیخ و او در میان کویین
 و بود و شیخ یوسف چه میگوید گفت قبول نمیکند پس شیخ یوسف آورد و در نزد شیخ یوسف
 درین حال کمالی و ابروی گفت حضرت درین حال کمال است همیشه هزار عالم از عرشش حکایت
 و در کمال این واقعه در فتنه من می آید فرمودند این است اسرار الهی رک عقل و فهم نیست تعلیق کشف
 و از مدگرند و فهم علم و فضل که زیر کمان فرود آید و از کمان آید آمد تو خود بیکدی سستی فهم تو چه کار کند شیخ
 گفت حضرت سید است مشایخ درین عالم برین واقع باید آمدان فهم کیشاید فرمودند مثال این واقعه از
 شیخ شطرا این روشی است که از یک تخم برآمده و برین درخت هزاران شاخه است و چون شاخه ها از این برگ است
 و هزاران هزاران برگها و در هر برگها هزاران گل است و از هزاران گل هزاران مژگ برآمده اند پس این همه
 شاخه ها و برگها و گلها و مژگها هر یک را علیحدگی و درخت تنگوییست بلکه همه در این بر یکدیگر نیستند
 نور و درخت وجود است که از یک وجود هزاران جهان و صورت غیبی و اعمالی برآمده اند و در حال کشف
 حقیقت در نظر ساکن همه راجع باصل خود میشود و غیر بینی در غیر دانی کلی از نظری مرتفع و منقطع
 میگردد و چنانچه گوید بیت است کمال مرد در این زمین در همه نظر کند چهار امینده پس از آن فرمود
 فدائی تو گوید واقع اول از مرتبه ملکوت را بیان میفرماید که گفته بود بیان نمود شیخ یوسف اسرار
 کرد و گفت در آنوقت رنگ کونی هم در میان بود و گفته آمدی بود اما معلوم است رنگ کونی
 به نیست حضرت سید است میگوید رنگ کونی در میان بود و این چگونه شود و حضرت پیر فرمود
 چنانست که در کشف ملکوت رنگ کونی باقی میماند اما در ملکوت و اگر رنگ کونی نماند و با ملکوت
 پس آن ملکوت نبود بلکه خیروت بود چنانچه ما در کتاب شنودید خود در بیان این مرتبه نوشته ایم که
 محار و در میان است و از پوست گل شده و بنوا سطره لفظ معنی به پیوسته حروف نور معنی است

در مرتبه توفیق شایسته چون خلیل الله احببنا لافلین باید باز فرمودند پس شرح انیمه مرتبه چون کشف شد
بود گفت حضرت سلامت بزرگ تعین غیبی بصورت نسا که در رعایت حسن لطافت شده بود
بیشتر بگو مرتبه جبروت چگونه کشف شده بود بی چون تعین غیبی بصورت نسا که در مرتبه اولی زیاده بود
پس حقایق بسیار توکسوف شده که طریق خاص یافت پیران ماست چنانچه برادریم شیخ ابراهیم
است این کشف نونه داخل وقت واقع است و نه داخل واقع بلکه داخل مراحله است تو اسما
خوانده بودی گفت آری حضرت سلامت خوانده بودم فرمودند پس این یافت اسما است
نه یافت ذکر که ذکر یافت خاص از که بیان نمودیم ترا باید که از سر نو ذکر کنی و سگ که کنی که سگ
از معرفت که کشف حقائق شباهت حاصل آید که عرفان همیست و حال عبارات از دست پس
فرمودند فلانی یعنی شیخ یوسف و افعلا بیوت بگو چگونه بتور و نموده بود گفت حضرت سلام
چنانچه قطره بدریامی رسد و میان قطره نماید بلکه قطره عین دریا میشود فرمودند این خود باری
مقوله سی و یوم همدین معنی حضرت شیخ ابراهیم فرمودند که وقتی شیخ یوسف باین بخت
در افعلا بیوت شباهت نوع واقع شده بود گفتیم چنانچه در یامی عظیم قطره جوش زنده و از آن سر
آورد و آن قطره نماذم خود متلاشی شود و همه دریا بگردان گردد و چنانچه فریاد بیت جوش در
قطره دریا خلفه در هم قنای چون افتد عظیمه بحری بچو شد و حساب شیخ یوسف انواقعه را قبول کرد
چون خدمت حضرت پر کردیم حضرت ایشان قبول کرد و پسند نمودند شیخ یوسف گفتیم شما بگو
بر من خود چنین شده بود گفت بر من چنین شده بود چنانچه قطره بدریامی رسد و بدریامی شود و دریا گردد
چنانچه گویند بیت چو قطره گشت اندر بحر چنانچه بحر شمس بود امکان نیزه گفتیم بر و صحیح با
گفتیم چنین نیست تا که رود بدل بسیار شد با و از بنده حضرت پیری در مزاده شیخ داود را فرمودند مطلب
هر دو فهمید بسیار صاخر او مطلب ما هر دو فهمید در خدمت حضرت پیر رسید و التماس نمود که شیخ
ابراهیم بگوید که چنین است شیخ یوسف قبول میکنند و میگوید که بر من چنین است و فرمودند با اعتبار بود
و بگوئید که شما هر دو را سگ بگوئید که این هر دو در پیش خود و اگر شیخ قبول کنند رسد خواهد شا بگوئید که ما از حضرت

قطب العالم شیخ عبدالقدوس قدس الله سره سند واریم پس این برود و هر دو کتب
 و بهره هیرت هیرت هی یکی هون هون هون گئی هراشی ه شیا بون سمندرمون سوکت هیرت
 جامی ه انجمال شیخ پشته و دیگر و و صره هیرت هیرت هیرت هون هون گئی هراشی ه
 سمندرمون هون سوکت هیرت جامی انجمال شیخ ابراهیم است اما تفاوت بسیار دارد که اول
 مرتبه جاشقی است و ثانی مرتبه مقصودت و آن سیرالی الهیت و این سیرالی الهیت هیرت هیرت
 سیرت هیرت است نزد مردان نسبت کامل هر یک در ویا فرست ه هون دریا هر کوشه میدان که مرد کامل
 این صاحبزاده شیخ و آرد و هوجب الهی حضرت تمامی احوال و قصه بیان نمود باز شیخ یوسف قبول کرد
 و گفت هر دو چگونه است گو با شیم از زود محاسن کی خود خلاص گو می باشد باز چون سخن فرمود
 هر دو و هر حضرت قطب العالم را خواند شیخ یوسف خاموش ماند و فکات وی شیخ را از و شیخ ششم ماه
 واقع شد و لیکن هر دو می اولاد و غیر حضرت بتاریخ نوزدهم شعبان میگفتند و مردش در قصه گنگه است
 و سنه وفات وی معلوم نیست و ذکر محقق نقشبند فرزند دوم حضرت عروه الوشقی محمد مصدوم است
 ایشان شرف الدین حجه الله علیه و آله است و ولادت ایشان است و هفتم رمضان روز جمعه
 و سی و چهار واقع شد حضرت مجدد حضرت ایشان مفرودند که فرزند نود و یک کلمات الهی برابرین چهار
 فرزند که حضرت مجدد نمازین الرجه محمد سعید مفرودند و پنج معلوم میشود که فرزند در ظاهر و باطن مثل
 و جد خود با کمال خواهد شد و قبل از این تحصیل علوم ظاهر و باطن و الهی خود فرست یافت و در سهراروق
 پایا چشمه اشکند خصیصه و تفسیر معانی غریبه بیان مینمودند و در سلوک باطن و تامل نسبت طریق احمدیه زود
 خود حاصل کرده اند و الی این مفرودند و نگاه ایشان نزد من می آیند ولی اختیار خطیر است
 پنجاه و یکبار بود و معروف شد و درین روز با بالیانات غریبه و خطابات عجیب سر از زمینا شد
 من آیم ایامی داشت من عبادی القاصین و این شد من الذین لا خوف علیهم و هم یخشون و الی این
 فرموده اند که آنحضرت صلی الله علیه و آله سلم ما انما خلقنا من صرح و حاجی مکمل سر زار بر موده اند و آن
 ارشاد و نبوت بود و آنکه که کلمات منبأ به دعوت شد و قطبیت ارشاد و نبوت نبوت بسیار کرد

نقشبندی
 شیخ یوسف

در آن فصل و او هم ذکر و توجه الی الله و امتیاز حضرت و کثرت الثواب و برکات عوام ظالمین از نظر ظهور
 خیر عادات بود و خواص معنی گاه ز ابر او تقصیر غلبی و در آن شب با او میبست و در آن شب با او
 رسم دست که طعام دو لقمه آن بخورد و چون در مجلس اجلاس که در آن شب از آن نشستی بطوریکه
 عاشق معطر آمدن معشوق میباشد و اگر احدی از اهل مجلس نام الله عزربان آورد و میبست
 شیخ در پیش گشتی و بر زمین نماند مرغ نمیند مرغ غلطی می در سنه یکبار و نود و هشتاد و هفت
 بود که محمد زبیر فرزند اکبر حضرت ابو العلی سپهر حضرت محمد نقشبند در وقت خود آنکس طریقه احمد
 بود در ولادت ایشان بر روز دوشنبه و پنجم ذی قعدة سنه یکبار و نود و هشتاد و هفت در آن شب
 در کسیت ابو البرکات واسم مبارک محمد زبیر در ایام خود در ایام ولایت از حیدر ایشان در
 بود درین عمر مشغول قوی شدند حافظ کلام عالم کثیر العبادت سلوک باطن از حد خود
 محمد نقشبند نموده بتوجهات علی حضرت در کمالات باطنی ختم المشایخ اولاد و اسمی از حضرت
 می و شده اند و فیوض طریقه محمد و پید و عالم بسطه ایشان شایع شده و ایشان در وقت
 قطب انشا و بود در طالبی سجدت ایشان عرض نمود و میخواستیم که تمام نسبتند احمدیه در کینو صبر
 عنایت فرمایند ایشان فرمودند ما این معمول نیست و تحمل بار نسبت الی که واقع می آید تا این که است
 و می آید این شایخ کرد ایشان بتوجه تمام نسبت عالم خود برد الفار و میوه در کتاب بنیاد و کتب پیوسته
 از اصحاب ایشان در حالت منع بود او را در محرم چو در گذشتند شفا یافت روز موت ایشان در می
 نبر مرد که قهر خیاالش روح ایشان بوده فاطم ایشان در سال که از نسوم اقطاب مقدم و حلت کردند
 است روز چهارشنبه چهارم ذی قعدة واقع شد و عمر پنجاه و نه و مدت شادستی و هشت سال بود
 محمد حسن در سال تقاضای مظهری است حافظ محمد حسن که اولاد شیخ عبد الحق محدث در خلفاء
 خواججه معصوم الله از حضرت سید نور محمد در آن سال نقلت که فرمودند بر عواری زیادت
 در آن شهر خود حافظ محمد حسن مرا فرمودیم در غیبت بخود می شناسد که گویم که درین کتب در
 است که گویم است کتب باطنی در کتب آنکه طاک اندر کرده بود و بعد آن از ایشان با سلف است

در آن شب با او میبست

در آن شب با او میبست

و در وقت بیماری معلوم خواهد بود که سنگ گمانی از او در جامی و فرو نهاده بودیم که هرگاه مالک آن
 خانه بود و خواهریم بود یکبار قدم بر آن گذاشتند بودیم از شوی این عمل خاک شکر کرده است الحق هر که در تقوی
 قدم میزند تربیت لایت او بیشتر و فایده ایشان باز هم دقیقه سینه هزار و صد و سی و پنج مجری است
 ذکر شهید السادات حضرت سید نور محمد پادوی رحمه الله علیه در سال تقاضای مظهر
 ظاهر بود و در علوم ظاهر و باطن فقیه کامل عارف کامل کسب سلوک طریق احمدیه از شیخ سیف الدین نمود
 و خدمت حافظ محمد بن محمد از علمای سیده سالبا تحصیل فیوض صحبت کرده کجالات بلند و مفاد
 از جمله مشرف شده اند استغراق قوی داشتند تا پانزده سال ایشان را بیخ فاقوت نموده مگر در وقت احوال
 نماز در آنحال تحفی راه می یافتند با غلبه الاحوال میشدند و در آخر حال ایشان را افاقی سپید آمد بکمال در
 تقوی و اتباع سنت عیار داشتند و در متابعت ادب و عادات مصطفی صلی الله علیه و سلم
 نهایت اهتمام میفرمودند کتاب سیر و اخلاق نبوی همواره پیش خود داشته موافق عمل می آوردند
 خلاف سنت می بست در بیت نکلا بنامند و در احوال باطن قضی روی نمود باز تفریح بسیار
 به بیضا سیدان گشت در لغت احیاء و تکلیف نمودند در دست مبارک خود قوت چند در زحمت و وقت
 که سنگی باره از آن خورده مراقبه می کردند از کثرت مراقبه ایشان خم شده بود سفر نمودن
 سال است که تغذیه طبیعت کبیت غذا نامانده در وقت حاجت آنچه میسر شود بخوریم ایشان را تمام دو
 تا تخم برش در وقت دانند از حال تقوی یکی از فرزندان خود روغن و یکی شکر عطا میفرمودند طعام اغنیای
 می خوردند که اکثر آن از طریقت شریانی نسبت یکبار طعامی از خانه و پیاداری خدمت ایشان
 بود فرمودند در طریقت معلوم میشد و این عمل صاحب را که مذکور است یعنی مرزا صاحب فرمودند
 و از روی نواریش حضرت ایشان را فرمودند شما نیز در این طعام خود نمائید تا حضرت متوجه بشود
 عرض کرده یعنی مرزا صاحب که طعام از وجه حلال است مگر سببیت ریا عفتی در این او یافته
 و تیر صاحب از مقامات منظری گویند که مرزا منظر جاننا چاره آمد میفرمودند که مکشوفات ایشان
 هیچ مطابق واقع بود بلکه توان گفت که ما مردم را بدیده سدر انجمن محسوس نشود که ایشان را تمام

در وقت بیماری معلوم خواهد بود که سنگ گمانی از او در جامی و فرو نهاده بودیم که هرگاه مالک آن خانه بود و خواهریم بود یکبار قدم بر آن گذاشتند بودیم از شوی این عمل خاک شکر کرده است الحق هر که در تقوی قدم میزند تربیت لایت او بیشتر و فایده ایشان باز هم دقیقه سینه هزار و صد و سی و پنج مجری است

معانه بگشت و تصرفات قوی داشتند برای برآمدن حاجات مصلحتان جهت میگذاشتند که بودی
 از طبق تو چه شریفی تخلف نمودی اگر کتابی از خانه اهل دنیا عبارت می طلبد نه نماز روز مطلقا
 آن نمی نمودند میفرمودند غلط صحبت آنها خلایق در بر آن بچیده است بعد از زوال غلط که است
 صحبت مبارک زائل می شد مطلقا آن میفرمودند قول حضرت ایشان یعنی مزار جانها مان حرمه است
 را بخدمت ایشان صحبت قوی بود بجز ذکر نام ایشان چشم بر آب میشدند میفرمودند تا کسی که غرض
 زیارت حضرت سید بگردند اگر ایشان بر آمدند بخدمت کامله الهی میان تا زود میسر شود که خلق این
 چنین باب کمال است رضی الله تعالی عنه در یازدهم و بیست و نهم و صد و سی و پنج و شصت از
 و کر آن کاشف سرا عاشق بود و کار خلاصه روزگار زبده ابرار کرده اکار کیا
 شب نده دار صائم النهار سید عالی مبارک عالی و فار بندگی حضرت سید ابوالفضل انجلی قدس الله
 تعالی سیر انبیه ضعیفی است از مناقات چهار پنجاه و هفت لایق لایق گوید که وی اراد
 خدمت بندگی شیخ محمد صادق گنوی قدس سره شیدا و تربیت از فرزند ارجمند وی حضرت شیخ
 را و دیانت بود دور و جدی باغ توغل بسیار داشت دور مجاهده و ریاضت مستقیم بوده در فقر و فاقه
 روزگار و در خلق و خواص عظیم المثال در عشق حقیقی و مجازی بیچینا بود و مطایبه هر چه خود را گلی تمام داشت
 و عمری در زیانته و تمام مدت عمر خویش بجز در استغراق باطن گذراند و بعد از آن ایستاد که در قیاس
 و در بیستم نیشکر در وی که آنجا زاعت نیشکر و غیره کاشت می نمودند رفته بود وقت شب در موضعی که نیشکر
 نیشکر در آن کاشیده بودند و بعد نیشکر پیدا کرده بر دیوار احاطه آن موضع نشسته بود و در نظر
 آهنگی بر دیدن آنجا بود و نیشکر در آن جوش میدادند اتفاقا در آنوقت راسته زرگان کوه بود
 چیزی بزبان میزدی با و از خوش میگفت و آن الفاظ نیست سه تون جلیبا جا کبارا تیری که
 نمالکی کارا آهوی رات اند میری به جوگی کسی میری به بجز استماع آنصوت وی حضرت را عالم
 شوق و ذوق در گرفت لغوه بود آورد و از دیوار در نظر نیشکر میفتاد و در میان از هر طرف می
 وی حضرت را از آن شرمیدند دیدند که هیچ از اندام مبارکش نشوخت بود و مردم آن مقام

و چهرت بماندند و بعد از تمام در حلقه ارادت وی حضرت در آمدند و وی قدس سره شصت و سی
 یافتند و در تربیت و پرورش ایشان شصت و چهار تمام است بر قدس سره حضرت در انچه زیادت گاه مردم خاص
 مولوی محمد کریم براسی و اقباس الانوار احوالات حضرت چشتی تا حضرت شیخ داود گنگوهری
 از احوال خلیفه وی حضرت سید ابوالعالی نوشته اند چونکه مولوی معز و در سلسله حضرت شیخ
 بیوند که ایشان هم خلیفه وی حضرت اند منسک است از بیجاغنان قلم اند کرد و احوال ایشان در این کتاب
 منعطف است لهذا یکی از مریدان واقف معارف با لسان حضرت خواججه عبدالعزیز ذکر و احوال حضرت
 سید ابوالعالی و حضرت سید محمد سعید نرندی عرف میران شاه بهیکه سید محمد سالم و
 حضرت محمد اعظم و حضرت حافظ محمد موسی و خلفای حافظ صاحب مریدان صاحب کمال
 داؤد بن مامون می حرره علیهم السلام مرتب ساختند و احوال بعضی کتاب زبانی بعضی نقلت میکنند چنانکه
 بنویسد صاحب فوائد الفوائد سید لطف الله جلندری زبانی صاحبزاده میان محمد باقر
 قدس سره میفرماید که حضرت مرشد جناب عالی سید ابوالعالی را همسایه بود نهایت بد مزاج که بنام
 اسم عالی زبان می آورد و پیشینان با رگه عالی عرض کرده اراده او به نادید نمودند و بعد
 اجازت نمودند در می همبرین گذشت از امر اجل و او را بود با سماع این واقعه وی حضرت گریه کرده
 و با بغت روز بخوردند و در شاه بدندیده عرض کرد برای آن شقی حضرت چنان غم و الم میگشاید
 که با سوت دامن انبیا و اولیا زانو بسیار در پیش زانو شدن آن بفر چندین کسان ممکن نیست حال او
 کا در بردارنده و صاف کننده چرک و آلودگی جامه این فقیر بود اکنون اندام را که توان بود پس آن
 کشیدند ایضا در آن نقلت زبانی شیخ داود شیخ موسی ساکن سیوانه در شاه غلام محمد کریم
 گردیده که زبانی حضرت مرشد اتفاق را محبت رود او بود و از بیجاغ خرمود نامت شده با دو ماه
 اکل شرب نفرمودند و در وقت نماز خادمان پیش مبارکش را اجنبانیده آگاه میباشند وی حضرت
 میفرمودند که ما را خبری نیست و ضوکتانید و بر نماز ایستاده نماشید مدتی همبرین گذشت
 برومی داد و برگرد که وقت نماز میسیدی از خود آگاه گردیده وضو نموده نماز را اسکندند
 در آن

برآمدی حضرت میراجی این منبت سنگی از سیوه سوره گرفته در تصدیق کرامت حضرت اختیار کرده
 حضرت میراجی ابراهیمی تعلیم علم ظاهر و باطنی شاهان و بزرگان حضرت را بمقتضای مصلحتی باطنی
 پیشه کردگان انجمنی را در یافتن و بر اقامت میکردند و میگفتند که باقی عمر الفت مناسبت و در حضرت
 مقتضای حضرت طبایع بر روی آن بچه زدند که دو مرد را در یادگار گوشت و از شکست چون آخوند
 با بر آفرینان سبب طمع دنیا و می دست پر و سنگی سالکان با دیده طریقت را گرفتار نکند بر روی
 روی با مقتضای صفرس با طفلان بیازی مشغول شد چند مدت بمبرین گذشت تا روزی حضرت
 شاه جلال سواد شاه فاضل مجدوب فرزندان شاه قیصر قوری که برای تعلیم بریدان بر کرامت شریف آورد
 در وقت ارتضیه کردید که کودکان بازی میکنند و در حضرت بنور بیان اینها بود و شاه جلال
 یک استغناء نمود چون نوبت بحضرت رسید پرسید که این فرزند کست گفتند که فرزند مسدود
 است بجز شنیدن این است بر روی حضرت نباده شفقت تمام فرمود که ای صاحبزاده این
 بازی نیست وقت شغل خواندن نوشتن است در وقت شش از من بخوانم حکم که آخوند از کتیب بر روی
 در شاه جلال گفت که امروز برای شما تمام میکنم آخوند را در تعلیم تا کسی بنام وقت چهار کس از فرزندان
 خود فرمود که از هر کس خود و تویش برایش خرج کاغذ و غیره در و اول آخوند صاحبزاده حضورش از خدمت
 است که تعلیم می نمایند و بعد در حضرت اطلالیه همراه خود طعام خوردانند و قدری با عالم در ده
 فرمود که این امیرش و آله خود بر روی حضرت گفت در حق می حق عالی است شاه جلال علی
 تعلیمی و کاغذ و لباس همراه خود گرفته و در حضرت را از خواب باری ساخته و دست در روی خود
 میباید نوشتانند و بنام آخوند پرورد فرمودند که نزد شما سفارش آید ایم آخوند گفت هر چه بفرمایند
 و بیان قول است لیکن در باب شاه بهیکه سفارش فرمایند حضرت شاه جلال جلال آید و گفت خود
 معنی که از فرموده بهر اکار نمودی آخوند بر نزد و معذرت پیش آمد و گفت بنده را هیچ مجال نکند
 هر چه فرمایند در سعادت خود میدانم آنگاه شاه جلال را بخوند فرمود که پیش تو آن مجید گلستان
 در استان خود خواند و خلیفه کتیب خواهد شد و در گوشه ای گفت که این حدیث را در طبع زمان است

که خدمت او بود با بی سجا آری و تعلیم تقاضای او را در می از چهار وقت از خود بگوشتن تمام می نمود
حضرت مشغول گشت تا در وقت شیشم از کلام اجداد و هر دو کتاب که خوانده شد خلافت
مفتوح شد و بعد چند روز برای تعلیم اطفال کهنی علیه و مقربان حضرت چون که در ایام جوانی در
شخصی ساکنان کهرام عمده فوجیاری یافته روانه الفیغ شدند حضرت میرانجی را نیز برای تعلیم خود
همراه برد چون در آن موضع رسید شوق معرفت آید بر باطن می حضرت ظهور نمود و در الفیغ درویشان
به طاعت و سبک که سید پهلوان میگردد و چند روزی در آنجا بود تا بعد از طلوع یافت گمان که شاید همراه آید
شده پرونده ما را شرمندگی بروی والدۀ ایشان پیش روی حضرت اکبرام رسانید و در پیش رو نهادند
قاسم نام در موضع ملوی که از کهرام بازده کرده است سکونت پیش میبرد و آنجا رفتن یکسال بعد
مانند در پیشگاه آن پادشاه پساختند و بی شاه قاسم بر می معطف خانه خود همیشه تراشیده بود و قاسم در
درویشان گفت همیشه در کوه پیارید در درویشان آنرا برود آن سخن می حضرت میرانجی آنرا برود
بیر و یاران می خانه بناوند و همیشه قدری کم بود بیکت ایشان بر آید چون در درویشان تصرف ایشان
رینند گناه در خرقه پیش شاه قاسم بر زمین زینند و گفتند که این فقره بر گلخن میکشید و از کلمات بیوایی خبرند
بوی که چنین تصرف او اند و ما تا حال محروم ماندیم تا با هم صاحب تصرف کرد اینند و گفت که تا چشم
است این رخ رسید زاده است و آقا و اجداد هم صاحب گمان بوده اند و در این مصلحت در آن ایام پادشاه
قاسم را آنجا بود و گفت ای قاسم ما این همچون من میبریم و میرانجی چون در ایام عظیم است از ما و شما میرانجی او
خواهد شد باید که او را رخصت دهند تا بجای او بگری طلب نماید و بطریق سید شاه قاسم حکم سیدی حضرت
رضت فرمود حضرت میرانجی فرمودند که چند مرتبه بجهت شما ماندم الحال جواب میدهند تا بگویند که اینند
فرماند که پیش کدام بزرگی برویم اتفاقاً شاه نهادن از طالبان حضرت شاه ایوب المعالی در آنجا بود
گفت بر آنرا کاملی بریم که مطلوب میرساند لیکن بر پیران شناسی باید حضرت میرانجی فرمودند که اینند
شناسی باید العرض ما وقت شاه پهلوان میرانجی از موضع غرضی پادشاه اینند که در آنجا
شاه ایوب المعالی بود و پادشاه شد چون فرمودند پادشاه پهلوان چنین فرمودند که اینند

خدای تعالی فرمود که در حق او کجا که باشد ایده گفت پیشتر می آید خیر انجمن که بجهت حق پس نمانده بود و در سجده
 کوبی تا مدتها و بنا بر اول از حضرت شریف بجهت این انجمن را از انظار راه همراه خود گرفته است و حضرت
 نیز حضرت سید علی مرتضی را از حضرت علی در میان راه مشاهده نمودند که پیر من طریقت پلین عابدی است
 در حق زنده شده و خدا تعالی فرمود که اینها نیز از من است و اینها است یعنی تقدیر انجمن عرض کردند
 که چشم و از آنوقت که رسیدند و بعد از آن مقصود که فرمودند در حضرت مراجعت دادند و در حکم حضرت
 باین طریقی رسیدند و اینها بیوشن شدند و راسته روز بیوشن ماندند و گفت از او من رسیدند و چون بیوشن
 از اینجا بگذریم رسیدند و در مسجد محمد فاضل قانوق گوسکونت کردند محمد فاضل برای وی حضرت هر دو
 طعام لطیف میفرستادند و از خوردن طعام لذت زیادی در عبادت در ریاضت فتور روی داد و بعد در مسجد
 که آنجا از یک متر شریف است اقامت اختیار کردند و مردی را فرمودند که مراد خیال عمل کرد آن
 و طعام هر چه با هر روز برای من بیاری طعام زیاد بخور و اختیار کرده ام که کسب از دست است او
 سعادت خود دانسته قبول کرد و یکسانی زمان هر روز بیشتر کرد و اما بعد شش روز با حضرت در در کشتان
 خود کرد و در نمازهای قلب بر در حاتم روی نمودند و در حق حضرت خدای تعالی در اینجهت هر روز حضرت
 که شش روز بیشتر میگردید و یکبار روی خوشیش افتاد حضرت سید انجمن که فرمودند که بگوئی از ریش هر چه
 شد خوشیش افتاد است همانچنان روانه انجمن شده و کسب بر سر من عرض نمودند که فلان روز یکبار انجمن
 شش روز خوشیش افتاده است حضرت خدای تعالی سید انجمن را همراه گرفته فرمودند و انجمن کجا است حضرت سید
 در چهارشنبه بنظر گذارید مرشد عالی از اینجا که شیخ کامل بود و در وقت او مرشد کمالی مندی یافتند که
 بر او بسیار که چیز پیش وفات توفیق کند فرمودند که بعد از این فقر نسبت فقر چیزی دیگر است چون حکیم حادق
 باطنی اینها را با الهام اختیار کلی شوی مگر بر این گفتا کرد و راسته روز یکبار مرغن بیان سید انجمن را
 انصافی طلب که روح بیرون شد و نقاب خفا بر روی خود انداخت بعد از آن سید سعید را حضرت کرد و در
 خدا شنید انجمنی حضرت با تو بگویم سیده در یاد حق مستغرق گشت بعد چند وقت بقعه خدای تعالی منفر
 رسید چون برای سبب کثرت بجا بود ریاضت و وقت طعام و نام ضعف شده بود در جواب شست

که ای حال طاقت نفس بخارم در هر صبح چند سجده شریفه حاضر خواهم شد چون حاصل شود روزه را که در
نفس خود را علامت نمودند چنانچه پیشتر عمل نموده بودی و در وقت نمودی بعد از آن معاینه حاصل نمودی
روان شدند و در هر صبح و در پاس نزد یک غروب آفتاب اینها رسیدند بنایان پس بعد از آنکه
از کتاف روان شدند عرض نمودند امر روز قریب در پاس روز از رتبه شریف مشرف شدیم ضعیف
کمال جواب گوئیم و قاصد را روانه ساختیم بعد از آن نفس خود را علامت کردیم و نوحه و بواس
بعضی رسیدیم باز پرسیدند که در بایستی همچون بچه طور عبور نمودی گفتند که بر روی آب گذر کردیم
و با پیشتر هم نشد پس در همین جواب رسوال نصیحت کردند و فرمودند که میران رعایت حساب است
بعد از آن میرانچی در چند روز که ام رسیدند کوششی عبور نمودند و بکار خود مشغول شدند و در وقت
شب یک تنه بر چاه انداخته و بر آن نشسته یاد حق میکردند و نفس منفری بودند اگر در خواب خوابی
چاه خوابی افتاد و از کوهها پارچه کهنه جمع کرده شب پاک میکردند و بر زمین میوزی میوزند
برای بر این گذرانند همچون جناب عالی وقت رخصت فرمودند که میران تو تکلیف آمدن اینجا کجاست
که من نزد تو خواهم رسید بنا بر آن میرانچی باز زیارت فرمودند حضرت جناب عالی بموجب وعده نمودند
و بر این گناه و جامه چاد و عطا فرمودند میرانچی عرض کردند که بنده لیاقت این لباس ندارد فرمودند
من میگویم و تو غدر در میان می آری حضرت میرانچی برای امتثال امر عالی شاه ابوالمعالی رویشد کرد
بجا آورد بعد از آن از حجره بیرون آمد و در پیشتر خلافت مشرف ساختند حضرت مرشدان
مولانا و سید نامی فرمودند سقف حجره شریف حضرت شاه ابوالمعالی قدس سره کهنه شده بود
میران برف میزدند سبک و تمیز دست نمیشد حضرت فرمودند لیکار بگیر از میران دست بکن
میرانچی در آنوقت در حله بودند چون چوایه طلبی از بارگاه شاه کردید حسب الطلب بیرون حله
مخفی جان شدند حکم دادند که برای سقف کونین حجره طلب کنیم حسب الامر میرانچی سقف حجره
رفتند گناه از آن دور کرد و در کل انداخته و آب پوشیده در کوفتش آن مشغول شدند در هر غروب که گوید
بر روی میزدند مقامی مکتوب میگشت در رساله مذکور است صاحب تریقه المار واج رسید علیهم

حاصل جانندری که اجل خلیفه وی حضرت است میگوید که چون فریب پاترزه سالکی
رسیدم بخواندن مطول خدمت سید کبیر مشغول شدم و دل زنده ریس علوم رسمی سیر شده بود
بنابر آن مطالعه کتاب عوارف مشغول میبودم میخواستم که شیخیت شیخی رسم که در طریقه
بود و اکثر معتبرین دلالت بر شاخ حقیقت نمیدادند و ما بر حضرت پیر سید کبیر الغرض از این معنی
خاطر میبود که شبی در خواب دیدیم که خوب و پیش من آمد و گفت حضرت شیخ فرید گنجشکر را پیش تو رسانده
و فرموده اند که بیاد حق شتغال غائی و تقاضای کن چون بیدار شدم در یادتم که مشایخ حقیقت
بطریقه خود میکشند و آنجا و اجداد من نیز درین سلسله ارادت دارند و غرضم کردم که در طریقه حقیقت
خواهم کرد پس دیدم که درین زمان در سلسله حقیقت کدام شیخی است اکثر مل همه میگفتند که درین
شکل سید بیکی ندیده ایم و سابقان ایشان بگویند یا حقیقت از استماع این سخنان کوشش من
پیر و شکیر قوت میگرفت تا شبی در خواب دیدم که من سید عابد فرزند سید ابراهیم مرحومین کجا
ایم ناگاه دیدم که من قور بر منی زیارت سید بیکی علیه الرحمه برویم گفت باشد پس این شب
تا بصورتی شرح میدهم و حضرت پیر و شکیر در آن محراب چهار پایی نشسته اند و سر بجانب مغرب و ما
هر دو از جانب غربی آمده بقا سله معنای در عهده نمیدانیم از چهار پایی لخط ایستاده بجانب مشرق
روان شدیم چون قدری سافت فرستیم سید عابد گفتیم که در پیش تو اگر دیده باشی زیارت کنیم
که هنوز سیری حاصل نشده پس باز گریه میخوانیم و تمام کسب کرده بقابل چهار پایی ایستادیم ناگاه حضرت
پیر و شکیر دست مبارک همچو رقی خاطر در آن گزیده دست است من گرفته بسوی خود کشید
بپایه چهار پایی رسید حضرت پیر و شکیر فرمودند که این کوزه بگیر و وقت ساز و وقت ساز خشن آغاز کردیم
و دیدم که وقت نماز عصر فریاد و دعوت تمام کردم ناگاه از خواب بیدارم دیدم که وقت نماز عصر است
و در نماز ختم و سجده زنده نماز بجا است گذارم و پیش از آن هر چند سعی کردم که کتیا را از نماز وقت
گذارم سیر نشیدم از آن روز از برکت حضرت پیر و شکیر بجا است نماز پیر رسیدم وقت نماز
سینه بجا و ای رسمیت بگوشیدم بود شیخ محمد شاه کرمانی که از کار بر مریدان حضرت پیر و شکیر

بچم در مجلس حاضر بود از حضرت سوال کرد که این بیت خواب شیراز علیه الرحمه بعیت برید قوی مع
 چه و اینها دارند و در از دستنی این کوه استینان بین چه معنی دارد در از دستنی در و لیسان
 فرمودند که در سببهای در و لیسان در از میباشند و بدو میسرند که فاضل جالبندری این معنی است
 دیده دو شبته است و اندر وی کرم تعبیر این فقیر فاضل جالبندری بنویسند و تفصیل آن بیان کردند که این
 را کجی طاقت آن بود که یک قدم راه رود من در آن کشیده و بدست شود پر شمشیر آورده ام چون اراد
 قدم نهادن کردی من قدم او در پیشتری انداختم و اشارت بان کشیدن کردند که در خواب است در از
 کرده این کس را بجانب خود کشیده بودند و بان پیدا شدن بساط که این معنی مانده را در راه حادث
 بود از شنیدن این سوال جواب متنبشدم که آنچه در خواب بیداری گذشته از احوال علم و قدرت حضرت
 که متعلق با خلاق است اندر دین است این صفا نقل است و نیز در مجلس شرح فرمود که آیه کریمه که میستند
 در میان آمد یکی از علماء در آنجا نشسته بود گفت که در اینجا اخبار معنی انشا است و معنی آنست که باید
 گفت بر این اگر با کان یعنی از حدث اصغر و اگر حضرت فرمودند که اخبار را بر این خاص کردن چه ضرر در آن
 که من میکنند و آنرا واحد اکسانی و هزار وی میکنند مگر کسافی که پاک اندازد لایسهای شنبلی و اخترا
 ساخته فرمودند که فاضل جالبندری ای این معنی که گفته ام موجب صیغه و ترکیب است و فرمودند که من علم
 صیغه و ترکیب دیگر علوم نخواهد ام اما وقتی که در گفتگو در می آیم ارواح پیران معنی میشوند و تلقین
 بنمایند بیان سیدین بشرف ارادت و تلقین سید علیم است فاضل طولی دارد و لیکن برخی از آن واجب است
 و خلاصه کرده نگاه داشته ام که امامت و خوارق عادات و واقعات و کشوفات مقامات مشوق و ذوق مشوق
 عشق و ترک تجرید و سیرالی است و سیر فی بهر و سایر بی نظیر ابان لی استدی حضرت سیران سید شاه سید علی
 و از شریف است و سیر بنشاد و پنج سیده بود و فاشدی حضرت بر در و شنبه و پنجم رمضان سال کنیز بود و سید علی
 از سیری در راه مذکور است و کتاب فی الفیاض سید علی استدی فی سید خلیفه در می حضرت جلال و در آن
 خلیفه شاه محمد باقر زنده از چند حضرت سید شاه ابوالعالی دوم حضرت شاه نظار الهی حضرت شاه محمد باقر
 با لایحه استدی سید علیم سید فاضل جالبندری سید علی المومنین هم شیخ نعمت الله ششم بیان شاه او رنگ تحصیل

محکم شد ز غیره از شیخ خود نموده و قصه بنویسید و مسترشد استغفار میدشت و فرشی هم با نجاست
 به قلم خواجده مطهر محاسب خطاب بنوای سبش در درگاه نظر خان سپارد و وزیر خالکیر شاه بود
 مسجد ساخته ایشان است ششم امامان بعد شاه با جرات پرورد خداست در زنده بارش است
 استغفار میدشت و فرشی هم با نجاست بنام سید جواد و هم میان الی بنده یازدهم سید شاه محمد ششم
 سید نقی کرد پری سید غلام الدین چهاردهم میان محمد شاه پانزدهم حاکم بیست و یکم
 سیان شاه شجاع قتال هجدهم میان کریم سید سید حیات نوزدهم خواجده عبدالستیم سیان
 عبدالرحمن بیست یکم میان عنایت الله پیر خون نهم شریف حضرت عبدالکریم بیست و دوم میان غلام
 بیست و دوم میان حاج بن خان بیست چهارم مولوی غلام حسین بیست و پنجم میان شیخ محمد شرف سیان
 افضل بیست و ششم میان محمد اعظم بیست و هفتم شیخ پیر محمد بیست و هشتم میان محمد طاهر سیان بیست و نهم
 شیخ محمد میان محمد پیر جویسی دوم میان ابوبکر شیخ سید علی محمد با فضل جالندری سی و چهارم
 محمد شرف و بعضی از قوم هند و موسی بود چنانچه بابا بولا نامند که در زمان محمود پری سی و پنجم
 صوفی صمدی شیخ ششم میان محمد مراد سی و هفتم میان محمد جیون سی و هشتم میان محمد ناصر سی و نهم
 محمد از چشم میان محمد موسی سی و دهم شاه لطیف جالندری سی و یازدهم حضرت سید محمد سالم
 روپری چون پیراکی اوقات یافته بعد در ایشان اثره که سکون می حضرت بود گفتند بر اثره
 و ساوات سوانه که مولودی بود پیراه او با می دی شده گفتند سیدوانه بر سر شیخ امامان آمد و در
 در ایشان جمع شده باز و سا که امر مشورت نموده بگردم که در وطن می بود و در آن کرد و در کمال
 عروس خلیفه اول سید محمد با و بر آن شده که تا بورت را با اثره برید در ایشان معجزه اجمع ساخته فرمودند
 شود پیر جیون اشاره شود و عمل آنند صاحبزاده سید محمد باقر شیخ امامان بعد سید پیر که شماره اول بود و در
 بنام محمد که حاجی از ویل شاد پیر سید سید است امام و ما در آن مقام قیام یافت اینده خاطر جمع باز دیده
 بانفاق گویند پیراکی در آن قلع و کالان و زید عارفان آل شیخی اولاد علی سید محمد عالم تری حلی
 در آن خطا پیر شیخی جزا علیها در سال مذکور است و مولود و وطن کیمت قصه پیراکی است مرد خلیفه شادمان

شیخ پیر جیون
 شیخ پیر جیون

و از اهل و نسل سادات است خلف رشید سید محمد رضا بن سید ابو محمد بن سید فتح الدین بن سید ابوالفتح
 بن سید عبدالجلیل بن سید عابد بن سید عامی محمد حسین بن سید ابو سعید بن سید محمد عارف
 بن سید امیر بیده بن سید محمود بن سید محمد که از تیره غوز و که سادات میباشند و تیره کلان
 از تواج چهار است و در و پر ساکن شدند بن سید احمد بن سید سعید بن سید صلاح الدین
 بن سید صغیر بن سید جمال الدین بن سید موسی بن سید موسی بن سید عامر بن سید محمد بن سید
 بن سید شهاب الدین بن سید موسی بن سید صغیر بن امام عبدالله بن سید امام محمد باقر
 بن سید امام علی اوسط زین العابدین بن امیر المومنین امام حسین بن امیر المومنین علی مرتضی کرم الله
 وجهه نقلست زبانی حامی محمد حیات که سید محمد اعظم از سید محمد سالم رحمة الله علیها سوال
 نمود که حضرت شیخ را اختیار است بهر صورتی که خواهد و نمایان سخن راست است فرمودند راست
 است و دست راست بر روی خود مالیه بجز خود و سالکی نمودار شدند و باز دست مالیه بجز خود
 و باز دست مالیه چنانکه بود پیش سفید نمودار شدند و پیشانی جناب سید محمد اعظم بوسید و در
 که کسی درین زمان نیست که اینچنین سخن را استفسار نماید الحمد لله که تراحو علی شمل است نقلست
 چون شوق و ذوق محبت الهی و در عشق در دل پیدا شد خدمت میرانجی رسید و بیعت کرد و مجاہدت
 و ریاضات بسیار کشید و در یاد حق چنان مستغرق شدند که تنها از خانان جدا شده و تا مرده و از بهر سال
 پوشیده بودند و در فراق ایشان دالین وی اکثرت گریه ناپیاشدند میرانجی چون این حال
 دیدند از نور باطن دریافتند آن حضرت را از کنار دریای شور باز آوردند و روانه روپر نمودند
 چشم و الدین ایشان بینا شدند و شادی ایشان بعمل آوردند وی حضرت اشعار جهان بسیار
 میکشیدند مراعات و خاطر واری با مہمان بغایت میکردند خلیفہ اول وی حضرت محمد مجید نظر
 دوم خلیفہ حامی محمد حیات آن گراکن موضع مذکور و وفات وی حضرت در هزار و یکصد و پنجاه
 پنج تاریخ و عاشر شمس شبستان در روز پیر شریف در روز پیر شریف و در حضرت علی بن ابی طالب
 پادشاه ولایت آن نوپا هستند و جدا در وی حضرت بودند از مسجده بیت شمال است

نصف کتاب

در این کتاب که مرزا جان جانان مظفر شهبید قدس سره در یکتوب اول
 در جمله کتب و ابواب خویش حضرت شهبید قدس سره در باب مرزا جان جانان مظفر شهبید قدس سره
 سره میفرماید بر عذر دارا کمر الحاس عمر بنیاد و صب از فقیر کرده اند چون فایده معتد به این مرتب
 نبود و تقاضای می نمودم اکنون که سماعت از صد گذشت محلی مهر میشود در یانید که تحقیقت سر پای وجود
 فقیر در آغاز کف آبی است و در انجام مشیت خاکی و در عالم اعتبار نسبت این خاکسار به است مشیت
 واسطه توسط محمد بن حنیفه پیشتر شده که برای علی مرتضی علیه التمه و الثناء میرسد امیر کمال الدین نام
 کی از اجداد فقیر در سنه هشتصد و هجری بقبریهی از بلده مسالیت در مملکت ترکستان افتاد
 و با صیبری که تا کمان آن حدودش که سر راه الواس قافشالان بود و وصلت دست داد چون با او
 پسری نبود بعد فوتش حکومت آن ناحیه تعلق با اولاد ایشان گرفت و تمیکه بجایون بادشاه
 ممالک هندوستان را از دست افغانیه شور مستخلص گردانید از آن فاندان دو پسر در محوگان
 و بابا خان نام که سبه واسطه با میرزا کور میرسد همراه آورد و احوال این پسر دو در تواریخ اکبری
 مینویسند و نسب باوری این بزرگان بجایزاده امیر صاحب قران میرسد و نسب فقیر چهار
 واسطه با بابا خان منتهی میگردد و پدرم بچرم خان مذکور که در عهد اکبری مصدر بنی شده بود و چهار کم
 منجی گرفتار ماند و عمری در خدمت او رنگ زیب با دشا گزرا نیده و آخر به ولت ترک دنیا سفر
 و مقور گردید و در خدمت بزرگی از خلفای طرفه قادریه استفاده نمود و در سال هزار و صد و سی و هفت
 هجری انتقال ازین عالم فرمود و در سال هزار و صد و سی و نه ولادت فقیر الفائق افتاد و در عهد شاه
 سالگی گردید و در نیم شصت و در سال هشتاد و سه دست از دنیا برداشت و پانزده
 در خدمت و پناه فقر گذاشت علوم متعارف در عهد پدر خوانده بود و کتب حدیث در خدمت
 حضرت حاجی محمد افضل الکوئی تلمیذ شیخ الحدیث شیخ عبداللہ این سالم کی گذرانیده و قران مجید
 در جامعہ عبدالرحمن و دیوبند تلمیذ شیخ الفکر شیخ عبداللہ مستوفی بسند کرده و در طریقه شریف
 از مراد با زبانه مطلق از جهاب طرفه کسب و استیسا در عهد نور محمد با اولی بر منی اله تعالی عنہ

که بد واسطه حضرت قیوم ربانی مجد و الف ثانی رضی الله عنده میر رسید گرفت و عمری مد خدمت ایشان
سیر کرده بعد وفات شان از مشایخ متعدد و این طریقه استقاده نموده و آخر در استان دینق شان
بعزت شیخ الشیوخ شیخ محمد عابد سندی رضی الله تعالی عنده که ایشان نیز بنویسند واسطه حضرت مجد
میر رسید خیره نیاز بود مدتی خدمت ایشان کرده حقوق و اجازت طریقه قادریه و مشهور و دیه و حشمت
حاصل نمود و تا امروز که هزار و صد و بیست و پنج هجری است بکلم این حضرات از سی سال تیرت
طالبات غذا مشغول است غذا ختمه بخیر گرداناد این سلام حضرت شاه غلام علی صاحب سال
مقامات مظفری می نویسد میفرمودند برایت میر ما شوم جالبیگر رسیده ایم میگفتند میر ما بخیر در
حکم کلام الله میبودند میر ما شوم را الهام شد که دست شما در دست و مدفن شما خط کشیر است
بطبی ارض در کشیر رفته استقالی کرد و در رحمة الله علیه تخمین صحبت بسیاری از بزرگان در بافته نظر
عنایت ایشان رسیده اند و مفتاح التواریخ است میر غلام علی آزاد میگوید که سولانا در
یا نصد سال پیشتر فرموده و کرامتش دانمونه بدیت جان در اول مظفر در گاه شد
جان جان خود مظفر الله شمس بود عمر شریف در تب بعد رسیده بود ایضا مکتوب موم
رسیده بودند که بزرگی میگوید که صوفی ما خود را از کافر و رنگ بدتر نداند از کافر رنگ بدتر است
یعنی چگونه راست آید که صوفی البته مومن است محذوم بذهب حضرت مجددیه حقائق ممکن است
مرکب اند از اجسام اضافیه و ضلال صفات حقیقیه یعنی آن اعدام بنا بر تقابل اسما و صفات
در علم الهی شوقی پیدا کرد و در ایام انوار اسما و صفات گشته مبارکی تعنیات عالم گردید
و در خارج ظلی که ظل خارج حقیقی است بصنع خداوندی بوجود ظلی موجود شده بنا بر این نسبت
مصدر آثار از خیر و شر شده اند از جهت عدم ذاتی کسب بشر میمانند و از جهت وجود ظلی کسب
خیر مخفی نیست که در عالم تنس بر گاه شخصی بر مرآة عمالی از انوار شمس نظر میکند بلاخط اولی حال
انوار را می بیند مرآة را چرا که مرآة در شیشان انوار مخفی و مستور گشته است و هر گاه بدست
نگاه کند بجا اول مخفی تعیین ذاتی خود را خواهد دید و انوار را چرا که نظر او بر ظاهر است پس نظر

صوفی در مقام شریف و حسنه بر حقیقت وجود که در آن مظهر است و مقصد خیر شده است می افتد
 و چون در خود نظر میکند نگاه او حقیقت عدم که ذاتی اوست و منشأ شر است خواهد افتاد و خود را
 از خیر و کمال مطلقاً عاقل خواهد دید و خیر کمال عاریتی را که از حقیقت وجود کسب کرده از آن خود نخواهد
 یافت تا چاره خود را از کافرو دیگر اشیا حسنه بدتر خواهد فهمید از آنجا معلوم شد که مقصود قابل
 این قول است که صوفی کمال خیر و کمال را اصلاً منسوب بخود ننماید و مستعار میدانند و همین است معنی
 فناء تام و جامل شهو و حجب و اگر صوفی را نظر بر حقیقت وجود انوار مستعار خود می افتد و جهت
 بر آیت او که عدم است مستور نماید از وجود عوئی انا الشمس سر بر میزند و همین است سر تا آخر گفتار
 حسین بن منصور حرالد علیه لرحمة الخبیب و روی خود معذور بود اما در آن دید خطا کرد و از غلبه
 سکر در جهت وجود جهت عدم تمیز نتوانست و بسیاری از سالکان این راه را از این چنین اغلاط واقع
 میشود الا من عذر الله تعالی بربک صبیح علی سلم حالات با کرامات حضرت ایشان
 از رساله مقامات و رساله معمولات و مکتوبات مظهری ظاهر و الظاهر من الشمس میگردند حاجت تمیز
 و تکریم نیست تاریخ وفات عاشق حمید امانت شهید او تقریب واقع وفات در دی ماه و میفرمایند
 بیست بلوغ تربیت من یافتند از غیب تحریری که این مقول را خبر یگانگی نیست تقصیری
 حضرت حاجی رفیع الدین خان یکی از روسای و بزرگان این شهر را با او با و بوده اند و در حساب
 شیخ فاروقی و صاحب تصانیف محقق بودند مولانا شاه عبدالعزیز و بلوی قدس سره
 اکثر جواب خطایشان مینوشتند بودند چنانچه مجموع آنها پر از مسایل رساله است مستعمل
 سول و اجوبه و بسیار مشایخ صوفیه و بزرگان دین را دیده بودند و صحبت یافتند و شوق زیارت
 مرتبه شد یغین و داشتند آنحضرت صلی الله علیه و سلم را بحول دید و با اشاره آنحضرت شرف
 زیارت حرمین شد یغین مشرف شدند و هر مکان و هر مقام را تحقیق ساخته و خانه کعبه را
 پیچوده در سفر الحرمین فریاد میخواندند و در آنروز بجمعه و آنجا گسند بگذرند و در حدیث است و فانی
 فی ایشان در رساله مذکوره مینویسند و زرا با جانان او حاضری او از علم و دل و انصاف

اول شریعت و طریقت و فصاحت لسان و بلاغت بیان محتاج بجزیر نیست با فقیر بسیار است
 و شفقت میفرمودند هر گاه بر او آید آدمی غریب خانه را بخدمت خود مشرف میساختند و یکبار هم
 آنجا اقامت فرمود و مضمون این خطبیت حمد و مناجات و نعت وی در مثنوی مشهوری که شروع
 نموده بود تا زده است سه خدا در انتظار محمد است : محمد چشم پیراه ثنائیت به خدا مدح
 ازین مصطفی پس : محمد خادم محمد است : مناجاتی اگر باین بیان کردیم : چه می گویم
 انصافیت میتوان کرد : محمد از تو میجویم خدا : فدایا از تو عشق مصطفی را : و کسب
 از منظر قطبیت : سخن بلند از افروغی است : شب عاشورا از سال هزار و یکصد و نوزده
 و پنج هجرت بعضی از علوات لشکر کربلا خان مقتول شد و آنرا همان سال بخت هم زنده
 نگذاشت و در سال دوم و سوم تمامی توابع و حواری وی به گنای عدم به سیر شدند و
 یکی از آنها سکن و بار و نافع دار ماند سه با صاف و لا بنگه در افتاد بر اقب و ذکر شاه
 قطب الدین ایشان مرید خلیفه شیخ محمد زبیر خلف نواب محمد نقشندوی فرزند
 نواب محمد معصوم و وی فرزند ارجمند ثالث حضرت شیخ احمد سندی مجدد الف ثانی اند و در
 تذکره مذکور است پیش از آن با والد خود در سلسله دیگر نیز انساب داشت عالم بود و کتب
 حدیث بیشتر اشتغال داشت و با اکثر زبانها سخن میگفت و در ایام اوقات زبان وی سبک
 قرآن یا خواندن درود مشغول می بود و در ضرورت ایندگان از ذکر بکار نمیآمد گاهی در منزل
 می بود بر سر روضه پیر خود شیخ محمد زبیر و گاهی در شاه جهان آباد در جوار قبر پیر
 و از دنیا او اهل کن آزاد میر است و با تکلف آشنا بود از الام در سال هزار و یکصد و هفتاد
 و سه که احمد شاه درانی دنا میر را قتل نموده شهر بی بی را غارت کرد با مردم شهر کیش از قتل
 فتنه بر آمده بودند به کبیر رفت و از آنجا روانه مرمن مشرفین شدند از جاهال سر فتنه بعد از
 حصول سعادت حج بیت الله و بجزیرت سکین علی صاحب الصلاة والسلام نیاید سعادت زیارت
 مسجد امام علیه الصلوة والسلام حاصل نمود و بعد از چند روز فوت کرد و در تقیع بر قبر خواجه

در مثنوی مشهوری که شروع
 نموده بود تا زده است سه

در این شهر بود و این هر دو قبر است که در شمالی و غربی قبر امام سلیمان حسن بن علی
 علی باقی السلام واقع اند و در اول مسجد مقام که میرالین هر دو قبر منسوب است از دیگر قبور
 مسائمت اول ملاقات من با وی در سال هزار و یکصد و شصت و هشت به نام مراجعت
 از لاهور در سوخته شده بعد از آن در دلی و کبیر بار ما نجه مشش میرسیدم و در قریح زیارت
 قبر وی کردم و حافظ جمال که در لاهور بود مردم بسیار با وی رابطه ارادت و حسن
 عقیدت داشتند خلیفه شاه و قطب الدین بود و در هزار و صد و نه فوت شد و در لاهور
 مدفون است رحمه الله علی جمیع عباد العالمین و کرسید علیهم القاضی جان در
 و در آنکه نگوید است مرید و خلیفه حضرت میران سید شاه بیگد چشتی است و از علوم
 شریعت و آداب طریقت فطنی کامل و نصیبی وافر دارد و فقیر یکبار ملاقات وی کردم
 است و در ایندگان جاندر شنبه همیشه که نا حال بخیر زنده است و حسن سلفش
 قریب بعد رسیده و مردم بسیار با وی ارادت دارند سید سلیمان نجفی در جمده که
 در کولانیت بود سید بیگد از اولیای کامل و عارفان عهد خود بود و حالی توی درشت
 و در عهد ویرانتر شدن اثری بیخ بود و خوارق بسیار از وی بظهور می آمدند
 و قبر وی در کبرایم است یزاره شیرین و یکی از مریدان سید بیگد محمد نعیم است که سید بیگد
 که وی است بر چینه کرده و در شب بر پانچتر اقامت داشت مردمی بود صاحب شوق و وجه
 و حال در مکان های در آنجا بسیار لطیف و منزه و مصفا و دل نشین بود بعضی تکرات
 شش و سی در آنجا بود که زیارت نموده شده و در جام جناب نما چنین است و کرسید شاه محمد
 که در شش قاضی جو نیور بود بعد وفات پدر تبارک شش قضای موروثی در دلی کند و
 با شاه بیگد ملاقی شد شاه فرمود که قضا قالی است سعی بخیر بانی باید کرد پس
 دست او دنی در امن شاه نه و در ریاضت مشغول گشت تا مقصود رسید و نرسد و این
 و از خود میرفت اشقی و دیگر از خلفای سید بیگد شاه عنایت است که در پهلوی کابلوی

در این شهر بود و این هر دو قبر است که در شمالی و غربی قبر امام سلیمان حسن بن علی

بزکریا و دیباکی مستطیع بگروه راه از کسر بند سکونت و انگشت و ستم مدتگره مذکور است از خود فقیر
 نام وی شیخ عبدالکریم است از اخفاء و شیخ عبدالقدوس حسن کنگوی است به سوپا معنی
 اخفاء نشان رفته در وطن گزید و وی در اینجا از کتم عدم بوجود وجود آمد و به اقتضای استعداد
 جلی در وطن و هم در هندوستان تحصیل علوم نمود و در پیشگاه و بلاد هندوستان و بغداد
 و دیگر بلاد عرب سیاحت کرد و با مشایخ و فقهای آن عصر ملاقات نمود و در بهلول پور
 که قصبه است متقبل سربند شاه عنایت را که خلیفه سید بیگم چشتی بود و دید و مرید شد گویند
 سید بیگم شاه عنایت را از آمدن بوی خبر داده بود و شیخ و تاجران خود معهوده که
 که بوی خوابی رسانید و شاه عنایت سیالها انتظار وی می بود و چون رسید ایشانست
 و انانست سید بیگم بوی بواله کرد و وی بر اینصفت شاکه کشیده و آخر الامور در بهلول پور
 اقامت و زید و متاعل شد و مردم بسیار بر حسن عقیدت بزرگوار در جمع گردید و استفاضه
 علوم ظاهر و باطن نمود و خود بقصد استعداده خود از حدتش فیض می ربودند و وی بر طریق
 سلف صالح بسیار کنونی تکلفی زیست میکرد و اصلا با تکلف آشنا نبود و گویند در توجیه
 و بی تاثیر می بود بر حال هر که متوجه شده اثر آن زود بر وی ظاهر شدی فقیر را با و بار
 و در او اما بد طاعت شده و در پیشگاه ایشان سالی شش ماه مکسیر و مهمانان یافت
 رحمة الله علیه و بعد وی خلفای وی طریق افاده و افاضه را جاری میدارند کتاب الحروف میگوید
 نوشته دیدیم حضرت شیخ عبدالکریم عرفان فیر و صاحب جو میفرمانند از مشایخ
 چشتیه ملاقات کردیم شیخ خلیفه حضرت سید شاه بیگم چانچ میان فاضل الله و میان
 عطف الله و ملا سید علیم الله و بی بی سلیمه و نیز ایشان و یکی ایشان سید بیگم که نام وی
 حسن بود ملاقات کردیم و سید بیگم ملاقات بحضرت شاه ابوالحالی بدست میان حسن
 کرد و هر دو تالیف حضرت شاه ابوالحالی بود و نزد تعلیم سید بیگم از میان حسن یافت
 فقیر از خود بار و اجازت نموده است رحمة الله علیه نقل از ملاقات در وستان و اول نگارنده

در کتاب ایشان تفاوت است در بیان حدیث و روایت که گفته اند ازین خود را بر کسی نین
 در اینست که در اصل عادت بود که اکثر اوقات بزور مسیحت نشسته بودند اگر کسی مردم برادر یا برادر
 بر کسند تا کشته در وطن می نمودند کارهای و غیره بگفتی نور از بازار خریدند و بیایند و بیایند و بیایند
 بود و حال کفری و عیال است بل بود که بوقت خوردن طعام مقدسی آب در آن کورس می انداختند
 اگر کسی با او است آن حق پرستید خیم بود تا کجاست شش خیم را بگناید و با خدا ام خود نورم و دیگر این
 تفاوت است مریدی و عیال کرده بود و کلمات در طعام انداختن فراموشی کرد و بی حضرت
 بعد از ایشان طعام خوردند و باز آمدند و بیایند و بیایند و بیایند را معلوم شد منقول شده بود
 است این حدیث را که در آن گرفت و بی حضرت فرمودند که من فرق لذت ملک و مرجع تقسیم نام و
 بی حضرت در بر او و صد و بیست و هفت و بیست و هفت و بیست و هفت و بیست و هفت و بیست و هفت
 و بیست و هفت و بیست و هفت و بیست و هفت و بیست و هفت و بیست و هفت و بیست و هفت و بیست و هفت
 بن سید محمد سالم سوم سید محمد بن ابوبکر بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد
 محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد
 نورالدین شیخ محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد بن سید محمد
 که نام پدر ایشان شیخ طیب بود و او را هفتاد و نه روز و در علم خود و در حدیث چهارم تمام داشت
 و در بیان مشاهیر ایشان در حدیثی آمده است که در حدیث و آیات و احادیث ایشان از محمد بود که در
 برکتان است و ایشان از اصحاب و تابعین خلفاء شیخ می منی بود و تاریخ ولادت خود ایشان
 در روایات کلمی باقی است یعنی نوشته همین کرده اند که در بیست و چهارم جمادی الثانی سنه یکم
 و شصت بوده است و عمر شریف ایشان بهشت و شصت و یک سیده بود و صاحب ذکره مذکور
 می گویند شیخ کلیم اله لوزکیا ریشاخ زمان خود بود و از علوم ظاهر و باطن و تفسیر و حدیث نصیبی
 داشت و این تفسیری نوشته است که مردم بسیار از وی مستفید بودند و خوارق عادت
 از وی بطور مرمی آمد و در اینجا ایشان مظهر رحمة اله علیه باقی نقل کرده اند که سوزی من کلمات

این حدیث از کتاب
 شیخ محمد بن سید محمد

شیخ محمد باقر نجاری را در روز یکشنبه در آن مدرس مذکور شد که آنحضرت صلی الله علیه و آله
 فرمودند که این است امروز شیطان با وجود آنکه تفسیر و سوره را از ایشان می خواند و در وقت استماع او را
 استغفار می کند و سوره های بسیار بر سرش می تکاند و چون عین با وی بازی کنند و دعای سبحان را بخواند و او را
 در وقت بی خوابی ملامت کند و این یعنی تعریفی که از شیخ سلیمان علیه السلام می رود و گاه می آید
 مردان را از خوابی که راست نیاید بکس تا غیر از این از وی دست برداشته و مرا گفتند که خاطر
 من گشت ای شیخ بر بیان معنی الفاظ حدیث کفایت خواهد کرد یا فایده دیگر از این استنباط
 خواهد نمود و آن فایده از کدام علم خواهد بود و این خطره بخاطر گذشته بود شیخ بیو حکایت من کرد
 و گفت از این فایده از علوم صوفیه مستنبط می شود و آن آنست که اگر شخصی بر شخصی بوجهی
 تصرف کرده باشد شیخ دیگر را باید که بلا غلط شیخ اول و درین شخص تصرف نکند گویند ایشان
 قریب ایام فوت خود از شاهجهان آباد این بیت تخلص خود را در جواب مصطفی که ترارش در راه او را بود
 است از بیت بیت اگر سر من می روی قدیم بر داری که بجز رنگ من می روی و درین بیت
 می از این بیت قریب این شیخ می بود همان زمان که در راه او را بود و آن شیخ را در
 داشت و چند روز خدمت وی ماند و بعد بسوی روی بر او ایاد باز آمد شیخ را که این بیت
 دیگرش خواهد آید و بوقت انتقال این بیت می خواندند بیت فیما فیما عشاق بدعای طلبی است
 بملولی که منم بود و دست بل اول است در بیون شیخ است چهارم مع الاول است
 هزار و یکصد و چهل و دو رحلت کردند و در شیخ نظام الدین صاحب مناقب مذکور
 از قرأت ضیای مینوب که نسب ایشان بحضرت شیخ السیوطی شیخ شهاب الدین است و در
 می رسد و ساکن قصبه کاکوری و بقولی مکران که از مضافات بلده لکنه است بودند و در
 ایشان از ولایت آمد و در آنجا سکونت اختیار کردند و هم وی از مخیر الاولیا مینوب که موطن
 و مولد ایشان قصبه مکران بود که متصل است به صوبه اروم است چون شیخ به علم و تدبیر
 شیخ کلیم الرحمن آبادی بسبب ایشان بسبب علمی طلب علم ظاهری در شاهجهان آباد

شیخ باقر

بردست وی حضرت مشرف گردیده و ریاضت شاکه و مجاهده کامله و زریده در بعد از آن حضرت
 بجز بر شد خرقه خلافت عطا کردند و فرمودند که حافظ جو تمام مریدان من توالی شما اند حضرت
 مرشد نامولانا میفرمودند چون حضرت سعید محمد عظیم فوت شدند حافظ جی از حجره بیرون آمدند
 مریدان دیگر و از باجازه را برای نماز آوردند حافظ جی نماز جنازه او کرده باز حجره رفتند
 مردمان گفتند حافظ جی از پیر محبتند استند تعبیر این نقل فرمود که روزی حافظ جی میفرمودند
 که مولای جو قبر پیر سینه مرید است تا آنکه در اندر بیدار طی مراتب سلوک با چندین مریدان در
 ناکه پورا قامت و زریده و بر هدایت خلق الیه کرمیت هستند و پیش این اکثر مجرب و در خلعت
 می بودند و خود خود را تا دم و اسپین بی پرو میباشند و کلام تکلف و تعریف در حق
 خود از کسی پسند و دوستند استند چنانچه مرشد نامولانا سید امانت علی قدس الله تعالی
 سره و سید غلام معین الدین حیدر آبادی که در آنجا پادشاه خاموش مشهور اند سلسله القادسی
 به شریف آوری حافظ صاحب و امر و به با هم مشورت کردند باز با خود گفتند که ساکنان
 این دیار بکلام تکلفان پیش آیند و حضرت تا خوشش شوند در چنین ماحول خوب نخواهد بود
 با نمانند و وی حضرت حافظ صاحب همانرا خاص طالبان حق را دوست میداشتند و با آنها خلق
 عظیم و کلام دل نشین میفرمودند اکثر طالبان خدا قریب و بعید نزدیک وی حضرت می آمدند
 اول آنها را ذکر جبر عظیم میفرمودند و هم مرشد نامولانا میفرمودند که حافظ صاحب بصورت الشاهد
 کلمه نفس و اثبات و اسم ذات و بمواضعات آن بملاحظه و معنی و بعد و شد و تحت و فوق
 کوشش بلوغ می نمودند بعد بقدر استعداد طالب اسرار دقیق و کلام توحید و ذکر شجره از الفاظ
 و فکر تشبیه و تنزیه تلقین میفرمودند و هم معرفت بهت قلبی و توجه فکر علی حسب مراتب او میکردند
 و می انداختند و هم در حلقه ذکر جبر بر آواز ذکر ان القای نسبت میکردند و او از هر یک مرید را
 می شناختند اگر کسی در حلقه صبح و شام حاضر نبود یعنی چون در و پیشان بعد نماز اشراق برای
 قدم پوسی حاضر می آمدند پرسی فلانی تو کجا بودی که بخلقه ذکر مهنوی حاضر نبودست

اگر محبت قوی بعرض نرسانیدی بهیرونه و با خالقاه بیرون کردی و فتوحات بسیار می آید اگر
 از حور و لوتش و پورشش و در ایشان باقی ماندی بسکینان و بیوگان قریب و میباید امیدوارستاند
 حکایات کشف و کرامت وی حضرت بسیار اند این مختصر گفتم ان شاء الله و مولانا میفرمودند حضرت
 حافظ صاحب بقیع نسبت باطنی بر روحانیت میرانج بسیار داشتند چنانچه روزی گفت میرانجی
 این کار شده لغت است مگر بر در خالقاه قیام داشت یک حصه طعام او را مقرر شد و آن
 سوای حصه خود بر طعام دیگر خالقاه نظر نمیکرد بعد چند روز در ماه کاتک از در خالقاه غایب شد
 حضرت پرسیدند که کجا است عرض کردند که ایام بگمان همراه ده بگمان میگردد و از بگمان جنگین
 فرمودند اکنون در اینجا آمدن ندید بعد چند روز حاضر شد فرمودند که میان کلاوا از اینجا بروید
 که به ماده غیر خراب شدی و از بگمان جنگ کردی و زخمی شدی او را از اینجا بشیر مندی روان شد
 بعد ویری فرمودند که میان کلاوا به بنید که کجا رفت هر چند تلاش کردی دنیا یافتند بوقت شام
 در ویشی دید که برب تالاب در کلابه سر را خنجریده مرده افتاده است خدمت عرض کردند فرمودند
 که در پارچه سفید پیچیده دفن کنند و رباغ دفن کردند و الله اعلم بالصواب و وفات حافظ صاحب
 یکشنبه بوقت نماز ظهر شاریج شام دوم رمضان در هزار دوهصد و چهل و هفت سال
 هجری واقع شد شگفتناکه قریب مرض وفات اشاره بطرف حضرت مرشدنا و مولانا
 سید حضرت مولوی امانت علی قدس سره و حضرت سید غلام معین الدین سلمه الدین صاحب
 عبد الله شاه تهماسبی سلمه و حضرت شاه جی جان الله شاه خاپوری رحمه الله و حضرت
 حاجی مسکین شاه رحمه الله فرموده بودند که در اینجا بنشینند حضرت ایشان بسبب تبری و تقریر
 آن نکردند بعد انکار ایشان روزی مرشدنا و مولانا سید امانت علی فرمودند که مولوی جیو بر
 پیر شاه چیزی بکنیم مولانا عرض کردند حضرت سلامت بسیار خوب است اخرا لامر همه در ویش
 عیلاج بکند بگره عرض کرد که اسباب شایعگاه و نند و نیاز حواله پیر شاه فرمایند که بدیند چون
 که در من موت خدایت بسیار کرده بود حسن عقیده اظهار نموده بود بدین سخن راضی شد

و اجازت دادند بعد وفات وی حضرت درویشان دستار بستند و پرستش نشاندند و تندر
 و اوید مولانا میفرمودند که حافظ صاحب دل او را افتاب کرده بود پس ازین ازارنگار
 آن اشاره افسوس نمودم مولانا میفرمودند روزی حافظ صاحب بظرف پیرشاه صرف
 مهت میکردند نظر حافظ صاحب بسبب ضعف پیری نمائده بود من است بر او پیرشاه نشستم
 و نسبت را از او میان بخود میباشیدیم بعد ساعتی گفتند که پیرشاه همراه لکسی دیگر است
 گفت حضرت جی مولوی جی هستند باس خاطر من خاموش شدید مولانا هم صرف آن
 مهت از طالبان دریغ نمی داشتند لیکن انبلی نصیبی در حفظ آن از ما کوششی نیست رحمة
 علیه و ذکر خواجه محب الهی با وی صاحب مقاصد العارفين منویسند قدوة العارفين
 امام المحققین در بای معارف تحقیق باریان مشرفین تدقیق محرم اسرار قدم منظر آثار نون
 و القلم کاتب البامات الهی قلری لوح رموزات در گاهی قطب زمانیان و جهانیا شیخ کبر
 خواجه محب الهی آبادی قدس سره چون بامش تحقیقی سلطان الکاملین شیخ کبار شاه ابوسید
 ابن نوز الحنفی گنگو بی متوسل شدند آنحضرت تلقین فرموده روزی چند حکم جوره کردند و بعد
 چند می فرمودند امی محب الهی بیاترا بخندار ساندیم و ولایت پویب توارانی داشتیم و زین
 دیگر ملول خاطر شده عرض کردید که حضرت مایان را مدنی است بار محبت میباشیم و نیز بر بنام
 و مال نیرسیم و گاهی در حق مایان چنان فرمودند ولین مر و جدید ولنت ریاضت ناچشیده با
 در طرقة العین چندین نعمت ارزانی داشتند فرمودند که محب الهی کسی است که در یک دست
 چراغ و بیک دست آتش آورده همین که دم زدیم و روشن شد و یک قشقل
 آتش برینچه من کتبت ما را درین کار چه تاخیر که خدا تیغی جلای کرده امی صاحب پیش
 پیر پرستی مشکل است بر افعال و اقوال تابع اومی باید بود که تعبت وی منبت خداست
 و من آتی الله بقلب سلیم اول اینجا است بر نوال و فعل او اعتراض نباید که او طیب عاقد و مکی
 عاقد است و فعل او کلیم بخلو من انکله پیر در فعل معرفت است هر که بر استی حد آن مرد را بد

شیخ کبار است

سبب آنکه کج رفتار راوران را نیت مولوی رومی ای علی از حسب طاعت رانما
 بزرگترین توسایه لطف الهی چون گرفتگی پیرین تسلیم شد با همچو موسی زیر منکم خضر
 سبک بر کار خفای بی نفاق با آنکو پیر و ترا بناد فراق با کرچه کشتی بشکند تو هم وزن
 دور که عقلی را کشد تو موکن با دست او را حق چو دست خویش خواند با پس در آن وقت که پیر نیم بر آن
 و با بیرون است در با نیت هر یک بجه استعدادی است هر که را شدت مجاهده کشود کار است
 مختلف بروی واجب و بر که را بقدر عقلی است و بر ابحر فی حصول بشمار فرو بر آنکس بزدان
 هر سنی کتند با با و از دلا پیستی کتند با مستعد را دور افکندن ظلم است و نامستعد را
 پیش کشیدن چهل انا پیران جاہل بر عکس آن روند و یا همه طلبا را بیک نوع تلقین کنند و چون
 شهاب الدین شیخ بکر موصوف در مثنوی عثمان و حنین و الف و فات یافت صاحب اقتباس
 هو از میفراید خلیفه سوم سید سگ شیخ ابو سعید گنگوی قدس سره شیخ المشایخ شیخ
 محب الی صدیقی صدر پوری است و از اجله خلفای اکفرت بود صاحب عمارة الاسرار میگوید چون
 شیخ محب الی از تحصیل علوم نقلی و عقلی فارغ شد او را طلب حق پیدا آمد از غایت سوز طلب
 و در وی رفت با ستانه حضرت قطب الدین ختیار کالی استخاره نمود و کفرت در معانی دینی
 فرمود که با افضل سلسله شیخ ما بر علی گرم است و بجانب شیخ ابو سعید اشارت فرمود
 تا بر آن بجهت شیخ رفت و بشرف بیعت مشرف گشت بعد از آن حضرت ابو سعید
 فرمود و میفرماید که مجاهده نام داشت فرمود که بجهت که استعداد و محب الی بولایت کدام سنی
 مناسبت میدارد تا موافق آن مناسبت بر پیشش کرده آید چنان معلومش گشت که
 که استعدادش را مناسبتی با ولایت موسوی واقع است و می کیفیت حال بخدمت آنحضرت
 پس حضرت شیخ ابو سعید محب الی را شغل نقلی و اثبات و اسم ذات با نگاهداشت صورت خویش
 تلقین فرمود و در این نشانده و پیران از صفاتی باطن مقدمات خامضه بوجبه حصول این
 گشتند و تجلیات ملکوتیه و جبروتیه نقد و توی می شدند و تجلی ذات لاکین و پیر در تعیین این

بیست و نهم و حال آنکه شیخ محبت خوانان جوین سخن بسته بود چون از اربعین برآمد تا مدتی اقامت
 خود پیش حضرت شیخ اظهار کرد و آنحضرت فرمودت که ویرا خرقه خلافت عطا نماید و در آن
 وقت که گذشت که هنوزش شهبودات نکشف که مقصود واقعی طالبان این راه است ز سید ام
 پیر من که نام حالت مرالائق خلافت تصور کرده من خلافت میدهند چه سالک حصول تجلیات
 صورتی و معنوی که تعلق بملکوت و جبروت و از دلائق نمیشود چیزی که بصورتش شایان این امر
 میگردد آن حاصل نشده است و مطلوب من همان پسند است که عبارت از شهبود خلافت
 لایف است مخفی نماید که خلافت شایخ در نیو لامر و ج هفت نوع است بعضی از آن قبول
 و بعضی از آن مجهول چنانچه ذکر کرده می آید خلافت اول اصالت و دوم اجازة سواد اجاجام
 و از ثانی هم حکما ششم تکلفا هفتم اولیة صالته آنکه بزرگی با مرالی شخصی خلیفه خود گرد
 جانشین خود گرداند از این خلافت را صوفیان با صفا خلافت الهی نیز میگویند و اجازة آنکه برضا و
 خود خلیفه گیر و چنانچه رسم جمهور مشایخ است و این خلافت رضای نیز نامند و اجاجام آنکه
 قوم بعد فوت پیر و از فی یا مزیدی را خلافت دهند و این را ابراهیمی گویند و این نیز مشایخ
 زوایت و از ثانی آنکه شخص از این بدقت و خلیفه را بجای خود نگذارت مگر در آنی که شایان
 این امر بود این مشایخ منتظرند شسته اند و اگر حائیان شیخ او طرد باطن امر فرمایند و ابود
 که بر وضوئیان امر باطن جایز است و حکما آنکه بعد فوت بزرگه حاکم خلیفه نماید این بر
 اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر من بعدة و تکلفا بانشار شیخ
 یا به تکلف باشد این زوایت باشد اولیة آنکه از روح بزرگه تربیت و خلافت یا بدان
 بزرگان تصدیق و او شسته اند و محققان گفته اند چون سالک بقایای الرسول جبروت
 پسند نیز جایز است که بوسی خلافت عطا فرایند چنانکه بندگی شیخ ابوسعید مرین شیخ محمد
 اجازت فرموده اند تکلیف دیگران با وجود این پن درویش خطور کرد که مرید لائق خلافت
 تصدیق حصول بزرگه لایف است شش و دو من بان مرتبه رسید و امم شیخ من که کمال مرید

شهادت کرده مرا خلافت میدهند حضرت شیخ ابوسعید بر خطره و سی مشرف شد در حال فقه
خلافت بعدی پوشانیده دست بقا تمه بر پشت و توچه باطن در کار وی کرد و بجز دست بر پشت
حضرت تملی شکست بر دل شیخ حبیب جیلوه کرده و نور شیخ حبیب بفرایه در آمد و گفت
یا حضرت پس کن که مراد یار و ازین استعداد و حوصله این شهادت نیست پس حضرت تو جوی ایجابی
که مرتبه صحبت عقل و تکلیف بر وی بماند و مخلوق الحال نگشت پس شیخ حبیب از دست حضرت شیخ
ابوسعید لنگه ای الحقی قدس سره در خلافت پیران چشت جنت سهرشت پوشیده و بهر جیب
اجازتش باز در تصبیه صد پور آمد که وطن قدیم وی بود اما بدون آنجا مناسب حال فخر
نمیدید بعد از مدت بخدمت توکل و تجرید از خانه بر آمد و صحبت دریافت سعادت زیارت حضرت
شیخ مخدوم عبدالحق هر دو ملی بیاید این فقیر در اینجا بود از راه دوستی در منزل فقیر
فرود آمد صحبت گرم و مصفاه واقع شد و اطوار پسندیده اجراء شد و هر دو بسیار
مخطوط شدند پس از چند روز از جانب حضرت مخدوم بشارت نصرت یافت با تقاضا
یکدیگر از روی روی روانه شده بخانه رسیدیم چند روز بسبب الفت و محبت یگانگی در قیافه
توقفت و واقع شد در این سفر سید عبدالحق ساکن شهر لویه آباد زینق او بخدمت وی کتب قابل
می نمود پس از آنجا سوره پنج باب شهر لویه آباد گردید در شهر مذکور سکونت اختیار نمود و آنجا
شهرت بسیار یافت و در او آن حال خندرت نفع و فایده پیش آمد اما استقامت نیکو
و نیکو آنکه کتابش شده در میان حقائق و معارف دستگاه تمام بهر ساند و سخن وی اثر
گر دید اکثر علماء و محققان که از مشربان بابت عید انکار و شستن بقبض او تربیت یافته مشرب
خاص اختیار نمودند چنانچه کمال او در تصانیفش مثل سوره و ابواب بعضی از سوره و ابواب
که از وی آهنگار نموده بود و بهر جهت و آن این است سوال که امام علم است که در حجاب کفر
است برایت الحقیقه علم و عالم و بهر یک است پس هر یک که مخالف تحقیق نبوی باشد جایز
است که سبب تفرقه آید و مانع سوال بمقتضی سوال طالبانی گردد و بهر جهت این ترسنا

غالب و مطلوب هر دو فانی میشوند در یکدیگر و در مرتبه تعالیی که در این استقامت یکدیگر باقی میمانند و در عین حال
 نظار فی میفرموده مصرع بارنگ یا اگر شتمند رنگ گرفت و سوال عشق در دوزخ چه حسبت
 جواب عشق عبارت از میل عاشق است جانب مشاهد و محیوب در عبارت از سوز و ذرات است
 در این غالب وصال پس موجب قتی در دست اگر کسی با او در توبه و احوال از قتی ممکن نیست سوال
 نماز بخاطر که حاصل شود و جواب این نماز وقتی دست و پا که مثل بلبلان در مصیبت مستولی شده
 عشق غیر از لوح دلش محو سازد و در عشق چیزی دیگر منظور و منظور و می بود انقض حضرت
 شیخ محب عارفی صاحب هزار و فارغ از هر اطر اعیان و محافظه و طاق طریقت و آداب شریعت
 بود چنانچه از او می گویند که بلا سطور آقا و معلوم میشود که کسی که بر روی طبع میکند و نسبت به او
 از نرفته میماند که سخن از عطفی بهره است که سخن در می قدس سره در همیشه نمی آید و بر کمال در
 زمین لیل است که مرید بندگی شیخ ابو سعید بود و بنظر فیض علم آن حضرت تقاضای آن توبه شد
 هر آه اسرار می نویسد که حضرت شیخ محب در قریب است سال در راه آقا و بر سبب جا و دارش که تقوی
 بود عالمی کثیر از حسن تربیت بمرتبه هدایت ارشاد رسید و بیارنج نیم ماه در حبیب و در خشنود
 برابر غرور آفتاب در سینه بگذارد و چاه و مشیت چو می عالم صفا خواهد بود در شهر نیکو در نمودن
 یکسپه خود سال شیخ تاج الدین نام عقب گذارشته بود و تا حال معلوم این خیر نشده که
 از شیخ تاج الدین نسک باقیمانده و رحمة الله علیه باید دانست مولانا شاه عبدالقادر در علوم
 که از استقار می نویسد هر گاه که از شیخ محب سوال آبادی که ظاهرش قسم در جواب
 الحاد میفرمود تمام مال کلام یافت عنایت خداوندی حضرت شیخ احمد سرخندی را بر مدعی کالبد
 و علوم غریب بر ایشان القادر بود من تبدیل الحاد و انتمی کلامه شریف گویم چنانکه شایسته
 در دست تقار و دیگر میفرمایند و علماء متکلمین بدانکار این مسئله یکی از دو وجه است اول آنکه بر شیخ
 بسبب کمال وقت و باریکی شبیهات تقلید بسیار وارد می شود و در نظر آنها حاصل آن
 شبیهات همیشه نشد ناچار بانکار پیش آید و دوم آنکه این مسئله از عالم هر است نهی

و چنانکه شیخ عبدالحق محدث دهلوی سخن حضرت مجدد را در فقه بسیار و در ادب و باطن بسیار از آن بزرگواران
 می شنیدند ابراهیم مراد آبادی شیخ داود گنگوهری شیخ یوسف در کشف و حجاب وجود خلافت و شیخ یوسف
 کشف ابراهیم شیخ داود قبول کرد شیخ محمد صادق بیان کشف این بزرگواران در شنیده
 کشف شیخ ابراهیم شیخ داود را قبول کرد و شیخ یوسف از او سوگند که توها هم خوانده بودی که این
 یافتند تا است ترا باید که از سر سلوک کنی بنقصه دیگر شیخ داود گنگوهری شیخ ابراهیم مفصل درین کتاب
 مذکور است شاید بکار شما بیاید شیخ از همین قبیل باشد مولانا عبدالحق بحر العلوم شرح فتوی
 مولانا درم نظر قول ایشان هم می آرند و آن این است که علم و شایسته فوق حال است چنانکه شیخ
 صاحب استدلال در حضرت آن انبیا و شیخ صاحب شاه غصه الدین مقاصد العارفین ذکر کرده و می نویسند
 شیخ عیسی سرحدی تفسیر صحاح و تفاسیر بوده و شیخ مشرب بیداری و شغال میگذشت و
 خاصه و شست در روز طلب فخر میکرد و در خدمت بیگامی آورده و بهر تفسیری که استفسار فرمایند
 می گفتند که اولاد من براد حقیقی هستند لا خود را در نظریه ارباب تباها و تفتی اول حال سکونت بود
 در قریه نسبت که اگر چه مانند متصل خیر بود و تولد قبله حقیقی شیخ محمد سیما نجا بود و تولد بود در قریه عارفان
 شیخ عبدالحق نیز نجا بوده بعد بعثت و شوق اکابر قصبه هر گام توکل قصبه مذکور در راه بود و خود
 که بنیاد چهار نرسی بنیاد شاه کالواد لبانیان نهاد گفت که دو قطب اولاد تو پیدا شوند تولد اولاد
 بزرگ شیخ عابد و شیخ عبدالحق که حقیقی است درین قصبه بوده درم صفر سنه یک هزار و پنجاه چهار
 وفات یافت در تشریف آن قصبه آن است و در شیخ محمدی البر آبادی درم صاحب
 مقاصد العارفین نیز لیدر شیخ در چهار و ششم سنه یک هزار و سیست و یک بوده و تاریخ وفات در
 آفتاب پید شد و درم و موافق شیشده سال از شیخ جلوه شن بوجود و قدومه اکابرین بود
 ایشان تا ایام ظهور ظهور و بعثت استخالف و شمس و ولد بزرگوارش شیخ عیسی هر گامی تاریخ بازی بود
 میشد صلا اثر پذیر میشد تا آنکه روزی در زمره عیاشان بر او دستمال می آورد و هر دو در پیشگاه
 ایستادند و در شوق شادمانی هر یک گفتم ایشان گریه از خانه بیرون آمده تحصیل علوم را

درم صاحب
 مقاصد العارفین

در کتب و کلامی بدینسان متوجه گردانند که حکم باقیش برایت حرمین شریفین گشت بر حکم ضرورت امر آنست
 خانه که نسبت به آنجا چو در دست کجایر و لودج میسر آمده الحمد لله علی ذلک بعد از ای بدو حج باندر جهت این یک
 روند بعد رسیدن ایشان به هندوستان از غوغای عام آن طایفه مخالفان از سر نو سبک کشید تا آنکه
 هر چه حسن ایشان فرمود منی در قلعه اورنگ آباد بحسب مانده آورد سوّم و سبک کشید از رویه کعبه و هفت حرمی جهان
 مانی نشد زود کردند و ناپیت ایشان بنویسند بر مکان تقوی و ولایت ابرار و رسانیده و منی کرده ششم
 تا سبک گفت بگویند در آن من کس از سبک به قطع زبان رفت سوسنی لادکان به و کوشاه غصه الدین
 ایشان و در کتابت کور میسند که این بنده جرعه نوش جامه آن ساقی خاص و عام هر چه شد حقیقی شیخ محمدی است
 در و دیار همان است تا آنکه میگوید غیر غصه الدین محمد آمدی این شیخ ما این شیخ عیسی هر گامی که چون ناله گرامی
 در خدمت شریفین مجلس عالی قیامگاه ایشا و نیا شیخ محمدی این شیخ عیسی هر گامی که شیخ ابراهیم محبت حاصل بود
 معانی عالی از زبان القبله ظاهر میشد بر تپه معانی ضمیر پدید بر گزار و دیگر آینه و ایران محفل این ایام معرفت
 انظار میگیرند بعد از غایت شیخ و اقدم منظوری چند و تحقیق بعضی مقدمات صوفیه و فلسفه بود بر دست کجایر یک
 و پانزده مابین کثرت حواله فرمود تا عبارات منقطه انتمی است و افع نامید این کثرت کلمه و کثرت کلمات و کثرت
 احسانا پارا و در عرض بر آن گماشت که زبان قلم آنکه اگر چه از شرح آنقدر است پیش همای معرفت ارباب حالت
 همای میوزید تا شاید که خاطر مقدس روی نوح ازین به نقش بر سنگ هر گز و اندر لیک با وجود پاس او در حرمین
 فقیر این معنی بر معانی غایب شده حق سبحانه تعالی هر یکی را ازین گروه در و ایشان بوصفی بر کثرت و در پی راه
 معنی سبک کسی سر و سرش گویا کسی زعفران ازش جو باد یکی در جوش خروش و دیگری بر بر بار تحمل خاموش
 و بند نیز ازین معرستور است و با خفای از نامور بود مقوی این معنی است که در هنگام طالب علمی شریف در وقت
 قد میوسی آنحضرت صلی الله علیه و سلم میسر شد و آن نیست دیدم که آنجناب زبانی تشریف فرمود و اندر در وقت
 شد که از دست شمش ماه در آن باغ تشریف میدارند پا پس حاصل کرده گوشت نبشتم و از آنکه درین دست
 محرم زیارت ما دم بالفعال کمال سر و پیش اندا تم در نشای این حال بدوی مبارک بجانب من کرده
 فرمودند که ملاشدهی ازین باغیث بقدم لبوس مانیادی که علت مانع این معنی گشت ازین کتابت شایسته گشت

در کتب و کلامی بدینسان متوجه گردانند که حکم باقیش برایت حرمین شریفین گشت بر حکم ضرورت امر آنست

المعتمد این تصنیف است چون از انوار بیدار شدن همان رسم در خود حالتی دیگر یافتیم و علم از تحصیل علم مستور عشق
 از دیگر کتابی به محرفین طلبار سبق کتاب انظار مکرر در مدعای حریفی نمی کشود پس دانستم که انوار علی علیه السلام
 یعنی در مشاغل علم قاهری و در آنکه آن متعخر بوده چون تحصیل این علم در علم قرار گرفت تا چنانکه در کتب
 هر چند مردم ترفیب میفرمودند و در علم هیچ اثر از آن نمی شد لیکن پیش کسی که شفا این اسرار را در دست داشت
 آن کوششیم از میان این واقعه در علم بر من کشون گشت که انبار آن باعث کتابت کتابت است و بر آن
 در عالم هر عالم مسلم هر گاه که رازی از رازهای مخفی عطا آرزو با نام حسبه در کتاب بر رویه و نوشته بود
 تمام اسرار بر او حق میفرمودند و لذتی حسبه میبوده از الامور چون والده را که در فرعون تا چاره در دست گیر از وی که در پاره
 کتابت کرد و در مقاصد العارضین نام نهادم و در سنه یک هزار و یکصد و بیست و چهارم اشتباه یافت است
 و در فصل خامس کتاب اول کتابت که در میفرمایند که تقسیم وجود بر دو محقق است اولت بلا اعتبار که در هیچ وجه متصور
 و مشاغل نیست چون بزرگی از الوان صفات مخصوص شود متصور بلکه محسوس گردد و اولت با محققان سعی یافت
 و در کتب ذات مشع کرده و از الامور چون حکم انصاف بعضی بر آن جایز بود پس بحقیقت علم ذات معدوم است
 و آنچه بود خیزد آنکه در میکنند نفس الامور را که صفتی است از صفات او و علم او عجز از علم او است صدق و کفر
 یعنی از علم فرموده العجز چون درک الی درک او درک هم مرتضی علی کرم الله وجهه میفرماید که مال الی الاعمال یعنی
 الصفات و آن علم از خود جا بل شدن است و حدیث بیوی علی علیه السلام نیز مشیر این مقام است
 که من عرف الله فقد عرف رسله و چنانچه گفته ذات معلوم نیست که صفات هم معلوم نیست چه محدود و نامحدود
 مشایخ درک تواند کرد و در علم الهی ذات و صفات هر دو از لا و ابد با حاضر اند پس معرفت ذات باشد
 که باعتبار صفات و لهذا پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرموده رأیت ربی علی صورة العیسی و علی صورة البشر و کمال
 در رسل و سالکان ذات را صفات بیان فرمودند و فرعون هر چند که با موسی علیه السلام سوال از ذات میکند
 او جواب از صفات میفرمودند و آنچه معلوم میشود بچراغ ظاهر یا باطنه حقیقی از صفات است و ذات هرگز معلوم
 نمیگردد مگر من حیث الاطلاق بیان کنی هم نمیشود و است حاقظ عقاشار کس نشود و ام باز همین
 کتابها همیشه با وجود است علم را به فلیک بالکامل فی الصفات این کشف اخبار پیشتر آورده اند و در کتب

هر نفسی که در معین و غیر معینی و نظیر اقلی است که بواسطه عرض تعینات و تعینات خود پدید آمده و از وجود
 اقلی خوانند پس بمقابل حقیقت یقینی است و مقابل مظهر نظیری کل را کل و جزا جزو حقیقت چون پدید شود ثانی شود
 ثانی چون ظهور کند اول پوشیده شود و در فصلی میفرمایند در تجلیات اسما الهی اول قسمت کنیم تجلی را در چهار
 و بیان کنیم چهار مقدمه قبل از شروع بمفهوم تا بر سالک انکشاف تمام تجلی کند و در اول آن محتاج دیگر گفت شود
 تقسیم اول تجلی یا ضعیفی است و آن در چیزی و مجلی باشد که اثر مجلی فیه نامند و یا ضعیفی آن بخیر یا باشد که اثر مجلی
 به ضلالت تقسیم دوم تجلی عینی یا با اثر است و اثر حقیقی گوئیم و یا تاثیر و اثر تجلی فعلی نامیم تقسیم سوم تجلی یا با اثر
 و اثر مخصوص است تا امر است خواه آن صورت شخصی بود خواه نوعی و جنسی یا آثار مختلفه و آن مقام تقسیم چهارم
 تجلی یا با اثر است که خارج نفس باشد و نفس که در نفس است مقدمه اول هر قسم در تجلی حقیقی عین آن اثر است
 که تجلی بدین شده و آن صورت حقیقت و نظیر او است و در فعلی عین آن تاثیر دوم جمله اسما و صفات مخصوص
 یک نوع تجلی نیستند بلکه در همین مراتب نظایر تجلی اند با اختلاف انواع تجلی سوم جمله اکثر اسما و در نفس مخالف تجلی
 اسما است در افاق بحسب اثر و تاثیر مخصوص و عموم عند تحقیق چهارم تجلی اسم فعل من حیث الفعل در نفس هم
 فعل است اقطاب بلکه تجلی صفات سلبیه در خارج نیست شدن اشیا است از قید هستی و در نفس گمان مترو
 از عمل و غش و رفع وجود و سوزن از میان هر سالک هر قدر می که مجاهده کند بقدر ترقی صفی ازین صفات پروری
 متجلی شود و مطابق آن ظهور آثار و تبدیل احوال گردد و این تجلی نوعی فنا است که بحسب استعداد سالک نیست
 همه بدخواه با اعتبار صفات باشد خواه بحسب قیاس مثلا اگر صفت عظمت تجلی کند سالک بوجوه و ایل که باعث همه
 افعال فاسده و اعمال باطله بوند فانی شود و اثر او که اخلاق خسته باشند دست در مخصوص و در شمار عالم گردد
 و اگر صفت تجلی کند سالک فنا از صورت و عالم که تخریب است از دست حاصل شود و آینه جمال ملک ملکوت خود
 را بگرد و ازین درجه اوسط از درجات ولایت است و چون تدریس تجلی کند سالک اند خود را از هر عالم و عالمیان
 فانی شود و از هستی هیچ اثری در وی نماند و این مقام لاموت است هر که درین مرتبه رسد بگنیم موجود است
 جبروتی و ملکوتی در خود مشاهده کند و هیچ حجاب باقی نماند و هر کس که این صفات در غیر انسان تجلی نشود نمی بینی
 که صفاتی آینه و بیانش از دولت رنگ فعل مثلا حقیقت تجلی غنا و تربیت است و این مظهر مثال و حصار کل

خلوت اند تا آنکه چون مطابق این جمله صفات یک حقیقتی است در حقیقت و اعتبار بر مراتب قوه و ضعف مطابق
 تجلیات اینها نیز یک است و امتیاز با اعتبارات تعلیم زوایل ضعیف و قویه و اولی این زوایل آنرا بدین غیر است بفعول
 یا قبول چنانچه سر و قتل نفس مقفوف و امثال آن و آنرا بدین خویش چنانکه زنا و شرب خمر و قمار و کذب
 و دیگر گناهین بجز با خداوند تعالی و اعلی آن اثبات هستی با سواست پیش و می تعالی و تجلی اسماء الهیات در خارج
 همین کیفیت محمدری باشد و اینرا عالم اجمال خوانند و چون این اسماء بر ملک تجلی کنند مرتبه جمع الجمع او را حاصل شود
 و آن بودن و دانستن و در ریاض و شناختن و اثبات کردن خویش است بعینیت ذاتیه بحسب تعیین اولی بکیشی
 که غیر از علم سلک بر خیزد و همه الوان بلون واحد نمایند و تفصیل مراتب با جمال مبدل شود تا سالک عالم بیروت را
 در خود مشاهده نماید پس مثلاً بیروت که اقصی درجه علم است حقیقت تجلی اسم علی باشد و تبدیل تفصیل با جمال از
 تجلی اسم می است و آن عروج است از منزل قدیمت بتجلی حیات و نمود و عدت الوان که رفع تعینات
 کثرتی است تجلی اسم بیع و اثبات یعنی ذات کبشیت مذکور تجلی فرد است شناختن و در ریاض و دانستن و بودن
 از تجلی اسم اولی و آن و هو واحد است پس کمال انکشاف و عدت بودن محض است بی عروج حیات تا کافی
 به جا و لا یکنه سواد و لا فوکه سواد بعد اجمال او شود و گمان نبری که تجلی این اسماء بغير انسان حاصل نیست چه بکلیت
 کائنات تجلی فیله بدین اسم چنانچه گفتیم که وجود مطلق با جمله مراتب حاضر است در هر منظر کلی و جزئی پس منظر
 انبیا کلی است و صورت نوعیه وی که بدان ممتاز است از ما سوا خویش و مثل او معدوم است و در اعتبار
 دارد اعتباری اجمالی و اعتباری تفصیلی و صاحب بصیرت بسبب آن صورت من جهة الایمال همان
 و بی صورت را بین بکیشی که تیر او منسرح بود و کت او اجمالاً و من جهة التفصیل انتقال کند بملکات کائنات
 تفصیلاً چنانچه صاحب نظر صورت زید را زید دانسته که این زید است فقط و یا بلاخط درین صورت
 انتقال نموده بسوی احوالی که عارض زید را در از من زید و از آن احوال بسوی بیات افلاک که موثر اند
 بدین احوال و از بیات بسوی شمار آخری و انتقال تفصیلی یا نام است که ملاحظه اندک باشد و حاصل پیشین
 مخصوص بکشف بصری است چنانکه در اولها ما بنیاد یک نظر است که کبشیتی معلوم میگفته یا ناقص که
 سرخلاف است و آن مخصوص است بعلم صورت از عالم اشکال و همیشه خواص نجوم است پس صورت هر زده

از ذرات کانیات با قیاس جمال تجلی احد است و غیره و سائر الذرات با سبب تفصیل تجلی اسم واحد است و ما بقی
 سمار الکل قتال کلامها و درین باب تأیید واضح و سند الحج بیت شیخ سعدی است قدس سره **فمن**
یرک درقان سیزده قطره بوشیار هر ورقی و بترسیت معرفت کردگار و ای صاحب عشق بوشیار بشمار
 هر شمشیر از رسول حضرت شود و یک فیض هر صورت **والک الکتاب لاریب یه میدانی و اموش کن تا آنچه میدانی**
بدانی و آنچه نیستایشی بشمار هر روز **عالم الا لسان ما لم یعلم کمنیوالی** بحث از خویش مکن تا تحقیق معلم
 بدست نشیند استفاده تا کار بکلام سوی تو بنید بهجت عالی کوشش باقی اختیار مختار است غرض اگر تفصیل نام
 نرسی تا قرض از دست دهه و اگر بعضی عقین نرسی از پایه علم الفیض مجرب که العلم افضل الامور کالیا گویند و قبی از ایشان
 با علمان محفل بجان خود نشسته بودند که رفتی از بالای دیوار آواز زد که در و درم از چند روز محبوس است بنظر
 بخلص آن باید گماشت ایشان بجانب می متوجه شدند درین اثنا می پارچه فروشی بسته بنیانها بدوش بسته ماست
 ایشان با شکستاف آن او کردند چون بسته را بکشاد از دست خود بر تانرا علی و علی و زیرو بالا کرده دید که ناگاه
 رفتی از آن بر آمده بجانب دیوار گرگیت و باز وجه ماهه خود دیدی پوست فرمودند که از کشاد بسته به عامی چون
 که بسته کشاد **عمره و انسی عامی رفیع الدین خان صاحب** در تذکره مینویسد شیخ محمد الدین ساکن امر و سزا بنا از دیوار آن
 شیخ محمدی است عالم بود بیلوم شریعت و دیگر فنون غریبه و تصنف بود بوجوه و تقوی و زهد و قناعت
 و توکل و مجرب و عیال و اطفال قدم از او نیزه توکل بیرون نه نهاد هر چند مکام وقت خواستند بیای می و می
 قرار دهند اهلار و انداشت و مدت عمر بنقر و فاقه گذرانید و تغییر و بنا بسیار مهارت داشت و حکایات
 عجیبه می درین باب بسیار است در سال یکبار در یکصد و شصت و نه در هر دو به بختش رفتیم بقرچی فکر می کردیم
 با من گفت که برین جامع افغان که دین ملک تسلط دارند در ماه پانزدهم آفت غایب شد گفتیم که اینها کجاست
 این را نمیدانیم که پیکر اسال با بعد چند سال گفتیم از دست کدام کسی گفت از دست عربی گفتیم ما مردان که ساکن
 این بلادیم از سر کفار بکونه این ما نم گفت آمدن عربی تا که نرسیدن است و خدا خود جل قادر است که شمار
 محفوظ دارد اتفاقا بعد وفات شیخ در سال هشتاد و پنج که سیزدهم دیگر سرداران مرشد شاه عالم پادشاه
 را بر گرفت بمقابله ضابط خان آمدند بجزیره پهلان گذشتند که ضابط خان فرار نمود در یکروز از آن

از معرفت انعامان بدرفت و حافظ حقیقی بموجب اخبار شیخ نارامع انواع مامون داشت روزی که پیش از آن
تعلیمات غیر از علوم فرمود این علم موقوف به تعلیم نیست زیرا که اقسام آن غیر محصور است و با عاقل تعلیم نمی آید بلکه در
است بهیئت عالم مثال هرگاه کسی از آن عالم منکشف گردد تعبیر و تفسیر و توفیق صواب متعین کرد گفت تعبیر و تفسیر
بر چه شیخ بود فرمود گاهی چنان می باشد که خواب بر معبر اظهار نماید و آن زمان در خاطر وی آیتی و حدیثی گذرد
و کسب معنوی آن تعبیر کند آیتی در دست بهیئت که در یکدیگر و وقتا و در وقت با حاصل تاریخ
او چو رسیدیم گفت ما تفک شد با مرزا و کر شیخ عبد الهادی صاحب تذکره مذکور میگویی شیخ
عبد الهادی قریشی امروزی و در شاه عضد الدین است متصف بود بصفت صلاح و تقوی و مردم را با وی
حسن بهیئت بود با من بسیار مهربان بود آیتی عزت علی مرید ایشان در کتابی که نام تاریخی آن معراج الحقیق است
میگوید که از زبان والد ایشان شیخ محمد حافظ که از اعیان رؤساء اعظم اکابر مکه در ایشان امر و بهاد منقول است
رساه عبد الهادی از سیستین چهار ساله عمر داشت که روزی حضرت شیخ محمدی بتقریب بیست بنامه والد ایشان
تشریف می داشت بعد از فراغ تناول طعام وقت نماز رسیده بود حضرت شیخ بر فراستند و در وقت نود و سه برای
ادای سوره فاتحه و در بصارت ظاهری شیخ علی عارض شده بود و بسبب اشتقاق تمام سمت قبله را از دست
دادند ایشان با وجود صغر دست آن رهای کعبه مقصود گرفته متوجه قبله ساختند همان وقت نیز بان حضرت
شیخ گذشت که شیخ محمد حافظ خلف الصدق شما مقتدای و مرگ و دو عالمی را در طریق حق دستگیری نماید از
برکات آن انعام متبرک که در حق ایشان از زبان الهام ترجمان وی حضرت برآمد آثار رخسار و تهنید
عقلی و علامات حسن توفیقات از آن زمان واضح و لایح گردید و از همان وقت بهت بر تبرک و تجرید و حشمت
از خلق و حسن سخن نمودار گشت از الامور بعد ایامی معدود و ولده بزرگوار ایشان از در کتب تحصیل علوم موردی
که حصول علم معتزله را مقدر است قوی پیش معلم فرستادند ایشان از باب تعلیم و تلمذ تا مفرج العلوب
و دو ما بگستان اتفاق تحصیل افتاد روزی اتفاقا طفلان کباب خود و معلم بجای رفتی بودند و در ایشان
در آنجا آمدی بنام گاه در پیش بطور تسلیم پیدا آمد و در پیشی بر دل ایشان پیدا شد آن در پیش خبری
از حسن سزا در آنجا آوریده با ایشان داد که این را بخورد ایشان از روی خوف بی تا بل خلق فرود آمد

شیخ صاحب

دان درویش از نظر غایب گردید بخودی که آن از خلق نرفت و خستی و فقری تمام از مردم در وقت ایشان
 پیدا آمد چنانکه یسوع رفتند و از ایشان بیگانه تنفر نمودند و قانع اقبال بعبادت و ریاضت مطلوب مشغول گشتند
 تا آنکه وقت آن رسید که تراوات ولی و مقاصد مافی الضمیر اعلیٰ بطریق گراید و زمی در حالت سیر صومعه بود و در
 سیم شاه نام در لباس درپوزه گران و در لباسی امرویه قیام داشت ملاقات شده چنانچه شاه تیسیم از ایشان فرمود
 که میروم بهام شده که عبدالهادی پیر با خود و لری ایشان بپوشی او شان روانه شدند چو در جای وقت نماز دیگر رسید
 ایشان در نماز اشتغال نمودند و در حالت نماز انوار بر دل ایشان طاری شده و مستغرق تادیرکی واقع شدند
 بعد از آنکه شاه تیسیم ماندند فیض محبت او شان بذوق و شوق برداشتنند و در صحبت و جوی محبوب خرم
 نوردی کاری نداشتند چون ایشان از باره طلب بر شام بودند شاه تیسیم ستم خود و کسهای پیران خود که شاه
 و همون شاه مسکین و همون شاه فقیر و همون شاه مجنون محرابی و همون شاه ذاکر سودا و همون شاه نظام
 بلخی با ایشان بیاد داده فرمود که شجره مرشدان من بشجره شاه عضد الدین بعدین بیخ استم و احد است شاه
 از شاه عضد الدین بیعت کنید و استغاضه نمایند که مطلوب خود رسید ایشان از بس خود می از چشم جان
 خود و نیز داشتند چنانچه بارها بارها پاره شده و در حالت با رویه رسیده بخدمت عضد الدین فائز شده دست بیعت
 دادند و در پیشش در اوایل حال قریب نصف شبی مالی مشغول شده عرض کردند که جاز به رحمت الهی
 برسد و ما را از من برماند فرمودند که یا ای بار خلاق بر دوش داری و در فقر و تنگدستی خیر خود را از کار
 رفتگان انکاری انعام نمودی که غایت تمنای دل بنده آنست که اله تعالی مرا مثل سگان گوی حضرت
 گردانند آنکه بر این حضرت دار و این کلمات در دل حضرت جا کرد از کمال عنایت بکلمات حقائق بود
 و غلیظ بر حق و نایب مطلق خود ساختند از شی کمالات و خوارق عادات شاه عبدالهادی در کتاب مذکور
 مفصل مرقوم است این مختصر گنجایش آن ندارد و صاحب تصنیفات باطن و اهل سمیت و توجه قوی بودند و در خاطر
 بسوا بر قلب شریف ایشان کم گذشتی روزی خطره بر دل ایشان ظهور کرده بکلمه قادر بر حق فی الغیب
 مطابق آن بطریق پوست چنانچه میشد با اتم میفرمودند که یکی در از میدان خود و در آس جاموش بپوشی
 کارند و دست خود داده بودند و جاموشان کشتهای مردمان را میخوردند چو از زمان شکایت این حال

پیش شاه صاحب برده نخواست آن فرمودند که فراموشان بجز آنکه خواهم رفت روزی دوم هرگاه
 با مومنان در گشت زاری و ایستادن شاه صاحب بسبب ضعف پیری نتوانستند باز داشت نگاه خیال
 که اگر کسی شکایت خواهد نمود فراموش گفت که ما سان دیگر نکرده اند بجز این خیال و بواسطه پیری از عالم غیبی شده اند
 و مطلق ظهور آنجناب بظهور رسیده و از کمال صفائی باطن بر ضمیر میرود و خطرات مردم تکلف می شدند چنانچه مخصوص
 از نقابت بار اتم لکل میگرد که روزی زنان پای کوی دی میگردد حضرت شاه کمال که ذکر شریفش عنقریب خواهد
 در اینجا عاقل بود و در خطره در اول شاه کمال گذشت که زنان تا محرم پای کوی حضرت میگفتند مجرد آن پشتمند و
 فرمودند که میان کمال گرانس بر بدن من نهند با شکر بخورند که در من همان روز نگهبان شما کرده بودم و در آن واقعه
 مانند شترم و هم آن ناقل زبانی شاه کمال میگفت که میفرمودند که بعد است سال آن واقعه حضرت شاه عبدالهادی
 بر من طعن نمودند هم آن ناقل میگفت که روزی بر شاه کمال واقعه مانند واقعه حضرت یوسف علی السلام
 گذشته بود تاریخ و فوات حضرت شیخ عبدالهادی روز جمعه چهارم رمضان المبارک سنه یک هزار و یکصد و نود
و در حضرت شیخ عبدالباری این شیخ ظهورالدونیر شاه عبدالهادی پیشی صاحبی امروزی از روستا
 شهبوح سیدی امروزی بود که گویند که بعد بر توارش و بر او برادر ثانی وی شاه دوست محمد از سیر خود شیخ ظهور الدونیر
 در پیر و پیش و تربیت و لیس میداشتند و از دست محمد مجاهد در ایامت شاد می گرفتند و لباس رنگین پوشانیدند
 و وی حضرت را بجایات در ایامات سبیل تمام میفرمودند و لباس فاخر و زیب بدن وی میفرمودند که طبیعت عبدالباری
 بس بزرگ است محل ایامات مانند دیگر و در وی هر دو حضرت از عمر ده و او از دو سالگی خدمت جد امجد خود را
 میانش ما فرموده استاب نسبت چینی همیشه کرده سلوک آن طریق عالی تمام میساختند و بعد انتقال جد بزرگوار
 خود شاه عبدالباری ظاهر نمود و لباس نوع آنرا سید میباشند و باطن خود را از مشهور و بی رنگی در کثرت رنگ رنگ
 مشغول بساده نشین بعد از آنکه گشته اند از همت و قوت نسبت عشق پیشینه فلانی خود را پر شور و پر نور
 ساخته حسن صورت و یک سیرش متاخران بود در یازدهم شعبان هر روز جمعه کعبه را رود و صد سبب پیشش
 حاصل می شد و یک پیر شاه و همان بخش و عقب گذاشته و علقا روی صاحب سید شاه عبدالرحیم و سید علی شاه
 در حاجی قیرالین و عاقل کل شیخ را هم در دیده بود مرد بزرگ و مجرد بود و شیخ محمد زید و امین الدین شاه و ما را ظاهر کرد

در کتب معتبره

بودند و هم قرار بر انوار دی و شرف جوار از جانش واقع است قانق شاه علی حسین میگفتند که روزی مجلسی
 پیرم شاه غلام حسین این خواند فقیر میفرمودند که یک پوشا میانه مشکسته دیدیم و نیز همان وقت خبر انتقال یافت
 عبد الکریم کور سپه و شاه دوست محمد بعد انتقال جده خود در قریه برای ازادان و مجروران باستقامت ظاهر
 و باطن قیام میداشت و بمس غایرش بلباس نکارنگ از شورش مشق کشید بکینش بر شور و رنگین بود
 صاحب کلام هر وقایع لیل بودند و از صاحب سماع و اهل وجد بودند در عین حال در قیام و ارادت خندیدن هرگز
 غاری می شد حضرت شاه عبدالهادی در قریه مذکور اکثر تشریف میداشتند تا بران شاه دوست محمد
 سکونت در آنجا اختیار کردند و هر سال عرس وی حضرت در آنجا میکردند و ازادان و درویشان از او مصلحت و نفع را
 جمع نموده طعام میدادند و سماع فنا بر سر می پران میکردند درینو لاشاه غلام مصطفی بر سر قدیم عرش شاه دوست محمد
 در آنجا میگفتند و عرس حضرت شاه عبدالهادی بشمول دیگر اولادش با فرزند پسران وی میگفتند شاه دوست محمد
 پسری نداشتند و در پیرو هم ذقیص سن بگزار بود و صد و بیست و هشت و اصل حق گشتند و چهار فلیف در عقیقه گشتند
 سید امیر علی شاه و شیخ فتح محمد و همیشه که این همه در قریه جوار فرارش در موضع برای به نون اند و امام کش و زنجیر
 گنویشتند همان کتب و عروه و از زده مسکی مرید پدید بر زکوار خود شاه عبدالباری است. بودند بعد انتقال به پسر
 نظیم نظیق اب و جازیم خود شاه دوست محمد و خلیف پسر خود سید جاتم علی شاه یافتند از قریه فرارش مشرف
 شده بود مرد بزرگ در فرکش اوقات بودند و در آخر عمر مسکرو نسو پیروی غالب بود و هم در آن حال حیات
 خود را در مشغولی نماز و اوراد سپردند و بیست و هشتم محرم سن بگزار بود و صد و بیستاد و هشت حق گشتند
 درینو لاپسرس شاه غلام مصطفی سجاد نشین وی بستند در عمل اعمال و در علم پر کردن تقویه نقشبندی
 نفسی و آخر میدادند و در طریق پیری و جدی مردم را تعلیم و تلقین می نمایند و هر سال عرس آباء کرام و اولاد
 با جماع فقر میکنند سلسله انتقال و هر حضرت حاجی عبدالرحیم از سلطنت رده یعنی افغانستان بودند و تقضا
 استعداد جلی از وطن خود در هندوستان بطلب علی شریف آید و در اول انتساب نسبت باطن هر چه عالی
 قادر به از شاه رحم علی که از اضرار حضرت شاه تمیم ساد پوری که یکی از کاملان هندوستان بودند میگفتند
 از تم زیارت فرار شاه رحم علی که در قریه نجا ساست مشرف بوده بعد حاجی صاحب محتضای این بیت

و لا ارام در بر دارم چو بی این تشنگی تشنگ بر طرف جو گو نسبت به شقیه چشیده که خامش آید چشیده است از حضرت شاه
 عبدالعزیز که فرزند پسر شاه عبدالعزیز صاحب برنی امروزی تحصیل نمودند و بعد انتقال ایشان مصداق این بیت بود
 چون دیدید بیدار گردید و لیر با نگر دو چشمتی از دجله سیر با بیعت جهاد با طریقت با جناب سید احمد صاحب
 از حضرت حاجی مولوی محمد قاسم در مجلسی بار اتم نقل میفرمودند که چون هر دو ذات با برکات بعضی
 مراقبه با هم می نشستند از برکت توبه ایشان جناب سید احمد صاحب مای قهقه که خام اثر نسبت چشیده است
 ظاهر می شد و اثر توبه جناب سید بر ایشان غلبه مکرر و میداد و رحمه الله علیه هم مولوی صاحب معصوم بنا بر اتم و با
 از اهل علم نقل میفرمودند که عبداله خان رئیس نجلاس امر به حقیقت کمیش شاه رحم علی قدس سره برای دروزه
 چند سیه هم میگردید و قبل از تولد مولود که پسر خواند آمد و دختر خبر میدادند چون کیفیت آن بر از وی می پرسیدند
 میگفتند که مرشد من مرا صوت دختر و پسر معاینه میکنند تا بعد از اتم دیدار دیده بودم و بزرگ و خوش اوقات بودند
 از بی طرف ارواح بزرگان در عالم مثال ثابت میشود که صورت مثالیه را معاینه میکنند حاجی شاه عبدالرحیم
 در نسبت مفرودت و نیکو کند یکبار در دود و چیل و شش همراه جناب سید احمد مولوی محمد اسمعیل مرصوم و منفرد
 سبکبان ششید شدند رحمة الله علیه فکر حضرت میبایخی بود محمد مولود موفین و مدفن ایشان در نجف است
 و نسبت طریقت از حاجی عبدالرحیم ششید سید ایشانند و از اولاد او احماد و حضرت شاه عبدالرزاق چندین نفر
 بودند و از اهل تکریم و تفرید و کمال تجرد و خرد و نسبت باطن هر چهار طرفی که از حاجی صاحب ایشان سید
 بود اخصا میکردند و بر اقیانوس است آنحضرت صلی الله علیه و سلم هر چه بود چنانچه سنی سال تکبیر اول نقل کرد
 و اهل نسبت و صاحبیت توبه بودند و نصیب آری به تعلیم اطفال اشتغال نمودند بطوری که کسی را بر حال ایشان
 اطلاع نمی بود مگر خواب حاجی امداد صاحب بحث هشتم بار ایشان شد و آن اینست چون که شوش طلب
 در سینه حاجی امداد الله علیه جوش زودار دیت باور ایشان در آوردند شش آنحضرت صلی الله علیه و سلم
 اشاره از اوست آوردن با ایشان کردند و باز شش دیگر حاجی صاحب نیز اشاره با ایشان کرده حاجی
 در یافت مقام و نشان ایشان مترود و متعجب بود در روزی بوساطت شش سید امداد بر تابد ایشان
 بنامند و شرف شدن ایشان بیشتر از ایشان در یافتند که آن اشاره بسراج منیر از نظیر صلی الله علیه و سلم

شریعت و تراثت در نهامی سلوک شیخ مریح طلاب طریقه نظامیه فریاد و در مناقب الجویین از ایشان
 بهین است مولانا نور محمد لقب مولانا پیر ایشان در مذابی است که از قوم کبریا و قوم کبریا از قوم کبریا
 بود و پوز از اجداد ایشان بود تولد ایشان در شب پانزدهم ربیع الثانی در شهر کاشغر بود و در آن روز
 که از چهار بکر شرق به که است از ایشان چهار استقامت و زدی که از مناقب است چهار استقامت و
 ایشان بهر خورشید سالی شش ماهی در خط قرآن کرد و چون بن تیز رسید و در بلد کاشغر بود
 در غیر طایفه که از آن در آن در آن در آن در آن در آن در آن در آن در آن در آن در آن در آن در آن در آن
 و شان سید و چیز از طایفه بودند برای تحصیل علم باطن بر در عروس سلطان الشان دست جنیت بدست حق
 است مولانا داد اول کسیکه مولانا در بی سیرت گشته از ایشان بودند به تحصیل تکمیل کمالا باطنیه و شرف
 شرف گردید مولانا سی چهار سال تخمینا در بی بقید حیات قیام داشتند و ایشان شش ماهه بوطین در مملکت
 شش ماهه در حضور و سفر خدمت مولانا حاضر بودند و در اول سفر پاکین ایشان نیز همراه بودند مولانا کمال
 نظر عمیق ایشان منجیل شش ماهه چنانچه حافظ شرف الدین امر پیر ایشان گنایند نمودند بیعت ایشان
 بیعت شش روزی در آن شب از ایشان سپید که علما تعظیم کفاره میکنند و این تعظیم شش روزی است
 و جلالت که در شریعت حقیقت مخالفت نیست فرمودند که نظر علماء بر کفر ایشان است و نظر اولیاء بر طریقت
 حقیقت ایشان می آید نه چون کفر فرمودند بسیار کسان از خطر آفتابان فرزند ذراعت قاشا
 مزاحم میشود باید که اسباب آن را ترک کند فرمودند باید که کم خوردن کم گفتن کم باطنی حلاط
 خوردن خیار کند و فرمودند اگر سالی خود را همیشه بنده است خیر نواند می بیند و هر روز از اول آن اند
 کارش بر شش ماهه اگر در دوم راه در دوم نیست و تا بی قناده فرمودند علی احوال که مستقبل بشر
 توجه سلوک شود فرمودند که انسان کل عالم است و فوت شدن او قنای عالم روزی فرمودند که در سینه
 نفس وجودی و در سینه سلطان با هر در ابتدای جان پسر بیداری عاشق بود و فی قانیه بود و در سینه
 او ساخته بود در آنجا شب شبی وقت نیستی و در آنجا بود در شش ماهه در آنجا خود خفته بود
 در آنجا در آنجا شب شبی در آنجا بود در آنجا شب شبی در آنجا بود در آنجا شب شبی در آنجا بود

برای سبقت کتب سبک معانی و معارف مثل لایب الطالبین و مختصرات دوا و غیره و کما در قصه حکم و غیره
 شیخ خودی رفته شیخ ایشان را با جازت آنحضرت صلی الله علیه و سلم خلافت دادند ایشان با شمار و جناب
 رسالت مآب قبول نمودند و ایشان اهل سماج و صاحب شوق و بیداری بودند و هم صاحب کتابت کور و روایت میکنند
 که گاهی در بعضی روزها در عشق و گداز جگر و سوز دل خون از چشم می باریدند و گاهی روز شنبه و دست چشم
 کشاده میمانند و نادیده چشم بسوی آسمان و گدازه آتش و می بپوشند شیخ ایشان را سبک نموده
 و خود را بفرستاد که راه کوه درگ دشوار گذار است و در روایت آن بسیار بسیار از اغارت میکند و طالبان راه
 هزاره را بخار سیدین مشکل است پس حکم شیخ نشان دادند بسیار مردم ملک سنگر و نظیر آن عقیده است
 ایشان را پیدا شدند و مرید می شدند و علی ایضا در این طایفه کوشش ایشان می کردند و در تحصیل علوم باطنی مسکونند
 و ایشان را در شهر مشاد و چهار سال بجز مشغولی اهل الله و نبوت خلق الله کاری نبود و در معجزات و معجزات
 در درجه و شرف و صفت خیر سفر بستند و در ترس و خوف گشتند و در این شرح گفتند اوقات حقیقتان بود
 در این زمان پیرو ایشان میان اهل محبت میسرند ایشان نشسته اند طالبان را ارشاد میکند و از
 آنندگان در روزگان آنجا معلوم کردید که هم اینقدر و هم اینقدر از خلق اند و در صدر الدین اقبال و نجار
 در اخبار ایشان است از اوت و خلافت از پدر خود سید کبریا داشت و از پدر خود محمد و هم جهانیان سید طلال الله
 بخاری نیز دارد و بعد از وی هم سجاده خلافت نشست و محمد و هم جهانیان بزرگان مبارک میراندند و در حال
 حال مایه انجمن مشغول داشت و شیخ را بجز خود و دوی پیوسته در عالم استغراق بودی و با خلق ایشان
 در اختلاف نظر بودی که ذاتی الشارح الحمیدی و بیشتر پیوسته در سلسله ارادت مخدوم بواسطه دوستی بعضی
 بواسطت پیوسته شیخ نام الدین محمود نیز پیوسته بزرگ بود و صاحب معرفت و بر او در این است و ذات او در
 و در شیخ سارنگ در اوایل حال از امرای نایب السلطان غیر در شاه بود و پسر سارنگی که اولاد
 بیشترند و ستانست آبادان کرده اوست و در آن قدم سلوک طریق که مخصوص اهل وصول است بسیار
 در اهل بخدمت شیخ قوام الدین خلیفه مخدوم جهانیان که در تربیت مریدان مقام عالی داشت و مقصد
 در کتب است افتاد و در پیش و طریق مشغول باطنی و ذکر حق از وی تلقی نمود بعد از آن بزرگوار است و در پیش

شیخ سارنگ

شیخ سارنگ

و من در حلقه صحبت شیخ یوسف ابروی که از شیخ دشت بود در آمد و از وی استفاده علوم طریقت نمود و در آخر
 شیخ را جو سال فرود و اما متباد و دیگر از آن پیران طریقت بدیشان رسیده بود و بر رانی مسالمة طلب کتاب شیخ
 در ستاد شیخ سازگ از ایزد گزیده مستادا او در اینجا نیست دست داده باشد تنگی شیخ با دیگر شیخان
 با فرستاد شیخ عباس الدین میرزا بود که بسایر هر دو به اتفاق داشت هر که از حال شد شیخ سازگ
 بر قبول آن ترفیب نمود و بعد از آن شیخ را قبول کرده آن سفاد تمام فیسی مشرف شد وفات در سن
 و ک شیخ مینادی صاحب لایب لکهنو است نام او شیخ محمد است از صغیر بسیار و در کتاب شیخ
 قوام الدین پرورش یافته بعد از آن مرید شیخ سازگ گشته و کار کرده ذکر ایشان در اخبار مفسر بر قوم
 و طوالت در این محقر کتابش این ندارد و در ایشان در لکهنو است نیز در شیخ سعدی
 بدین خیر اباوی مرید شیخ مینادی است بزرگ بود و مافقه در شریعت و آداب طریقت برتری عالی
 و توصیف بود بزرگ و بزرگوار در این طریقه هر خود حضور بود و موع بود و بعد و سماع عالم بود بعد شریعت
 و طریقت در علم خود و فقه و اصول تصنیفات دارد مثل شرح معراج و کافیه و حسابی و بزرودی و اشغال آن
 در رساله شرح نوشته است مسمی بجمع السلوک بر طرز خزانه جلالی که از ملفوظات محدوم جهانیان است
 بسی از ملفوظات و معالمت شیخ مینار ادروی درج کرده و در وقتی که از وی نقل میکند میگوید کتاب شیخ
 شیخ مینا و نام له فینا و هر جا که می گوید قال شیخ شیخی مراد ادروی شیخ قوام الدین لکهنوی است و شیخ مینا
 شاگرد مولانا اعظم است که از فتنه با علما، معمر بود و پیر شیخ مینا نیز پیش مولانا کتاب حروف المعارف خواند
 و قتیما بجزمت پیر عرض میکرد که معلوم بندگی محذوم است که شیخ بندگی شیخ الفاطمین کتاب کافی است و در
 معالی خود و عامل احوال شریف ایشان است اکنون ملازمت درین معالی از برای چیست فرمودی کتاب
 بیات است که با وجود علم ترک تعلیم کند و بعلم خود اکتفا نمایند و او را در میان بسیار از شیخ صلی بنی که
 در صاحب فقه و معالمت و بر قدم پیر حضور و محو داشت شیخ مبارک مستدیل که با حکام شریعت و آداب طریقت
 موصوف بود و در شیخ سعد خیر اباوی بود و از شیخ سالار مرید شیخ بیباک الدین جوینوری نیز تربیت یافته بود
 وفات او در شب جمعه شیخ صلی مروی بود و از آنجا و باوصاف و رویشان موصوف و باحوال ایشان

شیخ مینا
 شیخ مینا

محقق در باره این مباحث است و در پیشگاه مبارک حسنیه بود و از مردان شیخ سعدی خاندانی شیخ الله و یازده است کیفیت
 مسکن معروض بود و منگام کثیر و عالی عهد و روزگار شریف آورده بود و لغات تعلیم و تکریم مخصوص گشته و آنرا حفظ کرامت
 کرده و بطور سید و همسایه سال که نهفته در دست است در عالم رفت برتال علیه و ذکر میر عبد الواحد بلگرامی شاه
 از اجلا و پیران گان ماره و تدرک کتابخانه است و شایسته جزو کتب از اولاد است میبوسید و در اول سال مرشد شیخ
 صفی الدین شایب لوری بود وی او را در توجو نام و اتفاقات نمودند و او را در عهد شیخ صفی ازین عالم جلالت فرمودند و او
 ششده ساله بود بعد از واقعه شیخ محمدت مریدی شیخ حسین کن سکنده که بعد منزل از وی است ترتیبی از اولاد است
 و تصنیفات و تالیفات بسیار داشت چنانکه در سال اول شجاعت بطور سوال و جواب رساله منظره در بیان مسائل مسطقی
 سلوک شریعت ترتیب الامار و احکام کتابت این در سلوک عقاید و شرح کافی بطور متعلق و غیره است مصنف در کتاب کور و کبریات
 از تصانیف وی آورده است علم و فضل وی از این نظر است و نسبت می یستی و هفت واسطه سید زید شیدان امام جمعی است
 یعنی از عظیم سید و سجاد ایشان حضرت در کتاب کور و قوم اندوه هم در کتابت حاجی الحرمین عسکری از اولاد و آثار
 اکرام می نویسد و قیام در معادن شمس و شمس و مایه و الف و یوسف اوراق در وی خدمت شاه کلیم طهری قدس سره
 بیان یافته کرده که میر عبد الواحد قدس سره در میان آمد شیخ مناقب آثار میر خاوری بیان کرده و فرموده که شیخ در مدینه منوره
 بر سر تکیه ششم واقعه می نمود که در صحنه اله بر وجه معاد مجلس اقدس سالت پناه ارباب شایسته بود از اصحاب کرام و اولاد
 است حاضران در دنیا شمع است که حضرت با اولاد بر شمشیرین کرده حرف میزنند و لغات تمام دارند چون مجلس شیخ
 از صحنه الله استفسار کرده که این شیخ کیست که حضرت باو اتفاقات باین مرتبه دارند گفت میر عبد الواحد بلگرامی است
 و بافت مزید احترام و این است که سنابل تصنیف او در کتابت الله علیه سلم مقبول افتاد و انتهی و هم در کتاب
 است نماز بر چهار روق است نماز عوام عادت است مصرع هر ارسال عبادت کند نمازی نیست سه
 در پیشش بر ناستت است نماز اول چه حاضر بنویسند پیش میکار چه سود یا لا صلوة الا کبیر القلب و نماز
 عبادت بکرم صلوة تمسک و سار کار نماز و ای است که در خواب بیداری تضامیت بلکه لحظه و لحظه سه
 در کوی خراب کس را که نیاز است یا همیشگی و سستی بر عین نماز است یا مصرع نماز عاشقان
 ترک وجود است یا و نماز کاملان زانین است و زان سه قیام و فعه و بکیر و نیت یا همه موجود است

شیخ محمد تقی
 صاحب کتاب

با هم گرفت بعد دو سال گفتند بر تلی که پیکار کرده از ما بر ما است افتاد و از چهار روی نوزادان نظر آمد که کشید و بر سر چو پیکار
 اینها یکدست ماریه توجوال شده است و در نیا استقامت نمود و سخن وزیر خاں قمانوگونی ماریه در خواب یک صبا
 ولایت اینها از نظر می آید با فطلا و فقرای ماریه با استقبال شتابید و آنحضرت از آنجا قصد کشید نموده بود که در آنجا براه
 بشرف قدم بوس ستغین گشتند هر دین مردی شدند و کان فاطم فی سده سید و عشره و الف چنانچه چهل سال بعد از
 ملاقی پرودا شدند و آنحضرت را در رفع الحسب غیره دست قدرت بسیار بود سکونت در ویشان در شهر ماریه
 از زمان آنحضرت است حاصل ایشان هشتم صفر سید و سید الف اتفاق افتاد و هزار نور در ماریه است متصل
 این ملامت و کتابت کور قوم است و ایشان را سپرد داشت و کریم سید اولیس سید اولیس سپرد و در
 سسیاده میر عبد الجلیل است و در مریس جای مولی موافق بود و بر او و کنسار میرفت هیچ خود نمائی و خود پندی
 بهرامون دامن حال او نمیکشت و چو سایر مردم خود را میدید بگویند که با ذیبت هیچ مودی بهم روا دار نمیشد این میرفت
 موفیان تبادل است و کسی که بگوید جانا و پیش می آمد بمقابل آن مکتف میفرمود اگر برای تعمیر فرورد و معاصر مصلحت
 وقت شدت که ما و سر ما اینها را از فرود محنت و موت میداشت و جرت تمام و کمال حواله مینمود امیری از او ای علی
 شخصی بر جاگیر خویش میسازد و آن جا که بر گاه که بنزل رسید دست ظلم و از کرد و فیری از فقرای میسر بود و جمع علی
 که شاه رسر نام داشت با جماعه ای که در آن زمان عالم رفت آن دست بر و فطنت بر تخت نشست بود گفت خیر
 قبول کرده و پند چینی مخور بر باد و سفاست ماند و ای در آن را بیرون کرد و با فقرای سز گفت شاه بر بغضت چو بست
 که بدست ولست چیزی بر موفیاند و اشارت بر تخت کرد که پای او را زخم یافت را که در این حرف گفت آن چو بی پای
 گفت زور بیرون آمد آن عالم حیران ماند بعد از چهار روز خبر رسید که امیر صاحب جاگیر آن مکان فلان روز از
 میفتاد و بگرد جاگیر در ضبط آمد و شرعاً و غریب از دست آنجا که خلاصی یافتند را تم کوید عمل آن چو بست و در کتابت
 مرقوم است حاصل آنحضرت در مکه ام و سیم و سیم و الف اتفاق افتاد و قرار ایشان در مکه ام است
 سر راه سب مجرمانه خفته رحمت العلیه و کریم سید محمد الترمذی الکالیومی قدس سره و کائنات
 است اصل ایشان از ساوات صحیح نسبت بر نه است آبا کرام او در مقام جانند بر سکونت داشتند و الد ماجده
 اینجانب میر ابو سعید از وطن بر آمد کالیبی طرح اقامت نختند و تکمیل کتب مستخرج بولس بود و کتب مستخرج

این ملامت و کتابت کور قوم است

این ملامت و کتابت کور قوم است

هر چه جمعی در اکثر حلقه و در سلسله شیخ جمال اولیا گذرانیدند و در فضیلت صوری رتبه حاصل نمودند و تا آنکه فراغ از شیخ جمال
 گرفتند و هم با شیخ موصوفی شیخ محمد دوم در بیانان و وی میر شیخ بهاء الدین دوی شیخ سالار شده دوی شیخ بهاء الدین
 جوینوری دوی شیخ محمد عیسی و دوی شیخ فتح الداد دوی شیخ صدرالدین حکیم دوی خلیفه شیخ نصیر الدین محمود و در
 در طریق حقیقه عالی بیت کردند و اجازت سلسله ابجد قادیان و پیشینه و سهروردیه و مداریه یافتند اما آنجی که از مستجاب اسکال
 در بعد از آن رسیدند و در تسلیم نمودند و از آنجا عادت فرموده و در کانی پای اقامت نمودند و یک مرتبه سفر می کنند و در پیش
 چون با کبریا رسیدند با امیر ابو العلاء اری قدس سره ملاقات کردند و پائین مجلس تقدس نشستند و در این اثنای از حضرت
 امیر قویقه شنیدند و بجز حضرت سید الهیانت که در پیش و تقیه پائین است امیر ابو العالی از صد مجلس جانب ایشان نگاه کردند
 و فرمودند که بر پیشانی ایشان مانع غری با سبک با گریخته دل زایدت مستی و شوق و تقیه با و گفته که تقیه
 ما اینجا است قریب بود که در بدن حضرت سید شدافتد نیز در شرع خود را نگاه داشتند و مشوحه با آنکه هر چند وقت
 سعادت و در سیر سیرل امیر ابو العلاء رسیدند که با یکی سولاری ایشان را جانب خود میکشند و ناگزیر بعد رسیدن کبریا
 التماس طریق علیقه نشیند به نمودند حضرت امیر با کمال التفات طریق را تلقین نمودند حضرت سید کالی آمده سالها بان
 مشغول نمودند و بعد از سه سال با بر دیگر خدمت امیر قدس سره رسیدند چهار ماه در محبت قدس کسب فیوضات فراوان
 نمودند و از جمله اسفار و اسفار اخیر است که بخشش خواجیه بزرگ قدس سره فرمودند و در این سفر خلف الصدوق ایشان
 میر سید احمد در رکاب سعادت بودند چون بزرگت خواجیه بزرگ مشرف گشته اند که بی پوشش او را دست داد حضرت خواجیه
 بزرگ در آن زمان دو تا بزرگ قبول غایت فرمودند چون با فاقه آمدند آن دو تا بزرگ قبول در دست داشتند
 حدیثا حاقه قرآن بود منکر سماع اولیا بحضور حضرت میر صاحب حاضر بود که معنی آن مشهور بدین آنحضرت آمد و این است
 متنوی ایتر نم کرد و قلم گفت حق لند سفر هر جا روی ما با بد اول طالب مردی شوی با قصد گنجی کن که این
 سود و زیان با در تبع آید آنرا فرغ دان که هر که کار و قصد کند مابیش با گاه خود اندر تبع می آید بشر
 تقیه که بکن تیج وقت حج بود با چون که رفتی مک هم دیده شود با مقصد در معراج دید دوست بود با در تبع عرض
 و ملایک هم نمود با بجز در آمدن لفظ دوست از زبان انجمنی نعره مستانه از زبان آنحضرت جریست ملاحظه یعنی که
 معبود ایشان بود که چون نعره می زدند در حاضران سرایت میکرد و دیگر اکثر مردم هم پیشی غالب میشد و هم ایشان

آنچه که اگر کسی افتاد گانز او مستگیری میکند و ایم می آید هم چنان پیگیر است که دوم از شراب فتادگی مست است
 نفرین بود و سبب آن نعره مستانه اهل میان موقوفه سببش اقامی است از آن دیگر همیشه شسته و تا شیره نعره و تحریک است
 است حتی کلا نعره آنحضرت در چهار پلین نیل و تپش گادان شکر میگرد و به علم با ایل بریان بودید و گریان می مانند
 مجلس یک سوال بود و مال از مال از مال جاری تر میشد و در او نعره می شنوی المشبه بودند در مقام قطبیت کبریا
 و عیسوی المشبه بودن عبارت ازین است که چنانچه اجراء الهی از عیسو علیه السلام واقع میشد احوال تکرار
 این سخن واقع شود از مصنفات مشرفه تعبیر سورج فاکتور و راجع بعبارت عربی در رساله تحقیق روح و الهی
 و ارشاد و الهی الیک و رساله الفیاض عقاید صوفیه در رساله عملی معمول و رساله وارادات است آنحضرت مذکور است
 و وجودی است که یک روز جمعه میگوی از پیش مبارک جدا شد و پسر شاه آنحضرت افتاده بود شاه محمد افضل
 الابدادی مرض کردند اگر اجازت شود موی بردارند فرمودند بهتر شاه افضل آن موی را بدست خود داشته
 حاضر از اصلا و او ندرت جمع آمدند و از موی مبارک آورد اسم ذات شنیدند و به حاضران حالتی ظاری است
 و ششم شعبان روز دوشنبه سزا آمد و سبب و تلف انتقال فرمودند در کابل مرفون گشته میر غلام علی
 و در گذشته تا شرح عوالت عالم یگان افاق تا میسر محمد ذی شان به گفت تاریخ رحلتش از راه
 رفت قطب زمان بسوی چنان به شیخ محمد افضل الابدادی که سر علقه خلقای میر صاحب است نسبت
 بحضرت عباس رضی الله عنه پیش میشود و فقیل صوری و معنوی میداشت و در عمر است و پنج سالگی بسعاد است
 ارادت میر صاحب سید محمد فاکتور گشت و با اجازت و خلافت مستعد گردید و طالبان بشمار از فروغ عشق حقیق
 دل افروختند صاحب تصانیف عربی و فارسی بود و پانزدهم ذی الحجه روز جمعه سزا رسید و عیش و شادی
 و الفات یافت و در الابدادی مرفون گشت و کر سید احمد بن سید محمد الکالیوی قدس الله سره بهادر و
 ولایت محمدی و حال رایت احمدیه از غفوان جوانی نشو تا فروغ خورشید و نور ولایت از جبین پهلوان می تافت
 مبارک و فیاض تعالی شاد جمال صوری و کمال معنوی بود و با هم اندانی و اکثر جمیع صفات رضیه سلامت رضیه
 سیمای سبیل و نثار و مروت در عنصر لطیف و ذلیلت گذارشته بعد تحصیل علم صوری دست بیعت بولایت
 خود و اندو در عمر است و چهار سالگی برسد حضرت و الله خود قدس سره نشسته و مجلس ارشاد و تلقین کبریا

حق تعالی وافر از اعتبار و اشتها از زالی فرموده و سده و سینه را قبله حاجات و تسبیح و شریف ساخت با دست
این در قیود و قالیق فقر و انکسار فرو نمی گذاشته و چون افتاب عالمیاب بر قوت انکسار بر هر کس یکسان داشته
بیاوصف است از حضرت و الدرایشان در همین حیات پدر خود بسجده و سرود و علانیه می پیرداخته و توجه آنجناب را
بسیار اثر بود بر هر کسی که نگاه توجه میکردند بجز در شمی اقامت یکی از مخلصان جامه دوخته بر سبیل نیاز آورد و
انجلی که در مجلس آن لوازش فرماید وقت نماز جمعه پوشیده مشوجه نماز نشدند بعد نماز حضرت شاه عظیم الله
نقشندی بر طول استین اعتراض فرمودند و حضرت شاه مذکور اعتراض مدام همراه میداشته کسی که بر دست کلان
در ایشان همی ایشان از آن اعتراض بیروت نامی گرفتند چنانچه در نجار استین قسیم نمودند آنجناب پیش خود در است
شان داد و استین ایشان بدست خود گرفتند در استین شاه عظیم الله القدر یادوت نمودار شده که باعث انفعال
ان گردید و استین آنجناب بینه دست بود و در خود هم صفر سندان ربع و شانین ماز و الف سفر اخوت نمودند و
بمالی استراحت فرمودند و دست پسر در عقب گذاشته شد افضل الله و سلطان مقصود و سلطان مسعود
شاه فضل الله قدس سره فرزند و جانشین حضرت سید محمد جامع دانش عموری و معنوی و عامل سفر ظاهر است
و باطنی ملکی بود بصوت بشر صفر گرمی ولایت مجسم بود ذوق و شوق از هر موی تراوش میکرد و بیل و کرم
و سایر صفات رفیع پر تباهم داشته اند وقتی چهار شخص رسیدند عرض کردند که دلهای ما از تساوت بیک
سنگ سخت میدارد در عمر گاهی نم از چشم بانی مانده بر آمده نام آنحضرت کشیده از مسافت بعید رسیده
ایم آنجناب در آن وقت خط بویین خود جالند هر می نوشتند و خط طولانی بود از آن خط دست گذاشته
چنان توجه فرمودند که هر چهار سبلی و از می طسیدند و عکس تجلی چه و مبارک بر تنهای ایوان که از قلع سنگ
پروانه بودند تا فن گرفت و آنها ناد و بیس در حالت بنجودی و شورش و یکجا ماندند بعد اقامت بعیت آنجناب
آنجناب در چهاردهم ذی قعدة سده شصت و شش و ماز و الف وفات یافتند و در کتب شیخ محمد محیی المصنف
شیخ خوب الله بر او زود تحقیق و او را در سجاده نشین شیخ محمد افضل الزبیدی است قدس الله سره از جمله
بحر موج علوم شریعت و طریقت و علوم سیراب و در دامن در پوزده گران کوی طلب میرنجیت او را بجز
عظیم میداشت و خارق عادات بسیار زیور کتب و رسائل کثیره تصنیف کرده خصوصاً مکتوبات ایشان

شیخ زین العابدین
ابوالفضل

در چهار مجلد بر تالی است جل بر طرز فطرت و کمال در دوازدهم جمادی الاولی شب دوشنبه سیزدهم ربیع و در بیست و هفت
والف در چهار جلد است و ذکر شیخ محمد فاضل بمقدام معزز تالیات زینب سجاده ابوی و فرغ است
سای اصلین طبعین است صاحبین زینب و مناقب سینه تشریح بدرجه کمال داشت بسیار است و دست
و شگفته پیشانی بود فتوح و ذخیره نوحی ساعت و بنگار بیگانه را با حسانت بی دروغ می نوشت جبر بر نعم و دکا
و لبس عالی اقتاده بود و در مقدمات غامضه علمی سبقت تمام ترمی رسید در نایم نهم ذی الحجه و در یکشنبه سیزدهم
ربیع و کسین هجرت و الف در صلت نمود و در بر تالیان پورا نمود صاحب کاشف الاستار گوید و در پنجشنبه پنجم
حضرت ابوی قدس سره معززند قطب الدین تشریف آورده بود یعنی در ماه ربیع و داشت قدسی صفات
را تم گوید بطریق ایشان نازم و ایشان شیخ بدر الدین کمال و از در ایشان غناه علامه بیانی و از در ایشان شیخ
مهری جابیت و ذکر شاه نیرت الله الملقب برباط حضرت ابوی قدس سره بود و در
انجمن بسیار اولی است شایسته ایشان شایسته است و یکم تا نیت میدانش در شش ماهی صد رسید
شاه و در نیت جامع لغوت معضایع لایب لکریچ پورانیان بوقت رحلت شوه لجازت سجاد و شش
و دیگر اعمال خاندان خویش تخانیق فرموده بودند و شاه بان اتفاق کرده دست جمعیت بسید مرتب
عبدالباقی ابن بکر طیب واده ریاضات مشا که شب خلافت سلاسل قادریه و چشیده و سهر و رویا خذ کرده
و از سید غلام مصطفی بن سید فیروز بن سید عبدالواحد بگامی و از سید شاه لنگه لکری خلافت یافت بیدار
که ایار و اجبار و آنحضرت همه در همان چشیده فرید بوده اند چون ایشان از طفولیت بسبب بارت و شش
تو شیه پیدا شده بود و بعد از سلسله قادریه و پیشه نند و از خدمت دیگر اولیا نیز اخذ فیض نموده در هر فرقی بسیار
و در گذشته نمود و او لقب ریاضات انداخته روز از شش روز ممتازند السنه و سال کامل بر مقادیر
تعب و وفلاس بر پنج اقطاب میفرمودند با وجود این غذا بقوت روحی سرو پا بر نه بر صومالیه و در هر حال بنیان
در وقت سلوک یا مشایخ و مطلق ران هر شهر و دیار تجسس مطلوب میفرمودند و در طلب مقصود از هر کسی هر گز
خارج نمیگردد بی زاری بر خور و انبیا گشتند و از هر خرمی خوشه اند میفرمودند و درین زمان از جناب قادری
حضرت غوث الاعظم قدس سره درام فیض روحی محمد و معاون بوده است و بواسطه فیوضات باطنی

ارباب العالی

شیخ

ان انتخاب حاصل میشد درین عرصه و از تربیت طالبان و رهنمایی گرانان صاحبان کالی قدس الله اسرارهم بگوش
 حق نبوش میرسد بزم خرم آنجا نموده خدمت قبله آفاق بودی عشاق حضرت کسبشاه فضل الله صاحب قوس السبح
 روح رو نمودند آن قدوه زمان مقدم ایشان را گرامی داشته فرمود که ذلک شهادت هم امور صوری بود
 معنی است و سنوک شما با استوار رسید منضم شویید و نجات خود قیام دارید حاجت تعلیم و تعلیم نیست یکدیگر
 اندامات این کسب کلام معطلات این راه بودند عنایت فرموده اجازت سلسله خدمت قدریه و چشمیه و تقسیم
 در سه رویه و مداریه معسکه خلافت با دیگر اعمال نوازیش فرموده زیاده از دور و حکم استقامت فرمود
 و از غایت عنایت بر زبان را نهد که جای که نوات با برکات شما استقامت داشته طالبان آنجا را بدانند
 با این صوب حاجت نیست و لذا آنجا منضم شده در باره تشریف آوردند و سنی سال از مقام خود حرکت فرمودند
 الایمیت بارشاد سالکان پیر و دانشمند و بیسلسله صاحبان کالی را جاری ساختند و با پسران واقربا و برادران
 قدیم سلسله قدیم آبا و اجداد خود نیز مرخص میشد احوال فکر و مشغله و حالات ریاضات و مشایخات
 و تائیمت و عملیات و فرقی عادات و تقرقات و ذکر اسرار و نکات از تصنیفات و حال ظاهر باطنیه
 آنجناب کتاب کاشف الالسا مفصل مرقوم است تولد آنجناب بیست و ششم هجری القالی رسیده بسبعین
 واقع شد و بعد عمر هفتاد و یکسال و چند ماه در شب دهم محرم الحرام قریب صبح سیزدهمین و اربعین و ماه
 و الف بفر و سس اعلی شتافت و فرزند شریف با گنبد عالی و دیگر عمارت سنگین اولاد آنجناب در باره ساخته
 را رقم زیارت نزار آنجناب مشرف شده است و ذکر شاه آل محمد قدس سره این شاه بیکت الله
 پدید بر گوید صاحب کاشف الالسا تولد ایشان در بلگرام در شهر دهم رمضان سنه یک هزار و یکصد و یازده ظهور
 یافت چنانچه پدر ایشان بلفظ ظهور تاریخ تولد ایشان یافت اند و چنانچه سبب خاتم ایشان است صرح
 ظهور آل محمد زبیرت الله با صاحب البرکات را با ایشان عنایتی خاص و معنی واقف بود و تمام عمر بر سایه
 فیض پاپه والد بزرگوار فیضها بوده همچگونه رواد در جدای ایشان نبود چنانچه گاهی در نماز جماعت در مسجد
 اتفاق میشد آنحضرت میفرمودند که امر و در جلالت نماز یافتم آنجناب نیز کبری معروف بودند که بالاتر
 در بیان است هر دو سال بر ریاضات تن و داده اند آنجا در سال کامل در اعطاف غلوه گنویین بوده

کاشف الالسا
 در بیان است

واقعات زبان جوین میفرمودند وین زمان اعمال او در وقت اشتغال و او کار از هر چه جاری ماند و فیوضت
 و انوار تجلیات با تقدیر و لا تضحی دست و او اثر از هر یک نفس هر دو اختصار این شکل را بدرجه کمال رسانیده اند و
 درین ضمن تا سه ماه بقدر غلوس آب خورده اند و نان با بره خشک استعمال نموده اند و سلوک تمام سال گذشته
 لیکن حرارت بزرگ چنان مشتعل شده که قریب با کجی توقی رسیده از تدمیر حکیم عطاء السمرقانی و حاج صاحب
 گزیده درین وقت صحت از تربیت سالکان غافل نبوده اند قول مصنف و حضرت جدی قدس سره
 تمام خدمت طالبان و سالکان حواله فرمودند و ایشان با لکلیه درین امر مستغرق بوده با از سنگی غافل
 در باطن تغییرات و در بیان پرداختند قاعده حضرت جدی چنین بود که اگر طلبی می آید و استعدادهای طبیعی
 میسر و چیزی از شغل مشغول ساخته میفرمودند که اگر طلب میداری در محراب درویشی کسب کن تا تمام کرده
 در خانه خود بجائی میدادند و طلب ابوی سلوک و جدی نیز طایبان را ارشاد میکردند چنانچه حضرت جدی علی
 را که میسر چیزی گفته میفرمودند که نزد سید آل محمد برو و میفرمودند که سوال محمد خلی بار از سید سلوک
 گردانیده و ما را راحت بخشیده جناب قدس با از شکی ظاهر شریعت و تهنیه پ اخلاق مراتب باطن
 و قیام طالبان در حضور فریاد با بی سالکان این شهر و اطراف کوشیده سر انجام آن میدزدند و شب در حضور
 تعلیم تربیت بوده اند و بعد از آن خوانده را الف با شروع کنایه با سبق باطنی هر چه می نمودند غلط این
 فیض عام در حوالی شهر و نواح و اطراف منتشر گردید فوج فوج سالکان و بنیاداران می رسیدند و مقصد
 خود می آیدند جناب قدس از سیامی سالک سید است که این نیز از غلظت شغل کار خواهد بود و بعد از آن
 طریق نیز بل مقصود خواهد رسید همان شغل او را مشغول می ساخت در کتاب مذکور ذکر ملقاء ایشان
 و در بیان و کشف و کرامات و تعلیم طلب و تعلیم ذکر و فکر و شغل و اعمال مفصل مرقوم است در فرود و
 آخر شب شانزدهم رمضان سنه یکصد و شصت و چهار انتقال فرمود و متعلق روضه پر برزگوار خواجه
 بطرف شرقی آسود و ذکر شاه حمزه شاه حمزه فرزند ارجمند شاه آل محمد و مصنف کتاب کاشف الایمان
 بودند در آن کتاب که در پیوسته نقل این فقیر چهارم ربيع الثانی در سنه احد و ثلثین و مات و الف است چون
 در محراب رومی رسید و جناب عالی ازین عالم رحلت فرمود از آن وقت بر این مکان نشسته است تریب

کتاب کاشف الایمان

شش و چهار سال میشود که در نجات استقامت میدارد سال فقیر شصت و هفت کشیده شش نظر لطیفه غیبی میکند
 و اکثر این رباعی بخواند رباعی گریه بر طاعتی نسفتم هرگز با در گریه زرخ منم هرگز با نوید نسیم
 و آستان کرمت با زیر آبی را و در غمتم هرگز با عمری بحسرت گذرانیده ام و جای بحیرت در با
 هم و قلو سسی از و کان بخاور گره نه پیشتری نه یک کف جواز خرمن در ایگان حاصل نه فقیری با وجود
 این باغلاس جاپیان قوطب زمان میگویند و عالمیان خوش ارشاد و منجوت من بهم با این زوره عوام و خوا
 در ساختام و ما تم خود داشته ام ای دل تو کجا میروی و کدام راه می پویی سه لوی سزای دنیا
 دین دیگر چو بنواهی با دو عالم گرد و در سبازی همان حاصل کنی خود را با نوز میدی شکایت میکنی چشم
 از که میداری با کرمی هم مقرر کن اگر سبایل کنی خود را با استغفر الله لاجل ولا قوه الا بالله لیس فقیر
 سبیل نولد و نخستین ملقب با حق صاحب سبیل احمد دیگر معروف است بستی صاحب سبیل کات
 سوم مشهور سبیل صاحب سبیل حسین بن علی بن علی بن ابی طالب در علم ایشان برکت و هدیه راز خویش
 سازد بحق محمد و آله و بر آنکه میرسد محمد صغری که از اجداد سادات بلکه ام و با فقر اندر وقت باراجه انجام
 سندی نام که کافر متعصب بود در بلگرام متوطن گردیدند در سنه اربع و عشر و ستمانه بدستوری سلطان
 شمس الدین القشغریان اسلام را جبراً با قارب عیال و سپاه بقتل رسانیده تاریخ این فتح خدا
 است و بعد سسی و یک سال سید موصوف در چهاردهم شعبان سنه خمس و اربع و ستمانه اجماعاً قتل
 فرامید آن مرج البحرین و منایل صوری و معنوی در بدخواج قلیب الدین بختیار کاکلی اوششی بود و نه
 حضرت شاه حمزه وصیت نامه پدرازا ایام و سال پیش از ششماه نوشته در قلمه ان مخفی داشته بودند
 و آن نیست وصیت نامه بالا بلند عشوه گری سرد و ناز من با کوتاه کرد و منصب عمر در این
 معلوم پندای خدا سلم الله باد که فقیر را سفر آخرت و پیش آمد آنچه حضرت جدی قدس سره آفرید
 چهار انواع ارقام فرموده اند انجامه را بسند است حتی اوسع در آن سماعی باشند و بانام اودی سازند
 و این جانب اجازت خلافت سلسله خمس مقرر دانستند و او یکم و با سما اربعین و بشیخ و عا و میانه
 و سوز قرآنی و دیگر اوعیه و اذکار و اشغال به شافیه و غیر مشافیه مجاز و مازون بوده اند و هستند

در وقت آن که شد رعیت خود آنچه از دست او لازم دانستند دست طمع باستین قناعت چینه و جلا به کتفا نمایند اگر
 انحرور است شیخ المخطرات نیز گفته اند و بکتب سلف و صحایق و او را در مشغول باشند و کمر سعی در طریق انقیاد
 از حال و جان استوار بر بندند و شیردگرمی افغان صین و امورات و غیوی لازم شناسند که از آن روید گل و خار
 اندین مرغ که هم طاووس در مرغ است و هم زرافه که گریزی بدو یکی مزن دوم که هم المیسر با هم
 آدم نه و نیاند شستی و گداز شستی است لهذا با هر کس بر داشتند است و اگر کسی از این او تعالی بنظر او
 آید دست شما و در این اولی که درین زمان ابلهیت این امر مقصود و نسبت موجود و بجز ب زبانی و شیرین
 سانی کسی فریفته نشوند که این خالقه در هر وقت از من الکبری الامم بوده اند و فاتحه سالیان به گزشت بکلف
 گفتند بلکه نه نمایند که حکم چنین است بعد است سال روشن خواهد شد حالا مسئله اصل در حل و کاری ازین اهم در
 پس ازین دعای بی بی گانه و خویش فقط گویند بعد است سال جاگیر ایشان در ضبط انگریران آمد بعد از افضل
 این و اگر داشت برود **سه** دیگر که غنیمت حافظ کرده نیافت که گم گشته که باوه تهنش بکام نیست
عمر وقت آن آمد که خرم لامکان بر پاکنم که این جهان و جهان را در هر و شاید کنم که وقت آن
 که نیایان آن بشنم با که غم سومی و دوستان عالم باکنم که غم فریاد الی سر سیرگی نمود که بار قنقار ملا انگ
 آن جو کنم که نقطه آنرا اول می سازم ای فلان که دوره قوسین را قرب با و آذنی کنم که بعد همی را
 عقب و سوسه سازم هم که این خیالات تو هم را بخود رسواکنم که نفی در اثبات و اثبات در نفی کنایه
 لا اولی الا الله و لا اله الا الله که در حشر خود از لا اولی الا الهی که این جهان که زمان طوبی بسیار امکان خیم
 بر پاکنم که صورتی آن بیولای نفس آدم بیرون به طایر قدشین را ماده متقاکنم که بخود آنها با خدای
 خویش گروم همچنان که بخود اشوا خدا با خدا میکانم که سازم را بشکنم و این بزبانی جان در علم
 با صدای بیست طنطنه در ناکنم که بجزه قطعی بوصول جان کنم یعنی نما که دوره نامگز الهی را بنماکنم که
 انتمی در چهاردهم محرم سنه یکم و یکصد و نود و هشت بر حمت حق بیست و کر اجمی صاحب
 اسم شریف سبیل احمد بر بدو سجاده نشین بر بگو ارجو حضرت شاه حمزه بودند شیخ المشایخ وقت
 خود مشایخ آن زمان آواز و بزرگی و مشیحت ایشان شنیده بخدمت ایشان می آمدند چنانچه

در وقت آن که شد رعیت خود آنچه از دست او لازم دانستند دست طمع باستین قناعت چینه و جلا به کتفا نمایند اگر
 انحرور است شیخ المخطرات نیز گفته اند و بکتب سلف و صحایق و او را در مشغول باشند و کمر سعی در طریق انقیاد
 از حال و جان استوار بر بندند و شیردگرمی افغان صین و امورات و غیوی لازم شناسند که از آن روید گل و خار
 اندین مرغ که هم طاووس در مرغ است و هم زرافه که گریزی بدو یکی مزن دوم که هم المیسر با هم
 آدم نه و نیاند شستی و گداز شستی است لهذا با هر کس بر داشتند است و اگر کسی از این او تعالی بنظر او
 آید دست شما و در این اولی که درین زمان ابلهیت این امر مقصود و نسبت موجود و بجز ب زبانی و شیرین
 سانی کسی فریفته نشوند که این خالقه در هر وقت از من الکبری الامم بوده اند و فاتحه سالیان به گزشت بکلف
 گفتند بلکه نه نمایند که حکم چنین است بعد است سال روشن خواهد شد حالا مسئله اصل در حل و کاری ازین اهم در
 پس ازین دعای بی بی گانه و خویش فقط گویند بعد است سال جاگیر ایشان در ضبط انگریران آمد بعد از افضل
 این و اگر داشت برود **سه** دیگر که غنیمت حافظ کرده نیافت که گم گشته که باوه تهنش بکام نیست
عمر وقت آن آمد که خرم لامکان بر پاکنم که این جهان و جهان را در هر و شاید کنم که وقت آن
 که نیایان آن بشنم با که غم سومی و دوستان عالم باکنم که غم فریاد الی سر سیرگی نمود که بار قنقار ملا انگ
 آن جو کنم که نقطه آنرا اول می سازم ای فلان که دوره قوسین را قرب با و آذنی کنم که بعد همی را
 عقب و سوسه سازم هم که این خیالات تو هم را بخود رسواکنم که نفی در اثبات و اثبات در نفی کنایه
 لا اولی الا الله و لا اله الا الله که در حشر خود از لا اولی الا الهی که این جهان که زمان طوبی بسیار امکان خیم
 بر پاکنم که صورتی آن بیولای نفس آدم بیرون به طایر قدشین را ماده متقاکنم که بخود آنها با خدای
 خویش گروم همچنان که بخود اشوا خدا با خدا میکانم که سازم را بشکنم و این بزبانی جان در علم
 با صدای بیست طنطنه در ناکنم که بجزه قطعی بوصول جان کنم یعنی نما که دوره نامگز الهی را بنماکنم که
 انتمی در چهاردهم محرم سنه یکم و یکصد و نود و هشت بر حمت حق بیست و کر اجمی صاحب
 اسم شریف سبیل احمد بر بدو سجاده نشین بر بگو ارجو حضرت شاه حمزه بودند شیخ المشایخ وقت
 خود مشایخ آن زمان آواز و بزرگی و مشیحت ایشان شنیده بخدمت ایشان می آمدند چنانچه

حضرت شیخ غلام حسین صاحب دواخونه فقیر صاحب قبر نلسال بر ما چون بکلامت ایشان رسیدند بعد دریافت
 موافقت مدعا کمال تعظیم و تکریم ایشان بر خود لازم دانستند و در فیض صحبت خود در آوردند و تعلیم سهار بعین مع
 و با کمالی و دیگر اشغال و اشتغال و ذکر و فکر نموده در هیچ طریقی قادرید و همیشه نظامید و سهروردید و در انقضای
 بوالعلائی که از مشایخ خود رسیده بود مجاز و ماذون ساختند فرمودند که صاحب زاده ایشان در ستاوه
 حضرت عیوث الشکین اند و پسند خاطر ایشانرا ملحوظ میداشتند الغرض بر کمال بزرگی و اخلاق ایشان ^{تدقیق}
 و تواضع فقر و علماء و مسافران اتفاق است گویند پدر بزرگوار ایشان در حیات خود بر ریاضات و مجاهدت
 و شب بخیری و بر خواندن نماز معکوس ایشانرا کوشش بلیغ میفرمودند و هر روز دریافت آن می نمودند اگر
 در تعداد مشغول و ذکر و بیداری شب از پسر ثانی خود در ایشان زیادتی می یافتند همراه خود طعام می پختند
 لاله و شایر ازین شفقت معززه ممتاز میفرمودند و میگویند ایشان تا دوازده سال خود را در جالی گذراند
 نماز معکوس خوانده بودند و در پایه مبارک ایشان نشان رس نمودار بود و صحبت تامه ایشان
 بندهای خدا سلیم الله تعالی آنچه حضرت ابوی رحمت الله در وصیت نامه رقم فرمودند بر این موافقت زانیه
 و طریقه بیت بجز خاندان خود چنانچه در چه از سر او روید از خلفاء خاندان خود از جای دیگر نکنند چرا که
 صحیح است سه ای امر چه حاجت سر و صنوبر است چه شمشاد خانه هر دریا از که کمتر است نه فایده
 و استفاده از مضائق نیست مع متاع نیک از هر دو کان که باشد چه در آداب مسجد و خانقاه و
 در گاه بگوشند و از بایست ملحوظ و از نا بایست محفوظ دارند که عمده کار شریعت است سه خطا
 بی کسی ره گزیرد که بر گزینمزل نخواهد رسید چه در خدمت صادر وارد و در تعظیم و تکریم مشایخ
 و فقراد و علماء و فضلا و بگوشند و آنچه از دست ایشان آید طلب یا بس به حرمت تمام متواضع شوند
 اگر ازین معنی از ایشان کسی راضی نخواهد شد موافق بر ایشان نیست و علم و عمل و پیشین دارند کار نیست و اگر چه
 زیاده ازین دعایا به بیگان و خویش و کار ازین اہم در پیش اسلام و فاتحه سالیان به تکلف نکند بیک
 کار شریعت با بیک نان جوین بکنند و خدمت دارد و ماور بصدق دل کنند معین خدمت و بر بندگی
 خفیہ قائم باشند و رسم تعزیت از سه روز زیاده نشانید و روشن و چراغان بعمل آید چرا که این

عاصی تکلف رو اندازد و در تکلف در شرع سوانیت در مقدم ریح الاول سنو کینه هر دو و صد و شصت و پنج
 بر حمت حق بویستند و در قصه ما ربه فریب است بد خود فون گشتند و هیچ بسرد در هفت نگذاشتند
 و ذکر ستم بر لعیما حب اسم شریف ال بر کات مرید و ما ذون از پدر خود شاه حمزه و از برادر کلاه
 خود سید ال محمد بودند بعد انتقال بر اور موصوف بر سنده ارشاد ایشان گشتند و بر تقوی طهارت و بر
 طریقه آبا و اجداد خود مشهور و معروف بودند و رو پیر از دست نمی گرفتند و مس نمی کردند و اگر ناگاه
 اتفاق مس آن افتادی دست با میشویند تا قنطاریه نصیر الیرین بطلب خدا قصد قدم بوسنی ایشان
 کرد چون قریب مار پره رسید راه گم کرد و پیچ پیچ بر او دیده راه پرسید آن پیر این را تا بدر و از دایان سالی
 گم شد چون بلازمست ایشان مشرف شد دید که آن پیر به بر ایشان هستند و ایشان بودند بعد نمودن
 لیکن ایشان فرمودند بطرف گویا روبرو در انجا پایش حافظ صاحب کور همسم در انجا جانند و قدم
 بیرون نهاد و ایشان حضرت در علم ظاهر و باطن نعیمی و افر و عقلی کامل میدانستند در سبب همهمه
 سنه یکین هر دو و صد و پنجاه یک انتقال کردند و در احاطه روضه جدا مجر خود فون گشتند که سید
 ولد ایشان مرید علم بزرگوار خود سید ال محمد هستند تا حال بر سنده آبا و اجداد خود نشستند و در طریقه
 سلف خود جای میبندند عالم اند و سنده حدیث شریف از مولانا شاه عبدالعزیز گرفته اند و در خان
 حمیده و صفات سنی و نظیری دارند و قتی بزرگوارت بزرگان مار پره رفتند بودم چون در خانقا
 صاحب البرکات رسیدم سخن را دیدم که آثار بزرگی و مستحبت از سیم ایشان سپید است تسلیم نموده
 ششم بعد دریافت حال بنده در یک حجره آن خانقاه جای دادند و بکمال شفقت بزرگان و کرمیانه
 سر فر فرمودند سلمه الله تعالی سید صاحب عالم از اولاد صاحب البرکات که بخورد و سرکار نام از
 شیخ کریم النفس بیا بیکت و صاحب خود ذکر هستند چون در خانقاه شریف آوردند بلازم
 خود بنده را مغز و ممتاز فرمودند بعد دریافت احوال بسیار شفقت و مهربانی مبذول فرمودند
 و حسب معمول خود نام نشان بنده در دفتر خود نوشتند سلمه الله تعالی بعد تحریر بنام خود مکرر
 سنه یکین هر دو و صد و هشتاد و هشتاد بر حمت حق پیوست ذکر میرد و شهادت محمد

تاریخ
 حیات

تاریخ
 حیات

ایشان از خلاصه مستر شدن و عهده خلفاء حضرت امیر ابو العلاء قدس سره را بر ما نمودند حضرت امیر را بر سر نهادند
 از روایت آنکه اطراف ما را و خواب معین الحی و الدین حبیبی قدس سره رسیده بود با کل ایشان از اعنایت فرموده
 بار امانت ولایت و ارشاد تفویض نمودند آنوقت وطن اصلی ایشان بر آن پوراست تحصیل علوم ظاهر
 در دلی کردند بعد فراغ علم بطلب خدا در ملک بنگال تشریف بفرمودند خدمت مشایخ آن دیار حاضر می نمودند
 چونکه استعداد ایشان عالی بود پی مقصود خود نیافتند بعد تلاش بسیار از شخصی تعریف حضرت امیر شنیده
 فکری کرد که با او که در کوه چمن شهر کالی در میان راه آمد از آنجا یک کوزه مصری برای آن حضرت امیر خرید
 نمودند و در شهر کالی بآوردند رسیده خدمت حضرت امیر حاضر شدند در آنوقت حضرت امیر از نماز ظهر
 قرابت یافته در محراب مسجد با ایشان نشست بودند ایشان تسلیم بجا آورده آن کوزه مصری پیش
 نظر گذارند حضرت امیر نام ایشان پرسیده فرمودند تیره فقیری کار آمده بعد ایشان عرض کردند
 نام خاکسار دوست محمد است و شهر و فیض کرم حضرت شنیده از ملک بنگال بطلب خدا حاضر
 امیر حضرت امیر تبریک نموده و قدر مضرى از آن خورده و باقی تقسیم کرده فرمودند که ایشان درین
 شیرین کردن ملازم است که من هم بن ایشان شیرین کنم پس ایشان را توجیهی دادند و از اباده و حدت
 مست و مدحش کردند چون ایشان بپوش آمدند نماز عصر و مغرب و صلاه او کردند و صبح آن بیعت کردند
 حضرت امیر خرقه و خلافت و شجره طریقت عطا کرده فرمودند در شهر بر آن پور بر وید و طلب خدا را
 نمایند ایشان عرض کردند حضرت از قدم بوسی خود جلد جدا نمایند چون اجازت اقامت یافتند در یک
 سال بخدمت حضرت امیر از تعلیم بر داری و پایه گوی و کس را بی قضایا اند و جنبه و لطیف بر آن پور حضرت
 گرفت در ملک و این فیض باطن جاری کردند و مشهور سمعوت در آن ملک گردیدند و پیغمبر کبابی در فراق
 همیشه خود گفتند در شب ششم ماهی الثانی روز جمعه سینه یکبار آوردند بر حمت حق پیوستند و شرفی سال
 چهار روز رسیده بود در زار شریف و در رنگ آباد در یک مسافر شاه یا محمود شاه واقع است این برده
 از خلفه ایشان بودند و سندنشینان و کمر شاه محمد فرما و خلیفه سوم سپید دست محمد
 قدس سره را بر ما آوردند مولد ایشان شهر دلی است و والد ایشان یکی از امرای پادشاهی و صوفی

ابو العلاء

ابو العلاء

شمس دوست کریم علی بودند حضرت شاه محمد حسین عظیم ابودی خلیفه انظر حضرت سید خواجه شاه ابوالبرکات
 بودند و نیز حضرت شاه فرستاد خرقه و خلافت یافت بودند مولده موطن و مدفن ایشان قطیف آباد و کمر
 حاجی سید عطا حسین عظیم ابودی ایشان برید و خلیفه و خواهرزاده شاه محمد حسین بودند حساب
 ذوق و شوق دامن خود نال بودند در غلبه شورش عشق و محبت حرمین شریفین بود که علی انگریزان برکت
 به برکات انتقام شریفیت فایز گردیدند و قتی بنزد اورا خرم جوان و آغاز پیری بجهت دوستی مشفق و خلیفه
 خوش خوشی اتفاق افتاد که ابوالبرکات بود در آن زمان حاجی صاحب انجاز در آنجا تشریف کشیدند و
 بودند شنیدم که در ویشی ابوالعلاء از سفر حج درین شهر وقت تو فرمود که دیدم در هر مکان مکارم اخلاق
 جمیع حسنات منشی غلام عوث صاحب کعبه محبت و محبت بانزله نغمه و غنای سیدان و نفوس انداز انشا الله
 فیض آیات حضرت امیر ابو العلاء قدس الله سره و محبت دارم بکار است ایشان رقم چون رسم ملاقات میباشند
 فرمود چنان شفاق و اخلاق مبدول فرمودند که هر روز خدمت ایشان میرسد م تا آنکه نفس و تعلق فرمود
 بر فرزند کردید روزی فرمودند که هر چه نزد تو از طریق پیشیت ضایع میباشد ما را بدی و آنچه که نزد ما از طریق
 ابوالعلاء موجود است بگیر می گفتم جنابت هر چه عنایت فرمایند و تقدیم نمایند و قبول است لیکن من لیاقت
 تقسیم و تعلم آن ندارم عرض و فرمودند که ای الشافی نیست بجز او دو صد و شصت و سه او کار و افکار است
 و مرا قبالت طریق عالی ابوالعلاء ابوالعلاء است و این الخیرات و ترکیب عود و دودن هر چهار طریق و شناخت کیفیت
 نسبت هر چهار طریق و شناختن با دو صد و سی و سه تنی طالب معاش بود و اجازت نامه داشت دادند و نهایت
 چنانچه مجبور آن رساله است اجازت نامه فاء م الفقر عبد الرزاق الشیخ عطا حسین فانی این سید سلطان
 محمد بن سید شاه غلام حسین بن موسی ابوالعلاء فی المنعم مدرس الدرسه جامع المظفر البیان است اخصی الطریقیت بالیغت
 فلان مراد ابادی زوالد عرفان ازین فقیر سمیت اعراب الفاظ و عبارات و اسناد و ضرب دلائل الخیرات فرمود
 و تا که از شیخ السید محمد ابن سید عبد الرحمن شریف الحسنی الملقب صاحب الدلیل الخیرات مغربی القندی مقیم
 حال در بیت المنوره فی روضه رسول الله صلی الله علیه و سلم احمد آل مولف دلائل الخیرات ایشان از شیخ
 السید محمد ابن محمد الیومرئی الشریف الحسنی ایشان از شیخ ابوالبرکات المنظر ابی انبار سید ابی انبار

ظاهر در ایستادگی و مجاہدت و اشتغال باطن حاصل نمود بعد مراجعت از نجابت حضرت خواجہ قطب الدین نجیب رومی
 مشرف گشته استقامت و زریتم بعدہ ہمراہ والد خود وارد شہر اجمیر شریف شدہ و حجرہ کہ مقابل مزار میر کس
 سلطان بند حضرت خواجہ معین الحق والدین بود و قریب شش سال اقامت گزیدیم ہم در آنجا والدین فقیر از
 عالم رخت بفر بر سبہ در آن شہر بہ فون گشتند بعد فوت والد مرحوم بر خاطر این فقیر نہایت رنج و اہم طاری
 شد را تم گوید در سبک ہزار و دویست و پنجاہ از طرف ٹونک روان اجمیر شریف گشتم در میان راہ با یکی از خادمان کلا
 خدمت علی نام ملاقی شدم از وطن خاکسار پرسید گفتم مراد اباؤ گفت شاہ غلام حسین پامیدانی گفتم پسر آنحضرت
 ام گفت من شاگردم کیبار دوران شہر ملاقاتشان مشرف شدم تا خاطر تمام آمدند چون باجمیر شریف رسیدیم و مشرف
 نجابت خواجہ بزرگ قدسی مشرف شدم پرسیدم از میان خدمت علی مذکور کہ در اینجا حجرہ بود اقامت آنحضرت
 گفت تا حال موجود است و نیندہ را ہمراہ خود گرفتہ از زیارت حجرہ شریف مشرف گردانیدہ دیدم کہ حجرہ بر دروازہ
 شرقی سوئی مسجد کبری بجانب جنوب است و مقابل آن روضہ شریف سلطان بند خواجہ معین الحق والدین
 کہ آستانہ ایست مسجد گاہ مشرف واقع است پس از آن باولیا مسجدی کہ آن فقط چوبتر است شان دادہ و در
 آن روضہ شریف بجانب جنوب باطل گویشتہ عزت واقع است گفت کہ آنحضرت در اینجا شمسند بازمی طلب
 قول کہ شبی برویت حضرت خواجہ بزرگ مشرف شدہ بلا واسطہ از انجناب سعادت بیعت حصول یافتہ
 بعد بیداری تجایب تاثیر بر خود یافتہ از آن روز بر حال این فقیر حضرت خواجہ بزرگ نہایت نظر الطاف میداشتند
 چنانچہ پس متولی زلیات شریف مرخص و قریب برگ رسیدہ بود پدر مرخص این فقیر را در مکان خود طلبیدہ
 در خواست شفای پسر خود نمود این فقیر متوجہ جناب خواجہ صاحب شدہ سلب مرض مرخص کرد و حال شفای یافت
 کہ گاہ استقامت آنجا اکثر طریق اشتغال و اعمال و طلبہ از سولہ خود و دیگر دریشان اخذ نمود بعد چند وقت
 حضرت خواجہ بزرگ بسبب این دیار رخت بفر برستم وقتی کہ پسر شایہ بیان پودم تمام شہادہ نور محمد نامی و شہ
 کہ در حضرت شیخ عبدالکریم بودند فروکش شدم در پیش موہن کالات حضرت شیخ بزرگان خود آوردند
 باستانہ آن نہایت زانجب طارفت شیخ گرویدیم بعد چند روز شہر امپور رسیدہ کہ جگہ حافظ عبدالرحمن
 کہ مرید حضرت شیخ بودند استقامت کردیم روزی ہمراہ حافظ صاحب شرف اندوز طارفت حضرت شیخ

به مقدم از راه کمال توانش بجا قضا صاحب فرمودند که این در پیش را در حجه خود بخواند و همیشه در این فقیر هر روز
 در خدمت شیخ حاضر میشد روزی در وقت تنهایی کلمات چند بطریق تکتین ارشاد فرمودند همان وقت
 از توجه آنجناب ذکر کلمه لا اله الا الله از قلب من جاری شد و صحبت اول مرتبه ثانی از شیخ آنجناب اینها
 خویش میشد و بعد چیزی ارشاد شد که بعد نماز عصر در وقت مراقبه حاضر شده باشند پس بفرموده شیخ
 در وقت مراقبه حاضر می آید هم متصل آنجناب نشستم بعد ارشاد شد که وقت شب کتاب حدیث شریف
 ازین فقیر مطالعه میکردم باشند چنانچه بموجب ارشاد آید و در حضور آن جناب تاثیر بر خود
 می یافتم شبی حضرت شیخ در وقت تنهایی متوجه بطرف من فقیر شده گفت برو و ذکر که اکثر اشغال
 نامی چشیده و قادرید وقت بنده که از پیران ما بیا رسیده اند در عرصه قلیل مشغول خواهیم بود
 چنانچه در عرصه دو ساله ایفا می و عده فرمودند روزی برامی آنوقت شغلی که از این کشف است
 عیب حاصل میشد تعلیم فرمودند عرض کرد و هم که من طالب خدمت استم ازین شغلی که استم داریم
 از استماع این کلام نهایت رضی شده پس مطالعه کتاب ارشاد و اطلب البین که در آن اشغالهاست
 بسیار مندرج اند اجازت دادند روزی بجنبه حضرت شیخ در مراقبه بودم که آنجناب
 یکایک سر از مراقبه برداشته فرمودند اجازت دعائی میدیدم دورین امر اشاره از جانب
 پیران چپست می یا هم عرض کردم که عرض و عده کرد کسی شغل باطن ارشاد فرمایند از راه کمال
 سرور مخاطب شده فرمودند که من فقیرم و خوارم و در حق من و عافم و مؤمنم
 بعد یک روز طریق یک شغل بیان نموده ارشاد کردند که حسین منصور محتاج در حقیقت
 سالانه استمال این شغل حال طلب کرد و در شبها در دو روز سه سال غلبه خواهد نمود و سگ
 درین امر خفا ضرور است و در نشاء مفسده بسیار و نیز درین راه علم ظاهری
 لازم است روزی حضرت شیخ طریق نوشتن یک نقش تعلیم فرمودند که عامل این نقش بر دست
 جناب رسالت صلی الله علیه و سلم مشرف میشد و بعضی باران خود را نوشته و او را آنها و حالت
 نزع بر پیشبازگ مشرف شدند بعد از آنکه سب بر پیران من میداده باشند بموجب فرموده

بعمل می آوردم و آنحضرت از توجه باطن بن استغنا و میرسایندند و اکثر اوقات بر زبان
 سه آورند که مراد من بطرف ولایت است شما هم همراه این فقیر خواهید رفت بعد چند
 روز ازین دار فنا شریف فرامی دلایبقاشد آن زمان بخدمت که مراد ازین سفر خبر دهمی
 اوقات خود بود این فقیر بعد چندی در شهر امرویه رفتی بزرگوار شاه عبدالعزیز صاحب چهل روز
 استقامت کرد پسر در شهر مراد آباد آمده در مقام بغیا فرود کش کرد و دیدم مؤلف سال
 حضرت محمد حسن محمد عبدالعزیز صاحب کتب معروف در مقام بغیا بساعات قدمبوسی مشورت گشت
 چون نظر بر جمال با کمال آنحضرت افتاد و عجب حالتی روی داد که در تحریر نیاید و کاش
 اوقات سجده حاضر میشدم روزی کلمات چند بطریق تلقین ارشاد فرمودند بعد چندی
 استیضاه بموجب فرموده آنحضرت کردم که چند صوفیان بطریق حلقه ذکر هر میگویند من
 بنفس این ایستاده ام شخصی دست ربهت من گرفته در حلقه بر دناگاه دیدم که آنحضرت
 در حق آنحضرت دارند و میفرمایند که دست گیرنده شما حضرت شیخ عبدالکریم اند که شما را در بره
 نود و چهار روز وقت صبح سجده آنحضرت حاضر شدم تنبسم کرد پس از آن حالات شب من گویم
 پس اینها وقت محبت آنحضرت قبله کرد و بعد چند روز الفاظ تعلیم ارشاد فرمودند کلام اول همین بود
 که اشباح شرع شرعی در ظاهر و باطن بقدر استطاعت خود بجا آرند که هیچگاه ترک آن نشود زیرا که
 بجز سجده که با اشباح شرعی غافل است خواهد داشت همانقدر از مرتبه طریقت در خواستید بموجب
 آیه کریمه **قُلْ إِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ** الله اعلم الله اعلم
 و جاه پاك كفتيد و شب و روز از یاد خدا غافل نشوید بموم قومی و دیانت علم و تواضع و اکرام بر خراب
 دوستی مقبولان الهی بر خود لازم گیرید چهارم ذکر پاس نفاس بجم ذکر غنی و اثبات ششم غسل
 معنی که بستم بتفصیل کلی معنی آن چنانچه بظواهر در شریعت نماز و غیره فرض است و در طریقت نزد
 صوفیان خود را فانی کردن فرض عینیت است ششم گوید والد بزرگوار میفرمودند چنانچه مشق عظیم
 یا میرید آن خود میفرمودند که کسی بیاورد نفس خود تخلیص ندادند و میفرمودند همان این دوستان

است که نزد ما می آیند و هم والد میفرمودند اگر گاهی شکسته تعلیم نه بر دیم میفرمودند و نزد چه بر ما میفرمودند
 مژده آید که شکسته تعلیم نیاورده آید و هم والد میفرمودند بسبب حسن خلق و کلام شیرین
 ما را لائق محبت کسی نگذاشتند والد بزرگوار وقت ذکر حضرت ایشان چشم بر آب میزدند
 و نوات وی حضرت ششم بیستم بیست و نهم هزار و دویست و هشتاد و پنج واقع شد و در محله
 اینیا منحللات مراد آباد مدفون گشت قرآن حضرت شاه عبدالعزیز ششم شاه غلام علی
 محمد علییه صاحبزاده مولوی عبدالغنی فرزند ثانی شاه ابوسعید رساله در ذکر
 حضرت شاه غلام علی و پدر و برادر خود تالیف نمود و ما در حقته السلام علیهم در آن می نویسد که ارشاد
 حضرت ایشان در عین حیات خود سجد می شد که شاید در مشایخ سابق در بعضی افراد اگر شده
 باشد بعد نمی نماید از قصای روم و شام تا بکجه چین و از مشرق تا مغرب خلفای حضرت ایشان
 در عین حیات سست شده اند آری مشک نیست که خود بوی نه آنکه چهار گوید ولادت شریف
 حضرت ایشان در سن هزار و یکصد و پنجاه و هشت در قصبه بناله ضلع پنجاب بطور آمد تا نیم ولادت
 شریفش از مطهر جو و بر می آید نسب شریف به حضرت مرتضی علی کرم الله وجهه میرسد والد شریف شاه
 عبداللطیف مردی متواضع و مجاهد بوده اند که بیجا جوش داده می خوردند و در هر آنکه ذکر حضرت
 می نمودند پیر ایشان شاه ناصر الدین قاورمی بودند مزار پیر ایشان و نیز مزار ایشان در پیش لود
 عقب عید گاه محمد شاهی در حضرت و بی واقع است از نسبت چشمه و شطرنج و نیز حلقی پوششند
 چهل روز کامل خواب نکرده و شب نیک میخوردند و نیت دوزخ هم برای رجوعت نفس نیکو در اول
 ولادت حضرت حضرت اسد الله الغالب بخواب ویدند فرموده اند نام پسر خود را بنام من میپسندید
 تولد ایشان علی نام نهادند چون حضرت ایشان پس تیز سینه تا و با خود را غلام علی مشهور سینه نامند
 و الله شریف بزرگی را خواب دیدند که فرمودند نامش عبدالقادر سینه نامت رساله گویشایان
 بزرگ حضرت عوث لاجرم شیخ عبدالقادر جیلانی رحمه الله علیه باشند علم حضرت که در بزرگی بودند
 یکماه قرآن مجید حفظ نمودند بکم رسول خدا صلی الله علیه و سلم عبد السلام بنیادند والد حضرت بر

شاه غلام علی

اخذ سمیت از پیر خود که صحبت از حضرت علی السلام بودند آنحضرت را از وطن طلبیدند و از تصانیف الهی
 آن بزرگ و شریف ایشان که با خود هم حبیب بودند اتفاق فرمودند و اولی ما بعد فرمودند ما برای سمیت
 طلبیدند و دویم تقدیر نبود و الحال هر جا که بودی بشام شام رسد اخذ طریق کنید بزرگان که در وی در وقت
 مستحین بودند آنها را در پیشند حضرت عیاد الله و شاه عبدالعزیز بود و عقیقه حضرت خواججه نیز بود و خواججه
 میر و فرزند خواججه ناصر و مولوی فخر الدین شاه نانو و شاه غلام ساعات چشتی و دیگران نیز در
 یافتند و در سنه هزار یکصد و شصت و سه که عمر شریف بست و دو سال بود در خانقاه شریف شهید رسیدند
 قول سبأ الحاله از برای سوره شریف استانی یافتند سرزمینی بود منظور آسمانی یا قسم عرض سعید
 فرمودند چنانکه ذوق و شوق باشد آنجا سمیت کنید اینچنانکه سبب رسیدن بهت عرض نمودند و در
 منظور است فرمودند مبارک است پس سمیت ساخته آنحضرت ایشان در احوال خود نوشته اند چه حصول
 سبب سمیت از علم شریف سمیت در خاندان قادریه است مبارک حضرت شهید بود و مخلصین در طریق
 نقشبندی به مجرد دید فرمودند باز در سال در حلقه ذکر و مراقبه شریف سادات یافتند بعد از این کمینه
 را با جازت مطلقه بنواختند و در اول ابروت ترویج و در ششم که شغل در طریق نقشبندی به سبب رضای حضرت
 غوث الاعظم باشد یا نه دیدم که حضرت غوث اعلیٰ در مکانی شریف دارند و محامدی آن مکان
 مکانی است که حضرت شاه نقشبند تشریف میدارند رحمة الله علیه میخواهم که نزد حضرت نقشبند
 حاضر شوم فرمودند مقصود خداست بروید مضایقه نیست میفرمودند درین طریق چاره فرمودند است
 دست شکسته باشد و بینی درست یعنی درست و مرتبه عشق بجانب سرور کائنات است
 به گاه نام شریف میگرفتند بنیاد میشدند یکبار خادم قدم شریف بترک آب آورد و گفت سایه رسول
 خدا صلی الله علیه وسلم بر ذات ایشان باشد از شنیدن این کلام بی تاب شدند و بگو
 بروی پیشانی آن خادم دادند فرمودند که من که باشم که سایه رسول خدا بر من باشد
 و آن خادم را بنواختند میفرمودند من صورت حضرت خواججه نقشبند حضرت مجدد و معانیست
 بنیم یکبار یک پهلوشان شد استخوان از رواج مجد و نمودم همچون وقت صورت شریف

ایشان را بعلق در پودیدم کل آن بیماری سلب نمود میفرمودند که اگر کسی که بستان
 و توفیق محبت اندسباع و سر و بهمت که دل را کنگار شوق می آرد و پرده از چهره بپوشد و خرق بسیار و
 گز که ماستوسلمان سلسله لغت بنده که با دانه نوسان جام مودت ایم حدیث و در دوست که قلب را
 گم با گون اندواق می کشد میفرمودند که در کمالات حاصل عریانی میشود بدان مقام نصیب است
 سبیل یاس و محرومی نیست هر چند حصول سبب حاصل نیست میفرمودند چنانکه طلب مال فرعون
 هست بر مومنان همچنین ترک حلال فرعون سبب بر عارفان مولا گوید عمل صوفیان بر غیر نیست
 میفرمودند صوفی دنیا و آخرت را پس پشت انداخته متوجه موی گشته لولوی صامت عاشق
 زلفها جداست عاشقان را از سبب ملت خداست میفرمودند زوال عین است که سبب
 انانیتش نتواند چنانکه خواجہ احرار رضی اللہ عنہ فرمودند انانیت گفتن آسان است و اما در اعلی
 کردن مشکل است میفرمودند که لغت نیست که امتیاز بر خیزد و بجز ذات حق هیچ در نظر نماند
 مشهور علاج گوید که گفتند بدین اللہ و الکفر و حب که در می آید و عندا سلیمان هیچ بهر در شب
 سبب و گویم صغر بعد اشراق در سنه هزار دو صد و چهل در استغراق مشاهد حق ازین
 در پر طلال انتقال فرمودند **حضرت حافظ کامگار خالص صاحب کلام**
 مزید و خلیفه حضرت شاه محمد حسین سرسندی بود حضرت محمد ظہور الحسن در رساله خود و
 میان صاحب را سید محمد اشرف نام ترمذی و تولد حضرت ایشان به شاه جهان آباد
 شاید والد میا صاحب یا آبا و اجداد وی حضرت از ترند آمده سکونت سرمنند اختیار کرده
 باشد و تولد وی حضرت در شاه جهان آباد باشد مگر در بودن حضرت از سادات ترمذ
 برگرشکی نیست مرا تحقیق این امر و ذکر وی حضرت باستی لیکن بعد تحریر ذکر آن حضرت
 شجره منظومه معه تاریخ فوت حضرت چشتیه تصنیف خاص و بستان خاص آنحضرت نوشته
 دیدم که در آن مینویسند تمام شد شجره طیبه پیران چشت اهل ایشیت قدس اندر سراریم صتی
 المدقلم اعظم اجمعین رستم انور اختر گنگنه گار محمد حسین سرسندی قدوسی پیش از عصر

ایضا بیس حافظ عبدالرحمن صاحب حافظ کامگار خان صاحب در قوم خود خوانده اند در صیقل اصحاب
 خان بوالف سردار قوم و قریه را گویند و جد وی نامدار خان رئیس سردار پنجاب بود پدر و غیره
 در شهر وستان آمده سکونت ملک کشمیر در زید حافظ صاحب موسوف به نقوسی و طهارت بودند
 و در اتباع شرح شریف رعایت کما حقہ داشتند میا الفصاحب در مرض وفات حافظ صاحب را
 طلبید و اجازت دادند و فرمودند که از اشارت میران اجازت داده ام نه فقط از جانب خود حافظ
 صاحب با اکثر اوقات محویت دستغراق غالب بودی اتفاق است که در مجلس سماع نمی نشستند
 و در ایام عرس شیخ خود در مجلس سماع حاضر نشدند و در سبب که قریب بودند پیروی است نشسته
 بودند قوالان سرانیدند بر شعری ذوق و شوق افتاد و بعد در کش گمان از مجلس برآمدند بعد افاقه
 نوزاد با هم سپهر رفتند و نشستند روزی شیخ محمد حسین که یکی از میران اسخ الاغتفا دیبا صاحب
 بودند از راقم فرمودند که حافظ صاحب در مسجد محل خود نماز عصر گذرهنیدند و من در گوشه صحن
 مسجد این شعر بالحن خوش خواندم که عیبی بود و بیابای دیکلامی مسجد استندین و حافظ
 در رقص آمدند بعد افاقه مرگفتند که اینچنین شعر در مسجد گفتن شمار نشاید که تا شروع اندتا و باجواب
 ندادم و قبول نمودم بیست چهارم صفر و رسته هزار و دویست و نوزدهمین و از فانی بدیار
 جوادانی رخت مغربست زیر دیوار شرقی روضه سرخوردن گشت قرآن عالم علوم
عقلی و نقلی و عارف اسرار حق و جلی سید سلوی محراب علم
حسینی شتی صابری قوسی رحمة اللہ علیہ مرید و از اولیاء خلاصی حافظ محمد موسی
 ماکپوری رحمة اللہ علیہ بودند و از ابتدای عنفوان جوانی از لہو و لعب محترز بودند و تحصیل علوم
 ظاہری و پیر میرگاری معروف اولی آداب شریعت طریقت از صحبت حضرت شاه غلام حسین بن محمد
 خلیفہ حضرت اخوند فقیر صاحب یافته بودند بعد وفات وی حضرت فیض صحبت حافظ کامگار خان
 صاحب که خلیفہ حضرت شاه غلام حسین بودند بر داشته بودند رحمة اللہ علیہم و از بزرگت صحبت این بزرگوار
 بزرگوار کامل گاه بی خاطر و محروبت سکیر و نموده بود که بعد کسب سال از فوت بر خود حافظ کامگار خان

میگویم فعل حق و فعل صوفی کم نشود و در هر دو لغت و اشارات نیز لطیف بود و روزی بطرف ارقم توجه
 شده فرمودند لا اشاره بود بر غیب فنا خود و بر کل موجود است یعنی عدم است و عدم غیبت است روزی فرمودند
 که حق الهی درین عالم اگر درین دوزخ یک نقطه باقی نماند از غیبت خود از خود بخود نظر ندارد و بجز آنجا که
 در آن جا حضور خود بخود است و در تعلیم نیز کلام مختصر میفرمودند تا طالب متفرقه بنفست روزی سوال کرد
 فرمودند نمی بینید یعنی ببینید و این اشاره که در آنجا همه حالها و حضور اند و این حضور حضور غیبت
 و این دوزخ سخت شکل است و احوال این گنهار و در هر نفس که فنا بر حسب این بیت است
 همی وستان منت را چه سو و از هر کامل که حضرت از آب حیوان تشنه می آرد و سکندر را و تو چه تشنه
 دهم و این اثری قوی داشت روزی عباس خان مرحوم که یکی از سامی این شهر بود از ارقم می گفتند
 چون مرید مولانا شد هم پیش وی برای توجیه گرفتن نشستم این خطره در دلم آمد که این چه حق کردی
 که میشدی من آنجا غیبتی در بد من پیدا شد و بهم گمان بردم که از خود پیش میکنم و بعد از غیبتش غلبه کرد
 اکنون فهم کردم که این از خود غیبت بلکه از کسی دیگر است بعد از آن بهوش رفتم چون بهوش آمدم دیدم
 که بالینی پیش من نهاده است شاید که سرین سبب جنبش بسیار بزرگین میزدند و که حضرت مولانا این
 نهاده روزی حضرت ایشان اندر خانه ارقم نشسته بود کسی گفت که عباس خان بر در بسته اند
 حضرت بیرون تشریف آورده دیدم که عباس خان سر خود را بر قدم مبارک حضرت نهاده و سجده می کردند
 و می گریستند غمناک و دلش میزد چون مولانا از وطن مرخص نموده بخدمت حاکم صاحب دریا میسر
 قاندر میبودند و در ملازمت میر رسیدند حافظ صاحب میفرمودند که مولوی جی بعد از چند ماه آمده اند
 چون مدت انام باطنی را بعضی میسازند فرمودند که اکنون مولوی جی بعد چندین ساعت غیبت شما امروز
 کلام شما بر سر است چون حضرت ایشانرا قابل فهم کلام خود نیستند کلام میفرمودند حضرت مرشدنا بر اثر این کلام
 صالحین بودند و هرگز با کلمات ایشان بود آنچه از فتوح آمدی بر زبان طالبان که از او بایشان تشنه حرم میکردند
 تپید ایشان و دیگر سگینا از شیشه و آب و جادو آماهی جادو بر فرزند انگه تشنه بود و کلام اتمام بر قرار میگردانیدند
 تا شب بولون می آید بکار آید نیز تسلیت از ارقم میفرمودند و در میان کسری را مشرف میساختند و فقر طالبان هر ایشان

بودی هیچ خوردنوش آنها از تر و خو و کرمی و کسی با رزاد می تکلیف کسی و انداختی اگر کسی با عیال تمام بطور کینه در
 کردی انرا قبول کردی و طالب و فقیر را دوست داشته و بر دربانان گمان هم خوردی و بر قرظت خود دوستی کردی
 دوری سفارش حاجتمندان مدعی نهشتی و کمال شفقت بیمار داری بیماران کردی و او را می در میان از تر و خو و ما در با
 دیگر بگوشتش تمام هر ساند و داو و در کار خیر خلق زیاد و کار خردی مشرک و کافر دوست نهشتی و در وقت کلام
 تعین خود را تعیین بلغید ما در من غمزدی و کلام تو حید و تو حید را پست کردی و گاهی در میان سخن تو حید است
 نسبت مستر شد انرا بید و رقص را آوردی و طالب انرا بقدر حد و انما القاد نسبت نمودی و اکثر بر او را
 ز در عشق مشوق و ذوق حق پیدا شد کسی انرا شستی عشق و در علم می محبت مستغرق بودی و در تو به ایشان
 حضرت فنا بر طالب نیز طاری شدی هر که داند و اندوایشان حضرت مخلصان خود را از تعلیم امور مذکور عالی نگذاشت
 در میان انرا تو گریه کوشش میست میوه حاصل نماند انرا کوشش میست و مشرب وی حضرت خود بود
 و نماز پنج وقت با جماعت در مسجد با شوق و حضور را نمودندی و اشراق و پناحت و دیگر نوافل هم میکردی
 در نماز جماعت تا مرز موت فوت نکردی از احوال امولانا بعد شد تا قلم تحریر زبان از مقبره خارج است و از
 عالم ناموت به عالم ملکوت در دست پر از دو و دمس و شتا و بجزی در راه ذلیقه بنا میخورد و هم خست بر سفر بستند
 و در راه رسید که مولود و مولود می حضرت بود صدقون گشتند و سه فرزند و عقب گذاشتند و از حضرت
زاده مولوی محمد الزوار الحق فرزند اکبر حضرت مولانا و سیدنا محمد امانت علی رحمه الله علیه بود
 و سجاده نشین پدر بزرگوار خود هستند بعد حصول علم ضروری در تحصیل فن طبابت تکمیل رسیده اند و چون عظیم
 بود کرم سیم بر خلق و فادان پدر بزرگوار خود بنده دل میدارند خلاق ازل ایشان را خلق عظیم خلق کرده و از روز
 ازل در نهادشان نهاده و از برکت محبت پدر بزرگوارش نیز از پیدایش ذواتشان تکوین شده و دو سانی این شیوه
 تعصبات و تریات با جالبه خود با ایشان آیند و روح غیبی و شفافی یابند و محبتی با چند پدر بزرگوارش سفید
 ایشان را بشاره توجه حاضر انکه در کبر و کینه و غیبت و کینه و پاک گردانیده عبادت حق و ذکر و فکر و تعلیم
 ساخته بر و قوت نسبت خود و خردت و عرفان در پیش انداخته از سر حکمت الهی چه پیش ایشان را در اول
تا که مصلحت است و الا نشانی الایعبدون و در ایلمه نادرین مسجد و انرا لیسر اول است ایشان را

آگاهی دادند و ایشان بطهارت لباس بدن و از تمام احتیاط تمام نیامسند و نهایت تقاضای تفریح
 از الوه کی حسرت و غمناک فرزند و گنا ترا پاک صفت میدارند و پدر بزرگوارش نیز طبیعت التراج بودند
 اینجا چه گفته اند که در تشریح و نماز نیز مثل پدر بزرگوار خود با سنگی و در استگی و حضور میگذازند و وقتی برآید
 و ایشان در قصبه گنگو پشرف حضرت سجدت نمودند و مرشدان حاضر بودند و ایشان بر فرار حضرت طلب
 حضرت در آن مقام بود و در روزی از حضرت مرشدان و در آن وقت که الوار و نور بر او حضرت قطب عالم فریب بود و عرض نمودم بی حضرت سجدت
 بخدمت از عالم آستان میر میخواستند و این سخن خوش شدند و فرید کردند و در حلقه در ایشان نیز توجیه میدادند و از اوقات آن زمان
 بسیار مطهر بود و گاهی از راه شفقت پدری ایشان الوار میفرمودند و میفرمودند که در سینه ایشان
 بنام او ایم سبز خواهد شد مخلصان آیند میدارند انبشار اللہ تعالیٰ آن سخن شجر طور بر نود خواهد گردید
صاحبزاده کاتبی این نیز بار اقدس مریدان و تلامذات و فرزندان آن از اسرار حق در سینه فرزندان جسد خود یافت
 استراحت نهان کردند و ندانند حال حال ایشان تغییر و تبدیل شد صاحبزاده کاتب فرزند ولید
 بطهارت حق را از خود سالگی در سفر و حضر همراه خود میداشتند و تعلیم میکردند ایشان هم مرید پدر بزرگوار
 خود بودند و ایشان هر چه حقیقت مثل پیران و گمان دیگر نظم برز او کی نوازند و بر هیچ چیز مستتر شدن
 و الله بزرگوار فرطی نداشتند و تکلیف نداشتند و بندگان پدر بزرگوار خود را از ابل علم ظاهر و باطن و فقر و غریبا
 تقسیم و تکریم میکنند و از کمال بنده نوازی خود را برایشان نهند و نیز تعلیم خود را از آنها نخواستند **خلفا**
مولانا و مرشدان سینه بابت علی ساکن شاه آباد را در هر پنج وقت نماز از بزرگت صحبت ایشان
 حضرت وجد و حال غاری میشدی حضرت مرشدان میفرمودند آن وجد و حال ایشان از کثرت ورزش
 شغل در و شریف پیدا شده بود و در زمانه حیات حضرت مولانا سفر آخره قبول کردند و در حقه الله علیه
امام شاه سالک امر و مرشدان میفرمودند شرفی که از تعلیم میکردم و در اوقات آن شغل
 بروی زود ظاهر میشدی او نیز در حیات حضرت مولانا فوت کرد در همه اللہ تعالیٰ **عزیزت علی**
سالک بفرموده سالک و بزرگ و کامل الاعتقاد بودند حالات و احوال ایشان معلوم نیست رحمه اللہ علیه
سجرات اللہ شاه سالک امر و مرشدان میفرمودند که در احوال مولانا و صحبت دارند و از قدیمان خدام صادق اعتقاد

وقت توبه قومی دارند مولانا در برون زمین سلیم ایشان میفرمودند هر کلام باریک تعلیم دقیق در زمین او
 می آید سله الله تعالی بعد تکریر نذر سینه هزاره دو صد و شصت و هشت فوت کرد و بعد از آن حضرت
 خدای تعالی حضرت مولانا است و قتی مولانا دریا کپور شریف در لیس شده بودند و خان و خانان بسیار از گاه
 ایشان منقطع کرده بودند در آن حال علامه و کمره و یار دادند و حاجی عبدالرشاد را که فلیفه معجز و مناخا فط
 صاحب اند و بر روزش هم آنها قاور و بر تعلیم استیابان وقت اند فرمودند اگر عبدالرحیم آئینه الله تعلیم
 باطن از شما نماید تعلیم نماید و حضرت عبدالرشاد کلاه طلب کنی نذر دست خود بر سرش نهادند و فرمودند
 که این کلاه کلاه خواجگان چیست است که شمار او او همیشه در چشم پر آب شده تا نیری بود که همه حضرت
 میگفتند ای قوم نیر بالین منامی و مرشدی حیران است او بود میان سعادت ان شایه تکویر عرض نمودند
 فلان بر بالین حضرت استاده است نام سینه گرفته فرمودند آنچه فرمودند و در آن مرض تا سه روز کلام کرد
 بود و از سر خار صاحب حضرت بهار و علی شاه که برای ایادت حضرت تشریف آوردند بودند میفرمودند
 در قائم بودن کیفیت قلب گرفتار است باز فرمودند تا سه روز از شخصی در اثبات توحید کلام گفتند
 گو در میان ماند آخر الامر فضل خدا شد یعنی بفضل الهی حضرت غالب آمدند و آن مغلوب شد غلام احمد خا
 در سفر و حضر از خود سالی نبردست حضرت حاضر ماند نگاه گاه از ایشان مزاج میگردد کسی را تعلیم
 میکنند بنمیل نیست و فغانست بجز تتهائی را دست میدارد سله الله تعالی در سفر تشریف عبدالرحیم
 و غلام حیدر برود و بخدمت حضرت حاضر بودند گفت بر دل حضرت در شد تا در تشریف منقطع نظر ملاقات
 حضرت شیخ احمد قدس سره بود میفرمودند حضرت شیخ احمد علم با عمل بودند و قتی و صاحب روح و زمین
 اند دنیا و اهل آن نسبت بی علمی در محبت و حضرت پیدا می شد می رسول شاه شیری
 اهل مال و صاحب غیب بودند شینم که در شیر میدان ایشان ماند و غلقه گرفته ذکر میگویند
 حضرت مولانا میفرمودند رسول شاه بارگاه خود برده بود تا سه دره در آنجا ماندیم خانه بودند گروه از
 مکان حضرت شیخ احمد رحمه الله است و معتقد شیخ احمد نبودن او معتقد شیخ گردانیدم شینم
 بعد از حجت حضرت مولانا از کشمیر رسول شاه باز دریا کپور نبردست حاضر شده بودند و بعد از آن زمین

صحبت بر او شتر و فصاحت یافته بخانه خود رفتند اکنون میگویند که معقول و نجیب است یا فوت گردید
 تا اول رسیدن شکر شیرستانه نفیسی از تحصیل علوم متداوله میدارند و تحصیل سلوک نقشند یا از ابا و
 اجداد خود میداشتمند و ارشاد استند انرا میگویند از آنجا که دلواره شوق و محبت الهی غالب و طلب کامل
 بود مرتبه سری و فقیری خود در جاه و نعم پیرا دگی از سر بر کرده خاک بر سرش ریخته از رسول شاه طریقی
 حشمتی افند کرد و چون حضرت مولانا بشیر رسیدند به ستر نما و رسول شاه بزرگ است مولانا
 بیست کرد و در سلسله حشمت اهل بهشت داخل شدند و از صفین صحبت آن استغنی گشتند و حق حشمت
 مولانا از کشمیر فرزند سید احمد خود را بخدمتش همراه میکردند و معالفا فرمودند که این خرد ساست بعد چهل سال
 باید فرستاد و چنانکه فرزند مذکور در مرگ موت حضرت مولانا رسید حضرت فرزند آن خود را فرمودند این
 بزرگ زاده است خاطرش ملوط دارد و در حیات حضرت مولانا اگر خطوط پدرش با شتیاق طاعت علی بن
 بعد فوت مولانا رحمة الله علیه با حسن جمیدت و ارادت تاریخ انتقالش منطوق نوشته است

<p>و در نیاشد و تیا پیشوای اسل بود سید صوری یعنی مولانا حسنی مظفر النور حق و موجب اظهار حق چون امین گنج اسرار نبی بود و عسل سینه جورا کن منور یا اله اهل اللین گفت مانت سال و شش ششم از روی کمال</p>	<p>و اصلان را مقصد جان عارضا ترا کعبه بود ربیز اهل کمال و مهتر اسهل شهود مخزن اسرار حق و حاجی شکر و محمود زبان مرثب هر دو اسم پاک روز نامش نمود ماهی ماه زمان او از کمال جو و بود قلب جمله کائنات و سادات بود</p>
---	--

مخزن اسرار حق علی بن محمد اسکن مراد ابا و با حسن جمیدت شیخ خود پای استقامت رکوبه عقاب و کمال تمام محکم نهادند
 و در آخر مشرف گریه از آن زدی که تطبیق یافته اند تا حال فوت نکردند و سلع را دوست میدارند و جبر حق بسیار میکنند
 انوار حسن سالن مراد ابا بن مولانا حسنی شریعت الله بها الهدی انی این که حضرت شیخ صدیقی از
 عالم متقول و معتقد بود و در علم توحید مخصوص مذهب طایف و محققان استند اکثر ابعلمان از ایشان استغنی
 میگردد و بعضی از بزرگ تدریسش تحصیل علوم فرشته یافته و در میان ایشان برین فقر و در روی میداشتمند بر راه

برهستان حضرت مولانا مرشدانها اند چونکه حضرت مولانا ایشان کمال شفقت و مهر بانی میدادند همیشه
 بتعلیم ذکر و فکر بلند مشغول ساختند و کلام متعالم از ایشان بیان میفرمودند و از سخن محقق مستفیض میگردیدند
 و سخن لطیف و نکات دقیق و قول تحقیق و حقائق معانی و توحید اکثر از ایشان میفرمودند و در مرض انتقال
 با جازت سلاسل خود متارگه و ایندند نسوس مدد منسوب بر سر برادر پیر محمد بن محمد بن کبیر از دو صد و هشتاد
 و هشت نفر آخرت کرده اند و در حقه اید علی بن ابی طالب علیه السلام و در حقه اید علی بن ابی طالب علیه السلام و در حقه اید علی بن ابی طالب علیه السلام
 و ذوق اند تحقیق علوم ظاهر از مولانا احمد حسن موصوف میدارند و فیض باطن از ملازمت مولانا و مرشدانها
 سره برده است از مولانا چون فایده بحث اطاعت ملاحیت ظاهر و باطن در ایشان دیدند ایشان از این اعانت
 داده اند سلسله ابدت مولانا و مرشدانها بعد از انتقال حافظ محمد موسی صاحب قدس سره اکثر بر این اعانت فرمود
 کردن و علم خدا تعلیم نمود و هاتمه و اکثر از ایشان هر کلامی و بیانی مشکلی که از زبان در نشان حافظ صاحب شنیدند
 و بالتعلیم می یافتند از مولانا و مرشدان تحقیق آن می نمودند و می خریدند و ذکر و اسرار صاحب در علی شاه
 مرید و خلیفه و جانشین حضرت نور علی شاه و مرید حضرت محمد مریدی را بر حضرت خواهر عبد الله و وی خلیفه حضرت
 شاه پیر قدس سره بستند و کوهی که در بیست برده کرده غریب بود از آنها فیض بر تمام حاره شریف که سکر
 شایسته هیچیک بود و اقامت میدادند و بر سرند عالی او شان نشسته اند و بعضی تبرکات آنحضرت در آنجا میدادند
 بر حسن اخلاق در ایشان کثیر و معمول سابق جمیع میدادند و آدنی ده مذکور با حسن تدبیر بر آنجا میدادند ایشان و
 میانان مشغول میزد و بر ذات خود بر ضرورت صحت بیچاره اندازند و مذهب الانفاق و محب الفقرا
 و مساکین و همان دوست بستند و لای تقنین اند که در امور متروکه از عالی کالی نمی کردند و بر حال خود مستقیم میمانند
 مولانا میفرمودند که میانین بهادر علی شاه در هجوم و هجوم کمال خود میمانند چنین سلب لکن فقیر است و این نیز
 از فیض صحبت مولانا است فیض گشتانند و تعلیم یافته اند و مشکوه شریف خوانده اند و اکثر امور عبادت آنجا
 از فحاشی مولانا فرغ کرده اند و صاحب شوق و ذوق و وجد اند و تمام مومنه بر باریت و قدس سوس ایشان میفرمودند
 شده است و اید تعالی ایشان را بر حشر ایشان این زمان را گسترده است با کرامت و ولاد و گرسید محمد بن الدین
 مرید و خلیفه حضرت حافظ صاحب قدس سره از سادات ابر بر بستند بر طریقه است بر چهار منزل شهر حیدرآباد و

تعلیم

تعلیم

توسعه علم و ادب

توسعه علم و ادب

توسعه علم و ادب

گفته است که در کتب کرامت شاه بروی ایشان نوشته بود و بعد فوت ایام شاه نوشته اند و ذکر آنرا در حدیث
 مرید حضرت حافظ صاحب مکتب استند مجاز و ما ذون اند و ساکنان مرید و شیخ نجیبی از و ما جمعی از
 شریفین هستند با وجود اهل و عیال ازاد و مجرود بی تکلف نسبت میکنند و صحرای بگل یاد دست میدارند
 و تحصیل علم ضروری هم میدارند سلمه الدعا لے ذکر مولوی امام الدین مرید و خلیفه حضرت
 شاه کلام علی و رسیدند از اولاد و خواجہ مودود و حشمتی و عالم بودند و متقی و متوکل و مولودین
 و مدفن ایشان مرید است بعد نماز فجر از راقبه و اشراق فراغت یافته از تفسیر و حدیث و فقه و غیره
 در سن کردند و بر وجه و عطف میفرمودند و بعد ظهر با رطاب العملی ترا سبق میدادند و پس از حضرت
 تسلیم علم باطن میفرمودند و توجه میدادند با وجود اهل و عیال بر فقر و فاقه میگذاشتند و بری
 اظهار حال نمی نمودند و اتم از دیار شریف شده بود و فاقش در سنه یک هزار و دصد و پنجاه و شش
 و ششم و نصد و ۱۳۵۶ واقع شد مولوی کریم بخش فرزند ایشان مرد بزرگ و صالح اند و از تحصیل
 علوم شریفت یافته اند شاخه ای این الدعا مرید و مجاز و ما ذون از مولوی امام الدین رحمه الله بودند
 بعد تحصیل علم ضروری اشتغال بشغل و اشغال و با لاله کتب تصوف مثل مکتوبات حضرت مجدد است
 ثانی در ضمن کتب میباشند که در او دیدی و نسبتی که مرید فقیر بزرگ است از اتم کمال لغت میدادند
 رحمه الله علیه حافظ مهربان علی مرید و مجاز و ما ذون حضرت مولوی امام الدین و از سادات مرید و
 اولاد حضرت شاه ولایت آنجا هستند و بر علوم دینی و کتب متداوله و بزرگ و شغل طریق خود کمال
 تمام و بر ظاهر کتب سلوک صوفیه رحمه الله علیه و اشغال تمام میدارند از سیاهی نورانی ایشان
 بزرگی و صاحبیت ظاهر و با بر شیوه سلمه الدعا مولوی عبدالحی محمد مرید و خلیفه حضرت شاه کلام
 علی بودند و رحمه الله علیه و از مرید و شیخ و ما ذون و اشغال و در راقبه و تلاوت کلام الله میکنند و
 و بر ملاقات کسی نمی رفتند و از دنیا و اهل آن میگرفتند و هرگز به پیش میرفتی در ضمن یک کلام فرموده
 یکا یک ایستاده سلام علیک گفته اند و کلام مرید فرزند از من گفتند و در سالگی بجهتش رفته بودم ایشان یک
 و کلام فرمودند و من فرمودم که بجوابی خستید و عیبی را به پیش من گفتند

کردی و در قسم در سن بیست و نهم از دیدارش مشرف شده بود و در حین آنکه در راه حیدرآباد
 و در حدود پنجاه دو وقت یافت صاحبزاده ثانی غلام شاه و صاحبزاده ثالث غلام
 قدس سرساز بی بی صاحبه بودند ازین جهت نزدان برود ایشانرا کمان خورد میگونی صاحبزاده غلام شاه
 تا پدر بزرگوار وی برای تعلیم ظاهر حضرت شاه غلام حسین که خلیفه وی بود سپرد که ذکر ایشان بالا گذشت
 روزی صاحبزاده غلام شاه با شاره استاد موصوف از پدر بزرگوار خود طلب نام خدا عرض نمودند
 فرمود ترا کسی نهالیش کرده است خوب بیار منبشین گشت شفقت بر قلب سپردش تا با او اسم و استقامت
 کرد صاحبزاده موصوف در زمان فوت پدر بزرگوار خود هشت یا نه ساله بود بعد از انتقال پدر بزرگوار
 همه ستر شدند و بر او برسد پیش نشانها بنشین ساختند تا قدم از زیارت ایشان نیز مشرف شدند
 بود جوان خوش رو و دغا هر دو باطن شرم و در کمال و جمال بصورت مشرف بود و در معبد اوق حدیث
 شریعت که اهل الجبیه بله در غایت سادگی حافظ محمد علی مرد بزرگ و صادق بود ازرقم میگفتند روز
 در آخر شب سه کرات بخواب دیدم که رئیس پاپور فوت کرد و دیدم که اهل و عیال و اهل را پاپور معطر
 و در صبح آن یرای نماز فجر در مسجد درآمد شنیدم که صاحبزاده غلام شاه انتقال کرد و رحمه الله علیه و آله
 حضرت در زمانه نواب احمد صلیخان غفر الله تعالی هفتم جمادی الثانی سنه یک هزار و دویست و چهل و چهار
 وفات یافت صاحبزاده ثالث حضرت غلام حسین قدس سره جمال بصورت و کمال متنی در
 چون در مجلس سخن گفتنی همس دیدم و همیشه و امیر و رئیس شهر را پاپور ایشانرا
 تعظیم و تکریم بلین میکردند ایشان بعد کفیل علم ظاهر سنه و در می آتس نسبت باطن طریقه حقیقه
 صاحبزاده قدوسی از خلفا پدر بزرگوار خود حاصل نمود یعنی حافظ عبدالرحمن و صاحبزاده عبدالقادر
 و حافظ محمد و ملا دریاخان و اخوند شاه زمان و بعضی اجازت از حضرت شاه غلام حسین بعد
 در سنه هزار و دویست و هفت و بیست و نه برای زیارت بزرگان در مدینه بود در اینجا از مولانا شاه
 حمید الغزیری اجازت تلاوت قرآن و دلائل خیرات حاصل نمود و از مولانا شاه حمید القادر برادر
 مولانا شاه حمید الغزیری قدس سره طریقه نقشبویه اخذ کرد و میان صاحبزاده ثالث از ایشان طریق

همیشه وقایع و غیره نوشته دادند بعد از آن بقصیده پاره نوشتند و از سینه انصاف و احسان
 طریقیه قادییه و اجازت دعای سنی و اعمال فخریه دریا فتنه پس از آن مثال پدر بزرگوار خود بر سر
 ارشاد شستند صاحب سماع بود گاهی در نقش و بومی آمدند در آن حال رنگ چهره مبارکشان متغیر شد
 و از دست خود سینه خود را می میدی و پیراهن چاک کزبی در الوقت بر حاضران مجلس تا بیری می آوری
 و صاحب خلق بود و سعی مخلصان خود را می دیدم و معتقدان خویش در بیخ بدستی اگر او کار بر می آن
 مسکین کردی از دنا خوش شندی و بر لاهوت اخیال نکردی و مردم شفقت خود را از و ملحوظ نه نموسی
 رحمة الله علیه در آن حضرت ذوق مشوق پیدا شد و آنکه نه اندیز میسر میسرند بر مردم
 و شفقت نمودی از آنجیت که پدر بزرگوار من اخیالشان مجاز بود و اجازت دعای سنی و اعمال فخریه
 بود و آنکه بعد از آن شایع خود صحبت از ایشان داشتند صاحب خرد و موصوف اکثر تشریف شریف بر او آباد
 آوری و بعد یکسال در ایام عمر حضرت شاه غلام حسین عمه الودی آمدند و تعاضی کردند مشرب
 ایشان همیشه بود نوزدهم رمضان سنه یک هزار و صد و پنجاه و نه وفات یافت حکایتی سها و کوشش
 که امیر خان مرید حضرت افروز فقیر رحمه الله علیه بود پدر او که با کوشش و سعی رام پور بود در حاضر بود
 صاحب اودانغ آمدی او با زمانه می کشید و پانزدهم سنه که در حین حین می قسم گرفته وی ما
 در حالی زاد بار سجدت اخوند صاحب فرزند کرات و مرآت چنین چنان شد کسی اورا گفت قسم بخوری
 و باری آنی جواب داد قسم عاشق اختیار می ندارد و رحمه الله صاحب خرد و رابع اخوند صاحب غلام
 انبی بی صاحب دیگر بودند خانه نشین و مجر و آزاد میبودند رحمه الله علیه در حضرت شاه رگای
 رام پور می برید و خلیفه حضرت شاه حافظ جمال الودی مرید و خلیفه حضرت شاه غلام حسین که در کوشش
 با کوشش وی مرید و خلیفه خواجه محمد زبیر بود رحمه الله علیه حضرت صاحب خرد و مولوی صاحب الغنی
 در رسا که مذکور میبود حضرت شاه در گاهی استغراق بومی داشتند که وقت نماز مردان آگاه میکرد
 و مادر او ملی بودند و تحت پرورش بنجاب مشرب کبیر و عهد شفقت و سحر میسر شد و در کوشش
 معین فیض حق است در بدای عمر در ایام طفولیت ایشان خرد میسرانند بر آمدند و در ایام کوشش

در کوشش
 در کوشش

نتمند و نیز حضرت شاهزاده پور دیده بودند اعرض ایشان خود را بدلی رسانیدند ایشان کتوبی بجان
 شاهزاده پور بانی بقی صاحب و مقدمه خدا طلبی فرستادند ایشان جوایش بحال تعلیم فرستند و
 در امور خود که حضرت شاهزاده علم بر نفسی نسبت ایشان کلمت حضرت رسیدند قبول درگاه شاهزاده پور حضرت شاهزاده درگاه
 از خود به پور خود بزرگواران حضرت ایشان فرستادند و خود در بنام شدند اما سید بود لکن حضرت ایشان چنین حمایت
 میفرمودند که برگزیند باین رسید ایشان در محبت پیر اول خود رسم بود چنانچه شخصی نسبت
 حضرت شاهزاده و صاحبی در حبس است ایشان بفرستادند از حضرت آید و طمانچه او را از خود نیز حضرت
 ایشان شخصی شخص ک شده فرمودند نسبت بزرگان طریقه میکنی میفرمودند اول ایشان از زمین
 آمد و رفتی بود لکن آنجا که بر پور هم زائل شد پس اینچنین کرد اما ایشان همین حساب رساله مذکور
 میفرمودند چون حضرت ایشان از مرض آخر خلاص گشت حضرت والد و کلبه بود و در خطوط مکرر و طلب
 ایشان فرستادند مقدمه و همین بود که بر جامی بنشانند من جمله یک کتوب مرقوم میشود
 دین و دلا این فقیر را عرض غارش و منفعت سجدهی رسیده که طاقت نشستن نماید در بیخوت این
 شش بسیار نامست بلند خود را برسانند می بینیم که مقصد آخر مقامات این خاندان شما است
 و در پیاری سابق دیده بودیم که شمار چهار پائی داشتند اند و قیومیت بشما عطا کردند سوسه
 شما قابل توجهات غریبه و عجیبه نسبت معلوم نمایند مقامات که در طریق امام ربانی رضی الله
 عنده است و کلام حضرت حافظ ابو سعید صاحب سلمه الله باین مقامات مناسبتی بهر ساییده اند
 پس میگویم نسبت ایشان که بهتر از دست من است دست من است بیعت بخدمت ایشان که اتوا
 ذریعه بجا است بیعت من است الله تعالی مبارک فرماید اعرض بجز حضرت ایشان بخدمت بجامی حضرت
 ایشان ششده تا سه سال تقریباً بدایت طالبان فرمودند و تلخی و سختی و فقر و فاقه بسیار سپیدند
 در سال کثیر از دو صد چهل و نه عزیمت حرمین شریفین نمودند دوام با سوم و یکم در بلده کرامت خلی
 شدند و تیر شروع حرمین در شهر محرم بود و درین حال بعد فرغت از زیارت حرمین شریفین
 در حرم کربلا طین فرمودند و دست و دوام بمضامین بر بلده کرامت و خلی شدند بین ظهر و عصر محرم

این ایامی ایشان بعد از وفات والد قائم مقام خیرین شد و در ایلان از سهند و خراسان در ایشان آوردند
 حسب حوصله خود قرائد برده خلفای ایشان در این مقام قندار و غیرین شهر تمام دارند حمد الله علیه
 شیخ سیف الدین پیر خرم خواجی محمد مصدوم این حضرت مجدد و مجدد ایشان اندر اقامت زیارت کبار پدلی
 رفته بیشتر پادشاهان این بیشتر شده است بعد از آنکه احوال اعیانیت که بیانه صفت است فرمودند و کیفیت
 نسبت این سکن بفتح و حرارت طبع یافته شد حضرت ایشان را پیشتر محویت غالب بود می قلوب ایشان
 که با مشغول هستند و تحقیق باقی می ماند بود در ریح الاول بود و ششینه سیه کبر از او در دست و بقا دوست
 در دینیه انور و کجاری پیر خرم شریف بیست سال بود و پیر خرم شریف در این شهر بود که حضرت محمد طهرانی
 برید حضرت شاه غلام حسین با بادی در اصل شیخ فاروقی بودند بر قلیل حساب امداد خود قناعت نمود
 خانه نشین می افتاد که در زبلی نکات و آزار نیست میگردند کار ضروری خود از دست خود میگردند کسی
 و پیشتر و تکلیف نمیدادند و شریف قریب بود در سیه بود کلامی و اثبات با بس م تا وقت که در
 بعد حافظ کاظم خان عمه السید تمام عمر شیخ خود ایشان میگردند و بنامی رفته و عمارت خانقاه کشی خود
 از طریقت علی محمد حسا که برید در آن اجتماع حضرت شاه بودند ایشان از حسن بی خودی ساخته است از خرم خواجی با
 مخلصان و مستان جان فروغی کسان بود احوال حضرت شاه غلام حسین سیه که بالا نگاشته ام
 اکثر از رسالت صیفت ایشان است مدغم اجازت دعای سنی و اعمال مفیده ایشان از پدیر بزرگوار خود یافته است
 ایشان از ابا و اجداد خود و شیخ خود و ابا و اجداد ایشان است که بعد از اجازت اعمال و طریقت و عا
 خوالی بود و نماز ایشان جاری ماند اکنون بر وقت ایشان ختم گردید تاریخ است چهارم حجب در سینه
 دو صد و سیصد و بیست و نیر و یواز شرفی احاطه روضه پیر خود مدون گشتند و در حافظ محمد حسود
 برید حضرت شاه غلام حسین بودند در ابتدا می ایام جوانی سجدت حضرت شاه رسید بودند از ان ایام بر
 سجدت شاه حاضر بودند بر خود لازم دو حجب گردانیدند بعد انتقال شاه خود تا پنجاه سال تقریباً که بین ظهور
 العصر از ادوات بستان شاه می نهادند این عادت سه بوده خود را اکتفا کردند تا آنکه زیر و یواز عربی احاطه بودند
 شاه بخش خود نهادند و روزی شاه جی عبد الله شاه از وی حضرت پرسیدند که حافظ صاحب برین قرار

کتابخانه ما بر پشته کوی

کتابخانه ما بر پشته کوی

احوال بار آورده خودی آید یا از اشاره حضرت ایشان فرمودند که، در می حاضر نشدیم بودم در خواب فرمودند
 که حافظ جمعی بوی هفتکار می پیش شده باشد که بنامید شمر سار شده سرگون شدم و گاهی اگر کسی از آن
 در خواب بیدار کن میفرمایند و می حافظ همیشه برین استقامت میباشند فتویها در مسائل مناسبت
 و دیگر مسائل ضروری جمع مینمودند و چنانچه فرزند از جنده ایشان مولوی محمد نوری که فارغ التحصیل اندان بر پایه علم
 آورده جلد اساتذته نزد خود میدارند و حضرت حافظ جمعی بعد نماز فجر در محراب اهل بیت و غیره میخوانند پس از آن
 در نوشتن و خواندن کتب زیاد در کار ضروریه خانه مشغول میبودند بعد از طعام فرغت یافته قیلوله نموده
 و نماز ظهر و اساتذته بر فراز حضرت شیخ خود میفرستاد و نماز عصر در آن حجره که بر فراز ایشانست میخواندند
 محله خود میخوانند و بعد از نماز مغرب قدری طعام میخورند و سپس از نماز هشتاد و دو و شریف میخوانند
 و می حضرت این احوال در حیات خود هرگز ترک ننمودند خواندن دعا و در وقت و در وقت بر فراز
 اگر صحبت کسی بسیار طاقت آید شد مسجد کاشی بر فراز خود ضروری رفتی تا آنکه در آنجا چهاردهم شوال
 بر نور جمعه نماز ظهر او کرده و بعد از آن در مسجد بکعبه رود و در وقت شش و شش استخواندند و در
 دیوار حرم علی علیه السلام و شیخ خود در خون گشتند عمده علیه و ذکر شاه جمعی عبدالعزیز شاه رید خان
 خاص یا اهل حضرت شاه غلام حسین محمد علیه بودند از عمر خود سالگی ایام طفولی و جوانی بخدمت حضرت
 قدس سره میریدند بعد از آن در وقت خاک استانه وی بر روی خودی آیدند و دستش از همه بریده
 و پاهای خود را از گردیدن در اشکسته دور و از راه خانقاه شیخ خود را استقامت تمام حکم گرفته باشند
 و از برکت صحبت شیخ خود اتباع شریفین بدل بسیار میداشتند علماء و تقریر شریعت و طریقت را در تنظیم
 پیش می آمدند و طالبان را دستگیری میکردند و تعلیم ذکر و استغفار میفرمودند و در وقت عمر در سجده گشته بودند و
 چیزی در کتب بسیار میکردند و در مجلس شام به دعا و شوق مغلوب می بودند هر روز در وقتش بگردد مشکل
 مشغول میشدند چون در آخر عمر رسیدن مرض موت میخواندند در این مرض بسیار نماز جماعت از همه در مسجد
 شریعت که در خانقاه شیخ و می هست در آمدند اکثر نماز هشتاد و نه کرده و دست مرتبه نموده بیدار می بودند
 بعد از این میفرمودند مرا بر آنکه هفتاد و نه ساله بودم در این عرض مینمودند که نماز هفتاد و نه ساله است او کرده اند

در وقت شش و شش استخواندند و در

توسعه صابریه شد وی

چون مریدان هر شب با ناله برین حال دیدند با هم گفتند حضرت ایشان را برین حال مشغول بگذرانید خاموش
 باشید چنانچه مکرر و سه گزرتا عرش میگذارد و چون منعت بسیار ایشان را کردید مریدان با سرچرخه آوردند
 مشغولی در ذکر الهی مشغول بود که روح پرور نمود و تا شیخ دوازدهم شعبان در سنه مکرر آورد و صد و هفتاد
 و ششش زیر خاک و بلیر دروازه خانقاه پیغمبر نیاز نهاد و مدخون گشت و در شاه جی حسان الدین شاه
 مرید حضرت شاه غلام حسین بود در او اهل عمر جوانی نمیداشت حضرت شاه رسیده بودند از آن روز از کسوت
 صحبت ایشان حضرت بر دل وی دنیا سر شده بود و روز شنبه در صبح اشتغال باز کرد که هر شب میبیداشت
 و محب الفقر و مسکین و بهمان بود چنانچه اکثر فقر او حسب مرتبه و اهل خدمت بر آن ملاقات بر خانه وی می آمدند
 و وی تعلق خاطر و عشق و محبت شیخ خود که حقه داشت و بعد از آن مشیخ ویرانست باطن شیخ خوب بسیار
 بود و شیخ نیز توجه خاطر لطیفه وی بکمال تمام میداشت چنانچه اکثر امور دینی و دنیاوی در محال باطن
 ویران مشیخ خود کشوف میبودند و وقتی که والدهم همراه مولانا و مرشد تباری ملاقات وی تشریف می برد
 بودند والدهم مرتبت میفرمودند که چون بر خانه وی رسیدیم و ملاقات کردیم فرمود که شب میان صاحب
 یعنی پدر ایشان فرموده اند که شاه جی گوشه موجود تیار دار یکسایه لائق خوردن تو نشه اندی و غیر کجاست
 بر حال را هم صحبت است شفقت بزرگانه میفرمودند روزی کجاست و می نشست بودم تذکره بزرگان
 بسیار آمد فرمودند شیخ ز سادان رفته رسیدیم که سر کریم کجا رفته اند کسی گفت که چهار مولوی غلام حسین
 بکاسپور و گریه و بی اختیار است است برای بر آوردن آن زنده اند و باز فرمودند که جانوران اینجا
 پیر کریم سر کریم بیگویند من قبضه می فرمودم و معنی خود بدیدم گفتند شاه جی حسان در زندگی آن بزرگ
 برای ملاقات وی بسولون رفته باشند و در یک شب چگونه رفتند و آن بزرگ تنها چگونه جهاز را
 بر آورد شاید مردمانا کثیرا همراه خود برده باشند و سمندر اینجاد درست شاید نیست بعیده را بطور با قطع
 کرده رفته باشند و شاه جی هم باین طرز بسولون رفته باشند و کلام کامل ما دروغ ندانستم
 بعد از چند وقت شنیدم شخصی در راه پور آمدیم گفت که چهار مولوی غلام حسین غریب شد چون این سخن
 بسید وی حضرت رسید فرمودند این سخن که شنیده است بیخون ببلغان که تر و غوغا نیست شاید

مبلغان غیر و فاقه در حرکت تصرف فاقه ایشان در ایند و چهار شایان را پیران ایشان از طرفان هلاکت بر
 اند و نیست که می آید چون اولیعا بر مکان خود تشریف اوروند ملا خود امام الدین حمه الدبر ملاقات و
 رفتند و فقه مذکور را آنچه شاه جی صد فرموده بودند پیش می بیان نمودند مولوی صاحب فرمودند راسته چنین است
 که آن شخص گنجینه بود و از توپیر پیران بجاست یا تم حکایات مکاشفات شاه جی بسیار اند تا پنج هشتادم
 احرام مسند فقه در موضع بیست پوره در خون گشت که مولود و طویلیست و از بر پیور بر فوه کرده و در
 قبسه بلا پیور واقع است و ذکر سلا اخوند امام الدین مرید اخوند فقه صاحب بودند و از اخوند
 صاحب تعلیم و فکر استبداد استیاد یافته بودند و در اجتهاد رسانیدن طریق شد اگر کشمش مسکند و شد
 سبق علم فقه طالب علمان ترا میدادند و روزی مولانا و مرشدنا میفرمودند در تعریف و ذکر ایشان که
 روزی بیان کردند پیش ملا صاحب گروه فرمودند از فکر اثر و نامی فکر است در میان ایشان و مولانا
 صحبت و ارتباط کمال و تمام بود شاید که مولانا از ایشان کتابی در علم فقه خوانده باشند و بر آن
 و الدن حضرت می انداختند بلکه از راه شفقت یک فکر نیز تعلیم فرمودند و شاه جی ایشان را بر مکان خود می
 بردند و بزرگ خود میدادند و خطیم و گریه میکردند و ایشان نیز غیرت نمی داشتند مثل سایر خود
 میدادند ایشان همیشه غمخواری خلق میکردند چنانچه تعلیم با کینه از مردمان گرفته و در وقت کنایه
 در موسم گرام فرمایند بر منبر را میدادند رحمه الدین علیهم و از خلیفه قادریش مرید حضرت شایان
 بود و در قرن تیر اندازی کمالی داشت در صحبت او خلیفه میگفتند در رابطه بلکه اسفند پیدا کرده بود تا آنکه
 دیگر نیز مشاهد حضرت شیخ خودی کنایند و در ظاهر صورت مشابه رسول شاه میان بود و الفاظ
 کلمات از خود احترا و وضع ساخته فریدان تعلیم میکرد و پیرا و نه اجازت مرید کردن داده بودند
 آن الفاظ تعلیم کرده بود و والدیم میگفتند که میباید صاحب میفرمودند خلیفه را نام خدا تعلیم کرده و امام چنان که
 دیگر از او میگفتند و خلیفه شیخ خود را بعد از طواف میکرد و مریدان او هم میکردند و حضرت شیخ
 او را قبالتش و زجر میکردند و مریدان او هم میکردند از حرکت خود باز نمی آمدند و وقتی خلیفه در مراد با
 آمده بودند و الدم از رفتن پیش او منع کردند زمین پوشیده از والد پیش او فقه و ششم هشتادم

نزد او شسته بودند گفتند که این پسر است او را بر او زاده گفته پرسان احوال شرح و الا شد ز بود ساحتی
 بر ناستم و در قسم روزی فراوان بر کار می فرستاده بود و نگذردم بزبان بجان افتاد که او در اینجا فرود کش بود
 و دیدیم که تنها شسته اند او را سلام کردند و رفتند ششم لاجا سلام کردند و ششم بعد یک کلمه گفت که ای
 برادر زاده بعد پر پنج وقت نماز در مرتبه در و در شریف خوانده باشند و بعد از آن ده بار این کلمات
 بخوانند آن نیست میم موم نصیم اول موم شمع اول بعد از اینها اسکوس کنید موم موم موم موم
 پیش او از یاد کردیم و بعد گفتیم ای عم من این ما را نخواهم خواند و بعد از این پس از چند سال فوت کرد
 و در کت پر که این سالی او بود و قول گفتند و او را در میان نوشته بود میگویند از آنکه مریدان
 این کلمات بسیار است لالت هو یوشه هو بدوح هو میم هو هو هو هو و مریدان این کلمات را میگویند و میگویند
 او در اکثر شهر است پورب کهن بر گفته اند و در او با او شسته اند و ازین احوال بسیار است لالت
 بیان نیست خود باید من شر شیطان **و از حضرت محمد شاه** که در میان شاه جی عبدالرشاه
 اند و بلکه ویرا شاه جی قائم مقام در حیات خود کرده بودند و بعد فوت شاه جی میان محمد طهر حسین رحیم الله ویرا
 سجائی شاه جی شانه زد و یکا بر سرش بستند و آن صاحب و خوش سلاق اند و اوقات خود را در ذکر و در
 میگذازند و در تمام عمرش شاه جی و حضرت شاه غلام حسین قدس سرها در راهش شکست سخت تمام
 و سجد خود را میزدند و میزدند چون که میان محمد طهر حسین شاه جی در حیات خود این کار را او را سپرد کرده بود
 و معلوم است که خرج غرس بر دست وی نهاده بودند چون در عمر خود سالگی بخت شاه جی آمده بود تا
 حال بود خالقا بهترین خود بر نیاز نهاده مثل شیخ خود نیست مگر آنکه میگویند در اهل دنیا نمی رود سالک
و در غلام حسین خان عرفی که در شاه حمده الله مرید و تلیفه صاحبزاده حضرت غلام حسین بودند
 که در شهر شریف بالله است حضرت فقیر شاه از احوال و احوال و دنیا خان بیچ بود و قوم شریف بود و در کت
 مغز و حشمت است از آنکه در کت یکی از بزرگی ایشان است قیامی حاجی از حق دور انداخته خرقه فقر و زبرد
 خشنی چون صاحبزاده شیخ وی ایشان را در کمال مجاهده ریاضت دیدند بر و غرس خود فقیر بر خود
 در میان فقر از احوال و خلافت کلاه خرقه خود شریف ساخته لقب فقیر شاه گرفتند و رقم تریان

کت شیخ صاحبزاده شیخ
 کت شیخ صاحبزاده شیخ

در اینجا حاضر بود وی در غنای جوانی بخوبی روی و خوب صورتی مشهور بودند و در ایام پیری و فقیری جان
 حال در لوشی همیشه صورتش شاد و خوش بود در میان جوانی لباس فاخره خود را بجان تنگ کرده رسم ایشان
 بجا آورده می پوشیدند و مردان نیز همان لباس لوشی از ترس و خورید می پوشیدند بلکه بعضی مردان
 طعام نیز بر زده خود مقرر میکردند و در حلقه مردان در حلقه بوده ذکر چهره با او از بلند سخن خوش تعلیم میدادند
 میکردند تا بیخ سینه و هم شوال سینه بگزارد و در صد و هفتاد و هشت سفر است و در راه او با و جمله کاغذها
 که وی در اینجا اتفاقا هم ساخته بود در فون گشت **ذکر حافظ علی شین** مرید صاحبزاده حضرت
 علام حسین پسر اولی حضرت فقیر شاه و مجاز و مازون از غلیظ پر خود محمد و خان و جانشین پدر بزرگوار خود هستند
 حسله اندر تالی جوانی و خوش خلق اند و مریدان پدر بزرگوار وی ایشان جمیع می آیند و تعلیم و تلقین ذکر
 و شغل او را و طبیعت میا بند ایشان خود نیز دستگیری طالبان میکنند و عای حرز انانی و چهل اسماء او را و
 دیگر با تمام تمام بخوانند و در شش ذکر و ذکر طریقه تالی در راه همیشه می آیند و بر احوال حب جن و غیره
 بسیارند و خلق را از آن جن می برانند و در خانقاه پدر بزرگوار خود مسجد و حجره رومته پدر خود تعمیر کرده اند
 و عرس می میکنند و می دهند و درندگان عرس را طعام می خوراند و سماع را دوست میدارند و تقوی و جد میکنند و گاهی
 در قضیه مایه شریعت شریعت می برند و در میان و پیران و گمان آنجا تعلیم و تکریم ایشان میکنند سلمه اندر تالی
ذکر صاحبزاده مولانا عبد فرزندان شاه ابو سعید محمد العبد است نسبت به این پدر بزرگوار
 خود دارند و تقوی و طهارت مشهور و معروف هستند شمه از آن نیست آنکه در نصاری بریه صیانت قبول
 نمیکردند و اینکه در بازار فروخت میشود و بخورند که تر می شود گمان آنرا از مالکان طبع بر بیع تا صد خرید
 می نمایند و در آداب شریعت و طریقت و خط حقیقت مثال آبا و کرام و پیران عظام خود در صوف اندر و انزال
 شریعت و طریقت اول مکتب اند و حقیقت استقامت احوال خود سخن میدارند و همی پدر بزرگوار خود حصول
 سعادت و حج بیت الحرام و سعادت زیارت مسجد انام علیه الصلوٰة و السلام حاصل نموده هنگام حرمت بود
 که وطن ایشانست همراه رکاب پدر بزرگوار خود که در کعبه پید شده بودند در پلکان کعبه رسیدند از آنجا که
 پدر بزرگوار وی استعدا و جلی ایشان را در استغلی ظاهر و باطن شان عظیم دیدند که ظهور این سلسله از حج

شخصیت صاحبزاده

شخصیت صاحبزاده

کامل ایشان خود باشد نسبت تشبیه مجرد و غیره بسیار ایشان بتنازه در در انتقال با اجازت
سلسله خاص خود مشرف گردانند و نیز در آنچه صافتر او بود صوفی در سال خود بنویسد زور عبید
سکرات موت شروع شد و وصیت پذیر مابین بالون با تبار ملت اعتباری اهل دنیا فرمودند و فرمودند
اگر بر در اهل دنیا خواهی رفت ذلیل خواهی شد و الا ایشان چون بنگان بر در وازنه تر خواستند غلطید و فرمودند
ما را از انتقال داور رسید ترا اجازت دادیم بعد انتقال و در خود چند ماه در لنگ قامت دستم در
نیز در این زمان لنگ بود اکثر بمانند ایشان میسریم و در هر پنج وقت نماز در جامع مسجد ملاقاتی شدید و در وقت
سبب عذر ایشان نور سیده بود چون ایشان نوشتن خط بنام برادر بنگان خود منظور بودی بر اساس حدیث
ما بی طلبیدند و بعد مدت دراز در دلی رسیدند و بنام برادر ایشان نوشتند و در بعد ملاقات ما
میشناختند و معانقه و مصاحبه کردند و مطلق نموده در خانقاه جا دادند و صیافت کردند چند روز
در استقامت اوقات ایشان را در مشغول تعلیم علم ظاهر و باطن ریاضت و غیره آنچه بعد نماز قریب مراقبه میکردند و پس
از اشراق از توجه دادن مریدان فراغت یافته در شب حدیث شریف می نمودند و بعد از قبول
و نماز ظهر قریب علم فقه و غیره میکردند پس از آن نماز عصر و اسماخته با رجا لبان خدا را تعلیم باطن و
انسانی نسبت میکردند و در کلام دنیا و اهل آن اعتباری پرستند با دو ادم را نصیحت کرده بودند که
صحبت مشایخ این زمان بر عزت بزرگان رفتن و نشستن بهتر است کس که بزار و دو صد و هشتاد و چهار
در وقت شربت بلخی بجز بجز شریفین نمودند و در مدینه منوره بجز بجزت رسول مقبول علیه السلام
نیز اندر نشستند پیش سیدنا و شفیعنا علیه السلام تعلیم ظاهر و باطن عینا میدادند و شریفین در مدینه
حبیب الله رسولی علیه السلام در برابر مسجد مقدس حجه برائی اقامت ایشان دادند و سلمه استیجاب احوال
مشرف این اشیا معلوم نیست اما یکی از مریدان حسن لوی محسن حافظ قرآن و خط خوش بیان عالم فرمود
و اصول و عقاید باریکی و لانا معقول و مدرس علم معانی و کلام و در کلمات لغصاحت بلاغت تمام
و کلام الله و حدیث رسول الله و جامع بیچ علوم مترجم احیاء العلوم و تصف با خلاق حسن
پسند که شیخ صدیقی و صاحب مطبع صدیقی ساکنان نوره حمالا سکونت در بانس بریلی میدادند و در کتب علوم ظاهر

شاه جهان آباد حاصل کرده بودند پس از آن چون جوش علم باطن در سینه بکلیته ایشان شورش آورد
استلاشی در پیشی گردیدند سمه سمهت خود را در میدان خدمت دو سکه دروش تا غلتند آخر کار بجزیت عتقا
مولانا عبد موصوف رسیدند و مقصود خود را عرض داشتند او شان فرمودند طالبی یار که اغتفا و خود را
راسخ نموده بجزیت لشی رسد تا فائده تام حاصل آید والا بجز این حاصلی نباشد بعد از آن احوال ایشان از
استخاره ارشاد ساختند و ایشان حسب الامر بستخاره پراختند بعد از آن احوال خود را بجزیت
او شان عرض کردند دوست از اوت با صدق عقیدت در دست حق پرست او شان داوند و طاعت
کردند و از برکت صحبت این برعلی که عالم با سوا حجاب علم است علم یافتند و از تعلیم توفیق حاصل از سینه حق پرست
بعد شرفیت برون او شان بجز این شرفین ایشان در سن کبیر آوردند و شد و با دو سوم بر دستانه بیت
و بعد تمام احرام بسمه سجده کردند و پیشانی سودند و از شوق و ذوق طوبت نموده و عمره آورده از علی بن
ابیکوگان بواوی عرفات دیدند و حج او کردند پس از آن بیدینه منوره حاضر شده بر دین باسلام
سید خیر الامام علیه الصلوٰه و السلام بوسه دادند و نیاز تمام آداب کوشش و سلام بجا آوردند و بعد از
حدیث شریف من زار قبر محمدی رحمت که شفاعتی بزیارت سید کائنات علیه الصلوٰه و التحیات است
اندو گشتند و در مسجد مقدس نماز با جماعت او کردند و باز در آن مقام شریف در صحبت شیخ خود گفتند
نسبت لطیف اثر بلوغ برده گشتند و اجازت یافتند و ما وون گردیدند بعد از آن مقام مرحمت نمودند
حالا بر کس غور و فتن افزوز است مسلمة الله کما و دیگر مرید با اعتقاد شیخ محمد حسین و مخلص مولوی تمنا
و بین شهره هستند تعلیم باطن شیخ را وسیله نجات خود گشته و روزنش آن مشغول اند و از او مجبور و کوشش
تنهایی نیست میکنند و اوقات مستغاب خود را در تلاوت کلام الله و مطالعه کتب فقه و غیره میگذرانند
در فن شاعری بر زبان فارسی دارد و نظیری ندارد و صاحب دیوان فارسی کرده و هستند چنانچه چند بیت از
قصیده که در مدح شیخ خود نوشته اند در اینجا نقل کرده میشود و هستی دره چرا باشد که نسیم کمال جان
بپایش که در اخوش پر و دست جان جانش بود و چون دل کوشش از غم
شعله طوبت در غنایش بود و سینه او شرق نور سبحانی مهلال و خورشید تکریم و در کبریا

بر غم اهل عالم بر جریمه عین تمام او پیش زور است منع بازگشتن کار در پیش عباد و جنبه آن شهادت زنگ نیر
 کسیر و به نسبت استیضاح ایشان آید بکه وانش ادب نگذشت کلام را و گرنه پاک نباشتی سیدما
 نماید مودع بر خزان هاشم ملک صورت ملک سیرت ملک فحوت ملک عفت مراد از مرد چشم است
 میخوانم چون استش بود چون سینه از قلم حقیقی را سر او میتوان گفتن حجاب عرش با سحران
 وجود حق شکر نیز شهود آمد به غمستان عرفان نعمت طوطی هاشم فرزندش عشق حقیقی طاعتش
 که باشد سینه اش تنور و جوش شوق طوفانش بیاد حق بود از یک در شوق فراموشی نگارستان
 عالم یک طراز لوح نسایش سرم گریته تعلیمی او مشیت می سووم بیای حضرت عبید الغنی پاک است
 خدا بیستی یا شاه افیس کافر می نامد که تنگ کافر می داند اگر خواهم سلسله اش خدارا حقیقی بر ماندگان
 قبله عالم تمسک بر درت تا به بدل خون گشت استش و کرم و کوی **شب** **شب** **شب** ایشان همه خیر
 اگر در نزد رشید حضرت شاه محمد سعید رحمة الله علیه در میرد و باشین پدر بزرگوار خود هستند بعد از
 اندر و سیل علوم ظاهری و قرائع علم دینی پدر بزرگوارش ایشان تحصیل تعلیم باطن و کرم حیات محمود
 و او کار و تجارت در مشغال طریقه نمود و طریق دیگر تعلیم نمودند طی لطافت مسته و سیرت سلوک و عین
 دو در سیرت کنا نیده که خلافت طریقه نشینید به چه در شرطه است در حیات خود چون استگی
 در شایستگی ظاهر و باطن در ایشان ملاحظه کرد و یافتند و سلسله خاص خود و سلسله دیگر که استناد
 اینها از پیران عظام خود میداشتند ایشانرا اجازت و خلافت دادند و نائب خلق خود گردانیدند
 و نصیحت بدوام ذکر الله و صحبت بتابع سنت اجتناب اهل بدعت و دنیا فرمودند و قوی صاحبزاده بود
 سجدت عم بزرگوار قرائتی خود بودی ارشاد حسین که ذکر تشریف عنقریب خواهد در بلده مصطفی
 عرف را میورد که وطن اصلی پدر بزرگوار ایشان است تشریف تشریف آورده بودند و اب علمی دین محمد
کتاب علی بن ابی طالب در رئیس بلده مذکور در عهد و عهد و بعد تحصیل علوم ظاهری عالی طلبی داشتند که تحصیل
 علم باطن که عرفان نام مایان کامل بلوغ توفیق الهی نامند تا نیند درین حال او ندره تشریف آوردی او
 بسبب ایشان رسید به نیاز تمام کمال بوسالت لانا موصوت سر اراوت بر شانه فیض نشان ایشان

در این کتاب
 در بیان سیرت
 و کرامت
 ایشان

سماجی را در موصوفات آنجا که در اقباب طریقت ارشاد و طریق باطن بر این مریض و غریب توفیق نیست ایشانرا
 در سلسله تشبیه میساک کرده و در نهایت سلسله طریق مجیدی بنوعه طریق تحصیل آن طریق تعلیم ختمند
 و طاقت ایشان در دوام جاوی الاخری است که هرگز در دو روزی هفت و هشتاد و یک روز واقع گردید و در آن زمان که در
 در این تشریف میباشند از راه زیارت حرین تشریفین کردند وقت وقوع ایشان پدید برنگوار ایشان تا
 در راه شهر برآمده اند و تیر خرقه و عمامه حضرت شاه غلام علی رحمه الله ایشان پوشانیدند و در کاتبی نام
 اعمرو بجهت ایشان از قام فرمودند که هر زدی از بی ارشدی با طاعت و توبه گشته است بر نفس که شوق بر سر
 باشد از ایشان برید شود که دست ایشان دست من است پس صاحب ذوق و شوق و آه و ناله و جلال در وجدان
 و دائم مشتاق سکونت بدین تشریف بود و در حال این بود تا آنکه در این دریا صفر سنه یک هزار و صد
 و هفتاد و چهار همراه پدید برنگوار خود و تهنای خود فاش گردیدند و در کوه جلوس سکونت بسیار از شهر صاحب
 خان ایشان برآمدند آنست که در این کوه از کوهی بیا بر خیزد و پشتی که از آنجا بر خیزد
 مولوی محمد ظفر بر او ایشان در مقامات احمدیه سعید سعید حضرت پدید برنگوار در عرض خود حواله نمودند
 ایشان نموده اند و در حیات پدید برنگوار در هر مریض بجای بی تو جهات صبح و شام می نمودند و زیاده
 ازین کلام فنیلیت خواهد بود هم در دلی انوار بزرگی از جبین ایشان ظاهر و با هر چه است تو انصاف می نمود
 در موصوفات کمال صحت سعادت دارین خود داشته اند تا آنکه بعد از آن ایشان هر سال ارسال می نمودند
 بعد کتیر پدید برنگوار و در صد و شصت و هفت مرتبه حق پیوستند و در کوه جلوس سکونت گشته
 شریف بی پنجاه یک سیه بود ماده تاریخ هفتم ذوالحجه ذکر مولوی ارشاد حسین
 حافظ آیات شترانی وقت اسرار ربانی مغرب کلام رب العالمین محمد شریف السیدین مدین قدس سره
 خسته و فائق معقول عالم اند متقی و متوجه اکثر اوقات خود را بدین تدریس می گذارند و کل بر غریب در حیات
 اتباع سنت میدارند و کلاب بر کمال است و علمی ایشان متفق اند و اکثر طلب علم از تدریس مستفید
 میشوند و علم فضل ایشان از کتابت انصاف حق که در دو کتاب بسیار بحق تصنیف کرده اند بسیار است
 در کتابت بیت جان از حضرت شاه احمد سعید رحمه الله میسر دارند و بان جناب شتر است

در این کتاب
 در این کتاب

صورتی نیز میدارند و بعضی است آن جناب طایر روح ایشان پیدازد بمرحمتی که دلکش شود و کسب از آن
 است میدارد و ایشان از روی اقتباس الوار و برکات حاصل نموده تقصیه باطن و تزکیه نفس با وجود جود
 مراتب سلوک بمحال اشتغال میدارند و قتی مولانا موصوف عازم حرم محترم شدند و از مجال مخوفه بسیار
 گذرشته بشری است تا نزد بوسی خانه کعبه فائز گردیدند و حج او انموده بکرامت عازم رسالت بجهت
 گشتند و امر آن حرم اکرم خیر الانام بستند چون بان مقام شریعت رسیدند بسجاوت عدالت
 شیخ خود فیض یافتند و از برکت صحبت ایشان برکات و الوار کثیفیات لغت شریعت حاصل
 کردند چون تقدیر حاجت از آن مقام گذرند مشیت ایشان از اختلاف و نیابت خود فرمودند تا طالبان محبت
 گرامی ایشان بهره ور باشند پس از آن مقام محنت یافتند بر امور که در آن ایشان است رسیدند و حال بسیار
 مثل ابابکر و حمزه و خدیجه اند و در حرم طاب علم شریعت و طریقت هستند و رئیس مبلده مذکور تعظیم و تکریم
 ایشان سجاوت دارند و فرمودند که کوی محمد منظر در رساله مذکور مینویسد که محمد را شاه سلسله است
 از اکابر صحابه اجداد خلفاء حضرت ایشان مانند یعنی شاه احمد سعید و نسب ایشان بوسطه شاه محمد کج
 بر حضرت مجدد و پیر حضرت ایشان روح خوش است و ادوی ایشان مثل ظاهربین میفرمودند با الطافها
 بی نهایت و لطف ناری مخصوصه که فقیر سم مشک می برد و سر بند می کشیدند و او را کس هم خوب دارند
 و قوی نسبت به اند صاحب باب المقامات مذکور مینویسد شاه محمد کجی طال المذموره اصغر اولاد حضرت
 مجدد است این مخدوم زاده را شاه از آن لقب شد که شاه سکنه در می نظر عنایت و طفولیت شامل
 این صاحب زاده بر خور و او را وقت بشیوه القاب اجداد و مجاد خود این قره العین یا شاه خوانده بود و هم
 استمیه ایشان به کجی آن بود که پیش از ولادت آن مخدوم زاده حضرت ایشان ملحق شدند که در زمانه
 توپیکر آید کجی سکنه یعنی نام تر از زنده دارد و چون متولد شد بان نام سگی گردید و همواره از سگ
 و علو استخوان آن قره بافره ولایت خبر میدادند تا آنکه این نوز دیده برین تربیت حضرت ایشان
 بهشت نسا کجی خط قرآن مجید بود و در آن سن که وی باز و تحصیل علم فنی و کجی دیده می شد و
 پستادش را بطلب میبرد بکشت که از سگ طغالی پس ندیده و نشیند روزی فرمودند بخاطر آنکه

که محمد سیدی نیز چون برادران خود ازین نسبت بهره ور گردید و اما چه بگوید که او طفل و معاطا اهل مایس
 نزدیک این گفته و از این شفقت آب چشم سبک حج شد بعد از انتقال حضرت ایشان پس از تمامی
 حفظ قرآن باین ترتیب برادران بزرگوار تحصیل علوم چه مقبول و چه مقبول تا خردی این و علیه ایشان از
 قامت و رفتار چشم و لبر و بوالد بزرگوار خویش مشابعت تمام دارد و از دلایل قبول آن مجذوم
 تراوه آنست که سیره حضرت باقی با بعد دختر خواهر کلان خواهر محمد عبید الله مسلم العبد تقاسم
 و اقباه در حبس که علاج آن گوهر شد ولایت منکب گردیده است انتمی و در رساله
 مذکور است محمد اورنگ زیب بخدمت ایشان می رسید و استفاد می نمود و بلکه بسیار دیهات
 نیاز ایشان کرده دو مرتبه شرف زیارت مرین شریفین دریا طمست آن و ولادت شاه
 محمد سیدی در سنه یکصد و سبت و چهار روز و اوقات در سنه هزار و نود و ششش و اربعه
 ذکر **شاه** مرید و خلیفه شاه درگاه می که ذکر شریفش بلا گدشت
 بودند رحمة الله علیهما و مولد و مولن و موطن ایشان رام پور است عالم بود متقی و سوکال بود
 کثرت اهل و حبال برورد از اهل دیار می رفتند و در تعلیم ظاهر و باطن خود مشغول می شدند
 و اکثر نواب احمد علیخان رئیس بلده مذکور مشایخ و مزارعت میکردند و ایشان را هم سواری
 دستاورد و عرض شریف توری می شدند ایشان گاهی در آنجا شریف نمی بودند و گاهی در آنجا
 فقر و فاقه خود بر زبان می آوردند و در عرض اوت بحال بهوشی در وقت نماز بهوش می آمدند
 و نماز او میکردند و یا از دهم ریح الاصل سنه یکصد و دو صد و شصت و هفت و فوات یافتند و پیشتر
 در واره خود در محن حجره مسجد مدون شدند ذکر **محمد خان** عرف وی تغییر چی مرید سید احمد
 عرب بودند و خلیفه مرزا مظفر علیخان و عمر دراز یافته بودند و ساکن رامپور و شاد است شریفیت
 و طریقت بودند و در خلقت جوئی سو و لگرمی اسپان میکردند و در عهد پیری و خیرگی گناه گنیدند
 و کار براری حسیق الله میکردند چنانکه بیرون شهر رفته شسته میزدند و غیر مسکینان بر سر خود
 پهناده تا بعد از راه شریفی رسانیدند و چون صلحت پیری کمال رسیدند خایه نشین شدند

ششصد و پنجاه و یک

ششصد و پنجاه و دو

و در عرض فتح و سوزاک ملحق گردیدند روزی با ششم فرمودند که هر سنگ بیزه که از محل قاروره برود
 می آید مراد آنی می فرایند و هیچ جا نزار را اید المینا او در نیک شستند آثار بزرگی و انوار طاعت در هیئت
 از شیره و هوید بود و هر شغل ذکر که از شیره خود تعلیم یافته بودند در زین مجال تمام برین میباشند
 و در آن شغل هم برایشان هر می شدند وقتی با ششم فرمودند که مولوی حسین محدث را نصیحتی کردیم
 شب خواب محضت علی علیه السلام فرمودند که معطر تو بهتر کسی اولاد ما نصیحت میکنی و وقتی مولانا
 در شد تا در راه پور شریف میباشند برای ملاقات ایشان تشریف بردند که ششم به خدمت شریف
 حاضر بود بعد ملاقات صورتی بر او بزرگوار یعنی مشغول شدند عازما هر بیاطن توجه فرمودند و تا در
 دراز محرابی قبه فرموده ماندند چون بر دو تیر گوار سر برداشته ایشان با مولانا گفتند که پیش شما
 با وجود ضعف و کبر سینه من شورش و فغان پیدا میشود و میخواهم که لغز را از منم پس بر حجت نگاه
 مولانا کمال لطافت قوت نسبت ایشان با ششم بیان فرمودند و فاش نیست بیستم جمادی الاولی سنه
 یک هزار و دویست و هشتاد و پنج واقع شد و بیرون شهر مذکور مذکور گشت مولوی جمال الدین ولین
 جمال ایشان لاجور بود و میزند و عالم علوم عقلی و کتب و حدیث با شترک شاه علی بن خیر تزار پیر و
 مولانا شده ولی الله شد و بی فغانند و نسبت با بن مولانا فخر الدین که ذکر شریفش با شکر گشت
 میباشند و مرجع ظالم فاضل عام در وقت خود بودند شیخ ایشان لطف را سپور ایشان را نصیحت
 فرمودند که در اینجا باش چون ایشان در اینجا آمدند و سکونت کردند اکثر امیر و سپه و رئیس شهر مذکور
 مرید و معتقد ایشان شدند و بر فضل و کمال ایشان به متفنن بودند و بکار هم مطلق متصف چنانچه
 بر آن تعلیم بر کس و کس نمیخواستند و این سری بودند بعضی اهل سنت ششم خود اول مرتبه که در آن تعلیم
 حیات ایشان بر اسپر رفته بود از نادانان نصیحت و نادانی فطرت جوانی به خدمت ایشان نرسیده بود
 در سنه پنجم جمادی الاول سنه یک هزار و دویست و هشتاد و پنج بود و وفات یافتند و قریب و در روز بیستم
 مذکور در فلان گشتند تزار و دیگر مولوی بنیانا احمد از اهل نسیل علوی و مولانا شریف سپهر در عهد
 هفتده سالگی از عالم پسران یافته بودند و در سالگی مولانا فخر الدین نزد او چند تعلیم باطن از او

تشریفاتی

تشریفاتی

خود یافته بکلمه شمع خود و از دلی تشنه این آورده بکوت برلی اعلیٰ کرد و در و در طریقه قادریم از سعید بر سر
 بسندادها که قبرش در ایستاد بیعت کردند گویند که اوقات محبت بر ایشان غالب بود
 کلام تو خوب بسیار میفرمودند که کسی کم درین زمان گفته است چنانکه شاعر ایشان از کلام درین میگوید
 حاجت به بیان نیست گویند پنجاه سال با میدان لبش سخن گفتند و در ایضا بسیار شنیدند
 و ایشان لغاره فرزند که آوازش از هندوستان در گذشت و در کابل مقصد باره و سمارا در ایشان
 رسید مولانا و مرشد مفضل فرمودند که یکی از اهل تشیخه مجلسی بود و همیشه شمع برلی را بدیدن بقرش این
 بتقریبی بیست سال قبل ازین بر شمع پیش ایشان آمدند و کلیف سخن مجلس از ایشان انکار فرمودند گفتند
 اگر شما تشنه این نخواهید بروایان سخن بگویند که چاره عرض است که اول فرموده و نتایج باطن خود را آید
 داخل مجلس نزد چون مجلسی بتمامی بقیان گرم شد و طوفان در پیش رخسار در آمدند و آنها که
 بر سوز بر سببان رسانیدند ایشان بر دوش هر که دست خود بکاهه این شعر خواندند که بگوش گل چه
 سخن گفته که خند آن است و بیعت در چه فرموده که ناان است بکنس برین نیست دی و غلطی می شود و خود قادی
 مجلسی او در هیان پیشان شده بر فاسد کرد و گفتند گویند برین و خلفا ایشان را که کورمالا
 بودند و هستند و در بعضی در دیار بود و او از اهل قزوین و تبریز هستند چون بمرشدان و بیعت سینه
 در ششم حمادی الثانی شده اند و در و در پنجاه و ده وقت یا در طایفه خود مد فون گشتند مال
 و شکر ایشان بر جا ایشان شیخ نظام الدین شسته اند و در طریقه ایشان جاری میدارند و فکر شاه و محرم
 وی از خلفای اخوند قریه صاحب بود که ذکر شرفش با آنکه شست زاتم در سن نیمه از دیدار وی شرف
 است فقر چشمه صابریه از شرف وی بود و دیگر دید گوئی مصداق این شعر بودند عینا در شست
 نهان عشق ز مردم لیکن در روی رنگ رخ و رنگ لب را چه غلطی که سوا قوت بالینه قوت هر چه نرسید
 که حکایات زور آوری وی درین و بیگ شهمیت روزی را تم در جای استاده بود و نیز در علی پهلوان
 که کمال قوتش در بیگ شهمیت ذکر طاقت قوت وی بیان عین بود که باز پیش قوتش دست خود
 پیشش بروم وی ساعد را در در گذشت سینه و در سگی گفته تا بگرفت آن سواد شتر

تشیخه امامیه قادی

نسبت زنده و موفقی خوب می فهمید و بر در اهل دنیا نمی گردید تا آنکه عمر خود را در حجره مسجد شیخ خود گذاروند و بعد متاهل شدند چند سال در منصب هم برضای سینه هزار و دویصد و هفتاد و هشت فوت کردند وزیر قلم مشیخ خود را فون گشتند و یکسپرد عقب گذاشتند بارشتم بسیار مهربان بودند بر گاه بمراد آباد اندی بسجده کور فر کوش می شد ندی و از مودت لایقه هم سنگی که با من بود و خیر نیاید را بقدم خود مشرف می ساختند می ذکر محراب **الصلوات** شهر ریست خان در شهر اسی حال و رفقه نیا سپیان نوکری میگرد و بدو بطا بر لباس بر طرز پادگان بودند و در باطن سینه شورش حقیقی میداشتند و در پرده طلب محقق و اسلی ریاضات و مجاہدت میکشیدند و صحبت سالکان و مجذوبان می برداشتند لیکن در حسیست و جو درویش مالک کامل میبود و غذا نغزین تمام تا مدار خان رحمه الله علیه بنجد میفرستاد در پنجاب رسیدند که سلسله ایشان بسبب واسطه کاظم جمال الله رحمه الله علیه راهپوری رسد چون که خان صاحب صوف را حاجت ریاضات و مجاہدت میبود مشیخ در اول در راه بقرت همت نسبت لغت بنده مجددیه و در دانش متکمن ساخته با شاد و شاد اجازت و خلافت داده خصمت کردند و ایشان از اینجا خصمت یافته در بلده کونل و ساوا آباد و غیره و در اتروکی که مسکن فرودون ایشانست بتعلیم ظاهر و باطن مشغول گشتند و در بیان خود تا آخر داشتند که چند کس از شرک توبه کردند و ببرکت فیض صحبت ایشان بود گردیدند نزد مشیخ و با سلام شدند و تا حال بر تعلیم ظاهر و باطن ایشان بدل جهان مشغول اند و ایشان عالی قوی داشتند و قدرت توجیه ایشان در سترشان اثر می بلین و هشت تا آنکه یکی از علمای فنون و دانشاگردان خود را برای از مودن اثر توجیه نزد ایشان فرستادند و ایشان بفرمودند که در راه توبه داند چون ایشان ببرکت فیض توجیه ایشان آگاهی الم یمن یا شکر نیست در این راه و در سلسله ایشان بفرستادند و معتقد و مطیع ایشان شدند تا آنکه فیما بین استاد و شاگردان نوعی مشکک بر می افتاد و استاد در موعظت حق و متورع بود و در حکم **الطبیعی الله و الطبیعی الرسول** کسب و عذرتی خود را بحال مشیخ عیش و نشاط کردند و مشیخ فانی خود را خسته نموده مشیخ با سستی حاضرید کرد و در رحمه الله علیه

بسیار مهربان بود

و از مریدان خالص صاحب کی نمودن چنانچه در کتابی که در کتابخانه ایشان از کتاب
 تعلیمت ایشان در ذکر و کتاب اندکین کمالیت کرده اند بر طهر است حاجت بیان چنین درین سال هر
 یکبار در روز و شب و در پنج وقت سخن می شنیدند که ایشان در بلده به پهل فوت مشرفان
 حاجت صورت بسیار بسیار باقی و شفقت میفرمودند اول ملاقات من با او در شهر اکبر آباد و باز
 هفتگام حاجت اکبر آباد در بلده کول شده و بعد او نشان بر او آباد آمد و غریبانه رفتند و خود مشرف
 ساختند در می از من فرمودند پیش ازین فقیری بودم یعنی قبل از سیر می آمد و در گوشه اوارگی
 که بر خیز وقت نماز فجر است سید قربان علی رسید فضل حق بر او برادر ساکن اترولی از خرد سالی
 خام خوش عقیدت ایشان هستند و بحث ترویج ایشان بکفایت تصبیه اترولی این بر او برادر شد
 و خان صاحب در مرض موت سید قربان علی را لطیفانه پیش خود نشانده صرفت بهت گردند و خلافت
 و خرقه داده و قائم مقام خود ساختند و بعد مان در من سینه کبرند و در وقت فوت گردند و در تصبیه
 مدفون شدند و فرزندار چند و حجت گذاشتند با علی تاریخ تصبیه مولوی سید شایان و تاریخ
 که بر مراد شرفش کند است نسبت را با این زند به جا بود که بجهت حاجت چند نور تصبیه در من تا است
 سال سفر و سیم شرفش گویم به دست احدی جناب عبدالصمد است به دیگر از آن تاریخ تصبیه سید
 فضل حق که از هم بر مراد شرفش کرده است که بیت ندان فرشته می آمد و در کشته تاریخ
 سگرم وقت ندان و در محرم شد ازین دار فانی سوی ارم به در فراق صوری آن ترو و اهل و فانی
 بود طالب یکی در سینه و اندوه و الم بهر تکریش سینه خرد و گوید گوشت که کعبه اهل طریقت قبل از کرم
 بعد فوت ایشان اتفاقا در کبریا و رفته بودم و سید قربان علی آن زمان در آنجا بود و از جهت معرفت
 سابقه بلاگاتش بر فتمه ایشان را سینه بر این و دیده گریان دیدم و غمناهی آه آه پرورد او شنیدیم
 اهل من زید باد سلام دعا و ذکر خلیل احمد خان حیا ساکن شاهجهانپور نسبت باطن تعلیم و
 شرفیت سلوه تنجینا از آنحضرت صلی الله علیه و سلم میباشند و علی سلوک خود از خواندن آن در و
 نمودند و از اهل شاهان و با وجود و طالع با ناز و مذکور تعلیم می فرمودند و بحال حاجت دعا در این

و در وقت صبحت بلا حمله معنی ملا موجود الا که شاعر غیر مودود حضرت مولانا سید محمد حسین بن قتیبه سبزواری
 مرید و خلیفه ایشان فرمودند با آنکه امی بودند همچنان کلام توحید بیان فرمودند می که استخوان حیرت بخش
 و هم به ششم نقل فرمودند که وقتی ایشان در مدینه بودند تشریح می نمودند در لایحه ای که از علی بن محلی رسیده بود
 بلامذاهب ایشان با وجود آنکه چیزی از این تشریح فریاد می کردند و می فرمودند که این تشریح را که علم و حکمت است پس ایشان
 بیان حدیث فرمودند بعد از وی مرید ایشان شدند و در بعضی اوقات در کمال غلبه توحید هم در آن وقت
 ایشان گفتن می توانستند و در زمانه که جناب پیر احمد از پهلوی در شاهجهان پور تشریح بر روز مولوی محمد
 حسین بن کجانبه بر ملاقات ایشان فرمودند میان کلام گفتن نام ذات پاک ایشان را از وقت و آنکه در آن
 که پس از ایشان بودند شاه فرمودند یعنی نام ذات پاک را گویند مولوی محمد حسین گفتند که رسالت پیام
 اسم ذات میخواندند و شما گفتن می توانستند نام محمد خان گفتند مولانا ولایت بنوعی را می بینید پس
 ساکن شدند و هیچ نگفتند و فرمودند امام الدین در شهر کربلا و بارشتم نقل کردند که وقتی در شاهجهان پور بودیم
 در می بینید ایشان این نغمه طلب می نمودند بلکن بجز ایشان عرض داشتیم فرمودند فریاد می نمودند
 رفتیم از من میماند که در ذممه نیست آن به بیان آن آیه و هم درین حال به قصد خیال مولانا محمد الدین بن کجانبه
 این خطبه را می خواندند که خالصت موضوع در آن گذشته بود و مذکور شد در طریق مولانا مرید
 گفتیم در سن در طریق ایشان مریدان فرمودند قریب بود که کار شما با تمام رسد اما صورت مولانا پیش
 آمد بر آن صورت شرم آمد و در کسیر و هم فرمودند حق پیوستند مولانا محمد حسین معصوم خلیفه ایشان از اهل
 و ذوق بودند صحبت مولانا شاه عبدالعزیز زاننده و مظهر اخلاق حسن بود و در آن تدریس و تحقیق شتوی مولانا
 روی و قیسی وافر داشتند و اکثر لغات اشعار آن بر یاد می نمودند و حلقی از آن بر می داشتند و مستطاب
 سوز و گداز می نمودند تا آنکه با او از برکت صحبت مستفیض شدم است و بیانت در روزگور یافت
 وی در چند هم شعبان مسند کبیر بود و در وقت وفات یافتند و در شهر کبیر آباد در فوج
 نام محمد خان مرید و خلیفه پیر خود خلیل احمد خاندان بهیچ موضوع بود و در اتم در شاهجهان پور
 ایشان رسیدند و در کلباس درویشان فرستادند و آثار بزرگی در آنجا رسید و می بود پس از

هندوستان لشکرین آوردند و مسلمانان ستمناز را بر سر تن نهادند و تعالیم ظالم هرگز و غیر عام کردند و نیز ستم
 خلق بر مردان جذبت معتقدان نمودند و آنچه آن جهت جان بر من عام رفتند که مسلمانان با یمنند بار و بار و بار
 ما و رویداد پسر و دختر را از زوج زوجه را گذارنده همراه آنجا است و پس آنجا بس جوق جوق از راه
 بطرف ملک افغانان دست و پا بویزد و پنج تا شصت هزار نفر را از راه خود را می سبیل الهی فرستاد
 و مبلغان کثیر در کثیر دادند و فرستادند چنانچه در تمام فرستاده که هزار و دویست و سی و یک نفری مسلمانان را در
 مبلغ سه هزار و چهار و هفتاد و هشتاد و هشت آنه بخدمت آنجا بر سال داشتند و از جوار خط سینه می آنجا
 معلوم گردید که اول هندوی مسلمانان را با بوسیدند و هر دو لیری غازیان جنگ با آنها سرکشان در یکه
 خراسان هندوستان صورت و صورت و صورت و صورت و صورت و صورت و صورت و صورت و صورت و صورت و صورت
 خجاری با خجاری و پسر لکنی افغانان بد عهد و بی وفا و نیکو کار و بی دینان بکمال گلی و ستم بر سر غازیان از
 بالای کوه تا حشر کردند و غازیان جماعت شمارا شهید ساختند و مولوی محمد اسماعیل را و جماعت و
 ستمند و مولوی سبک قبل ازین صورت و در راه کابل لیا غنیه تیر زده فوت شده بودند و اول
 شهیدان از نفع مانعان ای سید احمد بدریایان است و سید حسین از بعضی است و سید ابوالشفا
 که پیش از آنجا پسران مولود استاده بود معلوم گردید که از ضرب بندوق که بر رکنه ان جناب
 درین جنگ رسیده بود و هرین میدان جنگ شده دیدند و کس مسلم گویند شخصی ایشان از قوم که در
 بر پشت خود سوار کرده بر رویان بمرکز و بجهت مدینه بگشتند و در و دود و دود و
 شش واقع شد که در غلغله کتاب ضلالت استقیم این عبارت مذکور است باید دانست که انوار
 میر حسین ایشان یعنی سید محمد ظاهر بود تا آنکه حضرت ایشان را بپولانا اشج عب العزیز
 و طاعت نفی شد و بجهت سبب حاصل شد و ازین حصول سعیت توهمات ایشان معلوم
 پس شگرت و نمود که سبب آن کمالات طریق نبوت و مقامات طریق ولایت جبرئیل جوه
 جلوه گردید اول و اول آن معاملات نیست که حضرت ایشان جناب رسالت
 تاب را بنام پذیرد و آن جناب سید خیر بریت مبارک خود حضرت ایشان محراب خدا شد

بو معنی که یک یک خراب است مبارک خود گرفته در هر حضرت ایشان می نهادند بعد از آنکه سید مرتضی
 و نفس خود را از آن بدویای فتنه فایز یافتند و همین واقعه ابتدای سلوک طریق نبوت حاصل شد بعد از آن
 روزی علی رضی کریم الله عنده فاته الزمیر رضی الله عنهما را بجا آوردید پس علی رضی حضرت ایشان را بر دست
 حسن دادند و شصت و شش روزند مثل شصت و شش روزی ابا و اجداد خود را جناب سید العباسی این سفره
 بر دست ایشان پوشانید پس همین واقعه کلمات نبوت نهایت جلوه گر دید و عنایت رحمان و تربیت
 یزدانی بلا واسطه احدی تکفل حال ایشان بشد تا آنکه روزی حضرت علی اعلا است بر دست ایشان را بر دست
 خاص خود گرفته و چیز را از امور قدسی پیش روی ایشان کرده فرمود که ترا همین در او هم و چیزهای دیگر
 خواهم داد و حضرت ایشان را نسبت طریق الهی حقیقتی قادر به نقش بندید حاصل شده است نسبت
 قادر به نقش بند پس بیانش آنکه بسبب بیست و پنج جهت است جناب بر دست ماب روح مقدس جناب
 خود را بر نفسین و جناب اجمه بیاد الدین نقش بند متوجه حال حضرت ایشان گردید و تا قریب یک ماه فی کل
 تنازعی در این روحین تقدسین بحق حضرت ایشان مانده زیرا که هر واحد این هر دو امام تقاضای
 جذب ایشان تمامه بسوی خود میفرمودند تا آنکه بعد از اقران زمانه تنازع و وقوع مصاکحت بر اثر
 روزی هر دو روح مقدس بر حضرت ایشان جلوه گر شدند و تا قریب یک پاس هر دو امام بر نفسین
 ایشان توجه قوی و تاثیر زور آور میفرمودند تا آنکه در همان یک پاس حصول نسبت هر دو طریق تعیین
 ایشان گردید و نسبت حقیقتی پس بیانش آنکه روزی حضرت ایشان بسوی هر دو منور حضرت
 خواججه خواجگان خواججه قطب العین بختیارا کانی قدس سره التعمیر تشریف فرما شدند و بر دست
 مبارک ایشان مراتب شصت و دین آثار و دستخوش ایشان ملاقات متحقق شد و جناب
 بر حضرت ایشان توجهی بس قوی فرمودند که بسبب آن توجه ابتدای حصول نسبت حقیقتی متحقق
 شد بعد از مدتی این واقعه روزی در مسجد ابراهیمی واقعه بلده دلی در جماعت ارستفندان
 خود نشسته بودند چنانچه کاتبان هم در سلک عقبه بوسان محفل هدایت منزل مشک بود
 بر چهاران محفل سبب بر آن فرود آمده بودند و حضرت ایشان بر سر استغیابان توجه فرمودند

بعد از آنکه محفل ملائکه بالنسب کجاست بحروف مشهوره فرمودند که انزور علی بن علی و علی بن عثمان
 و بعد از آنکه مدعی اختتام نسبت چشمتیه با ارزانی و شمت من بعد آن در تلقین و تعلیم طریقه چشمتیه بازو
 نسبت و ذائقه و قطب الدین شاه اولی اندکند شیخ ابو نعین شاه عبدالرحیم فاروقی بودند نسبت ایشان از طرق
 با و با نام کلمه میر سید میرزا خواججه قطب الدین سنجایی که در محله باطن بر پیشانی او فرمودند ترالسیر خواهد شد
 و در قطب الدین نام کنی در سنه یک هزار و شصت و هفتاد و چهار وفات یافتند و قدام علمیم نام تاریخی مولانا
 شاه عبدالعزیز در سنه یک هزار و دو صد و دو و یک شب هفتم وفات یافتند و در شاه بغدادی
 هشتم زینت محمد است و ایشان به یاد همین اجداد بودند و نسبت نسبت باطن نسبت ایشان
 میازده و وسط سید حضرت عبدالعزیز بغدادی فرزند حضرت خورشید افشار است سید سید
 فرزند سید عبدالعزیز در قصه گفته است که از این اوست که فرسنگ است گویند از قصه سید الهی ایشان انتقال
 کرده بود از فرق آن فرزند از حین غربت سفر اختیار کرده اند و در سنه مستان شریف شریف
 آوردند و اهل طایفه ایشان سگو نید چون در شاه جهان آباد رسیدند مولانا فخر الدین در مطهر جانان
 و علی شاه و شاه آبادانی در میان ما بود و شرح علی کمال تطییم و تکریم نموده باللی ایشان را بر
 و در سنه آنها و در اهل طریقه اخوند فیض صاحب گویند که ایشان هم بالکی شاه بغدادی را بودند
 حضرت شاه بغدادی حلقه و در از مریدان ایشان شنیدند فرمودند که اخوند با ایشان این طریقه را
 از اهل طایفه شنیده گرفته اید قدس العبد سرایم گویند تصرفی داشتند که در شهر قرقچه که
 حتی قریب در غریب آن شهر بالکی ایشان را بدوش معاده نذرانه پیش می آورد چون در شهر
 را میور رسیدند و از ایشان اندک غفران غفرانند شمس شهر نذران سعادت دارین خود داشته مکلف
 شمشیر خود گردیدند و دره آغاز ایشان را چاکیر و او نذران باوه ازین هم ایشان را فتوحات غلبه کثیر در
 شمشیر رسیدیم بر فقر او مسایر میگردند و ثقات راوی اند که کمال توجه و متابعت و هم خوش
 بلکه اکثر موردی و دینوی از حضرت ایشان شکست عیشند و باشد که کثرت اظهار آن جایز باشد
 چنانچه اصل شهرت است که شمس جلالان میگردند و زنی در الهام و کاشفه و یا از حبه خود ایشان با

شماره

المشی می نمودند آری مصداق این ششم **محمد صلی الله علیه و آله** شنیدیم که مروان راه خدایه و در آنجا
 هم کردند تگ و را قریب هفت ایشان برادیدیم و در جهت نفس خود را مقدم میداد و دستهای
 پنداری داشتند و برای تعلیم هر شخص بر میخواستند و علماء و فخر از او دوست میداشتند چون
 یکی ازین فرقه را نزد خود آیند و میدهند تا از در دیوان خانه استقبالیش مینمودند و میرا لایمی بستند
 تا سید آمدند و بلین سکه او میگذاشتند و بوقت خفتش همراه او تا بدر و از او میترسند و در آخر عمر
 او تکیه ترک کردند و بساط پند را در دیوان خانه خود فرست ساختند چون بار دیگر از مراد ابابکر بفرستند
 بملازم ایشان رسیدیم ما من فرمودند شرم دارم که من بپستند تکیه زدند شنیدیم و خلق خدا بر فرستند
 بعد از این که گسترانیدم اکثر مردوزن مریدان میشدند و خاص هر سال در ماه ربیع الثانی و سلسله
 تا دریه بسیار مردمان و زمان می آمدند و مریدان میشدند و ایشان در ضبط اوقات و صفات معاملات
 نظیر خود داشتند چنانچه بعد از احوالی نماز تجمعه تا وقت جمع مشغول بحق می بودند و بعد از احوالی نماز فجر در روز
 و وقت مثل حرز یابی و حیره فرخت یافته و نماز اشراق خوانده با دوستان و پیشانی همکلام میشدند
 و بعد از شستن کپاس در طعام تناول میفرمودند و بعضی مخلصان نیز در بیوقت آمد و رفت میشدند یا تنها
 نیز بیستت می پرده شدند و بعد از احوالی آنها نیز در فرست یافتند استراحت مینمودند پس از باقی ماندن
 کپاس بر دراز خواب بسیار بود و از اظهارت و وضو فرخت یافته می نشستند بعضی گمان که معمول نشست
 برخواست گمان اینوقت بود نماز عصر سجاعت با ایشان ادا مینمودند ایشان نماز مغرب سجاعت و بعد از
 ساخته باز بجان خود و محبت نموده بعد کینه سعادت از ورزش و غیره فرصت یافته برای تناول طعام
 اندرون بجان می نشستند من بعد بیرون قشر لغت آورده مریدان معتقد از تعلیم و تلقین علم باطن میگردند
 روزی با هم فرمودند که وقت نماز برای اینها نگاه داشته اند بعد از آن نماز حشا بجماعت خوانده و از او
 فرستاد یافته بخواب رفتند سحر و بصر داشتند هر که امیر و غریب از شهر دیگر در طبعه کلبه با او میرسد از هم
 حال ایشان حاضر شود در قریب سال گاهی ترک آن اوقات ایشان ندیده میگویند که فرزند اکبر ایشان است
 مشغول جوان خوشرو قابل و لائق و اهل علم بود وقت کرد ایشان اندران روز شش معاملات خود برگزیدند

نکرند و بقیه را در اختیار الهی بگذارند که در هر چیزی فرزند را در خود راه ندادند و محبت و موم منقر و در هر وقت
 بچاشت نیکتر آرد و وصفت زینها در محبت خست سزاخست بر بستند و یک فرزند خست علی در عقب
 انداشتند و همین فرزند و بندگان ایشان سید مبرک که غلامان فرقه فقره و سلاطین با مخلصان محمدیان سیدان
 و جانشین پیر بزرگوار خود هستند در اجرامی طریقه ایشان مشغول اند و اجرامی طریقه سادات خاور
 و صفات معانی ظاهره و باطنیه مثل پیر بزرگوار خود میدارند و با عزت و کرام تمام بر اوقات پیر بزرگوار
 خود مشغولند و در این طریقه هستند پیر بزرگوار خود پیر بزرگوار خود در ریاست خود
 ایشان را خدمت و ایجابات دادند و علاوه بر این آثار نسبت زینها را بر این دهم و ششم شب خیران
 از چشم درومی ایشان پیدا و هویدا است آیات نشان شکوت سیادت انبیا و جبرین ایشان ظاهر
 است که با رساله الهی نقل مرد میرا دیدیم که لباس ما نهم در میان عالم میدوید و شب میباید در هر روز
 علم ندارد و کار و کلام عارف عقل و فعل میکند چندان مردم متران و خواننده و ثروت دنیا و عشرت
 ظاهر تر پیدا نمودند و در آن روز مشینیم که او را قطب الاقطاب میگویی و میباید و میخوانند و او را
 سید پیر چنانچه بعضی اجتناب از آن گمان قطبیت داده است و آنرا صورت پیری صنعت مردمان دنیا
 مردگان را در علم نیز مینماید چنانچه شوهر آن بویگان را نیز مینماید که تحقیق است که آنها را یا آنها نزد می نیز میکنند
 و میگویند این مرد من است و مرتبه بالا از عوشت میارود و ملائکه را تعلیم میکند و در شب برات حساب از آن
 میگردد و اگر اما کاتبین اعمال نامه مردم گرفته می بیند و دروغ برگردن قابل که آن پیر را خلیفه مولانا فخر
 میگوید الغرض و نفس از دوستان در هم بدین آن پیر حقد آنرا داشته بود و بعد دیدن آن پیر با
 من بیان نمودند شبی چنانچه پس در حجره آنرا نشسته بودیم تا گاه آن مرد گفت که شاه جویری
 آتید بیرون دید بیرون روید بیرون آمدیم بعد چون در حجره رسیدیم دیدیم پیر صنعت را که بیست
 ریش دراز گلیم کشیده غلطیده است چون آن سخن گفتن آغاز کرد بعضی کلام او ما فهمیدیم بعضی کلام او
 مرد فهمیده بود و زبان او می داد بعد پس آن پیر از حجره بیرون آمدیم و پیر فتم تا گاه دیدیم که آن
 پیر کلام انداخته بر من ما گویید سخن از آن گمان که قطب قطب سکونت و وطن خود است

بنده ای که در این روزها میخیزد و در این وقت از این قدر اطفال پیدا میشوند و در این
 ماه هیچ از این قدر مرد و در آن شب مذکور گفته اند مردی که در وقت غایت خود پیش از آن سرخاورد که درین
 وقت اطفال حرامی پیدا میشوند و در جمیع ساقط گوید و در این شب است که شخصی بنده ای که در وقت ولایت
 خود میگذرد بستر بگریخته بود و جهت بارانجا بیدار شده و در وقت مذکور باران احوال کارگزاری آنجا معلوم
 نیست که چندان حرامی و سگ از این مرد و شمشیر که ازین روز تا چهارم است و در قمری جمع نموده است در آن
 مقامات بود که سگ میگردد که کشت و عالم از ترس و غم و غم حاصل آید و این قطب است که کشت
 عالم از غم آن در روزهای مری میگیرد و در قطب است که عالم از ترس و غم و غم میگردد و گویند که در
 گناه پنج ساله و سی و سه سال آینده بر آن میکند و مردم خاص و عام ازین امر است و عجیب است در زبان طبع و در این
 و در این است که آن علامات قول و فعل متضادین در ظاهرین است و آنکه در این است بزرگی محض است
 بر این فرموده که شخصی بود که مردم خاص و عام بعد از او پیشتر چنان بیان میکنند که پدرم قریب مرگ عمل
 معمولی خود را وصیت کرد و گفت که چون در پایت خانه روی معمول خود داری که سوره فاشه را مسکون بخوانی
 و بر گویا استم دارم کرده عمل نماید خود را صاف کنی این صبح مخلوقات بر من است بر تو خواهد بود چون در این
 خانه سوره مذکور را مسکون خواندم روی را دیدم گفتم نویستی گفت خانه که تو را طلبیدی پس سخن خود
 غم و جل از آن کلونهای دور کرده است و گفتم که خود را با منها چنین گمراه کن از خود را خیر میگویی
 و مردم باوان آنها را کامل نمیدانند گفت است سینه از والد بزرگوار خود علیهم السلام در شاه ساکن نشین
 با بزرگی و فقیری شهبوری و من بود مردمان نمی بخورند و در وقت مرید و مقدر بود و در روز مذکور مردم
 در این شخص قضی است و در حیات خود قبری نمیدانید و بود اندر آن می نشست معلوم نیست در آن چه میگردد
 سلطان محمد صاحب این استم اطفال فرمودند که بلورم شخصی از دوستان ابرم بر روی مقدر علیهم السلام شد
 بودند و در این شخص مذکور را گویند آنچه که حضرت مذکور است که در روزی آن مشغول بود اما در
 چشم نشود میگوید و گفت تنها بیار با تو گفته غم گفتم چون آن بر روی مردم تنها شدند گفت آن
 است که ترا در شجره نوشته و اویم آن چه را قابل لمن باید است مرید گفت بجا است همین گفته با

مانده بود که مراجع آنحضرت نگریسته است چون آن شخص میرزا و بار بسپاس آنده است که آن را در کوه
خورد و با برادر هم میان بنویز و از استماع آنحال بعد شش ماه اعتقاد برادر هم از آن پیشتر است از آن یکی از دو
پدر بزرگوار هم سالها پیش صاحب از اهل علم بزرگ و متقی بودند و در چاندلور کونت میشدند و در حضرت
مولانا و مرشدان فرمودند که حسن شاه نسبتی دارند الا آن آریسته نقیر نیست قتی صحبت در سبوی حضرت
میشد می مرا اتفاق سفر ما یکپوشه افتاده بود و در منزل چاندلور بخت ایشان رسیدیم و از آن زمان بر دخی هر دو
عین ایشان را نل کرده بودیم نموده گفتیم این قلام بس شفقت بزرگانه فرموده مرا عمو نمودند حضرت که انکار
کردیم بول نکرده و بحال پرسیدیم که حضرت از کدام بزرگ بخت میدارند فرمودند که از امام الهیین است
لیکن پس از آن ظاهر گردید که او فاضلی بود و بعد نزدیک یک دو نقیر فتمیم اما پسیدگی دل نگریه اکنون آن
استبسیما طریقه سهروردیه که او را پسیم کرده بود میجوئیم و میکنیم در باب نسبت ایشان آنچه که حضرت مولای فرمود
بودند همچنان بود آن نسبت ایشان لذکر آن استبیحات بود مولانا او می فرمایند ۵ سالها باید که ستر
او می چشمکارا گردان بشی و کجی کجی میران هر دو را دیدیم خانه نشین بودند و متوکل و بطا بر مرکبست
و بخور نبود و هر دو مشرجه بودند پیر اولاد و کت و مریدند نشت و صورت و لباس مانند شاخ و علمای
میشدند و طعام تسلیل مخور و نذوقش را بقدر فائده گوشمالی میدادند و فکر و ملاحظه شریه شغل میشدند و هر دو
تاکرک معلومه بودند و استعمال آب بشکر دندندیم که محل لول و غاظمی شوییدند یا نمی شوییدند در پیر حضرت
آن علم ظاهر نیست بسیار مقرر بود قرآن مجید را بخار سینه پیغمبر میگفت در آن حرف و انفاذ آیات قرآن کتب
را کلام الهی نیست میگفت و ششمیه پارچه حصی زمان را کوفته کاغذ میسازند و بر آن خود مینویسند و میگویند
این کلام است لغو و باید منهار روزی پرسیدیم از او که جوگیان برایشان و مجاہدت بطور خود بر منزل قرب الهی
رسد یا نه گفت بر که بر طریقه دین خودی سلوک کند بقام حصول میرسد لغو باید قائل آن در شریعت و طریقت
مخبر می باشد عاید و هم گمراه است باید دانست که مقصود هر پیغمبر است ما طریقه حصول آن مقصود هر پیغمبر را
حسب است چون پیغمبر ما خاتم انبیا اند لهذا طریقه حصول آن مقصود پیغمبر ما نسخ و خاتم طرق پیغمبر است پس اگر
کسی بتمثال حصول آن مقصود در طریقه دیگران داند کاغذ کرد و در کمال حلیفه توابع وی را شریک بشدند

پیروی وقت حضرت نمودن هندوستان صحبت کرده بود و هر جا که میری کوس معرفت اشکار کردی
 که کسی که طالب خدا باشد بیاید تا ارشاد نمایم و پیش هر شاخ که کسی بادی خواهی گفت که
 اگر شما چیزی دارید پس انبار نمائید و الا آنچه ما داریم در بیخ نیست پس می باهو قیلان بسیار از
 خلق عشق را از ولایت روان گشت در هر شهر و قصبه که میر رسید پیش ملوک خیمه ها بر پا کرده فرود
 می آمد و موافق و محبت و حکم هر خود در هر شهر که میر رسید تقارده میزد و زند امید او که طالبی است
 که بیاید تا در انجمن راه نمایم و با هر فرقه سلوک می نمود چون در مجلس می نشست هر سو نگاه میکرد
 و میگفت که اینجا تنگه سیاه که عبارت از طالب علماء پیشه بی اعتقاد و با نیتها سخن می
 گفته شود و چون رفته رفته منزل دمی در باغ شهر ناکپور واقع شد شهرت گرفت حضرت مخدوم
 حسام الدین ناکپوری در اجلی سید حاضر شد و شاه سید دمی بر سر بزرگ یکجا نشسته بود
 بود مخدوم حسام الدین از کمال بر دیناری فرمود که شیخ عبد الله ساور است و من مقصم
 سنا گشت که من بدین شیخ روم پس بحال بچاست با هر دو مارند کور و روان گشت چون شیخ
 عبد الله از آمدن ایشان آگاه شد از خیمه برآمد و گفت می رسم که مبارک و الم از آتش فقر بر آوردم شیخ حسام
 خیر و بساط من بسوزد پس ملاقات کرده با هر دو رسیده و خوشی نشسته بعد از ساعتی شیخ عبد الله
 موافق رسم خود اظهار نمود که توجه کرده چیزی مرا بفرمائید که طالبیم و الا آنچه من از پیران خود یاد
 ام حاضر است مخدوم شیخ حسام الدین از کمال استغناء فرقی جواب کرد که من آن قسم چیزی ندارم
 که خدمت شما اظهار نمایم و آنچه از پیران خود یاد نموده ام از ملاحظه آن نارغ نشده ام که چیزی دیگر ارشاد
 می نمودم شیخ عبد الله از جواب پندیده مخدوم عالی خوش شد و گفت آنچه بعد در هر شهر و
 یک عارف کامل را آوردم که بهامی معشیش از کونین گشته است بعد از آن شیخ عبد الله چون بیخ
 اکثر مردمان تربیت بعید اندیل پوری تربیت یافته مردی بزرگ بود نقسی با برکت و پشت و تقوی
 او را اثری کمال بود و چنانکه درین ملک کفر سلسله دالی اللان جاریست گویند که چون طالبی
 دومی آمد برای امتحان عقل و هوش او باقی با مان خویش برای او سینه ستاد و کسی از پیروی

بر میگذاشت تا به بنید که وی نان با نان خورشید بر سر او خورد و با یکی از این باقیانند که بر سر او خورد این اولین
 فرستاد و پیش پاری او میخواست چیزی از طریق ذکر یا طبع میفرمود و اگر رسیدید که یکی از بزرگان
 باقیانند این دلیل بر عدم ضبط احوال و بیخبری او میگردد و چیزی از جنس دعوات و او را در آنچه
 بظن هر تعلق داشته باشد می آموخت و صاحب مرآة الاسرار میگردد اول کسی که در سلسله
 طیفوریان بود موم لقب شطار گشت شیخ عبدالعبد بود و معنی لفظ شفا نیز است و در بعضی
 صوفیه علم شطار شغل باطنی را گویند که از کسب آن فنانی اند و تقابا بعد حاصل میشود و چون ^{خداوند}
 آن شغل علم شطار را کما حقہ عمل مینماید آن صفت موصوف گشت اند از زمان پیروی شیخ محمد عابد
 او را مخاطب لقب شیخ عبدالعبد شطار گردید از آنوقت سلسله شطاریه انتشار یافت و میراث
 از بزرگان لقب شفا میباشند و شیخ محمد عابد گویاری از اکمل خلفا سلسله وی است و وفات
 شیخ عبدالعبد شطار در سنه و قبر او در ون قلعه منزه است رحمة الله علیه شیخ پیر شطاری
 از اولاد شیخ عبدالعبد شطاریست در زمان سلطان بکنه رکوس سخت و ارشاد و تربیت مینمرد
 در طریق شطاریان نقیب میگردد و ذکر سلسله حسینیه بخاریه مینماید که فشا و جمیع فرق صوفیه
 حضرت علی کرم الله وجهه اند تخصیص فشا سلسله شادوات ایشانند سید المتاخرین کبار آن
 سلسله با و ان بخاریه و فشا نسبت مقاماتش حضرت سید جلال محذورم جهانیان بخاری شاد
 انقدر خوارق عادات از وی صادر شده که هیچ یکی ازین طائفه متاخران ظاهر نشد و بر احوال
 و اجازت از جمیع اول چند شاخ اهل ارشاد رسیده بود و فاما تربیت و ارشاد تمام از شیخ کرم الله وجهه
 بن شیخ سید الدین ذکر یا سمع در وی و از شیخ نصیر الدین محمود ششی جریغ و علی زینت و در
 خاندان وی همین دو سلسله جاری اند و سیوم خانزاده سادمت این صفت نیز جاریست و نسبت
 این صفت ششگونی نفس و بیزاری لذت دوست و حقیقت بشریت کیفیت است که حمل کننده است
 و نفس تا لحد از تقسیم بشیبه بفرنگگان باید دیدن عالم حیرت و ذکر اکابر سلسله زیاد است که کوره
 این کتاب بنظر نیامد اما صاحب اخبار الاخیار ذکر محذورم جهانیان میکند سید جلال الدین بخاری

لقب و مخدوم جهانیا است جامع استمیان علم و ولایت و سیادت او میر شیخ رکن الدین
 ابو الفتح قریشی است و خلیفہ شیخ تقی الدین محمود با نام عبد الله یا فنی رحمة الله علیه در کتب
 صحبت و شایسته و خزانه جلالی که از طفولت او است از وی بسیار نقل میکنند سیاست بسیار کرد
 و از بسیاری اولیا نصرت و برکت یافته و مشهور است که وی هرگز اسما نقد کردی منتی که آنکس نیست
 بسدی یعنی چندان توجه و خدمت کردی که آنکس بی اختیار میشد و در اوان سیر نعمتی که در
 روز تاریخ محمدی مینویسد که وی اول خرقة از عم خود شیخ صدر الدین بخاری پوشید و کلاه آرا
 و خرقة تبرک از شیخ الاسلام سید المحمد بن شیخ عقیف الدین عبد الله المطری در حرم مشرف
 نبوی علیه السلام و التیمه پوشید و مدت دو سال در صحبت او ملازم بود و کتاب عوارف و غیبه
 است سلوک پیش او خواند و در اخذ طریقت کرد و تقنین گریخت و شیخ عقیف الدین فرمود که نظر
 راندن شما موقوف است و گناز روای چون سید گناز روای سید شیخ امام الدین برادر شیخ الاسلام
 امین الحق و الدین گفت که شیخ امین الدین در وقت جلوت مراد صحبت کرده است که سید جلالت بخاری
 قصد ملاقات من کرده از اجد و ملتان می آمد شیطان در اثناء راه او را دروغ باز نمود
 که امین الدین باز سر می مستعار مدارا قرار میاید سید جلالت بخاری طرف مکرم مبارک رفت است
 مراجعت در گناز روای خواهر سید او را سلام من برسانی و سجاده و مقراض من بدو می
 سجاد و خلیفه من گردانی شیخ امام الدین مجتنب کرد سید السوات ازان بر با جازه انوار
 استفاد کرده و باز گشت از شیخ الاسلام رکن الحق و الدین خرقة تبرک پوشید و در عهد محمد
 بن سید شیخ الاسلامی رسد خانقاه محمدی بسیدستان با مضامین مخصوص گشت و بعد از
 گناه ترک همه کرده سفر کعبه مبارک اختیار کرد و او خلیفه چهارده خانواده بود در کعبه
 فیروز گزات از اجد و در حضرت و بی آمد و غیره از اسم اعتقاد و اخلاص آنچه باید بجای آورد
 اشقی مخدوم جهانیا با حضرت خلیفه قادریه است و وی سوامی سلسله مذکور است و در
 سلوک که من نماند او دیده ام و وی شیخ شهاب الدین سحر و دخی را و وی شیخ عبد العاور

جلالی را نقل است که وی روزی شنید بود آتش از جامی ریختن مستی خاک بر گرفت
 شیخ نجی الدین عبدالقادر را با او از بلند بر خواند و خاک بجانب آتش انداختن حال
 است شد و لاوش محمد و مثنی برات سند سبعه و ثمانه و فوات او روز عید قربان سنه شمس و
 ثمانین و هجده و مدت عمر هشتاد و هشت گویند امیر سید علی محمدانی با وی ملاقی شده اند
 سلسله زایدیه نشاء این سلسله از حواجه بدر الدین نهاده است وی مرید و خلیفه فخر الدین زاید
 است و وی خلیفه حواجه شهاب الدین در اخبار الاخیار است شیخ شهاب الدین حق گوئی
 پسر فخر الدین است او را حق گو از ان لقب است که سلطان محمد بن تغلق حکم کرد که مرا محمد
 عادل گویند او از بعضی محضور او ابا کرد و گفت ما ظالما را عادل نتوانیم گفت سلطان محمد
 او را از قلعه علی و در زیر انداخت قبر او هم در زیر قلعه است و اصل این سلسله از شیخ ابوجامی
 گیاره است و ذکر کبار این سلسله بنظر نیامده سلسله صفویه نشاء این سلسله از شیخ صفو
 الدین اسحاق است و اصل این سلسله از شیخ ابونجیب سمرودی و حنفی بغدادیست ذکر کبار
 این سلسله سوامنی ذکر شیخ ابونجیب حنفی در کتاب مذکور نیامده چنانچه گذشت لیکن صاحب شهاب
 الاخیار ذکر جلال الدین تبریزی که پیر شیخ زاید ابراهیم گیلانی است و وی پیر شیخ صفو الدین
 اسحاق صفویست مینویسد شیخ جلال الدین تبریزی قدس سره از اکمل مشایخ است در فوات
 القواد نقل از سلطان المشایخ میکند که شیخ جلال الدین تبریزی شیخ ابوسعید تبریزی بود
 از وفات پیر و خدمت شیخ شهاب الدین سمرودی لغت و خدمت نامی کرده که سچ بنده و مریدی
 میسر و گویند که شیخ شهاب الدین بر سال بسفر حج رفتی چون پیر شده بود و ضعیف نوشته که
 برامی او میباشند چندین بر مزاج او موافق نبود که شیخ جلال الدین تبریزی نوعی کرده بود
 که و یکدانی زدگی بر سر کرده میبرد و آتشی در آن کرده چنانچه سر او نسوزد تا چون شیخ طعام
 طعام گرم پیش بردی و وی با حواجه قطب الدین شیخ نیاو الدین مودت داشت گویند شیخ
 جلال الدین تبریزی شیخ نیاو الدین زکریا ابراهیم سیاحت بسیار کرده اند با او گفتند که

که شیخ فریدالدین عطار در اینجا بود و شیخ بهاءالدین را در پیش چنان بود که چون منزل
سیر سید عیادت مشغول شد و شیخ جلال الدین سیر ششمی را آمد شیخ فریدالدین عطار را
که نشسته بود و از کمالات او شد چون بخواه نگاه باز آمد شیخ بهاءالدین گفت که امروز
شاه بازی را بودیم که از خود فرستیم شیخ بهاءالدین فرمود که جمال با جمال سپریا کردی گفت
که تا خود او از هیچ چیز یاد نیاید از آن تاریخ باز در میان شیخ جلال الدین شیخ بهاء الدین
مفاقت آنها و ذی القربی آنها القوا و نقل میکنند که شیخ جلال الدین تبریز مکتوبی بجاانب شیخ بهاء الدین
ذکر یازده ستاره است و در آنجا نوشته است من احب انحاء النساء کم کفله ابد او نوشته است که
هر که دل صفت بندگوانی صفا عبد الدنيا و نیز از جوامع الکلم که از مطلقات سید محمد گریز
است بنویسد که شیخ فریدالدین گنجشکر گوید که بود شیخ جلال تبریزی بدین و آمد و انارحی
بدست او داد و همانم بود آخر بخلی قسمت کرد و یکدانه افتاد و فانه وقت افطار هم بدان آن
بکشا و آخر در تبریز و شرقی بالاتر بایت با خود گفت که اگر آن تلمم آنرا بخود دوم چه فایده نامی بود
چون بخواه قطب الدین پوست انجکایت کرد و خواجه فرمود با با فرید هر چه بود هم بدان یکدانه
بود که برای تو نوشته بود و نیز سید الاولیا میگوید که در انشاء آنکه میان شیخ فرید گنجشکر شیخ
جلال تبریزی سکالیه میرفت شیخ فرید بقیات جامه پاره داشت پیرا بود و نیز در شیخ بدین
پیرا همین محل از ارباره می پوشید شیخ جلال در بایت فرمود که در ویشی در بخارا تعلیم نمود
بود هفت سال از درش شصت فوطه داشت خاطر معبد از تاجه شود سلطان الشان می
فرمود که شیخ جلال تبریزی ازین در ویش مراد نفس خود داشت تبر شیخ جلال الدین تبریزی در
بکمال است یزاد تبریک به رحمة الله علیه و سلیم سلسله عظیمه کلاس ذکر اکابر این سلسله
در کتب مذکوره زیاده ازین بنظر نیامده الملقب بعد روس نام او سید عبدالعزیز است از خانوازه
سمرقند و در نیز خرقه خلافت داشت و سلسله نسب او حضرت امام جعفر صادق رضی الله عنه
میشود و کلمات متعاقب و خوارش عادات از وی بطوری آموخته شد او در دیار عرب و عدل

بحضرت احمد بابا و سید ابوالفتح شیخ علم الهدی شیخ بهلول الدین محمد خراسانی درین سلسله بود
 سلسله قلندریه چند فرقه اندازید سلسله که خود را دستوار بشرب قلندریه گوید دانیده اند چنانچه قلندر
 سیفر مایه بیت ما زور با هم دریا هم زماست + این سخن داند کسی که شنیده است + دیگر شاه قلندر
 و شاه حسین علی بن شیخ شمس الدین تبریزی و مولانا روم و شیخ فخر الدین عراقی و حافظ شیرازی
 بسیار از شاه بازان سلسله قلندر مشرب بوده اند و ابدالان اکثر در همین مشرب میشدند
 و همیشه در آراستگی باطن بیکوشند و در تفحاشت که بخدمت مولوی روم جامع فی التماس است
 که شیخ صدر الدین قویومی نیز در اجتماعت بود مولانا رومی گفت ما روم ابدالیم هر جا که میریم
 می شنیم پیغمبریم امامت را اهل بصورت و تکلیف لائق انداختار شیخ صدر الدین کرد تا امام شدند
 اکثر خواجگان حقیقت ابدال بوده اند و سلسله حقیقتیان خواجها احمد ابدال بودند و در اخبار ابدال
 است شاه خضر مشرب قلندریه داشت اصل او روم است و کرامات و خوارق عادات بسیار
 از وی بود وی آمد هر چند که اسم امامت و بیعت از وی نپهور نیامده بود چون بهندوستان
 آورد و آن زمان شیخ الاسلام خواجه قطب الدین بختیار راوشی بر صدر حیات بود و توجه امامت
 او آورد و خواجه کلاه و خرقه اہم بنزل او فرستاد و در خصت کرد بعد از آن او را بجانست جو نور
 اتفاق سفر افتاد چون در مرمر بود پس بعد شاه قطب مرید او شد شاه خضر بعد از عظامی خلافت
 بشاه قطب منوجرد روم شد و الی الان در ہندوستان سلسله او بر پاست سلسله او قلندر
 است انشی رحمة اللہ علیہ صاحب اقتباس الالوار سیکو ای بعد خلافت خواجه وی تغییر لباس قلندریه
 تا او در بعضی از رسائل سلسله قلندریه مینویسد که شاه خضر رومی نسبت باطن از عبد العزیز
 علیہ السلام پناه صلی اللہ علیہ وسلم یافته و وی را اسرار باطن از آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
 بیخوف در مشرف این سلسله مہین است و اللہ اعلم شاه نجم الدین قلندر و شاه قطب مینا دل از
 مریدان اوست شیخ محمود قلندر کهنومی شیخ عبدالرحمن لاپروری درین سلسله بودند و آن
 سلسله را حقیقت قلندر یگویند شیخ علی بن الدین علی احمد صابر و خلیفہ او شیخ الدین و میرزا

کسی و راز و میسر چه جعفری که از خلفاء و شایسته‌ترین محمود چراغ و پهلوی اندر مسعود یک غلبه شیخ
 رکن الدین بجزوردی و قطب ابدال مقدم شیخ احمد عبدالحق رودی همین شرب عالیقدر
 و شایسته رحمة الله علیه شاه نشت امدولی در ساله قلندرید آوزده است که صوفی منتهی چون
 رسد قلندر گردد و ذکر قلندر حق است که در همه عالم مستحق است وین قلندر و اما که او بر همه عالم
 دنیا قلندر افکاره بشارت میدهد و بتوحید علم قلندر سهو و عمل قلندر محمود راه قلندر غشش العشق
 هو الله و هم از لطائف قدسی که تشنیف شیخ رکن الدین ابن شیخ عبد القدوس گنگو بی است معنی
 دوی از عوارث المعارف نقل می نماید که فرمود قلندرید را که طیب قلبی سرور دل و حضور حق و
 دوست پیش آید که است سکر حال و مستی باطن ایشانرا مالک شده است بنابراین ایشان در حالت
 اعمال ظاهری از نوافل و آداب و در تناول لذات مباهات و نیاوی برخصت شرح پاک می باشد
 و برود حضور باطن خود و گفتا کرده اند اما نوافل را ترک نماید سازند و هم در لطائف قدسی شیخ رکن الدین
 از بدین خود نقل می نماید که فرمود شیخ الشیوخ رعایت کرده که حفظ نوافل قلندرید فرموده اما
 را دیده ایم که در ترک نوافل پاک می شدند چنانچه راقم در مکتوب پنجاه و پنج حضرت ایشان دیده است
 میفرمایند این رویش از زبان شیخ حسین سر بر پوری مرید سید عظیم الدین مرید شیخ با سلطان المشایخ
 نظام الدین لیا و خلیفه سید خضر که پروا می قلندر خراسانی شنیده است که بعضی مریدان
 بودند و میسند و خواهند بود که سالهاست که در طهارت مشغول اند چون از طهارت فارغ
 و نماز در آیند الوضوء انفصال و الصلوة اتصال مترین سخن است و ایشان ظاهر نماز
 می گذارند و در ترک صلوة بظاهر هیچ التفات نمی آید و در روزی این رویش حضرت
 خود شیخ محمد فخر الدین جوینوری نیزه شیخ تا شیخ فرید گنجشکر عرض داشت که شیخ حسین نماز می گذارند
 شیخ فرموده اند با تکریم که شیخ حسین نماز می گذارند شیخ حسین یک بگستاخی در این استغالی است
 ایشان با قلندر روانند و راه تصوف استی و هم از لطائف قدسی میسند که سبکی نیز عرض
 ترک نوافل را قلندرید میسند الظاهر اینست که حفظ علی ایشانرا از نوافل و بعضی عطا فرموده

تو اجداد شخصی بدین نصیحت شیخ ما نه شنیده یکدیگر چه شد مگر سوخته شیطان به راه ما
 چون انحال از خود خبر داشتیم و علم حقیقت از علم مجاز غلبه نمود و علم هستی ظاهر را از نظر مرتفع
 بجز حق معلوم و مشهود نبود و نگاشت ادب شرح تنویر فقره انا المدینه من شیخ آدم غفر الله له
 را شنیده انگس از خبر فرمود که هرگز تو و دیگر کس متعرض حال او نشوی که مغلوب الحال است و از
 خود خبر ندارد و با او راه و راه را تا زمانه بعد از آن تمام شب در آنحال مستغرق بودم چون با آدم
 شیخ غفر الله له مرا گفت آنکه که از زبان او در آنحال جذب بر آمده بود و در آنحال هیچ تغییری در بدن
 بر اینجی ظاهر شماردی و او بود یا بر همین شیخ ظاهر آنعلم قرار گرفته بود و گفته هیچ تغییری و تبدیلی در
 داده بود بر همین شیخ ظاهر آنعلم قرار گرفته بود و بر یوه بود گفت بسیار خوب که تغییری بر اینجی
 نیافت و الا سزا شمایند چنانچه بایزید قدس المدسه درین مرتبه تغییری بدین شیخ ظاهر نمود
 بودمانی سال شرح باب مرتبه دیگر نشده بود بعد از سی سال مرتبه دیگر گشت و دست فرمودند که وقتی همراه
 شیخ آدم غفر الله له در سجده بایمان نشسته بودیم که یکایک مردی با جمال کمال متور از یوانه وار شده
 نگاه برد آن مسجد از هوا بر آمد و توجه من فرمود از دیدن جمال آن مست و بد مونس شدم بعد از آن
 مرا خطاب مخاطب ساخت که فلانی تو در اینجا چرا نشسته تو از آن مائی اینجا می توانی تو نیست بخیر و بیا
 همراه ما شو گفتم شما کیستید فرمود چینی ام گفتم اسم شریف چیست فرمودند ناظر محمد و در ظاهر نام
 آنحضرت محمد صادق بود چون بپوش آدم از شیخ آدم خصت شده در طلب آنذات دویدم بعد چند روز
 بر دو خانقاه علیا رسیدم چون نظر بر آن جمال انداختم شناختم و خود را قربان ساختم هر روز وقت
 مراقبت که در آنجا مدت دو از ده سال در آن خانقاه مسکن بودیم تا که بانتهای عرفان رسیدیم و کس
 چنانچه این مشرف شدیم تقصیل آنجلا صد در ساله مذکور فرمودم است و چیزی ازین بیان در آنکه
 بر ایشان بالا گشتند و میفرمودند چون آنحضرت میس برده شد تا مدت شش ماه در خانقاه قرار
 گزیدیم بعد مدت مذکور در آنجا گشت که بگردد و بعد منوره بروم حکم شد که سرو بنور کار کردیم
 این در میان گزیدیم که نکند خود بر در صحنه از شیخ و از فرموده شیخ و از دست آن قامت گزیدیم

گفته قبول داریم هر جا که فرمایند اقامت گیریم در میوند شما از طرف حق حکم گیرید شش درین باب مناسبت
کردم حکم شد که به پیشین چون نظر کردم دیدیم که شصت نو آباد در خانه های او و قلعه از گل خام است و یکبار
در باغی است و در آن باغ چاه است و در کناره آنجا ده ایستاده ام حاجی طلبه است از آنجا تمام کجا
شهر کوچه ها و باران مسجد منظر می آید از درین بجایم خوش مشبود و آرام میگردد چون شصت
صاحبزاده التماس کردم که ما حاجی اقامت در واقعه نموده است اما نام و طرف او نمیدانم
پس از محذور مزاده حضرت گرفتیم که کس از یاران همراه من خواهد پس از آنجا راهی شدیم فتنه
در شهر آمد و همه آمده بدیده جوانی متبونی که قریب مراد آباد است رسیدیم شب خیم در بود
حالی نا آباد است دریم خلفا در بعد و سپید تکیه اشاره میبوی مراد آباد کرد پس رخ بسوی
مراد آباد آوریم چون داخل شهر شدیم روز جمعه بود در جامع مسجد رسیده نماز جمعه ادا نمودیم بعد
فراغ نماز در خاطر آمده که آن باغ و چاه و کوچه های شهر و قلعه باید دید که در کنگره همین نموده بودند
پس از جامع مسجد بر آمدیم و در باغ رسیده بر همان چاه استاده شدیم و گفتم صدق الله تعالی
خوش شدیم و شیرینی طلبیده بروج پیران فائمه خوانده بر همان چاه در بال باغ ناکجا اقامت
گرفتیم شبی وقت سحر بر کناره دریا که متصل باغ است از شهر چهارت میگردیم حاجی طلبه بود در آن
مولود از محل ستم خان مرحوم بوشم افتاد که با سخاوتش میگفتند معصومه از خاری عشق نود
و ام خار نامه از شنیدن این معصومه جوئی در سرد سوز در سینه ام افتاد و ستم از شهر به بلندی معصومه
گفتند اگر میگفتند از آنجا می بلند و در ایامی افتادم بعد ساعتی آنجوش و سوز فرو شد و آن فتنه
که مکان بر خط است روز دیگر از اینجا خواهر انا و سونکه مولود اندرون محل ستم خان اکثر سرد و دیگر
در اینجا آواز شنیده میشد پس از آنجا بر ستم در باغ و ولتجان مرحوم آدم در آنجا یک مکان
تاشش ماه گذرانیدیم روزی شخصی از مخلصان ما گفت من نسبت شما و شمس احمد و ستم خان
اشرف است سادات کرده ام مرا خوش آمد گفتم چه کردی بر حکم پروردگار که بکنند اندم
در ساله نگو بله است میگویند شاه بخورد که فرزند بلده را میبست آنجا و ایشان بودند

که آنجا که قریب محل ستم خان هم است که شیخ موصوف بر آن قیام گرفتند تا تحریر این اندرون درین
ایستاد است بعد یکسال از آن در موسم پیکال از سیل دریا منهدم گردید پس از چند روز گوار خود شنید
که آنجا لال باغ است و نیز چاه دیگر بطرف شمال آنجا هم اندرون در هم است و هم چند میفرمودند که
باغ دیگر است زمین را ازین چاه طغی دیده بودیم ذرات شیخ موصوف در سیل هم جادوی انسانی شده بگردیدند
و یک واقع شدن رخ مرجع اولیا است ابراهیم بوده است و در روضه که بسمت حیواندرون شجره کور است
در آن شجره میگویند که آنرا در حیات ایشان مردی تعمیر ساخته بود و حوالی آن اولاد ایشان سکونت
از نجات محمد پیرزا و گان مشهور است و که شیخ علاء الدین میگویند که صاحب لایت شجره مراد آبا و
قبل از آبادی شجره کور سیلابی بود که ایشان در آنجا سکونت میداشتند تا حال از برکت ایشان در آنجا
شجره کور آباد است و میگویند از خلفا و اجداد حقیقی ایشان در شب شب برات میگردد و در شجره
بطرف جنوب شجره کور قریب محمد پیرزا و گان بطرف غرب واقع است و که شاه محمد کمال اسم با سنی نام
والد ایشان محمد افضل متوطن ضلع امین آباد در عهد محمد شاه باو شاه بلاش معاش در وطن آید پس کار
نواب میر احمد خان هو کشته میروا چپ سی رویه با هواری لازم گردیده کشیدند و در وی در ویش محمد
دار گردید و طعام طلب نمود محمد افضل حاضری که بود پیش آورد و زوجه او از آن مجذوب سوال اول
نمود مجذوب بعد تناول طعام گفت که کاندی و علم و دانی بسیار حاضر آورده اول پنجاه رویه میدهد
کیصد رویه من بعد کیصد و پنجاه رویه میدهد و خط کرد و گفت چهار دختر و دو فرزند یکی از آن میآورد
دیگری فقیر کمال صاحب را خواهد بود بعد چند مدتی سند صوبه داری مراد آباد بنام نواب مرقوم از
حضور سلطان عنایت شد چون اتفاق مراخلت نواب مراد آباد افتاد محمد افضل را به نیابت خود مشاهده
و مبلغ کیصد و پنجاه بقولی میدهد رویه مشاهده اش مقرر نمود و بموجب فرموده آن مجذوب چهار دختر
بقولی پنج هم در مراد آباد پنجاه محمد افضل تولد شد و دو پسر نیز بعد از شش سالگی تعلقه ستم خان
وجود آمدند کمال تر از آن محمد علی و شادار و خور و تر شاه محمد کمال صاحب را بر غرض که شاه محمد کمال
ازین مشهور با وجود ثروت ظاهری بر روی با منور و نیوی مشهور نشده محترم بود و همیشه خدمت فقرا را

کوه شکر در کوه شکر بود
کوه شکر در کوه شکر بود

خواه سالک خواه مجذوب مثل شاه عضدالدین و شاه عبدالهادی و شاه قسیم و شاه ساو
 مجذوب شاه فیض و سید و ملکن شاه و خورم شاه مست اعتقاد و آندرت داشته استفاضه قهر نمود
 چون نجم محمد افضل بر حکومت امر و به فرزند بشرف بیعت شاه عضدالدین مشرف گردید شاه
 محمد کمال در آن ایام سینه پاره سالکی بود در روزی والد وی با خود بجزرت شاه عضدالدین
 پرونده عرض نمودند که این نیز بسبب آنجناب سالک گرد و محمد کمال عرض نمودند که سفارش من
 بشاه عبدالهادی باید فرمود حضرت بسم نموده فرمودند که من هم لائق شما هستم عرض کردند که
 خود مرشد من او شایسته لیکن جاوید خاطر من به آنطرف بسیار است وقتی آنحضرت در بازار محمد کمال
 ارشاد کردند آنوقت بزبان شاه عبدالهادی گذشت کسی که در شریف را سوخت در معرفت چنان
 ثابت خواهد بود بعد حضرت شاه عضدالدین فرمودند که این ابابسیب سفارش منست بعد از آن
 آنحضرت محمد کمال را بیکصد کعبت نوافل عقیقین با حشده بطوریکه در رکعت اول سوره علق بخواند و در
 تصویر کند که سر بر مانی حضرت احدیت است و تقاضای راوی اندا وجود یاس احکام شرع مذہب
 و مستقیم و رواند و شستند که زمان با حشر را خرج معمولی او میدادند و میگفتند که استنباط کسی نزدی
 و در حق فلان کسی مشغول به عاقله مینع شرع و بیع و شتر نیز بود و بدخا چنانچه بپسندید و در امرای
 زودخت چند روز در بازار برود و با شتران میگفتند که اگر بپسندید شیر خود را خود بپوشد کسی از
 شکر میدی آخر مخلصی خنده برود و فائز در مقام بیست و یکم از دو و عدد بیست و واقع
 و در احاطه بخته قبر میر احمد خان مذکور که عقب مسجد عبد گاه مراد آباد واقع است مدفون است
 پر خود در گوشه جنوبی و غربی احاطه مذکور تاریخ آنکه بنیاد خدام سیر امایش سوز و شکر
 و لشکر غنی و جلی به سالک شاه خدا صابر بیخ و بلاه و اتف رانیشی کاشف سر علی
 بر سر میدان زم نفس زبردت را و او در حال لاله زار و در پیش بر که شدی پیش با دل بر آید
 نظری میشود شکل او محسلی به سال و فائز که هر یک بکشت این شکر گفت که خدایت شود و شاه کمال
 پسر حضرت غلام تکی نیز در حیاتش در حالت جدید در شش ماه و در حالت سلوک بیاندند و در حال

جذب بطلق برین میبودند بجز هم تقاضی بودند که در آن فرصتی نباشد در نینویم پیر نبود چه جایستی
 پوشی پیر نیاوه پدرش شاه موج مجذوب بن شاه عضد الدین فرموده بودند باید روی که فرزند
 در خانه نومتولد بود شش ماه برای تو و شش ماه برای ما بود و در حال سلوک مقید بلباس مصوم
 و صلوٰه میبودند و کشف ذکر امانت نیز از وی نظام میبود و اتم در خورد و سالگی و بر او هر دو حال دیده
 بود میگویند در حالت جذب از خانه خود و شهر مذکور گم گشتند هنوز از احوال وی کسی که خبر رسیده
 و کر شاه قطب میگویند که سلسله قادریه و شیب سید بودند و در عهد افغانان در شهر مرو آباد نشین
 آورده و در چنانچه قریب فرار ایشان سید و چاه تعمیر نواب دوزد یا خان مرحوم است و فاقش و چهارم حماد
 الاولی واقع شد زیاده ازین معلوم شد قبر ایشان در اعطاط بجهت بطرف گوشه غربی و جنوبی شهر
 مرو آباد در نیم فرسنگ از آبادی واقع است و کر شاه جمال حاجی رفیع الدین خان صاحب زین
 میگویند جمال الله مرید عم خود است فتح الله داد و شاه قطب عم و گیش مریدان پدر وی اند محمد
 و سلسله ارادت ایشان شاه عبد الرزاق حقیقی قادری سیر سیدان اول عمر مجرد بود و از علم ظاهر بقدر
 ضرورت نصیبی بود و بقناعت و توکل و تشریح و ترویج متصف بود ابتدا تا آخر که عمرش بهشتا رسید
 او سکر خود کم بر آورده و جز بسید علی دیگر زنده و از هر تبه بر روی غالب بود که در تمام عمر کوفت بود
 خود بجهت پیچود و از الوان طعام اعزاز تمام داشت بلکه بر یک لون تا مدتها بسیر بود و تا آنکه حکام
 وقت با وی رجوع دادند لیکن آنکه خبری نگرفته مگر از مریدان خود و عم خود که اکثر آنها محترمانه اند
 که بر آنها و خنوار نباشد قبول میکرد و بر همان قناعت داشت آخر عمر از چند سال که ماده فالج بر زبان
 ریخته قسم کلامش تغییر می نمود و در ششم رمضان سال نو و چهارم از ماه ثانی عشر وفات یافت
 را تم گوید مصنف رساله خیر البیان می نویسد اما بعد جمال محمد مری بن عبد الرزاق العلوی را
 بجهت نومی بنیاید که بعضی تصرفات که از حضرت شاه العالم ابو عبد الله شاه عبد الرزاق
 پنجم نومی بوی نوع می آمد از بساومی ایام طاعت ثانی ربیع الثانی که یازدهم یوم الایواء و سال سی و چهارم
 و هزار و چهارم شروع کرده و تا ده سال مریدین میآید که نامش خیر البیان است جمع ساخته و در سینه

مجاوری

مجاوری

حضرت مولانا شیخ شاه العالمین ابو عبید الله شاه عبدالرزاق صوفی حلیه گری فرمود حضرت شاه
 اعظم ابو حامد خیالی محمد حسن ابن حسن طاهر بر آنچه بهم و ما فزون آبی بود و آنچه در سیر سلوک از پیش
 مشایخ فرستیده بود همه را بحضرت شاه العالمین می کام و زبان نقیض فرمود بعد گواه با شجره
 قادریه مرحمت فرمودند و هم از سلسله سمروریه و شطاریه و اولی حشمتیه مجاز ساختند و
 از آن شیخ اسیر محمد مود و ولایتی خرقه خلافت قادریه مرحمت فرمود بعد از ایشان میر
 اسماعیل رحمتی تادریه عطا فرمود و بعد از آن آوان حضرت راجی سید نوران کبوری طرف سلسله
 جامه عطا فرمود و حضرت عوث القلی حضرت شاه العالمین را خطاب فرزند مخاطب ساختند
 و زمانه آنند که سلسله دیگر مشایخ متوجه شدند از جهت شاه العالمین در شیخ صوفی المصنف
 شیخ شجره قادریه داخل ساختند و سلسله یومی دیگر مرکز التفات کرده اند چون اسیر کلان خود را که
 مجال العارفین ابو البرکات بندگی شاه محمد نام داشتند صاحب مقام خود ساختند و در شان او اجازت
 از اجازت مشایخ قادریه از چند جانبی که بحضرت شاه العالمین سپرده بود در طرف مشایخ اولی
 حشمتیه کمال الحق شیخ حسین طاهر کمال میرند نیز نوشته اند چنانچه جمال العالمین بندگی شاه محمد
 شیخ پسر بودند آنجناب همان مثال را بفرزندنا غظم خود ابوالفتح شیخ مکرم از اجازت خود
 مرحمت فرموده بودند شیخ مکرم ابوالفتح را غیر از اولاد و دختر محی جهان نامند آنجناب همان مثال
 از جانب خود نوشته با اجازت از خاندان قادریه و دیگر خاندانهای اولی حشمتیه و سمروریه
 و طبقاتیه بر او تحقیقی ولی المنعمی ام قطب الزمان ابوالکرم شیخ مرکی محمد سلیمان بن محمد
 امروزی رسایه ذات شریف است عنایت کرده و قائم مقام خود ساختند شعاع شجره
 بر او معرفت از نعت طاقی آید که شاه العالمین عبید الرزاق ^{صوفی} محمد زوده و منیر زمانه نامی
 ابوالبرکات کنیت گرامی کسی که بود بی بنیاد درین سطح ^و زایل شد مکرم ابوالفتح
 بر آن سجاده اکنون مستقیم است ^و مرکی شیخ کان شاه کرم است ^و ابوالکرم آمده آن قطب در آن
 کلی بستگفته از کل از حیلان ^و خدا یا چون ضعیف زمانه ^و جمال احمد یکی از سنده گاه

در اخبار الاخبار است شاه عبدالرزاق برید و خلیفه شیخ محمد حسن است وی از شاخ قادیان است و از
 خوارق و کرامات بسیار نقل میکنند بسیار صاحب کمال بود و حال طامخ و شست و او را از تحصیل علم
 کرده بعد از آن مشرب عشق و محبت بروی غالب کرده و از مجاهده بفرشته مشاهده رسید گویند
 او را با حضرت علییه قادر پستی کمال بود و میوه طوطی و در شمار پیشه و او را در صبر بر
 دشمنان قادیان می راسخ بود و ذات شاه عبدالرزاق در سنه تسع و اربعین و ستمانه بوده است
 و محمد حسن پسرین طاهر است از جانب چویشی است لیکن از شاط و سلطه قادیان بر همه غالب است
 و گاهی شعر میگفت چون از خلوت برآمدی هندوان دیده تعجب کردی و گیسو بر آوردی و مسلمانان
 هم در میان او را شاه خیالی میگویند در مقام حیدر نهصد و چهل و چهار روزات یافت و ذکر
 شاه بولاقی خانی حفظ الله مد مرید و لیاست هم غلیص صاحب چویشی که بیک واسطه مرید حضرت علی
 بودند در بیت المعرفه منسوبید نام نامی شاه بولاقی لقب گرامی بولون کنیت سامی بود و خلف
 اشرف خواجا احمد بن ناصر علی مشرطن تصدیر کوشتم با حلیم و ایشان با سالار سعید و غازی است
 یک جدی دارند که ایشان با حلیم و ایشان سالار مشهور اند گویند در اجداد ایشان و دیگر
 بودند با شاه آنوقت یکی را با حلیم و دیگر را سالار خطاب کشید و اولاد هر دو همین خطاب
 جاری ماند چنانچه مشهور است بقا و سالار و معتاد و در پیام آورده اند هر دو قوم از اولاد حضرت جعفر
 نقل است که در در مجلس شریف نکر سماع بیان آمد فرمود که مذنب فقیر لار و لاکه است و
 هر دو سید محمد باقر اند که سلسله اش از است و واسطه با سید عبدالرزاق میرسد که فرزند پنجم
 اقلیدین اند و اولادش در سنه یا نصد و هشت و هشت و نایح و خاتش با تم عالم پس محمد باقر حکیم
 عالم حلی الله علیه و سلم و بروجی مریدم حضرت غوث الاعظم صرف برایشی تقیین حضرت شاه
 بولاقی بر بغداد و در هند رونق افزا گردیدند و نعمت ظاهر و باطن موافق هر دو امر حضرت شاه
 بخشید باز بصوب مرغوب بغداد و کتف بر روند حاجی رفیع الدین خان صاحب تذکره
 شاه در آن زمان و در آن وقت بود و راسته مساحت سار کرده در شاه لالا نام و در نوشته

۵۴۴

و خورد مسالکی تریارش شرف شده بود و پیر بزرگوار خود باری سینه زد و دست خرم
 کبر او و صدوسی شش فتن گشتند و در زنبور مذکور در فون شدند و بیخ سان خود مثل قطب این گشتند
 و در حضرت شاه غلام بولین این شاه کریم الله این شاه رحمت الله این حضرت شاه
 بولاقی بود و در سلسله و طریقچه جدا مجید خود از خالی خویش شاه غلام احمد اخذ نمودند و هم اندران
 ما دون مجاز بود و صاحب اوقات و خوش اخلاق و قرآن خوان بود و در طریقچه شده و ارشاد و
 سینه شد و بسیار کس از وی فیض میبردند و در خانقاه خود و در صا و در اطعام میدادند گویا
 که لشکر خاندهی حضرت سفره عام بود از دشمن جدا دوست در بیع کشیدند چنانچه روز
 ایام خدیو بندی در لشکر خاندهی حضرت دوست و دشمن می آمدند و طعام بخوردند و میبستند
 و دومی حضرت با کسی حاجتی و کاری نداشتند و مولد و مسکن و موطنش قصبه سواره بود و سلال
 در ایام عرس جدا مجید خود در مراد آباد شتر فیض می آوردند و اتم زیارت وی حضرت دوست
 در دوم بیج الاول سینه کبر او و دو صد و بیستاد و شش رحمت حق میبستند و در جزیره اندکی است
 بر فون گشتند در ایام خدیو بندی بحیرم انگه دشمنان حاکم را امارت میکردند و طعام میدادند معتقد
 خیر خواه باعث گرفتاری و رسانیدن وی حضرت و جزیره مذکور شده بود که فصل آن مشهور است
 است دومی حضرت اندران قید مطلق از قیودات تعلقات و مقید در رضا و قضاء مولی بودند
 گو یا که این هر دو شعر بر آن حال می حضرت مصدق بودند بیت خون کرده ایم و کسی را گشته ایم
 بر هم همین عاشق رویت گشته ایم و بیت بحیرم عشق تو ام میکنند و غوغای تو نیز بر سر نام آگوش
 نکات تاریخ زمین دار تا پوختی بیست و شد خدیو بین مقام و مسکن و تاریخ وصال آن حضرت
 ما دومی جهان غلام بولین و رحمت الله علیه فرزند و بعد دومی حضرت محمد عاشق جوان صالح
 و ضیق و صاحب سینه مثل پدر بزرگوار خود اند ایوم در رامپور سکونت میدادند و طریق آن است
 و بعد خود سلوک میکنند در عبادت سلسله و طریقچه ایشان محمود میدادند و تعلیم اندران ایشان
 سلسله سلسله شاهی محمد حسین رضی الله عنده ایشان بطرف شمالی داند و در آن شهر مراد آباد

که ذکر شریف بالا که شست واقع است و ذکر شاه چپ مجرب و وار همه از او بودند مجربید و لغوی بود
 دوست میباشند و حافظ قرآن مجید بودند شخصی از پدر خود که شاکر و برادر وی حافظ نور محمد بود
 و پیام دیده بود بار اتم میگفت که قوم وی شیخ و اصحابش لاهور بود و در وی ثروت و نیاد میباشند
 و بسیاری داشت در ویشی باید روی گفت در خانه تو چهار سپهر شوله شوند لیکن باید سپهر اول باراد
 و نامش غلام رسول خواهی بنام پدر روی قبول و وعده کرد همچنان بشد که آن در ویش گفته بود چون
 که بیخواب بودند پس بنام پدر خود گفته در ویش بوجوب عده شام را میطلبید در ویش با سپهر دیگر
 حافظ نور محمد و بر حضرت کرد چون وی در مراد آباد رسیدند بیست و در ویشی که بعد کاغذها
 میباید آمدند آن در ویش گفت نام تو غلام شاه نهاده اند من ترا غلام رسول خواهم گفت بعد از
 آن در ویش گفت نزد خیر نیست اما کلاه و خرقة بتو دوام باید که بعد من آنرا خواهی پوشید
 پس از ویش آن کلاه بر سر و خرقة در بر کرد و در خاموش شدند و از آن بعد کلام الهی بر یاد میخواندند
 و از کسی کلام نمیکردند لیکن با یاد رفتن خود کلام ضروری میگفتند آنها که در یاد دیده بودند بزرگی
 و غیر می او متعلق بودند در اتم از بعد و پدر خود هم تعریف او شنیده بود و قبرش با این قبر سیروی
 بطرف شرقی شهر مراد آباد بر کناره دریا و محله کاغذیان قریب مقبره میان فقیر شاه که ذکرش بالا که
 واقع است و بر کس آن واقف ندارد و چند کس از آن واقف اند و ذکر شاه لطف بعد حاجی
 رفیع الدین خان صاحب و تذکره مینویسد شاه لطف از خلفا پیر محمد لکنویست که او در علوم نظام
 شاکر و مولوی عبد القادر و در طریقت مرید عبد السلام سیاحت و تجرید و درج و توکل و شفاعت
 قدمی را سخ داشت منازل را بعد تصنیف اوست وفات او بعد هزار و یکصد و آخر عهد او بزرگ است
 و شاه لطف بعد در اصل از نرندان شاه عبد المجید است که تبر او در امر و هست بر اسی طلب علم لکنوی
 است و در خدمت شاه پیر محمد تحصیل علوم نمود و مرید شد و کار کرد و خلافت یافت مولانا عبد القادر
 قریب است رحلت خود و شاه پیر محمد گفت اگر همراه شما جوانی تائب و تارک دنیا آمده باشد بطلبید
 مذکور و احاطه که در اتم محمد ک شاه مجرب را ناوارند از اتم الله الله و شاه لطف

بجز یک عفران پناه ملا عصمت آمد بر او آباد آمد و سکونت و زید و وزیر خاورد را از زندان برون
 آمدند و هم در دروازه آباد حجت حق پوست چنین شنیده شد که در ایامی ملا عصمت است در کسری
 باوشاه در دهکن بود نواب عظمت آمد خان حکومت مراد آباد و ما مور بود روزی شاه لطف ا
 بلافاصله نواب و برادر کلان بی مولوی محمد شاگرد آمد در اثناء سخن گفتن دست برداشت
 و گفت فاشه خوانید که مولوی عصمت الله از دنیا رحلت کرده همین زمان روح ایشان
 از پیش من گذشت و گفت من از جهان در گذر ششم حاضران مجلس این سخن بر سر آمدند پس
 چون عقیدت بر روی کمال شوهند انچه شایعست چاره ندیدند و فاشه خواندند و چون بعد از
 بسیار خبر آمد و با وقت که شاه لطف آمد گفته دریم حسب سال هزار و یکصد و نود و نه چون مقابله
 نموده مطابق یافتند و وی در او ای که مراد آباد آمد چندی توکل سپرد و در وظیفه همین
 آنرا ملا عصمت آمد در ایام حکومت خود مسالغه کرده چند صد جریب زمین برای مصلحت
 وی تصرف کرد و وی بمقتضای لار و دلا که آنرا قبول نمود و گرفتند آن مقید شد بعد از آن
 چون محمد زین خان حکومت اینجا منصوب شد در احوال سکند این بلاد را ترقی نمود هر یکی بقصد
 استخلاص آن جد و جهد میکرد و سود و نسیبت و شاه لطف آمد اصلا در استخلاص آن شوقی
 نداشت و حرف شکایت بزبان نراند بعضی معتقد این می و در بنیاب با وی گفتند گفت حال
 سابق با ما آشنا بود و از طرف خود آن زمین را با ما و احوال که دیگری بجای آمد و با ما مقار
 ندارد اگر ترقی نماید که انظلم از وی بر یافته که جامی شکایت با آخر کار رضا و تسلیم می
 کرد و محمد زین خان بعد دریافت حال خود سخاوتی آمد و عذر خواست و تمار غلغله حاصل آن
 را بر عهده با سبک کار خود با کرده سخاوتش بمانید و بعد وی چند سال سپری شاه عزیز
 که عالم و صالح و متورع بود چنانچه می ماند و شاه عبد الله که شرم میگفت و طلبت تخلص میکرد
 را تم گویایین است دست و الد زنگوار و نسیبت دیدیم شمر نامه استعمال چون بالقی همراه
 کریم بنده بودیم بر پیشانییم و انچه بسیر کلان شاه لطف آمد بود احوال خاندان شاه و بر سر

تفرق شد و کسی نتواند که بر طرفه اسلام خود باشد و وفات شاه پیر محمد بعد از مراد و یکصد و شصت
 عهد او نگذشت که در آنم گوید وفات شاه لطف الله در سبست و بیستم جمادی الاول و واقع شد
 خوش آمدن شهر مراد آباد بطرف جنوبی قریب بقبره اصالت خان واقع است و اولاد آن
 قریب قبروی سکونت میدارند و ذکر سلطان قطب الدین میگنند که از امیران ملک مصر
 بود و میگنند قبل از آبادی شهر مراد آباد با کفار شرکین در بیات اینجا خاک و شامیه گشت و بعد از
 اصحابی درین شهر چند جامه نون انده ویر سلطان پیر غیبیم میخوانند از نیت محمد پیر غیبیم
 است عرض می در چهارم و بیست و هفت شب میشود و قبرش در محله مذکور است در شهر واقع
 و اگر در حاله پنجه تمیز است و ذکر شاه شیر مجذوب بودند میگویند خوشتر خوراک و خوش پوشاک و
 مزاج و متوطن شاهجهان آباد بودند و در شهر مراد آباد سکونت میداشتند و کشف ایشان اکثر صحیح
 افتاد می چنانچه بزرگوارم میفرمودند که وقتی تقرب دعوت سکون ایشان در نوم چون در مکان
 تشریف آوردند فرمودند مکانی بنیچه خواهد شد چون بعد از آن در زید بزرگوارم آن مکان را بخت
 تشریف یافتند فرمودند که بیست و سه سال فرموده حضرت شاه شیر نظر آمد ظاهر است گاهی اولاد
 را واقعت کشف میگردد و در ظهور آن تعداد و سال نکشف ننگر و وفات ایشان در نیمه
 اثنانی واقع شده و قبر ایشان قریب مکان قاضی شهر مراد آباد است و ذکر خلیفه نظر محمد تیرانی
 که تاز بود و ساکن شهر مراد آباد و در گورستان یکی قبری دیده بود از آن بعد از آن تعلقات کرد و
 شاه عضد الدین مذکور کردید با وجود اهل به خیال قدم بقضاعت و تکلیف اسخ است کسی بفرموده
 و منی مطلع نگردد بیری صاحب ذوق و شوق بود و مجلس جماع نظر منی برورد بسیار زود می
 ببلات بودی در یاد حق همان مشغول بود که شغولی از بصره و اوطا هر دو میداد میگردد و اینک در
 بزرگی و تقوا و تقوی بود آخر عمر که موده فالج بر دست و پا و زبانش بنحیه زبان از کلام متذکر ماند
 قباحت از نصف شب بزدانش بزرگوارم لا اله الا الله جاری گردید و بعد از آن حال فرسوده گشت
 و در شبان خواب بزیارت مشرف میشد و بوقت غسل موت هم ویرا دیده بودم زعفرانی چهره

بزرگوارم

بود و در دهم ماه شعبان سنه ۸۵۰ بمسلوم وفات یافت و در محله اندرون لال باغ مرادآباد سپیدان
 مدفون گشت و ذکر **خواجه مصطفی حاجی رفیع الدین خاندان صاحب** در تذکره مذکور است
 مصطفی از اولاد خواجه بزرگ بهاء الدین نقشبند است از اولاد متذکره کلان لاهور بود و در
 سی بی هجری سید که اولی و از وی نیاست و شد و در خدمت شیخ کلیم الله که در آن ایام در لاهور بود
 و با جازت وی از شاه جهان آباد مراد آباد آمد و سکونت در زیره فقیر و مغربین و بر او دیده است
 بصورت نوزانی داشت گویند شیخ کلیم الله فریب ایام فوت خود از شاه جهان آباد این جهت بودی
 بدین است اگر سیر حسین سیر عثمانی قدم بردار که بچو بزرگ حنا میر و بیمار از دست عوی ازین بیست
 و نرسید اجل وی بی برده همان زمان از مراد آباد روانه شد و شیخ را زنده یافت و چند روز در
 وی ماند و بدست عوی برود تا باز آمد پس از آنکه عمر در آن یافت بود و در سال هزار و یکصد و پنجاه
 شش وفات یافت و در سخن سجد که خود بنا کرده مدفون شد شیخ عبد الرحیم مرید و خلیفه وی
 پس از وی جانشین وی شد و زیاد و بیچهل سال خوانده خود گشت و بزهد و تقاضای در رضا
 تسلیم گذرانید و با وجود عیال کثیر التیجی کسی نبرد و وظیفه و او را قبول نکرد و بافتوی مولانا که
 در کلام مشایخ اشتغال داشت در ماه ربیع الثانی سال سیوم از صد نیز دهم وفات یافت
 قبر خواجه مصطفی و سجد وی اندرون شهر مرادآباد در محله مثل بوی شهر و مسجود است و در
 شاه عبد الرحیم برابر قبر وی است و ذکر **سید غلام قلندر** رسید بودند و در
 قلندر رسید وی بچند واسطه بعد از مرید رسید فرج میر با و بر امی انگر و صرف
 وی بیخ دیبات جاگیر معطر کرده بود چنانچه تا حال آن جاگیر بر اولاد وی جاریست و در روز
 در عهد نواب ووند یا خان زنده بود در ماه جمادی الثانی وفات یافت قبرش در مرادآباد محله
 کویان واقع است رحمه الله علیه **حسین ذکر سماع شیخ محمد** در باب العیدین شرح مشکوه
 پیوسته و سخن جانشین رضی الله عنهما کالت این باب که داخل علیها و عیدت جار تیلان فی ایام
 عایشه که ابو بکر در آمد بر وی و نزد وی دو روز خرد بود نماز و خرقان انظار و روزهای منا

در
 تذکره
 خواجه
 مصطفی

در
 تذکره
 خواجه
 مصطفی

که در روایتی از صحیح و ایام شریف اند که در بیان تصرفان یعنی سرود و میکروند و در وقت میزنند و تصرف
 گویند که گفته اند که تصرفان یعنی تر قیام است یعنی رقص میکروند و آنرا
 درین معنی بی سیر کردن آن و در وقت بنام وال و فتح نیز آمده و در ذرونی است قول است
 بعضی بیاح و اورد و بعضی حرام علی الاطلاق و صحیح است که در عرائس و الاثم و آنچه در حکم است
 بیاح است و فی روایتی ثقیان بآقاوات الامصار بوم ثبات و در روایتی آمده است
 که سرود و میکروند و جاریه یا شکاری که گفتگو کرده بودند میان یکدیگر تفاسیر میکردند بدان
 اشعار عرب و شجاعت انصار بنامک عاوت شجاعان است نام موضوعی است یا قلعه است
 زمان آن اشعار میخوانند و آن در وصف عرب و شجاعت بوده ذکر فواصن منکرات که در آن
 ذکر آنها و در روایتی از صحیح بخاری بعد از ثقیان گفته اند و لیساً بقیس یعنی غنا میکردند
 و در آن اشعار معنی خود که غنا حرفت آنها باشد و غنا را خوب خواند گفت و مشهور و معروف است
 باشند که در شعر کان بود از این جمله چنانکه در جابها چیزی میگویند و البی شمسلی الله علیه و سلم
 بقیس بن شیبان و حضرت علی علیه و سلم پوشید و بچیده بود و خود را بجا آمد خود و قهرت بها ابو
 بکر و در هر دو آن و در جاریه را ابو بکر و در صحیح بخاری آمده که گفت ابو بکر ایضا شیطان
 میزند و پیغمبر و مزارالتی که میزند آنرا اهل غنا مثل اهل در باب وقت و مانند آن را غناست
 سلطان بخت آن که در کوهی مشغول میگردد و لهارا ابو بکر باز سیدار و از یاد خدا
 البی شمسلی الله علیه و سلم عن حمزة فقال وقع بها ابو بکر فابها ابام عبد الله لیس بکذا را ایش از ابو
 بکر که این ابام سید است اهل و شرب ابام ضیافت فرج سرور در آن اگر چه تنگ و ضعیف است بیاح است
 روایتی چنین از مسلم آمده است یا ابابکر آن کما قوم عید او بنده یا متفق علیه بود اگر آنچه
 است که تشک میکنند بدان اهل بیاح و راحت غنا و شنیدن آن در آنچه از آنچه است
 نظر انصاف بشکوب بقصد اعتساف متبادر میگردد و آنست که ابو بکر صدیق انکار کرده
 معنی و فرقی است و در هر دو آن بخت آنچه مقرر بود نزد وی از حرمت و کرامت آن

و گمان بود که منع ناکردن حضرت صلی الله علیه و سلم از آن از جهت عدم علم بود و آن وقت
نوم با غفلت یا بیخوابی که منع فرمود آن نشد و ندانست که آن حضرت آنرا تقریر نموده و در رو
ایت شده است درین روز چیزی از آن را اولیاد و موافقان ائمه اربعه و ابوبکر را باین فرق و تفصیل
مورد پس لالت کرد و حدیث بر اباحت مقداری از آن در روز عید و غیر آن از مواضعی که مساجد
در روی فرج و سرور و شکر نیست که این در ماده مخصوص بر وجه مخصوص است و از اینجا اباحت علی
الاطلاق لازم نیاید مگر بعد از آن و آن جایز است مگر بر تقدیر عدم نفس و منع آن محل تراعی است
و انصاف آنست که نفسی قطعی بر حرمت آن علی الاطلاق چنانچه حرمت زنا و شرب خمر آنرا ثابت
نشد است و تحقیق تصریح کرده اند بعضی از متأخرین محدثین که حدیث حرمت غنا صحیح نشده است
و بعضی عمدا گفته اند که یافته شده است دلیل قطعی بر حرمت آن و نه بر اباحت آن و اصل در
اباحت است و با وجود آن شک نیست که دوام اعتقاد بدان سهولت است و در خلاف طریق اباحت
در مقدار این باب نشدید و تعدد بسیارست مگر مقصود ایشان حقیقاً مآذنه و سدور است و صحیح
نشد که قول امام علی علیه السلام است و الله اعلم و هم شیخ محدث در شرح کتب مینویسند عن
رضی الله عنهما قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم اخلوا بنا النکاح شکارا کفینا من عند
شرعی را که نکاح است و اخلوا فی المساجد و کبرواتها و ائمه اربعه را خبر داده اند که
در نزد آن در شمار راه ترمذی و قال بنی احدث غریب عن عائشة رضی الله عنهما قالت
رقت امرأه الی رجل من الانصار فرستاده شدنی که نوزد من بود پسوی و روی از
نوزفات خردس از شوهر فرستادن و قال بنی امیه من گفت پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم که
سکیم هوایا سیمراه شما هوایان الانصار یحبهم الله و زیرا که بدستی انصار روشن می
ایشان را هوایا و به سرود است و الله اعلم یعنی باز است از اینجا اباحت سرود و در حدیث
و زفات معلوم میشود و زیاده برین آنکه آن حضرت صلی الله علیه و سلم خوشتر است از انصار
ما مسلم و مقرر است و از ظاهر عبارت معلوم میشود که خوشتر است از انصار را و او ای بود و جاد

یعنی در وقت بیرون آمدن حضرت فرمود که از ایشان را یا ابابکر که ایام عید است و آن ایام شایسته است
 همه روایات بخاری و مسلم اند اکنون باید دید که چون بگردیدیم غنای از ما شیطان گفت و آنحضرت
 صلی الله علیه و سلم او را میزدید و میزدید که گفت که اینها را شیطان نیست و حرام نیست
 بلکه گفت منع مکن یا ابابکر ایشان را ازین که امر در عید است این حکم را که هر نفسی و تدبیر است مطلق
 همان و عام نیبال مکن و در روز عید از هر دو سرور اینقدر جا نر باشد خصوصاً و شرکان و خورد
 سالان را اگر نفسی کنند و شعار که در آن بخش و ذکر خدا و امثال آن نباشد بخوانند و این مخصوص
 ابوبکر صدیق چون تقریب نیتاوه بود و سابقه بی اثبات شارع نیافته نیتاوست اکنون بقریب
 و قریب این قضیه معلوم کرد و نیز آنحضرت خود شنیدن آن مقید نشد و ابوبکر را نیز بر آن سبب نمود
 بلکه تا فعلی در بر خصی در نیاب اشارتی فرمود پس شایسته آن چه باین حدیث ثابت شود
 اباحت و حرمت آن در بعضی احویان مثل ایام عید و مانند آن یا بودن او حرام و مزار شیطان
 و غیر این اوقات و این معنی نزد انصاف ظاهر است از حدیث کما لا یخفی و حدیث عربان
 ملعونان فی الله نیا و الاخری مزار عید کفری و در وقت عید همیشه که گذشت نیز بقول سیوطی
 صحیح است دیگر حدیث معارف که در صحیح بخاری آمده که آنحضرت فرمود صلی الله علیه و سلم
 که در امت من اقوام پیدا آیند که استعمال کنند خمر را کبیر عامه یعنی فرج که مرا و از آن
 اینجاز است و حریر او معارف را یعنی آلات طلاهی یا که نمایست پس اگر استعمال معارف
 و آلات طلاهی حرام نباشد اطلاق استعمال بر آن و ذکر او با جزو حریر چه معنی دارد
 اتصال است و این حدیث این خرم طلاهری را که از علماء و متاخرین محدثین است بحکم
 در این باب وارد سخن است و شرح تحقیق این مقام تفصیلاً طلبید و موقوف بود
 استی هم بعد شرح تحقیق این حدیث شارح گردید پس این حدیث صحیح باشد از جهت
 اتصال تمامه علماء و محدثین برین اشیاء این خرم که ایشان گفته که اتصال این حدیث مسلم
 نیست زیرا که بخاری قال شام گفته نه حدیث از قال شام صحیح است این حدیث از وی صحیح

معلوم نگردانتهی و هم بعد تصحیح این حدیث شایع گوید اکنون شاید که تو گویی که این حدیث
 است بدانکه از کسی که پناه انصاف و احتیاط در او و از کبر تعصب و کما بره صواب
 در سئله که در روی شایع و خلافت راه و شکیبایی یا قطع نظر از راجح مرجح جز سکوت و توقف است
 و خبر و در روی مسلم میان نقیبا و شایخ نزاع است و هم میان شایخ طریقت بیکدیگر اختلاف است
 و خبر که جمیع احادیث و اقوال فقها و صلوات کند بر آنکه که شعارت و مشهور میان ایشان است
 و کرامت آن بود و عاریت توحید و طبیعت است که آنرا مقید و معطل بطریق اهل و واجب بدانند
 اگر این فعل در آن زمان متعارف و شعاریه اهل فسق و فطی بود چون بعد از آن جماعه از ارباب
 و مانت و ذوق و وجدان و در جهت بجهت تصرفات ناشیری که جماعه غنا و نفوس و قلوب و در
 و آثار مکامین و باطن میو اجید و احوال کند در آن اقامت و دین و تعصب کرد و سر برده احوال
 و احوال ایشان مجال ندارد و این خارج بوده با و با بجهت آنچه در اینجا منع میگردد و این است که در
 سماع علی الاطلاق و لیلی قطعی از ضروریات دین ثابت نشده و جماعه احتیاط و اختلاف طریقه
 استماع هر که آن را بطریق علم و بحث در احادیث و آثار و اقوال ایشان کند محل گفتگو است و اگر کسی
 بطریق سکر و غلبه شوق و بسطوت مجال عبودیت و معذور مرجع از مردم اهل ادب و تفریح
 بی ملاحظه و مساللات آید منکر و اگر در خارج القبول بدانند درین سلسله اختلاف بسیار است
 و حدیثی که در بعضی با اجماع متوقف و متروک مانده و گفته که نه اینکار کنیم و آنکار کنیم و در آنکه
 جماعی که مشارالیه است بقول حجی سبحانه و تعالی **لَا تَقُولُوا لِمَا كُنَّا لَا نَعْلَمُ** و **لَا تَقُولُوا لِمَا كُنَّا لَا نَعْلَمُ**
 بقول می تعالی **وَ إِذَا سَأَلْتُمْ عَنِ الشَّيْءِ أَلَمْ نَكُنْ نَسْأَلُكَ إِلَى اللَّهِ سَأَلْنَاكَ عَنِ الشَّيْءِ أَلَمْ نَكُنْ نَسْأَلُكَ**
 فاعرفوا ان الله اعلم بما كنتم تعملون و در این سماع است که متفق علیه است و محتاج است با و مخالف است
 در روی و در کس از اهل ایمان و این سماع متعلق است بهت از پروردگار کریم و اختلاف و در سماع
 در مصداق است با همان بطریق موسیقی و در نجاست کثرت اقوال و میان احوال بعضی آنرا
 در مشهور و فیسق و مجور طین دارند و بعضی در این موانع و آنرا حق و اصح شمارند و هر دو ظاهرند

در این امر زیاده از آن است ایضا با سجد و سجده است یکی در جنب تقوا است و ایشان انکار میکنند
 اینکار و سجد میکنند و عبادت و عبادت میکنند مثل آنرا از آن جهت که بسیار است و تحقیق آنرا
 در عبادت و عبادت و این احوال است و خروج است از طریق اعتدال در انصاف و نمی باید بر آن
 که در حدیث و روایع خدایان و در هر تفرقه محال است و ایشان میگویند که ثابت شده است در حدیث
 آن حدیث صحیح و لغوی صحیح بلکه هر چه وارد شده است در عین اب از احادیث یا در حدیث است
 یا در حدیث صحیح و همچنین آیات قرآنی اگر چه تفسیر کرده اند از بعضی مفسرین بجزی که دلالت میکنند
 بر حرمت عبادت اما از آن احوال و محال دیگر هم است که ذکر کرده اند غیر ایشان از علماء و عوام
 ثابت نگردد حرمت ثابت شود و محل اباحت بدلالت قول می سجانه و اصل کلمه الطبیات و
 گویند ثابت نشده است بر حرمت و اباحت آن دلیل قطعی شرعی نیست مگر در اصل
 در سبب آنکه خطر است یا اباحت معلوم ساده صوفیه و مذہب ایشان در عین اباحت مختلف احوال
 است عین اباحت و بعضی اجتناب کرده و بعضی مباشرت نموده و باید که انکار ایشان بجهت
 و اجتناب و تشدید قوی باشد زیرا که مذہب ایشان اخذ غیریت و احتیاط در احوال و احوال است
 و در عین احوال و احوال و لیکن بر بعضی از ایشان غلبه آمده و لغو و شوق و سکر و محبت و صفا
 و در حدیث و حکم ایشان حکم والد و سکران است و میگویند که اصرار و شهر از امام مالک و
 و شافعی و ابو حنیفه و احمد و حنبل و اند قول بکر است و اطلاق حرام نیز آمده و گفته اند
 با اباحت که در حدیث کرده شده است و عبادت و سماع آن از جماعه کثیر از اکابر صحابه که در ایشان
 چندی از عشره مشبهه اند هم عقیر از تابعین و تبع تابعین و اتباع شیخ و دیگر علماء و محدثین و علماء
 و این که از ارباب زهد و تقوی و علم و عبادت بودند نقل کرده شده است و عین اباحت ایشان
 روایات و حکایات که کفایت است در آن و این شک معلوم کرد که ایامه وین و اکابر این
 مختلف بودند و این اما عقیده اهل حق و حق است و عین اباحت و عین اباحت و عین اباحت
 و نقل کرده است از آنکه این که در حدیث و روایع است از عین اباحت و عین اباحت و عین اباحت

عبدالبرکات استغاب گفته میبودی لغتاً باسی بود امیرالمومنین در آن زمان عم وی علی
این ابطالب و میرفت وی رضی الله عنه در خانه جمیل که از مخفیات بود و سوگند خورد
بود که تعنی نکند برای هیچ کسی مگر در خانه خود پس تعنی کرد برای کسی و بخواست که بیاید و خانه
وی رضی الله عنه و بشنوا بعد از آن کفارت و پادارایشن خود پس مشغول شد وی رضی الله عنه
از راه از آن و گفته اند که بودند مرعده المدین حنفی را جوار می که تعنی میکردند و خود میزدند
برای وی و آورده اند که سعید بن المسیبی افضل تابعین است و زود میشد بودی مثل دروغ
مشغول بودی و مستند و همیشه برای آن و همچنین سالم بن عبدالعبد بن عمر و قاضی شرحی
غنا از کثیرگان با جلالت قدر کبر سن وی و سعید بن جبیر که از اعظم تابعین است شنیدند از
جاری که تعنی میکرد و درین میزد و همچنین عبدالمکاب بن حبیب که از علماء و حفاظ و فقهاء و عباده
اجماع است بر جدالت جلالت وی که می شنیدند غنا او سید است اسحاق بن راوی ابراهیم بن
مردی بود امام عصر خود در رفته و در اوست نمی شنوایند طبعاً حدیث تا نمی شنوایند ایشان
غنا و تقوی داد و در مجلس شریف تجلیل غنا و حکایت کرد از صاحب تذکره که پرسیده شد امام
در سفیان ثوری از غنا پس گفتند هر دو نیست غنا از کبار و نه از اسود صغار و نقل کرده اند
که امام ابوحنیفه را حسایه بود که در شب بخاست و تعنی میکرد و امام گوش نمیداشت به تعنی او
الی آخره چون گوش شد امام تبانی آورد و نمی نکرد او را ولایت کرد بر حاجت نزد و در جمیع
بمان و در تقوی که در آن حمل توان کرد مگر بر حاجت و گرفته نشده است حکیم مگر در مقتضای فعل وی
نقل قول وی حکایت کرده اند از امام ابویوسف که حاضر شد مجلس شریف را و بعد از وی غنا پیش میبرد
از سماع پس گفتند در یا تمام اولی علم او را خود که دیگر نیستند آنرا و نمی شنیدند آنرا و گفتند
نشد و آنرا مگر عامی یا جاهل یا عوامی غنا را در این و پرسیدند از ابراهیم بن سعید از احوال مالک بن
خبر داد مرا که دعوتی بود در این جمیع را با قوم بود و در این جمیع مگر و نه و بعد از آن
بدان و غنا را مالک عرفی در کتب خود و تعنی میزدند آنرا و نقل کرده اند

زنده آمد که گفت نشیندند از ما که فاسقان محمول است بر غنائی که مقرر است بوسی منکر جمعی
 بقول و الفل و امام شافعی رحمه الله گفته است غزالی که تحریم غنا مذموب و نیست و تنبیح کرده اند
 از مصنفات و برانندیم او را نفسی تحریم دمی و نه او شاد او منصور بغدادی گفته که مذموبی است
 سماع است در روایت کرده است ابو منصور بغدادی از یونس بن عبدالاعلی که شافعی است صحاب کرده
 سماعی مخلص که در وی جنبه بود که نفسی میکرد و چون فارغ شد توبه گفت ای خوش کردی تو
 اینم را گفته گفت اگر هست میگوید نیست ترا حق صمیم یعنی خوش داشتن غنا علامت سلامت
 طبع و حسن است یا خوش شدن نشان اعوجاج طبیعت و نقصان حسن از بنجام معلوم میشود که دلیل
 شرعی بر حرمت و کراهت آن نیست اگر آن بود خوش داشتن طبع لذت را چه فائده کردی در تائید
 هیچکس از غنی نیست و با جمله تحقیق جمله است از قول و فعل شافعی چیزی که صحیح است در احادیث
 نیست نفسی تحریم پس تحریم از جهت عارض باشد از جهت معنی که در روایات غنا است اما امام
 حسن صحیح شده است روایت کرده می شده است غنا را از و پس خودش که نام و سماع
 است روایت است از ابوالعباس غزالی که میگفت شنیدم صالح بن احمد بن حنبل که میگفت بدوم
 من که دوست میدادتم سماع را و بودیدین که ما خوش می شدیم آنرا پس وعده کردم این جناب را
 که بشود که نزد من نشینی پس با چند روز من تا او آمدم که جواب کردید من پس شروع کرد این جناب در
 پیش شنیدم او را باری را بر بام پس بر آمم بالای بام و دیدم پدر خود را بالای بام که می شنود
 دوامی بر زین فعل دست و روی سحر آمد بالای بام گویا که نفس سکنند و مثل این قصه از عبدالعزیز
 احمد بن حنبل شرح منقول است از ابن ابی عمیر در روایت سماع نزد وی حمد الله و آنچه منقول است از وی
 مخالفین محمول است بر غنائی خودم مقرر بخش و منکر و حکایت کرده اند از او و طامی که وی حاضر
 میشد سماع را بر دست میشد پشت او در سماع بعد از آنکه منعی شده بود از کبر سن و بود وی رحمه الله عالم
 فقیه حنفی تلمیذ امام اعظم ابو حنیفه کوفی و عالم است درین باب تصنیف کرده این ظاهر و نقل کرده است
 صحاب و تابعین بر آن در توفیق کرده با سابقه ای که دارد و روایت کرده است یونس بن عبدالاعلی

که پرسیدیم از شافعی از اباحت سماع بر این گفت نمیدانم هیچ یکی ترا از علماء حجاز که بگویند
دارد و سماع را اگر آنچه در او عناق است و گفت یکی این معنی که از احاطه علماء حجاز
است که می آید بحدیث با حشون بر این حدیث میگرد و مارا در خانه و حواری او نزد
منزله را در خانه دیگر و ایشان علماء ثقات از اهل حدیث اند که مخرج اند در صحیح و گفته اند
حد الثمرین سلمه با حشون که مضمی اهل مدینه بود و روایت می کنند از زوی و
تصحیح کرده اند از زوی در صحیحین حضرت می کردی در عود و بعضی حقیقه گفته اند
در انبیا و مسائل و فوات سرور ساجه و اختیار کرده است از از علماء متقدمین شیخ الاسلام
ابو محمد بن عبید السلام و صاحب دی شیخ محمد بن رفیع العبدی گفته است صاحب
اصناف که تحقیق بود در خصوصیه جماعه از اهل فقه و حدیث و معرفت بانواع علوم شرعیه
مثل ابوسعید و ابوالقاسم قشیری شیخ ابو طالب یکی شیخ شهاب الدین سحروردی و دیگر
کرده اند ایشان در مسائل و تصانیف از آنچه دلالت میکند بر اباحت سماع قولاً و فعلاً
و کتب معتبره رضی الله عنه فقیه که قوی پیدا بر مذہب ابو ثور و حکایت کرده است از
تشریح و سحروردی و غیره که می گفت نزول میکند رحمت برین طائفه در همه وضع
نزد اهل نهر که نمی خوردند مگر نزد طاووس و نزد محاورت و مکالمات زیرا که تکلم می کنند در مقام
صدیقین و انبیا و فرسلین و نزد سماع زیرا که ایشان میشوند بوجه و هو و حق و حکایت
از علماء جماعه صحابه ازین باب حکایات که اکثر آنها مذکور اند در کتب قوم بدانکه مشرف
استماع ذکر کرده است در سماع سه قول را حرمت و کرامت و اباحت و بزرگتر از این
هر سه است و بزرگتر از مذہب اباحت را چنانکه در عمامی او است و جواب داد از استدلال
و مشکلات و حرمت و کرامت و الطمان کرده در اثبات مذہب اباحت و اثبات بزرگتر از
کتاب و سننه و اجماع و قیاس و حد قیاس اکثر چون تا بحث در مسئله سحروردی حواری رضی الله
پس در شرح نیز جایز باشد سماع آنکه یعنی در زبان آثار است میکند خبر از شیخ و صاحب

و بعضی از خصوصیات را در این کتاب ذکر کرده است و در بیان آن
 در این کتاب در آخرت و در علم عزید محبت الهی تعالی و تقدس و شایسته حضرت زین العابدین
 صلی الله علیه و سلم نیز جایز باشد و صاحب امتیاع در آیات و فرامین سخن کرده و گفته
 که معروف مذنب امیدار بعد از حرمت فرامین است و با وجود آن از بعضی علماء مذنب شایسته
 و اصحاب طواهر و غزالی و امثال می خلافت نقل کرده و انواع آلات و فرامین ذکر کرده
 و اینها در مختلف فیه است بعضی مطلق مسامح گفته و بعضی مطلق حرام شده و بعضی فرق کرده
 در جاهل و آرد غیر آن و صواب اباحت است در نکاح و بعضی اعلان آن بر حسب سبب
 و در شبانه که بعضی فی است نیز اختلاف پیدا کرده دیگر از فرامین عود است که از این کتاب نیز
 و تارها و آرد که آنها را از رویم گویند و در وی نیز اختلاف با ذکر کرده و گفته که معروف
 مذنب از بعد از آنست که زدن آن و شنیدن آن حرام است و در فقه اندک از علماء بجا از آن
 حکایت کرده شده است که در آمد عبد العبد بن عمر بن عبد العبد بن جعفر بن یافث نروسی
 جاریه که نیز عود و پس گفت عبد العبد بن جعفر مر عبد العبد بن عمر را ایامی پیشی در این سبب
 لا باس ابتدا نقل کرده اند سماع آن از عبد العبد بن العبد بن مسعود بن ابوسفیان و عمرو بن
 ادهان بن حسان بن ثابت و از غیر صحابه عبد الرحمن بن عثمان بن زید که از فقهاء
 سجد مدینه است و نقل کرده است او است و ابو منصور از زهری و سعید بن المسیب
 بن ابی رباح و شخصی و عبد العبد بن ابی عقیق و اکثر نقضی مدینه مطهر و حکایت کرده است
 یحیی بن زید العزیز بن باجشون که وی حضرت سیکر در عود و او را به اسم سبب فتوی او
 با بابت سماع و عود و صاحب امتیاع همین عود را اصل ساخته و فرامین دیگر را بیان
 کرده و با جمله وی درین باب از وسعت و خلافت خالی نیست و اجتماع آلات و فرامین
 نقل کرده و گفته اختلاف در میان قائلین تحریم که آن کبیره است یا صغیره و متاخرین
 از شافعی برینند که صغیره است این چند کلمه از کتاب دیگر نقل کرده شده العبد علیه

و حقیقت حال و منشاء اختلاف آن بنیاید که سر و ششیندن و آلات فرامیزد و در زمان
قدیم کار و بار بقید آن و لایمان و فاسقان و شراب خواران بود لهذا در حدیث صحیح
آمده که آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود و نرسنا و کشفه ام من و امر کرده شده ام من که
مخوکنم معارف را که نام آلات و فرامیز را می است و نهی کنم از شراب خوردن و در اصل
تذکره ایست و ذکر و می در باب ملاهی میکنند و بعد از خود و حق آثار این امور و در قطع
این منکرات چون آن رسم و عادت نمائند مسلمانان و صالحان و پارسایان نیز در آن ایستادند
و از آن مخطوط گشتندی ملاست بغیث منکرات و مخالفت با اهل فسق و فجور و جماعه دیگر
چون دیدند که این عادت فاسقان است و مشایخی بحال ایشان دارد و خوف آنکه بساوی
با آنها نباشند اجتناب نمودند و آنکه محدثان گویند که نهی از شارب به ثبوت نه پیوسته و هیچ
حدیثی درین باب بصحت نرسیده بعد تقریر آنکه در اثر وصحت باصطلاح این طائفه ننگ است
مرا و آن خواهد بود که نهی آن علی الاطلاق و تحریم آن لذاته ثابت نشده چنانکه از خبر و زنا و امثال
آن و آنکه بعضی از اهل نظر گفته اند که هیچ حدیثی وارد نشده این سخن خالی از تکابره نیست
و مثالین حال قضیه نظرون و او اتی است که آنها را عقیم و فرقت و نفیر و دبا نام است که
در وقت اباحت خمر استعمال آن بکاروند و شراب و در آن می خوردند و چون شراب جام
استعمال این اوانی و خوردن شراب و اب و دیگر در آن چند نگاه حرام ساختند از برای خود و منع
آنها آن و چون حرمت خمر ثابت و مقرر شد و اجتناب بجمع و نفع آثار و علامت آن نمائند
منع و نهی از آن اوانی نیز نمائند و با وجود آن علماء و ائمه دین و فرقه شدند جمعی از این
از استعمال آن اوانی و قومی تجویز کرد که فی موضع و در بعضی فیه نیز مانند این و در
قومی بنظر عادت شریف قدیم که این صورت نشان اهل فسق است منع و رسم احتیاطی
گرفته ایستادند جمعی نظر بر معنی و حقیقت حال انداختند که اگر بلاست فسق و منکرات
حرام و اگر نه چنین است بیاح و الله اعلم و جمله حکم بعد از آن تقصی و نشد و می در میان

آدم به پادشاهان اقرار کردند و سر تکبیر آنرا مطلقا حسب نفسش و کفر و زندگانه در دست داشتند و هم می آید
 به نظر آنها از اطاعت صرف و عبادت محض گرفته شد و تمام اوقات را مشغول آن و مشغول
 آن بدان ساختند و مجبها و معرکهها گرفتند و هر دو طائفه نری میان اهل و ناهل کردند
 و شسته انصاف که معنی آن نصف بی و نصف لک است از دست و او نیز در طریقه
 ادب که حقیقت آن نگاهداشت حد بر چیزی است نگاهند و نشان را اختلاف
 کلیه ای نظریه یا غیر و صرف نظر در بواطن انقاد و از جا رفتند و قومی را اجواز و عدم جواز
 نقی در نظر آمد بر جامی خود ایستادند و شیخ ابن عربی میگوید که نشان تاثیر قرآن در بیان
 نیست که لغت و بغیر غنا یکسان باشد با و اگر بنجه تاثیر کند تا غیر قرآن نیست این تاثیر نیست
 این سخن عالی از تکلف نیست فیه حمید و زبور قرآنست چنانچه در حدیث آمده است که زینب و قرآن
 با صد آنگیم و کنیان بودن هر دو حال خارج از دایره امکان است مگر کسی که مشهود و مکتوب
 بیخود است و صفت آبی باشد فائده صاحب اشاع گفت که چون نیا کرد این بدیهه
 نیا میگردند از افراسیوم و تقنی میگردند با همان خود و شنیدند آنرا از مغنیان عرب
 نقل کردند آنرا از اعراب و تحت کسی که استبداد کرد و طویس بود و گویند که پیش از نقل این غناء
 موسیقی و عربی انواع مسجحت بود مثل نصب و نشید اعراب و جدا و کبانی و این قسم
 همه سماع اند خلاف نسبت بهی که یکی را در آن در این تسلیم حل میکنند بر غناء موسیقی
 آنها که قائل اند بحکمت آنچه منقولست از صحابه و تابعین و خبریم از اسلاف خاکه از
 سیاق اخبار و آثار ظاهر میگردد و نیز از بعضی صحابه مثل عبد الله بن جعفر و حمزه سلم
 غناء موسیقی نیز از جواری مرویست و میگویند که وی رضی الله عنه از مغنیان نیز
 می شنید و بعضی اقسام غناء هم یکی است در ارجع بصورت حسن است و تفاوتی نیست
 نظم و قرائت قرآن تفاوت میکند که در غناء موسیقی تطبیق و تغییر بسیار است این هم
 گفته شد و لیکن در تقنی و سماع آن از حیثیت اشاع سمید رسل صلی الله علیه و سلم

و اقتضای اصحاب اتباع آنحضرت که بطریق تقرب و تعبد بران اجتماع مکتوبه ما
 خلیجان باقی است جواب همانست که محل و مقام آنحضرت متعالی است و دیگر اینها او
 و مشارب مختلف اوقات و بر بعضی جانب توجع و القا غالب آمده و احتیاج کرده
 وقت شده و ذوق و جمیعت در عبادت و طاعات دست داده و بر بعضی
 و مستی غلبه کرده و ذوق و شوق ایشان در سماع افتاده و عفا آنست امری است
 مختلف فیه و در امری مختلف فیه عین یکدیگر نیاید که در هر یکی در مجال خود باید گشت
 و یکی از علو و سب و یکی از حدیث و یکی از احوال و یکی از احوال و یکی از احوال و یکی از احوال
 السلام علی سید الخلق محمد زاده و اصحاب و اتباعه اجمعین بر آن طریق الحق و محی علوم
 الدین شاور کشف المحجوب است یکی از اصحاب ابو سعید الخدری رضی الله عنه در
 کرده که گفت رضی الله عنه گشت در عیاشی بر نیاید ضعیفان لها جری و ان ابو سعید
 بعضی من العربی و قاری یقرأ علینا و نحن یسبحون قال فقال رسول الله
 السلام حتی تلام علینا فلما راه القاری سکت قال سلم فقال باؤا کتم تصنعون فقلت یا
 السلام کان قاری یقرأ علینا و نحن یسبحون لقرآته فقال البی صلیه السلام علیه السلام
 فی اشی من امرت ان افسری معهم قال ثم جلس و سئل انفسنا ثم قال سیده کل
 فخلق القوم فم یعرف رسول الله علیه السلام منهم احد قال و کان یسبحون فقلت یا
 صلی الله علیه و سلم ابشر و ضعیفان لها جری و القوی العائم یوم للقیامه یخولون
 قبل ان یخلفوا یوم یوم کان یسبحون خمسه فایم علیهم من باکر و سبی یوم یوم از نور او بسیار
 که ایشان بعضی از اندام خود پوشیده بودند بعضی دیگر از برهنگی و قاری بر ما مستی
 استماع میکردیم قرات و بر این پیغمبر علیه السلام نیاید و بر سدا ایستاد چون قاری بر او در خاموش
 پیغمبر علیه السلام بر ما سلام کرد و گفت شما اندر چه کار بودید گفتیم رسول جاری میخواند و ما
 سماع میکردیم قرآن خواندن او را آنکه گفت پیغمبر علیه السلام الحمد لله که اندر ما مستی

من گزیده ای آفرید که مرا فرمود تا اندر صحبت ایشان صبر کنم نگاه اندازم این نسبت چون یکی از ما تا تو
 با ما بیاید که در پس حلقه گردند این گروه و کس اندر میان آن حلقه پیغمبر علیه السلام از ایشان باز می
 شناخت نگاه مرا ایشانرا گفت بشارت مشمارا باد امی درویشان مهاجریه پیروز می تمام اندر
 روز قیامت که اندر آن شب است پیش از تو نگران خبر روز آن پانصد سال باشد و این خبر را بخند در
 مختلف بسیارند اما اختلاف اند عبارت است معنی همه درست و یکی است استی و قال الشيخ العار
 فابنه ابي شهاب الدين بسهر روى في العوارف اخبارنا ابو زرعة طاهر عن والده ابي الفضل
 الحافظ المقهسي قال اخبرنا ابو منصور محمد بن عبد الملك المظفر السعدي قال اخبرنا ابو علي الفضل
 بن منصور بن بشر الكاظمي السمرقندي اجازة قال حدثنا الهيثم بن كليب قال حدثنا ابو بكر عماد
 بن سحاق قال حدثنا سعيد بن عاصم بن عبد العزيز بن شهر بن هوشب عن ابي اسحق رضى الله عنه قال كنا
 عند رسول الله صلى الله عليه وسلم اذ نزل عليه جبرئيل فقال يا رسول الله ان يقر الله بك
 يدخلون الجنة قبل الاعداء نصف يوم ربهم ساء ما عجزوا به يا رسول الله صلى الله عليه وسلم
 قال افكروا من شئنا فقال بديهي نعم يا رسول الله فقال ذئب فانشأ البيهقي شعر
 قد سعت جنة الهوا كيدي * الخ بترجمه از ما رعت گزیده دادم جنگ می + کوراکند هیچ حسونی اثر
 جز دوست که شیفه عشق موم * افسون و علاج من چه دانند گری + فتوا احمد رسول الله
 صلى الله عليه وسلم پس حدیث کرد و پیغمبر خدا و رقص کرد اصحاب بی همراه وی تا که افتاد چادر
 از روش مبارک وی پس وقتی که فایز شده نیتند هر کسی طرف خانه خود گفت معاویه این
 ابوسفیان چه نیکوست لعن تو یا رسول الله پس گفت پیغمبر خدا بئذ یعنی همین کلام مکن یا
 معاویه نیست بزرگ انگس که تخمید وقت شنیدن بود که دوست نم قسم داد و رسول الله
 صلى الله عليه وسلم قسم کرد در دوازده سال که کسی بیاید حاضر بود دنیا چهار صد بار بختی انشا الله تعالی این حد
 تمام و کمال از کتاب مرقی القلوب عفریب خواهد آمد و در جواب سوال منشی مرزا جان مولانا
 شاه عبدالعزیز و خوبی بنشیند سماع غبار مجروح از فرامیر و ملاهی در مذمت خفقان رحمة الله

علیه روایات مختلفه نام صحیح است که جائز است و در آن هم جائز است و احادیث کثیره
 مودیان روایات است امشی و احادیث صحیحه پیشه سماع آن حضرت صلی الله علیه و سلم و صحیح
 صحابه کرام مخصوص علیه سلام در کتب صحیح دوازده یافته اند و مختلفه بسیارند اول
 عن ابن مالک ان النبی صلی الله علیه و سلم تبع بعض ائمه المدینه که پیغمبر خدا بود
 بسوی بعضی کوههای مدینه فاذا هو بجوار بطن من بطن من ناگاه رسید بختران که
 میزدند و فریاد میزدند و میگریه میزدند و میگفتند شمر بن ذی الجوشن بنی النجاره چندان
 شمر بن ذی الجوشن اسی خوشحال بود را صلی الله علیه و سلم از جهت همسایه فقال النبی
 صلی الله علیه و سلم انی ارجو ان یس فی سوره غنیمه خدا که من دوست میدارم شمارا از خدا این
 قریشی که از ثقات مدینه است الثانی عن الربیع بن معوذ بن عفره قال قال النبی
 صلی الله علیه و سلم ندخل منی علی مردیت اربع و خمس موعود مسرعه که از انصار بود
 گفت پیغمبر خدا این را آمد وقتی که بنا بر من واقع شد یعنی بعد از شش ماه فجلس
 و شری که یک تنی پیش بر شرمین مانند ششمین تو بقرب من محبت جوئی
 کما یقین بالکرم پس دخترکان که از ما بودند و زن شروع کردند و پیش من نشستند
 ابایی بوم بدوید میکردند کسان که گشته شده بودند از پدران ما و بدوید و در آن
 شمارا خیر بود که بدان صحیح میکردند بر قتال او قال احدی من جن گفت یکی از ایشان
 در قیاسی تعلیم مافی عهد و در بیان ما پیغمبر است که میداند چیزی را که فرود باشد فقال علیه
 سلام انما اولی الذی کنت تقولین بکذا این سخن را بگو آنچه میگفتی قبل یعنی سماع که بدین
 می برد احمی مشغول باش از رجال النجاره و این حدیث نیز در صحاح و کتبات
 تمام میگردد الثالث عن عائشه رضی الله عنها قالت روت ابراهه الی رجل من الانصار
 تشریح این حدیث از شرح مشکوٰۃ که شست و از لفظ لیکه در این حدیث است معلوم میشود
 که اطلاق لیکه بر غنای حلال صحیح است الرابع عن ابن عباس قال کنت عائشه قریه لیکه

من الاضمار صحاح رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال اني قد تم الفساة تالو نعم كحاج كروه و
 نزلني رها عايشة از اهل قرابت خود كه از اضمار بود پس آيد پيغمبر صلى الله عليه وسلم پس فرمود
 فرستاديد آن دو شتر را يعني شترها كه زوج مردمان گفتند آري قال ايستادم معا من
 يعني قال ما فرمود دستا و چه با او كسي را كه تفني كند عايشه گفت كه نه قال رسول
 صلى الله عليه وسلم ان الاضمار قوم قديم غزوان قلوبهم معيها من يقول اني انما كذا
 يعني انما و چنانكه فرمود پيغمبر صلى الله عليه وسلم بدتي كه اضمار فرمودي مانند در ايشان غزل
 بسيار است يعني غزل شاعر بطريق بسيار بيدار پس كاش ميفرستاد و چه آن مرد
 شخصي را كه ميگفت و او را ميگردانين مضمون كه بطريق بخت و مباركي او ميگفته باشد
 اديم شما اديم پس نيزه دار و ما را خدا تعالي در زنده دار و شما را اخراج اين باخته مي
 كتاب الكناح الخامس من عايشة رضي الله عنها ان النبي صلى الله عليه وسلم قال قال
 عائشة بنت ابي بكر ما رويت از عائشة صديقه رضي الله عنها بدستي كه پيغمبر خدا
 صلى الله عليه وسلم فرمود چه حال فلان زن بود كه پيغمبر بود و نيزه عايشه سرورش ميانيت فلان
 اديم ما را اديم و چه عايشه گفت كه مردوس ساخته فرستاده ام او را بطرف نيزه او قال
 اديم معايجارته تفرتب بالدف و يعني فرمود پس چرا نفرستاديد صاحب آن دختر را كه پيغمبر
 وقت را و ميگفت عائشة ما و انقول قال اني انما كذا كذا عايشه رضي الله عنها
 گفت كه چه ميگفت يعني آن شتر را فرمود كه ميگفت اني انما كذا يعني آن كه كلمات كه با او
 اخراج الحافظ تقي الدين محمد بن شيخ العالم محمد بن علي بن سيب التميمي في كتابه
 المشوئخ بسنده و اين حديث متقارب اللفظ و المعنى با حاديث سابقه است كما في السور
 با حاديث اخير من ان عائشة رضي الله عنها قال اني انما كذا يعني اني انما كذا يعني
 عايشه شناسي اين زن را پس گفت عايشه نديم پيغمبر خدا فرمود اين منفيه فلان قوم است
 دوست ميباري كه بسيار بد بدي تو پس براي او حال النبي صلى الله عليه وسلم

تدریج شیطان منحرف است فرموده پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم که هر که شیطان
 در روز خدای منی او صاحب نعمه عاشق گوید مراد از تدریج شیطان در منحرف شدن است یا اگر
 صاحب نفس می است که آن نان دولت سیر میکند خود در حالت کمال طرب و غلبه و
 راه نیکو را می بیند که از عمل شیطان است سگ که بنود و ظاهر است که این حالت اگر گشت
 قرآن خواندن و ذکر تسبیح کردن جایز شود و معنی است در حدیث آمده است که هر که
 شیطان را بر زمین نهد و تفسیر و تکرار تفسیر تدریج کبر است از امیر المؤمنین فاروق عظیم
 رضی الله عنه ذکر التجاری و اگر آنچه از دلالت بر حرمت نماز کند میماند صدر حدیث
 خواهد شد که مفید حدیث است و اما تکرار من الغافلین و الاثنان السابغین علی سوره من
 علامت رضی الله عنه قال شرح رسول الله صلی الله علیه و سلم فی بعض صحابه تکرار
 جاثیه و سوره اقله اول است و آن کس که در تکرار آن در آن است اما آن که تکرار
 بیگانه است و آن معنی از بریده بین الصحابه است که از پیش پیغمبر صلی الله علیه و سلم
 آمد حضرت در بعضی غزوات خود پس آن صحابه که در گفت آن حضرت از غزاه آمد آن حضرت
 زنی سیاه چشم و سیاه چشم سیاه بود پس گفت آن زن بدست منی که مذکور کرده ام اگر
 باز گرداند ترا خدا تعالی از سفر سبابت که نبرد پیش تو رفت را و سرود که هم صحبت
 شادمانی کردن بقدم تو و سبابت تو نیز همان است که هست فقال رسول الله صلی
 الله علیه و سلم ان كنت تدریت ما ضربت من ضربی اگر هستی تو مذکور کرده پس
 رفت زنی را و اگر مذکور کرده پس آن مد آنکه علماء را در وقت زودن احتمال نیست
 میساج و آن مطلقاً بعضی کرده گفته مطلقاً بعضی میساج و آن مطلقاً بعضی
 و مانند آن از سرور مای مشهور و غیر صحیح و مختار همین است و بعضی آنچه جلالت
 دارد و ندارد و فرقی ندارد اول کرده است اتفاقاً و این حدیث دلیل بر اجابت
 مرتب است زیرا که آن حضرت صلی الله علیه و سلم امر کرده بود تا می نذر و در آن حدیث

در کتب سیرت رسول خدا صلی الله علیه و سلم بسبب استغنی از خدا بوجوب شکر گذاری و سبب
 و شادمانی در واقع همین است امر کرد او را بوفای نذر می و بیرون آمدن زدن از
 بی نصبت عقیقت و از گراست با سنجاب و لیکن حاصل میشد با دنی و اقل آن چون باده از
 سخاوت کرد و سجد کرد و کشید و موافق آنکه در دست آمدن عمر گفت آنحضرت آنچه گفت و استارت
 که فریب ز یاد است و سنجاب را از آن و کردن آن بی ضرورت و صبر بجا می نکر و تا بهی تحریم نکند و با
 ترک کردن آنحضرت در چهار پیرا که در ایام هجرت عایشه رضی الله عنها وقت میفرود و تغنی میکرد
 و قدم محمد بدان یک حدی و آن ظاهر استمر است از جهت بودن ایام عید پس حالات متفاوته
 بعضی اقتضای استمرار میکند و بعضی نمیکند زیاده ذکر کرد این کلام را تو لیشتی و نقل کرده است
 از وی طبعی الله اعلم الناس قالت عائشه رضی الله عنها و نقل علی ابوبکر رضی الله عنه
 و عندی جاریگان من جاری و شرح این حدیث از مارج البیوت بالا گذشت و هم در مشکوٰه
 مذکور است التامع عن محمد بن حنابل بھی مرویست از محمد بن حنابل که صحابی است از
 صحیح عن رسول الله صلی الله علیه و سلم فصل ما بین السجالات و المحرام اللبث و الصوت فی النکاح و
 الترضی و ابن ماجه و النسائی و غیره است در میان طلاق که نکاح است و حرام که زن است در
 زدن و آواز خوشی و وقت نکاح یعنی پیش از آن العاشع عن عائشه رضی الله عنها قالت
 رسول الله صلی الله علیه و سلم اعلموا ان النکاح و الحسنة فی النکاح و احبوا علی بالزینت
 اشکارا کبیرا این عقده شرعی را که نکاح است و بگردانید آنرا در سجد و بنزید بر آن و بناروا
 الترمذی و قال فی حدیث غریب و هم از شرح مشکوٰه بالا گذشت السخاوی عن
 عن جابر بن سعد قال دخلت علی قرظیة بن کعب بن ربیع مسعود الانصاری فی عرس و اذ اجاب
 یقولین ثقلت اسی صحابی رسول الله صلی الله علیه و سلم و اهل در یفعل بذاعنکم قال ابن
 التامع عن ابن شیبث قال ذهاب فانه قد حفر فی البیوت العرس و اه النسائی و کذا فی مشکوٰه
 صاحب مارج البیوت بنویسد مشکوٰه آورده است که ابو سعید انصاری رضی الله عنه که او را بر

نسیہ براد انزل پس طریقی ابن طاہر و رواہ اسکا فظ العالم اللغۃ محمد بن اسحق الفاری
 فی تاریخ کتومین غیر طریقی الخطیب و غیر طریقی ابن طاہر فقال حدیثنا ابو یحیی عن ابی مسیرہ
 حدیثنا محمد بن محمد حدیثنا عبد الجبار بن الورد سمعت ابن ابی عمیرہ یقول قلت عائشہ انی
 اسحدثت فی غیر الطریق عبد الجبار بن الورد بدل کبار فقیہ اشعی از حدیث حدیث نیست کہ روایت میکند
 عاقله محمد بن ابن طاہر در کتاب خود کہ صفوۃ الثقبوت است یا سنا و خوش کہ مسلسل است تا
 عبد اللہ ابن ابی عمیرہ گفت عبد اللہ کہ پیوستگی کہ عائشہ رضی اللہ عنہا حدیث کرده است
 کہ پیوستگی بود بزرگی نزد رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم کہ نفسی میکرد پس طلب اذن کرد و عمر ابن
 خطاب رضی اللہ عنہ پس انداخت سفینہ مذکور و فرار او را خواست پس داخل شد عمر ابن
 خطاب رضی اللہ عنہ در آن حال کہ بنی صلی اللہ علیہ وسلم صفا میکرد و پس گفت عمر ابن
 خطاب قربانت شود پدر ما و من یا رسول اللہ چه چیز بخندہ آورد ترا پس گفت اخفنت
 صلی اللہ علیہ وسلم صورت حال را پس گفت عمر رضی اللہ عنہم فبت تا کہ شنوم ایمان
 کہ شنیدہ است رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم پس شنید همچنان فقط احتجاج کرده است ابن
 طاہر حدیث بر جو از غنا بادیت و گفته کہ اگر در روایات بکار ابن عبد اللہ بنو موسی ہر آری
 حکم کردم صحبت حدیث مذکور و لاسی بکروم آنرا با جاوشی کہ در صحیح بخاری و صحیح مسلم
 اندکی کلام کرده شدہ است در بکار یعنی در بدون او موافق شد انظر لہ صحیح بخاری و صحیح مسلم
 صاحب اشعاع مظنہ کلام مذکور رفع نموده میگردد کہ کلام در بکار غیر قریح است در روایت
 و حدیثی الکنہ ابن حبان اورا در کتاب خود منجد ثقات ذکر کرده و درم الکنہ ابن جوزی نیز گفته کہ
 منیدانم قدیمی در بکار سیوم الکنہ خطیب میں حدیث را بروایت عبد الرزاق از بکار
 کرده و ضعف او بخندیت صحبت راومی و بکار گفته کہ او نیست در طریقی ابن طاہر پس بکار
 نزد خطیب ہم از ثقات ثابت شد و قطع نظر از ثقات است بکار ما کنی و تاریخ بخاری کہ است نام صحیح
 میں حدیث را از عبد الجبار الورد بدل بکار روایت کرده و عبد الجبار فقیہ ابوالانفاق میں

در حدیث قدسیه از سناوش شنباهای باقی نماند مخفی مبارک که این حدیث بر این مایع
 غیر یوم شکرین را و بطل است حمله نامی متعصبین که مخصوص میگردد اندام است سماع غنا
 یا یام اعیاد و تقریبات سرور مبارک بدانکه این جمله احادیث مذکور در باب است غنا از قسم صحاح
 اند یا از قسم حسان احتجاج بجز و قسم نزد جمیع محدثین و فقها صحیح است انشی مولانا شاه
 عبدالعزیز دیلمی در کسید صمدی و شرح تحفه اثنا عشریه میسند که غنا و مقرون با آلات لهو و
 نواز میر با جماع فقهای اجماع است و شیخ عظام و کبراء صوفیه غنا، محرم نشینیده و بان غنیت
 کرده بلکه سید الطائفه حنفیه بغدادی گوید آنکه بطاقت شیخ بر ذوق فاسی گوید
 اِسْماعِ حَرَامِ كَالنَّيْتِ یعنی شیخ عبدالاصطغرار و آنچه بزرگان اهل سنت
 شنیده اند او از خوب قوال با مضمون موافق آن کسی خون نقتله و نماند بوده است
 بد از امر و خوش شکل و نه زن اجنبی که دیدنش باعث شهوت شود و با کثیر سماع
 ایشان با جنس مذکر جنیت و نار و تشویق بطاعات یاد که بجز و وصل که در سب
 و تطبیق است بر حالات مجنون و غلوای محبت بود و این قسم غنا را حرام گفتن
 مخالف شرع بلکه مخالف مذہب خود ایشان نیز هست شیخ مقبول در کتاب که در
 ذکر کرده است که بجز العناء و بشرط فی العرس و عجاب نیست که از شرط سماع نزد
 امامیه چیزیست که سر اسیراید سنا و خمیر عشق است و هو آن بکون المسموع امرأة ولا یکن
 رجلاً ولا یکن لشعری الهجاء ولا یکن کذا کذا فی شرح القواعد ترجمه آنکه سماع
 کنند زن باشد زمره و شعر در ریوی نباشد فائده در اینجا مایل باید کرد که سماع از
 چه در سماع زیادت دارد بر سماع از مردان استی و در لغات الالاس است شیخ الاسلام
 گفت عباس فقیر مرا گفت که شیخ ابوبکر الطرسوسی السمری گفت که بلکه میمان
 کسی بودم میمان کتیرگی داشت که چیزی نمیتوانست خواند کتیرک بخواند شعر
 لامتی فیک مفسر فاقوا و اکثر و اکثر و اکثر یعنی مراد عشق و طاعت کرد و در سب

و کم و بیش گفتند و گفت ملاست نکرد و در محرم تو مگر تو این سخن غیبت برسد و حسد
 در پیشی بر پائی خاسته با نگی چند نزد و گفت که ملاست نکرد در محرم تو مگر تو این حرف
 گفت و بیفتاد و بریت از دنیا شیخ الاسلام گفت که ابو عبید الله ما گو گفت که ابوب سحر از
 و خاخر و بی بکه در سماع بود گویند چیزی بخواند پارسای وی بر خاست با پشت رست
 انگاه گفت بغیر از تو و بیفتاد و بهیوش شد در برنت بهمانا که انحنائی بوده در
 پشت وی که بجزارت و جذب برفته و میتوان معصود و مجرور است ایستادن باشد شیخ
 الاسلام گفت که ابوالقاسم ساجح با تومی در بهمانی بود گویند بر خواند شعر کل بیت
 ساکنه غیر محتاج الی الشراج و جهیک المیهون مجتهد یوم باقی الناس بالحق و لا انا
 الهدی فرجایوم ادعو منک بالبرج و ابوالقاسم ساجح دست رست پر و پشت و با
 رو و بیفتاد و مگر پسند برفته بود ترجمه یعنی در هر خانه که نوساکن وی باشی حقیقت
 بجزایغ نیست و جهیک المیهون یعنی رومی مبارک تو حجت است در آن روز که مردم با
 انداز طاعت و عبادت لا اله الا الله یعنی نه پر خداست تعالی خلاصی در راه داری که از تو
 خلاص خواهم شیخ الاسلام گفته که یکی از طائفه گفت در دنیا بود حادثه بود که مردم از
 بیرون نیت بودند من در سجده بودم در کعبه مسجد در پیشی دیگر بود گویند در آمد در پیشی
 گفته چیزی بگو دی خواند شعر الفیت یعنی و بین الحب معرفه و لا یقضى اعدا او یقضى الابد
 لا یخرج من الدنیا و حکیم بین الجاهل لم یسعر به احد و آن در پیش بیفتاد و بیطیبتا و نماز
 انگاه بیاید چون بگرستم رفته بود ترجمه یعنی با قدم میان خود و محبت تو شنائی شده
 که بسزنیاید آن شنائی تا وقتی که اید بسر آید و این وجود دیگر و زیرا که اید زمانی است غیر
 قنایه از جانب آمده چنانکه از آن زمانی است غیر قنایه از جانب گذشته و غیر قنایه
 را نشانی قیل نقض و محبت سلف بود بحال یعنی بیرون خواهم نیت از دنیا و حال که در
 شما در میان بیرون از یک سینه قرار گرفته و جهیک ساجح ان شعور است شیخ الاسلام

گفت که ذوالنون مصری در شبلی و خراز و ابو الحسن نوری و ابو الحسن راج برده در
 سماع برفته اند رحمهم الله تعالی سستی از ایشان سه روز نرسیدند و غیر از ایشان بود
 نیز از مشایخ و مریدان که در سماع نرسیدند چه در سماع قرآن و چه در سماع غیر آن شیخ الاسلام گفت
 که در سماع که دیدار آنرا مدو بود و هر گوش با بود و دیده با بود چه جامعی طاقت و همون
 ایضا ابو بکر مصری گوید که نام وی محمد بن ابراهیم است با چند بودم و ابو الحسن نوری
 و جماعتی از مشایخ صوفیان و قوال خیری میخواند نوری برخاست و در مص میگردید
 شسته و نوری فراسه چند آمد و گفت بر خیز و این آیت بخواند **أَيُّهَا كَيْسَرُ الدِّينِ**
كَيْسَرُ عَمَّنْ حَبْنِيهِ گفت و تری الجبال خشیها جامید **أَوْ هِيَ تَمْرٌ مِنَ السَّمَابِ**
 ابو بکر مصری این آیت بخواند بطریق تعریف یعنی اجابت میکنند و متاثر میگرددند از
 سماع آنانی که سماع قبول دارند چند گفت یعنی جماعت که ممکن در ثابت قدم اند چون خیال
 می بینی ایشانرا میخورد و غیر متحرک چنین نیست بلکه ایشان در حرکت معنوی سریع اند چون
 حرکت ابر یعنی صاحب تکبیر است و صاحب تلون دیگره و هم در تفحاشست مولانا روی
 روزی میفرمودند که آواز رباب آواز صریح است که همیشه میگویم شکر می گفت که نرسید
 آواز شب نغمه چو نشت که چنان گرم نمیشدیم که مولانا خدمت مولانا فرمود کلا و حاشا
 آنچه همیشه آواز ناز شدن در است و آنچه می شنود آواز ناز شدن است انهی چه
 خوش گفته اند **صَاحِبِ صَرِيحِ رَبَابِ بَيْتِ رَبَابِ بَيْتِنَا** در وقت شب نغمه
 و هم مولانا در شنودی میفرمایند شنودی لیک به مقصودش از بانگ رباب
 بچو مشتاقان خیال آن خطایه ناله سوزنا و شهید میل چیزی ماند بدان تا نور کل پس
 غذای عاشقان آمد سماع و کاندرو با خیال اجتماع و توتی گیر و خیالات ضمیر بلکه
 صورت گرد و از بانگ صغیر و آتش عشق از نوا ناکش نیز و آنچه ناکش آن جز نرسید
 عارفان که نغمه بار شنودند جزو بگردارند و سوسو گل رند در شرح شنودی مولانا روم

اگر باشد چشم تبر او در دین جانب مشرقی نورش شمسی است که از آنجا نور گویند نیز از آن
 خاک قبر او با طفل میخورند تا سبب مزید عالم گردد و در اقتباس الاقواس است حضرت شیخ از او
 قدس سره در جواب ملا عبد القوی بعد از دلائل توبه فرمودند آری سر و دیکه مقترن بشیر
 و عشق باشد نزدیک همه حرام است و سر و دیکه عشق محبت مولی بفرزاید با اتفاق مباح و نیک
 و بعد روایت صاحب امتناع که بر اباحت مزامیر است و فرمودند اگر چه پیران عالیشان ما
 مزامیر شنیده اند بلکه تصفیه هم روانند شسته اندی یعنی آنکه حرمت او از نفس قطعی باشد
 اما در حرمت مطلق با جنس خاص مزامیر نفس قطعی دارد نشده باید دانست که آواز در
 در گوش مبارک آنحضرت صلی الله علیه و سلم رسیده است و بر حکم حضرت شمعندین عود و حنک
 بر لبه در باب تعص و حکایات از بزرگان ثابت است و اختلاف حول حرمت هم در اباحت
 طبل غازیان بر محل خود و او اباحت طبل مختشان ثابت نیست و مفصل این اجمال از شرح
 مشکات و مدارج النبوت و کیمیا سعادت و مقامات منظری درین کتاب مسطور است و رقم
 بیست که در اختلاف حلت و حرمت عمل بر غنیمت و اولی اولی است و خاص درین زمان و اول
 محمد این شهید و زحانه کتاب صراط المستقیم پسیند باید دانست که سماع و غنا اولی فرامیرد
 کثرت احتیاط امار و بدون شهوت اگر چه ممنوعات شرعی نیست لیکن امثال این امور را
 در حق سالکین حق خصوصاً در حق طالبین پناه نبوت خالی از خلل هم نباید فهمید یا نشانی که
 امثال این امور در حق مبتدیان منزه است و هم در حق منتهیان امار در حق مبتدیان تعقل قلب
 با سماع غنا منجر بارتکاب سماع فرامیرشود و احتیاط امار و در خلوت بحدوث شهوت میکشد
 امار در حق منتهیان سماع چیزی در سویدای قلب نیست ایشان سماع مائل است و تعلیق
 امار و از همین دلیل میشود و اما عدم تصریح آنجناب تجریم امثال امور بنا بر حکم غامض نیست بلکه
 آنکه امور بیچ معسده از سماع شرعی بالفعل مشتمل نیست پس اگر کسی صریح از امثال این
 امور در شرح وارد میشد قطع نظر از ظهور سماع در حضرت آن ارتکاب معصیتی شرعی محرم است

بر این امر لازم می آید بنا علیه بر شماری بگرایست امثال این گفتا کرده
 پس طالب حق را باید که التفات صمیم قلب بسومی آن نماید آری اگر بطریق
 اتفاقیه امثال این امر پیش آید مجاہدت بانکار آن امور ضرورت نیست و تعرض
 بحالی فاعلان آن جائز نشد تا نشود فی الدین و تحریم حلال لازم نیاید انستی در کیمیا
 سعادت است آنکه با سرور در باب و جنگ و بر ربط و چیزی از رو و یا نمانی عربی بود
 که از رو و ماننی آمده است آنکه خوشش با پاننا خوش سبب آنکه این عادت شراب خورگان
 و پیر جد با نشان مخصوص است سرزم کرده اند به تبعیت شراب بان سبب که شراب ایما
 و پود آرزوی آن بچیناندا ما طبل و شاهین و دونه اگر چه در آن جلاجل بود حرام
 که در خبری نیامده است و این جمع پنج و مانیت که این نه شعار شراب خوارگانت اما
 در طبل مخفیان حرام بود که شعار ایشانست و آن طبل در از بو و میان بار یک هر دو
 سپهرین تا ایشانین اگر بسرفر و بود اگر نباشت جرم نیست که شبانه را عادت کووه
 که زود اند و شاد میگوید دلیل بر آنکه شاهین حلال است که آواز در گوش رسول صلی
 الله علیه و سلم آمد انگشت در گوش کرد و این عمر راضی الله عنهما گفت گوش دار چون
 دست یار و نرا خبر و پس رخصت و اون این عمر را تا گوش وارد دلیل آن باشد که
 است اما انگشت در گوش کردن رسول الله صلی الله علیه و سلم دلیل نیست که او را در
 وقت بخالی بوده باشد شریف و بزرگوار بنهسته باشد که آن آواز او را مستغول کند که
 سماع بشری دارد و در چنانیدن شوق حق سبحانه تعالی تا نزدیک نرساند کسی که در
 آن کار نباشد این بزرگ بود باضافت با حذل نفعها که ایشان را خود افعال خود
 اما کسی که عین کار بوده باشد که سماع او را شاغل بود و در حق او نقصان بود پس تا کرد
 سماع دلیل حرام نبود که بسیار سماع باشد که از آن دست بداند اما دستور می دان
 دلیل سماع بود قطعا که آنرا هیچ وجه دیگر نبود و انستی حضرت شاه غلام عمل در بسیار

منبری میگویند که مرزا صاحب میفرمودند عمل بغیرت نمودن و تقوی کردن در بنوخت تحت
 شعله است که معالجات تمام شده و عمل موافق شرح گویا موقوف گردیده اگر بر طبق روایت
 فقه و چهار تقوی عمل نموده آید و از محدثات امور بدعت اجتناب کرده شود بسیار غنیمت است
 و میفرمودند **سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: الرَّقْمَةُ وَالرَّقْمَةُ تَجْلِبُ الرَّحْمَةَ** ترجمه غنا پیدا میکند رقت قلب را و رقت
 قلب میکشد رحمت را پس آنچه موجب رحمت الهی باشد چه احرام بود و چه حرمت فرا میراختن است
 کوفت و راعراس سراج گفته اند و فی را کرده روزی رسول خدا صلی الله علیه و سلم
 در راهی میفرستاد او از منی بیع مبارک رسید گوش خود بند فرمودند و عبد الله ابن عمر
 بود او را بعد استماع امر نکردند پس معلوم شد که کمال تقوی در احتراز از چنین آواز است
 بزرگان تقشندید که عمل بغیرت معمول دارند و از رخصت اجتناب از سماع پریشان نمایند که در
 چو از غنا علماء را اختلاف است در کلمات مختلف فیه و اولی محسنین از کمال تقوی و کفری
 اختیار نموده ذکر چهار موقوف داشته اند انتهى در مکتوب ۲۸۵ حضرت محمد دست استماع
 و وجه جماعه را نافع است که بتقلب احوال و تبدل اوقات متصرف اند وقتی حاضر اند و وقتی غایب
 گاهی و اجد اند و گاه فاقدا ایشانند ارباب قلوب که در مقام تجلیات صفاتی از صفتی بعضی
 و از بعضی با هم منتقل و متحول اند کمین احوال نقد وقت ایشان است و نشئت آمال حاصل
 مقام ایشان و امم حال در حق ایشان مجال است و سترار وقت در شان شان ممتنع را
 و رغبند و زمانی در وسط نیم آنها و الوقت و مغلوبه ارباب تجلیات و آتیه که بنام از مقام
 قلب آمده بتقلب قلب پیوسته و بکلیت از نسبت احوال متحول احوال محو گشته اند
 محتاج سماع و وجد نیستند چه وقت ایشان و الهی است و حال شان سردی
 لایزال تا وقت لهم و لا حال به نیم آباء الوقت و ارباب التکلیف و هم الواصیلون الیه
 لما صحیح لهم اصلا و لا فسد لهم قطعا نس لا فسد له لا و خد له اگر سوال کنند که حضرت
 علیه السلام فرموده **لِيُرَاجِعَ الْبَشَرُ وَقْتُهِ** ازین حدیث مفهوم میشود که وقت

دانی نمیشود جواب گویم بر تقدیر هجت این حدیث بعضی از مشایخ از بی وقت وقت
 خواسته اندامی می مع الله وقت ستم فلا شکل جواب دیگر گویم که در وقت که گفته
 خاصه حیانا دست میدید تواند بود که از وقت وقت تا در مراد و از آن که گفته
 خواهند این زمان نیز اشکال مرتفع میشود طائفه از مستهبان اند که بعد از وصول به
 کمال حصول مشاهده جمال لایزال ایشان را بروی تو بیست سید هر نسلیه تمام حاصل
 میشود که از عروج منازل حصول باز میدارد چه منازل حصول هنوز پیش از منزل
 عروج دارند از روی کمال قرب و ریاضت سماع ایشان اسود شده است و حرارت بخش
 هر زمان بعد و سماع ایشان را عروجی منازل قرب میسر میشود و متبداً سماع و در حدیث
 و منافی عروج چند بشرط واقع شود و اعمی بالبدنی من لا یكون منی لرباب القلوب
 و ارباب القلوب متوسطون بین المبتدین و المنتهین و المنتهی هو الفانی فی الله و
 الباقی باقده هو الواصل الکامل و اللاتجاه و رجاك بعضها فون بعض الوصول مراد
 لا یکن قطعها ابد الابدین ارتفاع سماع بشرط است از جمله آن عدم عقاود است
 بحال خویش اگر تمامی خویش مستعد است بخواست آری سماع او را نیز سخومی عروجی
 اما بعد از تسکین از ان مقام فرود می آید و بشرط در کتب اکابر مستقیم الاحوال که
 المعارف و سخوه بنشینند و اکثر آنها در این باره بی وقت منقود است بلکه این سماع
 در قص که در بی وقت شائع شده و این نوع اجتماع که درین آوان معارف گشته
 شک نیست که مضر محض است انتهى را تم گوید از دیدگاه انصاف باید دید بر وجه و سماع
 نامردمان فی زماننا و نشیات القدس است خواجه عبدالعزیز جامی او نیز از اصحاب
 صاحب اذواق مولانا سعد الدین بود و از اشقاد شیخ الاسلام جام قدس سرها
 در تریب و نیز و یک حدیث بخارزه مولانا عبد الرحمن جامی را از امامت کرده سفر حاج
 نیز رفته بود و در آن سفر اکابر و فاضل بسیار را می همراهی کردند و آن سفر از روی

صفت در صاحب و در امر پر کشیده که در این سفر خوبی کند خواه چه چیز بر آید در روزی از
سلطنتی با بر بهیت سمرگوشش و در این راه و سخت پیروی کنیم اگر چه در وقتش بود که
خواهید مقدار در این راه بهت چون فرود آید در وقتش ادب بزرگش نیستند خالی
خواهد بود در حق تعالی او را می تواند بود در این راه که در این راه در وقتش نیستند
و در وقتش می تواند بود در این راه که در این راه در وقتش نیستند
حضرت شیخ به شیخ عبدالقادر و در وقتش در وقتش در این راه در وقتش نیستند
بدانچه شوق سبحانی و ذوق ربانی در وقتش در وقتش در این راه در وقتش نیستند
عاشقان بهشت دست بید بهشت خوانند و سعادت ابدی خوانند حضرت مجلس سماع از فاران
برای سعادت این دولت است هر که بهت مبارک با و ذوق در سماع مطلوب مردان
که شوق ایشان در طلب است چون آن شوق بفضیل است دست دهد و آن شوق در کار شود
باید که طالب این ذوق این شوق در کار شود و در آنجا آید و شکر گردد و در طلب آن
ذوق شوق شود و اگر خود را از آن ذوق و شوق باز دارد و در آن ذوق شوق خود
را باز داشته باشد نشاید که آنوقت خود را بخورد و اگر در خود را از آن باز دارد که آن جهان
عظیم است طالبان سالیها خون خورده اند بعد بدین دولت و باین مشرب سعیده اند ما
باید ساخت تا وقت چه ذوق دهد و شوق کجا بر و باشد که از مکان در لا مکان کشید و در
و بعد الصوفی این الوقت اینجا گفته اند که صوفی در پی وقت خود میدرد و مطلوب خود حاصل
میکند و با دوست یگانه میشود ولی مع الله وقت در شوق این وقت است و ذوق
این وقت سبحان الله که در این دولت از ذوق و شوق ربانی بلند تر است که خود را از آن
باز دارند و از دوست بخورد و باز آید اجتماع دوستان خدا تعالی معنوی ایشان در
سماع از جهت طبع این دولت است تا از برکت مجلس سماع و دلها مردان سماع را
ذوقی در نماید و شوقی دست دهد باید که مخلص رساق بود و مشکاف نباشد

حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم در شوق ربانی و ذوق سبحانی در عشق و دوست داشتن
 و سماع در داد و با چهارصد بار این در تواتر آمده چنانکه آن تواتر کرده که روا کرده است که یک بار
 افتاد و عشق را بنیاد نهاد و گفت ای کبریا منم که پیشتر تذکره الحسب شمر این بود و نقد
 حقیقه الوجود کبیر می باشد فلا طیب لها ولا رائی به الی آخره خواهد طلب اللطیف نور حق
 برین بیت جانداوند است که شکران شکریم را و بهر زمان از غیب جان و گیر است
 کدام مردند که جان خود در عوق و شوق نماند مشرب این چهاره و باران این چهار
 این مشرب است و مع و کاک ایشان ابر الودت نیز اند تا وصحت رفت خود او امری شرع
 کرده اند نماز با وقت گذارده اند و جمعه و جماعت نکند که هر چه یافتند از دود
 اقامت شرع یافتند و هر دولت که داشتند از دولت اقامت شرع داشتند چندان
 نباید افتاد که از وقت یافتند و فسادت رومی آمد که شیطان را دخل بود و بعضی مبتدیان
 این واقع پیش آید و العیاذ بالله من ذلک شیء هو از قطع و تکلف دور و دارند و شوق
 ربانی و سبحانی در کار آید هر چند تنزه است حرمان رود است تنزه از هواست نه از خطوط
 بدون شوق سبحان در خطوط باشد که مطلوب جانست و از هوا دور باشد که آن باب حتما
 ای برادر پیران صداق را دست گرفته در سماع در آورده و احازت دادند تا نشان
 در سماع آمده اند و بعضی شیخ شکر گفته اند و او است که لا یعنی المرید آن شیخک برین شیخ
 و چون اذن شیخ باشد مازون گردد و در حضور غیب سماع شود و متحرک گردد و در حجاب
 آید و تا انقباض عالم این مشرب خواهد بود و چندین بار که اهل سماع بودند و تواتر
 کرده اند باذن شیخ کرده اند ای برادر غیر چه خواهی کرد و با غیر چه خواهی بود خواهی با
 غیر من باش و هر چه خواهی باش و محمد معین الدین استنبند بن خواججه خوانده محمد و بن
 میر سید شریف که از اولاد خواججه علاء الدین عطار حنظل خواججه سید ابوالدین نقشبند است
 رحمه الله علیه در کتاب مرقی القلوب می گوید و سخن آن شیخ رضی الله عنه قال گناهانند سوره

خواجده ابوالحسن خرقانی گفته اگر کسی سرود گوید بدان حق را خواهد پیر از آن بود که
قرآن خواند و بدان حق را نخواهد شرح زیرا که سرسرود می فائده مرتب گردد و
در قرآن خواندن هیچ فائده مرتب نگردد و در تذکرة الاولیاء است که خواجده شیخ
ابوالحسن خرقانی هرگز سماع نکردی شیخ ابوسعید زیارت او آمد بعد طعام خورد
شیخ را گفت دستوری هست که خبری گویشیم گفته ما را بروای سماع غیبت لیکن چون
موافقت تو این شیخیم پس ابوالباقی بدست بستی گفت شیخ در همه عمر پیش ازین یک
نوبت سماع کرده بود پس شیخ ابوسعید گفت امی شیخ وقت هست که بخبری شیخ
برخواست دست بر آستین بجهت انبیا رفت بار قدم بر زمین نرود و یوار خانقاه برخواست
او در پیش آمدند شیخ ابوسعید گفت باشی پس کن که بنا خراب شود پس گفت لغت
خدای که آسمان زمین بر موافقت تو در حق آید شیخ گفت سماع کسی سماع است که مال
روی عرش کشاوه بیند از عرش تخت انبیا پس اصحاب را گفت اگر شمارا گویند که
سماع شیخ امی کنید بگویند بر موافقت قومی که برخاستند و ایشان چنین شنیدند
در کتاب نود و نهم حضرت یحیی میری است بدانند که چون دلها در سر ما خیزانند سر را
و معاون بودا بر معالی است در شمال نهان بودن آن اسیر از نو جوا هر دو لب چون
نهان بودن آتش است در آیین سنگ سماع پدید آورنده آن اسیر از
از دلها پس ظاهر نشود از دل سماع بگر آنچه در وی بود از اینجا بدان هر که را غایب
بود بر وی خداوند عزوجل مشتاق بود بقای می وی و سماع در حق وی محو است
مشتوق دیر او بود که هست محبت و عشق دیر او بیرون آورنده است آتش سیر در
از نهان گاه و ظاهر کننده است مرا حوال شریع را از یکا شفقت و در آن
که در حصر نیاید بدانند هر که در این نعمت حظی است و آن حوال شریع را از نهان
از حد خواننده اینجا سماع حلال بود بلکه مستحب بلکه گفته اند لازم که این قدمی باشد

که هر چه در عالم نزل بود چون بسبع خداوند این قدم رسیده که در وجه او از نهار و خورشید
 صحرایی رسیده و در سماع بیت و درستی حالت احادیث آمده است یکی از صحیح
 برای وی دلیل اینجا یاد کنیم و آن آنست که روایت کرده شده است از انس رضی الله عنه
 که گفت نزدیک رسول بودیم علیه السلام که بهتر خبری نرسیده بود که در سید پسر
 رسول الله بشارت برتر از آنکه در ایشان است تا در آید در پیش از اینها بشارت
 بسالی و آن نیم روز بود پس حضرت رسالت بدین بشارت خوش گشت گفت در میان شما
 کسی هست که شغری بخواند پس بر وی گفت هست یا رسول الله گفت بیمار بیمار آنگاه بدو
 این بیت خواند شعر فدست حتمه المور کیدی فلا طیب لها ولا راقی عزیر الا بحبیب
 الذی تحقیق به فی منده رقی و تریاتی یا رسول علیه السلام تو احد کرد جمله صحابه
 تو احد کردند تا در ای مبارک از خوش مبارک بنیفا و پس چون تاریخ شدند و بر کسی
 بجای خویش قرار گرفتند پس درین ابی سفیان گفت چه نیکو بگری شما هست یا رسول
 الله فرمود و ما یسعد و یعلیس کریم من ثم یسیر عند رسولی ذکر الحبیب گفت دور باش
 معادیه کریم نبود و هر که شنیدن ذکر دوست و خویش نباید پس دار مبارک او را
 شهنش کرد در بر حاضران چهارمید کاله را رقم گوید و نیز همین تحقیق در مکتوبی از
 مکتوبات حضرت شیخ عبدالقدوس گنگوهری فرمود است ایضا و باشد که سماع بجز
 تو از بود نیز بر معنی بیت آخر شنیده حکایات شتران عرب که میخورد آواز چنان است
 سیکر و ند که با بارگران چندان برود انکار این انکار باشد است محروم فی نصیب
 از لذت سماع تحب کند مثل تحب کردن عین از لذت مباشرت و تحب کردن
 جاهل از معرفت خداوند این چنین سخن از شمار او بیان خارج است و دست
 از دست بزور اصل آنست که روایت کرده اند از حبه الغلام رضی الله عنه
 که میخورد پس بگفت بر دست و میخورد و چنانکه از کشتان او قطرات خون

که هر چه در عالم نزل بود چون بسبح خداوند این قدم رسیده چه کرده چه او از آنها و خود
 هر چه رسیده بگردد و در سماع بیت دوستی حالت احادیث آمده است یکی از صحیح
 برای دلیل اینجا یاد کنیم و آن آنست که روایت کرده شده است از انس رضی الله عنه
 که گفت نزدیک رسول بودیم علیه السلام که بیشتر حبیب صلوات الله علیه در رسید پس گفت یا
 رسول الله بشارت مرثی که در دیشبان است تو در آینه در بیتی پیش از این با بشارت
 سال و آن نیم روز بود پس حضرت رسالت بدین بشارت خوش گشت گفت در میان شما
 کسی هست که شعری بخواند پس بدی گفت هست یا رسول الله گفت بسیار آنگاه بدی
 این بیت خواند شعر قدسوت حقیقه الیوم کیدی . فلا طیب لهما ولا رقی علی الا حجب
 الذی شفقت به فوسده ریشی و شریقی . یا ایس رسول علیه السلام تواجد کرد جمله صحابه
 تواجد کردند و ای مبارک از دوش مبارک بیفتاد پس چون فایغ شدند و کسی
 بجای خویش قرار گرفتند پس در بین ابی سفیان گفت چه نیکو بازی شماست یا رسول
 الله فرمود مآء یسما و یسما و یسما کبریم سن ثم یسما عنده سماع نوکر احبیب گفت در بشارت
 سعاد و یسما کبریم بنو و صحر که شنیدن نوکر دوست در پیش نیاید پس در مبارک او را
 شهنش کردند بر حاضران چهار صد کلامه را قلم گوید و نیز همین تحقیق در کتب اولی از
 کتبوبات حضرت شیخ عبدالقدوس گنگوپی فرمود است یا یسما و یسما که سماع صحیح
 آواز بود نه بر معنی بیت آنرا شنیده حکایات شتران عرب که بخورد آواز چنان است
 سیکر و ند که با بارگران چندان برود انکار این انکار مشاهده است محروم بی نصیب
 از لذت سماع تعجب کند مثل تعجب کردن عین از لذت سبب شربت و تعجب کردن
 جاهل از معرفت خداوند این چنین شخص از شمار او سپان خارج است و دست
 بدوست زدن اصل آنست که روایت کرده اند از عتبه الغلام رضی الله عنه
 که کسی شنید پس یک دست بر دست بویگزیند و حیال کند که گشتان او قطرات خون